## ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

## ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ϟΑ'

## Δευτέρα 20 Μαρτίου 2023


**ΘΕΜΑΤΑ**

**Α. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ**

1. Άδεια απουσίας του Βουλευτή κ. Κ. Βλάση, σελ. 9515

2. Ανακοινώνεται ότι τη συνεδρίαση παρακολουθούν μαθητές από το 13ο Δημοτικό Σχολείο Καλαμαριάς Θεσσαλονίκης, την σχολή Ι.Μ. Παναγιωτόπουλος, το 5ο και 3ο Δημοτικό Σχολείο Θέρμης Θεσσαλονίκης, το 19ο Δημοτικό Σχολείο Σερρών, το Δημοτικό Σχολείο Άνω Μεράς Μυκόνου, το 15ο Δημοτικό Σχολείο Ηρακλείου Κρήτης και από το 3ο Δημοτικό Σχολείο Ιαλυσού Ρόδου, σελ. 9445, 9451, 9453, 9459, 9464, 9473, 9476

3. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 9439, 9440, 9443, 9447, 9448, 9453, 9454, 9456, 9458, 9459, 9460, 9462, 9463, 9464, 9466, 9468, 9469, 9470, 9473, 9476, 9477, 9481, 9483, 9484, 9486, 9488, 9490, 9491, 9492, 9495, 9496, 9497, 9498, 9503, 9514, 9517

**Β. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ**

1. Μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων, των τροπολογιών και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας: «Μετονομασία της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας σε Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων και διεύρυνση του αντικειμένου της με αρμοδιότητες επί των υπηρεσιών ύδατος και της διαχείρισης αστικών αποβλήτων, ενίσχυση της υδατικής πολιτικής - Εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας για τη χρήση και παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μέσω της ενσωμάτωσης των οδηγιών ΕΕ 2018/2001 και 2019/944 -Ειδικότερες διατάξεις για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την προστασία του περιβάλλοντος», σελ. 9439 - 9517

2. Ένσταση αντισυνταγματικότητας επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΣΥΡΙΖΑ , σελ. 9440-9442

3. Συζήτηση και ψήφιση επί της έντασης αντισυνταγματικότητας, σελ. 9456-9465

4. Κατάθεση πρότασης νόμου:

Ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΜέΡΑ25 και οι Βουλευτές του Κόμματός του κατέθεσαν στις 17.3.2023 πρόταση νόμου: «Ενεργειακή αναβάθμιση κτηριακού δυναμικού», σελ. 9443

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ**

ΑΒΔΕΛΑΣ Α. σελ. 9488 – 9517
ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Χ. σελ. 9455 – 9465
ΒΙΤΣΑΣ Δ. σελ. 9465 – 9472
ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ Ν. σελ. 9439 – 9455
ΣΑΚΟΡΑΦΑ Σ. σελ. 9472 – 9488

**ΟΜΙΛΗΤΕΣ**

**Α. Επί διαδικαστικού θέματος:**

ΑΒΔΕΛΑΣ Α. , σελ. 9488, 9490, 9491, 9492, 9495, 9496, 9497, 9498, 9503, 9514, 9517
ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Χ. , σελ. 9456, 9458, 9459, 9460, 9462, 9463, 9464
ΑΜΥΡΑΣ Γ. , σελ. 9484
ΑΡΣΕΝΗΣ Κ. , σελ. 9440
ΒΙΤΣΑΣ Δ. , σελ. 9466, 9468, 9469, 9470
ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ Ν. , σελ. 9439, 9440, 9443, 9447, 9448, 9453, 9454
ΛΙΑΚΟΥΛΗ Ε. , σελ. 9495, 9496, 9497
ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ Χ. , σελ. 9460
ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ Θ. , σελ. 9495
ΣΑΚΟΡΑΦΑ Σ. , σελ. 9473, 9476, 9477, 9481, 9483, 9484, 9486
ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ Π. , σελ. 9448
ΣΚΡΕΚΑΣ Κ. , σελ. 9448, 9464, 9481, 9490, 9495, 9496, 9497
ΣΥΡΜΑΛΕΝΙΟΣ Ν. , σελ. 9490
ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ Ε. , σελ. 9459
ΦΑΜΕΛΛΟΣ Σ. , σελ. 9439, 9440, 9443
ΦΩΤΙΟΥ Θ. , σελ. 9448
ΧΗΤΑΣ Κ. , σελ. 9460

**Β. Επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας:**

ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ Α. , σελ. 9473
ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ Χ. , σελ. 9501
ΑΜΥΡΑΣ Γ. , σελ. 9484
ΑΝΤΩΝΙΟΥ Α. , σελ. 9514
ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Ε. , σελ. 9483, 9484
ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ Γ. , σελ. 9448
ΑΡΣΕΝΗΣ Κ. , σελ. 9440, 9454, 9470
ΑΥΓΕΡΗ Θ. , σελ. 9481
ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ Ι. , σελ. 9466
ΒΕΤΤΑ Κ. , σελ. 9492
ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ Β. , σελ. 9452, 9453
ΒΛΑΧΟΣ Γ. , σελ. 9482, 9483
ΓΑΚΗΣ Δ. , σελ. 9501
ΓΙΟΓΙΑΚΑΣ Β. , σελ. 9468
ΓΚΑΡΑ Α. , σελ. 9500
ΔΑΒΑΚΗΣ Α. , σελ. 9486, 9487
ΗΓΟΥΜΕΝΙΔΗΣ Ν. , σελ. 9448, 9468, 9469
ΚΕΛΛΑΣ Χ. , σελ. 9480
ΚΙΚΙΛΙΑΣ Β. , σελ. 9466
ΚΟΚΚΑΛΗΣ Β. , σελ. 9491
ΚΟΤΡΩΝΙΑΣ Γ. , σελ. 9477
ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ Π. , σελ. 9514, 9515
ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑΣ Δ. , σελ. 9465
ΛΙΑΚΟΥΛΗ Ε. , σελ. 9493, 9495, 9496, 9497
ΛΙΟΥΠΗΣ Α. , σελ. 9474
ΛΟΓΙΑΔΗΣ Γ. , σελ. 9504
ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ Χ. , σελ. 9498
ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ Δ. , σελ. 9451
ΜΑΡΙΝΟΣ Γ. , σελ. 9471
ΜΟΥΛΚΙΩΤΗΣ Γ. , σελ. 9469
ΝΟΤΟΠΟΥΛΟΥ Α. , σελ. 9490
ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ Θ. , σελ. 9496, 9502, 9503
ΠΑΠΑΗΛΙΟΥ Γ. , σελ. 9506
ΠΕΡΚΑ Θ. , σελ. 9487, 9488
ΣΑΚΟΡΑΦΑ Σ. , σελ. 9488
ΣΑΡΑΚΙΩΤΗΣ Ι. , σελ. 9515
ΣΚΟΝΔΡΑ Α. , σελ. 9492
ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ Π. , σελ. 9475
ΣΚΟΥΦΑ Ε. , σελ. 9516, 9517

ΣΚΡΕΚΑΣ Κ. , σελ. 9440, 9448, 9481, 9483, 9490, 9495, 9496, 9497, 9499, 9508
ΣΤΑΜΕΝΙΤΗΣ Δ. , σελ. 9443, 9495
ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ Ε. , σελ. 9503
ΣΥΡΜΑΛΕΝΙΟΣ Ν. , σελ. 9507
ΤΖΑΚΡΗ Θ. , σελ. 9497, 9498
ΤΟΥΡΝΑΣ Ε. , σελ. 9486
ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ Ε. , σελ. 9471
ΦΑΜΕΛΛΟΣ Σ. , σελ. 9439, 9440, 9445, 9446, 9447, 9448
ΦΩΤΙΟΥ Θ. , σελ. 9505
ΧΑΡΙΤΟΥ Δ. , σελ. 9485
ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΑΚΗΣ Μ. , σελ. 9479
ΧΗΤΑΣ Κ. , σελ. 9476
ΧΡΗΣΤΙΔΟΥ Ρ. , σελ. 9478

**Γ. Επί της αντισυνταγματικότητας:**

ΑΡΣΕΝΗΣ Κ. , σελ. 9462
ΚΑΠΠΑΤΟΣ Π. , σελ. 9458, 9459
ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Ν. , σελ. 9462
ΛΙΑΚΟΥΛΗ Ε. , σελ. 9459, 9460
ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ Χ. , σελ. 9463
ΣΚΡΕΚΑΣ Κ. , σελ. 9464
ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ Ε. , σελ. 9460
ΦΑΜΕΛΛΟΣ Σ. , σελ. 9456
ΧΗΤΑΣ Κ. , σελ. 9461

**Δ. ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ:**

ΑΒΔΕΛΑΣ Α. , σελ. 9497
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Α. , σελ. 9463

# ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

**ΙΗ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ**

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

**ΣΥΝΟΔΟΣ Δ'**

**ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ϟΑ'**

**Δευτέρα 20 Μαρτίου 2023**

Αθήνα, σήμερα στις 20 Μαρτίου 2023, ημέρα Δευτέρα και ώρα 10.15' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Α' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΝΙΚΗΤΑ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗ.**

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης):** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, καλημέρα, καλή εβδομάδα. Αρχίζει η συνεδρίαση.

Εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

**ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ**

Μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας: «Μετονομασία της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας σε Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων και διεύρυνση του αντικειμένου της με αρμοδιότητες επί των υπηρεσιών ύδατος και της διαχείρισης αστικών αποβλήτων, ενίσχυση της υδατικής πολιτικής – Εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας για τη χρήση και παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μέσω της ενσωμάτωσης των οδηγιών ΕΕ 2018/2001 και 2019/944 – Ειδικότερες διατάξεις για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την προστασία του περιβάλλοντος».

Η Διάσκεψη των Προέδρων αποφάσισε στη συνεδρίασή της στις 16 Μαρτίου 2023 τη συζήτηση του νομοσχεδίου σε μία έως δύο συνεδριάσεις ενιαία επί της αρχής, επί των άρθρων και των τροπολογιών. Το αν θα συζητηθεί σε μία ή δύο συνεδριάσεις θα φανεί αφού κλείσει ο κατάλογος των εγγεγραμμένων συναδέλφων. Θα δούμε πόσοι θα έχετε γραφτεί και ανάλογα θα αποφασίσουμε εκείνη τη στιγμή αν θα πάμε και αύριο ή όχι. Η εγγραφή των ομιλητών θα γίνει ηλεκτρονικά και μέχρι το τέλος της ομιλίας του δεύτερου εισηγητή.

Πριν ρωτήσω αν συμφωνεί το Σώμα, ο κ. Φάμελλος θέλει κάτι επί της διαδικασίας.

Ορίστε, κύριε Φάμελλε. Σας δίνω τρία λεπτά το πολύ.

**ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Καλημέρα, καλή εβδομάδα.

Λαμβάνω τον λόγο επί της διαδικασίας γιατί ως εισηγητής, αλλά και ως Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΣΥΡΙΖΑ ζητάμε από τον Υπουργό να μας ενημερώσει επί ποίου νομοσχεδίου θα πρέπει να τοποθετηθούμε. Βρισκόμαστε σε μια πολύ κακή διαδικασία νομοθέτησης που έχει ορισμένα βασικά προβλήματα, οπότε θέλουμε τη θέση του Υπουργού. Ο Υπουργός έχει δεσμευτεί σε δημόσιο λόγο ότι θα τροποποιήσει διατάξεις του νομοσχεδίου, δεν έχει όμως καταθέσει καμμία τροποποίηση στις επιτροπές και το νομοσχέδιο εισάγεται στην Ολομέλεια έτσι όπως ακριβώς είχε μπει στις επιτροπές.

Είναι γνωστό σε όλους μας ότι η πρακτική αυτή των μεγάλων αλλαγών μέσα στη διαδικασία της Ολομέλειας είναι μια διαδικασία κακής νομοθέτησης. Δεν μπορούμε να ενημερωνόμαστε για μεγάλες αλλαγές με νομοτεχνικές βελτιώσεις.

Επιπλέον, έχουμε και ένα πρακτικό πρόβλημα. Δεν γνωρίζουμε για ποιο νομοσχέδιο θα τοποθετηθούμε. Μπήκαν πολλά ζητήματα. Ξέρω ότι ο Υπουργός συναντήθηκε και με φορείς της αυτοδιοίκησης. Γνωρίζουμε ότι υπάρχει συζήτηση στον δημόσιο χώρο για θεσμικά ζητήματα. Πρέπει, όμως, να μας απαντήσει ο Υπουργός τι ακριβώς θα εισηγηθεί.

Επιπλέον, έχουμε στα χέρια μας την έκθεση της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής, η οποία θέτει σοβαρά ζητήματα αντισυνταγματικότητας. Άρα καλό είναι το Υπουργείο να τοποθετηθεί επί αυτού και να γνωρίζουμε αν θα αποσυρθούν άρθρα του νομοσχεδίου που έχουν σοβαρά προβλήματα σύγκρουσης με νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Θα ήθελα να προσθέσω -για να μη σας ταλαιπωρώ- ότι έχουμε στα χέρια μας και ένα υπόμνημα της Ένωσης Διοικητικών Δικαστών που ζητάει από τον Υπουργό να αποσύρει το νομοσχέδιο, λέγοντας μάλιστα ότι δεν χωρούν τροποποιήσεις, δεν μπορούν να βελτιωθούν οι διατάξεις που έρχονται σε αντίθεση με το Σύνταγμα, δεν μπορούν να γίνουν φραστικές ή λεπτομερειακές τροποποιήσεις -διαβάζω ακριβώς από μέσα- και άρα υπάρχει ζήτημα απόσυρσης του νομοσχεδίου.

Τέλος, θα ήθελα να προσθέσω υπ' όψιν του Υπουργού δύο έγγραφα τα οποία έχουν έλθει υπ' όψιν μας και θα τα καταθέσω στο Προεδρείο. Πρώτον, η Ένωση των ΔΕΥΑ με τελικό ψήφισμα ζητάει την άμεση απόσυρση του νομοσχεδίου, αναφέρει την καθολική αντίδραση των ΔΕΥΑ για το νομοσχέδιο και μάλιστα λέει ότι δεν επιλύει κανένα από τα κρίσιμα θέματα της ΕΔΕΥΑ και έχει αμφίβολη συνταγματικότητα. Ανοίγει και ένα σοβαρό ζήτημα αντίθεσης των ευρωπαϊκών υπηρεσιών της DG REGIO και της DG ECFIN σε σχέση με τη διαδικασία νομοθέτησης και το περιεχόμενο του νομοσχεδίου.

Τέλος, θα καταθέσουμε και το υπόμνημα επτά περιβαλλοντικών οργανώσεων που με κοινή τους ανακοίνωση ζητούν την άμεση απόσυρση του νομοσχεδίου, γιατί χαρακτηρίζουν καταστροφικό το σχέδιο νόμου, αφού λένε ότι περιέχει πλήθος διατάξεων που προκαλούν επιβάρυνση στην ελληνική φύση.

Άρα, κύριε Πρόεδρε, προκύπτουν πολλά ζητήματα. Θα αλλάξει το νομοσχέδιο κατά τη διάρκεια της Ολομέλειας; Για ποιο νομοσχέδιο θα τοποθετηθούν οι Βουλευτές; Θα αποσυρθεί το νομοσχέδιο; Υπάρχουν σοβαρά ζητήματα αντισυνταγματικότητας που θέτει και η Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής;

Σε κάθε περίπτωση, μετά την απάντηση του Υπουργού επιφυλασσόμαστε για την κατάθεση αίτησης και ένστασης αντισυνταγματικότητας. Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης):** Θα σας απαντήσει ο Υπουργός, αφού προηγουμένως δώσω τον λόγο και στον κ. Αρσένη που ζήτησε -υποθέτω-τον λόγο επί της διαδικασίας.

Τα έγγραφα που είπατε, κύριε Φάμελλε, δεν θα τα καταθέσετε στο Προεδρείο, αλλά για τα Πρακτικά της Βουλής.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Σωκράτης Φάμελλος καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Ορίστε, κύριε Αρσένη, έχετε τον λόγο.

**ΚΡΙΤΩΝ - ΗΛΙΑΣ ΑΡΣΕΝΗΣ:** Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Όπως είχα θέσει και είχαμε θέσει ως ΜέΡΑ25 και στην επιτροπή, υπάρχουν δημοσιεύματα στον κεντρικό Τύπο ότι αποσύρονται τα άρθρα για το νερό, ότι αποσύρονται περιβαλλοντικά άρθρα λόγω της διαφωνίας και της ρήξης της Κυβέρνησης με την ΚΕΔΕ και με τις περιβαλλοντικές οργανώσεις. Βλέπουμε ότι δεν έχουν έλθει οι αλλαγές ούτε σήμερα. Ξεκινάνε να μιλάνε σε λίγο οι αγορητές και οι εισηγητές. Πάνω σε ποιο νομοσχέδιο; Αυτό είναι το ερώτημα. Πρέπει να έχουμε μια αποσαφήνιση από τον Υπουργό για το τι αλλαγές θα φέρει, για να μπορούμε να τοποθετηθούμε επί του νομοσχεδίου και όχι επί αυτού που είχε αρχικά κατατεθεί.

Εδώ πέρα, κύριε Πρόεδρε, τίθεται και ένα άλλο ζήτημα. Έχουμε ένα νομοσχέδιο το οποίο είχε τεθεί σε διαβούλευση για τρεις ημέρες το τριήμερο της Καθαράς Δευτέρας, μετά κατατέθηκε στη Βουλή την πρώτη ημέρα του εθνικού πένθους και με διπλάσια άρθρα σε σχέση με την τριήμερη διαβούλευση και τώρα βλέπουμε ότι καλούμαστε στην Ολομέλεια να κάνουμε τις τελικές τοποθετήσεις μας χωρίς να ξέρουμε καν την τελική μορφή του νομοσχεδίου, όχι για το αν θα φύγουν κάποιες λεπτομέρειες, αλλά για τον βασικό του κορμό, για την ιδιωτικοποίηση του νερού και για όλα αυτά τα περιβαλλοντικά άρθρα.

Παρακαλώ να καλέσετε τον Υπουργό να αποσαφηνίσει τις αλλαγές, γιατί δεν έχει νόημα αλλιώς αυτή η συζήτηση.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης):** Θέλει κάποιος άλλος συνάδελφος θα λάβει τον λόγο επί της διαδικασίας; Όχι.

Κύριε Υπουργέ, ορίστε, έχετε τον λόγο.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Κύριε Πρόεδρε, οι νομοτεχνικές αφορούν σημειακές τροποποιήσεις σε επιμέρους άρθρα που δεν αλλάζουν την ουσία των άρθρων. Έχουν συμφωνηθεί μετά από σύσκεψη την οποία πραγματοποιήσαμε με τους εκπροσώπους της ΚΕΔΕ και των ΕΔΕΥΑ και θα κατατεθούν βεβαίως οσονούπω.

Τώρα, για όλα αυτά τα οποία είπατε περί αντισυνταγματικότητας θα σας πω ότι καμμία διάταξη του νομοσχεδίου δεν έρχεται κόντρα σε νομολογία ή σε διατάξεις του Συμβουλίου της Επικρατείας. Αντιθέτως, έρχεται και θωρακίζει αυτό το οποίο θέλουμε, που είναι το νερό να παραμείνει υπό δημόσιο έλεγχο, με έναν τρόπο όμως που θα διασφαλίζεται η ασφάλεια προς τους πολίτες που το καταναλώνουν, αλλά βεβαίως -αν μου επιτρέπετε- και οι χαμηλές τιμές, γιατί αυτή τη στιγμή δυστυχώς υπάρχουν ΔΕΥΑ …

**ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ:** Όπως στην ενέργεια, κύριε Υπουργέ; Όπως κάνατε με τη ρήτρα αναπροσαρμογής;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης):** Κύριε Φάμελλε, σας άκουγε ο Υπουργός χωρίς να βγάλει λέξη. Ησυχία!

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Συγκρατηθείτε. Υπάρχουν ΔΕΥΑ σήμερα, κύριε Φάμελλε, οι οποίες δυστυχώς χρεώνουν δύο φορές πιο ακριβά το νερό στους δημότες τους απ' ό,τι θα έπρεπε. Το 60% των ΔΕΥΑ στη χώρα δυστυχώς δεν αναρτά τα απαραίτητα στοιχεία στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του Υπουργείου, με αποτέλεσμα να μη γνωρίζουμε αν υπάρχει και αν είναι συστηματικός ο έλεγχος της ποιότητας του νερού. Υπάρχουν ΔΕΥΑ στις οποίες οι απώλειες του νερού ξεπερνούν το 60%.

Αυτά τα πράγματα σήμερα συμβαίνουν και πρέπει να τα αλλάξουμε γιατί δεν μπορούμε να οδηγούμαστε ως κράτος από τις εξελίξεις. Θα πρέπει το κράτος και η πολιτεία να καθοδηγεί και να οδηγεί τις εξελίξεις. Και θα πρέπει να διασφαλίζουμε φυσικά, όπως καταλαβαίνετε, ότι το νερό που θα παρέχεται στους πολίτες θα είναι -επαναλαμβάνω- καλής ποιότητας, ασφαλές και σε χαμηλές τιμές. Αυτό προσπαθούμε να κάνουμε με το νομοσχέδιο.

Πρέπει να πω -και να κλείσω εδώ, κύριε Πρόεδρε- ότι για πρώτη φορά σε νομοσχέδιο που φέρνει η Κυβέρνηση αναφέρονται ρητά ποιοι είναι οι πάροχοι ύδατος. Και αυτοί οι πάροχοι ύδατος έτσι όπως προσδιορίζονται στο άρθρο 3 του παρόντος νομοσχεδίου είναι οι συγκεκριμένες δημοτικές επιχειρήσεις, οι δημόσιοι οργανισμοί, πάντα κάτω από τον έλεγχο, την εποπτεία και τη ρύθμιση του δημοσίου, όχι της ρυθμιστικής αρχής.

Σας ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης):** Κύριε Υπουργέ, η παράκληση είναι…

**ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ:** Κύριε Πρόεδρε, για την αντισυνταγματικότητα!

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης):** Κύριε Φάμελλε, τελειώσαμε με τη διαδικασία. Θα πείτε ό,τι θέλετε στην ομιλία σας.

**ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ:** Για την αίτηση αντισυνταγματικότητας, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης):** Το έχω εδώ το έγγραφο, μην ανησυχείτε. Θα το πω εγώ, το έχω στο χέρι μου. Δεν το βλέπετε ότι το κρατώ;

Κύριε Υπουργέ, η παράκληση είναι οι νομοτεχνικές όσο το δυνατόν συντομότερα για να έχουν οι ομιλητές μπροστά τους το κείμενο και να ξέρουν ποιες είναι οι αλλαγές οι οποίες γίνονται. Αυτό είναι το ένα.

Το δεύτερο είναι ότι η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΣΥΡΙΖΑ κατέθεσε ένσταση αντισυνταγματικότητας.

(Στο σημείο αυτό κατατίθεται στα Πρακτικά η προαναφερθείσα ένσταση αντισυνταγματικότητας του ΣΥΡΙΖΑ, η οποία έχει ως εξής:

ΣΥΡΙΖΑ
ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ

**ΠΡΟΣ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ**

**ΕΝΣΤΑΣΗ ΑΝΤΙΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ**

(κατ' άρθρο 100 του Κανονισμού της Βουλής)

**Των Βουλευτών της Κ.Ο. του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ**

**ΚΑΤΑ**

του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας με τίτλο **"Μετονομασία της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας σε Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων και διεύρυνση του αντικειμένου της με αρμοδιότητες επί των υπηρεσιών ύδατος και της διαχείρισης αστικών αποβλήτων, ενίσχυση της υδατικής πολιτικής - Εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας για τη χρήση και παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μέσω της ενσωμάτωσης των οδηγιών ΕΕ 2018/2001 και 2019/944 - Ειδικότερες διατάξεις για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την προστασία του περιβάλλοντος "**

Οι βουλευτές του ΣΥ.ΡΙΖ.Α. που υπογράφουμε, προβάλλουμε ένσταση και αντιρρήσεις λόγω αντισυνταγματικότητας κατά του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και συγκεκριμένα:

**Α) ως προς τα άρθρα 4, 5, 7, 11, 12 και 15**

Οι προτεινόμενες με τα άρθρα (4,5,7,11,12,15) του νομοσχεδίου ρυθμίσεις είναι αντίθετες με το Σύνταγμα και ειδικότερα **με τα άρθρα 5 παρ.5 και 21 παρ. 3 αλλά και με τις 1904/2014 και 190-191/2022 αποφάσεις του ΣτΕ** σε Ολομέλεια

**Β) ως προς την παρ. 8 του άρθρου 162**

Η προτεινόμενη ρύθμιση είναι αντίθετη στη συνταγματική αρχή της **προστατευόμενης εμπιστοσύνης του διοικούμενου.** η οποία αποτελεί ειδικότερη εκδήλωση της συνταγματικής αρχής της ασφάλειας δικαίου, που **απορρέει από την αρχή του κράτους δικαίου, και ιδίως από τις διατάξεις των άρθρων 2 παρ. 1 και 5 παρ. 1 του Συντάγματος**

**Γ) ως προς το άρθρο 216 και συγκεκριμένα το προτελευταίο εδάφιο αυτού**

Η προτεινόμενη ρύθμιση είναι αντίθετη στο άρθρο **24 του Συντάγματος και παρακάμπτει την απόφαση 1364/2021 της Ολομέλειας του ΣΤΕ**

**Δ) ως προς την παρ 1 του άρθρου 253**

Η προτεινόμενη ρύθμιση του άρθρου **253 παρ.1 είναι αντίθετη με το Σύνταγμα και ειδικότερα με το άρθρο 24 παρ. 1και 2**

**Αθήνα, 20/03/2023**

**Οι ενιστάμενοι Βουλευτές**

Γιώργος Ψυχογιός

Φάμελλος Σωκράτης

Γιαρά Αναστασία

Τσακαλώτος Ευκλείδης

Τελιγιορίδου Ολυμπία

Κόκκαλη Βασιλική

Νίκος Ηγουμενίδης

Μιλτιάδης Χατζηγιαννάκης

Δημήτριος Χαρίτου

Πέρκα Θεοπίστη

Θεανώ Φωτίου

Γιώργος Παπαηλιού

Ράλλια Χρηστίδου

Σωκράτης Βαρδακαστάνης

Ιωάννης Σαραμπούνης

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης):** Κυρία Περιφάνου, παρακαλώ να φωτοτυπηθεί και να μοιραστεί στα κόμματα. Μόλις τελειώσουν οι έξι αγορητές θα μπούμε στη συζήτηση της αντισυνταγματικότητας και θα ακολουθήσει...

**ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ:** Τώρα, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης):** Όχι, δεν μπορεί. Πρέπει να ενημερωθούν. Εσείς την ξέρετε. Οι άλλοι να μην τη μάθουν;

**ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ:** Κύριε Πρόεδρε, την έκθεση της Επιστημονικής Επιτροπής της Βουλής δεν την διάβασαν οι Βουλευτές και τα κόμματα;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης):** Κύριε Φάμελλε, είπα ότι έτσι γίνεται πάντα.

**ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ:** Δεν γίνεται πάντα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης):** Στο τέλος των εισηγήσεων γίνεται η συζήτηση της αντισυνταγματικότητας, για να μπορέσουν να προετοιμαστούν και οι υπόλοιπες Κοινοβουλευτικές Ομάδες. Εσείς έχετε κάνει την προετοιμασία σας. Δεν είναι η πρώτη φορά που γίνεται έτσι.

**ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ:** Ναι, είμαστε διαβασμένοι εμείς, φαίνεται οι άλλοι δεν είναι.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης):** Ωραία, μπράβο, εντάξει.

Πριν καλέσω στο Βήμα τον πρώτο ομιλητή, μια ανακοίνωση προς το Σώμα: Ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΜέΡΑ25 και οι Βουλευτές του κόμματός του κατέθεσαν στις 17-3-2023 πρόταση νόμου: «Ενεργειακή αναβάθμιση κτηριακού δυναμικού».

Παραπέμπεται στην αρμόδια Διαρκή Επιτροπή.

Ξεκινάμε -μετά τις παρατηρήσεις και διαφωνίες επί της διαδικασίας και την απάντηση του Υπουργού- με τον γενικό εισηγητή της Νέας Δημοκρατίας, τον κ. Σταμενίτη, για δεκαπέντε λεπτά. Τώρα, τέλος πάντων, επειδή είναι πολύ μεγάλο το νομοσχέδιο, στους εισηγητές και αγορητές, αν το χρειαστούν, θα υπάρξει μια μικρή ανοχή.

Παρακαλώ να ανοίξει η ηλεκτρονική εγγραφή για τους συναδέλφους.

Ορίστε, κύριε Σταμενίτη, έχετε τον λόγο.

**ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΤΑΜΕΝΙΤΗΣ:** Οι πολίτες, κύριε Φάμελλε, ξέρουν ότι η χώρα μας έχει από τις χαμηλότερες τιμές ενέργειας εδώ και πάρα πολλούς μήνες, ό,τι διαφορετικό και αντίθετο και αν λέτε εσείς.

Ξεκινάμε σήμερα στην Ολομέλεια τη συζήτηση του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, το οποίο εισάγει ένα πλήθος διατάξεων με αναγκαίες ρυθμίσεις για τον τομέα ενέργειας των σταθμών ΑΠΕ και της διαχείρισης των υδάτων και των αποβλήτων, της προστασίας του περιβάλλοντος, καθώς και του χωροταξικού σχεδιασμού.

Κατά τη διάρκεια της επεξεργασίας του σχεδίου νόμου στην επιτροπή, είχαμε την ευκαιρία να δούμε αναλυτικά το περιεχόμενό του, να απαντηθούν ερωτήσεις και να αποσαφηνιστούν σημεία που ενδεχομένως δημιουργούσαν έναν προβληματισμό.

Στη σημερινή συνεδρίαση θα επιχειρήσω να παρουσιάσω τα βασικά σημεία του νομοσχεδίου ξεκινώντας με την πρώτη ενότητα, όπου έχουμε τις ρυθμίσεις για τη μετονομασία της ΡΑΕ σε Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων Ενέργειας και Υδάτων και τη διεύρυνση του αντικειμένου της με αύξηση των αρμοδιοτήτων της στα πεδία των υπηρεσιών ύδατος και διαχείρισης αστικών αποβλήτων.

Θέλω να τονίσω ότι πρόκειται για ρυθμίσεις που δεν θίγουν ούτε απειλούν τον δημόσιο χαρακτήρα των υπηρεσιών παροχής ύδατος. Ο λόγος για τον οποίον η ηγεσία του Υπουργείου προχωρά στην αλλαγή και θέτει τις υπηρεσίες αυτές υπό τον έλεγχο της ανεξάρτητης ρυθμιστικής αρχής είναι συγκεκριμένος και είναι μόνο για να καλυφθεί με τρόπο ουσιαστικό ένα κενό που υπάρχει σήμερα στους τομείς αυτούς και να καθοριστεί με σαφήνεια ο φορέας που θα τους εποπτεύει και θα τους ελέγχει.

Σήμερα πρέπει να τονίσουμε ότι το θεσμικό πλαίσιο προβλέπει τον έλεγχο από έξι διαφορετικά Υπουργεία. Εμείς πιστεύουμε -και το βλέπουμε στην πράξη- ότι αυτή η συνθήκη δημιουργεί στρεβλώσεις και πρέπει να την αντιστρέψουμε για το καλό των ίδιων των υπηρεσιών, για τον εκσυγχρονισμό τους και την ενδυνάμωσή τους, αλλά και για το συμφέρον των Ελλήνων καταναλωτών.

Στην πρώτη ενότητα, λοιπόν, περιλαμβάνονται οι διατάξεις που εξυπηρετούν αυτό το σκοπό και αφορούν τον ορισμό νέων αρμοδιοτήτων της νέας αρχής, του προέδρου, του αντιπροέδρου και την αλλαγή της διοικητικής σύνθεσης, τον εξορθολογισμό των αρμοδιοτήτων των φορέων υδατικής διαχείρισης, την αναδιάρθρωση των παροχών από τις υπηρεσίες ύδατος και τέλος τις διατάξεις που στοχεύουν στην προστασία των καταναλωτών και την αναβάθμιση της θέσης τους, όπως αυτή της θέσπισης της λογοδοσίας των φορέων παροχής ύδατος και αποβλήτων, καθώς επίσης και του ελέγχου των τιμολογιακών πολιτικών.

Περιλαμβάνονται οι διατάξεις που αφορούν αποκλειστικά την ενίσχυση της υδατικής πολιτικής, με τις οποίες επιχειρείται η αντιμετώπιση των λειτουργικών αδυναμιών, της ελλιπούς εποπτείας, της ανεπαρκούς λογοδοσίας, αλλά και η αποσπασματική εικόνα της ποιότητας του πόσιμου και αρδευόμενου νερού.

Γιατί επιλέχθηκε η ΡΑΕ; Γιατί κρίθηκε ως η ορθότερη και η πληρέστερη επιλογή, προκειμένου να μπει τάξη στους τομείς αυτούς. Αξιοποιείται η διοικητική και υποστηρικτική δομή μιας υφιστάμενης ανεξάρτητης αρχής, η οποία επιπλέον έχει εμπειρία στην άσκηση ρυθμιστικών και ελεγκτικών αρμοδιοτήτων. Επίσης, είναι μια επιλογή που εγγυάται τη διαφάνεια και την ορθολογικότητα της υδατικής πολιτικής και της διαχείρισης αστικών αποβλήτων.

Επαναλαμβάνω λοιπόν ότι ο δημόσιος χαρακτήρας των υπηρεσιών δεν κινδυνεύει. Άλλωστε είναι κάτι που δεν εντοπίζεται πουθενά στο νομοσχέδιο. Θέλουμε καλύτερη διαχείριση; Σαφώς και ναι. Θέλουμε έλεγχο στην ποιότητα του νερού; Ναι και γι' αυτό δίνουμε τη δυνατότητα συστηματικής παρακολούθησης που σήμερα δυστυχώς δεν την έχουμε σε όλες τις περιπτώσεις. Θέλουμε την προστασία των καταναλωτών; Ναι και γι' αυτό δίνουμε τη δυνατότητα συστηματικής παρακολούθησης και ελέγχου εφαρμογής των ενιαίων κανόνων τιμολόγησης.

Στην υφιστάμενη κατάσταση μόνο το 40% περίπου των παρόχων καταχωρεί τα στοιχεία στο πληροφοριακό σύστημα, ενώ είναι έντονο το φαινόμενο της ανομοιομορφίας στην τιμολόγηση. Δεν είναι κάτι που πρέπει να αλλάξει και να κάνουμε κάτι να το αλλάξουμε αυτό;

Ποτέ δεν είπαμε ότι θέλουμε ιδιωτικοποίηση και από πουθενά αυτό δεν προκύπτει. Να κάνετε, κύριοι της Αντιπολίτευσης, κριτική και σκληρή κριτική, δεν την φοβόμαστε. Αλλά να κάνετε κριτική επί των πραγματικών δεδομένων και να μην προσπαθείτε να παραπλανήσετε τους πολίτες γιατί έχετε αδυναμία εκφοράς επιχειρημάτων και συγκεκριμένης πρότασης. Το νερό είναι δημόσιο αγαθό και παραμένει δημόσιο, υπό την πλήρη κρατική εποπτεία. Άλλωστε δεν θα μπορούσε να είναι και διαφορετικά.

Έρχομαι τώρα στη δεύτερη ενότητα, με την οποία ενσωματώνεται η οδηγία 2001/2018 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου του 2018 για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ως προς τους εθνικούς στόχους, τα καθεστώτα στήριξης, θέματα πληροφόρησης και κατάρτισης για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, τις κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας και την αυτοκατανάλωση.

Επίσης, ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τις εγγυήσεις προέλευσης, τα κοινά καθεστώτα στήριξης και τα έργα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, τις ΑΠΕ στον τομέα των μεταφορών και στη θέρμανση και στην ψύξη. Περαιτέρω, εισάγονται ρυθμίσεις για τις ενεργειακές κοινότητες πολιτών και για την πρόσβαση των ΑΠΕ στα δίκτυα και τις υποδομές. Παράλληλα, ρυθμίζονται ζητήματα ως την πλήρη εναρμόνιση της οδηγίας 944/2019 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουνίου του 2019, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, τα οποία είναι αναγκαία για την πλήρη εφαρμογή της οδηγίας.

Στην παρούσα ενότητα δεσπόζουν οι διατάξεις που εισάγουν δύο νέα εργαλεία για την ανάπτυξη των ΑΠΕ και τη συμμετοχή των πολιτών και για πρώτη φορά επιχειρήσεων σε αυτά. Αναφέρομαι στις κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας και τις ενεργει-

ακές κοινότητες πολιτών οι οποίες θεσμοθετούνται και έρχονται να αντικαταστήσουν τις υφιστάμενες γνωστές σε όλους μας «ενεργειακές κοινότητες».

Με την προσθήκη διατάξεων στον ν.3468/2006 ορίζεται το πλαίσιο λειτουργίας των ΚΑΕ και καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις λειτουργίας τους, οι δυνατότητες ανάπτυξής τους, η νομική τους μορφή, καθώς επίσης και οι στόχοι τους. Επιγραμματικά να σημειώσω ότι όπως ορίζεται στις διατάξεις, οι δραστηριότητες που μπορούν να αναπτυχθούν από τις ΚΑΕ είναι η παραγωγή και η κατανάλωση, η αποθήκευση ενέργειας, η πώληση και η εφαρμογή εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού από υποσταθμούς ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ.

Αυτό που πρέπει να τονιστεί και αποτελεί τη μεγαλύτερη διαφοροποίηση είναι ότι τα μέλη αυτών των κοινοτήτων μπορεί να γίνουν για πρώτη φορά μικρομεσαίες επιχειρήσεις με την προϋπόθεση ελάχιστου αριθμού δεκαπέντε μελών. Σε μια εξαιρετικά δύσκολη συγκυρία για τον τομέα της αγοράς ενέργειας λόγω ενεργειακής κρίσης, η παροχή δυνατότητας στις επιχειρήσεις που ταλαιπωρούνται ομολογουμένως από την αύξηση των τιμών, δηλαδή η δυνατότητα συμμετοχής σε ένα σχήμα που ουσιαστικά θα καλύπτει τις ενεργειακές τους ανάγκες, είναι μια πρωτοβουλία ιδιαίτερης σημασίας.

Ομοίως ορίζεται το θεσμικό πλαίσιο των ενεργειακών κοινοτήτων πολιτών. Με προσθήκες στον ν.4001/2011 ορίζονται η νομική μορφή, οι στόχοι, οι ιδιότητες των μελών των ενεργειακών κοινοτήτων πολιτών, ενώ να σημειώσουμε ότι για τις υφιστάμενες ενεργειακές κοινότητες οι οποίες έχουν συσταθεί με τον ν.4513/2018 παρέχεται η δυνατότητα να μετατραπούν είτε σε κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας, είτε σε ενεργειακές κοινότητες πολιτών μετά από απόφαση των 2/3 της γενικής τους συνέλευσης που τηρεί όσα ορίζονται στον παρόντα για τις ΚΑΕ και για τις ενεργειακές κοινότητες πολιτών.

Ιδιαίτερα σημαντικό επίσης είναι ότι έχουν τη δυνατότητα να διαχειρίζονται ή να συμμετέχουν σε προγράμματα με πηγή χρηματοδότησης είτε από εθνικούς πόρους, είτε από ενωσιακούς πόρους, ενώ τέλος το νομοσχέδιο δίνει το δικαίωμα στις ενεργειακές κοινότητες πολιτών να κατέχουν, να συστήνουν, να αγοράζουν ή να μισθώνουν δίκτυα διανομής και να τα διαχειρίζονται αυτόνομα στην περιοχή που δραστηριοποιούνται.

Ιδιαίτερα σημαντικές είναι και οι διατάξεις που αφορούν την αυτοκατανάλωση - αυτοπαραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ.

Όσον αφορά τον οικιακό τομέα, αξιοσημείωτο είναι το γεγονός της παροχής δικαιώματος στην αυτοκατανάλωση και για τους ενοικιαστές, κάτι που συμβαίνει για πρώτη φορά, το οποίο μάλιστα συνοδεύεται με την πρόβλεψη κινήτρων διευκόλυνσης από τους ιδιοκτήτες, ώστε να απλοποιηθούν οι διαδικασίες, ενώ και οι καταναλώσεις κοινοχρήστων σε κτήρια μπορούν να ενταχθούν σε ενεργειακό συμψηφισμό με τη μορφή της συλλογικής κατανάλωσης.

Συνεπώς αίρονται οι περιορισμοί που ίσχυαν μέχρι τώρα και δημιουργείται ένα ευνοϊκότερο πλαίσιο για την αυτοκατανάλωση που αυξάνει τον αριθμό των ωφελούμενων, ενώ εμπεριέχονται και ευνοϊκές προβλέψεις για την περίπτωση εγκατάστασης Net Metering από εκκλησίες, φιλανθρωπικά ιδρύματα, ΜΚΟ και σχολεία.

Τέλος, επιτρέπεται η εγκατάσταση σταθμών ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ από ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού για την υποστήριξη ευάλωτων καταναλωτών και την αντιμετώπιση της ενεργειακής ένδειας πολιτών του οικείου δήμου ή της οικείας περιφέρειας, που ζουν προφανώς κάτω από το όριο της φτώχειας.

Ξεχωριστό κεφάλαιο αποτελούν και οι ρυθμίσεις που στοχεύουν στην προώθηση της χρήσης ενέργειας από ΑΠΕ στον τομέα των μεταφορών, όπου λαμβάνονται πρωτοβουλίες που εξυπηρετούν τον στόχο μεριδίου ενέργειας από ΑΠΕ στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας στον τομέα των μεταφορών, να ανέλθει τουλάχιστον σε 14% μέχρι το έτος 2030.

Ορίζονται κανόνες και υποχρεώσεις για τους προμηθευτές καυσίμων. Ορίζεται η συνεισφορά των βιοκαυσίμων των βιορευστών και των καυσίμων βιομάζας που καταναλώνονται στις μεταφορές, ενώ προβλέπονται κανόνες υπολογισμού σε σχέση με τα ελάχιστα μερίδια ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές με τις μεταφορές.

Στην τρίτη ενότητα, μεταξύ των άλλων περιλαμβάνονται ρυθμίσεις που αφορούν το νέο πλαίσιο στήριξης για τους υβριδικούς σταθμούς σε μη διασυνδεόμενα νησιά, την αδειοδότηση των μονάδων ΑΠΕ με αποθήκευση, τους αυτοκαταναλωτές, την αδειοδότηση των υδροηλεκτρικών και τις οριστικές προσφορές σύνδεσης των ΑΠΕ. Αντιμετωπίζονται μια σειρά από ζητήματα για τη διαχείριση της ενεργειακής κρίσης, την ενίσχυση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και την άμεση και ταχύτερη υλοποίηση σταθμών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Περιλαμβάνονται, επίσης, ρυθμίσεις για την προστασία του περιβάλλοντος, αλλά και τον χωροταξικό σχεδιασμό. Σε αυτή την ενότητα ξεχωρίζουν ρυθμίσεις για την καθιέρωση ειδικού πλαισίου ενίσχυσης της λειτουργίας υβριδικών σταθμών στα μη διασυνδεόμενα νησιά με τη δημιουργία νέου σχήματος, στο οποίο θα ενταχθούν οι υβριδικοί σταθμοί που κατά την 1η Μαρτίου του 2023 δεν έχουν συνάψει σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης ούτε θα έχουν κινήσει διαδικασίες κατασκευής.

Οι διατάξεις που προωθούν την άμεση υλοποίηση σταθμών ΑΠΕ επιλύουν προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι επενδυτές κατά την αδειοδοτική διαδικασία και θέτουν τις βάσεις και το πλαίσιο για περαιτέρω επιτάχυνση σταθμών ΑΕΠ, ΣΗΘΥΑ και σταθμών αποθήκευσης. Οι ρυθμίσεις που ενισχύουν την οικονομική βιωσιμότητα και αποδοτικότητα έργων ΑΠΕ αντιμετωπίζουν την αύξηση του κατασκευαστικού κόστους, των πρώτων υλών και του κόστους ηλεκτρικής ενέργειας που καταναλώνουν που έθετε τις επενδύσεις αυτές εν αμφιβόλω. Υπάρχουν ρυθμίσεις για να αντιμετωπιστούν ζητήματα που σχετίζονται με τη δυσχέρεια εφαρμογής ενός παρωχημένου συστήματος αξιοποίησης εν τοις πράγμασι αδρανοποιημένων και μη αξιοποιούμενων ατομικών χώρων.

Επίσης, μεγάλης σημασίας είναι οι διατάξεις για τη λήψη μέτρων υποβοήθησης για την ανάκαμψη των οικοτόπων και την αποκατάσταση χερσαίων, παράκτιων και θαλάσσιων οικοσυστημάτων. Να σημειώσουμε ότι υπάρχει απόλυτη ευθυγράμμιση με την κατεύθυνση των πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδιαίτερα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τα ζητήματα της προστασίας της φύσης, καθώς θεωρούνται ενωσιακές νομοθετικές πρωτοβουλίες για την ανάληψη αποτελεσματικότερων δράσεων ως προς την επίτευξη των στόχων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το κλίμα και τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030 και το 2050 και τη διασφάλιση της ανθεκτικότητας των περιβαλλοντικών συστημάτων.

Θα αναφερθώ και στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας, με τις οποίες πταίσματα μετατρέπονται σε διοικητικές παραβάσεις, καθορίζονται οι επιβαλλόμενες διοικητικές κυρώσεις, η διαδικασία επιβολής αυτών, καθώς και αυτές της προσβολής της οικείας πράξης καταλογισμού.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ιδιαίτερης σημασίας τώρα για τον αγροτικό κόσμο, αλλά και για την ίδια την αγροτική παραγωγή, είναι η ρύθμιση που δίνει επιτέλους λύση στο ζήτημα των εκχερσωμένων εκτάσεων, ολοκληρώνοντας έτσι τις νομοθετικές πρωτοβουλίες για τη διευθέτηση ζητημάτων που προέκυψαν από τις ρυθμίσεις της προηγούμενης κυβέρνησης για τους δασικούς χάρτες. Τι κάνει η Κυβέρνηση στο ζήτημα των εκχερσωμένων εκτάσεων; Δίνει τη δυνατότητα στους αγρότες, χωρίς να αποκτούν την κυριότητα, να συνεχίσουν να καλλιεργούν εκχερσωμένες δασικές εκτάσεις για όσο χρόνο οι εκτάσεις αυτές τελούν υπό το καθεστώς ενωσιακών ενισχύσεων. Εξασφαλίζεται έτσι και ο δασικός χαρακτήρας των εκτάσεων, αλλά παράλληλα δεν θίγονται και τα συμφέροντα των παραγωγών.

Έχουμε, επίσης, ρυθμίσεις με στόχο τη λεπτομερέστερη πρόβλεψη του αναγκαίου περιεχομένου και των κριτηρίων σύμφωνα με τα οποία συντάσσονται ειδικές περιβαλλοντικές μελέτες, επί των οποίων τεκμηριώνονται τα προεδρικά διατάγματα και τα σχέδια διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών λαμβανομένου υπ' όψιν και του προστατευόμενου κατά περίπτωση αντικειμένου, ενώ παράλληλα αποσαφηνίζεται η έννοια δραστηριότητας σε

σχέση με αυτή της χρήσης σε περιπτώσεις που προκλήθηκε σύγχυση.

Τέλος, εξορθολογίζονται και εξειδικεύονται κατηγορίες χρήσεων γης του π. δ. 59/2018 που προστέθησαν διά νόμου. Σημαντικές είναι επίσης και οι ρυθμίσεις που αντιμετωπίζουν μεμονωμένες και επείγουσες ανάγκες που προκύπτουν από την καθημερινότητα του πολεοδομικού και χωροταξικού σχεδιασμού, δίχως την αντιμετώπιση των οποίων δημιουργούνται σοβαρά προβλήματα και εμπόδια στην πρόοδο αναπτυξιακών έργων για τη χώρα μας.

Και, τέλος, υπάρχουν οι ρυθμίσεις που αντιμετωπίζουν μεμονωμένα και επείγοντα προβλήματα που σχετίζονται με την ανακύκλωση και εν γένει με τη διαχείριση αποβλήτων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, βρισκόμαστε στο στάδιο ολοκλήρωσης της παρούσας κυβερνητικής θητείας και αν επιχειρούσαμε να κάνουμε μία μικρή και σύντομη ανασκόπηση των πρωτοβουλιών της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας για τον τομέα περιβάλλοντος και ενέργειας, θα βλέπαμε ότι πρόκειται για μια «πράσινη' Κυβέρνηση, μια κυβέρνηση που νοιάζεται για το περιβάλλον και έχει σχέδιο για τον περιορισμό των συνεπειών της κλιματικής κρίσης.

Χωρίς αμφιβολία έχει συντελεστεί πλούσιο και ουσιαστικό έργο. Όμως, δεν σταματάμε εδώ. Η φιλοδοξία μας και το όραμά μας για τον ρόλο που μπορεί να παίξει η Ελλάδα στον ενεργειακό ευρωπαϊκό χάρτη, αλλά και ο επαναπροσδιορισμός του οικονομικού μας μοντέλου στη βάση της ενεργειακής μετάβασης της χώρας, η προστασία του φυσικού μας πλούτου και ο συνδυασμός με την ανάπτυξη, όπως επίσης κι η οργάνωση του δημοσίου χώρου και της δόμησης, απαιτούν και άλλες πρωτοβουλίες. Και μια από αυτές είναι και το σημερινό σχέδιο νόμου που εισηγείται προς ψήφιση ο Υπουργός Ενέργειας κ. Σκρέκας, ένα πολύ σημαντικό νομοσχέδιο που φέρνει λύση σε ένα πλήθος ζητημάτων και ολοκληρώνει τη μεταρρύθμιση στον τομέα της ενέργειας και του περιβάλλοντος, ενώ εκσυγχρονίζει τον τομέα της εντατικής πολιτικής και των αποβλήτων, χωρίς -το τονίζω- να θίγει στο ελάχιστο τον δημόσιο χαρακτήρα τους.

Σαφώς στη Νέα Δημοκρατία το υπερψηφίζουμε, αλλά καλούμε και τις υπόλοιπες πολιτικές δυνάμεις να πράξουν το αντίστοιχο.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης):** Καλείται στο Βήμα ο γενικός εισηγητής του ΣΥΡΙΖΑ, ο συνάδελφος κ. Σωκράτης Φάμελλος.

Ορίστε, κύριε Φάμελλε, έχετε τον λόγο.

**ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Καλημέρα, καλή βδομάδα, κύριοι Υπουργοί.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, στη σκιά της τραγωδίας στα Τέμπη ενώ η ελληνική κοινωνία βρίσκεται σε σοκ, με αναπάντητα ερωτήματα για τις ευθύνες, τα τεράστια ελλείμματα που δημιούργησε η Κυβέρνηση Μητσοτάκη και την αποφυγή ευθυνών που επιδιώκει, η Κυβέρνηση αλλά και το Προεδρείο της Βουλής επέλεξαν να εισαχθεί Δευτέρα πρωί στην Ολομέλεια ένα εκτρωματικό νομοσχέδιο, όπως το χαρακτηρίζει ακόμη και η «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ», παράλληλα με μια κρίσιμη συνεδρίαση στην Επιτροπή Θεσμών για τα Τέμπη. Και αναρωτιέμαι: Τι ακριβώς θέλουν να κρύψουν; Ποια από τις δύο συνεδριάσεις θέλουν να υποτιμήσουν;

Το νομοσχέδιο απεικονίζει αυτό που ακριβώς είναι η ταυτότητα της τετραετίας Μητσοτάκη. Προσέξτε, με τίτλους: ξεπούλημα και ιδιωτικοποίηση των πάντων, ακρωτηριασμός των κοινοτήτων, δηλαδή της ενεργειακής δημοκρατίας, αλλά άρα ολιγοπώλιο στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, υποβάθμιση του περιβάλλοντος, «φωτογραφικά» άρθρα, δεκάδες ρουσφέτια δασικά, πολεοδομικά, οικοδομικά, ρυθμίσεις για «γαλάζια» παιδιά, golden boys, που πέφτουν ως «γαλάζιες» ακρίδες στη δημόσια περιουσία, πληθώρα αντισυνταγματικών ρυθμίσεων -το λέει κι η Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής-, προκλητική παράκαμψη αποφάσεων του Συμβουλίου της Επικρατείας, λάθη επί λαθών, διορθώσεις νόμων της τελευταίας τριετίας δεκάδες, πρόχειρη κι επιφανειακή, αποσπασματική νομοθέτηση χωρίς καμμία στρατηγική, πέρα από το εκτεταμένο και ξέφρενο πλιάτσικο. Είναι αυτό που λέμε «δεξιά πολιτική», με όλη τη σημασία της λέξης!

Κορυφαίο στοιχείο όμως αυτού του νομοσχεδίου είναι ότι η Κυβέρνηση Μητσοτάκη λίγο πριν πέσει στρώνει το έδαφος για την ιδιωτικοποίηση της διαχείρισης του νερού και των απορριμμάτων, με αποτέλεσμα τον περιορισμό της πρόσβασης σε αυτό το δημόσιο κοινωνικό αγαθό και την εξυπηρέτηση λίγων, οι οποίοι θα βγάζουν υπερκέρδη και από τη διαχείριση νερού και από τη διαχείριση απορριμμάτων. Το κάνατε στην ενέργεια, το πληρώσαμε όλοι πάρα πολύ ακριβά. Το κάνατε με τη «ρήτρα Μητσοτάκη». Το κάνετε πλέον και στην ύδρευση, αποχέτευση, άρδευση, αλλά και στη διαχείριση των απορριμμάτων.

Ταυτόχρονα στο ίδιο νομοσχέδιο ακρωτηριάζετε τις ενεργειακές κοινότητες, έναν πιλοτικό νόμο -πιλοτικό για την Ευρώπη της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ, πρακτικά για ποιο λόγο; Για να έχουν λίγοι στην ενέργεια υπερκέρδη, τα οποία δεν έχετε ακόμα φορολογήσει. Αλλά και ταυτόχρονα αποδομείτε κανόνες που έστω υπήρχαν περιορισμένα μέχρι τώρα, μη εφαρμοσμένοι πλήρως, στη διαχείριση προστατευόμενων περιοχών, στο δίκτυο «NATURA 2000», δηλαδή στο στολίδι της χώρας μας, καθυστερώντας τις υποχρεώσεις μας, ενώ έχουμε ήδη καταδίκη από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο από το 2020 και αποδυναμώνετε τις ρυθμιστικές αρχές. Αποδυναμώνετε και τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας. Γιατί; Γιατί το Φαρ Ουέστ, οι συνθήκες άγριας Δύσης, συμφέρουν τη Νέα Δημοκρατία, πρακτικά γιατί συμφέρουν τα συμφέροντα που εξυπηρετείτε, αυτό που είναι το σύστημα Μητσοτάκη, αυτό που είναι το καθεστώς Μητσοτάκη, που είναι υπερκέρδη για τους «κολλητούς».

Φέρατε το νομοσχέδιο με ελάχιστη διαβούλευση -παραβίαση ακόμα κι αυτού του υποκριτικού νόμου του επιτελικού κράτους!- και στο νομοσχέδιο μέσα -προσέξτε ειρωνεία!- λέει ότι θα διαβουλευθούν τις επιπτώσεις δύο χρόνια μετά. Τόση αριστεία!

Δεν ασχολήθηκαν καθόλου με τα σχόλια που κατέθεσαν οι φορείς, δεν υπήρξε αξιολόγηση της διαβούλευσης. Στην ακρόαση δε ο Υπουργός κατηγόρησε τους φορείς ότι δεν είχαν καταλάβει, ότι δεν ήταν διαβασμένοι! Το ερώτημα είναι: Εσείς διαβάσατε την έκθεση της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής, η οποία τα λέει έξω από τα δόντια; Πέρα από την αντίθεση του σχεδίου ιδιωτικοποίησης νερού και απορριμμάτων με τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, μιλάει παραδείγματος χάρη η Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής για τη μετεγκατάσταση της Ακρινής, όπου σκανδαλωδώς ακυρώνετε απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας και σε αντίθεση με τις δηλώσεις του ίδιου του κ. Μητσοτάκη, ο οποίος είπε ότι θα ακούσει εκεί την τοπική κοινωνία.

Διαβάσατε τι λέει η Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής για το σύνολο του κεφαλαίου για τις χρήσεις γης και την περιοχή των Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών; Λέει για ασάφειες, ελλείψεις, υιοθέτηση στόχων χωρίς μέτρα, κενά στις περιοχές που γειτνιάζουν με τις προστατευόμενες περιοχές, μη εξασφάλιση επαρκούς προστασίας, μη κάλυψη κριτηρίων ευρωπαϊκών οδηγιών. Και ταυτόχρονα σας λέει η Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής για την παράκαμψη της δέουσας εκτίμησης στον ορισμό περιοχών πρώτης προτεραιότητας των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, για «φωτογραφικές» διατάξεις για το πιλοτικό αιολικό στον Έβρο, αλλά και για αντίθεση στο 212 με απόφαση του Σ.τ.Ε. για την παραχώρηση αναδασωτέας για χώρο αναψυχής ή στο 253 για τη διόρθωση ορίων οικισμών με υπουργική απόφαση. Τα λέει η Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής.

Ελπίζω να διαβάσατε, κύριε Υπουργέ -και θα σας δοθεί η δυνατότητα στην αίτηση αντισυνταγματικότητας να μας απαντήσετε- την έκθεση αυτή, γιατί φαίνεται ότι αδιάβαστος είναι ο Υπουργός και όχι οι φορείς.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης):** Κύριε Φάμελλε, επιτρέψτε μου να σας διακόψω για λίγα δευτερόλεπτα, προκειμένου να κάνω μία ανακοίνωση σχολείου, για να φύγουν τα παιδιά, γιατί είναι και μικρά. Εξάλλου σας ενδιαφέρει.

Γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι από τα άνω δυτικά θεωρεία παρακολουθούν τη συνεδρίασή μας είκοσι έξι μαθήτριες και μαθητές και τέσσερις συνοδοί από το 13ο Δημοτικό Σχολείο Καλαμαριάς Θεσσαλονίκης.

Καλώς ήρθατε, παιδιά, στη Βουλή!

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Συνεχίστε, κύριε Φάμελλε.

**ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ**: Κύριε Πρόεδρε, είναι και γειτονόπουλα εξάλλου, από την Καλαμαριά.

Συνεχίζω. Νομίζω ότι από όλα αυτά είναι κατανοητό ότι έστω και τώρα η Κυβέρνηση πρέπει να καταλάβει ότι αυτό το νομοσχέδιο πρέπει να αποσυρθεί, δεν αποτελεί βάση για συζήτηση.

Στη νέα ρυθμιστική αρχή, αλλά και τώρα στην εισαγωγική του τοποθέτηση, που τον προκαλέσαμε να τοποθετηθεί για την απόσυρση του νομοσχεδίου, ο Υπουργός, αλλά ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας προσπάθησαν να μας πείσουν ότι δεν είναι στις προθέσεις της Κυβέρνησης να ιδιωτικοποιήσει τη διαχείριση του νερού και να φτιάξει αγορά γύρω από αυτό. Δεν μπορούν να απαντήσουν βέβαια γιατί η ρυθμιστική αρχή, που οι ρυθμιστικές αρχές στην Ευρώπη είναι μόνο για τη ρύθμιση της αγοράς. Ας αφήσουμε, λοιπόν, τη θεωρία. Είναι το Σύνταγμα και οι ευρωπαϊκές αρχές, αλλά ας το αφήσουμε στην άκρη.

Ας μας απαντήσουν, λοιπόν, αν θέλουν ή όχι να ιδιωτικοποιήσουν το νερό, απαντώντας σε συγκεκριμένα περιστατικά.

Για πείτε μας: Ήταν άλλη κυβέρνηση αυτή που επιχείρησε και δρομολόγησε το ΣΔΙΤ στο εξωτερικό υδραγωγείο της Αθήνας, το οποίο «έπεσε» στο Συμβούλιο της Επικρατείας πριν από λίγους μήνες; Άλλη κυβέρνηση το έκανε; Δεν το κάνατε εσείς;

Ήταν άλλη η κυβέρνηση που το καλοκαίρι του 2022 εδώ, με την τροπολογία Σταϊκούρα παρέκαμψε τις αποφάσεις του Σ.τ.Ε. για τη μη ιδιωτικοποίηση της ΕΥΑΘ και της ΕΥΔΑΠ; Ήταν άλλος; Ο κ. Σταϊκούρας δεν ήταν, σε νομοσχέδιο του κ. Σκρέκα;

Ήταν άλλη κυβέρνηση αυτή που από το 2020 έχει ανακοινώσει ότι έχει σχέδιο συνενώσεων των ΔΕΥΑ; Άλλη κυβέρνηση ήταν; Ο γενικός γραμματέας του Υπουργείου ήταν.

Ήταν άλλη κυβέρνηση αυτή που έχει εντάξει στο ΕΣΠΑ μελέτη ΣΔΙΤ για τη λειτουργία των ήδη υφιστάμενων μονάδων βιολογικών καθαρισμών, δηλαδή να ιδιωτικοποιηθούν οι υφιστάμενες μονάδες βιολογικών;

Ήταν άλλη η κυβέρνηση που νομοθέτησε την υποχρεωτική παραχώρηση σε αναδόχους των βιολογικών καθαρισμών για τρία χρόνια μετά την κατασκευή τους, ότι υποχρεωτικά θα πηγαίνουν σε ιδιώτη;

Ήταν άλλη η κυβέρνηση που έβαλε στον λεγόμενο «αναθεωρημένο εθνικό σχεδιασμό απορριμμάτων» ιδιωτικές μονάδες απορριμμάτων και ιδιωτικές μονάδες καύσης απορριμμάτων; Ήταν άλλη; Αυτή η Κυβέρνηση ήταν.

Ήταν άλλη η κυβέρνηση που πήρε έργα ενταγμένα σε δημόσιο προγραμματισμό, όπως παραδείγματος χάριν τη μονάδα απορριμμάτων δυτικής Θεσσαλονίκης και την έκανε ΣΔΙΤ, ενώ χρηματοδοτούνταν ήδη από το ΕΣΠΑ;

Ήταν άλλη κυβέρνηση αυτή που κατήργησε την Ειδική Γραμματεία Υδάτων το 2019, που είχε την εποπτεία και τον έλεγχο των υπηρεσιών ύδρευσης και τώρα επικαλούνται κενό που δημιούργησαν οι ίδιοι, για να τα πάνε στη ρυθμιστική αρχή;

Και ήταν άλλη η κυβέρνηση η οποία προωθεί ΣΔΙΤ από τα αρδευτικά μέχρι την πολιτική προστασία, ενώ υπήρχε προγραμματισμός από την κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ τουλάχιστον να μην ακριβύνει το αρδευτικό νερό;

Ήταν άλλη κυβέρνηση αυτή που έχει βάλει το τέλος ταφής στους δήμους και τους ΦΟΔΣΑ για να τους υποχρεώσει να πάνε στην καύση, αλλά και για να φορτώσει νέο χαράτσι στους πολίτες;

Και κυρίως απαντήστε μας: Είναι άλλη κυβέρνηση ή η Κυβέρνηση Μητσοτάκη η οποία φόρτωσε με ενεργειακό κόστος τις ΔΕΥΑ και τις οδηγεί στη χρεοκοπία; Και επικαλείστε τη χρεοκοπία τώρα των ΔΕΥΑ, που εσείς δημιουργήσατε, για να τις ιδιωτικοποιήσετε.

Όχι, η Κυβέρνηση Μητσοτάκη είναι. Όλα αυτά είναι υπογραφές Μητσοτάκη!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Και επιπλέον, εσείς έχετε υποχρεώσει τις ΔΕΥΑ να λειτουργούν χωρίς προσωπικό. Δεν τις ενισχύετε.

Έρχεται η DG REGIO και λέει ότι οι ΔΕΥΑ χρειάζονται κάλυψη της αύξησης του ενεργειακού κόστους και στελέχη και εσείς λέτε «ας τις πάμε σε μια ρυθμιστική αρχή για να τις ιδιωτικοποιήσουμε», με απειλή συνενώσεων. Αυτό είναι το νομοσχέδιο.

Και θέλω λιγάκι να πω και κάτι ακόμα. Ήταν άλλη κυβέρνηση ή εσείς ως κυβέρνηση που εντάξατε στην υποχρέωση της χώρας στο Ταμείο Ανάκαμψης να κάνει τη ρυθμιστική αρχή νερού; Δεν ήταν ευρωπαϊκή υποχρέωση, δεν είναι ευρωπαϊκή υποχρέωση. Και μάλιστα η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ κατάφερε το 2016 στις διαπραγματεύσεις στο «ΧΙΛΤΟΝ» να σταματήσει, να αναιρέσει -να το πω έτσι- την υποχρέωση της χώρας -που είχατε βάλει εσείς σε μνημονιακές ρυθμίσεις- να κάνει ρυθμιστική αρχή νερού.

Δηλαδή το γλιτώσαμε, σώσαμε τη χώρα από αυτήν την υποχρέωση, γιατί δεν είναι ευρωπαϊκή υποχρέωση, και το βάζετε εσείς τώρα ως υποχρέωση. Γιατί; Δεν είναι υποχρέωση του Ταμείου Ανάκαμψης η συνένωση των ΔΕΥΑ και η ιδιωτικοποίηση του νερού, είναι προϋπόθεση και υποχρέωση των συμφερόντων που εσείς εξυπηρετείτε κι αυτό είναι ξεκάθαρο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Να το πούμε λοιπόν απλά. Δεν είστε απλά ανεπαρκείς, είστε επικίνδυνοι. Είστε επικίνδυνοι για την ασφάλεια, όπως δυστυχώς φάνηκε με το τραγικό δυστύχημα. Είστε επικίνδυνοι για την επιβίωση των νοικοκυριών. Είστε επικίνδυνοι για τη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων. Είστε επικίνδυνοι για τη δημόσια περιουσία. Στο μόνο που είστε ικανοί, στο μόνο που είστε επιτελικοί είναι το ξεπούλημα και τα ρουσφέτια, που είναι γεμάτο αυτό το νομοσχέδιο.

Η Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής στην έκθεσή της για την περίπτωση της ρυθμιστικής αρχής λέει ξεκάθαρα: «Τίθενται ερωτήματα για τη συμβατότητα της ρύθμισης με τη νομολογία του Σ.τ.Ε.». Στην ακρόαση φορέων ακόμη και ο Πρόεδρος της ΡΑΕ και οι εργαζόμενοι της ΡΑΕ μας είπαν: «Η Κυβέρνηση τέσσερα χρόνια δεν έχει ακούσει καμμία πρότασή μας για την ενίσχυση της ΡΑΕ, αντίθετα έχει μειώσει το προσωπικό στο μισό». Το φαντάζεστε; Μέσα στην ενεργειακή κρίση; Μειώθηκαν στο μισό οι εργαζόμενοι της ΡΑΕ. Η ΡΑΕ παραμένει υποστελεχωμένη, τη μπλέκετε τώρα και σε άλλες υποχρεώσεις που λένε ότι δεν είναι συμβατές -δεν είναι το ίδιο αντικείμενο, το λέει ο πρόεδρος και οι εργαζόμενοι- και δεν μπορεί να ασκήσει ούτε τη βασική της αρμοδιότητα.

Για ποιον λόγο επιλέγετε επιπλέον των άλλων, δηλαδή επιπλέον της ιδιωτικοποίησης νερού και απορριμμάτων, και μια αδύναμη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας; Γιατί απλά σας συμφέρει για τις συνθήκες «Άγριας Δύσης» στην ενέργεια, σας συμφέρει για τα υπερκέρδη. Διότι τα υπερκέρδη και με προσωπική σας ευθύνη, κύριε Σκρέκα, τα έχετε αφήσει στο απυρόβλητο. Να θυμίσω;

Από την ηλεκτροπαραγωγή είναι 2,2 δισεκατομμύρια ευρώ ως τον Ιούνιο του 2022. Περιμένουμε. Μαγειρεύτηκαν με νομοθετική ρύθμιση Σκρέκα να μην φορολογηθούν. Τουλάχιστον 1 δισεκατομμύριο από την προμήθεια ρεύματος μέχρι σήμερα. Νέα νομοθετική ρύθμιση Σκρέκα για να μην φορολογηθούν και να καθυστερεί η φορολόγηση. Στα διυλιστήρια είναι 2,3 υπερκέρδη-άδικα κέρδη του 2022, αλλά και στη ΔΕΠΑ Εμπορίας το 2021 χάι σκορ, δεκαπλάσια κέρδη από το 2020, αλλά και από την αγορά εξισορρόπησης. Έφερε η ΡΑΕ τροπολογία για να φορολογηθούν 67 εκατομμύρια στην αγορά εξισορρόπησης μέσα στους πρώτους δύο μήνες και δεν τη δέχτηκε η Κυβέρνηση, παρ' ότι την έφερε και ο ΣΥΡΙΖΑ ως τροπολογία. Δηλαδή πάνω από 6 δισεκατομμύρια με υπογραφή Σκρέκα - Μητσοτάκη παραμένουν στα ταμεία ενεργειακών εταιρειών και δεν έχουν φορολογηθεί και κάνετε και τροπολογίες για τη μη φορολόγηση.

Γι' αυτόν τον λόγο η συντριπτική πλειοψηφία των φορέων, οι εργαζόμενοι σε όλη την Ελλάδα και σήμερα, τώρα το πρωί στη Θεσσαλονίκη, το απόγευμα στο Σύνταγμα, κινητοποιούνται και μας ενημερώνει ακόμα και το ψήφισμα του διοικητικού συμβουλίου της Ένωσης ΔΕΥΑ ότι υπάρχουν σοβαρά ζητήματα και με την Ευρώπη.

Να το ξεκαθαρίσουμε και το δηλώσουμε καθαρά να το ακούσουν όλοι και όλες. Η νέα προοδευτική κυβέρνηση με τον ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία θα καταργήσει αυτή την καταστροφική αλλαγή που είναι και στο πόδι και δεν τη θέλει κανένας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Η εποπτεία και ο έλεγχος του νερού και των απορριμμάτων θα

γυρίσει στην πολιτεία και στην αυτοδιοίκηση όπου ανήκουν και αυτό το νομοσχέδιο θα ακυρωθεί.

Η δεύτερη καταστροφική επιλογή που έχει το νομοσχέδιο αφορά τις ενεργειακές κοινότητες. Εκεί, με το πρόσχημα ενσωμάτωσης οδηγιών, που καθυστερούν δύο χρόνια και έχουμε ήδη κίτρινη κάρτα από την Ευρωπαϊκή Ένωση για την καθυστέρηση, έρχονται να ακρωτηριάσουν τις ενεργειακές κοινότητες και να δημιουργήσουν σοβαρά προβλήματα και αρρυθμίες και σε άλλους τομείς, όπως στα βιοκαύσιμα παραδείγματος χάριν, στο βιομεθάνιο, που είναι κυριολεκτικά δύο χρόνια στον αέρα η αγορά.

Μην ξεχνάμε όμως τι κάνει αυτή η Κυβέρνηση για την πράσινη ενέργεια, για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Δημιούργησε νέο έλλειμμα στον ΕΛΑΠΕ και έβαλε νέο χαράτσι σε όλες τις ΑΠΕ. Το είχαν κάνει ξανά το 2013 - 2014, το ξαναέκαναν τώρα με τον κ. Χατζηδάκη. Έβαλαν χαράτσια ακόμα και στο πετρέλαιο κίνησης για να καλύψουν το έλλειμμα του λογαριασμού των ΑΠΕ.

Δημιούργησαν μια φούσκα στις βεβαιώσεις παραγωγού, την υπερθέρμανση των ΑΠΕ, να βρίσκει κάποιος πολύγωνα παντού στον χάρτη της ΡΑΕ, αλλά ηλεκτρικό χώρο πουθενά. Και τι έκανε για να το λύσει ο κ. Σκρέκας; Έβγαλε μια υπουργική απόφαση παραμονές δεκαπενταύγουστου που έκανε ρουσφέτι και κατέστρεψε-αναίρεσε τη σειρά προτεραιότητας στις αιτήσεις και το άλλαξε πάλι τον Ιανουάριο.

Έχουν σταματήσει το ειδικό χωροταξικό για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας που είχε ξεκινήσει από το 2019, δεν προχωράνε διαγωνισμούς για νέα έργα ΑΠΕ, γιατί εγκαινιάζουν έργα που είχαν ξεκινήσει από την κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ. Δεν υπάρχει πουθενά ηλεκτρικός χώρος να συνδεθούν ακόμα και τα τελειωμένα έργα. Τα μικρά, τα αγροτικά δεν μπορούν να συνδεθούν. Έχει τριπλασιαστεί ο χρόνος αναμονής του ΔΕΔΔΗΕ τα τελευταία δύο χρόνια. Τριπλασιάστηκε ο χρόνος που περιμένει κάποιος για να πάρει τη σύνδεση. Και έχουν εμπόδια για τις κοινότητες, απώλεια της προτεραιότητας που ήταν νομοθετημένη αυτή η προτεραιότητα, καταστροφή του μέσου χρηματοδότησης που ήταν ήδη στο ΕΣΠΑ και τελικά, τώρα αφήνουν στον αέρα τις ενεργειακές κοινότητες και δημιουργούν τρεις τύπους, έναν παλιό και δύο καινούργιους.

Οι φορείς το είπαν ξεκάθαρα στην ακρόαση φορέων, δεν χρειάζονται νέες οντότητες, θα μπορούσαν κάποια στοιχεία των οδηγιών να μπουν στο νόμο, τον πρωτοπόρο πιλοτικό νόμο τότε Σταθάκη. Τώρα όμως δημιουργούν ένα ασαφές πλαίσιο, ένα αλαλούμ και βάζουν και επιπλέον κριτήρια, παραδείγματος χάριν ως προς το όριο συμμετοχών, που δημιουργούν αδυναμία να δημιουργηθούν νέες κοινότητες, αλλά και σοβαρά προβλήματα στην αυτοπαραγωγή. Βάζουν ένα τυχαίο νούμερο 8% στο οποίο πάνω θα μπαίνει χαράτσι, χωρίς να το δικαιολογήσουν από πουθενά.

Και πρακτικά το λένε και οι επιχειρήσεις. Μένουν έξω οι μικρομεσαίες και πολύ μικρές επιχειρήσεις και από την αυτοπαραγωγή και από την ενεργειακή δημοκρατία. Και φυσικά, από αυτήν, αν θέλετε, την προεκλογική νομοθέτηση δεν μπορεί να μείνουν έξω τα ρουσφέτια και τα γαλάζια παιδιά. Θα αναφερθώ με τίτλους γιατί είναι πάρα πολλά.

Ενδεικτικά, με το άρθρο 146 μεταφέρουν το μοντέλο ΣΤΑΣΥ στη ΔΕΠΑ Εμπορίας. Τι σημαίνει αυτό; Διευθυντές γαλάζια παιδιά από το παράθυρο, από την αγορά, με χρυσές αμοιβές, χωρίς αξιοκρατία, χωρίς διαφάνεια. Και προφανώς αφήνουν και μερικά οκτάμηνα για τους πληβείους με χαμηλές αμοιβές. Γαλάζιες ακρίδες παντού είναι το νομοσχέδιο αυτό.

Και μάλιστα η ΔΕΠΑ Εμπορίας, που δεκαπλασίασε τα κέρδη της, σας θυμίζω, το 2021 σε σχέση με το 2020, δεν φορολογήθηκε, ενώ είχε δεσμευτεί ο κ. Σκρέκας ότι θα φορολογηθεί, όταν η κ. Πέρκα το είχε αναδείξει σε επιτροπή της Βουλής, και βάζει ρύθμιση σε άλλο άρθρο ότι θα αποζημιώνουμε τις λανθασμένες κυβερνητικές επιλογές για τα «take or pay» συμβόλαια με λεφτά των καταναλωτών. Προσέξτε, λανθασμένες επιλογές για συμβόλαια προμήθειας αερίου πληρώνονται από το Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης που είναι λεφτά των καταναλωτών. Αυτά πληρώνουμε για τα γαλάζια παιδιά.

Συνεχίζω. Ορίζουν περιοχές πρώτης προτεραιότητας των ΑΠΕ αυτές που θα έχουν επιτάχυνση, παραβιάζοντας κανόνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως δικλίδες του ευρωπαϊκού κανονισμού για τη δέουσα εκτίμηση και δίνουν φωτογραφική προτεραιότητα στο λεγόμενο πιλοτικό θαλάσσιο αιολικό που εξαιρέθηκε από τη νομοθεσία στον Έβρο. Δύο φωτογραφικά ρουσφέτια στην περιοχή.

Απαγορεύουν στο άρθρο 160 να συνδεθούν νέες μονάδες αερίου, τροποποιώντας δικό τους νόμο οκτώ μήνες μετά. Γιατί; Γιατί δεν το έβαλαν τότε που το προτείναμε; Γιατί ήθελαν να προλάβουν να μπουν κάποιοι μέσα, για να καταλάβετε πως γίνεται η νομοθέτηση αλά Μητσοτάκη.

Θεσπίζει στόχους στο άρθρο 174 για το 2030 για τη βιοποικιλότητα χωρίς μέτρα. Λέει πως θα προστατεύσουμε τόσο τοις εκατό της γης και της θάλασσας, αλλά δεν λέει με ποιον τρόπο. Αλλά στα άρθρα 178 και 181 έρχεται τέσσερα χρόνια μετά διακυβέρνησης να δυναμιτίσει ακόμα ένα εργαλείο των ειδικών περιβαλλοντικών μελετών. Δηλαδή στις μελέτες που είχαν ανατεθεί από τον ΣΥΡΙΖΑ για όλες τις περιοχές «NATURA» από το 2019 - είχα την τιμή να τις υπογράψω- αλλάζουν ξανά τις προδιαγραφές και το έκαναν τρεις φορές κατά τη διάρκεια της νομοθέτησής τους. Δεν θα τελειώσει τίποτα ποτέ με αυτή την Κυβέρνηση. Και βέβαια αφαιρούν και τη μοριοδότηση των εργαζομένων που για τέσσερα χρόνια τους κοροϊδεύουν στους φορείς προστατευόμενων περιοχών, που κατήργησαν τις διοικήσεις σε όλη την Ελλάδα.

Στις διατάξεις για τα δάση βλέπω στο άρθρο 216 ότι παραβιάζουν απόφαση της ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας για τον αποχαρακτηρισμό εκτάσεων σε χορτολιβαδικές και βραχώδεις εκτάσεις. Λέει ότι παρότι δεν επιτρέπεται εκεί να γίνουν κατασκευές, αν έχεις βγάλει άδεια, μπορείς να το κατασκευάσεις, κατά παράβαση της απόφασης του Σ.τ.Ε..

Το ίδιο στο άρθρο 219 που αναφέρεται σε τουριστικές εγκαταστάσεις σε δάση. Είναι μια διάταξη που έχουν αλλάξει, αν έχουν τον θεό τους, πέντε φορές, για να μπορέσουν να παρακάμψουν συνταγματικά προβλήματα.

Διορθώσεις στις επιτροπές αντιρρήσεων των δασικών χαρτών γιατί οι ρυθμίσεις Χατζηδάκη δεν δουλεύουν και υπάρχουν σωρεία προβλημάτων. Κατηγορίες τουριστικών εγκαταστάσεων που θα μπορούν να χωροθετηθούν στο άρθρο 233 μέχρι και τριάντα μέτρα από τον αιγιαλό, για να καταλάβετε τι Κυβέρνηση έχουμε, που έχει παρατείνει την ύπαρξη αυθαίρετων κατασκευών τελεσίδικα και σε ρέματα και σε παραλίες αυτή η Κυβέρνηση με τροπολογία τάχατες για τον κορωνοϊό που παραμένει ακόμα σε ισχύ. Φωτογραφική ρύθμιση για την αλλαγή ορίων οικισμών, υπουργική απόφαση που λέει και η Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής ότι δεν αντιστοιχεί στο Σύνταγμα, έχει σοβαρό πρόβλημα, και μάλλον για την ικανοποίηση ενός ρουσφετιού στο Πάπιγκο, σε πυρήνα προστατευόμενης περιοχής. Μεταβατική μονάδα απορριμμάτων στην καλντέρα της Σαντορίνης που είναι μόνιμη και με την οποία διαφωνούν οι πολίτες και μας έχει στείλει ο πρόεδρος της κοινότητας κρίνοντας ότι υπάρχει άλλη χωροθέτηση στην περιοχή. Επέκταση της προσωρινής λειτουργίας σταθμού μεταφόρτωσης. Φωτογραφική ρύθμιση Χατζηδάκη που παραμένει γιατί είναι μόνιμη. Ουδέν μονιμότερου του προσωρινού.

Όλα τα παραπάνω ενισχύουν ακόμη περισσότερο την πεποίθησή μας, κύριε Πρόεδρε, ότι αυτό το νομοσχέδιο έχει έναν τίτλο: «Απορρύθμιση, ξεπούλημα, ρουσφέτια». Είναι οι γαλάζιες ακρίδες. Γι' αυτό και υπερισχύουν οι φωτογραφικές ρυθμίσεις. Δεν έχει καμμία έννοια σχεδιασμού το νομοσχέδιο. Έχει πάρα πολλά ρουσφέτια, αλλά το βασικό είναι ότι είναι άδικο για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, γιατί τακτοποιεί τους κολλητούς του Μαξίμου μόνο.

Και καταλήγει τελικά στην κατάργηση του κράτους δικαίου, γιατί η χωροταξία, οι δασικοί χάρτες, οι ρυθμίσεις στη φύση είναι στοιχεία του ευρωπαϊκού κράτους δικαίου και δεν έχουν καμμία σχέση με την Ευρώπη, καμμία σχέση. Μόνο με τα ρουσφέτια και το ξεπούλημα έχουν σχέση.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης):** Κύριε Φάμελλε, ολοκληρώστε σιγά-σιγά.

**ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ**: Ολοκληρώνω.

Το έγγραφο επτά μεγάλων περιβαλλοντικών οργανώσεων αποδεικνύει ότι ξέφτισε και το πράσινο προφίλ Μητσοτάκη. Τι

λένε οι επτά μεγάλες περιβαλλοντικές οργανώσεις; Λένε «Το νομοσχέδιο περιέχει πλήθος διατάξεων που προκαλούν επιβάρυνση στην ελληνική φύση».

Και αν δεν πιστεύετε τον ΣΥΡΙΖΑ και αν δεν πιστεύετε τις περιβαλλοντικές οργανώσεις, ας διαβάσουμε τι λέει η «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ». Η «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» λοιπόν στο κύριο άρθρο της λέει: «Η οριστική απόσυρση του νομοσχεδίου εκτρώματος είναι επιβεβλημένη». Θα το καταθέσω, κύριε Πρόεδρε, στα Πρακτικά.

Είναι προφανές, κύριε Υπουργέ, ότι τελείωσε ο χρόνος σας και φεύγετε. Αφήνετε μια Ελλάδα χειρότερη, αδύναμη, φτωχότερη. Ο χρόνος σας είναι λίγος, αλλά πρέπει να γίνει ακόμα λιγότερος. Οφείλετε να φύγετε όσο το δυνατόν πιο γρήγορα. Μην ψηφίσετε άδικα αυτό το νομοσχέδιο. Εξάλλου και οι δικοί σας Βουλευτές διαφωνούν σε πάρα πολλά άρθρα και το έχουν πει στις επιτροπές. Μην το ψηφίσετε άδικα. Θα είναι από τα πρώτα νομοσχέδια που θα καταργηθούν.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Σωκράτης Φάμελλος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης):** Παρακαλώ, να κλείσει ο κατάλογος της ηλεκτρονικής εγγραφής.

Τον λόγο έχει ο κύριος Υπουργός για μια μικρή παρέμβαση για τρία λεπτά.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Κύριε Πρόεδρε, για ένα λεπτό μόνο θα αναφερθώ σε ένα μόνο σημείο.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ:** Τι διαδικασία είναι αυτή, κύριε Πρόεδρε;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης):** Κύριε Σκουρλέτη, μήπως θέλετε να σας θυμίσω όταν ήσασταν Υπουργός πόσες φορές μου ζητάγατε τον λόγο;

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ:** Ποτέ!

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης):** Μην λέτε ποτέ, για όνομα του θεού!

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ:** Γι' αυτό το λέω, επειδή ήμουν Υπουργός και σεβόμουνα τους Βουλευτές.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης):** Θέλει να δώσει μια απάντηση. Μπορεί να διευκολύνει τους υπόλοιπους εισηγητές. Πρώτη φορά γίνεται με Υπουργούς αυτό; Σας παρακαλώ.

**ΘΕΑΝΩ ΦΩΤΙΟΥ:** Στη ροή των εισηγητών; Ποτέ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης):** Θεανώ, ειδικά εσύ, που σε αγαπώ, μου ζήταγες συνεχώς παρεμβάσεις. Όλοι «ποτέ» λέτε, αλλά όταν είστε Υπουργοί το ξεχνάτε το «ποτέ».

Κύριε Υπουργέ, συνεχίστε και ολοκληρώστε.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Κύριε Πρόεδρε, είναι γνωστό ότι οι συνάδελφοι από τον ΣΥΡΙΖΑ δεν θέλουν απαντήσεις σε αυτά που λένε. Εγώ θα αναφερθώ μόνο σε ένα σημείο, γιατί όλα όσα ανέφερε ο κύριος συνάδελφος, ο κ. Φάμελλος, είναι ανυπόστατα και φυσικά για όλα θα δώσω πειστικές απαντήσεις. Αλλά θέλω ένα αναφέρω.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΗΓΟΥΜΕΝΙΔΗΣ:** Να απολογηθείτε, κύριε Υπουργέ!

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης):** Ελάτε, κύριοι συνάδελφοι, θα είχε τελειώσει τώρα ο Υπουργός.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Ο κ. Φάμελλος είπε ότι όταν και αν έρθετε ποτέ στην εξουσία ξανά, θα επαναφέρετε την εποπτεία και τον έλεγχο και μάλιστα κατηγορήσατε την Κυβέρνηση ότι αναγνωρίζει την ανεπάρκεια της πολιτείας και της διοίκησης για σωστή εποπτεία και έλεγχο των ΔΕΥΑ. Θα σας δώσω τα ακόλουθα στοιχεία: 2015 - 2019 κυβέρνηση Αλέξη Τσίπρα και ΣΥΡΙΖΑ, Αναπληρωτής Υπουργός ο κ. Φάμελλος για μεγάλο διάστημα εκείνη της τετραετίας. Με τον έλεγχο του κ. Φάμελλου πόσα πρόστιμα επιβλήθηκαν στις ΔΕΥΑ; Όλη την τετραετία - πενταετία εκείνη επιβλήθηκαν μόλις δύο πρόστιμα. Τα τελευταία τρία - τρεισήμισι χρόνια έχουν επιβληθεί είκοσι ένα πρόστιμα στη βόρεια Ελλάδα. Στη νότια Ελλάδα επτά πρόστιμα. Όλη την πενταετία ΣΥΡΙΖΑ σαράντα ένα.

Τι θέλω να πω με αυτό; Για ποιον λόγο αντιτίθεστε στο να διασφαλίσουμε ότι θα υπάρξει λογοδοσία και διαφάνεια από τους δημόσιους και δημοτικούς φορείς παροχής ύδατος σε αυτή τη χώρα, όταν σας λέμε, όταν είναι ξεκάθαρο ότι δεν δουλεύει καλά; Μιλήσατε για το κράτος που θα παραλάβετε, αν αναλάβετε εσείς. Μα, το κράτος πρέπει να αλλάξει. Το βλέπουμε κάθε μέρα. Γι' αυτό φέρνουμε ένα νομοσχέδιο το οποίο αλλάζει και εσείς δεν θέλετε. Γιατί; Θέλετε να έρχεται στον Υπουργό η εισήγηση από την υπηρεσία, κύριε Φάμελλε, και εσείς να την επιστρέφετε πίσω; Θέλετε να έρχεται η εισήγηση για το πρόστιμο και να την επιστρέφετε πίσω; Έτσι θέλετε να δουλέψουν οι Υπουργοί; Έτσι θέλετε να δουλεύει η πολιτεία, για να προσεταιρίζεστε τους κάλπικους ψήφους;

**ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ:** Συνδικαλισμό κάνετε εδώ;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης):** Λοιπόν ακούστε και οι μεν και οι δε. Ηρεμήστε οι συνάδελφοι από τον ΣΥΡΙΖΑ. Δεν πρόκειται να καθορίσετε εσείς τη διαδικασία όσο κι αν φωνάζετε.

Σας ενημερώνω λοιπόν ότι έχουν γραφτεί ογδόντα συνάδελφοι. Αν θα το πάμε έτσι, θέλουμε τρεις μέρες. Σας παρακαλώ πολύ για αυτοπειθαρχία.

Κύριε Υπουργέ, κάθε φορά που κάποιος σας ενοχλεί δεν θα παίρνετε και εσείς τον λόγο. Γράψτε τα για όταν θα κάνετε την ομιλία σας. Αυτονόητο είναι ότι θα πάρετε περισσότερο χρόνο να απαντήσετε και στις ερωτήσεις ή στις παρατηρήσεις. Αλλά, τι να κάνουμε, κάθε φορά που θα αναφέρεται το όνομα δεν μπορεί να γίνεται και παρέμβαση.

Τον λόγο έχει από το ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής ο συνάδελφος κ. Γιώργος Αρβανιτίδης.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ:** Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Πάντως, κύριε Υπουργέ και αγαπητοί συνάδελφοι από τον ΣΥΡΙΖΑ, με αυτό το κλίμα δεν απαντάμε στα ζητούμενα της ελληνικής κοινωνίας αυτή την περίοδο, στο κλίμα που υπάρχει. Σκεφτείτε το πάρα πολύ καλά. Και εμείς ζητάμε ευθύνες για ποιον λόγο ο κόσμος αποστρέφεται την πολιτική ή συμπεριφέρεται όπως συμπεριφέρεται. Ας προσέξουμε όλοι μας και το ύφος και τον τρόπο με τον οποίο πολιτευόμαστε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αφού η κυβέρνηση δεν παίρνει πίσω αυτό το νομοσχέδιο, οφείλω και να καταγγείλω και να διαμαρτυρηθώ τουλάχιστον για τις αντικοινοβουλευτικές μεθοδεύσεις που ακολουθήθηκαν. Κύριε Υπουργέ, η Κυβέρνηση για μια ακόμη φορά παραβιάζει βασικές αρχές καλής νομοθέτησης για τους εξής τρεις πολύ συγκεκριμένους λόγους: Πρώτον, είχαμε μια προσχηματική διαβούλευση -παρωδία τη χαρακτηρίζω- τεσσάρων έως έντεκα ημερών για ένα πολυνομοσχέδιο το οποίο στην ουσία είναι τρία νομοσχέδια σε ένα, τη στιγμή που τόσο εμείς ως κυβέρνηση το 2009 όσο και ο νόμος για το επιτελικό κράτος της ίδιας της Κυβέρνησής σας ορίζει δημόσια διαβούλευση δύο εβδομάδων, παρέχοντας τη δυνατότητα σύμπτυξης στη μία βδομάδα με επαρκώς τεκμηριωμένες λόγους, κάτι που ασφαλώς ποτέ αυτή η Κυβέρνηση δεν ακολούθησε.

Δεύτερον, παρά το γεγονός ότι πέρασαν είκοσι ημέρες από την κατάθεση του πολυνομοσχεδίου, εκείνη την αποφράδα μέρα της 28ης Φεβρουαρίου, και η επιτροπή μας συνεδρίασε όλο αυτό το διάστημα τέσσερις φορές είδαμε ξανά το φαινόμενο των βραδινών τροπολογιών της Παρασκευής. Για να έρθουμε σήμερα, Δευτέρα πρωί, στην Ολομέλεια, αφού μετράμε ήδη δύο υπουργικές τροπολογίες και ενώ δεν ξέρουμε αν θα κατατεθούν και τι θα κατατεθεί στη συνέχεια.

Τρίτον, ορίστηκε την ίδια μέρα και ώρα η διαδικασία της Ολομέλειας με τη συζήτηση της κρίσιμης συνεδρίασης στην Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας για την τραγωδία των Τεμπών με ακρόαση του πρώην Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών. Την ίδια στιγμή, δηλαδή τώρα, που η προσοχή της κοινής γνώμης θα είναι στραμμένη σε εκείνη τη διαδικασία και δικαιολογημένα εδώ θα έρχονται βροχή τροπολογιών και αντεγκλήσεων, όπως αυτά που ζήσαμε. Για να μην αναφερθώ ότι αν χρειαστεί να πάμε, που μάλλον έτσι φαίνεται μετά την εγγραφή των ομιλητών, έχουν περάσει τους εβδομήντα, σε αυριανή Ολομέλεια, οι Βουλευτές θα είμαστε ταυτόχρονα και εδώ και στην Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου για το νομοσχέδιο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Θέλετε να περάσει αυτό το πολυνομοσχέδιο σε τέσσερις

μέρες. Έχουν περάσει είκοσι και ακόμα φέρνετε ρυθμίσεις. Πώς αισθάνεστε για αυτό; Αυτή η εργαλειοποίηση των νομοθετικών διαδικασιών, όποτε σας βολεύει να τις τρέχετε και όποτε δεν σας βολεύει να τις παρατείνετε μόνο και μόνο λόγω προεκλογικών μεθοδεύσεων, δεν τιμά ούτε τον κοινοβουλευτισμό ούτε και τον τρόπο που λειτουργούμε στη δημοκρατία μας. Φτάνουν πια τα παιχνίδια, κύριε Υπουργέ, με τους θεσμούς και τις ουρανοκατέβατες τροπολογίες.

Σε κάθε περίπτωση αυτή η χρονική παράταση της συζήτησης στην Ολομέλεια δεν μπορεί να καλύψει το προηγούμενο κενό της ουσιαστικής διαβούλευσης με την κοινωνία. Φέρνετε λοιπόν ένα πολυνομοσχέδιο σκούπα που αποτελείται από το άθροισμα τριών νομοσχεδίων και άγνωστο ακόμη αριθμό τροπολογιών, όπως είπα, το γινόμενο πολλών φωτογραφικών διατάξεων και πελατειακών ρυθμίσεων, τη διαίρεση και τον κατακερματισμό των ευθυνών και των αρμοδιοτήτων για το νερό και τέλος πολλές αφαιρέσεις. Την αφαίρεση κάθε ελπίδας για αληθινή ενεργειακή δημοκρατία και όχι μόνο κατ' όνομα ενεργειακή δημοκρατία, καθώς επί της ουσίας βάζετε εμπόδια στις πραγματικές ενεργειακές κοινότητες και έτσι αφαιρείτε την παραγωγή ενέργειας από τα χέρια των πολιτών και ψαλιδίζετε τα καλά της αυτοκατανάλωσης.

Επίσης αφαιρείτε την ουσιαστική προστασία του φυσικού περιβάλλοντος από τις Περιοχές Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης. Το νομοσχέδιο περιέχει την αφαίρεση μέτρων από τις ελάχιστες αναγκαίες αποστάσεις των τουριστικών κατοικιών, ώστε να απέχουν πλέον από τη γραμμή του αιγιαλού μόνο τριάντα μέτρα. Κάνετε κάθε δυνατή λοιπόν μαθηματική πράξη για να μας παρουσιάσετε ένα σχέδιο χίμαιρα, που θα φτάσει τα τριακόσια άρθρα. Ούτε τα τρία μνημόνια και τα δύο μεσοπρόθεσμα δεν έχουν τόσα άρθρα και τόσες σελίδες συνολικά μαζί. Και όλα αυτά μέσα από μια επαναλαμβανόμενη πρακτική και ένα μόνιμο μοτίβο, που συνεχίζει να εξευτελίζει τις θεσμικές διαδικασίες, που συνεχίζει να υποβαθμίζει το περιβάλλον, που συνεχίζει να μαρκάρει και να παραχωρεί τον ηλεκτρικό χώρο σε λίγους, που βάζει τώρα πλέον στόχο και το νερό.

Και έρχομαι στην πρώτη ενότητα του νομοσχεδίου. Το ζήτημα, κύριε Υπουργέ, της μεταφοράς αρμοδιοτήτων στη νέα ρυθμιστική αρχή επί των θεμάτων διαχείρισης υδάτινων πόρων και καθορισμού της τιμολογιακής πολιτικής για μας είναι μια πολύ αρνητική εξέλιξη. Είναι άκρως προβληματικό στην πρακτική του εφαρμογή και δυστυχώς ενέχει μεγάλους κινδύνους πρώτον, για την αποτελεσματική αντιμετώπιση υπαρκτών δυσλειτουργιών και αδυναμιών των ΔΕΥΑ. Δεύτερον, θα φέρει αυξήσεις στο νερό - και δεν το λέω μόνο εγώ- όπως εύστοχα παρατηρεί το Επιμελητήριο Περιβάλλοντος στο υπόμνημά του, που σας λέει ότι με το παρόν νομοσχέδιο είναι σαν να ομολογείτε την ανικανότητα και την απροθυμία του κράτους να έχει υπό τον έλεγχό του το νερό και έτσι παραδίδετε τις ευθύνες αλλού. Δυστυχώς, αυτή είναι η λογική σας, να ξεφορτωθούμε το πρόβλημα, αλλά και την ευθύνη των αυξήσεων σε κάποιον άλλον. Μόλις πριν ο κύριος Υπουργός με αυτό το επιχείρημα απάντησε στον κ. Φάμελλο.

Μεταφέρετε κρίσιμες αποφασιστικές ελεγκτικές και κυρωτικές αρμοδιότητες στον τομέα των υδάτων σε μια ρυθμιστική αρχή η οποία δεν υπάγεται στο δημόσιο. Οι πράξεις της νέας ρυθμιστικής αρχής θα είναι άμεσα εκτελεστές και πλήρως ανέλεγκτες από τον αρμόδιο Υπουργό. Έτσι λοιπόν θα έχουμε από πλευράς του δημοσίου μια παραχώρηση εξουσίας και αρμοδιοτήτων του που αφορά το δημόσιο αγαθό του νερού. Ειδικά η αρμοδιότητα που δίνεται στη νέα ρυθμιστική αρχή να προτείνει στο Υπουργείο την αναδιοργάνωση των υπηρεσιών με συγχωνεύσεις παρόχων ως αποκλειστική λύση για τη βελτίωσή τους είναι φωτογραφική των προθέσεών σας και δυστυχώς είναι απαράδεκτη.

Επιμένετε, κύριε Υπουργέ, να μας λέτε ότι δεν έχουμε διαβάσει το νομοσχέδιο. Επιμένετε να λέτε ότι δεν διαβάσαμε την αιτιολογική έκθεση, που λέει ότι δεν έχετε καμμία πρόθεση να ιδιωτικοποιηθεί η υπηρεσία παροχής νερού στην Ελλάδα. Επιμένετε να λέτε ότι κάνουμε λάθος όταν λέμε ότι η νέα ρυθμιστική αρχή δεν μπορεί να υποκαταστήσει τον δημόσιο έλεγχο, που απαιτεί νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας για τις υπηρεσίες υδροδότησης και αποχέτευσης. Και να δεχθώ, βέβαια, ότι εμείς κάνουμε λάθος και δεν διαβάσαμε καλά, αλλά εσείς διαβάσατε την Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής; Ούτε αυτή ξέρει να διαβάζει; Η τελευταία εκφράζει έντονους προβληματισμούς και ερωτήματα κατά πόσον οι ρυθμίσεις των άρθρων 12 και 15 συμβαδίζουν με τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, ενώ παράλληλα ζητά άπειρες διορθώσεις, διευκρινίσεις και γενικά αναδεικνύει την προχειρότητα της κυβερνητικής νομοθέτησης. Έρχεται πραγματικά μια έκθεση κόλαφος.

Απαιτείται λοιπόν μια ενιαία δημόσια αρχή που θα εποπτεύει, θα ελέγχει, θα αξιολογεί, θα τιμολογεί τις υπηρεσίες ύδρευσης, άρδευσης κ.λπ. και θα συμβαδίζει με όσα επιτάσσει το Σύνταγμα και η οδηγία 2000/60 και βέβαια όλες οι αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Εσείς τώρα φέρνετε κατακερματισμό ευθυνών και αρμοδιοτήτων και διασπάτε δυστυχώς τον ενιαίο κύκλο του νερού. Βάλατε σφήνα τη νέα ρυθμιστική αρχή, η οποία δεν υπόκειται σε εποπτεία και έλεγχο από κάποιο αρμόδιο Υπουργείο. Είναι μια διάσπαση αρμοδιοτήτων για τα θέματα του νερού που έχει αποδειχθεί καταστροφική δυστυχώς σε άλλες χώρες, όπως η Γαλλία, η Γερμανία, η Πορτογαλία, το Ηνωμένο Βασίλειο. Μια τέτοια διάσπαση εγκυμονεί σοβαρότατους κινδύνους για την ασφαλή και ανεμπόδιστη παροχή ποιοτικού και φθηνού νερού σε όλους τους πολίτες.

Το κεντρικό ζητούμενο για εμάς στο ΠΑΣΟΚ είναι το ποιος ρυθμίζει την τιμολόγηση του νερού, που πρέπει να είναι μια δημόσια πολιτική και όχι αρμοδιότητα η οποία στην ουσία θα συγκαθορίζεται από τον ρυθμιστή της αγοράς ή έναν ιδιώτη που θα του αναθέσει ο ρυθμιστής. Είδαμε άλλωστε τις αδυναμίες της ΡΑΕ στην πρόσφατη ενεργειακή κρίση και τη δραματική άνοδο των τιμών.

Ο προβληματισμός γύρω από το θέμα της τιμολόγησης εντείνεται περαιτέρω καθώς η ΚΥΑ για την τιμολόγηση του νερού από το 2017, κύριε Φάμελλε, στη δική σας Κυβέρνηση, ακυρώθηκε πρόσφατα ομόφωνα από το Συμβούλιο της Επικρατείας. Οπότε βρισκόμαστε πια σε έναν φαύλο κύκλο του νερού που η παρούσα Κυβέρνηση προσπαθεί να εκμεταλλευτεί δυστυχώς για να προωθήσει την ιδιωτικοποίηση του. Μια ιδιωτικοποίηση που βέβαια δεν φαίνεται στο νομοσχέδιο, αλλά έρχεται έμμεσα μέσω της νέας ρυθμιστικής αρχής, καθώς μια ρυθμιστική αρχή τι κάνει; Καθορίζει τους κανόνες λειτουργίας και ανταγωνισμού μιας αγοράς. Οι ΔΕΥΑ όμως δεν είναι οι κλασικές κερδοσκοπικές επιχειρήσεις, όπως στην ενέργεια, στις τηλεπικοινωνίες, στις μεταφορές και στα ταχυδρομεία. Οι ΔΕΥΑ δεν λειτουργούν σε μια αγορά με την κλασική έννοια του όρου και δεν αναπτύσσουν μεταξύ τους σχέσεις ανταγωνισμού για να ρυθμιστούν. Οι ΔΕΥΑ είναι κοινωφελείς μη κερδοσκοπικές επιχειρήσεις που λειτουργούν με ανταποδοτικότητα. Αυτοί οι πάροχοι των υπηρεσιών χρειάζονται υποστήριξη, χρειάζονται τεχνική βοήθεια που δεν επιτρέπεται ούτε μπορεί να παρέχεται από μια ρυθμιστική αρχή. Δεν λέμε ότι δεν χρειάζεται εκσυγχρονισμός των υπηρεσιών και καλύτερη αξιολόγηση. Λέμε όμως ότι δεν γίνεται έτσι όπως πάτε να το εφαρμόσετε, κύριοι της Κυβέρνησης. Στήνετε ένα σκηνικό όπου θα εμφανιστεί η ρυθμιστική αρχή κάποια στιγμή να παρουσιάσει ως δική της απόφαση και όχι ως κυβερνητική επιλογή την ιδιωτικοποίηση.

Γιατί δεν υιοθετείτε η πρόταση της Ένωσης Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης, ώστε να ενισχυθεί και να αναβαθμιστεί η υφιστάμενη Γενική Γραμματεία Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων του Υπουργείου σας, ώστε να επικεντρώσουμε όλες μας τις δυνάμεις στην ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων, που θα είναι το μεγάλο ζητούμενο για τις νέες γενιές, για τον πλανήτη, για τη χώρα μας το επόμενο διάστημα; Αυτός πρέπει να είναι ο στόχος. Η υδρολογική πενία, που μαστίζει ήδη πολλά γεωγραφικά διαμερίσματα της χώρας, παραμένει δυστυχώς ο ελέφαντας στο δωμάτιο. Κοντά στην υδρολογική πενία θα προστεθεί δυστυχώς και η υδατική φτώχεια για τα νοικοκυριά, για τις καλλιέργειες με τις αυξήσεις στο νερό και βέβαια θα συνοδεύσει αυτό που βιώνουμε στη χώρα μας, δηλαδή την ενεργειακή φτώχεια.

Χρειαζόμαστε λοιπόν μια σύγχρονη υδατική διακυβέρνηση με ενίσχυση και αξιολόγηση των ΔΕΥΑ τόσο οργανωτικά όσο και δι-

οικητικά, με εξάλειψη των αυθαίρετων τιμολογήσεων και της αδιαφάνειας, προκειμένου να ξεπεραστούν τα υπαρκτά προβλήματα που καταγράφει και η πρόσφατη μελέτη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Δυστυχώς όμως δεν ενδιαφέρεστε να αντιμετωπίσετε αποτελεσματικά αυτά τα προβλήματα, αλλά σας ενδιαφέρει η απορρόφηση κονδυλίων του Ταμείου Ανάκαμψης σε έργα ΣΔΙΤ -γι' αυτό, κύριε Φάμελλε, μπήκε ως πρόταση- με επίφαση δημόσιου ελέγχου με έναν ρυθμιστή έτσι για ξεκάρφωμα. Ανοίγετε έτσι όμως τον ασκό του Αιόλου.

Η εμπειρία της πανδημίας και της ενεργειακής κρίσης θα έπρεπε να μας έχει διδάξει ότι τα νεοφιλελεύθερα δεξιά δόγματα για τη λειτουργία της αγοράς έχουν ξεπεραστεί. Όχι μόνο δεν λειτουργούν σε έκτακτες συνθήκες, αλλά επιβαρύνουν και τους πολίτες και το κράτος.

Και επειδή η Κυβέρνησή σας αρνείται κατηγορηματικά τα περί ιδιωτικοποίησης, λέγοντας «μα, τι θέλετε, να μην κάνουμε τίποτα; Δεν εμπιστεύεστε μια ανεξάρτητη αρχή;» θα πρέπει να σας θυμίσουμε ότι τις ανεξάρτητες αρχές δυστυχώς τις λειτουργείτε όπως θέλετε και τις χρησιμοποιείτε αλά καρτ. Όταν δεν τις απαξιώνετε ή δεν τις αγνοείτε πλήρως, όπως κάνατε με την ΑΔΑΕ και την Ρυθμιστική Αρχή των Σιδηροδρόμων, πρόσφατο παράδειγμα, τις φορτώνετε αρμοδιότητες που δεν θέλουν και δεν πρέπει να ασκούν και πολλές φορές υποστελεχωμένες δεν μπορούν να ασκήσουν.

Η επιστολή άλλωστε των εργαζομένων στη ΡΑΕ είναι απόλυτα αποκαλυπτική. Σας διαβάζω επί λέξει: «Δυστυχώς ούτε η ΡΑΕ ούτε ο Σύλλογος Εργαζομένων της ΡΑΕ είχαν την ευκαιρία να συμμετάσχουν στη διαμόρφωση του νομοσχεδίου που κατά τραγική ειρωνεία θα σφραγίσει την πορεία της αρχής για τις επόμενες δεκαετίες. Από τη σύσταση της αρχής το 1999 μέχρι σήμερα δεν υπάρχει προηγούμενο να κατατίθεται νομοσχέδιο που αφορά ρυθμιστική αρχή χωρίς να καλείται η αρχή να πει τις απόψεις της. Εκτιμούμε ότι το παρόν νομοσχέδιο θα φέρει την πλήρη αποδυνάμωση, θα φέρει αποσύνθεση της αρχής και το καταγράφουμε ως ένα μεγάλο πλήγμα της ανεξαρτησίας μας». Αυτό λένε οι υπάλληλοι που στελεχώνουν τη ρυθμιστική αρχή που θα εκτελέσει το έργο που λέει η Κυβέρνηση.

Τι άλλο να σας πούμε εμείς, κύριε Υπουργέ; Τι άλλο να περιμένουμε από τις τροπολογίες που θα φέρετε για όλες τις αρχές; Να θυμίσω μήπως την περίφημη επιτροπή Πισσαρίδη, που είχε προτείνει τη δημιουργία ανεξάρτητης αρχής, αλλά για την προστασία του περιβάλλοντος; Πού είναι αυτή; Η πρόταση βέβαια ακούστηκε, διαφημίστηκε ως η μεγάλη συμβολή της επιτροπής αυτής και από τότε αγνοείται. Όπως αγνοούνται από την Κυβέρνηση των αρίστων σχεδόν οι μισές από τις πεντακόσιες τριάντα προτάσεις εκείνης της επιτροπής, όπως αγνοούνται και οι περιβαλλοντικοί έλεγχοι, τα πρόστιμα και η κάλυψη των τεράστιων ελλείψεων στις επιθεωρήσεις μεταλλείων. Υποβαθμίστηκαν οι επιθεωρητές περιβάλλοντος, οι δε επιθεωρήσεις μεταλλείων είναι τραγικά υποστελεχωμένες.

Κανένας έλεγχος δεν γίνεται αλλά και πώς να γινόταν; Μέχρι πριν τρεις μήνες μου απαντήσατε σε ερώτηση ότι έχουμε τέσσερις επιθεωρητές στην βόρεια Ελλάδα και δύο στην νότια Ελλάδα. Κατά τα άλλα θέλετε να μας πείσετε ότι κάνετε περισσότερους ελέγχους από την προηγούμενη κυβέρνηση. Συγχαρητήρια. Αν θέλετε να έχετε ως μέτρο σύγκρισης τους μηδενικούς ελέγχους και πρόστιμα που επικαλεστήκατε στην επιτροπή για τους Υπουργούς του ΣΥΡΙΖΑ, συνεχίστε να συγκρίνεστε έτσι κατεβάζοντας τον πήχη των απαιτήσεων των πολιτών. Συνεχίστε να χτυπάτε στο μαλακό υπογάστριο της νοημοσύνης του συνόλου της ελληνικής κοινωνίας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Δεν έχω χρόνο, κύριε Πρόεδρε, σας παρακαλώ την ανοχή σας. Συνήθως προσπαθώ να είμαι συνεπής, όμως χρειάζομαι χρόνο.

Δίνετε ακόμα ένα χτύπημα στην αξιοπιστία της πολιτικής και των πολιτικών σας.

Στο άρθρο 162 για την Ακρινή, τι να πει κάποιος για όλο αυτό το θέμα; Αντέχει σε σοβαρή συζήτηση αυτό; Η αναποτελεσματικότητα της πολιτείας, το να αγνοούμε το νομοθετικό πλαίσιο που κάναμε εμείς το '11 που κανείς δεν εφάρμοσε, οι δηλώσεις του Πρωθυπουργού στην Κοζάνη ότι χωρίς την βούληση των κατοίκων δεν θα προχωρήσουμε, το δημοψήφισμα των κατοίκων; Τι άλλο να συμβεί; Πώς αλλιώς να σχολιάσει κάποιος αυτές τις συμπεριφορές; Ποτέ δεν ακούτε τις τοπικές κοινωνίες, δεν ακούτε ούτε την Ακρινή. Είναι πολύ μακριά, στην βόρεια Ελλάδα, στην Κοζάνη. Σιγά την απολιγνιτοποίηση, σιγά την ταλαιπωρία. Και θα βάλετε σε δικαστικές διαμάχες και έξοδα τους πολίτες και τον δήμο για να κυνηγούν να βρουν το δίκιο τους. Πρέπει να απαντήσετε ευθέως. Επίσης, σας έχουμε καταθέσει τροπολογία ως ΠΑΣΟΚ για το τι θα κάνετε με τα λατομεία της Πεντέλης. Εσείς δεσμευτήκατε σε δημόσια συζήτηση ενώπιον του δημοτικού συμβουλίου. Θα κάνετε δεκτή την τροπολογία την οποία σας έχουμε καταθέσει;

Κάνετε μισό βήμα πίσω στα ενεργειακά, φέρνοντας καθυστερημένα τις ενεργειακές οδηγίες ή δίνοντας έστω και στο παραπέντε ορισμένες παρατάσεις στις λειτουργικές ενισχύσεις των ΑΠΕ. Κάνετε δυο βήματα πίσω, ενσωματώνοντας στρεβλά όλες αυτές τις οδηγίες και θολώνοντας το τοπίο για τις ενεργειακές κοινότητες. Ο θεσμός των ενεργειακών κοινοτήτων είναι ακόμα μια αλλαγή. Τριχοτομείτε και δημιουργείτε σύγχυση και αβεβαιότητα. Κάνετε την ζωή δύσκολη στις πραγματικές ενεργειακές κοινότητες. Στην Κρήτη οι ενεργειακές κοινότητες από εργαλείο κοινωνικού μετασχηματισμού και εκδημοκρατισμού της ενέργειας, γίνονται ένα εργαλείο απλώς για τη μείωση του ενεργειακού κόστους των επιχειρήσεων.

Χρειάζονται μεγάλες και ουσιαστικές αλλαγές. Γιατί δεν ακολουθείτε το παράδειγμα χωρών όπως η Σκωτία, οι Κάτω Χώρες, η Ιρλανδία, ώστε να θεσπίσετε έναν ποσοτικό στόχο για την παραγωγή ενέργειας από πραγματικές ενεργειακές κοινότητες. Υπονομεύετε την αυτοκατανάλωση, χωρίς να δίνεται αποζημίωση στο πλεόνασμα. Έρχεστε σε αντίθεση με κάθε πρόνοια οδηγιών. Γιατί δεν είχατε διαβουλευτεί με τους αγρότες το θέμα της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης του άρθρου 163 και τώρα βρίσκονται όλοι σε αναβρασμό;

Γνωρίζετε, κύριε Υπουργέ, ότι υπάρχουν έντονες διαμαρτυρίες των αγροτών που βλέπουν να απειλείται η ιδιοκτησία τους. Θα πρέπει να τους αφουγκραστείτε. Και έπρεπε να είχατε καταλάβει νωρίτερα αυτό το κύμα αγανάκτησης το οποίο έχει διαμορφωθεί.

Τέλος, κύριε Υπουργέ, θέλω να αναφερθώ σε ένα ζήτημα που έχει δημιουργήσει μεγάλο κοινωνικό πρόβλημα σε όλη την επικράτεια με έμφαση τις τουριστικές περιοχές. Το θέμα αυτό αφορά τις ρυθμίσεις που είχατε ψηφίσει για την εκτός σχεδίου δόμηση και τη συνεπακόλουθη πρόσφατη απόφαση 176/2023 του Συμβουλίου της Επικρατείας, η οποία έχει μπλοκάρει την έκδοση οικοδομικών αδειών για όσους έχουν ακόμα αυτό το δικαίωμα, λόγω έλλειψης χαρακτηρισμού των κοινόχρηστων οδών, όπως σας είχαμε προειδοποιήσει εδώ στη συζήτηση.

Στην ουσία απαξιώνετε τις μικρές ιδιοκτησίες. Ανοίγει ο δρόμος για πιθανή εξαγορά τους από όμορους που έχουν τη δυνατότητα. Οφείλετε να διασφαλίσετε με κάθε νόμιμο μέσο την οικοδομησιμότητα των μικρών αυτών ιδιοκτησιών με την κύρωση του συνολικού κοινόχρηστου δικτύου.

Κλείνω, λέγοντας ότι το παρόν συνονθύλευμα των διατάξεων συναγωνίζεται δυστυχώς, κύριε Υπουργέ -και δεν σας τιμά- τον αντιπεριβαλλοντικό νόμο του κ. Χατζηδάκη, ως ένα από τα πιο προβληματικά νομοσχέδια. Ολοκληρώνεται έτσι ο κύκλος της θητείας της Κυβέρνησής σας που μόνο πίσω μας πήγε στα θέματα ενέργειας και περιβάλλοντος. Αναγνωρίζουμε τα προβλήματα, αλλά διαφωνούμε απολύτως με τις επιλογές που κάνετε. Όπως διαφωνήσαμε απόλυτα με τη διατήρηση της ΕΥΔΑΠ και της ΕΥΑΘ στο Υπερταμείο που φέρατε πέρυσι τον Ιούλιο, κόντρα στις αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Με τέτοια νομοσχέδια δεν μπορεί να περιμένει ο ελληνικός λαός από την Νέα Δημοκρατία και την Κυβέρνησή σας να φτιάξει ένα σύγχρονο κράτος που το έχουμε ανάγκη. Το μόνο που κάνετε και μπορείτε να κάνετε είναι ένα πελατειακό κράτος.

Καταψηφίζουμε το νομοσχέδιο.

Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης):** Παρακαλώ να καθαριστεί το Βήμα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι από τα άνω δυτικά θεωρεία παρακολουθούν τη συνεδρίασή μας, αφού συμμετείχαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Εργαστήρι Δημοκρατίας» είκοσι έξι μαθήτριες και μαθητές κι ένας συνοδός από την σχολή Ι.Μ. Παναγιωτόπουλος.

Η Βουλή σάς καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Καλείται στο Βήμα από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας η συνάδελφος κ. Διαμάντω Μανωλάκου.

**ΔΙΑΜΑΝΤΩ ΜΑΝΩΛΑΚΟΥ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Η περαιτέρω ιδιωτικοποίηση του νερού μέσα από αυτό το νομοσχέδιο, αποτελεί το νέο έγκλημα στη φαρέτρα σας ενάντια στις ανάγκες του λαού. Η κατακραυγή είναι πολύ μεγάλη από φορείς και συνδικάτα. Εκδηλώθηκε ακόμα και στη συζήτηση στις επιτροπές με μία φωνή «απόσυρση» και σωστά.

Όταν τα ίδια τα στοιχεία σε παγκόσμιο επίπεδο, δείχνουν ότι ο καπιταλιστικός δρόμος ανάπτυξης ευθύνεται που πάνω από δύο δισεκατομμύρια άνθρωποι δεν έχουν σήμερα καθημερινή πρόσβαση σε επαρκές και καθαρό νερό, ενώ εκατομμύρια παιδιά πεθαίνουν από αρρώστιες που συνδέονται με την έλλειψή του. Πάνω από οκτακόσια πενήντα εκατομμύρια άνθρωποι ζουν σε παραγκουπόλεις, όπου δεν υπάρχουν δίκτυα ύδρευσης και καθαρό νερό. Μόνο στο Ντιτρόιτ των ΗΠΑ εκατό χιλιάδες κάτοικοι, κυρίως Αφροαμερικανοί, δεν έχουν σύνδεση λόγω οικονομικής αδυναμίας.

Η περαιτέρω, λοιπόν, ιδιωτικοποίηση και συγκέντρωση του νερού θα επιβαρύνει τον λαό και την αγροτιά και θα προστεθεί στην ήδη ακρίβεια επιβίωσης της λαϊκής οικογένειας.

Ταυτόχρονα, το νομοσχέδιο τερατούργημα, περιέχει πλήθος κακουργημάτων που δεν προλαβαίνουμε ούτε να τα κατονομάσουμε σε δεκαπέντε λεπτά. Ωστόσο, υπονομεύετε και το περιβάλλον περιορίζοντας τις προστατευόμενες περιοχές για να ενισχύσετε την τουριστική βιομηχανία και το καρτέλ των ΑΠΕ. Δεν αφήνετε τίποτε όρθιο.

Στο χωροταξικό τροποποιείτε τις χρήσεις γης ακόμα και στο ιστορικό κέντρο των Αθηνών ανά περίπτωση, πέρα από γενικά πολεοδομικά σχέδια και αίρεται η προστασία στο Όρος Αιγάλεω. Γενικά ελεύθεροι χώροι τσιμεντοποιούνται για να κτίζουν δίπλα στα τριάντα μέτρα από τη θάλασσα. Καταστρέφετε αγροτικές γαίες υψηλής παραγωγικότητας για να κερδίζουν οι καπιταλιστές και να ποδοπαντιούνται οι ανάγκες του λαού.

Ταυτόχρονα, μειώνετε τα πρόστιμα για ρύπανση του περιβάλλοντος και επιβαρύνετε προστατευόμενες περιοχές «NATURA» αλλά και δάση και δασικές εκτάσεις.

Δίκαια, λοιπόν, διαδηλώνουν και σήμερα το απόγευμα έξω από τη Βουλή στο Σύνταγμα, σωματεία και φορείς με σύνθημα «Νερό κοινωνικό αγαθό και όχι εμπόρευμα», ζητώντας την απόσυρση του νομοσχεδίου.

Αν συζητήσετε με φοιτητές στη φοιτητική εστία του Καποδιστριακού θα σας πουν ότι το νερό δεν είναι πόσιμο στην εστία λόγω σάπιων σωληνώσεων. Οι φοιτητές αναγκάζονται να αγοράζουν εμφιαλωμένο νερό και να επιβαρύνονται 20 ευρώ το μήνα μόνο για να το πιούν. Από βρύση και μπάνιο δεν βγαίνει κανονικό νερό. Φοιτητική εστία με φοιτητές από ΑΣΟΕΕ, Πανεπιστήμιο Πειραιά, Πάντειο, Γεωπονικό και Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής δεν έχουν νερό σε τουλάχιστον εξήντα δωμάτια ούτε θέρμανση αλλά και άλλο υλικοτεχνικό εξοπλισμό.

Βεβαίως, τις επιδοτήσεις τις έχετε για εφοπλιστές και την ιδιωτική «ΤΡΑΙΝΟΣΕ». Τους μπουκώνετε με εκατομμύρια ευρώ, για νερό όμως στις φοιτητικές εστίες δεν περισσεύει.

Είναι, όμως, πρόκληση να το φέρνετε αυτό το νομοσχέδιο, όταν θυμός και οργή δεν έχουν καταλαγιάσει εδώ και είκοσι μέρες από το σιδηροδρομικό έγκλημα στα Τέμπη.

Η Ελλάδα βράζει και ειδικά τα σχολεία. Το σύνθημα που δονείται παντού «Το έγκλημα αυτό δεν θα ξεχαστεί. Των νεκρών θα γίνουμε φωνή!» απέναντι στην όποια προσπάθεια κάνει η Κυβέρνηση και τα κόμματα της Αντιπολίτευσης, που υλοποιείτε τις ιδιωτικοποιήσεις και τις ευρωκοινοτικές ντιρεκτίβες, για να συγκαλύψετε την αιτία, που είναι η πολιτική της απελευθέρωσης, της ιδιωτικοποίησης του σιδηροδρόμου. Πολιτική που βάζει τη ζωή του λαού στο ζύγι του κόστους - οφέλους για τα κέρδη του κεφαλαίου. Παντού γράφεται σε πανό και τοίχους το σύνθημα «Τα κέρδη τους ή οι ζωές μας» και είναι πρόκληση να βαφτίζετε θυσία το έγκλημα για τα κέρδη.

Ταυτόχρονα, βγαίνει στο φως η επικίνδυνη εγκατάλειψη σε σειρά υποδομών. Η σχέση κόστος - όφελος στα μέσα μαζικής μεταφοράς και στους χώρους δουλειάς είναι η πραγματική αιτία κάθε εγκλήματος, αφού οι εργασιακοί χώροι μετατρέπονται σε κρεματόρια.

Η εμπορευματοποίηση, λοιπόν, των αναγκών του λαού είναι η αιτία για τα εγκλήματα στην ανθρώπινη ζωή και αυτή την πολιτική τη συνεχίζετε και με το παρόν νομοσχέδιο. Πιο ειδικά:

Παραδίνετε με γρηγορότερους ρυθμούς νέα πεδία κερδοφορίας στους επιχειρηματικούς ομίλους, το νερό και τα σκουπίδια, τα οποία εντάσσετε στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας, δημιουργώντας ένα πιο σφικτό θεσμικό και νομικό πλαίσιο στην ήδη υπάρχουσα εμπορευματοποίηση μιας σειράς στρατηγικών πόρων, όπως το νερό και τα σκουπίδια.

Διαλέξατε τη ΡΑΕ, για να διεκπεραιώσει αυτά τα καθήκοντα, αφού οι αποδόσεις της εξασφάλισαν στο καρτέλ εταιρειών ενέργειας τεράστια κέρδη. Εγγυώνται, λοιπόν, ανάλογες επιδόσεις και για την παραπέρα εμπορευματοποίηση στο νερό και τη διαχείριση των αποβλήτων, μέσα από την αφαίμαξη του λαϊκού εισοδήματος. Εξάλλου αυτό είναι προαπαιτούμενο από το Ταμείο Ανάκαμψης, ώστε στο επόμενο εξάμηνο να τεθεί σε λειτουργία.

Βέβαια, εδώ και πάνω από είκοσι χρόνια έχει ξεκινήσει η πιο συστηματική εμπορευματοποίηση του νερού μέσα από σχετική ευρωπαϊκή οδηγία, που υλοποίησαν όλες οι κυβερνήσεις. Το 1980 μετατράπηκαν οι ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ σε ανώνυμες εταιρείες που λειτουργούν με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια. Τις βάλατε στο Χρηματιστήριο, στον ναό του τζόγου και της κερδοσκοπίας. Το 2000 εισήχθη η ΕΥΔΑΠ και το 2001 η ΕΥΑΘ, αλλά και ως προς τις μετοχικές συνθέσεις ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ το 51% ανήκει στην Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και τα υπόλοιπα ποσοστά στο ΤΑΙΠΕΔ. Το ΤΑΙΠΕΔ που έχει την ευθύνη για τις ιδιωτικοποιήσεις της δημόσιας περιουσίας, ξεπούλημα. Όπως μέτοχοι είναι και νομικά πρόσωπα, επιχειρήσεις, φυσικά πρόσωπα, μέχρι ο αμερικανικός όμιλος «PAULSON» και το γαλλικό μονοπώλιο «SUEZ».

Χαρακτηριστικό αυτών των εξελίξεων ήταν η μεταφορά των ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ στο Υπερταμείο το 2016 και η λεγόμενη κοινή υπουργική απόφαση τιμολόγησης νερού το 2017 από την κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ και διαλαλεί σήμερα υποκριτικά ότι το νερό δεν είναι εμπόρευμα. Αυτή την πολιτική της απελευθέρωσης και της ιδιωτικοποίησης ακολούθησε και στο νερό. Είναι ακριβώς η πολιτική που εφαρμόστηκε και στους σιδηροδρόμους, οδηγώντας στην τραγωδία στα Τέμπη.

Συνεπώς, προχωράτε στην παραπέρα εμπορευματοποίηση του νερού, της χρήσης των υποδομών, των εργασιών συντήρησής του. Αποτέλεσμα θα είναι η εκτόξευση των τιμολογίων του νερού, ο δραστικός περιορισμός της διάθεσής τους στον αγροτικό τομέα, η πιο επιθετική προώθηση της εμπορευματικής λειτουργίας και της ιδιωτικοποίησης των επιχειρήσεων ύδρευσης.

Η νέα ρυθμιστική αρχή θα έχει τη γενική εποπτεία των παρόχων νερού, τη διαμόρφωση τιμολόγησής του, τον έλεγχο της ζήτησης και όχι την αύξηση διαθέσιμων αποθεμάτων νερού, που σήμερα είναι εφικτή με τα κατάλληλα έργα και τη διαθέσιμη επιστημονική γνώση. Αυτή η μεθοδολογία απαιτεί συλλογή και επεξεργασία μεγάλου όγκου δεδομένων, οικονομικά, φυσικοχημικά, για την ποιότητα και την ποσότητα του νερού, πηγές υδροληψίας, παροχές, καταναλώσεις και άλλα. Τέτοιες δυνατότητες δίνουν τα έξυπνα ψηφιακά υδρόμετρα, άλλες τεχνολογικές εφαρμογές και εκσυγχρονισμοί των υποδομών.

Όμως, με το σημερινό πλαίσιο θα σημάνουν ακριβότερο νερό στο όνομα της εξοικονόμησης, όπως ακριβώς συμβαίνει και με την ενέργεια. Το κόστος συλλογής και επεξεργασίας τέτοιων δεδομένων ενσωματώνεται στο τελικό κόστος υπηρεσιών ύδρευσης και λειτουργίας των παρόχων, αυξάνοντας την τιμή του νερού, όπως ακριβώς απαιτεί η στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οικονομικές και τεχνικές δυνατότητες εφαρμογής έχουν οι κρατικές καπιταλιστικές επιχειρήσεις ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ και μερικές δημοτικές επιχειρήσεις. Οι πιο πολλές, όμως, από τις δημο-

τικές επιχειρήσεις παρέχουν υπηρεσίες μέσω προγραμματικών συμβάσεων με την ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ που και αυτές χρησιμοποιούν εργολαβίες, για να πουλάνε τις δικές τους υπηρεσίες. Συνεπώς, ανοίγει και ο δρόμος για συγκέντρωση και συγκεντροποίηση στην παραγωγή ύδρευσης για περισσότερους εργολάβους, για νέα πεδία κερδοφόρων επενδύσεων για μονοπωλιακούς ομίλους που δραστηριοποιούνται στη διαχείριση του νερού, αντλώντας ήδη τεράστια κέρδη.

Επιταχύνεται, λοιπόν, η εμπορευματοποίηση νερού, βαθαίνει η εμπορευματική λειτουργία των δημοτικών επιχειρήσεων, για να προχωρήσουν οι άμεσες ιδιωτικοποιήσεις. Θα φέρει νέο γύρο επίθεσης στο δικαίωμα του λαού για ασφαλή, ποιοτική, άφθονη και φθηνή ύδρευση και άρδευση.

Το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας θα επιμένει ότι το νερό δεν πρέπει να είναι εμπόρευμα και λύση. Είναι κοινωνική ιδιοκτησία και ο επιστημονικός κεντρικός σχεδιασμός η βασική ανάγκη, γιατί σε αυτό το πλαίσιο ένας ενιαίος κρατικός φορέας θα διαχειρίζεται το σύνολο των υδατικών πόρων, θα προχωρά στο σύνολο των αναγκαίων κατασκευαστικών έργων και θα συνεργάζεται με την κρατική βιομηχανία παραγωγής υλικού, οδηγώντας σε ικανοποίηση των αναγκών του λαού σε φτηνό, ασφαλές, ποιοτικό νερό.

Γι' αυτό απαιτούμε την απόσυρση του νομοσχεδίου σε σύγκρουση με την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για εμπορευματοποίηση του νερού. Διεκδικούμε δραστική μείωση των τιμολογίων και καμμιά διακοπή νερού στα λαϊκά νοικοκυριά! Προσλήψεις μόνιμου προσωπικού με δικαιώματα και κατάργηση των εργολάβων. Καλούμε τον λαό με τον αγώνα του να μην επιτρέψει αυτό το νέο έγκλημα.

Ταυτόχρονα, το αντιλαϊκό αυτό νομοσχέδιο έχει και χαρακτήρα αντιπεριβαλλοντικό, αφού συνεχίζει να επιτρέπει αναγκαστικές απαλλοτριώσεις χωραφιών, δασών και δασικών εκτάσεων στο όνομα δήθεν του δημοσίου συμφέροντος, που το ταυτίζετε με τα κέρδη των πολυεθνικών των ΑΠΕ στο πλαίσιο της πράσινης μετάβασης - ανάπτυξης. Έτσι, οι μονοπωλιακοί όμιλοι, ειδικά για εγκατάσταση φωτοβολταϊκών πάρκων, έχουν δικαίωμα αναγκαστικής απαλλοτρίωσης μέχρι το 20% του γηπέδου της εγκατάστασης που θα χρειαστούν για να λειτουργήσει πλήρως φωτοβολταϊκό πάρκο. Δηλαδή, για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών ο όμιλος προχωράει σε αναγκαστική απαλλοτρίωση δεκάδων ή και εκατοντάδων στρεμμάτων. Κανονικό πλιάτσικο πειρατείας σε βάρος βιοπαλαιστών αγροτών.

Όμως, από απαλλοτρίωση σε υδρογονάνθρακες για ενέργεια -είναι αυτά που παραχωρήσατε σε ομίλους σας-, εάν έχει ανάγκη η χώρα, δεν τολμάτε να κάνετε. Ναι, δεν τολμάτε να κάνετε απαλλοτρίωση σε υδρογονάνθρακες στο ελληνικό έδαφος. Αυτό είναι το αστικό κράτος δικαίου που προπαγανδίζετε. Τελείως εχθρικό για τον λαό.

Ωστόσο, είναι απαράδεκτο ότι για δάση και δασικές εκτάσεις δεν υπάρχει κανένα όριο στην καταστροφή, κατάληψη ή αλλαγή χρήσης από το δάσος ή δασική έκταση σε φωτοβολταϊκό πάρκο.

Ακόμα, δημιουργείτε ένα σκόπιμο διαχωρισμό για να περιορίσετε προστατευόμενες περιοχές και ιδιαίτερα τα δασικά οικοσυστήματα. Ενδιαφέρεστε μόνο για τα αποκαλούμενα αρχέγονα και παλιά δάση, όμως στην Ελλάδα όλα τα δάση είναι φυσικά και όχι αποτέλεσμα τεχνητής δημιουργίας, όπως στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Συνεπώς, αποτελούν όλα πολύτιμα οικοσυστήματα με σημαντική βιοποικιλότητα, όμως αντί να προστατευτούν, έχουν γεμίσει με ανεμογεννήτριες καταστρέφοντας σημαντικό μέρος της βιοποικιλότητας, αλλά και της πανίδας. Ακόμα και η ζωνοποίηση για τις προστατευόμενες περιοχές γίνονται για να χτίζονται ξενοδοχεία, καταργώντας κάθε περιορισμό.

Ήδη, σε διάφορες περιοχές της περιφέρειας επιχειρηματικά συμφέροντα με πρόσχημα την οικολογική προστασία πιέζουν να μειωθούν οι προστατευόμενες περιοχές, περιοχές «NATURA» με το κόλπο της εσωτερικής ζωνοποίησης, διαμορφώνοντας έτσι κλιμάκωση του βαθμού προστασίας τους μέχρι μηδενικής.

Στο όνομα της πράσινης ανάπτυξης -τόσο υποκριτές είσαστε- θα υλοποιηθούν πράσινες τουριστικές επιχειρήσεις, νέοι πράσινοι οικισμοί και φυσικά ΑΠΕ, κυρίως αιολικά πάρκα για να εξυπηρετηθούν με την πανάκριβη πράσινη ενέργεια τα επιχειρηματικά κέρδη. Περιοχές που έβαζαν κάποιους ελάχιστους περιορισμούς προστασίας μειώνετε την έκτασή τους για απελευθέρωση της επιχειρηματικής δράσης. Απαράδεκτο!

Μάλιστα, αφαιρείτε αρμοδιότητες από τη Δασική Υπηρεσία, όπως την εκτέλεση εδαφοτεχνικών έργων, αλλά κυρίως καταργείτε οριστικά εγκρίσεις, άδειες που έδιναν για ανεμογεννήτριες που πολλές φορές ήταν αρνητικές. Τώρα τις εγκρίσεις τις μετατρέπετε σε απλό πληροφοριακό δελτίο σε όφελος της ταχύτητας των επενδύσεων για αιολικά και φωτοβολταϊκά πάρκα σε βάρος της περιβαλλοντικής προστασίας. Οι ρυθμίσεις είναι υποκριτικές για τη δήθεν προστασία του περιβάλλοντος και των δασών. Ουσιαστικά, οι κυρώσεις, οι χωροταξικές και πολεοδομικές διατάξεις επιδιώκουν να εξαλείψουν κάθε φραγμό, περιορισμό ή έλεγχο στη δράση των μονοπωλιακών επιχειρηματικών ομίλων.

Ταυτόχρονα, ένα μπαράζ ευνοϊκό για το κεφάλαιο ρυθμίσεων και φωτογραφικών διατάξεων ολοκληρώνετε και υλοποιείτε όλα τα αιτήματα που στοχεύουν στην πιο εντατική και ολοκληρωτική εκμετάλλευση της γης και του περιβάλλοντος. Μέχρι και άμισθους συμβούλους προβλέπετε στο Ελληνικό, αλλά και χωματερή σε ακατάλληλο χώρο στη Σαντορίνη που έχει ξεσηκώσει κατακραυγή!

Αλλά, πρόκληση και η ακύρωση μετεγκατάστασης της Ακρινής αν και υπήρχε ακόμα και δημοψήφισμα που πετάτε στα σκουπίδια για τα συμφέροντα των πράσινων αρπακτικών! Υπονομεύετε την υγεία των κατοίκων! Ντροπή!

Θα σας καταθέτουμε και τα αιτήματά τους και την καταδίκη τους.

Προωθείτε ακόμα και αλλαγή χρήσης γης στις γεωργικές εκτάσεις υψηλής παραγωγικότητας, τις συρρικνώνετε, θεωρείτε εμπόδιο στην επιχειρηματική κερδοφορία. Τελείως αντιπαραγωγική πολιτική διαδικασία.

Καταψηφίζουμε, λοιπόν, το έκτρωμα αυτό που δεν φτάνει ο μεγάλος όγκος του για να ενημερωθεί ο λαός για όλο το κακουργηματικό, αντιλαϊκό, αντιπεριβαλλοντικό, κατασταλτικό περιεχόμενό του, αλλά προσθέσατε και δύο τροπολογίες. Ντροπή. Ζητάμε την απόσυρση και την αγωνιστική δράση του λαού για εξοστρακισμό της σαπίλας και βαρβαρότητας της πολιτικής της Κυβέρνησης που είναι συνέχεια και συνένοχη σε πολλά στρατηγικά ζητήματα με αυτή του ΣΥΡΙΖΑ και του ΠΑΣΟΚ.

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Διαμάντω Μανωλάκου καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης):** Τον λόγο έχει ο ειδικός αγορητής από την Ελληνική Λύση, ο συνάδελφος κ. Βασίλειος Βιλιάρδος.

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ:** Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, κύριοι Υπουργοί, από την πρώτη συζήτηση του σημερινού σχεδίου νόμου στην επιτροπή ζητήσαμε την απόσυρσή του για τους εξής τρεις βασικούς λόγους.

Πρώτον, για το εισαγωγικό μέρος του που διαπραγματεύεται το θέμα του νερού, όπου πρόκειται καθαρά για μία ακόμη προσπάθεια παράκαμψης του Σ.τ.Ε. που απαγόρευσε την ιδιωτικοποίησή του. Εν προκειμένω, ο Υπουργός μας είπε σωστά ότι τα νερά είναι ένα πολύ σημαντικό αγαθό, ενώ δεν υπάρχει καμμία πρόθεση ιδιωτικοποίησής του.

Εύλογα, λοιπόν, ρωτήσαμε, γιατί τα άφησε η Κυβέρνηση στο Υπερταμείο, λέγοντας τα εξής: Το Σ.τ.Ε. δεν γνωμοδότησε πως πρέπει να επιστραφούν στο δημόσιο, αφού το Υπερταμείο ανήκει στους ξένους, όπως το ίδιο το Σ.τ.Ε. επιβεβαίωσε; Γιατί δεν έχουν ακόμη επιστραφεί; Δεν σέβεται η Κυβέρνηση το Ανώτατο Δικαστήριο μας; Δεν γνωρίζει πως όλα τα περιουσιακά μας στοιχεία που οδηγούνται στο Υπερταμείο και στις θυγατρικές τους χωρίς καν εκτίμηση της αξίας τους προορίζονται για ξεπούλημα;

Ο Υπουργός ισχυρίστηκε, επιπλέον, πως η επίβλεψη των νερών μας μεταφέρεται στη νέα ανεξάρτητη αρχή που ιδρύεται με το σημερινό νομοσχέδιο για να υπάρχει καλύτερος έλεγχος της λειτουργίας τους. Έλεγχε, όμως, αλήθεια η άλλη ανεξάρτητη αρχή, η ΡΑΣ, καλύτερα τα τρένα μας; Δεν είναι ξεκάθαρη η συνευθύνη της, όσον αφορά στο μαζικό έγκλημα στη Λάρισα μαζί με την «ΤΡΑΙΝΟΣΕ», αλλά και με την Ευρωπαϊκή Ένωση που την

αδειοδότησε, επίσης μαζί με τον κ. Χατζηδάκη, μην τον ξεχνάμε, που δρομολόγησε τον τεμαχισμό του ΟΣΕ για να ξεπουληθεί και απαγόρευσε τις απεργίες με τον νόμο του το 2021 για να φιμώσει τους εργαζόμενους; Δεν επέτρεπε η ΡΑΣ να κυκλοφορούν τα τρένα χωρίς συστήματα ασφαλείας, όπως το αυτόματο σταμάτημα τους όταν υπάρχει εμπόδιο δεκαπέντε χιλιομέτρων πριν και μάλιστα με υπερβολικές ταχύτητες σε σχέση με το διαλυμένο δίκτυο του ΟΣΕ;

Σε κάθε περίπτωση, οι επιχειρήσεις κοινής ωφελείας, όπως είναι το νερό και το ηλεκτρικό, καθώς επίσης οι στρατηγικές δεν πρέπει ποτέ να ιδιωτικοποιούνται. Είναι γνωστές οι εμπειρίες άλλων κρατών, όπως της Γερμανίας και της Γαλλίας, που ιδιωτικοποίησαν τα νερά τους και αναγκάστηκαν αργότερα να τα επανακρατικοποιήσουν λόγω της κατακόρυφης ανόδου των τιμών και της πτώσης της ποιότητάς τους. Κατακόρυφα αυξήθηκαν οι τιμές και μειώθηκε αντίστοιχα η ποιότητα των νερών τους.

Ο δεύτερος βασικός λόγος, τώρα, που ζητήσαμε την απόσυρση του νομοσχεδίου είναι μια σειρά από ρυθμίσεις για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και το περιβάλλον, οι οποίες είναι επιβαρυντικές τόσο για το περιβάλλον όσο και για τον πρωτογενή τομέα που αδυνατεί να καταλάβει η Κυβέρνηση, δυστυχώς, τη σπουδαιότητα του ενδεχομένως επίσης για την οικονομία σε ένα βαθμό που δεν μπορεί να καθοριστεί, αφού δεν υπάρχει κοστολόγηση. Παράδειγμα, το άρθρο 163 με τις απαλλοτριώσεις γεωργικής γης για την εγκατάσταση ΑΠΕ, τα άρθρα 217 και 220 για την επέκταση των ΑΠΕ σε δάση ή το 225 για τη δημιουργία τουριστικών εγκαταστάσεων σε αυτά, καθώς επίσης το άρθρο 174 με τον αποκλεισμό μεγάλων περιοχών της επικράτειας για τη γεωργία, την κτηνοτροφία και την αλιεία χωρίς να καθορίζονται με επιπλέον περιορισμούς των ρύπων με ακοστολόγητες συνέπειες.

Ο τρίτος λόγος, τώρα, που ζητήσαμε την απόσυρση είναι η παράγραφος 8 του άρθρου 162, με τον οποίο αναιρείται το άρθρο 26 του νόμου του 2011 όσον αφορά στη μετεγκατάσταση του οικισμού της Ακρινής του Νομού Κοζάνης.

Όπως είπαμε στον Υπουργό στην επιτροπή, είναι δυνατόν να έρχεστε το 2023 και να καταργείτε τη μετεγκατάσταση, ισχυριζόμενος ότι δεν υπάρχει πια πρόβλημα; Να συμψηφίζετε τις ευθύνες σας με τον ΣΥΡΙΖΑ, που παραδόξως είναι επίσης σήμερα εναντίον, λέγοντας πως ούτε αυτός τους αποζημίωσε;

Από την άλλη πλευρά, θεωρείτε ανόητους όλους αυτούς που διαμαρτύρονται, τα κείμενα των μέσων μαζικής ενημέρωσης της περιοχής και όχι μόνο που σας κατηγορούν για το άρθρο 162, λέγοντας πως πρέπει να αποσυρθεί; Σωστά δεν δήλωσε ο Δικηγορικός Σύλλογος Κοζάνης πως πρόκειται για μία ξαφνική αμφιβόλου νομιμότητας απόφαση μη συνταγματική, όπως θα καταθέσουμε στα Πρακτικά;

Εν προκειμένω, ενδεχομένως, αδιαφορείτε επειδή πρόκειται για μία μικρή κοινότητα κάτω των χιλίων κατοίκων και ακόμη λιγότερων ψήφων στις εκλογές. Οι κάτοικοι της Ακρινής, όμως, αποτελούν μάρτυρες των προσχηματικών πράσινων πολιτικών, με την έννοια πως τις συνειδητοποιούν στην πράξη, σε αντίθεση με τους γεωργούς και άλλους που θα το καταλάβουν στην πορεία, όταν απαλλοτριωθούν τα χωράφια τους. Όπως δηλαδή το έχουν αντιληφθεί οι περιοχές της απολιγνιτοποίησης που έχουν ερημώσει, ενώ δεν έχουν λάβει τα περίφημα πακέτα μετάβασης, εκτός βέβαια από αυτά των εθελουσίων εξόδων της ΔΕΗ, που μόνο αυτά έχουν λάβει.

Συνεχίζοντας, το νομοσχέδιο αποτελεί στην ουσία μία συρραφή τριών, τα οποία οργανώνονται στις εξής τρεις ενότητες. Πρώτον, στην Ενότητα Α' που αφορά την ίδρυση μιας νέας ανεξάρτητης αρχής, με τη διεύρυνση των αρμοδιοτήτων της υποστελεχωμένης ΡΑΕ στην ύδρευση και στα απόβλητα, καθώς επίσης με την μετονομασία της. Δεύτερον, στη δεύτερη ενότητα, η οποία έχει σχέση με την παραγωγή ΑΠΕ και με τις ενεργειακές κοινότητες. Και τρίτον, στην τρίτη ενότητα, που αφορά διάφορα περιβαλλοντικά και χωροταξικά θέματα, καθώς επίσης ΑΠΕ, η οποία η συγκεκριμένη τέθηκε σε διαβούλευση χωριστά μόλις για τέσσερις ημέρες, μία εκ των οποίων ήταν η Καθαρά Δευτέρα. Όλες αυτές οι ενότητες τώρα συγκεντρώθηκαν σε ένα μόνο νομοσχέδιο, πιθανότατα, λόγω των επικείμενων εκλογών, έτσι όπως τουλάχιστον προγραμμάτιζε η Κυβέρνηση πριν από την τραγωδία των Τεμπών, για την οποία οι ευθύνες της είναι τεράστιες.

Περαιτέρω, στην πρώτη ενότητα γίνεται η μετατροπή της αποτυχημένης ΡΑΕ σε Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων Ενέργειας και Υδάτων, η ΡΑΑΕΥ. Ενώ ο σκοπός της, όπως αναφέρεται στο άρθρο 1 και στην αιτιολογική έκθεση, είναι η ορθολογική ρύθμιση της παροχής υπηρεσιών ύδατος και αποβλήτων, επειδή υπάρχει μεγάλος αριθμός παρόχων και ανεπαρκής λογοδοσία.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης):** Κύριε Βιλιάρδο, με συγχωρείτε για λίγα δευτερόλεπτα, να κάνω μια ανακοίνωση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία σαράντα έξι μαθήτριες και μαθητές και πέντε εκπαιδευτικοί συνοδοί τους από το 5ο και 3ο Δημοτικό Σχολείο Θέρμης Θεσσαλονίκης.

Η Βουλή σάς καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Σωκράτη, κάτι μου λέει ότι έχεις βάλει το δαχτυλάκι σου σήμερα!

**ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ:**...(Δεν ακούστηκε)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης):** Κύριε Βασίλη, συνεχίστε.

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ:** Να καλωσορίσω και εγώ με τη σειρά μου τα παιδιά. Να τους ευχηθώ καλή επιτυχία! Και να προσέχετε, παιδιά, είναι επικίνδυνη η χώρα μας.

Εύλογα, λοιπόν, ρωτήσαμε εδώ: γιατί δεν υπάρχει λογοδοσία και ποιος είναι ο λόγος που πρέπει να τα έχει όλα μία αρχή, όπως ΡΑΑΕΥ, που δεν λογοδοτεί; Επίσης, ρωτήσαμε: γιατί χρειάζεται μια νέα αρχή, αφού όλοι αυτοί οι φορείς είναι υπό το κράτος; Ήταν ρητορικό το ερώτημα βέβαια, αφού φαίνεται καθαρά πως προωθείται σταθερά η ιδιωτικοποίηση του νερού, είτε άμεσα - όμως εμποδίστηκε ευτυχώς από το Σ.τ.Ε.- είτε έμμεσα, μέσω ΣΔΙΤ για τα έργα υποδομής, όπως ακριβώς στον ΟΣΕ. Θεωρούμε πάντως ότι οι ρυθμίσεις για την ΡΑΑΕΥ παραβιάζουν άρθρα του Συντάγματος, όπου επιβάλλεται έλεγχος του κράτους στους φορείς παροχής υπηρεσιών ύδρευσης, ενώ επεκτείνονται στα έργα και υπηρεσίες διαχείρισης, συντήρησης, επισκευής, και λοιπά, του συνόλου της μοναδικής υφισταμένης βασικής υποδομής για την παροχή υπηρεσιών ύδρευσης στον πληθυσμό. Δεν υπάρχει άλλη, είναι η μοναδική υφισταμένη. Η ανεξάρτητη αρχή, στην οποία η Κυβέρνηση θέλει να μεταβιβάσει τα παραπάνω, είναι εκτός της κεντρικής κυβέρνησης και δεν επιτρέπεται. Ενώ, όπως έχουμε διαπιστώσει από τις αποτυχημένες ΡΑΣ και ΡΑΕ, θα είχε επιπλέον καταστροφικά αποτελέσματα.

Το θέμα είναι βέβαια ότι το ξεπούλημα του νερού απαιτείται σταθερά από την τρόικα, όπως αναφέρεται στις αξιολογήσεις. Οπότε το γνωρίζει πάρα πολύ καλά ο ΣΥΡΙΖΑ. Ενώ πρόσφατα η τρόικα επικρότησε τους χειρισμούς της Κυβέρνησης. Αναφερόμαστε εδώ στην απαράδεκτη τροπολογία για την παράκαμψη της απόφασης του Σ.τ.Ε., έτσι ώστε η ΕΥΔΑΠ και η ΕΥΑΘ να παραμείνουν στο Υπερταμείο των ξένων.

Έχει επίσης ενδιαφέρον το ότι με το άρθρο 12 το νομοσχέδιο δρομολογεί την αναδιάρθρωση των υφισταμένων παρόχων υπηρεσιών ύδατος με συνενώσεις ή με συγχωνεύσεις προς ενίσχυση, όπως λέει, της διαχειριστικής τους ικανότητας. Εν προκειμένω, έχουν προκληθεί ήδη αντιδράσεις, όπως στη Λάρισα και αλλού. Ενώ δεν υπάρχει κάποιος λόγος ενσωμάτωσής τους, εκτός εάν σκοπός είναι η μεταφορά νερού από τη μία περιοχή στην άλλη. Στην ουσία βέβαια η προσπάθεια είναι να δημιουργηθεί αγορά για το νερό. Εντούτοις, ο Πρωθυπουργός στη Λάρισα απέκλεισε πρόσφατα την περίπτωση μεταφοράς του νερού του Αχελώου για αγροτική χρήση, παρά το ότι κάτι τέτοιο θα ήταν χρήσιμο.

Τέλος, στο άρθρο 31 αναφέρεται πως η εθνική στρατηγική για τα ύδατα, που είναι απαράδεκτο να μην έχουμε ακόμη ως κράτος, εκπονείται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, σε συνεργασία με τα Υπουργεία Υγείας και Αγροτικής Ανάπτυξης, κάτι που θεωρούμε σωστό. Σε αυτήν λαμβάνονται υπ' όψιν διάφορα κριτήρια, όπως η ισορροπία μεταξύ άντλησης και υπόγειας αποθήκευσης των υδάτων για την αποφυγή της ξηρασίας. Εδώ αναφέραμε ότι θα πρέπει να ληφθούν υπ' όψιν και άλλοι παρά-

γοντες -είναι ελλιπές δηλαδή το νομοσχέδιο εδώ- όπως τα είδη των χρήσεων του ύδατος σε σχέση με μια βιώσιμη ανάπτυξη, το είδος των καλλιεργειών, η δεντροφύτευση, η ανακύκλωση και η αφαλάτωση, κατά το παράδειγμα της διαχείρισης του Ισραήλ. Εκφράσαμε, όμως, την αντίθεσή μας σχετικά με τα φωτοβολταϊκά στα χωράφια, όπου έχουμε ρωτήσει εάν έχει μολυνθεί η γεωργική γη και τα υπόγεια ύδατα μετά τις πλημμύρες του «Ιανού» και δεν έχει απαντηθεί ποτέ μέχρι σήμερα. Δεν έχουμε πάρει ποτέ καμμία απάντηση στο εάν έχει μολυνθεί η γη. Όπως δεν απαντήθηκαν άλλωστε οι συνεχείς ερωτήσεις μας για τον σιδηρόδρομο, με επακόλουθο την τραγωδία. Είχαμε ρωτήσει πάρα πολλές φορές όλα αυτά τα χρόνια.

Σε κάθε περίπτωση, επαναλαμβάνουμε για τα Πρακτικά πως θα πρέπει και αυτό να ληφθεί υπ' όψιν, έτσι ώστε να μην τοποθετούνται φωτοβολταϊκά σε εύφορη αγροτική γη ή τουλάχιστον να λαμβάνονται ειδικά μέτρα για πλημμύρες και λοιπά. Το ίδιο ακριβώς ισχύει για τις εύφλεκτες ανεμογεννήτριες σε δάση, πόσω μάλλον όταν δεν έχουν ακόμη διερευνηθεί τα αίτια της πυρκαγιάς στη Βαρυμπόμπη που αποδίδονται, όπως όλοι γνωρίζουμε, σε υποσταθμό της ΔΕΗ.

Στη δεύτερη ενότητα τώρα και στα άρθρα 37 έως 106 αναφέρεται ως σκοπός η προώθηση της χρήσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, των ΑΠΕ, κάτι για το οποίο έχουμε ήδη πολλούς νόμους, ενώ αλλάζουν συνεχώς και κάθε φορά έχουμε καινούργιους νόμους για τις ΑΠΕ. Στο άρθρο 39 στον σκοπό αναφέρεται πως η Ελλάδα πρέπει να συνεργάζεται με τα υπόλοιπα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έτσι ώστε συλλογικά το μερίδιο της ενέργειας από ΑΠΕ στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 2030 να ανέρχεται τουλάχιστον σε 32%, εκτός εάν βέβαια μέχρι τότε αλλάξει κάτι. Σημειώνεται, όμως, εδώ ότι το εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα, το ΕΣΕΚ, όπως ονομάζεται, της Νέας Δημοκρατίας, του 2019 είναι ήδη για τα σκουπίδια, όπως άλλωστε και ο προϋπολογισμός, αφού προβλέπεται μέγιστο κόστος ηλεκτρισμού στα 120 ευρώ ανά μεγαβατώρα, κάτι που δεν ισχύει πια, ακόμη και πριν από τα προβλήματα με τις κυρώσεις στη Ρωσία. Εδώ πρόκειται για το τελικό κόστος στην παραγωγή, όχι στον καταναλωτή, μετά τις επιδοτήσεις, όπως σήμερα. Οι επιδοτήσεις κοστίζουν και τελικά θα μας χρεοκοπήσουν. Το τονίζουμε ότι οι επιδοτήσεις κοστίζουν και τελικά θα μας χρεοκοπήσουν. Το ΕΣΕΚ προβλέπει, επίσης, ενεργειακή εξάρτηση της χώρας μας, της τάξης του 70% έως 75%, και κλείσιμο των λιγνιτών, χωρίς να αναφέρει κάποια εκμετάλλευση εξορύξεων. Ενώ δεν θέλουμε ούτε να σκεφτούμε τι σημαίνει η ενεργειακή αυτή εξάρτηση σε μια υπερχρεωμένη χώρα όπως η Ελλάδα που περιμένει να τροφοδοτηθεί με LNG στη σειρά, μαζί με όλες τις άλλες στην Ευρώπη, για να επιβιώσει.

Συνεχίζοντας, περιλαμβάνονται ρυθμίσεις για κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας, κάτι που ήδη υπάρχει αλλά διαφοροποιείται. Ορίζεται δε η νομική μορφή, η σύσταση, το μητρώο και η λήξη τους. Ενώ γίνονται τροποποιήσεις για ενεργειακές κοινότητες πολιτών με τα άρθρα 86 έως 103. Επιπλέον, υπάρχουν τα άρθρα 63 έως 67 για αυτοπαραγωγή ενέργειας. Στο άρθρο 63 στην παράγραφο 6 β' αναφέρεται ότι η αυτοπαραγωγή επιτρέπεται ως το σημείο που ανέρχεται στο 8% της συνολικής εγκατεστημένης ισχύος της ηλεκτρικής ενέργειας. Οφείλουμε πάντως να σημειώσουμε εδώ πως ήδη η Κυβέρνηση έχει απογοητεύσει τα νοικοκυριά με τα φωτοβολταϊκά στέγης, όπως φαίνεται από το δελτίο Τύπου της «ΠΑΣΥΦΩΣ» που λάβαμε, μεταξύ άλλων, καταργώντας την ενίσχυση. Οπότε υπάρχει θέμα αναξιοπιστίας της. Παρατίθενται επίσης πολλές λεπτομέρειες, όσον αφορά στις εκπομπές διαφόρων ειδών καυσίμων στο άρθρο 85, χωρίς όμως να υπάρχει κοστολόγηση, οπότε δεν έχει κανένα νόημα να ασχοληθούμε.

Στην τρίτη ενότητα τώρα και στα άρθρα 107 έως 261 περιλαμβάνονται διάφορες ρυθμίσεις για την τιμολόγηση, δηλαδή την επιδότηση των ΑΠΕ, για τη συμπαραγωγή ηλεκτρισμού θερμότητας υψηλής απόδοσης και για την αδειοδότησή τους. Επίσης, αναφέρονται τρόποι ενίσχυσης σταθμών ΑΠΕ σε συνδεδεμένα και μη νησιά, χωροταξικά θέματα για την τοποθέτηση των μονάδων ΑΠΕ και παρατάσεις στις αδειοδοτήσεις. Παρατάσεις επί παρατάσεων. Ο συγκεκριμένος τρόπος ενίσχυσης μέσω του Χρηματιστηρίου Ενέργειας έχουμε τονίσει πολλές φορές πως είναι δαιδαλώδης, εκ των πραγμάτων αδιαφανής και επισφαλής, οπότε δεν υπάρχει λόγος να υπεισέλθουμε σε λεπτομέρειες, πόσω μάλλον όταν εμείς στο πρόγραμμά μας έχουμε εντελώς διαφορετικές προτάσεις.

Επιπλέον, δρομολογούνται θέματα μετακίνησης προσωπικού μεταξύ ΔΕΗ, ΔΕΔΔΗΕ και ΔΕΠΑ εμπορίας όσον αφορά την ηλεκτροκίνηση και την εγκατάσταση σημείων φόρτισης. Δυστυχώς, ακόμα ασχολούμαστε με αυτά τα θέματα, με τα σημεία φόρτισης, έχοντας προβλέψει από την αρχή τις καθυστερήσεις σε σχέση με τον νόμο του 2019 του κ. Χατζηδάκη.

Με το άρθρο 155 προβλέπεται η σύναψη διμερών συμβάσεων για σταθμούς αντί του Χρηματιστηρίου Ενέργειας, κάτι που είναι θετικό και ευχόμαστε να λειτουργήσει σωστά, γνωρίζοντας πως σχεδόν όλες οι άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης διαπραγματεύονται ένα μικρό μόνο μέρος στο Χρηματιστήριο.

Περαιτέρω, στα άρθρα 166 έως 172 υπάρχουν θέματα για τον καθορισμό και την εκμετάλλευση λατομείων και μεταλλείων.

Στα άρθρα 182 έως 189 υπάρχουν θέματα προστασίας περιβάλλοντος και περιοχών «NATURA», καθώς επίσης για τεχνικά έργα από τον οργανισμό φυσικού περιβάλλοντος και κλιματικής αλλαγής.

Στα άρθρα 190 έως 211 περιλαμβάνονται κυρώσεις για την προστασία του περιβάλλοντος.

Τέλος, αναφέρονται θέματα καθορισμού δασικών εκτάσεων στα άρθρα 212 έως 224, όπως σε λιμένα και σε κάμπινγκ, όπου περιλαμβάνεται η δημιουργία χώρου δασικής αναψυχής στον Δήμο Γαλατσίου Αττικής.

Κλείνοντας με το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, υπάρχει μεν κοστολόγηση των αμοιβών του νέου προσωπικού της ΡΑΕΗ, όταν οι αμοιβές του υφισταμένου προσωπικού είναι πραγματικά εξευτελιστικές -το έχουμε διαπιστώσει μόνοι μας πρόσφατα- αλλά δεν γίνεται καμμία αναφορά σε λειτουργικά έξοδα, σαν να μην πρόκειται να υπάρξουν. Από την άλλη πλευρά, έχουμε αναφορές του Γενικού Λογιστηρίου σε έναν μακρύ κατάλογο από ενδεχόμενες δαπάνες ή απώλεια εσόδων όσον αφορά τα κίνητρα για τις ΑΠΕ του σχεδίου νόμου και λοιπά, χωρίς καμμία κοστολόγηση. Αν είναι δυνατόν να υπάρχει τέτοια τεράστια προχειρότητα από το Γενικό Λογιστήριο!

Σε κάθε περίπτωση, το θέμα του κόστους της ενέργειας είναι τεράστιο, τόσο όσον αφορά αυτή καθαυτή την ενέργεια, όσο και στον πληθωρισμό, που προκαλεί στην οικονομία. Δεν μπορούμε φυσικά να δεχτούμε μια τέτοια νομοθέτηση χωρίς κοστολόγηση των συνεπειών της, αφού θα ήταν σαν να λέγαμε «Πάμε και όπου βγει», όπως ο μηχανοδηγός στα Τέμπη. «Πάμε και όπου βγει» είναι κυριολεκτικά το συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

Επομένως, αυτός είναι ένας επιπλέον από τους πολλούς λόγους που θα το καταψηφίσουμε. Μία έντιμη κυβέρνηση θα είχε την εντιμότητα και το θάρρος να το αποσύρει, ειδικά λόγω της προεκλογικής περιόδου και κάτω από τις συνθήκες που κατατέθηκε.

Σας ευχαριστούμε πολύ.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Βασίλειος Βιλιάρδος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης):** Και φτάνουμε στο τέλος των εισηγήσεων με τον κ. Κρίτωνα Αρσένη από το ΜέΡΑ25.

Όπως έχουμε συμφωνήσει, αμέσως μετά ξεκινάει η συζήτηση για το αίτημα αντισυνταγματικότητας που κατέθεσε η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΣΥΡΙΖΑ και συνεχίζουμε μετά είτε με τον κύριο Υπουργό, εάν θελήσει να πάρει τον λόγο, είτε με τους συναδέλφους και τα λοιπά.

Κύριε Αρσένη, έχετε τον λόγο.

**ΚΡΙΤΩΝ - ΗΛΙΑΣ ΑΡΣΕΝΗΣ:** Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Βουλεύτριες, Βουλευτές και Υπουργοί, έχουμε ένα νομοσχέδιο που προχωράει την ιδιωτικοποίηση του νερού και των απορριμμάτων. Δεν πρέπει να το ξεχνάμε αυτό. Όλοι μιλάνε για το νερό, αλλά είναι και τα απορρίμματα μέσα. Και προχωρά σε αγαστή συνεργασία με τους νόμους που έφεραν και τα υπόλοιπα

κόμματα και αναφέρομαι στον ΣΥΡΙΖΑ και στο ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΑΛ.

Τι αλλάζει με αυτό το νομοσχέδιο; Η Νέα Δημοκρατία αποφάσισε την ιδιωτικοποίηση του νερού το 2022 ξαναφέρνοντας τη ρύθμιση του ΣΥΡΙΖΑ για τη μεταφορά των ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ στο Υπερταμείο, ενώ είχε κριθεί αντισυνταγματική από το Συμβούλιο της Επικρατείας. Η Νέα Δημοκρατία ξαναφέρνει αυτή τη ρύθμιση και τώρα προχωράει στο επόμενο επίπεδο που είναι η απώλεια της εποπτείας του νερού. Τι συμβαίνει, δηλαδή, εδώ πέρα: Τόσο καιρό, παρ' όλο που είχαν στείλει στο Υπερταμείο το νερό για να ιδιωτικοποιηθεί, παρέμενε η εποπτεία του νερού, είτε είναι η ΕΥΔΑΠ, είτε είναι η ΕΥΑΘ, είτε είναι οι δημοτικές επιχειρήσεις ύδρευσης-αποχέτευσης, στο δημόσιο. Τώρα αυτό χάνεται. Αυτό είναι το τελευταίο στάδιο πριν την ιδιωτικοποίηση, η οποία βέβαια αποφασίστηκε πέρυσι.

Τι γίνεται με τα απορρίμματα; Στα απορρίμματα προχωράτε σταθερά την πολιτική που χάραξε ο ΣΥΡΙΖΑ με το ΣΔΙΤ Πελοποννήσου που προέβλεπε εγγυημένες ποσότητες απορριμμάτων που, όπως μας είπε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, είναι διπλάσιες και μας το γύρισε πίσω. Είναι διπλάσιες από τις πραγματικές και με διπλάσιες διαστασιολογημένες μονάδες, τα οποία δεν έβγαζαν κανένα νόημα. Και στην πράξη, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μάς κατήγγειλε για το ΣΔΙΤ του ΣΥΡΙΖΑ στην Πελοπόννησο ότι στην πράξη αποτελεί κρατική ενίσχυση προς την ιδιωτική εταιρεία «ΤΕΡΝΑ». Αυτό η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας το πήρε και το αντέγραψε καρμπόν σε κάθε περιφέρεια, το έκανε σημαία της.

Και φέρνετε τώρα και τα απορρίμματα κάτω από τη νέα ΡΑΕ. Τι προβλέπει, δηλαδή, η ιδιωτικοποίηση των απορριμμάτων, αυτό το διακομματικό σας σχέδιο; Προβλέπει εγγυημένες ποσότητες, στις οποίες δεσμεύετε εσείς με τη δική σας υπογραφή όλους τους πολίτες και τους δήμους. Οι ποσότητες αυτές δεν στηρίζονται σε κανένα δεδομένο και για την ακρίβεια, όπως είδαμε στο ΣΔΙΤ Πελοποννήσου, είναι διπλάσιες του πραγματικού και με μονάδες οι οποίες είναι διπλάσιες των πραγματικών αναγκών.

Έτσι, όποτε δεν δίνουν οι πολίτες και οι δήμοι τις ποσότητες - που δεν θα μπορέσουν να τις δώσουν, γιατί είναι ψευδείς, είναι διπλάσιες-, θα πληρώνουν ρήτρες και πρόστιμα. Όταν οι πολίτες κάνουν ανακύκλωση, θα μειώνονται οι ποσότητες και θα πληρώνουν πρόστιμα. Όταν οι πολίτες δεν κάνουν ανακύκλωση, θα πληρώνουν πρόστιμα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και θα μειώνεται ο προϋπολογισμός για την Ελλάδα από τον ευρωπαϊκό προϋπολογισμό. Αυτά περιγράφουν πάρα πολύ απλά τη δυστοπία στην οποία βάζετε αυτή τη χώρα, μια δυστοπία όπου οι πολίτες είναι καταδικασμένοι να πληρώνουν πρόστιμα και τα δημοτικά τέλη θα πάρουν φωτιά μέσα από την ιδιωτικοποίηση των απορριμμάτων. Αυτή η δυστοπία, βέβαια, ωφελεί τις δύο εταιρείες που μονοπωλούν την παραγωγή, την ιδιωτικοποίηση των απορριμμάτων με τη δημιουργία των μονάδων μηχανικής ανακύκλωσης και λοιπά.

Τι συνιστούν αυτές οι μονάδες μηχανικής ανακύκλωσης; Μια τρύπα στο νερό. Θα έχουμε ανακύκλωση; Όχι. Είδαμε τα επίσημα νούμερα από το εργοστάσιο της «ΤΕΡΝΑ» στα Γιάννενα και είναι ελάχιστες ποσότητες ανάκτησης ανακυκλωμένων και ανακύκλωσης. Να δούμε λίγο τα νούμερα στον ΧΥΤΑ Φυλής; Ένα ΕΜΑΚ, ένα εργοστάσιο μηχανικής ανακύκλωσης, το οποίο κόστισε 100 εκατομμύρια ευρώ για να κατασκευαστεί, έχει λειτουργία 10 εκατομμύρια τον χρόνο και άλλα 100 εκατομμύρια κόστισε η εκ νέου ανακαίνισή του για το πράσινο ΕΜΑΚ. Στην πράξη είναι 300 εκατομμύρια ευρώ για δέκα χρόνια.

Και τι παράγει αυτό το εργοστάσιο; Ένα βρώμικο κομπόστ, το λεγόμενο CLO, το οποίο, αφού μπαίνει το σκουπίδι στο εργοστάσιο, βγαίνει το κομπόστ αυτό και το ξαναθάβουν στη Φυλή. Τι άλλο προβλέπει; Προβλέπει ένα RDF, το οποίο, αφού μπαίνει το σκουπίδι, βγαίνει από το εργοστάσιο και το ξαναθάβουν στη Φυλή. Τίποτα. Μια τρύπα στο νερό με κόστη για τους πολίτες, με αυτό το τεράστιο περιβαλλοντικό έγκλημα στη δυτική Αθήνα, στη δυτική Αττική και στον ΧΥΤΑ Φυλής και για το οποίο εδώ πέρα μας φέρνετε την επέκτασή του μέσα σε μια προστατευόμενη περιοχή.

Αντισυνταγματικά παραβιάζετε τρεις αποφάσεις για το νερό και προχωράτε σε μια ιδιωτικοποίηση για τα απορρίμματα που θα φέρει «φωτιά» στα δημοτικά τέλη.

Ξαναγυρνώντας στο νερό, το Συμβούλιο της Επικρατείας έκρινε αντισυνταγματική πρώτα την απόφαση της κυβέρνησης Σαμαρά - Βενιζέλου, Νέας Δημοκρατίας – ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΑΛ, να μεταφέρει το νερό στο ΤΑΙΠΕΔ. Κρίθηκε αντισυνταγματική. Ο ΣΥΡΙΖΑ είχε υποχρέωση, με βάση την απόφαση, να βγάλει την ΕΥΔΑΠ και την ΕΥΑΘ από το Υπερταμείο. Δεν έκανε τίποτα και κάποια στιγμή την έβγαλε από το ΤΑΙΠΕΔ και την έβαλε μετά στο Υπερταμείο που δημιούργησε ο ίδιος.

Όταν «έπεσε» η απόφαση αυτή στο Συμβούλιο της Επικρατείας μετά από επτά μήνες που δεν είχε κάνει τίποτα, η Κυβέρνηση ξαναέφερε τη διάταξη ΣΥΡΙΖΑ. Όταν είδε ότι ίσως να μη βγει η ιδιωτικοποίηση της ΕΥΔΑΠ και της ΕΥΑΘ, παρ' όλη τη συνταγματική εκτροπή και το μη σεβασμό της απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας που με βάση το Σύνταγμα είναι δεσμευτικές -δεν είναι γνωμοδοτικό όργανο το Συμβούλιο της Επικρατείας, είναι άμεσα εκτελεστές οι αποφάσεις του-, είπαν «θα κάνουμε το ΣΔΙΤ του νερού, του εξωτερικού υδρευτικού συστήματος, της ΕΥΔΑΠ παγίων» και αυτό «πέφτει» στο Συμβούλιο της Επικρατείας.

Και όμως προχωράτε με το ΣΔΙΤ του Χαβρία στη Χαλκιδική, και το ΣΔΙΤ της Κέρκυρας πανομοιότυπα, ίδια μ' αυτά που έκρινε το Συμβούλιο της Επικρατείας ως αντισυνταγματικά κι εσείς τα προχωράτε. Προκλητική εκτροπή από το Σύνταγμα και δεν το λέω εγώ αυτό, δεν το λέει το ΜέΡΑ25, το λένε οι δικαστές μέλη και πρώην μέλη του Συμβουλίου της Επικρατείας.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ**)

Βέβαια, δεν είναι μόνο αυτή η απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας που παραβιάζεται. Οι τρεις κυβερνήσεις, Νέα Δημοκρατία, ΣΥΡΙΖΑ και ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΑΛ, οι διάφοροι συνδυασμοί σας στις κυβερνήσεις είχαν δέκα χρόνια περιθώριο να μετεγκαταστήσουν την Ακρινή στην Κοζάνη. Η Ακρινή είναι μακρινή και γι' αυτό πολλούς δεν τους ενδιαφέρει, όμως είναι ένα μέρος πολλαπλά χτυπημένο που έχει χάσει την αγροτική γη εξαιτίας της εξόρυξης λιγνίτη, υποφέρει από τους καρκίνους από την τέφρα και υπήρχε η υποχρέωση της πολιτείας να τη μετεγκαταστήσει σε ένα ασφαλές μέρος. Γι' αυτό μιλάμε, για τη μετεγκατάσταση ενός χωριού σε έναν ασφαλές τόπο. Δεν θα γινόταν εξόρυξη. Για λόγους ασφάλειας μεταφερόταν.

Όταν πέρασε η δεκαετία, ο σύλλογος ανέργων -γιατί ανέργους έχει η Ακρινή- και ο περιβαλλοντικός σύλλογος προσέφυγαν στο Συμβούλιο της Επικρατείας και το Συμβούλιο της Επικρατείας είπε «έχετε δίκιο, είναι υποχρέωση της πολιτείας να σας μετεγκαταστήσει για να προστατευτεί η υγεία σας» και έρχεται τώρα η Κυβέρνηση με τον νόμο αυτό να καταργήσει τη μετεγκατάσταση της Ακρινής.

Η Ακρινή για εσάς δεν μετρά. Οι άνθρωποι αυτοί δεν μετρούν για κανένα από τα τρία κόμματα. Ο ΣΥΡΙΖΑ είχε όλον τον χρόνο να κάνει τη μετεγκατάσταση.

Είναι εντυπωσιακό, όμως, είναι προκλητικό, όμως, ότι γυρνάτε την πλάτη στους πολίτες της Ακρινής που δεν εφαρμόσατε τον νόμο για να τους μετεγκαταστήσετε εδώ και δέκα χρόνια, που κέρδισαν στο Συμβούλιο της Επικρατείας και είναι εκτελεστέα η απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας και εσείς την παραβιάζετε, την ίδια στιγμή που εδώ πέρα μας φέρνετε ανεμογεννήτριες εικοσαετίας, χωρίς πιστοποιητικά ασφάλειας στα νησάκια μας για να ωφελήσετε πέντε ολιγάρχες. Τριάντα ημέρες η ΡΑΕ για να δώσει άδεια στον κ. Προκοπίου για την ενεργειακή ανασυγκρότηση, προθεσμία σαράντα πέντε ημερών για την έκδοση οποιασδήποτε άδειας σχετικής στα ναυπηγεία, πλείστες διατάξεις για το κράτος Λάτση στο Ελληνικό.

Τα πάντα για τους ολιγάρχες, fast track, όχι fast track αλλά σε δευτερόλεπτα οι αποφάσεις, γιατί είναι δευτερόλεπτα μπροστά στα έντεκα χρόνια της Ακρινής οι τριάντα μέρες. Δευτερόλεπτα είναι. Σε δευτερόλεπτα όλες οι άδειες για τους ολιγάρχες. Στον Λάτση δίνατε άδειες στους πεζόδρομους να κάνει χώρους στάθμευσης. Αλλάζετε ξανά τα δικαιολογητικά για τις μελέτες. Θα πρέπει μέσα σε δέκα ημέρες να δίνονται οι εγκρίσεις όλων των οικοδομικών αδειών στο Μητροπολιτικό Πάρκο στο Ελληνικό, δηλαδή στο κράτος Λάτση, γιατί πώς αλλιώς να το χαρακτηρίσουμε; Θα το χαρακτηρίσουμε μήπως κράτος λάμδα, αυτό για το οποίο νομοθετείτε εξαίρεση από κάθε γενικό νόμο και κανόνα

και κανονισμό αυτής της χώρας; Είναι κομμάτι της ελληνικής επικράτειας, αφού εξαιρείται από όλους τους νόμους; Και βέβαια προφανώς επειδή η μαρίνα θα πολλαπλασιαστεί σε μέγεθος, αλλάζετε και πάλι άλλον νόμο του '21, δικό σας.

Θα επιστρέψω λίγο στις ανεμογεννήτριες εικοσαετίας. Θέλω να καταλάβω, κύριε Υπουργέ. Για την κλιματική κατάρρευση θα επιτρέπετε ανεμογεννήτριες εικοσαετίας που έχουν σταματήσει να παράγονται από τα εργοστάσιά τους και δεν έχετε πιστοποιητικά και θα επιτρέπετε μάλιστα χωρίς αυτά τα πιστοποιητικά, χωρίς αυτήν την ασφάλεια και την εγγύηση να χωροθετούνται σε σαράντα επτά νησιά, Κρήτη, Ρόδο, σε όλα τα μικρά νησάκια των Κυκλάδων, βόρειο Αιγαίο κ.λπ., οτιδήποτε δεν είναι διασυνδεδεμένο, Λέρος, Λέσβος, Λήμνος, Μαράθι, Μεγαλονήσι, Μεγίστη, Μήλος, Νίσυρος, Οθωνοί, Οινούσσες, Πάτμος, Ρόδος, Σάμος, Σέριφος, Σίφνος, Σκύρος, Σύμη, Τέλενδος, Τήλος, Φούρνοι, Χάλκη, Χίος, Ψαρά, Ψέριμος, μαζί με Άγιο Ευστράτιο, Αγαθονήσι, Αμοργός, Ανάφη, Αντικύθηρα, Αρκοί, Αστυπάλαια, Γαύδος, Γυαλί, Δονούσα, Ερεικούσα, Θήρα, Θηρασιά, Θύμαινα, Ικαρία, Κάλυμνος, Κάρπαθος, Κάσος, Κίμωλος, Κύθνος, Κως, Λειψοί. Εκεί πέρα θα βάλετε τις ανεμογεννήτριες εικοσαετίας χωρίς πιστοποιητικά, επειδή έχουν σταματήσει να τα εκδίδουν, γιατί δεν τις παράγουν πλέον τα εργοστάσιά τους.

Γιατί ανεμογεννήτριες εικοσαετίας; Μα, γιατί στις άλλες χώρες τις αποσύρουν και τις στέλνουν στα scrap, άρα είναι τζάμπα. Τρομερά δωράκια για τους ολιγάρχες. Η Ακρινή στον Καιάδα, το Σύνταγμα στον Καιάδα. Για τους ολιγάρχες φέρτε ανεμογεννήτριες-scap. Θα σας τις επιδοτήσουν και αυτές.

Βέβαια, αν δεν σας αρέσει το μέρος όπου εγκρίθηκαν οι ανεμογεννήτριες, μην ανησυχείτε. Με το νομοσχέδιο αυτό, με το άρθρο 128, αγαπητοί ολιγάρχες αυτής της χώρας, που νομίζετε ότι είστε οι νόμιμοι ιδιοκτήτες της, ότι είμαστε «τσιφλίκι» σας, οι ανεμογεννήτριες «περπατούν», μην ανησυχείτε. Με βάση το άρθρο 128 μπορούν να πάνε πέντε, δέκα, είκοσι λόφους παραπέρα, χωρίς περιβαλλοντική αδειοδότηση.

Επίσης, οι ολιγάρχες που θεωρείτε ότι είστε οι νόμιμοι ιδιοκτήτες αυτής της χώρας, μπορείτε να αδειοδοτείτε τις ανεμογεννήτριές σας «με το κιλό», δηλαδή για να μην αντιδράσει η τοπική κοινωνία, αδειοδοτείτε τώρα στην αρχή το ένα τέταρτο του πάρκου και μετά θα έχει συνηθίσει η τοπική κοινωνία, θα έχει απογοητευτεί που δεν κέρδισε τον αγώνα της και θα σας αδειοδοτήσουμε τα άλλα τρία τέταρτα.

Επίσης, υπήρχε ένα άρθρο που έλεγε ότι απαγορεύονται οι εκδόσεις νέων αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από φυσικό αέριο. Η Κυβέρνηση φέρνει με επιδοτήσεις προς τους γνωστούς ολιγάρχες: Μυτιληναίος, νέα μονάδα παραγωγής ενέργειας από φυσικό αέριο στον Άγιο Νικόλαο Βοιωτίας, «TERNA - MOTOR OIL» στην Κομοτηνή, «ELPEDISON» στη Θεσσαλονίκη, ΔΕΗ-ΔΕΠΑ Κοπελούζος στην Αλεξανδρούπολη.

Και βέβαια το καινούργιο σας εφεύρημα, που έφερε όλο τον κόσμο του Χαϊδαρίου στον δρόμο και θα ακολουθήσουν κινητοποιήσεις εν μέσω εκλογών, είναι η νέα μονάδα Προκοπίου στον προβλήτα 4 στον Σκαραμαγκά, ή κάπου αλλού, μπροστά στα στενά Δαφνίου.

Φέρνετε επίσης εγκαταστάσεις αποθήκευσης ενέργειας με μπαταρίες μέσα σε δάση και δασικές εκτάσεις, ενώ είναι γνωστό ότι δημιουργούνται εκρήξεις και ανάβουν πυρκαγιές.

Μας φέρνετε «Τέμπη 2» ξανά και ξανά, γιατί από αυτές τις πυρκαγιές μπορεί να χαθούν όχι μόνο ζωή και φύση, μπορεί να χαθούν χωριά. Κι εσείς για να κάνετε δωράκια, αδειοδοτείτε αυτές τις εγκαταστάσεις χωρίς κανένα πλαίσιο μέσα στα δάση.

Πιλοτικά, υπεράκτια, στη Σαμοθράκη, χωρίς κανένα πλαίσιο αδειοδότησης, ίδρωσε ο κόσμος να σταματήσει το αιολικό σε αυτή την συγκλονιστική περιοχή προστασίας της φύσης στη Σαμοθράκη, στο Σάο, και τώρα που τα κατάφερε, βάζετε τις ανεμογεννήτριες μπροστά τους.

Επίσης, στο θέμα «λατομεία», ενώ το Συμβούλιο της Επικρατείας έχει κρίνει αντισυνταγματική τη λειτουργία λατομείων, με μια απόφαση εσείς κρίνετε ότι έχουν λήξει οι προϋποθέσεις αντισυνταγματικότητας, άρα μπορούν να συνεχίσουν να λειτουργούν, τη στιγμή που παλεύει η κοινωνία για την Πεντέλη να μην ξανανοίξουν τα λατομεία.

Εξαιρείτε τις προστατευόμενες περιοχές μόνο στα χωρικά ύδατα από την αποκλειστική οικονομική ζώνη. Στην αποκλειστική οικονομική ζώνη δεν βάζετε προστατευόμενες περιοχές, παρά το στόχο 30% της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τον οποίο και νομοθετείτε εδώ για να μην προστατεύσετε την ελληνική τάφρο, αυτή την πιο σημαντική περιοχή για τα θηλαστικά παγκόσμια. Είναι η πρώτη διεθνώς που χαρακτηρίστηκε προστατευόμενη. Είναι εκεί πέρα που κάνετε όλες τις εξορύξεις τα τρία κόμματα –σε εσάς τους τρεις αναφέρομαι- με την «EXXON MOBIL». Γι' αυτό εξαιρείτε την ΑΟΖ, για να μην γίνει προστατευόμενη περιοχή –όπως οφείλουμε να κάνουμε- για να κάνετε εξορύξεις, κόντρα σε κάθε λογική.

Και βέβαια χτίζετε τριάντα μέτρα από τη θάλασσα, ενώ στο Ποικίλο και το Αιγάλεω ξαναφέρνετε μέσα στην προστατευόμενη περιοχή και άλλη επέκταση του ΧΥΤΑ Φυλής και επίσης βέβαια νομιμοποιείτε το έγκλημα στο Πάπιγκο.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε.

Και εδώ πέρα είναι ο εφοπλιστής Λαιμός, που είναι στο πόδι η τοπική κοινωνία για την παράνομη επέκταση των ορίων οικισμού για να μπορεί να χτίσει ο εφοπλιστής και εσείς τώρα επιτρέπετε τις επεκτάσεις οικισμού με μια απόφαση Υπουργού.

Προφανώς και καταψηφίζουμε αυτό το νομοσχέδιο και καλούμε την Κυβέρνηση να το αποσύρει, να αποσύρει και τις διατάξεις για το νερό και για τα περιβαλλοντικά και για τα απορρίμματα, όλες αυτές οι διατάξεις που είναι δωράκια για πέντε εφοπλιστές, πέντε ολιγάρχες, σε βάρος της τοπικής κοινωνίας, με έκρηξη τιμών στους λογαριασμούς των πολιτών.

Και αποκαταστήστε, μετεγκαταστήστε την Ακρινή!

Ευχαριστώ πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου):** Κι εγώ σας ευχαριστώ.

Στο σημείο αυτό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα συζητήσουμε την ένσταση αντισυνταγματικότητας.

Όπως είναι γνωστό, έχουν υποβληθεί αντιρρήσεις συνταγματικότητας από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία, για ορισμένες διατάξεις του νομοσχεδίου και ζητείται να αποφανθεί η Βουλή επί των αντιρρήσεων, σύμφωνα με το άρθρο 100 παράγραφος 2 του Κανονισμού της Βουλής.

Εις εκ των ενισταμένων, ο κ. Φάμελλος, θα μιλήσει και από τους αντιλέγοντες ο κ. Καππάτος, καθώς και οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι, εφόσον το επιθυμούν.

Κύριε Φάμελλε, έχετε τον λόγο. Ο χρόνος είναι 5 λεπτά, αλλά σε αυτές τις περιπτώσεις υπάρχει μία ανοχή.

**ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΦΑΜΕΛΛΟΣ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όπως έχουμε ενημερώσει τη Βουλή από την αρχή της συνεδρίασης, υπάρχουν σοβαρότατα ζητήματα αντισυνταγματικότητας, που επιβεβαιώνει και η Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής. Θα έλεγα ότι και η συμμετοχή των συναδέλφων από τη Νέα Δημοκρατία το επιβεβαιώνει, μιας και υπάρχει ελάχιστη συμμετοχή στους ομιλητές από Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας και ελλιπής στήριξη του νομοσχεδίου.

Ποια είναι τα άρθρα επί των οποίων ενιστάμεθα; Τα άρθρα του νομοσχεδίου επί των οποίων κατατίθεται η ένσταση συνταγματικότητας είναι το 4, το 5, το 7, το 11, το 12 και το 15, που αφορούν στα ζητήματα της Ρυθμιστικής Αρχής Νερού και Αποβλήτων, το άρθρο 162 το οποίο αφορά στα θέματα της Ακρινής, το άρθρο 216 και το άρθρο 253 που είναι άρθρα που αφορούν στη δασική νομοθεσία και στα όρια οικισμών.

Αναλυτικότερα, στα άρθρα 4, 5, 7, 11, 12 και 15 του πολυνομοσχεδίου ρυθμίζονται τα θέματα εποπτείας και ελέγχου των παρόχων υπηρεσιών ύδατος και διαχείρισης αστικών αποβλήτων. Στα άρθρα -για να μην κουράζω την Ολομέλεια- περιέχονται η άσκηση αρμοδιότητας, οι αρμοδιότητες της διευρυμένης πλέον ρυθμιστικής αρχής, τα θέματα της αναδιοργάνωσης των υφιστάμενων παρόχων υπηρεσιών ύδατος, η συλλογή στοιχείων, τα θέματα διαχειριστικής επάρκειας και πολλά άλλα ζητήματα.

Πρακτικά, με τα άρθρα αυτά η διαμόρφωση της υδατικής πολιτικής και οι συναφείς αποφάσεις των παρόχων απομακρύνονται από το κράτος, για να ασκηθούν υπό την εποπτεία ρυθμιστικής

αρχής από την αγορά. Με τον τρόπο αυτό χάνεται ο χαρακτήρας του πόσιμου ύδατος ως κοινωνικό αγαθό και αντιμετωπίζονται οι υπηρεσίες ύδατος ως ρυθμιζόμενες, κατά αντιστοιχία με τις λειτουργίες της αγοράς.

Όμως, σύμφωνα με όσα έχουν κριθεί ήδη από την ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας –αναφέρουμε τις αποφάσεις 1906/2014,190 και 191/2022- το Σύνταγμα στα άρθρα 5 και 21 - παράγραφοι 5.5 και 21.3, αντίστοιχα- ξεκαθαρίζει ότι με τις αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας επιβεβαιωμένων υπάρχει μόνο άμεσος κρατικός έλεγχος και δεν νοείται κάτι διαφορετικό στις υπηρεσίες ύδατος, έλεγχος που δεν μπορεί να αντικατασταθεί με την εποπτεία μιας ρυθμιστικής αρχής.

Με την υπαγωγή των φορέων υδροδότησης στη ρυθμιστική αρχή, η πολιτεία παραδίδει τις αρμοδιότητες που της ανήκουν με βάση το Σύνταγμα αποκλειστικά. Είναι γνωστό ότι οι ρυθμιστικές αρχές σε όλη την Ευρώπη, από το περιβάλλον της ευρωπαϊκής νομοθεσίας αλλά και το ελληνικό Σύνταγμα, δεν έχουν καμμία αρμοδιότητα σε τομείς που δεν ανήκουν στην αγορά. Έχουν αρμοδιότητα μόνο σε τομείς της αγοράς.

Ως εκ τούτου, η ΡΑΕ δεν μπορεί να υποκαταστήσει το δημόσιο έλεγχο που απαιτεί και το Σύνταγμα και η νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας για τις υπηρεσίες ύδρευσης-αποχέτευσης και δεν μπορεί παρά μόνο να ρυθμίζει ζητήματα που ανάγονται στη σφαίρα του ανταγωνισμού.

Όμως, το νερό δεν είναι εμπορικό αγαθό, δεν ανήκει στην αγορά, δεν ρυθμίζεται από την αγορά. Η όλη λογική και το πνεύμα του νομοσχεδίου καταστρατηγεί ευθέως τα παγίως κριθέντα από την ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας. Και αυτό είναι προκλητικό, δεν είναι απλά μία συνταγματική αναφορά. Υπάρχουν αποφάσεις, πολλές αποφάσεις, του Συμβουλίου της Επικρατείας, αλλά και έχει κατοχυρωθεί στη δημόσια σφαίρα ότι το νερό είναι κοινωνικό αγαθό.

Γι' αυτό και η Κυβέρνηση προσπαθεί να μας πείσει με τον Υπουργό, τον εισηγητή και όλους τους ομιλητές που πιθανά θα πάρουν τον λόγο και οι οποίοι, αν δεν διαφωνήσουν, θα προσπαθήσουν να μας πουν πως δεν αφορά σε αυτό το νομοσχέδιο.

Όμως, το νομοσχέδιο αφορά σε αυτό και ήδη σήμερα, την τελευταία ώρα, έχουν έρθει οι αποφάσεις του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου, αποφάσεις της ΠΟΕ - ΟΤΑ, αποφάσεις της Ένωσης Διοικητικών Δικαστών που όλες αυτές οι αποφάσεις δηλώνουν ότι η Κυβέρνηση επιδιώκει την αφαίρεση της αρμοδιότητας από την πολιτεία του κοινωνικού αγαθού της διαχείρισης του νερού.

Λέει λοιπόν το Συμβούλιο της Επικρατείας ότι ενέχονται σοβαροί κίνδυνοι για τη συνέχιση της παροχής των υπηρεσιών, αν αυτή εισαχθεί στο περιβάλλον της αγοράς και στο περιβάλλον του ανταγωνισμού. Γιατί; Διότι όταν χάσει το καθεστώς δημόσιας υπηρεσίας, χάνει την ασφάλεια, την καθολικότητα, την υψηλή ποιότητα και την προσιτή τιμή. Αυτά επιδιώκει η Κυβέρνηση ως αποτελέσματα.

Και το ζήτημα αυτό περιλαμβάνεται και στην έκθεση της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής. Μάλιστα λέει, στη σελίδα 22, ότι είναι συνταγματικά επιβεβλημένος ο έλεγχος των υπηρεσιών νερού από την πολιτεία και ότι τίθεται το ερώτημα αν και κατά πόσον οι μεταβιβαζόμενες με το παρόν νομοσχέδιο αρμοδιότητες συμβαδίζουν με τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Ως εκ τούτου, οι προτεινόμενες με τα άρθρα 4, 5, 7, 11, 12 και 15 ρυθμίσεις του νομοσχεδίου είναι αντίθετες με το Σύνταγμα και με τη νομολογία που απαιτούν κρατικό έλεγχο στους παρόχους υπηρεσιών ύδατος, που δεν μπορεί να υποκατασταθεί από μια ανεξάρτητη αρχή.

Η εποπτεία από ρυθμιστική αρχή –το ξεκαθαρίζουμε- δεν διασφαλίζει άμεσο έλεγχο της πολιτείας –παρ' όλα τα δημόσια χαρακτηριστικά της ανεξάρτητης αρχής, γιατί είναι άλλη η δουλειά της- και με την υπαγωγή των φορέων υδροδότησης σε ρυθμιστική αρχή χάνεται ο χαρακτήρας του πόσιμου ύδατος ως κοινωνικού αγαθού, απαραίτητο για τη ζωή και για την υγεία. Και γι' αυτό τον λόγο δεν επιτρέπεται να μεταφερθεί σε ρυθμιστική αρχή και να ιδιωτικοποιηθεί η διαχείριση νερού.

Έρχομαι στο επόμενο άρθρο, το άρθρο 162. Έχουν αναφερθεί και οι φορείς και αναφερθήκαμε κι εμείς και πολλοί συνάδελφοι από την Αντιπολίτευση στο θέμα αυτό. Τι κάνει η Κυβέρνηση με το άρθρο 162; Παρακάμπτει απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας που αφορά στη μετεγκατάσταση του οικισμού τις Ακρινής -αφορά τις λιγνιτικές περιοχές της Κοζάνης.

Η παραβίαση αυτή παραβιάζει και ένα σημαντικό άρθρο του Συντάγματος, αυτό της προστατευόμενης εμπιστοσύνης του διοικούμενου. Δηλαδή έχει η πολιτεία έναν νόμο που προβλέπει μετεγκατάσταση της Ακρινής λόγω της λιγνιτικής εκμετάλλευσης. Δεν υλοποιείται εδώ και αρκετά χρόνια.

Έρχονται οι πολίτες, πέρα από δημοψήφισμα, κάνουν προσφυγή στο Συμβούλιο της Επικρατείας με την τοπική κοινότητα. Αποφασίζει το Συμβούλιο της Επικρατείας ότι είναι επιβεβλημένη, με την απόφαση 2346/20 –τώρα δηλαδή, πριν από ένα χρόνο-, η μετεγκατάσταση γιατί είναι νομοθετημένη. Γίνεται και δημοψήφισμα. Πηγαίνει ο Πρωθυπουργός –υποκριτικά και ψέματα- ο κ. Μητσοτάκης και τους λέει ότι θα ακούσει τις τοπικές αποφάσεις και σήμερα ο κ. Σκρέκας φέρνει άρθρο για να παρακάμψει, πέραν από τον προηγούμενο νόμο, απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Αυτό αποτελεί συνταγματική παραβίαση γιατί όπως λέει το Συμβούλιο της Επικρατείας η απόφαση αυτή ανάγεται στην προστασία της ζωής και της υγείας των πολιτών, αλλά και στη διασφάλιση της οικονομικής και κοινωνικής βιωσιμότητας, άρα συνταγματικώς προστατευόμενα έννομα αγαθά. Και η Κυβέρνηση τα παραβιάζει, αλλά αυτό είναι η Νέα Δημοκρατία, αυτό είναι η Δεξιά διαχρονικά.

Εξάλλου και το WWF στην ακρόαση φορέων είπε ότι η μετεγκατάσταση είναι υποχρεωτική, είναι νομική υποχρέωση του κράτους, έχει κριθεί ότι είναι νόμιμη αυτή η διάταξη.

Εδώ λοιπόν έρχεται η Κυβέρνηση και δεν παραβιάζει μόνο το Σύνταγμα, παραβιάζει και τις διατάξεις της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, παραβιάζει την εμπιστοσύνη του πολίτη προς την πολιτεία.

Ως εκ τούτου, ο κοινός νομοθέτης δεν μπορεί, εφόσον τα αρμόδια δικαστικά όργανα σε ανώτατο επίπεδο έχουν τοποθετηθεί, να αλλάξει αποφάσεις και να αλλάξει δεδομένα και το κράτος δικαίου σε μία περιοχή και συνθήκες ζωής των πολιτών. Υπάρχει υποχρέωση συμμόρφωσης προς τις δικαστικές αποφάσεις, που αποτελεί ειδικότερη πτυχή του δικαιώματος αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας και δίκαιης δίκης και αυτό από τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Και περνάω στο επόμενο άρθρο, στο άρθρο 216, εξηγώντας εν ολίγοις τι προβλέπει. Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι, είναι δύσκολο σε ένα τέτοιο εκτρωματικό πολυνομοσχέδιο διακοσίων εξήντα άρθρων να βρεις όλες τις αντιφατικές διατάξεις. Κρατώ και μία επιφύλαξη, διότι μπορεί να μην είναι μόνο αυτές, αλλά αυτές είναι σίγουρα αντισυνταγματικές.

Το άρθρο 216, λοιπόν, προβλέπει ότι οι οικοδομικές άδειες σε μη δασικού χαρακτήρα εκτάσεις όπου εφαρμόζεται, όμως, η δασική νομοθεσία -χορτολιβαδικά και βραχώδη είναι αυτά-, οι οποίες έχουν εκδοθεί πριν από την έναρξη ισχύος του ν.4280 ή δεν έχουν ανακληθεί ή ακυρωθεί, ακόμα κι αν δεν έχουν υλοποιηθεί, δύναται πρακτικά να υλοποιηθούν, ακόμα και κατά παράβαση χρονοδιαγράμματος. Όμως, τι λέει εδώ ουσιαστικά η Νέα Δημοκρατία; Ότι παρ' ότι το Συμβούλιο της Επικρατείας έχει ήδη κρίνει αντισυνταγματικές τις διατάξεις αυτές, παρατείνει τη δυνατότητα να χρησιμοποιηθούν οικοδομικές άδειες που δεν έχουν ακόμη χρησιμοποιηθεί σε περιοχές που είναι στη δασική νομοθεσία. Έρχεται, δηλαδή, να παραβιάσει απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας. Μάλιστα, υπάρχει η απόφαση αυτή που κρίνει τη διάταξη και τον 4685 -τον νόμο Χατζηδάκη, τον αντιπεριβαλλοντικό- ως αντισυνταγματική.

Αντί, όμως, να έρθει η πολιτεία και να συμμορφωθεί με την απόφαση του Σ.τ.Ε., με την προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπει ότι μπορεί να υλοποιηθούν οικοδομικές άδειες που πρακτικά θα οδηγούν εμμέσως σε αποχαρακτηρισμό της έκτασης, δηλαδή διά της οικοδομικής άδειας ότι δεν είναι βραχώδης η χορτολιβαδική έκταση, ενώ το Συμβούλιο της Επικρατείας τούς έχει υποχρεώσει να ακυρώσουν τη διάταξη του ν. 4685. Και δεν υπάρχει και καμμία αιτιολογία σε αυτό.

Ξεκάθαρα, λοιπόν, αυτή η διάταξη, το άρθρο που έχει φέρει ο

κ. Σκρέκας, παραβιάζει το άρθρο 24 του Συντάγματος, γιατί αποσυνδέει από τη δασική νομοθεσία εκτάσεις οι οποίες διατηρούν ακόμη και σήμερα τη δασική τους μορφή και πρακτικά κάμπτει και τη συνταγματική απαίτηση και την απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Τέλος, το άρθρο 253 είναι ένα ακόμη μεγάλο ρουσφέτι της Κυβέρνησης και αφορά στη διόρθωση ορίων οικισμού πριν την ολοκλήρωση τοπικών πολεοδομικών σχεδίων και χωρίς προεδρικό διάταγμα. Έρχεται, δηλαδή, ο κ. Σκρέκας και λέει ότι εγώ θα επιλέγω και θα τροποποιώ τα όρια οικισμών, ενώ υπάρχει και συνταγματική πρόβλεψη και πάγια νομολογία που λέει ότι τα όρια οικισμών καθορίζονται μόνο με προεδρικό διάταγμα και όχι με απόφαση Υπουργού. Και τι σκέφτεται να κάνει απ' ό,τι φαίνεται και απ' ό,τι λένε και οι μη κυβερνητικές οργανώσεις και οι επιστημονικοί φορείς; Ακόμα και σε πυρήνα προστατευόμενης περιοχής να έρθει φωτογραφικά να ρυθμίσει όρια οικισμών για να τακτοποιήσει κάποια συμφέροντα. Και δεν είναι η πρώτη φορά που το επιχειρούν. Υπάρχει και ο κοινοβουλευτικός έλεγχος για συγκεκριμένα θέματα. Και αναρωτιόμαστε γιατί δε μας λέει. Αφορά το Πάπιγκο, κύριε Σκρέκα; Θα απαντήσετε; Διότι εμείς ξέρουμε τον κοινοβουλευτικό έλεγχο τον οποίο έχετε αποφύγει και έρχεστε να τον αποφύγετε για άλλη μία φορά παρακάμπτοντας αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας και το Σύνταγμα.

Και υπάρχει πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας που ερμηνεύει τα άρθρα αυτά, γιατί λέει ότι η οριοθέτηση του οικισμού είναι θέμα πολεοδομικού σχεδιασμού και όχι θέμα ρουσφετολογικής απόφασης ενός Υπουργού. Άρα, λοιπόν, δεν είναι ένα τεχνικό ζήτημα, δεν είναι μια διόρθωση, αλλά είναι η απόδοση δικαιωμάτων επί των χρήσεων γης κατά προτεραιότητα και διακρίνοντας τους πολίτες σε «πληβείους» και «αρίστους», κατά τη δική σας ανάγνωση. Δεν είναι έτσι, όμως, η ζωή, δεν είναι έτσι η δημοκρατία, δεν είναι έτσι το Σύνταγμα. Η προτεινόμενη ρύθμιση του άρθρου 253 είναι αντίθετη με το Σύνταγμα, γιατί προβλέπει τη διόρθωση των ορίων οικισμού με υπουργική απόφαση.

Άρα, κύριε Πρόεδρε, όπως προκύπτει, υπάρχουν πλείστα άρθρα τα οποία έχουν παραβιάσεις του Συντάγματος. Δεν αρκεί μόνο να συμφωνήσουμε ότι είναι αντισυνταγματικές οι ρυθμίσεις, αλλά απαιτείται να αποσυρθεί όλο το κατάπτυστο εκτρωματικό πολυνομοσχέδιο.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου):** Τον λόγο έχει τώρα για πέντε λεπτά ο συνάδελφος κ. Καππάτος από τη Νέα Δημοκρατία ως αντιλέγων.

Ορίστε, κύριε Καππάτο, έχετε τον λόγο.

**ΠΑΝΑΓΗΣ ΚΑΠΠΑΤΟΣ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Επειδή προσβάλλονται τέσσερα τμήματα του νομοσχεδίου ως αντισυνταγματικά, θα χρειαστώ περισσότερο χρόνο, όπως και ο συνάδελφος.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου):** Θα υπάρξει ανοχή, όπως υπήρξε και για τον προηγούμενο συνάδελφό σας. Όμως, να περιοριστείτε όσο μπορείτε.

**ΠΑΝΑΓΗΣ ΚΑΠΠΑΤΟΣ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όπως προανέφερα, κατατέθηκε ένσταση αντισυνταγματικότητας σε τέσσερα τμήματα του νομοσχεδίου. Το πρώτο τμήμα είναι η ένσταση αντισυνταγματικότητας επί των άρθρων 4, 5, 7, 11, 12 και 15 που αφορούν το νερό. Αυτό που ακούγεται τόσες μέρες θεωρώ ότι είναι μία ένσταση για επικοινωνιακούς λόγους με το επιχείρημα ότι το νομοσχέδιο αποτελεί τη βάση επί της οποίας επιχειρείται η ιδιωτικοποίηση των υπηρεσιών παροχής ύδατος, στην ύδρευση και άρδευση.

Η ένσταση, λοιπόν, αυτή δεν ευσταθεί, δεν έχει νομική βάση και σας καλώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να την καταψηφίσετε. Και πριν εξηγήσω τους λόγους, θα ήθελα να αναφερθώ σύντομα στις επίμαχες πρόσφατες αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας, την απόφαση 190/2022 και την απόφαση 191/2022.

Με αυτές τις αποφάσεις της, λοιπόν, η Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας έκρινε αντισυνταγματική τη μεταβίβαση της πλειοψηφίας του μετοχικού κεφαλαίου της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. στην «Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών & Περιουσίας Α.Ε.», το λεγόμενο Υπερταμείο, κάτι που είχε επιχειρηθεί με τον ν.4389/2016 που ψήφισε τότε η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ. Διότι δεν ξεχνάμε ότι αυτό που καμμία ελληνική κυβέρνηση δεν είχε δεχθεί, το έκανε ο ΣΥΡΙΖΑ με το μνημόνιο Τσίπρα, την υποθήκευση δηλαδή όλης της δημόσιας περιουσίας για ενενήντα εννέα χρόνια.

Και τι μας λέει το Συμβούλιο της Επικρατείας για την ΕΥΔΑΠ και την ΕΥΑΘ συγκεκριμένα; Ότι το κράτος οφείλει να ασκεί τον έλεγχο της ΕΥΔΑΠ, γιατί οι συνθήκες παροχής των υπηρεσιών της είναι μονοπωλιακές και γιατί τα δίκτυά της είναι τα μοναδικά στην περιοχή που ανήκουν στην ιδιοκτησία ΕΥΔΑΠ Α.Ε.. Άρα είναι συνταγματικά επιβεβλημένος ο έλεγχος της ΕΥΔΑΠ από το κράτος και μέσω της μετοχικής της σύνθεσης. Άρα, οι αποφάσεις του Σ.τ.Ε. αναφέρονται στον μονοπωλιακό χαρακτήρα της υπηρεσίας και στη μοναδικότητα του δικτύου και ότι εξαιτίας αυτών των χαρακτηριστικών δεν μπορεί να γίνει αποκρατικοποίηση της εταιρείας.

Όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας που συζητάμε δεν ρυθμίζει σε κανένα άρθρο του το ιδιοκτησιακό καθεστώς, ούτε ασχολείται έστω έμμεσα με τη μετοχική σύνθεση των εταιρειών. Το νομοσχέδιο ασχολείται με την εποπτεία των παρόχων υπηρεσιών ύδατος, με τον έλεγχό τους. Επιπλέον, και για την οικονομία της συζήτησης, οι ίδιες οι αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας δέχονται ρητά το θεμιτό της δημιουργίας ανεξάρτητης αρχής για τα ύδατα, άρα δεν τίθεται κανένα θέμα αντισυνταγματικότητας σχετικά με την ύπαρξή της.

Και συνεχίζω. Με βάση τα όσα ανέφερα για τις αποφάσεις του Σ.τ.Ε., θέμα αντισυνταγματικότητας του νομοσχεδίου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν τίθεται για τέσσερις λόγους περιληπτικά. Πρώτος λόγος: Δεν υπάρχει ζήτημα αντισυνταγματικότητας, γιατί το κείμενο του νομοσχεδίου που συζητάμε θα είναι ο πρώτος νόμος του κράτους στον οποίο θα αναφέρονται συγκεκριμένα ποιοι είναι οι πάροχοι υπηρεσιών ύδατος στην Ελλάδα και έτσι καλύπτεται ένα κενό στην υφιστάμενη νομοθεσία. Συγκεκριμένα, το άρθρο 3 παράγραφος 2 του νομοσχεδίου, όπως και το άρθρο 1 της αιτιολογικής έκθεσης. Στους ορισμούς του άρθρου 3 ως πάροχοι υπηρεσιών ύδατος αναφέρονται οι δημόσιοι και δημοτικοί φορείς και ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τους δήμους, οι δημοτικές επιχειρήσεις ύδρευσης και αποχέτευσης. Η άποψη, λοιπόν, ότι υποκρύπτεται πρόθεση ιδιωτικοποίησης προσκρούει στην ίδια τη λογική, διότι σε αυτή την περίπτωση δεν θα γινόταν ρητή αναφορά για τους φορείς που μπορούν να αναλάβουν αυτή την υπηρεσία.

Δεύτερος λόγος: Δεν υπάρχει ζήτημα αντισυνταγματικότητας, γιατί σε κανένα μέρος του νομοσχεδίου δεν αναφέρεται ότι η νέα ρυθμιστική αρχή θα αποφασίζει για την τιμολογιακή πολιτική. Η νέα ρυθμιστική αρχή έχει καθαρά εποπτικές και γνωμοδοτικές αρμοδιότητες. Οι κανονιστικές αρμοδιότητες για την κοστολόγηση του νερού παραμένουν αρμοδιότητα των Υπουργών και για τον σκοπό αυτό εκδίδουν κοινή υπουργική απόφαση. Διαβάζω το άρθρο 34 παράγραφος 6 του νομοσχεδίου: «Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Οικονομικών και Εσωτερικών, κατόπιν γνώμης της Γνωμοδοτικής Επιτροπής της παραγράφου 3 του άρθρου 4 και εισήγησης της ΡΑΑΕΥ, προς την επιτροπή, καθορίζονται οι γενικοί κανόνες κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος, τα μέτρα βελτίωσης αυτών...» κ.λπ.. Άρα, έχουμε και πάλι επιχειρήματα από την Αξιωματική Αντιπολίτευση που προσκρούουν στην ίδια τη λογική.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Πώς επιχειρείται, άραγε, η ιδιωτικοποίηση, όταν με το νομοσχέδιο η κανονιστική αρμοδιότητα για την τιμολόγηση του νερού παραμένει ευθύνη των Υπουργών; Το κράτος, το δημόσιο είναι αυτό που βάζει τους κανόνες. Η νέα ανεξάρτητη αρχή θα εξασφαλίζει ότι αυτοί οι κανόνες τηρούνται.

Τρίτος λόγος: Δεν υπάρχει ζήτημα αντισυνταγματικότητας γιατί με τη δημιουργία ρυθμιστικής αρχής έχουμε σαφή διάκριση ελεγκτή και ελεγχόμενου, κάτι που υπηρετεί και το γράμμα και το πνεύμα του Συντάγματος. Με τον τρόπο αυτό, ενισχύονται τα

δικαιώματα των πολιτών, οι οποίοι θα μπορούν να απευθυνθούν σε ανεξάρτητη αρχή σε περίπτωση που παραβιάζονται τα δικαιώματά τους.

Ο έλεγχος σήμερα είναι πλημμελής και γι' αυτό απαιτείται συστηματικά να ελέγχει, να εποπτεύει μια δημόσια ανεξάρτητη αρχή. Έχουμε τριακόσιες δημοτικές επιχειρήσεις και χρειάζεται διαφάνεια και έλεγχος. Μόλις το 40% των δημοτικών επιχειρήσεων σήμερα υποβάλλει συστηματικώς στοιχεία στο κεντρικό πληροφοριακό σύστημα. Όμως, και πάλι η ορθότητα αυτών των στοιχείων δεν ελέγχεται. Άρα ελεγκτής των επιχειρήσεων αυτών δεν μπορεί να είναι ο εαυτός τους, αλλά μια ανεξάρτητη αρχή.

Τέταρτος λόγος: Το Σύνταγμα ορίζει ότι το κράτος πρέπει να μεριμνά για τη δημόσια υγεία. Σας λέω χαρακτηριστικά ότι το 60% των δημοτικών επιχειρήσεων δεν δημοσιεύει στοιχεία για την ποιότητα του νερού που καταναλώνουν οι πολίτες. Δεν γνωρίζουμε την ποιότητα του πόσιμου νερού. Δεν υπηρετεί, λοιπόν, το Σύνταγμα η ύπαρξη εποπτικής αρχής για τον έλεγχο, όπως ορίζει και η ευρωπαϊκή νομοθεσία; Δεν χρειάζονται βοήθεια οι δημοτικές επιχειρήσεις από μια εξειδικευμένη δημόσια αρχή;

Περαιτέρω το άρθρο 21 του Συντάγματος εισάγει την αρχή της αειφορίας και την προστασία του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων. Από τα στοιχεία που έχουμε φαίνεται ότι σήμερα χάνεται το 35% του νερού σε απώλειες. Δεν υπάρχουν μηχανισμοί μέτρησης απωλειών. Είναι γνωστό ότι χάνουμε πάρα πολύ νερό, ειδικά στην άρδευση. Δεν μπορεί να γίνει σοβαρή διαχείριση των επιφανειακών και υπογείων υδάτων χωρίς μια εξειδικευμένη ρυθμιστική αρχή. Άρα, κύριε Πρόεδρε, θεωρώ ότι το νομοσχέδιο υπηρετεί το γράμμα και το πνεύμα του Συντάγματος. Το νομοσχέδιο με σεβασμό στο Σύνταγμα δίνει λύσεις προς την κατεύθυνση αυτή, διατηρώντας τον εξουσιαστικό και κανονιστικό ρόλο του κράτους και στην κυριότητα των υποδομών και στην τιμολόγηση.

Έρχομαι πολύ γρήγορα στις άλλες τρεις αιτιάσεις αντισυνταγματικότητας προς το νομοσχέδιο και πιο συγκεκριμένα στο άρθρο 162 παράγραφος 8 που αφορά τη μετεγκατάσταση της Ακρινής Κοζάνης. Με το άρθρο αυτό καταργείται ρητώς η νομοθετική υποχρέωση μετεγκαταστάσεως του οικισμού. Στο πλαίσιο της δίκης το δημόσιο επικαλέστηκε ότι εν όψει αλλαγής των δεδομένων και του συναφούς νομοθετικού πλαισίου, νέο ΕΣΕΚ λόγου χάριν, που αναστέλλει την πρόοδο της επεκτάσεως των λιγνιτωρυχείων, έχει σιωπηρώς καταργηθεί η οικεία υποχρέωση.

Το Σ.τ.Ε. δεν επείσθη και ένεκα παραλείψεως από το κράτος εκδόσεως προεδρικού διατάγματος, πράξεων περί μη μετεγκαταστάσεως, κ.λπ., ακύρωσε την παράλειψη αυτή της διοίκησης, την επί δέκα και έντεκα χρόνια –αν θέλετε- παράλειψη της διοίκησης. Δεν προσβάλλεται όμως το δεδικασμένο άρθρο 10 του Συντάγματος, αλλά αλλάζει, καταργείται ρητώς ό,τι ίσχυε απλώς. Άρα, δεν έχουμε καμμία παραβίαση του Συντάγματος.

Προστασία δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του άρθρου 25 δεν τίθεται διότι επί έτη ως εκ των ειρημένων ήταν σαφές ότι δεν θα επεκταθούν τα λιγνιτωρυχεία. Αντισταθμίσαμε τα κίνητρα παραμονής κατοίκων, είπαν «ναι», ΥΠΕΝ, ενεργειακή κοινότης, κ.λπ.. Άρα δεν υφίσταται κανένα θέμα αντισυνταγματικότητας ως προς το άρθρο 162, παράγραφος 8.

Έρχομαι στο άρθρο 216, προτελευταίο εδάφιο, για το οποίο προβάλλετε αίτημα αντισυνταγματικότητας και αφορά τις οικοδομικές άδειες σε μη δασικού χαρακτήρα εκτάσεις. Ο νόμος μιλούσε για οικοδομικές άδειες σε δασικού χαρακτήρα εκτάσεις αδιακρίτως, δηλαδή υλοποιηθείσες και μη. Η ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας 1364/2021 ομιλεί περί μη προστασίας και μη δικαιολογημένης εμπιστοσύνης. Κατά το άρθρο 24, παράγραφος 1, του Συντάγματος δήλωνε ότι προέχει της όποιας δικαιολογημένης εμπιστοσύνης η προστασία των δασών και της φύσεως, καθότι πρόκειται περί μη εισέτι υλοποιηθεισών αδειών σε δάση και δασικές εκτάσεις που χαίρουν αυξημένης συνταγματικής προστασίας.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου):** Ολοκληρώστε, σας παρακαλώ, κύριε συνάδελφε.

**ΠΑΝΑΓΗΣ ΚΑΠΠΑΤΟΣ:** Ολοκληρώνω σε ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

Εξάλλου εξαιρούνται με το νομοσχέδιο οι οικοδομικές άδειες που καλύπτονται από το τεκμήριο νομιμότητας, ακόμη και μη υλοποιηθείσες, σε μη δασικού χαρακτήρα εκτάσεις, δηλαδή χορτολιβαδικά, βραχώδεις εκτάσεις, εφόσον εξεδόθησαν έως τον ν.4280/2014.

Και τέλος, ως προς το προτεινόμενο άρθρο 253 παράγραφος 1, για τη διόρθωση ορίων οικισμών, πρόκειται περί μεταβατικής ρυθμίσεως, που δεν θίγει την προστασία του περιβάλλοντος ή πολεοδομικές συνταγματικές επιταγές του άρθρου 24 παράγραφοι 1 και 2 του Συντάγματος. Εάν ετίθετο συνταγματικό ζήτημα, τούτο θα αφορούσε μόνον τη δυνατότητα τούτο να γίνεται με υπουργική απόφαση, αντί προεδρικού διατάγματος άρθρου 43 παράγραφος 2 του Συντάγματος.

Προεδρικά διατάγματα θα εκδοθούν ούτως η άλλως με τα νέα τοπικά πολεοδομικά σχέδια για το σύνολο της επικρατείας. Μέχρι τότε όμως και καθόσον πρόκειται περί ερμηνείας παλαιών και συχνά ασαφών κειμένων ή διαγραμμάτων -φανταστείτε ότι είναι διαγράμματα 1:5.000 από το 1985- για να μη σταματήσει η οικονομική ζωή στη χώρα μας, όταν ιδίως πρόκειται για «γκρίζες» ζώνες και οι πολεοδομίες ζητούν διευκρινίσεις, πρέπει να μπορεί με υπουργική απόφαση, κατόπιν γνώμης του ΚΕΣΥΠΟΘΑ, να διορθώνονται ή να αποσαφηνίζονται σφάλματα. Πρόκειται, δηλαδή, όχι για δυνατότητα οριοθετήσεων ή επεκτάσεων, αλλά περί όλως εντοπισμένου ζητήματος, με εξόχως λεπτομερειακό τεχνικό ή και τεχνικό χαρακτήρα. Άρα ο Υπουργός δύναται να διαθέτει και, πολλώ μάλλον, να μεταβιβάζει την αρμοδιότητα.

Δεν υφίσταται, λοιπόν, κανένα θέμα σε κανένα από τα τέσσερα τμήματα τα οποία θίγονται περί δήθεν αντισυνταγματικότητας, αλλά είναι λόγοι που κατατέθηκαν μόνο για εντυπωσιασμό και για κανέναν άλλον λόγο. Ζητώ να καταψηφίσετε το αίτημα αυτό περί της αντισυνταγματικότητας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου):** Κι εγώ σας ευχαριστώ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» και ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής, είκοσι έξι μαθήτριες και μαθητές και τέσσερις εκπαιδευτικοί συνοδοί τους από το 19ο Δημοτικό Σχολείο Σερρών.

Η Βουλή σάς καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Παρακαλώ, όσον αφορά την αντισυνταγματικότητα, θα μιλήσουν όλοι οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι.

Κύριε Τσακαλώτο, να δώσουμε πρώτα τον λόγο στην κ. Λιακούλη, η οποία είναι λίγο βιαστική;

**ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ:** Βεβαίως, κύριε Πρόεδρε. Δεν έχω κανένα πρόβλημα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου):** Ο κ. Τσακαλώτος πάντοτε ευγενής παραχωρεί τη θέση, όπως και ο κ. Χήτας και όλοι.

Ορίστε, λοιπόν, κυρία Λιακούλη, έχετε τον λόγο, με την παράκληση να τηρούμε τον χρόνο.

**ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΛΙΑΚΟΥΛΗ:** Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε, και τους συναδέλφους.

Με το νομοσχέδιο που έρχεται προς ψήφιση σήμερα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επιχειρείται από την Κυβέρνηση μία παρέμβαση που έχει να κάνει με το κοινωνικό αγαθό υψίστης ζωτικής σημασίας για το σύνολο του πληθυσμού, το νερό. Τα είπαμε, τα ξαναείπαμε, τα ξαναλέμε. Δυστυχώς εσείς αγρόν αγοράζετε. Η Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής ήταν καταπέλτης, κόλαφος. Πώς το ξεπερνάτε;

Εγώ, αν ήμουν στη θέση σας, κύριε Υπουργέ, το πρώτο πράγμα που θα έκανα το πρωί θα ήταν να σηκωθώ πάνω και απέναντι στους συναδέλφους στο Κοινοβούλιο με σεβασμό να τους πω ότι αποσύρω το νομοσχέδιο ή εναντιώνομαι στο πόρισμα της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής γι' αυτούς τους λόγους. Εσείς, σιγή ασυρμάτου. Τι λέτε για την Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής; Λέτε ή δεν λέτε; Το είδατε ή δεν το είδατε; Δεν σας

νοιάζει; Τότε, να ρωτήσουμε και στη Διάσκεψη των Προέδρων μαζί με τους συναδέλφους που συμμετέχουμε, για ποιον λόγο την έχουμε την Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής; Για ποιον λόγο την έχουμε; Είναι διακοσμητικό στοιχείο; Διότι αυτά που λέει -γι' αυτούς που τα διάβασαν- είναι πολύ σοβαρά και δεν επιτρέπουν την ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου.

Και εσείς δεν μπήκατε στον κόπο να το σχολιάσετε, κύριε Υπουργέ, και πορεύεστε ως Υπουργός και συνεχίζετε να λέτε αυτά που λέτε.

Είναι μόνο η Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής; Όχι. Είναι και η επιστημονικοί εταίροι. Τι λένε αυτοί; Και οι δικαστές τα λένε αυτά και τα επιμελητήρια τα λένε αυτά και όλα τα υπομνήματα σας ήρθαν. Δεν είναι δυνατόν τα υπομνήματα να έρχονται σε εμάς και εσείς να μην τα έχετε στα χέρια σας. Και γι' αυτούς αδιαφορείτε, που σας λένε ότι έχουμε στα χέρια μας ένα αντισυνταγματικό νομοσχέδιο; Δεν σας ενδιαφέρει; Εκτελείτε εντολή; Ποιο είναι το σχέδιο, δηλαδή; Γιατί πρέπει «ντε και καλά» να το περάσετε το νομοσχέδιο έτσι όπως το έχετε; Δεν το καταλαβαίνουμε εμείς αυτό.

Η εμπειρία, όμως, της ενεργειακής κρίσης, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με τις ραγδαίες αλλαγές που έχει επιφέρει στη ζωή των ανθρώπων, των κοινωνιών, η κλιματική κρίση -που δεν είναι κρίση πια, αλλά κατάρρευση- πρέπει να μας οδηγεί να είμαστε πολύ προσεκτικοί σε πάρα πολλά ζητήματα που αγγίζουμε και έχουν σχέση με το δημόσιο συμφέρον.

Ειδικά για τη διαχείριση των υδάτινων πόρων και της πρόσβασης στο πολύτιμο κοινωνικό αγαθό του νερού δεν πρέπει να τίθεται καμμία απολύτως αμφιβολία όσον αφορά τον δημόσιο έλεγχο και την κρατική εποπτεία των υπηρεσιών ύδρευσης. Τα δίνετε αυτά. Με απλές κουβέντες, τα δίνετε και τα δίνετε κρυπτόμενοι. Δεν έχετε το θάρρος να έρθετε στον ελληνικό λαό και στο Κοινοβούλιο και να πείτε: «Τα δίνουμε. Ναι, αυτή είναι η πολιτική μας.». Κρύπτεσθε. Και έρχεται η Επιστημονική Υπηρεσία και σας λέει: «Γιατί κρύβεσαι και δεν το λες, αλήθεια;». Και βγάλατε πάλι τους ανθρώπους στον δρόμο και είναι όλες οι ΔΕΥΑ στον δρόμο και είναι όλοι οι δήμοι ανάστατοι. Αφήστε τώρα τον συνδικαλισμό που κάνουν οι υψηλά ιστάμενοι. Μιλάμε για τους δημάρχους, για τα δημοτικά συμβούλια. Κι εσείς, ξανά, αγρόν αγοράζετε!

Επί των άρθρων 4, 5, 7, 11, 12 και 15 διατυπώνεται σοβαρότατος προβληματισμός κατά πόσο οι προτεινόμενες ρυθμίσεις εκπληρώνουν την απαίτηση να προστατεύονται κατά τρόπο αποτελεσματικό οι υδάτινοι πόροι και να ελέγχεται η υπερβολική κατανάλωση του ύδατος μέσω και της πολιτικής τιμολόγησης. Δεν τα λέμε εμείς αυτά. Τα λέει η Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής.

Απαντήστε επιτέλους, κύριε Υπουργέ, τι θέλετε να μας πείτε επ' αυτών. Έχετε διαφορετική άποψη; Έχετε άλλους συνταγματολόγους, που σας είπαν άλλα πράγματα; Δεν είναι δυνατόν να φτιάξατε ένα γονατογράφημα σε ένα τόσο σοβαρό νομοσχέδιο και να μην έχετε μία επιτροπή ειδικών νομικών, συνταγματολόγων, που θα σας πουν αν αυτό που πάτε να περάσετε στο Κοινοβούλιο είναι έκτρωμα!

Και, βεβαίως, δεν υπάρχουν και δεν θεσπίζονται συγκεκριμένοι κανόνες και διαδικασίες στο νομοσχέδιο που να εξασφαλίζουν τις απαιτήσεις αυτές της ευρωπαϊκής νομοθεσίας. Κάνετε, λοιπόν, παράβαση εδώ όχι μόνο του Συντάγματος, αλλά και των ευρωπαϊκών νόμων που έχετε μπροστά σας και επικαλείστε μέσα στο νομοσχέδιο.

Περαιτέρω, δεδομένης της νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας, σύμφωνα με την οποία η παροχή υπηρεσιών κοινής ωφελείας, όπως ύδρευσης και αποχέτευσης, δεν συνιστά δραστηριότητα αναπόσπαστη από τον πυρήνα της κρατικής εξουσίας, δημιουργούνται σοβαρά ερωτήματα και επιφυλάξεις -λέει η Επιστημονική Υπηρεσία-, οι οποίες εδώ μας οδηγούν στο να λέμε πως επιφυλασσόμαστε για το συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Όσον αφορά -και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε- τη διάταξη της παραγράφου 8 του άρθρου 162 επισημαίνουμε ότι το Συμβούλιο της Επικρατείας απέρριψε τους ισχυρισμούς του ελληνικού δημοσίου ότι έχουν μεταβληθεί, λέει, οι συνθήκες που δικαιολογούν τη μη υλοποίηση της υποχρέωσής του για ολοκλήρωση διαδικασίας μετεγκατάστασης του οικισμού της Ακρινής Κοζάνης. Το Συμβούλιο της Επικρατείας -σας διαβάζω αποσπάσματα αποφάσεων του Συμβουλίου της Επικρατείας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν τα βγάζουμε από το μυαλό μας- έκρινε ότι η μετεγκατάσταση του οικισμού αυτού είναι επιτακτική για λόγους προστασίας της υγείας και της ζωής των κατοίκων και τη διασφάλιση της οικονομικής βιωσιμότητάς τους, υποχρέωση που έχει ανατεθεί στην πολιτεία σύμφωνα με το Σύνταγμα. Τι άλλο να πει, δηλαδή, ο νομοθέτης και το ανώτατο δικαστήριο;

Τέλος, σχετικά με το άρθρο 253 παράγραφος 1, που προβλέπει τις διορθώσεις σφαλμάτων ορίων οικισμών από τον Υπουργό Περιβάλλοντος σύμφωνα με τη σχετική νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, προκύπτει ότι η πράξη οριοθετήσεως οικισμού είναι κανονιστικής φύσεως.

Έφυγαν οι Υπουργοί μας. Ελπίζω να μην τους έδιωξα εγώ.

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ:** Είναι ο κ. Ταγαράς εδώ με την ιδιότητά του!

**ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΛΙΑΚΟΥΛΗ:** Δεδομένου δε ότι δεν αποτελεί τοπική υπόθεση ούτε τεχνικό ή λεπτομερειακό ζήτημα, λέει το Σ.τ.Ε. -το Σ.τ.Ε. τα λέει-, δεν επιτρέπεται να ενεργείται με πράξη άλλου οργάνου της διοίκησης, αλλά με προεδρικό διάταγμα. Με απλά λόγια, για να μας καταλαβαίνει ο κόσμος, τι κάνετε στο 253; Αλλάζετε τη νομοθεσία, ενώ δεν έχετε το δικαίωμα. Δηλαδή, κάνετε φωτογραφική διάταξη. Επεκτείνετε από το 2011 στο 2014 και αλλάζετε βασικές διατάξεις για την πολεοδόμηση.

Δεν κάνετε μόνο φωτογράφιση, λοιπόν, κύριοι Υπουργοί, που λείπετε, αλλά κάνετε φωτογράφιση και με φλας! Και δεν ντρέπεστε καν που το φλας βγάζει και εσάς!

Κοιτάξτε να δείτε, αυτές τις μέρες ζούμε σε ένα περίεργο κλίμα και προσωπικά, τουλάχιστον, μιας που η εκλογική μου περιφέρεια είναι η Λάρισα και είναι ο κρατήρας του ηφαιστείου, ζούμε ένα περίεργο κλίμα και για την Κυβέρνησή σας αλλά και για το σύνολο του πολιτικού συστήματος. Εγώ δεν κρύβω τα λόγια μου. Ενώ θα έπρεπε, λοιπόν, να βρισκόμαστε απέναντι στα γεγονότα με περίσκεψη κι ενώ δεν έχει τελειώσει ακόμη το μοιρολόι για τα παιδιά που χάθηκαν, έρχεστε σήμερα για ένα επίσης κοινωνικό αγαθό, για το νερό -όπως ήταν αυτό της μεταφοράς και κατάντησε έτσι όπως κατάντησε- να δημιουργείτε φωτογραφικές διατάξεις και να δείχνετε ότι εκτελείτε στην πραγματικότητα σχέδιο και εντολές.

Αυτό, λοιπόν, δεν μπορεί να περάσει. Σας καλούμε να το αποσύρετε, κύριε Υπουργέ, το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, γιατί και τροπολογίες που προσπαθήσαμε να φτιάξουμε δεν διορθώνεται με τίποτα. Αν δεν το αποσύρετε, θα δείξετε απλά στον ελληνικό λαό ότι είστε ανεπίδεκτοι μαθήσεως.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου):** Ο κ. Τσακαλώτος έχει τον λόγο και αμέσως μετά ο κ. Μπουκώρος.

Κύριε Μπουκώρο, θέλετε να μιλήσετε μετά τον κ. Τσακαλώτο;

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ:** Κύριε Πρόεδρε, δεν υπάρχει σειρά;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου):** Εντάξει, κύριε Χήτα. Δεν ήξερα τη σειρά. Δεν χάθηκε ο κόσμος. Εξάλλου, εδώ θα είστε όλοι.

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ:** Κύριε Πρόεδρε, στο τέλος όλων θα μιλήσω εγώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου):** Ωραία, ωραία.

Επομένως ο κ. Τσακαλώτος, Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ, έχει τον λόγο.

Ορίστε, κύριε Τσακαλώτο, έχετε τον λόγο.

**ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα με συγχωρέσει ο καλός συνάδελφος κ. Φάμελλος για το ότι σήμερα δεν θα του δώσω κομπλιμέντο για την ομιλία του, γιατί πιο πολύ με έπεισε για την αντισυνταγματικότητα του νομοσχεδίου ο κ. Καππάτος. Όταν, δε, άρχισε να μιλάει για τον ΣΥΡΙΖΑ και το Υπερταμείο, έψαξα εκεί πάνω ψηλά να δω μήπως η μπάλα είχε φτάσει στα παιδιά από τις Σέρρες. Από τη στιγμή, δε, που δεν αναφερθήκατε καθόλου στην Επιστημονική Επιτροπή της Βουλής και δεν αντιτάξατε κανένα αντεπιχείρημα, φαντάζο-

μαι ότι η μπάλα έχει ήδη φτάσει στις Σέρρες! Πάντως επιχειρήματα για αυτό που συζητάμε δεν άκουσα.

Κύριε Πρόεδρε, όπως ξέρετε, εγώ δεν είμαι νομικός όπως είστε εσείς και ο κ. Καππάτος, αλλά μεγάλωσα στη Βρετανία, όταν άρχισε το μεγάλο ρεύμα ιδιωτικοποιήσεων κοινών αγαθών, όπως το νερό, το ηλεκτρικό ρεύμα, η ενέργεια, οι σιδηρόδρομοι. Και τότε είναι που άρχισαν οι ανεξάρτητες αρχές, γιατί τότε αυτά τα κοινά αγαθά έγιναν προϊόντα. Και για να προστατέψουν την κοινωνία, έχουμε ανεξάρτητες αρχές, για να μην υπάρχουν υπερκέρδη. Καλά, αυτό δεν είναι έννοια που σας αφορά και την καταλαβαίνετε, αλλά αυτή ήταν η λογική: ανεξάρτητη αρχή, για να μην υπάρχουν υπερκέρδη, ανεξάρτητες αρχές, για να ελέγχουν τον ανταγωνισμό. Τι σχέση έχει αυτό με μια Κυβέρνηση που λέει ότι δεν έχει καμμία ιδιωτικοποίηση ούτε πρόθεση για ιδιωτικοποίηση;

Τι μας είπε ο κ. Καππάτος; Ότι υπάρχουν δημοτικές επιχειρήσεις υδάτων που δεν δουλεύουν καλά. Κύριε Καππάτο, εσείς δεν είστε υποστηρικτής του επιτελικού κράτους; Δουλειά του κράτους δεν είναι να δουλεύουν καλύτερα; Δεν ήταν η δουλειά των ανεξάρτητων αρχών να ελέγξουν δημοτικές επιχειρήσεις πουθενά, ούτε στη Βρετανία ούτε στην Αμερική ούτε στην Αυστραλία. Η ανεξάρτητη αρχή είναι ακριβώς για τον ανταγωνισμό. Δεν φαντάζομαι να θεωρείτε ότι θα κάνουν ανταγωνισμό η δημοτική επιχείρηση νερού στα Γιάννενα με εκείνη της Πρέβεζας και της Άρτας. Φαντάζομαι ότι δεν εννοείτε αυτό. Άρα ποια δουλειά πρέπει να κάνει η ανεξάρτητη αρχή, αφού δεν θα υπάρχει κέρδος, δεν θα υπάρχει ανταγωνισμός; Άρα γι' αυτό με πείσατε. Με πείσατε ότι είναι αντισυνταγματικό ακριβώς γιατί ούτε ξέρετε τι πρέπει να κάνει η ανεξάρτητη αρχή ή ξέρετε και θέλετε να το κρύψετε.

Ανεξάρτητη αρχή θα υπήρχε αν -και μόνο αν- θέλατε να το ιδιωτικοποιήσετε και να ελέγξετε τα κέρδη, να ελέγξετε τον αθέμιτο ανταγωνισμό. Αλλά δεν είναι αυτό. Θέλετε συμβουλές πώς να δουλέψει το επιτελικό κράτος, που το είδαμε σε όλο το μεγαλείο του τον τελευταίο χρόνο; Έχουμε δει πώς δουλεύει και πόσο επιτελικό είναι! Θέλετε να πάρετε καινούργιους συμβούλους για το πώς θα δουλεύει το επιτελικό κράτος; Εγώ σας συμβουλεύω να παραιτηθείτε, να έχουμε εκλογές γρήγορα, για να έρθει μια κυβέρνηση που μπορεί να διοικήσει με γνώμονα το δημόσιο συμφέρον. Γιατί η αντισυνταγματικότητα αυτού του νομοσχεδίου δεν είναι μόνο στο πρώτο άρθρο που αναφέρατε χωρίς επιχειρήματα, χωρίς να έχετε καταλάβει τι κάνουν οι ανεξάρτητες αρχές. Είναι και όλα τα άλλα που ανέφερε ο κ. Φάμελλος.

Τα δάση δεν είναι ασφαλή στα χέρια σας. Αυτό λέει η Επιστημονική Επιτροπή της Βουλής, αυτό λένε οι φορείς, αυτό λένε οι περιβαλλοντολογικές ομάδες, αυτό λέει ο Συνήγορος του Πολίτη. Αυτό λένε όλοι, εκτός από εσάς. Και όταν φτάνει η «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» σε κύριο άρθρο, άρθρο γνώμης, να μιλάει για «νομοσχέδιο-έκτρωμα» -έκφραση που δεν μ' αρέσει σε μένα, το λέει όμως η «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ»- και να σας κατηγορεί για χατιράκια σε διάφορους, όταν από την Επιστημονική Επιτροπή της Βουλής μέχρι την «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» και τις περιβαλλοντολογικές ομάδες και τους άλλους φορείς εκφράζονται κατά του νομοσχεδίου, κάποιο πρόβλημα έχει. Και άρα νομίζω ότι πρέπει να το αποσύρετε -όπως ακόμα και οι δικαστές και η ένωση των δικαστών λένε-, για να φέρετε ένα νομοσχέδιο, που δεν θα προλάβετε, γιατί θα έρθει μια κυβέρνηση που υπηρετεί το δημόσιο συμφέρον, που έχει αίσθηση του δημόσιου συμφέροντος, που εκτός από τις ωραίες σχέσεις έχει και κάτι που έχουμε κοινό, μαζί, που ανήκει σε εμάς, που πρέπει εμείς να το διαχειριστούμε και όχι με τον τρόπο που εσείς το διαχειρίζεστε.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου):** Κι εγώ σας ευχαριστώ, κύριε Τσακαλώτο.

Τον λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Ελληνικής Λύσης κ. Χήτας.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Έχει ενδιαφέρον γιατί άκουγα, για παράδειγμα, τον κ. Καππάτο να λέει αφού εξηγούσε δέκα λεπτά ο συνάδελφος: «Ως εκ τούτου, δεν είναι αντισυνταγματικό.». Εγώ θέλω να ρωτήσω το εξής: Εμείς ποιοι είμαστε που κρίνουμε αν είναι αντισυνταγματικό ή όχι; Ποιοι είμαστε εμείς; Εδώ, λοιπόν, εγείρεται η ανάγκη του συνταγματικού δικαστηρίου, στο οποίο θα αναφερθώ σε λιγάκι, κύριε Πρόεδρε, και είμαστε η μοναδική χώρα που δεν έχουμε. Ακόμα κι ο Ερντογάν στην Τουρκία έχει συνταγματικό δικαστήριο. Και ερχόμαστε εμείς εδώ τώρα να πούμε τι είναι αντισυνταγματικό και τι όχι.

Και πάμε λίγο στην ουσία, αν έχει νόημα αυτό που κάνουμε. Φυσικά η Αντιπολίτευση έχει το δικαίωμα να κάνει χρήση της ένστασης αντισυνταγματικότητας. Το έχουμε κάνει κι εμείς στο παρελθόν. Φυσικά για μικροκομματικούς λόγους κανένα κόμμα, ενώ ήταν της λογικής αυτής, δεν υπερψήφισε τις ενστάσεις αντισυνταγματικότητας της Ελληνικής Λύσης. Έχουμε επισημάνει πολλές φορές αντισυνταγματικότητες. Εσείς οι υπόλοιποι, πλην της Κυβέρνησης, επιλέξατε να μη συμπορευτείτε μαζί μας, λες και έχουμε κάτι, λες και θα κολλήσετε κάτι, δεν ξέρω, οτιδήποτε.

Η κυβερνητική πλειοψηφία είναι αυτή η οποία, ούτως ή άλλως, απορρίπτει και θα απορρίψει και σήμερα αυτές τις ενστάσεις. Και θέλω να ρωτήσω και κάτι άλλο. Έχετε δει κάποιο δικαστήριο, εσείς, κύριε Πρόεδρε, κατώτερο δικαστήριο, οποιοδήποτε δικαστήριο, να πάει κόντρα στην κυβέρνηση, στην εκάστοτε κυβέρνηση, να βγάλει κάποια διάταξη αντισυνταγματική; Ποτέ δεν έχει γίνει αυτό.

(Θόρυβος από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Πολλές φορές έχει γίνει; Επίτηδες το είπα, για να μου δώσετε πάσα στο δεξί τώρα. Ακούστε τώρα. Γιατί εσείς, λοιπόν, δεν υπακούτε σε αυτά που αποφασίζει το δικαστήριο, ούτε καν στο Σ.τ.Ε. ούτε στον Άρειο Πάγο. Τι μου λέτε τώρα; Ό,τι θέλετε κάνετε, ό,τι σας βολεύει κάνετε. Γιατί η Ελλάδα -επαναλαμβάνω- δεν έχει συνταγματικό δικαστήριο και αυτό είναι ένα τεράστιο μειονέκτημα για την ελληνική δικαιοσύνη, αφού η κάθε κυβέρνηση δεν έχει τον παραμικρό φόβο ότι οι αντισυνταγματικοί της νόμοι θα απορριφθούν από τη δικαιοσύνη και είναι ήσυχη η κάθε κυβέρνηση.

Ερώτηση τώρα: Είναι αντισυνταγματικό το νομοσχέδιο; Κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ, εμείς δεν έχουμε κανέναν ενδοιασμό να το πούμε. Βεβαίως και είναι αντισυνταγματικό και θα υπερψηφίσουμε την αίτηση αντισυνταγματικότητας. Δεν πρόκειται να κάνουμε μικροκομματισμό, αλλά θα υπερψηφίσουμε την ένσταση αυτή. Γιατί; Εν τάχει αναφέρω και προχωράω. Η αφαίρεση των κρατικών αρμοδιοτήτων για το νερό παραβιάζει τις συνταγματικές αρχές για την προστασία τόσο της υγείας όσο και της προσωπικότητας των Ελλήνων. Και εμείς είμαστε αυτοί που λέμε πρώτοι «πρώτα η Ελλάδα, πρώτα οι Έλληνες». Αυτό όμως δεν μπορεί να γίνει από μόνο του. Πρέπει να είναι πρώτιστο καθήκον του κράτους να θέλει και να βάζει πρώτα τους Έλληνες και πρώτα την Ελλάδα και με τις προβαλλόμενες διατάξεις το κράτος αδιαφορεί στη συγκεκριμένη περίπτωση -επιδεικτικά, θα πούμε εμείς- με την προοπτική να δοθεί το νερό σε ιδιωτικά συμφέροντα.

Άκουσα με ενδιαφέρον τον κ. Τσακαλώτο για τις ανεξάρτητες αρχές. Από το 2019 φωνάζουμε -φλερτάρουμε με το να γίνουμε και γραφικοί, σε τέτοιο σημείο έχουμε φτάσει- για τις ανεξάρτητες αρχές. Εμείς αναγνωρίζουμε τις πέντε, που είναι και συνταγματικά αναγνωρισμένες ανεξάρτητες αρχές. Μία χώρα που διοικείται από τριάντα επτά ανεξάρτητες αρχές δεν είναι σοβαρό κράτος! Οι ανεξάρτητες αρχές, δηλαδή, υποκαθιστούν τη λειτουργία του κράτους, της Κυβέρνησης, των Υπουργείων, των Υπουργών, των γενικών γραμματέων και πάει λέγοντας. Κλείστε τα, δώστε τα κλειδιά στις ανεξάρτητες αρχές, να κάνουν κουμάντο αυτές. Ό,τι δεν πάει καλά στην Ελλάδα ή το πουλάμε στον ιδιωτικό τομέα ή θα το αναθέσουμε σε μια ανεξάρτητη αρχή. Γιατί, εμείς τι είμαστε; Ανίκανοι; Άρα, λοιπόν, ποιος ο λόγος για τις ανεξάρτητες αρχές, τριάντα επτά στο σύνολο;

Και εσείς, οι του ΣΥΡΙΖΑ, με τις ανεξάρτητες αρχές κυβερνούσατε και εννοείται κι εσείς, και κάθε μέρα γεννάμε και μια νέα ανεξάρτητη αρχή. Το πρόβλημα στην Ελλάδα είναι ότι οι εκάστοτε κυβερνήσεις και η δικιά σας η Κυβέρνηση, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, έχετε μία λογική ότι αντιμετωπίζετε το κράτος ως λάφυρο, ότι είναι δικό σας, ότι είναι το χωράφι του παππού σας, ότι μπορείτε να πουλήσετε ό,τι θέλετε, ότι μπορείτε να κάνετε ό,τι νομίζετε. Και αυτό είναι λάθος. Το κράτος δεν είναι

λάφυρο καμμιάς κυβέρνησης και πόσω μάλλον της δικής σας Κυβέρνησης.

Και πάμε τώρα, αφού υπήρχαν δικαστήρια που αποφάσισαν κατά της Κυβέρνησης. Εδώ ολόκληρο Σ.τ.Ε. βγαίνει και λέει: «Η εθνική πολιτική παροχής υπηρεσιών ύδρευσης σχεδιάζεται από κράτη ως πολιτική παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας.». Το λέει το Σ.τ.Ε. ή όχι; Λέει το Σ.τ.Ε. ότι η παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, όπως ύδρευσης και αποχέτευσης, δεν συνιστά δραστηριότητα αναπόσπαστη από τον πυρήνα της κρατικής εξουσίας. Και που το λέει το Σ.τ.Ε., τι έγινε;

Έρχεται ο κ. Σκρέκας σήμερα, η Κυβέρνηση του κ. Μητσοτάκη και κάνει κάτι διαφορετικό. Κανένα πρόβλημα. Δεν πά' να λέει το Σ.τ.Ε. ό,τι θέλει. Έρχεται η Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής και επικαλείται την απόφαση του Σ.τ.Ε., αλλά εσείς πάλι αδιαφορείτε, γιατί πολύ απλά δεν σας νοιάζει. Εσείς θα κάνετε αυτό που θέλετε και το κάνετε και λίγες μέρες πριν από τις εκλογές, ακόμα χειρότερο. Αλλά και πριν από τρία χρόνια να το κάνατε, πάλι το ίδιο άσχημο θα ήταν.

Τι λέει, λοιπόν, η Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής; Ότι γράφετε τις αποφάσεις -και κλείνω, κύριε Πρόεδρε- του Σ.τ.Ε. στα παλαιότερα των υποδημάτων σας.

Και δείτε τώρα εδώ την ειρωνεία. Την ίδια ώρα που ζητάτε και ζητάμε όλοι από τον κόσμο, τους Έλληνες πολίτες, να εμπιστευτούν τη δικαιοσύνη -αυτό δεν λέμε όλοι, ότι έχουμε εμπιστοσύνη στη δικαιοσύνη, έχουμε εμπιστοσύνη στην ανεξαρτησία της δικαιοσύνης, κύριε Κώτσηρα;-, εσείς ως Κυβέρνηση αγνοείτε τις αποφάσεις του κορυφαίου δικαστηρίου.

Τι άλλο να πει κανείς; Συνεχίστε μόνοι σας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου)**: Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Αρσένης έχει τον λόγο, εκ μέρους του ΜέΡΑ25, για πέντε λεπτά.

**ΚΡΙΤΩΝ - ΗΛΙΑΣ ΑΡΣΕΝΗΣ:** Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Βουλεύτριες και Βουλευτές, Υπουργοί, μας είπε εκ μέρους της Νέας Δημοκρατίας πριν από λίγο ο κ. Καππάτος -ακούστε- ότι δεν θα αποφασίζει η νέα ΡΑΕ την τιμολόγηση του νερού. Σε κάθε συνεδρίαση της επιτροπής μάς έλεγε ο Υπουργός, που μόλις έφυγε, ότι το πρόβλημα είναι η υπερτιμολόγηση, ότι στέλνουν όλες τις δημοτικές επιχειρήσεις ύδρευσης και αποχέτευσης στη νέα ΡΑΕ, λόγω της υπερτιμολόγησης.

Τελικά, κυρίες και κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, αποφασίστε για ποιο παραμύθι προχωράτε την ιδιωτικοποίηση του νερού. Πείτε μας σε ποιο παραμύθι στηρίζεται ότι αύριο θα πάρουν με τις επιλογές σας φωτιά οι λογαριασμοί των πολιτών. Εδώ προφανώς και δεν ξέρετε τι να πείτε. Έχετε αποφασίσει να ιδιωτικοποιήσετε το νερό και όλα τα άλλα είναι προφάσεις εν αμαρτίαις.

Στη συζήτηση αυτή εξετάζουμε την αντισυνταγματικότητα. Είναι συνταγματικοί οι νόμοι και οι διατάξεις σας για το νερό και για τα απορρίμματα; Δεν μπορεί να είναι συνταγματική η ιδιωτικοποίηση του νερού. Ας πάμε στο άλλο επιχείρημα, που ακούμε τόσον καιρό από τον κ. Σκρέκα. Είναι, λέει, απαραίτητο να πάει κάτω από τη νέα ΡΑΕ το νερό, γιατί το πρόβλημα σε αυτή τη χώρα είναι τα ανεξέλεγκτα κρατικά μονοπώλια. Αυτό είναι το πρόβλημα, τα αρρύθμιστα, κακώς ρυθμιζόμενα και ανεξέλεγκτα κρατικά μονοπώλια.

Στη βάση του αυτό το επιχείρημα δείχνει την πραγματική έλλειψη κάθε σεβασμού στις αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας. Είναι το νερό κρατικό μονοπώλιο; Όχι, γιατί έχουμε τρεις αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας που μας λένε ότι το νερό δεν είναι προϊόν, δεν είναι αγορά, είναι δημόσιο αγαθό. Δεν υπάρχει καμμία συνταγματικότητα στη συζήτηση περί μονοπωλίου.

Μας λέει το Συμβούλιο της Επικρατείας ότι πρέπει να είναι δημόσια η διαχείριση του δημόσιου αυτού αγαθού από την πηγή μέχρι τη βρύση και να μην εμπλέκεται κανένας ιδιώτης. Γι' αυτό και καταρρίπτει και το ΣΔΙΤ του εξωτερικού υδροδοτικού συστήματος της Αθήνας, της ΕΥΔΑΠ Παγίων.

Όσον αφορά δηλαδή την αντισυνταγματικότητα του νερού, δεν υπάρχει κανένα επιχείρημα. Ήρθαν στην ακρόαση φορέων πρώην πάρεδροι του Συμβουλίου της Επικρατείας και μας το είπαν.

Για τα δάση η νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας είναι ξεκάθαρη, τα άρθρα του Συντάγματος είναι ξεκάθαρα, αυτά που φέρατε εδώ είναι εντελώς αντισυνταγματικά. Στην Ακρινή παραβιάζετε οι ίδιοι απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας ξανά. Και η παραβίαση της απόφασης συνιστά αντισυνταγματική εκτροπή, όπως μας έχουν πει οι δικαστές του Συμβουλίου της Επικρατείας, αλλά παραβιάζει και τον νόμο. Στο Πάπιγκο επίσης.

Οπότε στο ερώτημα αν εμείς υπερψηφίζουμε την αίτηση αντισυνταγματικότητας, η απάντηση είναι ξεκάθαρη, ναι, την υπερψηφίζουμε. Θα γυρίσω όμως στον ΣΥΡΙΖΑ. Εσείς θα την υπερψηφίσετε; Θα συμμετάσχετε σε αυτή την ψηφοφορία;

Αναρωτιέμαι όλο αυτό το διάστημα αν η απουσία του ΣΥΡΙΖΑ από τις ψηφοφορίες αφορά την απόφασή του να μην συμμετάσχει σε αυτή τη διαδικασία από μια Κυβέρνηση που κάνει συνταγματική εκτροπή για τις υποκλοπές ή θέλει να συγκαλύψει το γεγονός ότι πολλές τροπολογίες από αυτά τα νομοσχέδια, πολλά άρθρα θα τα ψηφίζατε, όπως ψηφίσατε την ιδιωτικοποίηση των ναυπηγείων Ελευσίνας, το κέντρο logistics στο Θριάσιο και ούτω καθεξής.

Θα ήθελα να δω τι θα ψηφίζατε σε αυτό το νομοσχέδιο, αν ψηφίζατε. Και όπως το κίνημα σας καλεί, σας καλούμε να ψηφίσετε, να τοποθετηθείτε.

Να θυμίσουμε -και ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε- την ιστορία του ΣΥΡΙΖΑ στα θέματα αυτά. Ο ΣΥΡΙΖΑ είχε φέρει τη διάταξη μεταφοράς ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ στο Υπερταμείο, που κρίθηκε αντισυνταγματική. Ο ΣΥΡΙΖΑ ήταν τεσσεράμισι χρόνια κυβέρνηση, όταν δεν υλοποιούσε τον νόμο της Ακρινής. Δεν έκανε τη συνταγματική εκτροπή να καταργήσει την υποχρέωση, αλλά δεν μετεγκατέστησε την Ακρινή. Και βέβαια για τα δάση δεν ξεχνάμε ποτέ τις οικιστικές πυκνώσεις. Οπότε χέρι-χέρι πάει η αντισυνταγματικότητα.

Όμως ναι, αντισυνταγματικά είναι όλα αυτά που θέτετε στο νομοσχέδιο και εμείς υπερψηφίζουμε την αντισυνταγματικότητά τους. Θα πρέπει να αποσυρθούν αυτές οι διατάξεις ως αντισυνταγματικές.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου):** Σας ευχαριστώ.

Τον λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Νίκος Καραθανασόπουλος.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ:** Η όλη συζήτηση και περί αντισυνταγματικότητας, κύριε Πρόεδρε, έχει μεγάλη δόση υποκρισίας για τους απολογητές του συστήματος.

Το νερό είναι αγαθό στον καπιταλισμό ή εμπόρευμα; Εμπόρευμα είναι. Δηλαδή, με συγχωρείτε, την ΕΥΔΑΠ και την ΕΥΑΘ ποιος την έβαλε στο Χρηματιστήριο Αθηνών; Η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ. Γιατί την έβαλε; Επειδή είναι κοινωνικό αγαθό το νερό ή με σκοπό το κέρδος; Και οι επενδυτές που έχουν επενδύσει στην ΕΥΔΑΠ γιατί έχουν επενδύσει; Για να διασφαλίζουν τον χαρακτήρα του κοινωνικού αγαθού ή για να βγάλουν κέρδη;

Ένα ζήτημα, λοιπόν, είναι αυτό πολύ σημαντικό, κατά τη γνώμη μας. Έτσι, λοιπόν, όσες εταιρείες είναι στο Χρηματιστήριο είναι κερδοσκοπικές επιχειρήσεις που πουλάνε για να βγάλουν κέρδος, πουλάνε και το νερό είτε τη διαχείριση των υδάτινων πόρων είτε τις υποδομές, την κατασκευή και συντήρηση.

Δεύτερον, έχουν εντάξει αυτές τις δύο επιχειρήσεις με ευθύνη Νέα Δημοκρατία, ΣΥΡΙΖΑ, ΠΑΣΟΚ, στο Υπερταμείο, ΤΑΙΠΕΔ αρχικά και μετά Υπερταμείο; Για ποιον σκοπό;

Τρίτο ζήτημα. Για ποια ισότιμη πρόσβαση μιλάτε στο νερό χωρίς διακρίσεις; Υπάρχουν εκατοντάδες περιοχές της χώρας μας όπου το νερό δεν είναι πόσιμο, είναι ακατάλληλο και επικίνδυνο για τη δημόσια υγεία; Και το πληρώνουν και από πάνω. Η περιοχή Λάππα Αχαΐας, για παράδειγμα, περιοχή Κρεστένων Ηλείας. Παραδείγματα συγκεκριμένα.

Τρίτον, για ποια ισονομία μιλάτε; Μεγάλο κεφαλοχώρι της Ηγουμενίτσας με χίλιους πεντακόσιους κατοίκους έχει ακατάλληλο νερό. Φτιάχτηκε νέο δίκτυο όχι για το χωριό, αλλά για την ξενοδοχειακή μονάδα. Αυτό τι είναι; Οι χίλιοι πεντακόσιοι κάτοικοι δεν μας ενδιαφέρουν, αρκεί τουλάχιστον να υπηρετείται το υπέρτατο εθνικό συμφέρον του επιχειρηματία. Αυτό έχετε κάνει όλα αυτά τα χρόνια.

Τρίτο στοιχείο: Λέει η Κυβέρνηση ότι εμείς δεν πρόκειται να αλλάξουμε, είναι συγκεκριμένοι οι πάροχοι. Οι πάροχοι μπορεί

να είναι συγκεκριμένοι, αλλά αυτοί που θα διαχειρίζονται τους υδάτινους πόρους ποιοι θα είναι; Σε πόσα φράγματα υπάρχουν επιχειρηματικοί όμιλοι που διαχειρίζονται τα νερά των φραγμάτων, για παράδειγμα το φράγμα Πείρου στην Αχαΐα; Και όταν το ΚΚΕ από την πρώτη στιγμή έλεγε ότι πρέπει να γίνει και αρδευτικό έργο ταυτόχρονα στον Πείρο, όχι λέγατε όλα τα κόμματα και όλες οι κυβερνήσεις, με αποτέλεσμα να έχει αποξηρανθεί ο κάμπος της δυτικής Αχαΐας και να χτυπάνε γεωτρήσεις στα πεντακόσια μέτρα για να βρουν νερό. Είναι και αυτό δείγμα ισονομίας;

Τέταρτο ζήτημα: Οι πηγές και τα νερά, λέει, είναι κρατικά. Αλήθεια; Και τότε γιατί τα λεηλατούν με την άδεια των κυβερνήσεων οι επιχειρηματικοί όμιλοι, οι οποίοι τα εμπορεύονται ως εμφιαλωμένα; Τι είναι αυτό; Νερό δεν είναι και αυτό; Αυτό είναι διαφορετικό;

Και επί της ουσίας ο άλλος, για να έχει πρόσβαση στο νερό, τι πρέπει να κάνει; Να καταφύγει στην ατομική ευθύνη; Να πηγαίνει να κουβαλάει νερό μόνος του από τις πηγές ή να αγοράζει το εμφιαλωμένο, που δεν του το διασφαλίζει το κράτος; Για όλα αυτά δεν λέμε κουβέντα μέχρι τώρα; Βεβαίως υπάρχουν και τα άλλα ζητήματα, όπως τα αρδευτικά έργα με ΣΔΙΤ, άρα εμπορευματοποίηση των νερών που σχετίζονται με την αγροτική παραγωγή.

Για την Ακρινή είναι καθαρά τα ζητήματα και τη μετεγκατάστασή της. Εδώ η Κυβέρνηση με τη συγκεκριμένη διάταξη παραβιάζει συγκεκριμένη απόφαση του Σ.τ.Ε., που λέει ότι για λόγους υγείας και προστασίας του λαού πρέπει να μετεγκατασταθεί. Εσείς έρχεστε και λέτε ότι αυτοί οι λόγοι δεν υπάρχουν πλέον. Αλήθεια;

Όπως επίσης και για τα δάση, καίγονται κάθε χρόνο τα δάση. Αυτή είναι η προστασία των δασών, επειδή δεν υπάρχουν μέτρα αντιπυρικής προστασίας, συγκεκριμένες υποδομές, το ανθρώπινο δυναμικό; Ή ποιοι έχουν παραχωρήσει για επιχειρηματική χρήση τους ορεινούς όγκους, τις ακτές και τους αιγιαλούς; Όλες οι κυβερνήσεις μέχρι τώρα με ειδικά πολεοδομικά σχέδια και κατ' εξαίρεση, λέει.

Από αυτή την άποψη εμείς λέμε ότι η όποια τήρηση του Συντάγματος, ακόμη και αυτού του αστικού Συντάγματος, είναι προσχηματική. Μάλιστα ένας παλιότερα Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης είχε πει ότι το Σύνταγμα είναι λάστιχο και κάθε φορά το ερμηνεύουμε κατά το δοκούν. Μόνο που το δοκούν ποιο είναι; Οι ανάγκες των επιχειρηματικών ομίλων και η κερδοφορία τους, που σε αυτόν τον βωμό της κερδοφορίας θυσιάζουμε τις ανθρώπινες ανάγκες, τα ανθρώπινα δικαιώματα και την ίδια την ανθρώπινη ζωή, όπως έδειξε το παράδειγμα στα Τέμπη.

Εμείς, παρ' όλα αυτά, κύριε Πρόεδρε, και παρ' ότι τα ζητήματα είναι πολιτικά, θα ψηφίσουμε την πρόταση αντισυνταγματικότητας.

Ευχαριστώ πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου):** Και εγώ σας ευχαριστώ.

Τον λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας, ο κ. Χρήστος Μπουκώρος.

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Μου προκαλεί εντύπωση η αντίδραση της Αριστεράς, της Κεντροαριστεράς, της σοσιαλδημοκρατίας, στην αρμοδιότητα ανεξάρτητων και ρυθμιστικών αρχών. Η Κεντροαριστερά και η σοσιαλδημοκρατία στην Ευρώπη, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, λατρεύει εξίσου τις ανεξάρτητες και ρυθμιστικές αρχές όσο και τις μη κυβερνητικές οργανώσεις, ίσως και παραπάνω.

Εν πάση περιπτώσει, αν θεωρείτε σε αυτή την Αίθουσα ότι όλα καλά γίνονται στη διαχείριση των υδάτων σε τούτη τη χώρα, ας μη βελτιώσουμε τίποτα. Αν θεωρείτε ότι το γεγονός ότι η χώρα βρίσκεται στην εικοστή έκτη θέση πληττόμενη από λειψυδρία παγκοσμίως, συμπεριλαμβανομένων και των χωρών της Αφρικής δηλαδή, αν θεωρούμε σε αυτή την Αίθουσα ότι το να αξιοποιούμε μόνο το 7% των επιφανειακών υδάτων της χώρας είναι μια ορθή πολιτική, που μπορεί να μας λύσει το πρόβλημα της εξοικονόμησης και της αξιοποίησης υδάτινων πόρων και να αντιμετωπίσουμε και το ζήτημα της ύδρευσης και το ζήτημα της άρδευσης, ας μην κάνουμε απολύτως τίποτα.

Όλες τις προηγούμενες μέρες παρακολουθούμε μια προσπάθεια να περάσει μέσα από διάφορα επικοινωνιακά κανάλια, ρεύματα, του συνδικαλισμού, της τοπικής αυτοδιοίκησης, των πολιτικών κομμάτων η δήθεν ιδιωτικοποίηση των υδάτων, γιατί είναι ένα θέμα ευαίσθητο. Είναι δημόσιο αγαθό το νερό, είναι ένα αγαθό το οποίο πρέπει να διασφαλίζεται, γιατί το νερό είναι ζωή. Σε αυτές τις πολυπαιγμένες κοινοτοπίες μπορούμε να συμφωνήσουμε όλοι. Όμως το να διαστρεβλώνουμε το περιεχόμενο ενός νομοσχεδίου για να κάνουμε μικροκομματική πολιτική αν μη τι άλλο πρέπει να το αντιμετωπίσουμε.

Και το αντιμετωπίζουμε ως εξής, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι: Είναι η πρώτη φορά που νομοσχέδιο σαφώς προβλέπει, υπογραμμίζει και ονοματίζει ποιοι είναι οι πάροχοι ύδατος σε αυτή τη χώρα. Το άρθρο 3 του νομοσχεδίου που συζητάμε αναφέρει ΕΥΔΑΠ, ΔΕΥΑ όλης της χώρας, δηλαδή δημοτικές επιχειρήσεις ύδρευσης και αποχέτευσης, και ΤΟΕΒ -θα γνωρίζουν οι Βουλευτές της περιφέρειας-, που είναι οι φορείς εκείνοι που παρέχουν το αναγκαίο για την άρδευση νερό. Κατά συνέπεια το άρθρο εδώ κλείνει, δεν μπορεί να είναι πάροχος ύδατος κανένας άλλος φορέας.

Και πάμε παρακάτω. Τι είναι αυτή η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας και Υδάτων; Είναι μια ρυθμιστική αρχή, όπως και οι άλλες ανεξάρτητες αρχές και ρυθμιστικές αρχές. Να σας ρωτήσω κάτι: Το να απολογούνται οι δημοτικές ή οι δημόσιες επιχειρήσεις ύδρευσης στον εαυτό τους και να ελέγχονται από τον εαυτό τους είναι ορθότερο, είναι αντικειμενικότερο, είναι δημοκρατικότερο από το να ελέγχονται από μια ρυθμιστική αρχή η οποία θα προκύψει όχι με την απόφαση του κυρίου Υπουργού Περιβάλλοντος ούτε με την απόφαση της Κυβέρνησης, αλλά η σύνθεση της διοίκησής της θα προκύψει από τα τρία πέμπτα της Βουλής;

Γι' αυτό ξεκίνησα την τοποθέτησή μου απορώντας για τη στάση και του ΣΥΡΙΖΑ και του ΠΑΣΟΚ. Μιλάμε για μια ρυθμιστική αρχή από τα τρία πέμπτα του Κοινοβουλίου. Μιλάμε για μια περισσότερο αντικειμενική αρχή που θα ασκεί τη ρύθμιση και τον έλεγχο.

Δεν ανησυχεί κανένας σας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όταν ακούτε ότι από τις τριακόσιες δημοτικές επιχειρήσεις ύδρευσης στη χώρα αναρτούν στοιχεία για την ποιότητα νερού μόνο οι εξήντα; Οι υπόλοιπες διακόσιες σαράντα σε ποιον λογοδοτούν, στον εαυτό τους; Είναι ζήτημα δημόσιας υγείας η ποιότητα του νερού που παρέχουμε μέσω των δημοσίων δικτύων στους πολίτες;

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:** Η Γενική Γραμματεία Υδάτων;

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΚΩΡΟΣ:** Η Γενική Γραμματεία Υδάτων, αγαπητέ συνάδελφε, που σας εκτιμώ, είναι μια πρόταση, την ακούμε. Είναι μια πρόταση που ακούει στην απόφαση μιας μονοκομματικής κυβέρνησης. Η ρυθμιστική αρχή, όπως σας εξηγώ, είναι εντελώς διάφορο πράγμα για ένα τέτοιο μείζον ζήτημα, όπως είναι η παροχή ύδατος.

Τιμολόγηση, εποπτεία και ρύθμιση, έλεγχοι για την ποιότητα, γνωμοδότηση για την τιμή, η οποία όμως πώς θα προκύπτει; Με κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Οικονομικών και Εσωτερικών. Πού, λοιπόν, βλέπετε εσείς έστω και μια χαραμάδα, ώστε να παρεισφρήσουν ιδιωτικά συμφέροντα στην παροχή, στον έλεγχο και στη ρύθμιση των υδάτων στη χώρα; Δεν υπάρχει ούτε μία χαραμάδα.

Βεβαίως η ανάγκη επικοινωνιακής πολιτικής των κομμάτων της Αντιπολίτευσης, προκειμένου να καταδείξουν την κακιά Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και του Κυριάκου Μητσοτάκη, που τα ιδιωτικοποιεί όλα, δεν στέκεται. Δεν παρουσιάσατε ούτε ένα επιχείρημα.

Και για τα της Επιστημονικής Επιτροπής έχει κάποιες παρατηρήσεις εδώ, που λέει ότι είναι ερώτημα αν συμβαδίζουν με την απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας ή εν πάση περιπτώσει για τη ΡΑΕ, η οποία μετονομάζεται, ότι ασκεί ρυθμιστικό και εποπτικό ρόλο. Αυτά λέει η Επιστημονική Επιτροπή της Βουλής.

Όμως, η ερμηνεία των όσων λέει είτε η Επιστημονική Επιτροπή της Βουλής είτε το Συμβούλιο της Επικρατείας είτε και το ίδιο το Σύνταγμα μπορεί να ξεκινάει από διαφορετική αφετηρία και να καταλήγει σε διαφορετικό συμπέρασμα για τον καθένα μας. Γνωστά είναι αυτά.

Θα σας έλεγα, λοιπόν, πάψτε την προπαγάνδα, καμμία ιδιωτικοποίηση. Διασφάλιση της επάρκειας των ελέγχων και κατά συνέπεια της ποιότητας και της τιμολογιακής πολιτικής του νερού διασφαλίζεται με το νομοσχέδιο που θα ψηφίσουμε σήμερα.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου):** Κι εγώ σας ευχαριστώ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι από τα άνω δυτικά θεωρεία παρακολουθούν τη συνεδρίαση, αφού ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής και ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ», είκοσι επτά μαθήτριες και μαθητές και δύο συνοδοί εκπαιδευτικοί από το Δημοτικό Σχολείο Άνω Μεράς Μυκόνου.

Η Βουλή σάς καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ τον λόγο.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου):** Τον λόγο έχει ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Κωνσταντίνος Σκρέκας.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Σύντομος θα είμαι, κύριε Πρόεδρε, γιατί και ο κ. Καππάτος και ο κ. Μπουκώρος αντείπαν στοιχειοθετημένα, σε σχέση με αυτά τα οποία αναφέρθηκαν από τους προλαλήσαντες στην Αίθουσα.

Επιτρέψτε μου όμως να αναφερθώ σε τρία σημεία.

Τι ακούστηκε εδώ στη Βουλή; Ακούστηκε ότι δήθεν οι διατάξεις που σήμερα εισάγουμε προς ψήφιση στη Βουλή είναι αντισυνταγματικές για τρεις κύριους λόγους:

Πρώτος λόγος, εξ αντανακλάσεως. Δήθεν αναφέρεται ρητά στην έκθεση της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής ότι είναι αντισυνταγματικές οι παρατάσεις. Εδώ έχω το κείμενο το οποίο έχει θέσει στη διάθεσή σας η Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής. Πουθενά δεν αναφέρεται ότι οι διατάξεις που έχουμε φέρει προς ψήφιση είναι αντισυνταγματικές.

Η δεύτερη αιτία αφορά το ότι δήθεν εκχωρούμε αρμοδιότητα σχεδιασμού υδατικής πολιτικής από την πολιτεία προς μία ρυθμιστική αρχή. Ούτε αυτό ισχύει. Δεν χρειάζεται να διαβάσουν οι συνάδελφοι όλο το νομοσχέδιο. Και μόνο τα πρώτα άρθρα να διάβαζαν, θα έβλεπαν για ποιον λόγο δεν είναι αντισυνταγματικές οι διατάξεις.

Το άρθρο 26 αναφέρει ρητά: «Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας χαράσσει την πολιτική για την προστασία και διαχείριση των υδάτων και λέει την εφαρμογή της.». Το γράφει ρητά. Δεν νομίζω ότι τίθεται υπό αμφισβήτηση.

Τρίτο και σημαντικό -το ανέφερε ο κ. Τσακαλώτος και ο κ. Φάμελλος- δήθεν δημιουργούμε μια ρυθμιστική αρχή για να ρυθμίσουμε το νερό και εμμέσως υποκρύπτουμε ιδιωτικοποίηση μελλοντική.

Λέει στο άρθρο 1 της αιτιολογικής: «Για πρώτη φορά ρυθμίζονται κατά τρόπο συνεκτικό το πεδίο και ο φορέας της ρυθμιστικής και ελεγκτικής εποπτείας των φορέων που διαθέτουν το αποκλειστικό δικαίωμα παροχής υπηρεσιών ύδατος στη γεωγραφική περιοχή τοπικής τους αρμοδιότητας», δηλαδή δήμοι, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ΟΤΑ, ΔΕΥΑ, κ.λπ..

Στο άρθρο 3 του νομοσχεδίου -αρκεί να έχετε διαβάσει τα τρία πρώτα άρθρα- ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί. Τι σημαίνει ορισμοί; Σημαίνει τα δεδομένα. Τι ισχύει, σύμφωνα με τον νόμο; Ποιοι θα είναι από δω και πέρα και με τον νόμο οι πάροχοι ύδατος; Θα είναι, όπως ο νόμος ορίζει, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου και λοιποί φορείς του δημοσίου, δημοτικοί φορείς και δημόσιοι φορείς, ανώνυμες εταιρείες του άρθρου 3 του 4972/2022, ΕΥΔΑΠ, ΟΥΘ κ.λπ., ο Οργανισμός Ανάπτυξης Κρήτης, Οργανισμοί Εγγείων Βελτιώσεων, ΟΕΒ, κ.λπ.. Είναι ξεκάθαρο, καμμία ιδιωτικοποίηση. Και για πρώτη φορά ορίζονται ρητά ποιοι είναι οι πάροχοι ύδατος από εδώ και πέρα στην Ελλάδα.

Όμως, λέει ο κ. Τσακαλώτος ότι δημιουργείται μία ρυθμιστική αρχή, η οποία πού χρειάζεται; Χρειάζεται όταν έχουμε ανταγωνισμό, όταν έχουμε ιδιώτες, όταν έχουμε πολλές εταιρείες. Αναληθές! Πρώτον υπάρχει η ρυθμιστική αρχή υδάτων στην Ιταλία και σε πολλές άλλες ευρωπαϊκές χώρες και είναι δημόσιοι οργανισμοί οι πάροχοι των υδάτων, φυσικά δημόσια μονοπώλια. Δεν είναι εμπορεύσιμο προϊόν το νερό. Φυσικά και συμφωνούμε. Εδώ με αυτόν τον νόμο ερχόμαστε και το θωρακίζουμε. Όμως, τι θωρακίζουμε επίσης; Τη λογοδοσία και τη διαφάνεια. Διότι ειδικά όταν έχουμε δημόσια μονοπώλια, εκεί χρειάζεται να υπάρχει και ρύθμιση της τιμολογιακής πολιτικής, αλλά και έλεγχος και εποπτεία για τις υπηρεσίες που παρέχουν.

Γιατί το λέω αυτό; Αυτό βεβαίως δεν αφορά τη ρυθμιστική αρχή που ιδρύουμε. Στο άρθρο 1 είναι ξεκάθαρη η αρμοδιότητά της. Τι λέει; Ανάθεση σχετικών αρμοδιοτήτων εποπτείας και ελέγχου στη ρυθμιστική αρχή. Όχι ρύθμισης, όχι καθορισμού τιμολογιακής πολιτικής. Διαβάστε το άρθρο 1. Δεν χρειάζεται να δείτε πολλά ή να το διαβάσετε όλο.

Για να καταλάβετε, λοιπόν, ότι έρχεστε εδώ πέρα και λέτε πράγματα ανυπόστατα. Έχετε χάσει τη σοβαρότητά σας. Αυτή τη στιγμή σάς είπε ο κ. Μπουκώρος ότι έχουμε διακόσιους ενενήντα πέντε φορείς παροχής ύδατος και μόλις το 38% αναρτά τα στοιχεία. Δεν γνωρίζουμε αν μετρούν συστηματικά την ποιότητα του νερού που παρέχουν στους πολίτες τους. Γνωρίζουμε ότι κάποια έχουν απώλειες μέχρι το 62%, σύμφωνα με τα στοιχεία που εκείνοι δηλώνουν. Δεν τα έχουμε μετρήσει εμείς. Γνωρίζουμε ότι υπάρχουν ΔΕΥΑ που χρεώνουν δύο φορές 202% πιο ακριβά το νερό στους δημότες τους, με βάση τα στοιχεία που εκείνοι αναφέρουν, όχι επειδή το έχουμε ελέγξει εμείς. Και θέλετε να μην κάνουμε τίποτα. Θέλετε -λέει- να μείνει η εποπτεία και ο έλεγχος υπό δημόσιο έλεγχο. Λες και μία ρυθμιστική αρχή ανεξάρτητη, δημόσια, δεν είναι δημόσιος έλεγχος, είναι κάτι άλλο.

Όμως, γιατί θέλετε να μείνει, κύριε Φάμελλε, αυτός ο έλεγχος και η εποπτεία στη Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος; Μήπως για να αποφασίζει ο εκάστοτε Υπουργός και η εκάστοτε κυβέρνηση αν θα επιβάλλει πρόστιμα στους δήμους, αν θα επιβάλλει πρόστιμα στις ΔΕΥΑ ή όχι, ανάλογα με το αν το θέλει ο Υπουργός ή δεν το θέλει, ανάλογα με το εάν θέλει να κάνει κάποια ρουσφέτια; Ρουσφέτια είναι, κύριε συνάδελφε, οι Γενικοί Επιθεωρητές Περιβάλλοντος του Υπουργείου να σας φέρνουν εισηγήσεις για να επιβάλλετε πρόστιμα και να μην τα επιβάλλετε. Αυτό είναι ρουσφέτι, ξεκάθαρα. Και δεν είναι μόνο ρουσφέτι, είναι και επικίνδυνο. Γιατί μία, δυο, τρεις φορές, κανείς δεν ενδιαφέρεται να παρέχει νερό.

Τι θέλω να πω με αυτό, κύριοι συνάδελφοι; Την περίοδο 2015 - 2019 -για να τα θυμόσαστε- με κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ πόσα πρόστιμα επιβλήθηκαν; Επιβλήθηκαν εννέα πρόστιμα, δύο στη βόρεια Ελλάδα και επτά στη νότια Ελλάδα. Μόνο εννέα πρόστιμα εισηγήθηκαν οι επιθεωρητές περιβάλλοντος; Όχι, πολύ περισσότερα! Τα άλλα χάθηκαν στους διαδρόμους του Υπουργείου. Από το 2020 και μετά επιβλήθηκαν εξήντα δύο πρόστιμα.

Δεν είμαστε ικανοποιημένοι. Και δεν είναι αυτός ο τρόπος να γίνεται η δουλειά, όταν έρχεται μια κυβέρνηση να προσπαθεί να ελέγξει, φεύγει η κυβέρνηση και δεν ελέγχει η επόμενη. Επιτέλους θα πρέπει να υπάρξει λογοδοσία και διαφάνεια και στους φορείς του δημοσίου, ιδιαίτερα για το νερό, τον πολυτιμότερο πόρο τον οποίο χρησιμοποιούμε κάθε μέρα, και είναι πολύ σημαντικό για την υγεία μας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Και κάτι τελευταίο, κύριοι συνάδελφοι του ΣΥΡΙΖΑ, για να καταλάβετε δηλαδή πόσο έχετε χάσει την επαφή με την πραγματικότητα. Εσείς θα ψηφίσετε; Εσείς δεν έχετε πει ότι δεν ψηφίζετε και ότι απέχετε από τα νομοσχέδια και από τις διαδικασίες της Βουλής σε ό,τι αφορά την ψήφο; Δηλαδή καταθέσατε μία αίτηση αντισυνταγματικότητας την οποία δεν θα υποστηρίξετε με την ψήφο σας; Μας κοροϊδεύετε τελικά τους Έλληνες Βουλευτές;

Σας ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου):** Ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η συζήτηση σύμφωνα με το άρθρο 100 παράγραφος 2 του Κανονισμού της Βουλής για το θέμα της αντισυνταγματικότητας ως ετέθη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι αποδεχόμενοι την ένσταση αντισυνταγματικότητας παρακαλώ να εγερθούν.

(Εγείρονται οι αποδεχόμενοι την ένσταση)

Βλέπω ότι εγείρονται και οι συνάδελφοι του ΣΥΡΙΖΑ. Αυτό σημαίνει ότι αίρεται το θέμα που είχατε να μην ψηφίζετε;

(Θόρυβος από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Εν πάση περιπτώσει, το λέω για το μέλλον.

Είναι προφανές ότι δεν ηγέρθη ο απαιτούμενος αριθμός των Βουλευτών από το Σύνταγμα και τον Κανονισμό της Βουλής.

Συνεπώς η ένσταση αντισυνταγματικότητας απορρίπτεται.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συνεχίζουμε τη συζήτηση του νομοσχεδίου.

Τον λόγο θα πάρει ο Γενικός Γραμματέας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Δημήτρης Κουτσούμπας.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑΣ (Γενικός Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του Κομουνιστικού Κόμματος Ελλάδας):** Κυρίες και κύριοι, είκοσι μέρες τώρα χιλιάδες λαού και νεολαίας βρίσκονται στους δρόμους, πλημμυρίζουν τις πλατείες σε όλη τη χώρα και φωνάζουν: «Το έγκλημα στα Τέμπη δεν θα ξεχαστεί». Ναι, ήταν έγκλημα και όχι θυσία, όπως τόλμησε να πει ο Πρωθυπουργός, προσβάλλοντας και προκαλώντας όχι μόνο τις οικογένειες των θυμάτων, αλλά και έναν ολόκληρο λαό, που απαιτεί να αποδοθούν οι ευθύνες στους πραγματικούς ενόχους.

Όσο για τη βολική αντιπαράθεση που έχετε στήσει ανάμεσά σας, νυν και τέως κυβερνώντες, δεν πρόκειται να σας απαλλάξει από τις ευθύνες σας, γιατί στο προδιαγεγραμμένο αυτό έγκλημα οδήγησε, τελικά, η πολιτική της απελευθέρωσης της ιδιωτικοποίησης των σιδηροδρόμων, που η Κυβέρνησή σας, κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, συνέχισε, παίρνοντας τη σκυτάλη από τις προηγούμενες του ΣΥΡΙΖΑ και του ΠΑΣΟΚ.

Έρχεστε τώρα να εφαρμόσετε την ίδια πολιτική και στο νερό με αυτό το νομοσχέδιο που φέρνετε, που οδηγεί στην παραπέρα εμπορευματοποίησή του. Τι να πει κανείς; Δεν έχετε ούτε ιερό ούτε όσιο. Ή μάλλον έχετε. Ιερό και όσιο για εσάς είναι η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα κέρδη των ομίλων σε βάρος των λαϊκών, των κοινωνικών αναγκών.

Τα ίδια που κάνετε τώρα με το νερό κάνατε πριν στους σιδηροδρόμους και φτάσαμε σήμερα να μετράμε νεκρούς στις ματωμένες ράγες των κερδών. Τα ίδια κάνατε και στην ενέργεια και φτάσαμε στην ενεργειακή φτώχεια, στα κομμένα ρολόγια για λαϊκά νοικοκυριά, ενώ τα καρτέλ των ενεργειακών επιχειρήσεων μετρούν τεράστια κέρδη.

Στο κάδρο των εγκληματικών ευθυνών βρίσκεστε όλοι σας, γιατί όλοι σας, ο ένας μετά τον άλλο, προσθέτατε και ένα κομμάτι σε αυτό το παζλ της απελευθέρωσης, της εμπορευματοποίησης, της ιδιωτικοποίησης των σιδηροδρόμων, της ενέργειας και του νερού.

Τι ακριβώς κάνατε σήμερα, εσείς της Νέας Δημοκρατίας, με αυτό το νομοσχέδιο, που χωρίς καμμία ουσιαστική συζήτηση επισπεύσατε την ψήφισή του και μάλιστα λίγες ημέρες πριν από τις εκλογές που θα γίνονταν ή τις εκλογές που αμέσως μετά έρχονται; Βέβαια, με ποιους να συζητήσετε και τι, αφού όλοι -και αναφερόμαστε στους εργαζόμενους εδώ- από την πρώτη στιγμή έχουν ζητήσει την απόσυρσή του και σήμερα διαδηλώνουν έξω από τη Βουλή. Νομίζατε πως δεν θα σας πάρει μάλλον κανείς χαμπάρι.

Τι κάνετε, λοιπόν; Μετατρέπετε τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας σε Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, προκειμένου να επιταχύνετε την παραχώρηση της κερδοφόρας διαχείρισης του νερού και των αστικών αποβλήτων στους επιχειρηματικούς ομίλους.

Αυτοί οι σχεδιασμοί δεν επιδρούν μόνο στο νερό, αλλά και σε άλλα ζητήματα, γιατί βάζετε μέσα και τα αστικά απόβλητα. Τι θα γίνει, για παράδειγμα, με τους βιολογικούς καθαρισμούς που έπρεπε να είχαν γίνει, όταν εν έτει 2023 υπάρχουν ολόκληρες περιοχές και εντός της Αττικής -σχεδόν όλη η ανατολική Αττική είναι έτσι- με ανύπαρκτα δίκτυα αποχέτευσης και με τους κατοίκους να ζουν εδώ και δεκαετίες με τα βοθρολύματα; Τι θα γίνει τώρα; Με τι όρους θα κατασκευαστούν; Με ποιες τεχνικές προδιαγραφές; Με τι κόστος για τα λαϊκά νοικοκυριά, όταν προχωράτε και στον τομέα αυτόν την πολιτική της εμπορευματοποίησης;

Άλλη μία ρυθμιστική αρχή βρέθηκε, λοιπόν, μπροστά μας, αυτή η Ρυθμιστική Αρχή της Ενέργειας, στην οποία τώρα εντάσσετε και το νερό και τα απορρίμματα. Γιατί μπορεί η ΕΥΔΑΠ και η ΕΥΑΘ να λειτουργούν και τώρα με καθαρά ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια, όπως άλλωστε όλες οι ανώνυμες εταιρείες να είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο, όμως με την ένταξή τους τώρα στη ρυθμιστική αρχή ενισχύεται το θεσμικό και νομικό πλαίσιο της υπάρχουσας ιδιωτικοποίησης του νερού. Στην κυριολεξία ο λαός μας «θα πει το νερό νεράκι».

Στην ουσία, προσαρμόζετε το πλαίσιο λειτουργίας της εγχώριας αγοράς στις κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη λεγόμενη ρύθμιση της υδατικής πολιτικής, με βάση τα αντίστοιχα πρότυπα για την απελευθερωμένη αγορά ενέργειας, η οποία είδαμε, τελικά, πού έχει οδηγήσει τον λαό.

Γιατί σας έπιασε τέτοια πρεμούρα; Τρέχετε να προλάβετε, γιατί στο ΕΣΠΑ 2021 - 2027 προβλέπεται η χρηματοδότηση επιχειρηματικών ομίλων για τα αντίστοιχα έργα υποδομής, χώρια που είναι ένα από τα προαπαιτούμενα του Ταμείου Ανάκαμψης που πρέπει να υλοποιηθούν μέσα στο επόμενο εξάμηνο. Όπως και με τα μνημόνια, έτσι τώρα και με το υπερμνημόνιο -γιατί τέτοιο είναι το Ταμείο Ανάκαμψης- κάθε εκταμίευση προϋποθέτει αντιλαϊκά προαπαιτούμενα.

Όλες αυτές τις μέρες οι εργαζόμενοι δηλώνουν την κατακραυγή τους για το νομοσχέδιό σας αυτό, ακριβώς γιατί ξέρουν ότι η παραπέρα εμπορευματοποίηση, ιδιωτικοποίηση του νερού θα έχει δραματικές συνέπειες για τους ίδιους και τα παιδιά τους, όχι μόνο γιατί θα χρυσοπληρώσουν την αύξηση της τιμής του νερού, αλλά και γιατί η ποιότητα του νερού, οι επιπτώσεις στη δημόσια υγεία και το περιβάλλον θα βρίσκονται σταθερά στη ζυγαριά κόστους - οφέλους, γιατί αυτό επιβάλλει η κερδοφορία του κεφαλαίου, που θυσιάζει την υγεία και την ασφάλεια στον βωμό, βέβαια, του κέρδους του.

Όλοι καταλαβαίνουν πως το δίκτυο του νερού στα χέρια των ομίλων αυτόματα θα σημαίνει και διακοπή νερού σε φτωχά νοικοκυριά με χρέη, όπως κάνουν σήμερα η «ΕΥΔΑΠ Α.Ε.» και η «ΕΥΑΘ Α.Ε.».

Να σας θυμίσουμε ότι πριν από λίγες μέρες στη χαμηλοσυνταξιούχο δημοσιογράφο, εδώ, στου Ζωγράφου, που θέλουν να της κάνουν έξωση από τη μοναδική της κατοικία που πλειστηρίασαν, της αφαίρεσαν το ρολόι του νερού. Δηλαδή, της έκοψαν το νερό, αν και πλήρωνε τον λογαριασμό, για να την εξαναγκάσουν να φύγει από το σπίτι της. Εικόνες από το μέλλον, που θα γενικευτούν με το σημερινό αυτό τερατούργημα, με τους ιδιώτες ληστές που βάζετε να κάνουν κουμάντο.

Όλα αυτά βέβαια -μην τρελαθούμε-, δεν αποτελούν κάποια ελληνική πρωτοτυπία ή κάποια νεοφιλελεύθερη εμμονή της Νέας Δημοκρατίας, όπως κοροϊδεύει τον ελληνικό λαό ο ΣΥΡΙΖΑ, για να «βγάλει την ουρά του απ' έξω». Πρώτα απ' όλα, γιατί η ίδια πολιτική με παραλλαγές εφαρμόστηκε σε όλα τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προκειμένου υπερσυσσωρευμένα κεφάλαια να βρουν κερδοφόρα διέξοδο στους κλάδους που απελευθερώνονταν σταδιακά από την κρατική προστασία: τηλεπικοινωνίες, ενέργεια, μεταφορές, το νερό.

Σε εσάς της Νέας Δημοκρατίας έλαχε σήμερα απλά να προχωρήσετε στο επόμενο βήμα, ακολουθώντας πιστά, βέβαια, την αντιλαϊκή διαδρομή που ακολούθησαν οι προηγούμενες από εσάς κυβερνήσεις τις δύο τελευταίες δεκαετίες.

Ακολουθώντας πιστά, βέβαια, όλα αυτά τα χρόνια την ίδια στρατηγική, την ίδια πολιτική, με τις παραλλαγές σας, όλοι σας προχωρήσατε στην ευθυγράμμιση του νομοθετικού πλαισίου και στη χώρα μας με τη σχετική ευρωπαϊκή οδηγία που έχει στόχο την εμπορευματοποίηση του νερού, της χρήσης του, των υποδομών του, των εργασιών συντήρησής του.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΙΤΣΑΣ**)

Τι συνέπειες θα έχει αυτή η παραπέρα, τώρα, ευθυγράμμιση; Εκτόξευση των τιμολογίων του νερού, δραστικό περιορισμό της διάθεσης του νερού στον αγροτικό τομέα, επιθετική προώθηση της εμπορευματικής λειτουργίας και της ιδιωτικοποίησης των επιχειρήσεων ύδρευσης.

Και πριν αρχίσετε ορισμένοι να λέτε ότι καμμιά ιδιωτικοποίηση στο νερό δεν είχαμε τα προηγούμενα χρόνια, σας διαψεύδουν τα έργα και οι ημέρες της διακυβέρνησής σας. Φτάνει να κοιτάξει

κανείς τις προηγούμενες δύο δεκαετίες και θα βρει πολλά ράμματα για τη γούνα σας.

Από πού να το πιάσει κανείς; Από την κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ το 1999, όπου ξεκινά ο διαχωρισμός των υποδομών ΕΥΔΑΠ Παγίων, που παρέμειναν στο κράτος, και της διανομής, που πέρασε στις ανώνυμες εταιρείες ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ, οι οποίες εισήχθησαν στο Χρηματιστήριο;

Απ' ό,τι φαίνεται, το ΠΑΣΟΚ έχει πάρει ντοκτορά στην πρακτική του διαχωρισμού. Το ίδιο έκανε και για τους σιδηροδρόμους. Διαχώρισε τα τρένα από τις ράγες.

Ή να το πιάσει κανείς από την κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, η οποία το 2016 μετέφερε την ΕΥΔΑΠ και την ΕΥΑΘ στο Υπερταμείο; Μάλιστα την επόμενη χρονιά, το 2017, ο ΣΥΡΙΖΑ με την περιβόητη κοινή υπουργική απόφαση τιμολόγησης του νερού ουσιαστικά αποτύπωνε το νερό - εμπόρευμα με άμεσους οικονομικούς όρους, καθώς υπολόγιζε την τιμή του νερού με βάση την κερδοφορία του επενδυμένου κεφαλαίου.

Από μόνοι τους οι οικονομικοί αυτοί όροι ομολογούν αυτή την πορεία εμπορευματοποίησης - ιδιωτικοποίησης του νερού. Και αυτή την πορεία έρχεται τώρα να ενισχύσει η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας με αυτό το νομοσχέδιο, που επιδεινώνει την ήδη άσχημη κατάσταση για το λαό. Και λίγα λέμε.

Εδώ μιλάμε για μια μεγάλη αγορά, η οποία περιλαμβάνει τόσο τις ανώνυμες εταιρείες ΕΥΔΑΠ, ΕΥΑΘ όσο και τις συνολικά εκατόν είκοσι έξι δημοτικές επιχειρήσεις ύδρευσης και αποχέτευσης, τις γνωστές ΔΕΥΑ, αλλά και τους πάνω από τετρακόσιους πενήντα γενικούς και τοπικούς οργανισμούς εγγείων βελτιώσεων. Πεδίο δόξης λαμπρό για τη νέα ρυθμιστική αρχή που θα έχει τον έλεγχο του νερού και των απορριμμάτων, ώστε να επιταχύνει την εμπορευματοποίηση του νερού, την υιοθέτηση κανόνων τιμολόγησης, να βαθύνει την εμπορευματική λειτουργία των δημοτικών επιχειρήσεων και να προχωρήσουν οι άμεσες ιδιωτικοποιήσεις.

Το ΚΚΕ επιμένει ότι το νερό είναι κοινωνικό δικαίωμα, δεν μπορεί να αποτελεί εμπόρευμα, γι' αυτό και οι δυνάμεις μας πρωταγωνιστούν σήμερα στους αγώνες ενάντια στην πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την πλήρη εμπορευματοποίηση του νερού και της ιδιωτικοποίησης, για τη διασφάλιση φθηνού, ελεγμένου, ποιοτικού νερού για τον λαό μας, για την άμεση υλοποίηση αναγκαίων έργων υποδομής, αύξηση των διαθέσιμων αποθεμάτων νερού με κατάλληλα έργα για την εξασφάλιση της επάρκειάς του, χωρίς χαράτσια στην αγροτική παραγωγή.

Γι' αυτό δυναμώνουμε την πάλη για δραστική μείωση των τιμολογίων, για να μην υπάρξει καμμία διακοπή νερού στα λαϊκά νοικοκυριά, για προσλήψεις μόνιμου προσωπικού με δικαιώματα, κατάργηση των εργολάβων.

Ξέρουμε, βέβαια, πως η διαχείριση του νερού προς όφελος του λαού προϋποθέτει απαλλαγή από το σύστημα αυτό με τους νόμους της αγοράς και του καπιταλιστικού κέρδους. Νερό, μονάδες επεξεργασίας, δίκτυα, άρδευση, αποχέτευση να γίνουν κοινωνική κρατική ιδιοκτησία, για την ικανοποίηση των λαϊκών αναγκών και την προστασία του περιβάλλοντος.

Σε αυτό το πλαίσιο, ο ενιαίος κρατικός φορέας νερού θα διαχειρίζεται το σύνολο των υδατικών πόρων, θα προχωρά στο σύνολο των αναγκαίων έργων υποδομής και θα συνεργάζεται με την κρατική βιομηχανία παραγωγής αναγκαίου υλικού, με αποκλειστικό κριτήριο την ικανοποίηση των αναγκών του λαού μας για επαρκές, φθηνό, ασφαλές, ποιοτικό νερό.

Αυτό είναι το πραγματικό, κατά την άποψή μας, περιεχόμενο του εκσυγχρονισμού και στο νερό, γιατί τελικά εκσυγχρονισμός είναι η ικανοποίηση όλων των σύγχρονων κοινωνικών αναγκών και όχι τα κέρδη των ομίλων, που όλοι σας ανεξαίρετα υπηρετείτε.

Για να μην πούμε το νερό νεράκι, λοιπόν, χρειάζεται συνεχής αγώνας ενωτικός όλων, εργατών, υπαλλήλων, αγροτών, επιστημόνων, επαγγελματιών, αυτοαπασχολούμενων, νέων, συνταξιούχων, στους δρόμους όλης της Ελλάδας και κυρίως ΚΚΕ πολύ πιο δυνατό μέσα στη Βουλή στις ερχόμενες εκλογές.

Σας ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας):** Ευχαριστούμε και εμείς, κύριε Κουτσούμπα.

Τώρα τον λόγο έχει ο Υπουργός Τουρισμού, ο κ. Κικίλιας, για να υποστηρίξει τις διατάξεις που αφορούν τα τουριστικά.

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ (Υπουργός Τουρισμού):** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Η μία διάταξη αφορά την επέκταση της νομοθέτησης από πέρσι σε ό,τι έχει να κάνει με τις κολυμβητικές δεξαμενές κάτω από πενήντα δωμάτια και με λιγότερο από ενάμισι μέτρο βάθος. Εμείς είχαμε νομοθετήσει -και σωστά- πέρσι την ανάγκη να υπάρχουν ναυαγοσώστες. Αυτό δεν είναι δυνατό για όλη την επικράτεια της χώρας, για όλα τα ξενοδοχεία, για όλα τα resorts και για τις παραλίες και λοιπά, οπότε δίνεται η δυνατότητα στο τεχνικό ασφαλείας να μπορεί με συγκεκριμένα courses, όπως και πέρσι, να εκπαιδεύεται και να έχει αυτή την ευθύνη. Επαναλαμβάνω, για ξενοδοχεία και για resorts και για ξενοδοχειακές μονάδες κάτω των πενήντα δωματίων και με λιγότερο από ενάμισι μέτρο βάθος της κολυμβητικής δεξαμενής.

Και το άλλο, όπως είχα δεσμευτεί και με βάση την εισήγηση που έκανε ο Πρόεδρος του ΟΑΣΠ, ο κ. Λέκκας -και νομίζω είναι ένας πολύ καταξιωμένος επιστήμονας, καθηγητής- και είναι εισήγηση της Πολιτικής Προστασίας -με βάση τους όρους ασφαλείας, που για εμένα και για εμάς είναι πέρα και πάνω από όλα και η αξία της ανθρώπινης ζωής είναι πέρα και πάνω απ' όλα-, τις γνωστές κανονιστικές διατάξεις που ανακοινώσαμε ήδη από την προηγούμενη εβδομάδα σε ό,τι έχει να κάνει με την παραλία της Ζακύνθου, το Ναυάγιο. Και όλα αυτά με βάση τη φροντίδα που θα πρέπει να υπάρχει για την προστασία των πολιτών μας αλλά και των ταξιδιωτών και αφορά τη διάταξη αυτή μεταξύ δύο Υπουργείων, του Υπουργείου Τουρισμού και του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας, αλλά και όλων των συναρμόδιων φορέων σε ό,τι έχει να κάνει με την ασφάλεια του Ναυαγίου.

Σας ευχαριστώ πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας):** Τον λόγο τώρα έχει ο Γραμματέας του ΜέΡΑ25 και Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας, ο κ. Γιάνης Βαρουφάκης.

**ΓΙΑΝΗΣ ΒΑΡΟΥΦΑΚΗΣ (Γραμματέας του ΜέΡΑ25):** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Μια φορά κι έναν καιρό, θα λένε στο μέλλον οι παλιοί για τη σημερινή μέρα, ήταν μια βασανισμένη πολιτεία, βουτηγμένη στο πένθος, με πενήντα επτά νεκρούς και ένας Θεός ξέρει πόσες τραυματισμένες ψυχές, πόσα σακατεμένα κορμιά.

Πολλά τα δεινά του τόπου. Το ηλεκτρικό ρεύμα έχει γονατίσει τους ανθρώπους λόγω της απαξίωσης, του σπασίματος και της ιδιωτικοποίησης των δημόσιων υποδομών ηλεκτρικής ενέργειας, τη νέα λιτότητα, την ακρίβεια για τους πολλούς, με εξώσεις και πλειστηριασμούς, με υπερκέρδη για τους σουπερμαρκετάδες, λόγω της νέας λιτότητας, της ακρίβειας, με υπερκέρδη για τους τραπεζίτες, που παρά τα υπερκέρδη τους απαιτούν για να μη βουλιάξουν οι τράπεζές τους συνεχές σωσίβιο από το κράτος, από ένα κράτος που την ίδια στιγμή βουλιάζει στο χρέος σφιχταγκαλιασμένο με έναν ιδιωτικό τομέα, που μαζί δημόσιο και ιδιωτικό έχουμε 8,5% του ΑΕΠ έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών. Με άλλα λόγια, είμαστε μέσα κάθε χρόνο ως έθνος 8,5% του ΑΕΠ. Όλα αυτά σε μια Ευρώπη που μόλις αποφάσισε στο Eurogroup να σφίξει και πάλι τα λουριά της λιτότητας, που εδώ στη χώρα μας έστειλαν μέχρι και ένα εκατομμύριο νέα παιδιά στο εξωτερικό.

Ένα πρόβλημα δεν είχε μόνο αυτή η βασανισμένη πολιτεία, το νερό. Το νερό μας δημόσιο, φτηνό, καθαρό, χωρίς ζημιές, με ένα μικρό, σεμνό κέρδος για την ΕΥΔΑΠ, την ΕΥΑΘ, ώστε να μη χρειάζεται χρήματα από τα έτσι και αλλιώς άδεια κρατικά ταμεία, αλλά και να μη γδέρνει τους πολίτες μέσα από τους λογαριασμούς νερού. Και τι κάνει σήμερα ο πολυχρονεμένος μας Πρωθυπουργός αυτής της βασανισμένης πολιτείας; Σας δίνει, εσάς τους Υπουργούς και εσάς τους Βουλευτές και Βουλεύτριες της Νέας Δημοκρατίας, εντολή «φτιάξτε το νερό», να λύσουμε, λέει, το μόνο πρόβλημα που δεν έχει η χώρα. Βρε καλέ μου, βρε χρυσέ μου, Πρωθυπουργέ, δεν υπάρχει πρόβλημα με το νερό. Και ο Πρωθυπουργός απαντάει: «Πώς δεν υπάρχει;».

Η μη ύπαρξη προβλήματος με το νερό είναι πρόβλημα για αυτή την Κυβέρνηση. Πώς μπορεί κοτζάμ «Μητσοτάκης Α.Ε.» -ανώνυμη εταιρεία είναι- να ανεχθεί το νερό να παραμένει δημό-

σιο χωρίς να υπάρχει πρόβλημα! Ανατρέπει κάτι τέτοιο το αφήγημα ότι το ιδιωτικό είναι πάντα καλύτερο από το δημόσιο. Οι πολίτες αναρωτιούνται: Μα, αυτό το αφήγημα δεν κατέρρευσε μόλις τώρα στα Τέμπη; Δεν κατέρρευσε με την ιδιωτικοποίηση της ΔΕΗ, με το Χρηματιστήριο Ενέργειας, με τον «ΗΡΑΚΛΗ»; Η απάντηση των κυβερνητικών: Ακόμα πιο επιτακτικός λόγος να εμπορευματοποιήσουμε το νερό.

Έτσι είναι, στη δύσκολη στιγμή φαίνονται τα παλικάρια της ολιγαρχίας. Εκεί που όλος ο κόσμος εκεί έξω, οι νέοι άνθρωποι στους δρόμους στρέφονται κατά της ιδιωτικομανίας, που αμφισβητούν τους ολιγάρχες, ο διευθύνων σύμβουλος της «Μητσοτάκης Α.Ε.», που διαχειρίζεται τον τόπο εκ μέρους των ιδιοκτητών αυτής της χώρας, ιδιωτικοποιεί το αγαθό που κανένας σώφρων άνθρωπος, ακόμα και νεοφιλελεύθερος να είναι, δεν βλέπει τον λόγο να ιδιωτικοποιηθεί. Έτσι είναι μια κυβέρνηση των αρίστων, έχει το θάρρος να θυσιάζει τα λίγα καλά που έμειναν όρθια σε αυτόν τον τόπο για να κρατήσει ζωντανή την ιδεοληψία που αποφέρει τα βρόμικα τα κέρδη τα μεγάλα στους μετόχους της «Μητσοτάκης Α.Ε.».

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜέΡΑ25)

Σήμερα, κυρίες και κύριοι Βουλευτές της Κυβέρνησης, σας ζητάνε να κλείσετε τα μάτια σας, να σφραγίσετε τα αυτιά σας, να κρατήσετε τη μύτη σας, ώστε να μην οσφριστείτε τη δυσοσμία αυτού του νομοσχεδίου που ψηφίζετε. Σας λένε: «Τόση δουλειά κάναμε να εμπορευματοποιήσουμε το νερό, να το δώσουμε και αυτό -μετά το ρεύμα, την υγεία, την παιδεία- στους ημέτερους . Να πάει χαμένη όλη αυτή η προσπάθεια μόνο και μόνο γιατί είχαμε πενήντα επτά νεκρούς στα Τέμπη και άλλαξε το κλίμα;».

Οι προσπάθειές σας είναι πραγματικά συγκινητικές και εντυπωσιακά διαχρονικές. Πάμε στον Φεβρουάριο του 2022. Το Συμβούλιο της Επικρατείας με μια απόφαση-σταθμό φρενάρει, μπλοκάρει την ιδιωτικοποίηση, κατοχυρώνοντας τον δημόσιο έλεγχο στο νερό και απαιτώντας την επιστροφή των μετοχών της ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ πίσω στο δημόσιο από το Υπερταμείο. Ελπίζω εδώ κάποια στιγμή να ζητήσετε και ένα συγγνώμη, εσείς του ΣΥΡΙΖΑ, που βάλατε τις μετοχές τους στο Υπερταμείο.

Και τι έκανε η Κυβέρνηση; Πώς επέδειξε τον σεβασμό της στη δικαιοσύνη, στο Συμβούλιο της Επικρατείας; Ακυρώνοντάς το. Τον Ιούλιο του 2022 ακυρώσατε την απόφαση του Σ.τ.Ε.. Με νόμο του Υπουργείου Περιβάλλοντος το πλειοψηφικό πακέτο των μετοχών ΕΥΑΘ και ΕΥΔΑΠ παραμένει στο Υπερταμείο και ούτε επιστρέφεται ούτε παραχωρείται, κόντρα στη Βουλή και στην κρίση του Συμβουλίου της Επικρατείας. Παράλληλα η «Μητσοτάκης Α.Ε.» δρομολογεί την παράδοση σε ιδιώτες του Εξωτερικού Υδροδοτικού Συστήματος της Αττικής, ένα έργο προϋπολογισμού 291 εκατομμυρίων ευρώ, ουσιαστικά την υδροδότηση ολόκληρης της Αθήνας. Και τι κάνει; Αποκλείει την ΕΥΔΑΠ από το να χτυπήσει αυτό το έργο.

Κάπου το έχω ξαναδεί αυτό το έργο! Για τους παλαιότερους, θυμάστε, η κυβέρνηση Μητσοτάκη, του πατρός Μητσοτάκη, όταν απέκλεισε τον τότε κρατικό ΟΤΕ από το να χτυπήσει συμβόλαιο για την κινητή τηλεφωνία και το παρέδωσε στην «PANAFON» του κ. Κόκκαλη και στην ιταλική «TELESTET»; Το ίδιο κάνει και ο υιός Μητσοτάκης. Σκανδαλωδώς εξαιρεί τη δημόσια ΕΥΔΑΠ από αυτό το μεγάλο έργο, έως ότου την ιδιωτικοποιήσετε, και θα τους ξαναφήσει να μπουν πάλι μέσα, όπως κάνανε με τον ΟΤΕ μετά την ιδιωτικοποίησή του με την «COSMOTE».

Σήμερα για αυτό το έργο έχουμε στην τελική ευθεία δύο κοινοπραξίες «ΑΚΤΩΡ» και «ΗΛΕΚΤΩΡ» από τη μία μεριά, «ΤΕΡΝΑ» και «INTRAKAT» από την άλλη, στους γνωστούς νταβατζήδες, με άλλα λόγια. Και ερχόμαστε τώρα τον περασμένο Δεκέμβρη, τον Δεκέμβρη του 2022, με νέο όχι από το Συμβούλιο της Επικρατείας, που μπλοκάρει τα κυβερνητικά σχέδια και για την εμπορική τιμολόγηση του νερού, με ένα Συμβούλιο της Επικρατείας που μία φορά ακόμα, ευτυχώς, έμεινε όρθιο και επέμεινε ξανά υπέρ του δημόσιου ελέγχου στο νερό.

Και τώρα η «Μητσοτάκης Α.Ε.» άλλη μία φορά δίνετε τα ρέστα σας, με επέκταση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας, ώστε να γίνει και η ρυθμιστική αρχή για το νερό και την αποχέτευση. Πάντα το πρώτο βήμα πριν από το σπάσιμο και την ιδιωτικοποίηση αυτό είναι, η ρυθμιστική αρχή.

Εσείς τι λέτε βέβαια; Σας άκουσα. Λέτε: «Μα, δεν πρόκειται για ιδιωτικοποίηση». Όπως προχθές είχατε το θράσος να μας πείτε ότι η παραχώρηση των Νοσοκομείων Παίδων στην κ. Μαριάννα Βαρδινογιάννη δεν ήταν ιδιωτικοποίηση, δημόσιο ήταν και αυτό. Λέτε ότι η ρυθμιστική αρχή απλά θα εποπτεύει, θα είναι ο διαιτητής των παρόχων που θα παραμείνουν δημόσια. Αυτά δεν μας λέτε; Αφήστε τα σάπια! Το να βάλεις δημόσια ρυθμιστική αρχή να ρυθμίζει το δημόσιο, είναι το ίδιο ηλίθιο με το να έχεις διαιτητή όταν παίζεις μόνος σου πασιέντζα. Αυτό κάνετε. Αλλά ηλίθιοι δεν είστε. Τετραπέρατοι είστε, ατζέντηδες των αρπακτικών που θέλουν και το νερό μας, λίγο πριν πέσετε από την εξουσία. Αυτοί είστε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜέΡΑ25)

Επειδή σας ξέρουμε, και ξέρουμε ότι δεν έχετε καν πρωτότυπες ιδέες, αυτό που κάνετε είναι να ακολουθείτε ένα μοντέλο που σας ήρθε από έξω, μέσω δικηγορικών γραφείων της «ΤΕΡΝΑ», του Περιστέρη, του ενός και του άλλου από τους γνωστούς νταβατζήδες τους οποίους εξυπηρετείτε και στους οποίους ανήκετε ψυχή τε και σώματι. Ξέρουμε τι θέλουν αυτοί. Θέλουν το σπάσιμο μιας ημιιδιωτικοποιημένης ΕΥΔΑΠ - ΕΥΑΘ σε δύο κομμάτια, στο μοντέλο του «private equity».

Αυτό θα κάνουν. Θα δημιουργήσουν δύο εταιρείες. Η μία θα έχει τις υποδομές και δεν θα έχει εργαζόμενους. Η άλλη θα έχει εργαζομένους και δεν θα έχει υποδομές. Την εταιρεία με τις υποδομές θα τη βάλουν να δανειστεί τεράστια χρηματικά ποσά από funds του εξωτερικού, τα οποία ποσά θα τα βάλουν στην τσέπη τους. Και μετά θα βάζουν την εταιρεία που δεν έχει υποδομές, αλλά έχει εργαζόμενους, να πληρώνει νοίκι στην εταιρεία που έχει υποδομές και δεν έχει εργαζόμενους. Και μετά θα πάτε στους εργαζόμενους και θα πείτε: «Θα πρέπει να μειώσετε τους μισθούς σας, γιατί έχουμε πολλά νοίκια να πληρώνουμε στην εταιρεία που έχει υποδομές και δεν έχει εργαζόμενους.». Αυτό συνέβη στη Βρετανία. Αυτό συμβαίνει κάθε φορά που ιδιωτικοποιείται το νερό. Είναι πολλά τα λεφτά που θα φάνε, φορτώνοντας δανεικά στις εταιρείες των υποδομών, που ουσιαστικά θα ιδιωτικοποιήσετε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ψυχανεμίζεστε ότι εκεί έξω το κλίμα έχει αλλάξει, ότι τέλος η ηγεμονία της ιδιωτικομανίας, ότι είναι μετρημένα τα ψωμιά της και τα ψωμιά σας. Αλλά έχετε γραμμάτια, πρέπει να τα εξαργυρώσετε πριν τελειώσει αυτή η κοινοβουλευτική θητεία.

Εμείς, το ΜέΡΑ25, είμαστε ξεκάθαροι: ούτε ο υπουργός ούτε ο ολιγάρχης πρέπει να έχουν στα χέρια τους τα δημόσια αγαθά. Το δημόσιο ενιαίο δίκτυο, είτε αφορά το νερό είτε το ρεύμα είτε τα τρένα, με κοινωνική λογοδοσία, όχι μόνο σε μια διορισμένη αρχή, αλλά σε διαβουλευτικά συμβούλια κληρωτών και εκλεγμένων πολιτών.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜέΡΑ25)

Φίλες και φίλοι του ΣΥΡΙΖΑ, το DNA σας σας λέει ότι εμείς έχουμε δίκιο σε αυτό που λέμε. Αυτά που μόλις είπα είμαι σίγουρος ότι μιλάνε στην ψυχή σας, στο DNA σας. Δυστυχώς, η ηγεσία σας όσο ήσασταν κυβέρνηση, μετά τη συνθηκολόγηση του Ιουλίου του 2015, είχε δώσει γην -το Ελληνικό, τα τρένα, τα αεροδρόμια- και ύδωρ στους ολιγάρχες.

Το κάνατε όσο ήσασταν κυβέρνηση, αλλά ακόμα και σήμερα, παρά την κατακραυγή των ολιγαρχών, από τον κόσμο εκεί έξω και ιδίως από τη νεολαία, συνεχίζετε να θωπεύετε τους ολιγάρχες. Τους υπόσχεστε ότι δεν θα επανεθνικοποιήσετε τα τρένα, δεν θα καταργήσετε το Χρηματιστήριο Ενέργειας -όλα αυτά που κάνατε εσείς, δηλαδή, στην τετραετία σας-, δεν θα καταργήσετε τον «ΗΡΑΚΛΗ», όλα εκείνα τα ψευτοαγοραία εκτρώματα που καθιστούν τη χώρα μας χρεοδουλοπαροικία σήμερα.

Αύριο θα καταψηφίσετε αυτό το νομοσχέδιο ή θα κλειστείτε πάλι, θα εγκλωβιστείτε, στην ανόητη τακτική σας να μην ψηφίζετε; Καταθέτετε εδώ πρόταση αντισυνταγματικότητας και δεν ψηφίζετε; Παραδεχθείτε το, ήταν ανοησία της ηγεσίας σας και αυτό. Ψηφίστε «όχι» σε αυτό το νομοσχέδιο. Θα σας το ζητήσουν και οι εργαζόμενοι αύριο. Δεν είναι κακό να πείτε ότι κάνατε λάθος, έστω λάθος τακτικής.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριε Πρόεδρε, αυτή η Βουλή δεν αντανακλά πλέον την κοινή γνώμη. Ήρθε η ώρα να διαλυθεί και να γίνουν εκλογές χτες.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜέΡΑ25)

Εμείς, το ΜέΡΑ25, θα επανέλθουμε στη Βουλή ενισχυμένοι, για να ανατρέψουμε το μετεκλογικό, μνημονιακό, ολιγαρχικό σας σόου. Σας υπόσχομαι ότι, εάν αυτή την τετραετία ήμασταν ενοχλητικοί, την επομένη θα είμαστε περισσότεροι εδώ μέσα και, για να κοιμούνται οι πολίτες πιο ανάλαφρα τα βράδια, εμείς εδώ μέσα θα γίνουμε ένας πραγματικός εφιάλτης για εσάς και για τους ολιγάρχες, στους οποίους ανήκετε.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜέΡΑ25)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας):** Ευχαριστούμε, κύριε Βαρουφάκη.

Τον λόγο έχει ο κ. Γιόγιακας εκ μέρους της Νέας Δημοκρατίας και ακολουθεί ο κ. Ηγουμενίδης.

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΙΟΓΙΑΚΑΣ:** Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κανονικά δεν πρέπει να προκαλεί έκπληξη ότι ακόμα και σήμερα σε αυτή την Αίθουσα λέγεται ότι η Κυβέρνηση σκέφτεται να ιδιωτικοποιήσει το νερό, δηλαδή την παροχή των υπηρεσιών ύδατος. Οι εκλογές έρχονται και, αφού πιστεύουν ότι ο προεκλογικός μύλος όλα τα αλέθει, κάποιοι βάλθηκαν να ανακαλύψουν κάποια κρυμμένη πρόθεση ιδιωτικοποίησης, δυστυχώς γι' αυτούς, διότι για τους υπόλοιπους δεν υπάρχει ιδιωτικοποίηση. Κόντρα, λοιπόν, στη σύγχυση, στην παραπληροφόρηση και στην παραπλάνηση, οφείλουμε να βάλουμε τα πράγματα στις σωστές τους διαστάσεις.

Δίνονται, λοιπόν, κάποιες νέες αρμοδιότητες στην αρχή σε ό,τι αφορά την παροχή υπηρεσιών ύδατος και τη διαχείριση αστικών αποβλήτων. Τι είδους αρμοδιότητες είναι αυτές; Έχουν να κάνουν με τον έλεγχο, την παρακολούθηση και την εποπτεία. Οι πολιτικές για τη διαχείριση, την προστασία των υδάτινων πόρων και την υδατική πολιτική παραμένουν στους αρμόδιους κυβερνητικούς φορείς και στα αρμόδια όργανα, όπως παραμένουν σε αυτούς και οι αποφάσεις για το πώς κοστολογείται και τιμολογείται η ύδρευση και η αποχέτευση.

Η νέα αρχή ελέγχει εάν αυτές οι αποφάσεις εφαρμόζονται σωστά και, εάν όχι, κάνει συστάσεις ή ζητά ακόμα και διόρθωση των τιμολογήσεων. Η αρχή μπορεί να έχει αρμοδιότητες σε υπηρεσίες όπου δεν υπάρχουν ανταγωνιστικές δραστηριότητες, όπως οι υπηρεσίες παροχής νερού, που είναι κοινωφελείς. Μπορεί να έχει αρμοδιότητες -και αυτό γίνεται ήδη σε άλλα μονοπώλια- στο δίκτυο παροχής ηλεκτρικού ρεύματος και φυσικού αερίου που διαχειρίζονται ο ΔΕΔΔΗΕ, ο ΑΔΜΗΕ και ο ΔΕΣΦΑ. Άλλωστε, η αρχή, η δομή και η τεχνογνωσία για την εμπειρία στην άσκηση του ελεγκτικού έργου είναι σημαντικό γεγονός και μπορεί να το κάνει συνολικά σε οργανισμούς και φορείς που σήμερα οι σχετικές ευθύνες είναι κατακερματισμένες σε συναρμόδια Υπουργεία.

Σε ποιους συγκεκριμένα, λοιπόν, ασκεί η αρχή τις εποπτικές και ελεγκτικές αρμοδιότητές της; Και εδώ ο νομοθέτης είναι ξεκάθαρος: Είναι οι δημόσιοι και δημοτικοί φορείς, είναι οι ανώνυμες εταιρείες που το μετοχικό τους κεφάλαιο ανήκει άμεσα και κατά απόλυτη πλειοψηφία στο ελληνικό δημόσιο και οι θυγατρικές τους είναι τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και οι άλλοι φορείς του δημοσίου που παρέχουν υπηρεσίες ύδατος.

Τα προβλήματα που επιχειρείται να αντιμετωπιστούν με αυτές τις ελεγκτικές, εποπτικές και γνωμοδοτικές αρμοδιότητες που δίνονται στην αρχή είναι γνωστά. Η ποιότητα του πόσιμου νερού δεν παρακολουθείται σε όλη τη χώρα με τις προδιαγραφές που προβλέπονται από τη σχετική νομοθεσία. Υπάρχει σοβαρό θέμα με την απώλεια πόσιμου αλλά και αρδευτικού νερού. Οι κανόνες με τους οποίους κοστολογείται και τιμολογείται το νερό δεν εφαρμόζονται ούτε σωστά ούτε από όλους. Δεν γίνεται σωστός έλεγχος και λογοδοσία στην οικονομική διαχείριση των φορέων που παρέχουν υπηρεσίες ύδατος, κοινωφελείς υπηρεσίες που στηρίζονται σε χρήματα των δημοτών, σε χρήματα των καταναλωτών και των φορολογουμένων.

Επομένως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι ξεκάθαρο: Πρώτον, ότι στο νομοσχέδιο δεν μεταφέρονται αρμοδιότητες σε σχέση με την πολιτική για το νερό. Δεύτερον, ότι μια τέτοια αρχή είναι κατάλληλη για να ελέγχει εάν μία κοινωφελής υπηρεσία παρέχεται σωστά. Και, τρίτον, ότι οι πάροχοι των υπηρεσιών ύδατος δεν είναι ιδιώτες. Ό,τι γίνεται γίνεται γιατί η διαχείριση τόσο του νερού όσο και των απορριμμάτων δεν ελέγχονται σωστά και δεν ελέγχονται συνολικά, παρά το ότι πρόκειται για υπηρεσίες που έχουν να κάνουν με τη δημόσια υγεία, τη δημόσια οικονομία και τη διαφύλαξη του φυσικού μας πλούτου.

Σε κάθε περίπτωση, καλωσορίζουμε τις βελτιώσεις που προτείνει ο κύριος Υπουργός, προκειμένου να διασφαλιστεί η συμμετοχή τής αυτοδιοίκησης στη βελτίωση της λειτουργίας των δημοτικών επιχειρήσεων ύδρευσης και αποχέτευσης. Και επισημαίνω με τη σειρά μου ότι η νέα αρχή χρειάζεται να αναδιοργανωθεί και να ενισχυθεί το συντομότερο δυνατό με το απαραίτητο προσωπικό, ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί στις νέες της αρμοδιότητες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο σεβασμός στον χρόνο δεν μου επιτρέπει παρά μια τηλεγραφική αναφορά σε μερικές μόνο από τις άλλες διατάξεις του νομοσχεδίου.

Θα σταθώ στους δύο νέους τύπους των ενεργειακών κοινοτήτων, με τις οποίες δίνεται η δυνατότητα συμμετοχής σε μικρότερες και μεγαλύτερες επιχειρήσεις αλλά και η δυνατότητα των ΟΤΑ που συμμετέχουν σε τέτοιες κοινότητες να στηρίζουν ευάλωτους συμπολίτες μας. Θετικές για τη συμμετοχή περισσότερων ωφελούμενων είναι οι ρυθμίσεις για την αυτοκατανάλωση και τη συλλογική αυτοκατανάλωση, από τις οποίες αξίζει να αναφερθούμε στο δικαίωμα αυτοκατανάλωσης που δίνεται για πρώτη φορά στους ενοικιαστές.

Έχουμε, επίσης, ρυθμίσεις που λύνουν προβλήματα για χιλιάδες επενδυτές σταθμών ΑΠΕ είτε αφορούν την αδειοδότηση είτε τη βιωσιμότητα και την οικονομική αποδοτικότητα των έργων τους. Να αναφέρω ενδεικτικά την κατάργηση του ορίου του 20% στην πώληση του πλεονάσματος ενέργειας από αυτοπαραγωγή, τη ρύθμιση της τιμής αποζημίωσης σε κατ' επάγγελμα αγρότες που κατέχουν φωτοβολταϊκά και τις παρατάσεις για την υπογραφή συμβάσεων ενίσχυσης για φωτοβολταϊκά και υλικά.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Αξίζει να σταθούμε επίσης στην αύξηση της ισχύος στα 100 KW για φωτοβολταϊκά Net Metering από δημόσια, προνοιακά, φιλανθρωπικά, εκκλησιαστικά ιδρύματα και από οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, για να καλυφθούν ανάγκες παιδικών σταθμών, σχολείων, κέντρων υγείας, νοσοκομείων και αθλητικών κέντρων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κλείνοντας θα πω ότι και με αυτό το νομοσχέδιο γίνεται μια προσπάθεια να αντιμετωπιστούν διάφορα θέματα, άλλα πιο επείγοντα και άλλα που μαζεύτηκαν μέσα στα χρόνια. Ασφαλώς κάθε ρύθμιση, κάθε νομοθέτημα είναι και πρέπει να είναι κάτω από τον φακό της παρακολούθησης, της αξιολόγησης και της διόρθωσης, εφόσον χρειάζεται. Τουλάχιστον εμείς επιλέγουμε την πράξη, τολμάμε να δοκιμάζουμε λύσεις, αναζητάμε το εφικτό, ακόμα και αν δεν είναι το ιδανικό.

Κλείνω μ' ένα τελευταίο ερώτημα προς τους συναδέλφους του ΣΥΡΙΖΑ: Αν ήταν πράγματι αλήθεια και όχι ψέμα αυτό που εσείς και οι φίλοι σας ονομάζετε «ιδιωτικοποίηση του νερού», δεν θα ήταν παράδοξο που δεν το καταψηφίζετε στη Βουλή; Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας):** Ευχαριστούμε.

Ο κ. Ηγουμενίδης από τον ΣΥΡΙΖΑ έχει τον λόγο και ακολουθεί ο κ. Μουλκιώτης από το ΠΑΣΟΚ -Κίνημα Αλλαγής.

Παρακαλώ να κρατάμε τον χρόνο γιατί είναι πάρα πολλοί οι ομιλητές και οι ομιλήτριες.

Ορίστε, κύριε Ηγουμενίδη.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΗΓΟΥΜΕΝΙΔΗΣ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Επιτρέψτε μου ξεκινώντας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να γυρίσω τέσσερα χρόνια πίσω, τότε που στη Βουλή ερχόταν το πρώτο νομοσχέδιο της Κυβέρνησης, νομοσχέδιο-τομή, όπως το έλεγαν, κοιτίδα του σύγχρονου πολιτικού συστήματος το χαρακτηρίσατε, κύριε Υπουργέ, το νομοσχέδιο για το επιτελικό κράτος.

Τότε που εσείς μιλάγατε με όλα αυτά τα όμορφα, παχιά και μεγάλα λόγια, εμείς προειδοποιούσαμε ότι θα επιβληθούν όλα

τα βασικά χαρακτηριστικά απαξίωσης του δημόσιου και των πολλών υπέρ του ιδιωτικού και των λίγων.

Αυτά που ακολούθησαν όλη την τετραετία ουσιαστικά μάς επιβεβαίωσαν και προφανώς δεν φτάνει ούτε καν ο χρόνος της σημερινής ομιλίας για να αναφερθώ σε όλα αυτά. Μόνο τα δύο τελευταία: Εμπορευματοποιήσατε υπηρεσίες υγείας, απαξιώνοντας ΕΣΥ, γιατρούς και δημόσιο χαρακτήρα των νοσοκομείων, ιδιωτικοποιήσατε τα παιδοογκολογικά τμήματα. Εκεί έχετε φτάσει.

Γιατί ξεκίνησα έτσι; Διότι παραμένετε αμετανόητοι στην ίδια γραμμή, στην εμπορευματοποίηση όλων των κοινωνικών αγαθών και εδώ είναι ουσιαστικά η διαφωνία μας. Για εμάς, για την Αριστερά, για τον προοδευτικό κόσμο τα δημόσια κοινωνικά αγαθά -το λέει και το όνομά τους άλλωστε- είναι αγαθά για τα οποία η υποχρέωση της κεντρικής πολιτείας είναι να παρεμβαίνει, έτσι ώστε να εξασφαλίζει την ισότιμη καθολική πρόσβαση του συνόλου των πολιτών και όχι για να εξασφαλίζει το μέγιστο κέρδος από την εμπορευματοποίησή τους.

Παρ' όλα αυτά, κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, εσείς επιμένετε ιδεοληπτικά στην ιδιωτικοποίηση των πάντων. Να το πω με άλλα λόγια; Δεν θέλουμε το επιτελικό σας κράτος, κύριε Μητσοτάκη. Σας στο χαρίζουμε. Όλο δικό σας, αν το θέλετε. Από την τελευταία σκληρή τραγωδία για τη χώρα, με νέους ανθρώπους κατά κύριο λόγο να έχουν χάσει τη ζωή τους, η ειλικρινής συγγνώμη επιβάλλει έμπρακτη αλλαγή ρότας αυτού του κράτους, όχι ξανά τα ίδια, όχι τα ίδια εργαλεία που έφεραν και οδήγησαν στην τραγωδία.

Πέρα από τη γενική θεώρηση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έρχομαι σε μερικά θέματα του νομοσχεδίου. Πρώτον, ενέργεια-ενεργειακές κοινότητες.

Κύριε Υπουργέ, σας ενημέρωσα και νωρίτερα. Σας έχω δώσει την επιστολή από τη «Μινώα Ενεργειακή Κοινότητα». Είναι μια ενεργειακή κοινότητα με εξακόσια μέλη, στην οποία συμμετέχουν η Τοπική Αυτοδιοίκηση Α' και Β' βαθμού και η Περιφέρεια Κρήτης, αλλά και δήμοι. Ουσιαστικά εκεί πέρα οι άνθρωποι που μας ακούνε θα ήθελαν τις παρατηρήσεις σας επ' αυτών, κύριε Υπουργέ. Αυτό το οποίο λένε είναι ότι ουσιαστικά και με τον νέο νόμο εκπληρώνουν τα κριτήρια του νέου νόμου ενεργειακές συχνότητες που είχαν φτιαχτεί παλιά και αντί να μπουν εμπόδια, θα πρέπει να συνεχιστεί η λειτουργία τους. Το καταθέτω στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Νικόλαος Ηγουμενίδης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Δεύτερον, όσον αφορά το ότι το αγαθό του νερού δεν μπορεί να είναι εμπορικό προϊόν, δεν πείθουν οι διαβεβαιώσεις του Υπουργού. Λέτε ότι έγινε επειδή υπήρχε νομικό κενό. Κατά τη γνώμη μας δεν ισχύει αυτό. Ο σχεδιασμός, η εποπτεία της διαχείρισης των υδάτινων πόρων, αλλά και η εποπτεία των παρόχων υπηρεσιών ύδατος είναι ευθύνη της πολιτείας, με αφορμή την κουβέντα που έγινε και για τη συνταγματική νομιμότητα, αν θέλετε.

Εξεπλάγη ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας που εξήντα μόνο ΔΕΥΑ δίνουν στοιχεία. Δεν κατάλαβα. Πραγματικά θα περίμενα μια απάντηση. Τις υπόλοιπες τις εμπόδιζε η Γενική Γραμματεία Υδάτων να δώσουν στοιχεία και γι' αυτό την καταργήσατε; Οι υπόλοιπες για να δώσουν στοιχεία χρειάζονται αυτήν τη ρυθμιστική αρχή η οποία θα είναι ενέργειας, υδάτων και αποβλήτων;

Άλλο ερώτημα: Αυτή η νέα ρυθμιστική αρχή που θέλετε να θεσμοθετήσετε θα αξιοποιεί οικονομικούς δείκτες ποιότητας και αποτελεσματικότητας; Διερωτώμαι: Με βάση τους οικονομικούς δείκτες που θα αξιοποιεί, ποιο ακριβώς πρόβλημα θα λύσει για τη βιωσιμότητα οποιασδήποτε ΔΕΥΑ; Δεν έχουμε αυταπάτες για τις «κερκόπορτες» ιδιωτικοποίησης του νερού που ανοίγετε.

Θα έλθω και σε δύο παραδείγματα από τη ΔΕΥΑ Ηρακλείου. Στο Ηράκλειο, λοιπόν, ο πρόεδρος της ΔΕΥΑ ζήτησε από τον Υφυπουργό Εσωτερικών μια ενίσχυση, ώστε το αυξημένο ενεργειακό κόστος δεκαπέντε εκατομμυρίων τελευταία να μην μετακυλιστεί στους πολίτες του Ηρακλείου, αλλά να ενισχυθεί η ΔΕΥΑ από την κεντρική πολιτεία. Ο Υπουργός απάντησε «όχι». Το νομοσχέδιό σας δεν απαντάει.

Πώς το αντιλαμβάνομαι εγώ; Απευθύνομαι στους Ηρακλειώτες και τις Ηρακλειώτισσες που μας ακούνε. Η Κυβέρνηση της Δεξιάς έχει έτοιμο τον λογαριασμό των δεκαπέντε εκατομμυρίων προς τις τσέπες όλων των πολιτών του Ηρακλείου, προς τις τσέπες μας. Έτσι αντιλαμβάνονται την ενίσχυση του νερού ως δημόσιο αγαθό και την εξασφάλιση της πρόσβασης όλων σε αυτό.

Η εισηγήτρια του Κομμουνιστικού Κόμματος αναφέρθηκε, αν δεν κάνω λάθος, στη φοιτητική εστία που δεν έχει πόσιμο νερό. Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος αναφέρθηκε σε ένα χωριό χιλίων πεντακοσίων ανθρώπων που δεν έχει νερό. Το Ηράκλειο, ο πέμπτος δήμος της χώρας, δεν έχει πόσιμο νερό εδώ και χρόνια. Επί είκοσι χρόνια ήταν οι μελέτες στα συρτάρια και δεν κάνατε τίποτα και ήρθε η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, βαθιά χωμένη στην οικονομική ασφυξία των μνημονίων και ξεκίνησε το έργο της ύδρευσης. Έδωσε 25 εκατομμύρια γι' αυτόν τον λόγο προς τον Δήμο Ηρακλείου και εσείς μόλις ήρθατε κάνατε παιχνιδάκια, να ονομάσουμε τον «ΦΙΛΟΔΗΜΟ» «ΤΡΙΤΣΗ», καθυστερήσεις και υπονόμευση του έργου κ.λπ., κ.λπ. και τώρα γυρνάτε την πλάτη στη ΔΕΥΑ Ηρακλείου που θέλει και ζητάει οικονομική ενίσχυση.

Όλες οι ΔΕΥΑ, κατά τη γνώμη μου -για να κλείσω κάπως το θέμα και ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε και ευχαριστώ για την ανοχή σας- χρειάζονται προσωπικό, χρειάζονται αντιμετώπιση των συσσωρευμένων οικονομικών προβλημάτων και χρειάζονται αντιμετώπιση ειδικά τώρα λόγω του αυξημένου ενεργειακού κόστους, λόγω των τελευταίων οικονομικών προβλημάτων, ακριβώς για να μη μετακυλιστεί όλο αυτό το κόστος στον κόσμο.

Πάντως ακόμα και το γεγονός ότι έστω και λεκτικά αρνείστε την προσπάθειά σας ιδιωτικοποίησης του νερού, εγώ προσωπικά το θεωρώ κατάκτηση του κινήματος. Κόντρα σε όλα όσα κάνετε, έξω από το πάνδημο αίτημα για δικαιοσύνη και αξιοπρέπεια, ένα ευρύ μέτωπο των προοδευτικών δυνάμεων πολύ σύντομα θα δώσει την απάντηση και στους δημοσκόπους σας και στους επικοινωνιολόγους σας και σε εσάς.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας):** Ολοκληρώστε παρακαλώ, κύριε Ηγουμενίδη.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΗΓΟΥΜΕΝΙΔΗΣ:** Όσο κι αν προσπαθείτε, η οικονομία, η κοινωνία και η χώρα έχουν ανάγκη από μια κυβέρνηση με προοδευτικό προσανατολισμό, μια προοδευτική κυβέρνηση, που όσο και αν το καθυστερείτε οι εργαζόμενοι με τους αγώνες και την ψήφο τους θα το επιβάλλουν.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας):** Τον λόγο έχει τώρα ο κ. Μουλκιώτης από το ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής και αμέσως μετά είναι ο κ. Μαρίνος από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΟΥΛΚΙΩΤΗΣ:** Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχει ιδιαίτερη σημασία το χρονικό της τελευταίας –υποτιθέμενης- καλής νομοθέτησης της Κυβέρνησης Μητσοτάκη. Θυμίζω ότι το νομοσχέδιο που συζητείται στην Ολομέλεια θα ήταν ένα από τα τελευταία νομοσχέδια πριν την προκήρυξη των εκλογών. Είναι όμως ένα νομοσχέδιο που κατατέθηκε λίγες ώρες μετά από αυτή δυστυχώς την πολύνεκρη τραγωδία στα Τέμπη και η Βουλή είχε ήδη αναβάλει τις κοινοβουλευτικές διαδικασίες.

Είναι ένα νομοσχέδιο-σκούπα, με διακόσια εξήντα τρία άρθρα, τρία νομοσχέδια σε ένα κυριολεκτικά, με προσχηματική διαβούλευση έντεκα ημέρες για τα δύο πρώτα –με τριάντα επτά και εβδομήντα ένα άρθρα αντίστοιχα- και τέσσερις ημέρες διαβούλευσης –ακούσατε, τέσσερις ημέρες διαβούλευση!- για το τρίτο νομοσχέδιο με εκατόν σαράντα τρία άρθρα.

Αυτό, λοιπόν, που καταφέρνει η Κυβέρνηση στο τέλος της τετραετίας είναι να αυτοακυρωθεί παραβιάζοντας το δικό της νόμο, τον υποτιθέμενο εμβληματικό νόμο για το επιτελικό κράτος, το οποίο όμως ορίζει διάρκεια, διαβούλευσης ηλεκτρονικής διαβούλευσης, δύο εβδομάδες με δυνατότητα ρύθμισης σε μία εβδομάδα για επαρκώς τεκμηριωμένους λόγους.

Ποια είναι η τεκμηρίωση εν προκειμένω, κύριε Πρόεδρε; Ποια είναι η τεκμηρίωση; Προφανώς, οι εκλογές που θα προκηρύσ-

σονταν και αναβλήθηκαν, διότι η Κυβέρνηση επιδιώκει να καθυστερήσει τη λαϊκή καταδίκη. Δεν υπάρχει καμμία άλλη εξήγηση.

Ο εισηγητής μας, ο κ. Αρβανιτίδης, έχει αναλυτικότερα αναφερθεί τόσο στην απαξίωση των θεσμικών διαδικασιών με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, αλλά και στα προβλήματα τα οποία δημιουργούνται με μεγάλο μέρος των διατάξεων του. Και γι' αυτό εξάλλου από την πρώτη στιγμή καταψηφίσαμε το νομοσχέδιο επί της αρχής.

Με τη σειρά μου τώρα, θέλω να σταθώ σε τρία σημεία, τρία ιδιαίτερα σημεία. Με το νομοσχέδιο η διαχείριση των υδάτων, η διαμόρφωση υδατικής πολιτικής και οι συναφείς αποφάσεις των παρόχων υπηρεσιών ύδατος απομακρύνονται από το κράτος και ανατίθενται σε αρμοδιότητα της δημιουργούμενης Ανεξάρτητης Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων Ενέργειας και Υδάτων. Με αυτό όμως τον τρόπο, χάνεται ο χαρακτήρας του πόσιμου ύδατος ως κοινωνικού αγαθού, απαραίτητου για τη ζωή και την υγεία των πολιτών. Και αντί τούτου, αντιμετωπίζονται οι σχετικές υπηρεσίες σαν ρυθμιζόμενες κατ' αντιστοιχία με αγορές άλλων αγαθών και υπηρεσιών.

Όμως, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με όσα έχουν κριθεί από την ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας παλαιότερα αλλά και τώρα –και θα αναφερθώ τώρα στις αποφάσεις 190 και 191 του 2022- για την εξασφάλιση της υγείας των πολιτών δεν νοείται παρά μόνο άμεσος κρατικός έλεγχος στους παρόχους υπηρεσιών ύδατος –παραδείγματος χάριν, ΕΥΔΑΠ-, ο οποίος έλεγχος δεν μπορεί να υποκατασταθεί με μια απλή εποπτεία μέσω της ως άνω ανεξάρτητης αρχής, ενώ από τις παραδοχές αυτές της νομολογίας δεν νοείται καν συζήτηση για ιδιωτικοποίηση των παρόχων αυτών μέσω απόκτησης πλειοψηφικού πακέτου μετοχών από ιδιώτες.

Επίσης, αναφέρω και επισημαίνω ότι η ενσωμάτωση των οδηγιών 2018/2001 και 2019/944 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής δεν περιλαμβάνουν διάταξη, η οποία να θεσπίζει υποχρέωση των κρατών-μελών για ιδιωτικοποίηση των παρόχων υπηρεσιών ύδατος, ο έλεγχος παραγωγής και διάθεσης του οποίου δεν μπορεί να υπαχθεί σε κανονιστικό πλαίσιο παρόμοιο με αυτό της ενέργειας ή άλλων αγαθών. Είναι άποψη συγκεκριμένη, είναι άποψη απόλυτα αιτιολογημένη, είναι άποψη που υιοθετεί η Ένωση Διοικητικών Δικαστών και την συγχαίρουμε κιόλας για την καθαρή αυτή στάση.

Νομίζω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι –και όλοι συμφωνούμε- ότι η πρόσβαση στο νερό είναι το θεμέλιο πάνω στο οποίο χτίζονται όλα τα άλλα δικαιώματα, αφού χωρίς νερό δεν υπάρχει ζωή. Πρόκειται δηλαδή για ένα δημόσιο αγαθό, που θα πρέπει να παραμείνει σε κάθε περίπτωση –χωρίς τίποτα άλλο, σε κάθε περίπτωση!- προσιτό σε όλους τους πολίτες.

Η κινητοποίηση των συνδικάτων και των πολιτών και σχεδόν όλες οι ομόφωνες αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας –και το αναφέρω αυτό και το επισημαίνω για άλλη μια φορά- εδώ και μια δεκαετία έχουν αποτρέψει μέχρι τώρα την επίπονη και επίμονη προσπάθεια ιδιωτικοποίησης του τομέα παροχής υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης, ώστε οι επιχειρήσεις ύδρευσης και αποχέτευσης να παραμείνουν στον άμεσο και στον αποτελεσματικό έλεγχο του δημοσίου που υλοποιείται κατ' αρχάς και με την κατοχή από αυτό τουλάχιστον της πλειοψηφίας του μετοχικού τους κεφαλαίου.

Αυτό τώρα τι σημαίνει πρακτικά; Σημαίνει ότι το δημόσιο έχει την υποχρέωση να οργανώσει το ίδιο την παροχή των σχετικών υπηρεσιών μέσω κάποιας επιχείρησης ή φορέα που πλειοψηφικά του ανήκε, διασφαλίζοντας, όμως, σε κάθε περίπτωση ότι η λειτουργία του ανταποκρίνεται στις ποιοτικές και οικονομικές προδιαγραφές που αρμόζουν και προσιδιάζουν σε ένα τέτοιο ζωτικής σημασίας δημόσιο αγαθό.

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, αντί να προχωρήσει στις απαραίτητες θεσμικές και υλικές ενέργειες για τον ουσιώδη αυτό συνταγματικό σκοπό, επέλεξε –τι;- να μετονομάσει τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας σε Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Αποβλήτων και Υδάτων δείχνοντας έτσι προφανώς και καταφανώς την πρόθεσή της να μετατρέψει το νερό καθαρά σε εμπόρευμα.

Διότι ποιον άλλο σκοπό εξυπηρετεί η υπαγωγή του ελέγχου ενός αγαθού κοινής ωφέλειας σε μια ρυθμιστική αρχή; Θα μου πείτε –ή θα σας πω και εγώ- ρητορική ερώτηση, καθώς το παραπάνω έχει νόημα, όταν η παροχή του εν λόγω αγαθού ιδιωτικοποιείται και απελευθερώνεται και το δημόσιο αγαθό μετατρέπεται σε εμπόρευμα. Εκεί δηλαδή που υπήρχε ως δημόσιο αγαθό, δημιουργούνται ιδιωτικές εταιρείες και ως αντιστάθμισμα δημόσιου ελέγχου δημιουργείται μια ρυθμιστική αρχή, έτσι ώστε στο μέτρο που οι κανόνες της ελεύθερης αγοράς το επιτρέπουν ας υπάρχει και ένας στοιχειώδης έλεγχος για το δημόσιο συμφέρον.

Ο Υπουργός σε όλους τους τόνους είπε και ξεκαθάρισε, ούτε λίγο ούτε πολύ, ότι κανένας από εμάς, τόσο από την Αντιπολίτευση όσο και από τους φορείς έξω, δεν διαβάζει τις διατάξεις του νομοσχεδίου ή δεν καταλαβαίνουμε τι διαβάζουμε.

Έρχομαι και ερωτώ απλά: Και αυτή η Επιστημονική Επιτροπή της Βουλής, που εξέδωσε ένα πολυσέλιδο πόρισμα με συγκεκριμένους λόγους, και αυτή δεν τη διαβάζει; Δηλαδή μήπως και αυτή η Επιστημονική Επιτροπή της Βουλής λαϊκιζε, κατά την Πλειοψηφία; Γιατί οι ενστάσεις της Επιστημονικής Επιτροπής Βουλής, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, βοούν για το νομοσχέδιο Σκρέκα – Μητσοτάκη.

Ένα δεύτερο ζήτημα –και καταλήγω, κύριε Πρόεδρε- αφορά το άρθρο 163, για το οποίο αναφέρω ότι συνεχίζεται η δυσμενής θέση των καλλιεργητών γης, οι οποίοι καθίστανται έρμαια της βούλησης επιχειρηματιών επενδυτών των ΑΠΕ. Οι αγρότες, αφού αποκλείστηκαν από τις άδειες ΑΠΕ, με την αιτιολογία ότι έχει κορεστεί το δίκτυο για τους αγρότες, αλλά ήταν πλέον ικανοποιημένες όλες οι αιτήσεις των επενδυτών εργολάβων για τις ΑΠΕ, συνεχίζουν να πλήττονται και με αυτή τη φαεινή ιδέα –την οποία έχει και προβλέπει το άρθρο 163- «ας καταστραφούν οι αγρότες και ας μην επιτύχουν τους στόχους τους οι επενδυτές των ΑΠΕ». Ε, δεν μπορεί αυτό να συνεχίζεται και δεν μπορεί αυτό να υιοθετηθεί από κανέναν. Τα όποια προνόμια των ΑΠΕ που πλήττουν τον αγρότη και τον πρωτογενή τομέα, πρέπει να καταργηθούν. Ξεκάθαρο άπαξ διά παντός!

Και καταλήγω, η βούλησή σας, κύριε Υπουργέ, και της Κυβέρνησης για δήθεν θεσμοθέτηση προνομίων –τώρα το θυμηθήκατε στις κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας, αναφορικά με χρηματοδοτικά προγράμματα και επιδοτήσεις, τους ξεγελά. Ε, όχι. Όλοι καταλαβαίνουμε και καταλαβαίνουν την προχειρότητα με την οποία τοποθετείτε και την ανάγκη της στιγμής, διότι θέλετε εν όψει εκλογών να δημιουργήσετε εντυπώσεις. Μόνο εντυπώσεις δημιουργείτε και δεν κάνετε τίποτα, μα τίποτα άλλο!

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Συμπολίτευσης, καταλήγοντας αναφέρω και υπενθυμίζω και στην Κυβέρνηση ότι στην πολιτική, όπως και στη ζωή γενικότερα όλα κρίνονται εκ του αποτελέσματος. Μετά τη διάψευση και μετά την απαξίωση, επέρχεται και η περιφρόνηση επέρχεται και η καταδίκη και η ώρα της καταδίκης αυτής της Κυβέρνησης έχει ήδη έρθει.

Ευχαριστώ πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας):** Ευχαριστώ.

Για ένα λεπτό ο κ. Αρσένης και αμέσως μετά ο κ. Μαρίνος.

**ΚΡΙΤΩΝ - ΗΛΙΑΣ ΑΡΣΕΝΗΣ:** Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Οι εξελίξεις είναι καταιγιστικές και υποχρεώνουν την Κυβέρνηση να αποσύρει το νομοσχέδιο.

Μόλις πριν από λίγο, στο Συμβούλιο της Επικρατείας στην Επιτροπή Συμμόρφωσης κρίθηκε ότι είναι παράνομος ο νόμος του καλοκαιριού του 2022 που διατηρεί την ΕΥΑΘ και την ΕΥΔΑΠ στο Υπερταμείο και οφείλει η Κυβέρνηση να εφαρμόσει την απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας και να αποσύρει τους δύο οργανισμούς από το Υπερταμείο.

Οπότε, όχι μόνο δεν επιτρέπεται να προχωρήσετε την ιδιωτικοποίηση, αλλά σας γυρίζει το Συμβούλιο της Επικρατείας στο σημείο «μηδέν». Οφείλει η Κυβέρνηση να διαβάσει την απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας και μέχρι τότε να αποσύρει τον νόμο που συζητάμε αυτή τη στιγμή και προβλέπει το επόμενο βήμα μετά τη μεταφορά στο Υπερταμείο που μόλις απέρριψε ξανά το Συμβούλιο της Επικρατείας.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας):** Σας ευχαριστούμε για την πληροφορία.

Ο κ. Μαρίνος από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας έχει τον λόγο και ακολουθεί ο κ. Τσακαλώτος από τον ΣΥΡΙΖΑ.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΡΙΝΟΣ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Εκατοντάδες χιλιάδες λαού και νεολαίας με μεγαλειώδεις κινητοποιήσεις σε όλη τη χώρα καταδικάζουν το προδιαγεγραμμένο έγκλημα στα Τέμπη. Καταδικάζουν την πολιτική της απελευθέρωσης του σιδηροδρόμου για την αύξηση των καπιταλιστικών κερδών που εφαρμόζει η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και εφάρμοσαν όλες οι προηγούμενες κυβερνήσεις της Νέας Δημοκρατίας, του ΠΑΣΟΚ και του ΣΥΡΙΖΑ στις ράγες της στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο λαός μας συνεχίζει τον αγώνα του για να αποδοθούν ευθύνες σε όλους τους ενόχους για την προστασία της ζωής του, για τα δικαιώματά του και αντιτάσσεται σε όλη τη χώρα.

Αντιτάσσεται στο νομοσχέδιο που φέρατε, κύριοι της Κυβέρνησης, στη Βουλή για την παραπέρα εμπορευματοποίηση, ιδιωτικοποίηση του νερού, των σκουπιδιών, των αποβλήτων.

Το νομοσχέδιό σας επιχειρεί να ολοκληρώσει ένα ακόμα έγκλημα που έχουν ξεκινήσει όλες οι κυβερνήσεις, υλοποιώντας τις κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως κάνατε στον σιδηρόδρομο, στην ενέργεια, για να διαμορφωθεί η ενιαία αγορά σε όλους τους τομείς της οικονομίας ως πεδίο υψηλής κερδοφορίας των μονοπωλίων. Υλοποιείτε όλοι σας την κοινοτική οδηγία 60/2000 που άνοιξε τον επικίνδυνο δρόμο για την απελευθέρωση, την ιδιωτικοποίηση του νερού και των υποδομών του, την αύξηση της τιμής του, τον περιορισμό της διάθεσης του νερού στον αγροτικό τομέα, την επιβολή ιδιωτικών οικονομικών κριτηρίων στη λειτουργία των επιχειρήσεων ύδρευσης. Ο λαός καλείται να βγάλει ουσιαστικά συμπεράσματα.

Από το τέλος της δεκαετίας του 1990, η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ δρομολόγησε τον τεμαχισμό της ΕΥΔΑΠ, όπως έγινε με τον σιδηρόδρομο και την ενέργεια. Η ΕΥΔΑΠ Παγίων παρέμεινε στο κράτος και η διανομή πέρασε στις ανώνυμες εταιρείες ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ, οι οποίες εισήχθησαν στο χρηματιστήριο. Αυτό διαχειρίστηκαν οι επόμενες κυβερνήσεις. Η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ έβαλε την ΕΥΔΑΠ και την ΕΥΑΘ στο Υπερταμείο το 2016 και με σχετική κοινή υπουργική απόφαση τιμολόγησης του νερού το 2017 καθόρισε την τιμή του με βάση την κερδοφορία του επενδυμένου κεφαλαίου. Διεθνή μονοπώλια μυρίστηκαν ψητό και μπήκαν στην ελληνική αγορά, όπως οι όμιλοι της γαλλικής «SUEZ» ή της αμερικανικής «PAULSON» που ελέγχει μεγάλο μέρος των μετοχών της ΕΥΔΑΠ.

Ο μύθος ότι δεν ιδιωτικοποιείται το νερό έχει καταρρεύσει. Τα μονοπώλια με τις πλάτες του αντιλαϊκού αστικού κράτους κάνουν τη δουλειά τους και με λιγότερο από το 51% των μετοχών. Οι επιχειρηματίες έχουν πατήσει πόδι σε πηγές, σε υδροηλεκτρικού σταθμούς, σε ιαματικά λουτρά, σε πολλά άλλα σε αυτόν τον τομέα.

Σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες, κρατικοί όμιλοι ή δημοτικές επιχειρήσεις παραδόθηκαν συνολικά σε ιδιώτες, όπως στη Βρετανία, είτε μερικώς όπως στη Γερμανία, την Ισπανία, τη Γαλλία. Παντού –μα, παντού- πλήρωσε ο λαός, με την εκτίναξη των τιμών, με πρόσθετους φόρους, με υποβάθμιση των υποδομών, με διακοπές στην υδροδότηση και επίθεση στα δικαιώματα των εργαζομένων. Όλα για το καπιταλιστικό κέρδος! Αυτό διαφυλάσσουν οι υποστηρικτές της απελευθέρωσης, η Νέα Δημοκρατία, το ΠΑΣΟΚ, ο ΣΥΡΙΖΑ και άλλα κόμματα. Αυτή την πολιτική πληρώνει ακριβά ο λαός μας. Αυτό πληρώνουν οι αγρότες και οι εργαζόμενοι στον κλάδο ύδρευσης, αποχέτευσης, με τις ελαστικές μορφές απασχόλησης και την κατάργηση δικαιωμάτων.

Σε αυτό το έδαφος προχωρά το νομοσχέδιο της Νέας Δημοκρατίας με τη συγκρότηση της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων Ενέργειας και Υδάτων για να διευρύνει και να ρυθμίσει την καπιταλιστική αγορά για τους παρόχους ύδρευσης, αποχέτευσης και άρδευσης. Η ίδια η δημιουργία ρυθμιστικής αρχής μαρτυρά την παραπέρα εμπορευματοποίηση του νερού, για να κερδοφορήσουν οι όμιλοι σε βάρος του λαού. Αυτό σημαίνουν οι αρμοδιότητές της για παρακολούθηση και εποπτεία της ορθής εφαρμογής συμβάσεων παραχώρησης υπηρεσιών ύδατος σε τρίτους που προσπαθεί να κρύψει η Κυβέρνηση ή ότι θα διευθετεί διαφορές μεταξύ των πελατών-καταναλωτών και των παρόχων υπηρεσιών ύδατος, καθώς και μεταξύ παρόχων.

Ταυτόχρονα θέλουμε να σημειώσουμε ότι οι αναφορές του νομοσχεδίου στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ενισχύουν την επέλαση των οικονομικών ομίλων, την επιτάχυνση της εγκατάστασης ανεμογεννητριών και φωτοβολταϊκών, την καταπάτηση πανέμορφων, ακόμα και προστατευόμενων, περιοχών στο όνομα του λεγόμενου «δημόσιου συμφέροντος», με βαριές συνέπειες στους κατοίκους, στους κτηνοτρόφους και τους μελισσοκόμους, στο περιβάλλον, στην Κάρυστο, συνολικά στην Εύβοια, τη Στερεά, σε όλη τη χώρα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Σε αυτή την κατεύθυνση ενισχύεται η επικίνδυνη απόφαση της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης του 20% δασών, δασικών εκτάσεων και χωραφιών, για να προωθηθούν οι στόχοι των μονοπωλίων και να πιαστούν τα πλάνα που έχει θέσει η Ευρωπαϊκή Ένωση στο όνομα της πράσινης ανάπτυξης.

Το Κομμουνιστικό Κόμμα της Ελλάδας είναι στην πρώτη γραμμή του αγώνα και έτσι αποφασιστικά θα συνεχίσει με μεγαλύτερη στήριξη του λαού. Απαιτούμε την απόσυρση του νομοσχεδίου και συνεχίζουμε τον αγώνα για δραστική μείωση των τιμολογίων, για να μην υπάρξει καμμία διακοπή νερού στα λαϊκά νοικοκυριά, για προσλήψεις μόνιμου προσωπικού με δικαιώματα, κατάργηση των εργολάβων.

Το λαϊκό συμφέρον απαιτεί να γίνει το νερό κοινωνικό αγαθό στο πλαίσιο ενός ριζικά διαφορετικού δρόμου ανάπτυξης, με εργαλεία την κοινωνική ιδιοκτησία και τον επιστημονικό κεντρικό σχεδιασμό, ώστε ο ενιαίος κρατικός φορέας νερού να διαχειρίζεται το σύνολο των υδάτινων πόρων και των υποδομών, να φροντίζει για τα αναγκαία κατασκευαστικά έργα οδηγώντας σε ικανοποίηση των αναγκών του λαού για φτηνό ασφαλές ποιοτικό νερό.

Όλοι σήμερα –αυτό είναι το κάλεσμα που κάνουμε τελειώνοντας την ομιλία μας- στην κινητοποίηση των συνδικάτων και των άλλων μαζικών φορέων στο Σύνταγμα στις 19.00' η ώρα το απόγευμα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Δημήτριος Βίτσας):** Ευχαριστούμε, κύριε Μαρίνο.

Ο κ. Τσακαλώτος εκ μέρους του ΣΥΡΙΖΑ έχει τον λόγο.

**ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Παρακολουθούμε την κατάρρευση της επικοινωνιακής πολιτικής της Κυβέρνησης. Μας είπαν ότι είναι η καταλληλότερη για την οικονομία, μέχρι που φτάσαμε στην ακρίβεια, στον πληθωρισμό και στην ανικανότητα των ανθρώπων να βγάλουν πέρα τον μήνα.

Επίσης, μας είπαν ότι ήταν κατάλληλη για τους θεσμούς, ότι ήταν μια θεσμική Κυβέρνηση, μέχρι που ήρθαν οι παρακολουθήσεις, οι επιθέσεις στις ανεξάρτητες αρχές και η απαξίωση του Συμβουλίου της Επικρατείας που τώρα, όπως είπε ο συνάδελφος από το ΜέΡΑ25, έβγαλε την απόφαση ότι και η αλλαγή του κ. Σταϊκούρα δεν ικανοποιεί το αίτημα για το Υπερταμείο. Και μετά, μας είπαν και κάτι τελευταίο, ότι είναι αποτελεσματική και ότι το κράτος μπορεί να δουλεύει καλύτερα μαζί τους, μέχρι που ήρθαν τα Τέμπη να τους διαψεύσουν.

Γιατί, όμως, είναι σημαντικό ότι κατέρρευσε η επικοινωνιακή πολιτική της Νέας Δημοκρατίας; Γιατί γι' αυτή την Κυβέρνηση η επικοινωνιακή πολιτική είναι το παν, είναι πιο σημαντικό πράγμα γι' αυτήν απ' ό,τι για άλλες κυβερνήσεις. Γιατί παλιά οι κυβερνήσεις, και της Κεντροαριστεράς και της Κεντροδεξιάς, προσπαθούσαν να μεσολαβήσουν ανάμεσα στα συμφέροντα, ανάμεσα σε μεγάλες επιχειρήσεις, σε μικρές επιχειρήσεις, σε συνδικάτα, στην τοπική αυτοδιοίκηση και στους φορείς, κάτι που εσείς σταματήσατε. Εσείς έχετε ένα επιτελικό κράτος που δεν συζητά με την τοπική αυτοδιοίκηση και την αποκλείει από τα θέματα του περιβάλλοντος, όπως δεν συζητάει και με τα συνδικάτα και απλώς τους κάνει επίθεση.

Τώρα, μετά τα Τέμπη και παρ' όλο που τα συνδικάτα σας είπαν πρώτα ότι ο σιδηρόδρομος έχει μεγάλο πρόβλημα και τους απαξιώνετε και έβγαινε ο κ. Καραμανλής και έλεγε «μα, είναι δυνατόν να συζητάμε για την ασφάλεια;», δεν συζητάτε με τους φορείς. Όλοι οι φορείς είναι εναντίον αυτού του νομοσχεδίου. Άρα, επειδή υπάρχει μια απόσταση ανάμεσα σε εσάς και την κοινωνία,

ακόμα και με τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, ακόμα και με τα συνδικάτα, ακόμα και με τα κοινωνικά κινήματα, τι παίρνει τη θέση της παλιάς διαμεσολάβησης; Η επικοινωνία. Απλώς η επικοινωνία μπορεί να σας φτάσει μέχρι ένα σημείο. Από ένα σημείο και μετά, όταν η απόσταση με την πραγματικότητα είναι τόσο μεγάλη, η επικοινωνία δεν μπορεί να κάνει τη δουλειά της.

Τώρα, λοιπόν, μένουν επικοινωνιακά τρικ του στυλ ότι φταίει το κράτος που πρέπει να διορθώσουμε γι' αυτό που έγινε στα Τέμπη. Αλήθεια, το κράτος φταίει; Το πρόβλημα του ελληνικού κράτους και πριν από τη Μεταπολίτευση -αλλά ας μιλήσουμε μόνο για μετά από τη Μεταπολίτευση- δεν ήταν ότι ήταν δημόσιος χώρος, αλλά ότι δεν ήταν αρκετά δημόσιος. Αυτό ήταν το βασικό πρόβλημα, ότι ήταν ένα δίκτυο όπου κυριαρχούσαν τα ιδιωτικά συμφέροντα. Αυτό ήταν το ελληνικό δημόσιο. Ποτέ δεν είχατε την αίσθηση του δημοσίου συμφέροντος και ότι το δημόσιο πρέπει να υποστηρίξει το δημόσιο συμφέρον και γι' αυτό ήσασταν πάντα υπέρ των ιδιωτικοποιήσεων και γι' αυτό το κράτος έκανε πάντα υπεργολαβίες, για να υπηρετήσει τα ιδιωτικά συμφέροντα. Επίσης, γι' αυτό το κράτος έκανε απευθείας αναθέσεις και συμβάσεις, όπως αυτή με τον σιδηρόδρομο, με 600 εκατομμύρια υποχρέωση της ιδιωτικής εταιρείας και υποχρέωση από το κράτος να προχωρήσει σε μέτρα ασφάλειας. Και ξαφνικά αυτή η σύμβαση που έχει την υπογραφή του κ. Καραμανλή εξαφανίζεται και ξαναέρχεται χωρίς ούτε την υποχρέωση για τα 600 εκατομμύρια ούτε τη δική σας υποχρέωση να πάρετε μέτρα ασφάλειας.

Αυτό το κράτος δημιουργεί εργαζόμενες και εργαζόμενους χωρίς κατάρτιση, όπως λέγεται τώρα ακόμα και από τα πιο επίσημα χείλη. Αυτό γίνεται, γιατί θέλετε το μπλοκάκι, γιατί δεν αγαπάτε τον δημόσιο τομέα, γιατί δεν θέλετε δημοσίους υπαλλήλους με καλούς μισθούς που να έχουν αυτή την αίσθηση, την περηφάνια ότι κατά κάποιο τρόπο είναι κοινωνικοί λειτουργοί. Υπεργολαβίες, μπλοκάκια και οι εργαζόμενοι στο περιθώριο, γιατί για εσάς οι εργαζόμενες και οι εργαζόμενοι δεν είναι περιουσιακό στοιχείο του δημόσιου τομέα.

Τέλος, έρχομαι στον δημόσιο τομέα και το πελατειακό κράτος. Το πελατειακό κράτος είναι η κορυφή της ιδιωτικοποίησης του κράτους που δεν υποστηρίζει το δημόσιο συμφέρον, αλλά τα ιδιωτικά συμφέροντα. Και σε αυτό το νομοσχέδιο συναδέλφισσες και συνάδελφοι έχουν πει πολλά για το πελατειακό κράτος, και σε σχέση με το δάσος και σε σχέση με τα όρια οικοδόμησης που μπορεί πάλι ο Υπουργός να αποφασίζει και άρα να εμπίπτει πάλι στο πελατειακό κράτος.

Άρα το πρόβλημα στην Ελλάδα δεν είναι αυτό που είπε ο κ. Μητσοτάκης, ότι θα διορθώσω εγώ τα «κακά» του κράτους, γιατί αυτά είναι τα δικά σας «κακά». Εσείς μαζί με το ΠΑΣΟΚ φτιάξατε παλιότερα ένα κράτος που δεν υπηρετεί το δημόσιο συμφέρον, ένα κράτος που δεν είναι αρκετά δημόσιο, γιατί όταν μιλάτε για το κράτος, έχετε άλλα στον νου σας.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Η' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΣΟΦΙΑ ΣΑΚΟΡΑΦΑ**)

Και φτάνουμε τώρα στο μεγάλο ζήτημα του νερού. Το νερό για τον ιδιωτικό τομέα είναι ο «μπλε» χρυσός, το «μπλε» πετρέλαιο που βλέπει ότι η προσφορά μειώνεται και ότι η ζήτηση παγκοσμίως θα αυξηθεί και άρα θα έχει μεγάλα περιθώρια για κέρδη. Και φέρνετε, λοιπόν, αυτό το νομοσχέδιο.

Μας λέτε όλοι σας ότι δεν έχει καμμία σχέση με την ιδιωτικοποίηση και πού είδαμε την ιδιωτικοποίηση και ότι αυτό είναι κάτι που λέει το ΚΚΕ, ο ΣΥΡΙΖΑ και κάποιοι άλλοι τρελαμένοι. Σήμερα, λοιπόν, βγήκε ο Συνήγορος του Πολίτη -θα καταθέσω την έκθεσή του- και μιλάει για την ανεξάρτητη ρυθμιστική αρχή λέγοντας -σε εισαγωγικά- τα εξής: «Αυτό διαμορφώνει...» -η ρυθμιστική αρχή- «...μια νέα κατάσταση μετατρέποντας τον χαρακτήρα του νερού από κοινωνικό αγαθό σε εμπορεύσιμο προϊόν που μπορεί να λειτουργεί αμιγώς με τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας». Κλείνουν τα εισαγωγικά. Και μη μου πείτε ότι δεν πιστεύετε στους κανόνες του ιδιωτικού τομέα, στο κέρδος και στον ανταγωνισμό.

Έχουμε ακούσει παγκοσμίως πολλά επιχειρήματα σχετικά με το γιατί πρέπει και το νερό να είναι μέσα στις αγορές. Διότι, λέει, έτσι θα μπορέσουμε να εξοικονομήσουμε νερό. Και βέβαια έχουμε φτάσει σε περιπτώσεις, όπως είναι αυτή της Αυστραλίας, όπου η τιμή του νερού είναι αρκετά μεγάλη για να μπορούν οι πλούσιοι να έχουν ιδιωτικές πισίνες, αλλά όχι αρκετά μεγάλη για να μπορούν να αγοράσουν το νερό οι φτωχοί αγρότες. Σε αυτό έχει φτάσει η θεωρία, γιατί όποιος θέλει την τιμή, πρέπει να δέχεται και τα αποτελέσματα της τιμής, ότι κάποιοι δηλαδή μπορεί να έχουν πρόσβαση και κάποιοι άλλοι όχι.

Όσοι, λοιπόν, έχουμε παρακολουθήσει τι έχει συμβεί σε άλλες χώρες, έχουμε δει το έργο. Για παράδειγμα, η ιδιωτικοποίηση στη Βρετανία άρχισε με επιχειρήσεις νερού. Και παρά το γεγονός ότι ήξεραν περίπου το επάγγελμα, δεν πήγαν καλά και μετά μπήκαν τα equity funds που δεν είχαν καμμία σχέση με το νερό ούτε και καμμιά ιδέα για το πώς δουλεύει το νερό. Όμως, είχαν το κέρδος. Για παράδειγμα, ένα equity fund της Αυστραλίας μπήκε στο νερό του Λονδίνου, με αποτέλεσμα οι πολίτες του Λονδίνου να δουν αύξηση της τιμής και φοβερή αύξηση των μερισμάτων, γιατί ο στόχος είναι το κέρδος. Και όταν μετά από δέκα χρόνια έφυγε αυτή η εταιρεία, άφησε χρέη πολλών δισεκατομμυρίων. Ποιος θα πληρώσει, λοιπόν, αυτά τα χρέη; Οι Λονδρέζοι που τα επόμενα χρόνια θα πληρώνουν πιο ακριβό το νερό. Αυτό σημαίνει ιδιωτικοποίηση, αυτό σημαίνει ότι θέλω τους κανόνες της αγοράς. Όλοι λένε ότι αυτό θέλετε και δεν μας λέτε κάτι άλλο.

Ο κ. Σκρέκας εκτός του ότι λέει πως δεν υπάρχει ιδιωτικοποίηση και πως μακριά από εμάς τέτοιες σκέψεις, μας ρωτάει αν θέλουμε να διορθώσουμε τα κακώς κείμενα και αν αρνούμαστε ότι υπάρχουν προβλήματα στο νερό. Υπάρχουν προβλήματα στο νερό και στις δημοτικές αρχές. Όμως, η ρυθμιστική αρχή θα το διορθώσει αυτό; Δημόσιες πολιτικές δεν θα υπάρχουν; Αν το νερό είναι δημόσιο αγαθό, δεν πρέπει να υπάρχει δημόσια πολιτική για την πρόσβαση στο νερό, για τους καταναλωτές, για τη βιομηχανία, για τους αγρότες; Γι' αυτή την πολιτική θα αποφασίσει η ρυθμιστική αρχή;

Δηλαδή τι θα μας πείτε σε λίγα χρόνια; Αφού υπάρχουν προβλήματα στην υγεία θα έχουμε ρυθμιστική αρχή για την υγεία και για τα νοσοκομεία που δεν πάνε καλά; Ή θα μας πείτε ότι στην παιδεία θα χρειαστεί μια ανεξάρτητη ρυθμιστική αρχή για να λύσει τα προβλήματα της παιδείας;

Έχουμε την επιστροφή του κράτους και του δημοσίου συμφέροντος παγκοσμίως. Μετά από την πανδημία όλοι και όλες κατάλαβαν τη σημασία του δημόσιου συστήματος υγείας. Μετά από την κρίση της ενέργειας όλοι και όλες κατάλαβαν παγκοσμίως ότι η αγορά έχει πάρα πολλές στρεβλώσεις και άρα χρειάζεται το δημόσιο, χρειάζεται να υπάρχουν δημόσιες πολιτικές και η Ευρωπαϊκή Ένωση έβαλε μια λίστα από μέτρα που μπορούν να κάνουν οι χώρες -που πολλές χώρες τα εκμεταλλεύτηκαν- ενάντια στην αγορά, για να υπάρχει η ρύθμιση και εσείς είπατε «Όχι. Τα κέρδη πάνω απ' όλα, τα κέρδη είναι αυτό για το οποίο έχουμε ενδιαφέρον». Έχετε καταλάβει ότι είναι μερικά πράγματα εκτός της αγοράς; Έχετε καταλάβει ότι έχουμε κοινά κοινωνικά αγαθά και κοινούς χώρους, τα commons, που λένε οι Βρετανοί; Έχετε καταλάβει πόσο σημαντικό είναι για τους νέους ανθρώπους να φύγουμε από το αποκλειστικό μοντέλο της αγοράς που όλα είναι ιδιωτικά, όλα είναι του κέρδους, που έχει δημιουργήσει αυτές τις μεγάλες ανισότητες που παραβλέπουμε και ότι θέλουμε να ξαναποκτήσουμε αυτό που έχουμε, τα κοινά αγαθά, αυτά που έχουμε κοινά;

Επιστρέφω εκεί που άρχισα, στην επικοινωνιακή πολιτική της Κυβέρνησης. Ποιο είναι το τελευταίο που έχουμε τώρα; Ότι όλοι το ίδιο είναι. Αυτό μας λέτε, ότι όλοι το ίδιο είναι, ότι αυτές οι πολιτικές δεν θα αλλάξουν όποιος και να είναι κυβέρνηση. Ένα κλίμα απολιτίκ, που θα σας βοηθήσει, γιατί ξέρετε πολύ καλά ότι όσο μεγαλύτερη η αποχή τόσο μεγαλύτερη πιθανότητα έχετε να πάτε καλά στις εκλογές.

Εμείς κάνουμε έκκληση ιδιαίτερα στους νέους και στις νέες. Μην τσιμπάτε ότι όλοι είναι το ίδιο. Το δικό σας το μέλλον βασίζεται στο να υπάρχουν κοινά αγαθά, αυτά που είναι όχι μόνο του δημοσίου με τη στενή έννοια, αλλά αυτά τα πράγματα που είναι δικά μας, που ανήκουν σε όλους μας. Μην τσιμπάτε ότι οι πολιτικές για αυτά είναι το ίδιο και μην τσιμπάτε ότι το δικό σας το μέλλον θα είναι εξασφαλισμένο, εάν δεν υπάρχουν αυτά τα κοι-

νωνικά αγαθά. Ψηφίστε, βοηθήστε όλα αυτά τα κόμματα που πιστεύουν στο δημόσιο συμφέρον, πιστεύουν στις δημόσιες πολιτικές που μπορούν να αλλάξουν αυτόν τον τόπο, να επαναφέρουν την αξιοπρέπεια και την περηφάνια για έναν δημόσιο τομέα που δεν είναι για τις πελατειακές σχέσεις, που δεν είναι για τις απευθείας αναθέσεις, που δεν είναι για να δώσουμε δουλειές στους «δικούς μας», αλλά είναι για το κοινό μας καλό, για το κοινό μας μέλλον.

Στους νέους και τις νέες λέμε ότι σε αυτές τις εκλογές μπορείτε να κάνετε τη διαφορά, για να έρθει μια προοδευτική κυβέρνηση που πραγματικά θα εξυπηρετήσει το δικό σας μέλλον και το δικό μας μέλλον.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Ευκλείδης Τσακαλώτος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα):** Κι εγώ σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι από τα άνω δυτικά θεωρεία παρακολουθούν τη συνεδρίαση, αφού ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής και ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ», σαράντα μία μαθήτριες και μαθητές και πέντε συνοδοί εκπαιδευτικοί από το 15ο Δημοτικό Σχολείο Ηρακλείου Κρήτης.

Καλωσορίσατε στη Βουλή, παιδιά!

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Τον λόγο τώρα έχει η Ανεξάρτητη Βουλευτής κ. Αδαμοπούλου.

**ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ:** Σας ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στον απόηχο της ανείπωτης τραγωδίας που ζήσαμε πρόσφατα και της οποίας το αποτύπωμα έχει χαραχτεί βαθιά στη συνείδηση κάθε υγιώς σκεπτόμενου πολίτη ως η τραγική συνέπεια της αλόγιστης ιδιωτικοποίησης ενός δημοσίου αγαθού με γνώμονα την αγοραία λογική της μεγιστοποίησης του κέρδους και της ελαχιστοποίησης του κόστους, ακόμη κι αν μπορούσατε να προβλέψετε ως Κυβέρνηση ότι θα συνέβαινε το μοιραίο, στον απόηχο, λοιπόν, αυτού του τραγικού δυστυχήματος ή -για να το πω καλύτερα- του προδιαγεγραμμένου εγκλήματος φαντάζει πραγματικά κυνισμός η σπουδή του Υπουργείου να επισπεύσει τη συζήτηση και την ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου.

Σπεύδετε να περάσετε, λοιπόν, ένα πολυνομοσχέδιο το οποίο πρακτικά αποτελείται από τρία νομοσχέδια συνολικής εκτάσεως τριακοσίων εξήντα πέντε σελίδων, το οποίο ρυθμίζει ιδιαίτερα κρίσιμα ζητήματα, όπως είναι τα ζητήματα της εποπτείας και διαχείρισης των υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης και επιφέρει ριζικές αλλαγές χωρίς να έχει προηγηθεί έστω και στο ελάχιστο η προβλεπόμενη από τον νόμο για το επιτελικό κράτος δημόσια διαβούλευση δύο εβδομάδων. Είναι χαρακτηριστικό ότι για το τελευταίο νομοσχέδιο, το οποίο περιλαμβάνει τα πιο πολλά άρθρα και τις πιο ουσιώδεις ρυθμίσεις, η δημόσια διαβούλευση διήρκησε μόλις τέσσερις ημέρες, συμπεριλαμβανομένου και του τριημέρου της Καθαράς Δευτέρας.

Εν όψει, λοιπόν, αυτού του γεγονότος της έκδηλης προχειρότητας στη νομοθέτησή σας και της αντίθεσης στην κείμενη νομοθεσία, διερωτώμαι γιατί δεν αναστέλλει το Υπουργείο την πρόοδο της συζήτησης και επισπεύδει ολοταχώς τη συζήτηση αυτού του νομοσχεδίου. Αυτό το οποίο μας είπε ο Υπουργός στην επιτροπή, ότι δήθεν πιέστηκε έξωθεν δυνάμει δεσμεύσεων και προθεσμιών, είναι ένα παντελώς έωλο επιχείρημα. Και το λέω αυτό διότι είναι γνωστό ότι ο βασικός πυλώνας του σχεδίου νόμου, που είναι η διεύρυνση των αρμοδιοτήτων της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας με την υπαγωγή σε αυτήν των αρμοδιοτήτων της διαχείρισης και εποπτείας των υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης και με τη συγκρότηση μιας νέας αρχής, της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων και Ύδρευσης, δεν αποτελεί δέσμευση της Κυβέρνησης της Ελλάδας συγκεκριμένα από το 2016, μετά τη διάσκεψη στο «ΧΙΛΤΟΝ». Αυτό είναι δικό σας αφήγημα.

Υπάρχει επίσης μία ευρωπαϊκή οδηγία, η 60/2000, η οποία έχει άλλες προτεραιότητες για το κοινωνικό αγαθό του νερού, που είναι η διασφάλιση της πρόσβασης σε καλής ποιότητας πόσιμο νερό για όλους και όχι σώνει και καλά η συγκρότηση μιας ρυθμιστικής αρχής που να το εποπτεύει και να το διαχειρίζεται. Διερωτώμαι, λοιπόν: Αφού δεν υπάρχει ούτε η δέσμευση από την ευρωπαϊκή οδηγία, αφού οι δημοτικές επιχειρήσεις, οι οποίες παρέχουν τις σχετικές υπηρεσίες είναι δημόσιες, δεν είναι ιδιωτικές άρα ανταγωνιστικές, και αφού μία τέτοια ρυθμιστική αρχή έχει λόγο ύπαρξης μόνο σε ένα πλαίσιο, το οποίο λειτουργεί και ελέγχει με όρους αγοράς και ανταγωνιστικότητας, για ποιο λόγο τελικά και από πού πιεστήκατε -αυτό είναι το ερώτημά μου- για να επισπεύσετε τη συζήτηση αυτού του νομοσχεδίου; Και είναι πολύ λογικό το συμπέρασμα που συνάγουμε, ότι θέλετε να ιδιωτικοποιήσετε την εποπτεία και τη διαχείριση, γιατί στο τέλος τέλος τι θα εποπτεύει αυτή η ρυθμιστική αρχή, όταν οι δημοτικές επιχειρήσεις μεταξύ τους δεν έχουν ανταγωνισμό; Ποιον ανταγωνισμό θα εποπτεύει;

Είναι ακόμη γνωστό ότι ο τομέας παροχών υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης, με εξαίρεση το εμφιαλωμένο νερό, δεν επιτρέπεται εκ του Συντάγματος να ιδιωτικοποιηθεί, όπως έχει κρίνει πλήθος αποφάσεων της ολομέλειας του Αρείου Πάγου και του Συμβουλίου της Επικρατείας. Είναι η 190/2022 και η 191/2022, είναι η 1886/2022, είναι η 1906/2014, είναι η 2915/2022. Όλες έχουν ορίσει ότι ο κύκλος του νερού είναι ενιαίος από την πηγή μέχρι τη βρύση και ότι το νερό δεν είναι εμπόρευμα.

Ακούσαμε και τους εκπροσώπους των φορέων της ΕΥΔΑΠ και της ΕΥΑΘ, ακούσαμε και τον πρόεδρο της ΔΕΥΑ, τον δήμαρχο Λαρισαίων, οι οποίοι εστίασαν το πρόβλημα στην υποστελέχωση και στην υποχρηματοδότηση και μας είπαν χαρακτηριστικά ότι η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας έχει μείνει με προσωπικό μόλις σαράντα πέντε ατόμων, γιατί τα τελευταία δύο χρόνια έχουν αποχωρήσει σαράντα οκτώ άτομα και έχει μείνει με μόνο τόσο ενεργό τακτικό προσωπικό.

Ακούσαμε τον Υπουργό να χαρακτηρίζει αποτυχημένο το μοντέλο της διαχείρισης από τους ΟΤΑ και από την πολιτεία, όταν το κράτος, όταν το Υπουργείο δεν έχει κάνει την παραμικρή προσπάθεια για να καλύψει και να αντιμετωπίσει τις όποιες αδυναμίες υποστελέχωσης. Και έχει αποδομηθεί και άλλο ένα επιχείρημα του Υπουργού, καθ' ότι αυτές οι επιχειρήσεις ελέγχονται ακόμη και από τους ΟΤΑ, αλλά και από το Υπουργείο και από τους ορκωτούς λογιστές συγκεκριμένα, ακόμη και ως προς την τιμολογιακή πολιτική τους.

Ακούσαμε επίσης τους φορείς να μας λένε επί λέξει για το άρθρο 11 παράγραφος 4δ', ότι τι ορίζει αυτό το άρθρο; Ότι η νέα ρυθμιστική αρχή θα εποπτεύει –λέει- την ορθή εφαρμογή των συμβάσεων παραχώρησης των υπηρεσιών ύδρευσης σε τρίτους.

Και ρωτάω, ποιοι είναι αυτοί οι τρίτοι; Μήπως αυτοί οι τρίτοι είναι ιδιώτες επενδυτές, οι οποίοι σας έχουν προσεγγίσει, αυτοί που έχουν υπαγορεύσει ουσιαστικά το νομοσχέδιό σας και στους οποίους θα ξεπουλήσετε έναντι πινακίου φακής και θα αναθέσετε και θα εκχωρήσετε το έργο ύδρευσης και αποχέτευσης;

Μας είπαν, επίσης, οι φορείς ότι τελικά αυτή η νέα ρυθμιστική αρχή που θεσμοθετείτε υπηρετεί έναν σκοπό διαφορετικό από αυτόν τον οποίο είχε αρχικά, που δεν είναι άλλος από τα ικανοποιηθεί, λέει, μία άνωθεν επιβλητέα, ατεκμηρίωτη αιρεσιμότητα, προκειμένου να μην καθυστερήσει η ροή χρηματοδότησης από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Ας μη γελιόμαστε, το γεγονός ότι δεν θεσμοθετείτε ευθέως την ιδιωτικοποίηση δεν λέει απολύτως τίποτα, διότι επιλέγετε για άλλη μια φορά αυτή την ύπουλη και σπονδυλωτή νομοθέτηση που ξεκινήσατε τον Ιούλιο του 2022, όταν περιήλθε και μάλιστα αναδρομικά η ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ στο Ταμείο Αξιοποίησης της Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου, στο ΤΑΙΠΕΔ, με το 51%, το πλειοψηφικό πακέτο μετοχών να έχει περιέλθει στην Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και τα υπόλοιπα σε εταιρείες, επιχειρήσεις, νομικά πρόσωπα και φυσικά πρόσωπα, μέχρι και στον γαλλικό κολοσσό «SUEZ».

Θα ήθελα βεβαίως να πω στο σημείο αυτό -μια πολύ μικρή ανοχή, κυρία Πρόεδρε- ότι επειδή ακούσαμε τον Υπουργό να μας

λέει ότι ο δημόσιος έλεγχος δεν καταργείται με αυτή τη ρυθμιστική αρχή, αυτό το διαψεύδει ρητά και κατηγορηματικά το υπόμνημα της 7ης Μαρτίου του 2023, η γνωμοδότηση της πρώην Αντιπροέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας, της κ. Καραμανώφ Μαρίας, η οποία ξέρει το νομικό σκέλος του θέματος του νερού όσο κανένας άλλος, και το λέει ξεκάθαρα ότι αυτή η αρχή είναι προορισμένη και οργανωμένη να ρυθμίζει τα ζητήματα που ανακύπτουν στον χώρο της αγοράς και του ανταγωνισμού, το νερό δεν είναι εμπορικό προϊόν και ότι σε καμμία περίπτωση η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας δεν μπορεί να υποκαταστήσει τον δημόσιο έλεγχο που απαιτεί η νομολογία του Σ.τ.Ε..

Θα καταθέσω αυτό το υπόμνημα στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Αγγελική Αδαμοπούλου καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν υπόμνημα, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Και τελειώνω λέγοντας ότι είναι τραγική ειρωνεία, είναι προσβολή και εμπαιγμός για τα θύματα της τραγωδίας στα Τέμπη να δείχνετε τόσο αποξενωμένοι από το θλιβερό συμβάν, να θεσμοθετείτε πάνω στα πρότυπα της αφαίμαξης, της άκρατης εμπορευματοποίησης προς όφελος του κέρδους του ιδιώτη και εναντίον της κοινωνικής ωφέλειας. Θα πρέπει, λοιπόν, να αποσύρετε άμεσα αυτό το κατάπτυστο πολυνομοσχέδιο-έκτρωμα και να στηρίξετε τις δημοτικές επιχειρήσεις που υδροδοτούν τη χώρα.

Το νερό δεν είναι εμπόρευμα. Το νερό είναι ένα κοινωνικό αγαθό ύψιστης σημασίας και δημοσίου συμφέροντος, όπως το ίδιο κοινωνικό αγαθό πρώτης σημασίας είναι και οι ασφαλείς μετακινήσεις, τις οποίες εσείς μετατρέψατε σε φονικό όπλο.

Ευχαριστώ πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα):** Εγώ σας ευχαριστώ, κύρια συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Λιούπης, εκ μέρους της Νέας Δημοκρατίας.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΙΟΥΠΗΣ:** Σας ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ένα από τα βασικά σημεία του σημερινού νομοσχεδίου που διαφωνεί η Αντιπολίτευση είναι η διεύρυνση των αρμοδιοτήτων και η μετονομασία της ΡΑΕ σε Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων.

Η ρυθμιστική αρχή επεκτείνει το αντικείμενό της και στα θέματα ύδατος και στερεών αποβλήτων. Με αυτόν τον τρόπο επιδιώκεται ένας αντικειμενικός, ορθός, συνεκτικός και διαφανής έλεγχος στα ζητήματα του νερού και μάλιστα, από μια ρυθμιστική αρχή που δεν συστήνεται εξαρχής και επομένως διαθέτει τόσο την τεχνογνωσία όσο και τη δυνατότητα να αναλάβει άμεσα τα νέα της καθήκοντα. Παρόμοιο μοντέλο ακολουθούν και άλλες ευρωπαϊκές χώρες, όπως η Ιταλία, η Πορτογαλία, η Ιρλανδία.

Το ερώτημα είναι γιατί χρειάζεται αυτή η αλλαγή. Μα, γιατί αντιμετωπίζεται ένα υπαρκτό και σοβαρό, κατά γενική ομολογία, κενό που υπάρχει μέχρι σήμερα. Η αλλαγή που γίνεται είναι μόνο προς όφελος του καταναλωτή. Σήμερα υπολογίζεται ότι υπάρχουν δημοτικοί οργανισμοί που χρεώνουν ακόμα και διπλάσιο κόστος για το πόσιμο νερό, σε σχέση με τις χρεώσεις που προκύπτουν από την υπουργική απόφαση τιμολόγησης του νερού.

Επομένως καταγράφονται συνολικά μεγάλες διαφορές τόσο σε επίπεδο κοστολόγησης όσο και σε επίπεδο ποιότητας του πόσιμου νερού. Πολλοί πάροχοι δεν παρακολουθούν σταθερά την ποιότητα του νερού, όπως έχουν υποχρέωση, ενώ συχνά έχουμε βλάβες και απώλειες στα δίκτυα, που δεν μπορούν να υπολογιστούν με ακρίβεια.

Οι ΔΕΥΑ χαράσσουν τη δική τους τιμολογιακή πολιτική και πολιτική προσλήψεων, με αποτέλεσμα πολλές από αυτές να αντιμετωπίζουν διαρκώς οικονομικά προβλήματα και να ζητούν σταθερά επιπλέον οικονομική βοήθεια από την κεντρική κυβέρνηση. Υπάρχουν ΔΕΥΑ που καταγράφουν απώλειες ακόμα και κατά 65% στο νερό που παρέχουν.

Όλα αυτά τα θέματα δείχνουν ότι η ελευθερία που υπάρχει αυτή τη στιγμή στους διάφορους παρόχους δεν εξασφαλίζουν ούτε την καλύτερη δυνατή διαχείριση των αποθεμάτων νερού ούτε τις ποιοτικές υπηρεσίες πόσιμου ύδατος προς τους πολίτες ούτε και τη δίκαιη κοστολόγηση για όλους τους καταναλωτές.

Η ανάθεση του ελέγχου και των τυχόν παραβάσεων με συστάσεις και επιβολή προστίμων, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο, σε μια ρυθμιστική αρχή εγγυάται ότι θα έχουμε συνολικά καλύτερες υπηρεσίες πόσιμου νερού και αστικών αποβλήτων παντού.

Σε όλους τους τόνους ο Υπουργός, ο κ. Σκρέκας, έχει ξεκαθαρίσει ότι δεν είναι στις προθέσεις της Κυβέρνησης η ιδιωτικοποίηση του νερού. Σκοπός είναι να έχουμε μια αξιόπιστη κεντρική εποπτεία των παρόχων υπηρεσιών ύδατος και των φορέων διαχείρισης αστικών αποβλήτων. Και φυσικά, ούτε το ζήτημα της τιμολόγησης του νερού δεν περνά από τη ρυθμιστική αρχή, όπως ακούστηκε από κάποιες πλευρές. Η αρμοδιότητα αυτή παραμένει, όπως πρέπει, στους αρμόδιους Υπουργούς με έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης.

Όπως και στο ζήτημα των απορριμμάτων, υπάρχουν πολλά που πρέπει να βελτιωθούν. Ανακυκλώνουμε σήμερα περίπου το 20% των απορριμμάτων, ενώ ο ευρωπαϊκός μέσος όρος είναι αυτή τη στιγμή γύρω στο 50%.

Ο διευθύνων σύμβουλος της ΕΥΔΑΠ περιέγραψε στο στάδιο των επιτροπών τα πολλαπλά προβλήματα που έχουν χρονίσει σε σχέση με το πόσιμο νερό και τάχθηκε υπέρ του νέου ρόλου της ρυθμιστικής αρχής που έχει όλες τις προϋποθέσεις να λειτουργήσει με τρόπο γρήγορο, αποτελεσματικό και συνεκτικό.

Παρά το γεγονός ότι το πρώτο μέρος του νομοσχεδίου έχει τραβήξει τα φώτα της δημοσιότητας, εξίσου σημαντικό είναι και το τμήμα που αφορά τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την ενσωμάτωση ευρωπαϊκών οδηγιών.

Η Ελλάδα συμμετέχει κι αυτή στους ευρωπαϊκούς στόχους, ώστε το μερίδιο της ενέργειας από ΑΠΕ στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2030 να φτάσει τουλάχιστον 32%. Βασική προτεραιότητα σε αυτό το πεδίο είναι η κινητοποίηση των καταναλωτών, ώστε η χρήση των ανανεώσιμων πηγών να διευρυνθεί και να επιτύχουμε τους στόχους που έχουν τεθεί.

Σε αυτή την κατεύθυνση θεσμοθετούνται οι κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας και οι ενεργειακές κοινότητες πολιτών που αντικαθιστούν τις ενεργειακές κοινότητες. Προσδιορίζονται αναλυτικά η νομική μορφή και ο τρόπος λειτουργίας γι' αυτές τις κοινότητες. Πολύ σημαντική αλλαγή το ότι επιτρέπεται πλέον στα μέλη της κοινότητας ανανεώσιμης ενέργειας να μετέχουν και μικρομεσαίες επιχειρήσεις που ειδικά αυτή την περίοδο μπορούν να βοηθηθούν δραστικά στην αντιμετώπιση του κόστους της ενέργειας.

Οι σημερινές διατάξεις επιδιώκουν να ενισχύσουν και τον θεσμό της αυτοκατανάλωσης. Επεκτείνεται για πρώτη φορά το δικαίωμα αυτοκατανάλωσης και στους ενοικιαστές, ακόμα και οι κοινόχρηστες ενεργειακές ανάγκες της πολυκατοικίας μπορούν να ενταχθούν σε σχήμα συλλογικής αυτοκατανάλωσης. Καταργείται και ο περιορισμός του 20% στην πώληση του πλεονάσματος ενέργειας από τους αυτοπαραγωγούς.

Ένα θέμα που έχει τεθεί πολύ το τελευταίο διάστημα από τον αγροτικό κόσμο αφορά τη δυνατότητα που υπάρχει για απαλλοτρίωση εκτάσεων, όταν δεν υπάρχει συμφωνία προκειμένου να εγκατασταθούν φωτοβολταϊκοί σταθμοί. Πρέπει να γίνει κατανοητό ότι η δυνατότητα αυτή υπάρχει εδώ και πολλά χρόνια και ήδη και από την προηγούμενη κυβέρνηση και μάλιστα, στο 100% της έκπτωσης. Με τη ρύθμιση που ισχύει πια αυτό είναι επιτρεπτό όχι στο 100%, αλλά στο 20% και ευελπιστούμε, κύριε Υπουργέ, σε ένα χαμηλότερο ποσοστό πάνω σε αυτό το θέμα.

Αντιθέτως, στηρίζεται ο αγροτικός κόσμος, η πρωτογενής παραγωγή με το Net Metering και μάλιστα, με την επισήμανση ότι οι αγρότες μπαίνουν στο δίκτυο κατά προτεραιότητα.

Επίσης, πολύ σημαντική η τροπολογία με την οποία καθιερώνεται πρωτοβάθμιος και δευτεροβάθμιος προσεισμικός έλεγχος για τα δημόσια και ιδιωτικά κτήρια, όπως κρίσιμο και το γεγονός ότι καθίστανται αρμόδιοι οι δήμοι να ελέγχουν αν όλοι οι ιδιοκτήτες και μισθωτές έχουν προχωρήσει στον απαραίτητο καθαρισμό κοινόχρηστων χώρων και οικοπέδων.

Κλείνοντας, είναι αναμφισβήτητη η έμφαση που έχει δώσει η σημερινή Κυβέρνηση στην ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Είναι μια συντονισμένη προσπάθεια η οποία φυσικά

έχει αποδώσει και αποτελέσματα. Μέχρι το 2022, όπως είπε ο Υπουργός, κατασκευάστηκαν περισσότερα από τρεις χιλιάδες μικρά φωτοβολταϊκά πάρκα, όταν στο διάστημα της προηγούμενης κυβέρνησης μετρούσαμε πολύ λιγότερα αντίστοιχα. Η πολιτική που εφαρμόζεται τα τελευταία τέσσερα χρόνια ευνόησε, λοιπόν, τα μικρά πάρκα που αναπτύσσονται διαρκώς.

Φυσικά σημαντικό στην όλη προσπάθεια ήταν και το πρόγραμμα των τρακόσιων χιλιάδων φωτοβολταϊκών έως 10 KW που θα τοποθετηθούν κατά κύριο λόγο σε στέγες σπιτιών αλλά και επαγγελματιών και αγροτών. Η Ελλάδα έχει μπει δυναμικά πια στον χώρο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, γεγονός που δίνει νέα προοπτική στη χώρα μας και της προσδίδει σημαντική θέση στον τομέα της ενέργειας εντός της ευρωπαϊκής οικογένειας

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα):** Και εγώ σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει εκ μέρους του ΣΥΡΙΖΑ ο κ. Σκουρλέτης.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ (ΠΑΝΟΣ) ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ:** Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, της Νέας Δημοκρατίας η μεγάλη μας διαφορά και σε αυτό το ζήτημα συνίσταται στο εξής, ότι εμείς τα χρόνια της κορύφωσης της ανθρωπιστικής κρίσης δώσαμε το δικαίωμα πρόσβασης στο νερό σε τριακόσιες χιλιάδες συμπολίτες μας που ήταν δικαιούχοι του ΚΕΑ και όσους είχαν 67% αναπηρία και πάνω.

Εσείς τι ερχόσαστε και κάνετε, όταν όλο το προηγούμενο διάστημα ήσασταν αμείλικτοι απέναντι σε αυτούς, οι οποίοι είχαν προβλήματα και δεν μπορούσαν να πληρώσουν τους φτηνούς σε σχέση με τα στάνταρ μέχρι τώρα της Ευρώπης λογαριασμούς του ρεύματος; Ερχόσαστε να νομοθετήσετε -και σας έχει γίνει μια συνήθεια αυτό, είναι ο κανόνας- έχοντας ενάντιά σας την αυτοδιοίκηση, τις ΔΕΥΑ αλλά ακόμα και την Ένωση Δικαστών η οποία σπανίως, αλλά πολύ σωστά έβγαλε ανακοίνωση. Και σας προειδοποιεί ότι αυτό που πάτε να κάνετε είναι έξω από τη νομολογία του Σ.τ.Ε., προειδοποιώντας μάλιστα ότι και τα έργα που θα συνδεθούν με αυτή την απόφαση όποιος τα προσβάλλει, μπορεί να τα ακυρώσει. Και μετά θα λέτε ότι είχαμε καθυστερήσεις και ότι δεν προχωρούσαν.

Ουσιαστικά πρόκειται για μια συγκεκαλυμμένη ιδιωτικοποίηση. Και πραγματικά χαίρομαι όταν σας βλέπω να λέτε «Μα δεν ιδιωτικοποιούμε, προς Θεού, το νερό;». Αυτόν τον σαδισμό –επιτρέψτε μου, κύριοι συνάδελφοι- τον έχω, να βλέπω τους νεοδημοκράτες να λένε ότι είναι κατά της ιδιωτικοποίησης αλλά την ίδια ώρα να αποκαλύπτονται, να μην κρατιούνται και να λένε: «ΣΔΙΤ για την ΕΥΔΑΠ, για τη συντήρηση του δικτύου, για τη μεταφορά του νερού στην Αθήνα, Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας και Υδάτων και Διαχείριση των Αποβλήτων από εδώ και πέρα». Μόνο που, όπως πολύ σωστά ειπώθηκε, οι ρυθμιστικές αρχές είναι για τις ανοιχτές αγορές, τις ανταγωνιστικές αγορές. Δεν έρχονται να υποκαταστήσουν τις δημόσιες πολιτικές. Αλλά αυτή ακριβώς είναι η κερκόπορτα που ανοίγετε για την ιδιωτικοποίηση του νερού.

Αντί, λοιπόν, να ασχοληθείτε με υπαρκτά προβλήματα γύρω από το νερό, ρίχνετε το βάρος στην τιμή θεωρώντας ως πούροι ορθόδοξοι νεοφιλελεύθεροι ότι αυτή είναι που θα απαντήσει στα ζητήματα. Υπάρχουν θέματα με το νερό, όπως η καλύτερη διαχείριση του, οι απώλειες που υπάρχουν σε μια σειρά δίκτυα στους δήμους της χώρας, ή σε μια σειρά κοινότητες οι οποίες πραγματικά δεν αξιοποιούν με τον καλύτερο τρόπο το νερό. Εκεί θα έπρεπε να δοθεί το βάρος και μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης, για να μπορέσουμε να κάνουμε πιο χρηστή διαχείριση και όχι να βάζετε ως προαπαιτούμενο -βάζοντας ένα αυτογκόλ στην ίδια την κοινωνία- να συγκροτηθεί η ρυθμιστική αρχή για να υλοποιηθούν τα έργα και να υπάρξει η αντίστοιχη χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης.

Το 2016 η ντιρεκτίβα της τρόικας ήταν να κάνουμε κάτι ανάλογο. Δεν το δεχτήκαμε. Εδώ βέβαια επιβεβαιώνεται η σχέση που είχατε με τα μνημόνια και την τρόικα. Αν δεν υπήρχε, θα έπρεπε να την ανακαλύψουμε. Σήμερα δεν υπάρχει. Αλλά εξακολουθείτε στο όνομα της ακραίας νεοφιλελεύθερης ορθοδοξίας να υλοποιήσετε πολιτικές που δεν σας ζητάει κανείς.

Αλλά, κύριοι συνάδελφοι, στην εποχή της κλιματικής κρίσης για να απαντήσεις σε αυτή και άρα κατ' επέκταση σε ζητήματα που σχετίζονται με τη διαχείριση των υδάτινων πόρων, χρειάζονται ισχυρές δημόσιες πολιτικές. Αυτό, λοιπόν, είναι το μεγάλο συμπέρασμα. Και δεν είναι μόνο το συμπέρασμα σε σχέση με τα θέματα που αφορούν την κλιματική κρίση, οι πολλαπλές κρίσεις που αντιμετωπίζει σήμερα η χώρα μας, η Ευρώπη, ο πλανήτης όλος απαιτούν τέτοιου είδους ισχυρές πολιτικές.

Εσείς όμως, copy paste, υλοποιείτε με την ίδια αντίληψη, την ίδια στρατηγική, την ίδια παρωχημένη στρατηγική που έχει ξεπεραστεί από την ίδια την πραγματικότητα, τη λογική των ιδιωτικοποιήσεων. Τα κοινά αγαθά, τα δημόσια αγαθά είναι εμπόρευμα. Έτσι τα προσεγγίζετε. Αυτή είναι η πολιτική σας. Πόσο μοιάζει αυτή η συζήτηση τελικά παρά τις διαφορές της, με τον τρόπο που απαξιώσατε τους σιδηροδρόμους στην Ελλάδα, με τον τρόπο που αντιμετωπίσατε την ανάπτυξή του ΟΣΕ τις τελευταίες πολλές δεκαετίες; Μοιάζει, είναι ίδια κύριοι συνάδελφοι.

Πόσο μοιάζει με τον τρόπο που αντιμετωπίζετε τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, όταν τους συρρικνώνετε διαρκώς και τους υποκαθιστάτε μέσα από την συγκρότηση των λεγόμενων αναπτυξιακών οργανισμών, που ουσιαστικά οδηγούν σε έμμεσες ιδιωτικοποιήσεις! Πόσο μοιάζει αυτή η αντίληψη με τον τρόπο που αντιμετωπίζετε το ΕΣΥ, το δημόσιο σύστημα υγείας, που πριν από λίγους μήνες είχατε το θράσος μετά την τραγική εμπειρία της πανδημίας να το κτυπήσετε στην καρδιά, καταργώντας την αποκλειστική και πλήρη απασχόληση των γιατρών! Πόσο τελικά αυτή η λογική έχει το κοινό σπέρμα, την ίδια αντίληψη με αυτά που κάνετε στον χώρο της παιδείας, βάζοντας την ειδική βάση εισαγωγής δημιουργώντας πελατεία για τα ιδιωτικά κολλέγια.

Αυτή ουσιαστικά είναι η λογική σας, μια λογική η οποία είναι κατάφωρα αντικοινωνική, μια λογική η οποία υπονομεύει την έννοια του δημόσιου συμφέροντος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, της Νέας Δημοκρατίας τα προηγούμενα χρόνια, τις προηγούμενες δεκαετίες ιδιαίτερα τη μεταπολεμική περίοδο και θα έλεγα με πιο έντονο τρόπο μετά τη Μεταπολίτευση, υπηρετήσατε ένα παραγωγικό μοντέλο, ένα οικονομικό υπόδειγμα το οποίο είχε έντονα τον μεταπρατικό χαρακτήρα. Τώρα αυτό έχει υποκατασταθεί από κάτι άλλο. Η έννοια πια των επενδύσεων και της ανάπτυξης ισοδυναμεί στη δική σας αντίληψη με έφοδο στη δημόσια περιουσία. Αυτή είναι η πεμπτουσία της στρατηγικής σας. Έχετε ουσιαστικά διαρκώς υιοθετήσει μια στάση βαθιάς υπόκλισης απέναντι στα ιδιωτικά συμφέροντα.

Δεν είναι έτσι όμως τα πράγματα. Το ζητούμενο σήμερα για τη χώρα είναι η διεύρυνση της παραγωγικής της βάσης και μέσα από αυτή την διεύρυνση η κατάκτηση μιας ανταγωνιστικής θέσης στο παγκόσμιο οικονομικό γίγνεσθαι. Αυτό δεν μπορείτε να το εξυπηρετήσετε, γιατί αυτό -θα έλεγα- ότι συνιστά και το σταυρικό πρόβλημα που πρέπει ο κόσμος να τοποθετηθεί απέναντι στις επόμενες εκλογές.

Ποια τελικά στρατηγική έχει ανάγκη ο τόπος, η Ευρώπη, ο κόσμος; Θα είναι αυτή, η οποία θα ξανακαλύπτει μια νέα, βιώσιμη αντίληψη και στρατηγική για την ανάπτυξη που θα μειώνει τις ανισότητες ή η δικιά σας η οποία εξυπηρετεί λίγους, αποκλειστικά λίγους, δραματικά λίγους και μάλιστα πολλές φορές με έναν ιδιόμορφο βαλκανικό, ελληνικό τρόπο, φαύλο τρόπο που υπηρετείται από απευθείας αναθέσεις;

Εσείς, λοιπόν, για όλα όσα λέτε τις τελευταίες μέρες με αφορμή την τραγωδία των Τεμπών ότι μάχεστε, ουσιαστικά κοιτάτε τον εαυτό σας στον καθρέφτη. Διότι και το κράτος των ρουσφετιών και το κομματικό κράτος και την αναξιοκρατία, όλα αυτά τα υπηρετείτε μέσα από ένα σελοφάν που λέγεται επιτελικό κράτος.

Γκρεμίστηκε αυτό πια. Έχετε πλέον απογυμνωθεί. Ο «Μητσοτάκης είναι γυμνός» και παραδίδεται στην κρίση του ελληνικού λαού, καθώς οι εκλογές είναι αναπόφευκτες πια.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα):** Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε συνάδελφε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι από τα άνω δυτικά θεωρεία παρακολουθούν τη συνεδρίαση, αφού ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής και ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ», είκοσι τρεις μαθήτριες και μαθητές και τρεις συνοδοί εκπαιδευτικοί από το 3ο Δημοτικό Σχολείο Ιαλυσού Ρόδου.

Η Βουλή σάς καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ:** Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Αμυρά, όλο αυτό που σας δείχνω τώρα, τα μαύρα, τα προγραμματισμένα, τα μεγάλα, είναι ο τίτλος του νομοσχεδίου. Όλο αυτό το πράγμα. Τζάμπα ταλαιπωρηθήκατε. Βάλτε ένα «ΠΩΛΕΙΤΑΙ» και τελειώνει η υπόθεση. Κάθεστε και ταλαιπωρείτε τα μυαλά σας τώρα. Όλο αυτό εδώ, είναι τίτλος του σημερινού νομοσχεδίου. Βάλτε «ΠΩΛΕΙΤΑΙ» και τελείωσε. Πείτε την αλήθεια στον κόσμο. Τι τους μπερδεύετε έτσι;

Πήρατε τα κλειδιά της χώρας το 2019 -δυστυχώς, δεν είναι ο κ. Σκρέκας εδώ αλλά του τα είπαμε πριν, τα έχει ακούσει, ακούστε και εσείς τώρα- και συμπεριφέρεστε σαν να πήρατε τα κλειδιά του μαγαζιού σας. Η θεωρία που έχετε ότι η χώρα είναι λάφυρο δικό σας, ότι είναι το χωράφι του παππού σας, ότι ό,τι θέλετε κάνετε, ξέρετε είναι εξοργιστική.

Αυτό το νομοσχέδιο, για να μάθουν οι Έλληνες που μας παρακολουθούν και τα παιδιά από την πανέμορφη Ρόδο, τι κάνει; Μην ακούτε παραμύθια. Ιδιωτικοποιεί το νερό. Το νεράκι που πίνεις, που πλένεσαι, το νεράκι του Θεού, περνάει σε ιδιώτες. Αυτό είναι ο προθάλαμος, ο προπομπός. Αυτό κάνει αυτή η Κυβέρνηση σήμερα.

Τι πρεμούρα είναι αυτή, κύριε Αμυρά, να παραδώσετε το νερό λίγο πριν παραδώσετε την διακυβέρνηση της χώρας, λίγες εβδομάδες πριν αποχωρήσετε; Δηλαδή, δεν υπάρχει περίπτωση, είτε το θέλετε είτε όχι -είμαι σίγουρος ότι δεν το θέλετε- θα έχουμε εκλογές δεν γίνεται. Γιατί αυτή η πρεμούρα να προλάβει η Κυβέρνηση να περάσει ένα τέτοιο νομοσχέδιο και μια κυβέρνηση η οποία είναι σε αποδρομή -γιατί είστε σε αποδρομή- και μάλιστα, παραβιάζοντας την απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας; Το Συμβούλιο της Επικρατείας ήταν ξεκάθαρο, ότι η Εθνική Πολιτική Υπηρεσιών Ύδρευσης σχεδιάζεται από τα κράτη ως πολιτική παροχής υπηρεσιών. Ακούω το επιχείρημα.

Κοιτάξτε, όπως όλα στην Ελλάδα ήταν διαλυμένα, η ΔΕΗ έμπαινε μέσα, η «ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ» έμπαινε μέση 1.000.000 την ημέρα, όλα έμπαιναν μέσα, έτσι και στο νερό δεν υπάρχουν έλεγχοι. Έλεγε εδώ: «Πίνουμε νερό κακής ποιότητας. Θα πεθάνουν οι Έλληνες». Και τι κάνετε εσείς; Φτιάξτε το, διορθώστε το. Πρέπει να το πουλήσετε; Πρέπει να κάνετε άλλη ανεξάρτητη αρχή; Δεν υπάρχει Κυβέρνηση; Δεν υπάρχει κράτος; Δεν υπάρχουν υπεύθυνοι; Δεν υπάρχουν Υπουργοί; Δηλαδή, είναι επιχείρημα ότι επειδή δεν γίνονταν έλεγχοι ή επειδή τα πρόστιμα ήταν λίγα ή οτιδήποτε άλλο, να το πουλήσουμε;

Μα, έτσι κάνετε σε όλα. Τα απαξιώνετε, προετοιμάζετε το έδαφος για να τα πουλήσετε. Δεν ακούτε ούτε το Συμβούλιο της Επικρατείας και την ίδια ώρα ζητάτε -σας το είπαμε και πριν από λίγο- από τον κόσμο να εμπιστευτεί τη δικαιοσύνη, ενώ εσείς γράφετε στα παλιά σας τα παπούτσια το Συμβούλιο της Επικρατείας.

Λέτε στους πολίτες: «Πρέπει να έχουμε εμπιστοσύνη στην δικαιοσύνη. Η δικαιοσύνη είναι ανεξάρτητη». Και η δικαιοσύνη αποφασίζει, το Συμβούλιο της Επικρατείας αποφασίζει και εσείς λέτε «Δεν πα' να αποφασίζεις εσύ; Εμείς έχουμε αποφασίσει τα δικά μας. Θα κάνουμε ό,τι θέλουμε εμείς». Αυτά λέτε.

Όλη η κοινωνία είναι κατά του ξεπουλήματος, ακόμα και οι δικοί σας Βουλευτές. Υπάρχουν πάρα πολλοί Βουλευτές στο εσωτερικό της Νέας Δημοκρατίας που είναι αντίθετοι στο σημερινό νομοσχέδιο. Βέβαια, θα τους δω αύριο στην ψηφοφορία. Γιατί από τζάμπα μάγκες γεμίσαμε εδώ και σε άλλα θέματα. Σε κάτι εθνικά ακούγαμε κάτι ψιθύρους, κάτι φωνές και τελικά όλοι «ναι»! Yes men! Ψηφίζετε όλοι κανονικά.

Για να δούμε, λοιπόν, αύριο, που θα έρθει η ώρα της ψηφοφορίας, αυτοί οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας που διαμαρτύρονται, θα υπερψηφίσουν; Θα συνδέσουν το ξεπούλημα του νερού με το όνομά τους ή θα πουν όχι, για να κερδίσουν την αξιοπρέπειά τους και την πολιτική τους υπεηφάνεια; Θα τους δούμε αύριο.

Έχουμε χαρίσει τα πάντα. Την ενέργεια -ακόμα και τον ΔΕΔΔΗΕ, που διαχειρίζεται το δίκτυο διανομής και αυτόν τον ξεπουλήσαμε-, τις τηλεπικοινωνίες, το οδικό δίκτυο, τους σιδηροδρόμους. Γιατί; Για να γίνουν, λέει, πιο ασφαλείς και σύγχρονοι. Γι' αυτό πούλησαν τον ΟΣΕ και ακόμη θρηνούμε τα παιδιά μας. Τα αεροδρόμια τα πουλήσαμε, λέει, για να αναβαθμιστούν και ακούμε ιστορίες που φρίττουμε. Καλοκαίρι σε κεντρικά αεροδρόμια -καλή ώρα στη Ρόδο- ένας υπάλληλος είναι, λέει. Αν αρρωστήσει, τέλος, δεν υπάρχει άλλος. Τα «σύγχρονα» αεροδρόμια, τα λιμάνια, τα πάντα! Τώρα ήρθε η ώρα του νερού.

Δεν μπορείτε να καταλάβετε ότι το νερό δεν είναι εμπορικό αγαθό, κύριε Αμυρά. Το νερό είναι κοινωνικό αγαθό, δεν είναι εμπορικό αγαθό. Καταλάβετέ το ως Κυβέρνηση -όχι εσείς προσωπικά, αλλά ως κυβέρνηση. Το νερό είναι δημόσιο αγαθό, δεν είναι προς πώληση. Ανήκει σε όλους τους Έλληνες, ξεκάθαρα.

Απορώ τι θα αφήσουμε στις επόμενες γενιές. Έχετε ξεπουλήσει όλα τα «ασημικά» της χώρας. Δεν έχετε αφήσει τίποτα.

Θέλω, επειδή είστε ιδιαίτερα ευαισθητοποιημένος σε θέματα περιβάλλοντος, να σας ρωτήσω και κάτι άλλο. Έχουμε θέσει το θέμα πάρα πολλές φορές. Επειδή το νομοσχέδιο περιέχει και διατάξεις για την παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ -πράσινη ενέργεια, όλα αυτά τα ωραία- και επειδή τα βουνά μας, τα βουνά της πατρίδος μας, τα καμένα βουνά της πατρίδος μας, έχουν γεμίσει με ανεμογεννήτριες και τα καμένα της Εύβοιας, μπορεί να μας εξηγήσει η Κυβέρνηση και το αρμόδιο Υπουργείο -εσείς δηλαδή- ποια ακριβώς είναι η πρόβλεψη για τις ανεμογεννήτριές τους μετά από είκοσι, είκοσι πέντε χρόνια που η μέση διάρκεια ζωής τους; Ότι το 15% της ανεμογεννήτριας -και μιλάω για τους έλικες- δεν ανακυκλώνεται; Αν δεν πιστεύετε εμάς, γιατί είμαστε υπερβολικοί, γιατί είμαστε συνωμοσιολόγοι, γιατί είμαστε οτιδήποτε άλλο, πάρτε την «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ». Λέει σε άρθρο της «Αλήθειες και μύθοι για την ελληνική ενέργεια». Δεν ανακυκλώνονται. Θάβονται. Εδώ δεν ρυπαίνουμε το περιβάλλον; Το ρυπαίνουμε ή όχι; Απαντήστε μας. Δεν έχει μείνει καμένο, άσπαρτο από ανεμογεννήτρια. Απαντήστε μας αν ισχύει αυτό.

Πάμε σε δύο θέματα εκτός του νομοσχεδίου και κλείνω. Στην πάνω αίθουσα από την Ολομέλεια, στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας από τις 10.00' βρίσκονται οι τρεις πρώην Υπουργοί Υποδομών και Μεταφορών και ο νυν Υπουργός κ. Γεραπετρίτης, με θέμα συζήτησης το έγκλημα στα Τέμπη, με τις δύο αμαξοστοιχίες που συγκρούστηκαν. Το έχουμε πει εκατό φορές: Δεν ήταν ατύχημα, Δεν ήταν δυστύχημα. Ήταν έγκλημα της πολιτείας κατά των Ελλήνων πολιτών. Οι Ειδική, λοιπόν, Μόνιμη Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας αντί να συμβάλει στη διερεύνηση του εθνικού εγκλήματος των Τεμπών, σήμερα άλλαξε τίτλο: Η μόνιμη Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας μετονομάστηκε σε «Επιτροπή Αδιαφάνειας και Συγκάλυψης», γιατί αυτό που συμβαίνει εκεί πάνω σήμερα είναι αδιαφάνεια και συγκάλυψη.

Έχουν μαζευτεί τώρα -κοιτάξτε- τέσσερις Υπουργοί -Σπίρτζης, Χρυσοχοΐδης, Καραμανλής, Γεραπετρίτης- και κάποιοι Βουλευτές από κάτω που κάνουν ερωτήσεις και δεν φταίει κανείς! Αυτό ακούμε από τις 10.00' σήμερα, ότι δεν φταίει κανείς. «Εμείς» λέει «τα κάναμε τέλεια». «Σας παρακαλώ, κύριε. Εμείς τα κάναμε καλύτερα. Δείτε εδώ». Δεν φταίει κανείς. Εγώ απορώ γιατί συνέβη το ατύχημα, πώς συνέβη το ατύχημα.

Γιατί συγκλήθηκε η επιτροπή αυτή; Να συζητηθεί τι; Αφού είστε όλοι άμοιροι ευθυνών. Όλοι οι εμπλεκόμενοι -όλοι- από το 2012 και μετά καλύφθηκαν πίσω από τη διάχυση ευθύνης. Φρόντισαν, όμως, νωρίτερα να φυγαδεύσουν Υπουργούς, Υφυπουργούς, υπηρεσιακούς, παράγοντες, διοικητές, εθνικούς εργολάβους, τους πάντες. Επιμένετε ακόμη και σήμερα να κρατάτε στο απυρόβλητο τους υπευθύνους της «HELLENIC TRAIN» και του ΟΣΕ. Έχουν μεγάλες ευθύνες, οι οποίοι θα έπρεπε να βρίσκονται ενώπιον της δικαιοσύνης, γιατί πρέπει να μπει κόσμος φυλακή για την υπόθεση αυτή.

Δεν το πάμε καλά εκεί πάνω σήμερα στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας. Δεν το πάμε καθόλου καλά και ο κόσμος έξω βλέπει. Είναι απαράδεκτα αυτά που συμβαίνουν.

Κοιτάξτε τώρα, θα κλείσω με δύο θέματα για να δείτε, κυρίες και κύριοι, αγαπητοί συνέλληνες, τι ρόλο παίζουν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Θα μου πείτε: Σιγά, το νέο που μας είπες τώρα. Το αναφέρω.

Δείτε τώρα πόσο δυνατά έπαιξε όλες αυτές τις μέρες η αύξηση του κατώτατου μισθού. Και να μη μαζεύονται οι δημοσιογράφοι, τέτοια χαρά, τέτοια είδηση! Και να σου εξηγούν και λίστες και κάρτες και τόσα θα παίρνει παραπάνω και τόσα. Αυξήθηκε ο μισθός 780 μεικτά, 666,85 στην τσέπη. Για ζήστε, εσείς κύριε Αμυρά, με 666, 85. Εγώ δεν μπορώ να ζήσω πάντως. Και θεωρώ ότι και κανένας Έλληνας εκεί έξω δεν μπορεί να ζήσει με 665 ευρώ. Αυτή είναι η μεγάλη είδηση.

Κοιτάξτε τώρα. Θριαμβολογείτε για την αύξηση και έχετε στο πλευρό σας τα στρατιωτάκια που βαράνε όλη μέρα και πιπιλίζουν το μυαλό του Έλληνα. Πήραμε 780 ευρώ, λέει. Μεικτά, ρε παιδιά, όμως. Πείτε την αλήθεια στον κόσμο. Όταν στο ρεύμα, στο αέριο, στα είδη διατροφής και καθημερινής ανάγκης τον τελευταίο χρόνο έχουν παγιωθεί αυξήσεις στο 50%. Αυτό δεν το λένε. Μένουν στο πρώτο. Αύξηση. Το ότι αυξήθηκαν όλα αυτά τα πάγια 50% και δεν μπορεί να ζήσει ο Έλληνας, δεν το λέμε αυτό. Όταν το τελευταίο χρόνο το βαρέλι του Brent έχει σταθεροποιηθεί στα 73 δολάρια, όταν έχουμε την πέμπτη ακριβότερη βενζίνη στην Ευρώπη στο 1,90 η Κυβέρνηση παρουσιάζει την ώρα αυτή, λοιπόν, ως σούπερ παροχή την αύξηση. Πάτε να σώσετε ό,τι μπορείτε τώρα για τις εκλογές, λυτούς και δεμένους έχετε αμολήσει τώρα. Κάνετε ό,τι μπορείτε για να φτιάξετε την εικόνα σας.

Και δεν λέμε και το άλλο. Μου το είπε ο λογιστής μου, εγώ δεν είμαι οικονομολόγος. Δεν λέτε ότι με την αύξηση αυτή -ισχύει, κύριε Βιλιάρδο;- χάνουν και το αφορολόγητο οι άνθρωποι, θα πληρώνουν και φόρο. Δηλαδή, τους δίνεις κάτι, αλλά θα πληρώνουν και φόρο. Ναι; Ναι. Συγχαρητήρια! Πολύ καλό! Να σε κάψω Γιάννη, να σε αλείψω λάδι. Σου δίνω ένα πεντάρικο παραπάνω, πες μου ευχαριστώ, αλλά θα σε φορολογώ από εδώ και πέρα. Πολύ ωραία! Αυξήστε το αφορολόγητο, να πιάσουν τόπο τα λεφτά. Τι είναι αυτό; Στα δίνω για να σου τα πάρω αλλιώς; Μα, τι είναι αυτό τώρα; Σου δίνω τόσα, στα παίρνω αλλιώς; Δεν το καταλαβαίνω αυτό το πράγμα.

Άρα, λοιπόν, εδώ είδατε πώς έπαιξαν τα μέσα ενημέρωσης αυτό το θέμα όλες τις μέρες. Και δείτε ένα θέμα, το οποίο δεν το άκουσα πουθενά. Είναι μεγίστης σημασίας, εθνικό θέμα, πολύ σοβαρό, μια τεράστια κερκόπορτα που άνοιξε και κανείς δεν είπε τίποτα. Έψαχνα κανάλια, έβαζα στο replay tv να ξαναδώ τα δελτία από την αρχή. Λέω δεν θα μπορεί, κάποιος χριστιανός θα το είπε. Τίποτα. Είναι ντροπή, αισχύνη και προδοσία να υπάρχει ελληνικό δικαστήριο που αναγνωρίζει ως μακεδονική μια σλαβική διάλεκτο. Αναφέρομαι στην απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου Φλώρινας για το σωματείο της ψευδομακεδονικής γλώσσας, που είχε εγκριθεί για τη διάδοση και τη διδασκαλία της μακεδονικής γλώσσας -Χριστέ μου- στην Ελλάδα, των Σκοπιανών δηλαδή. Βρέθηκε πρωτοδίκης που το ενέκρινε αυτό. Πήγε ο Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης στον κ. Ντογιάκο, έκανε αίτηση ανακοπής. Εκδικάστηκε η αίτηση ανακοπής και βγήκε το Πρωτοδικείο Φλώρινας και την απέρριψε. Επιμένουν στο έγκλημα. Είναι προχθεσινή είδηση, κύριε Βιλιάρδο. Την Παρασκευή βγήκε και δεν το ξέρει κανείς. Ούτε εσείς το ξέρετε; Το ξέρετε εσείς; Κανείς δεν το ξέρει. Δεν το έχουν πει πουθενά. Το απέρριψε. Όνειδος πραγματικά για τη δικαιοσύνη, όνειδος να υπάρχει πρωτοδίκης που να δίνει το δικαίωμα σε αυτούς να διδάσκουν αυτή τη γλώσσα τη σκοπιανή ως μακεδονική γλώσσα στην Ελλάδα.

Δυστυχώς, για άλλη μια φορά η ελληνική δικαιοσύνη δείχνει ότι υπηρετεί σκοτεινά συμφέροντα εις βάρος των Ελλήνων, όπως ακριβώς έπραξε με τη σκανδαλώδη απόφαση για τα funds, τα οποία συμπτωματικά σαρώνουν τις περιουσίες των Ελλήνων. Μέσα σε οκτώ μέρες βγήκε η απόφαση, όταν υποθέσεις σβήνονται μετά γιατί περνούν τα χρόνια, υπάρχει αρνησιδικία, εδώ σε οκτώ μέρες βγήκε ειρηνοδίκης γρήγορα - γρήγορα, πριν τις εκλογές!

Να απολογηθεί η Νέα Δημοκρατία γι' αυτό και μην μας πείτε ότι είναι ανεξάρτητη η δικαιοσύνη, γιατί πριν από λίγο αυτοδιαψευστήκατε, γιατί ακόμα και το Συμβούλιο της Επικρατείας το έχετε γραμμένο, δεν το υπολογίζετε, αλλά λέει το Σ.τ.Ε..

Εδώ φέρει και τη δική σας σφραγίδα αυτό. Τούτοι εδώ, του ΣΥΡΙΖΑ, αυτό ήθελαν, βγήκαν και είπαν: Εμείς θέλουμε αυτά παιδιά, ψηφίστε μας ή μην μας ψηφίζετε. Εσείς βγήκατε αλλιώς, εσείς είστε οι υπερπατριώτες, οι μακεδονομάχοι. Και τώρα με την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας ανοίγει αυτή η τεράστια κερκόπορτα. Μαζί, λοιπόν, με το ξεπούλημα των ασημικών της χώρας με τελευταίο πάντα το νερό συνεχίζετε το ξεπούλημα της Μακεδονίας. Νέα Δημοκρατία, ΣΥΡΙΖΑ και ΠΑΣΟΚ είστε χέρι-χέρι και αυτό και δεν θα το επιτρέψουμε ποτέ να ξεχαστεί και θα είμαστε εδώ, πάντα να το θυμίζουμε, άσχετα εάν το σύστημα το δημοσιογραφικό, των μέσων ενημέρωσης, των ολιγαρχών, των μιντιαρχών, όπως θέλετε πείτε το, είναι με το πλευρό σας.

Εμείς θα είμαστε εδώ να το θυμίζουμε ότι με την διακυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας υποδεχθήκατε τον ψευτομακεδόνα Πρωθυπουργό Ζάεφ εδώ εσείς οι Μεγαλέξανδροι, ότι με Κυβέρνηση Νέας Δημοκρατίας μαλώνατε τη Βουλγαρία που ασκούσε βέτο να μην μπουν τα Σκόπια στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στο ΝΑΤΟ -είναι που θα ασκούσε το βέτο ο κ. Μητσοτάκης, ο πολλά βαρύς- και με Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας υπήρξε πρωτοδικείο που επιτρέπει τη διάδοση και διδασκαλία της ψευτομακεδονικής γλώσσας μέσα στην Ελλάδα. Δικά σας έργα είναι αυτά.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης):

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα):** Και εγώ σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Κοτρωνιάς εκ μέρους της Νέας Δημοκρατίας.

Εν τω μεταξύ, κύριοι συνάδελφοι, να σας πω ότι σήμερα η Ολομέλεια θα πάει μέχρι στις 20.00' η ώρα περίπου, δηλαδή μέχρι το νούμερο σαράντα. Τελευταίος ομιλητής θα είναι ο κ. Συρμαλένιος εκ μέρους του ΣΥΡΙΖΑ και θα ξεκινήσουμε αύριο το πρωί στις 10.00' η ώρα.

Ορίστε, κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΤΡΩΝΙΑΣ:** Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υφυπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ξεκινήσω με το νομοσχέδιο. Η πρώτη ενότητα του σχεδίου νόμου εστιάζει στην κάλυψη ενός ουσιώδους κενού στην υφιστάμενη νομοθεσία, καθώς για πρώτη φορά ρυθμίζονται με ενιαίο τρόπο το πεδίο και ο φορέας που θα ρυθμίζει και θα έχει την ελεγκτική εποπτεία όλων των φορέων παροχής ύδατος στην περιοχή της τοπικής τους αρμοδιότητας, αλλά και των φορέων διαχείρισης των αστικών αποβλήτων.

Ποιοι, όμως, είναι αυτοί οι φορείς; Ποιοι είναι οι φορείς διαχείρισης του ύδατος; Με το άρθρο 3 καθορίζονται και λύνουν οποιαδήποτε παρεξήγηση ή παρερμηνεία των προθέσεων της Κυβέρνησης ως πάροχοι νερού οι δήμοι, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου των ΟΤΑ, οι ΔΕΥΑ, οι σύνδεσμοι ύδατος των ΟΤΑ, η ΕΥΔΑΠ, η ΕΥΔΑΠ Παγίων, η ΕΥΑΘ, η ΕΥΑΘ Παγίων και οι Οργανισμοί των Εγγείων Βελτιώσεων. Τέλος, δεν μπορούμε να μιλάμε για ιδιώτες.

Κυρίες και κύριοι, η λειτουργία της ρυθμιστικής αρχής δεν σημαίνει ότι προϋποθέτει ή ότι συνδέεται μόνο με τον έλεγχο και τη ρύθμιση του ιδιωτικού ανταγωνισμού. Απόδειξη δε αυτού που λέω είναι η ΡΑΕ ,που εποπτεύει σήμερα και ελέγχει τη διαχείριση του ρεύματος και του αερίου που λειτουργούν ασφαλώς μονοπωλιακά.

Με αυτά, λοιπόν, τα δεδομένα η ΡΑΕ μετονομάζεται σε Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων Ενέργειας και Υδάτων και αναλαμβάνει την εποπτεία και τον έλεγχο των παρόχων υπηρεσιών ύδατος, ύδρευσης και αποχέτευσης, όσο και των φορέων διαχείρισης των αστικών αποβλήτων. Η ανάθεση των συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων στη ΡΑΑΕΥ, στη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων Ενέργειας και Υδάτων, κρίνεται σκόπιμη δεδομένου ότι μέχρι σήμερα οι έλεγχοι ανήκαν σε πολλά Υπουργεία, χωρίς τα αναμενόμενα αποτελέσματα και πάντα με ανοιχτή τη δυνατότητα παρεμβάσεων από εξωγενείς παράγοντες.

Με το παρόν αξιοποιείται η διοικητική και υποστηρικτική δομή μιας υφιστάμενης ήδη ανεξάρτητης αρχής, η οποία έχει και την εμπειρία στην άσκηση των ρυθμιστικών και ελεγκτικών αρμοδιοτήτων, αλλά και το εχέγγυο της επιλογής της με τα τρία πέμπτα της Βουλής. Στο πλαίσιο του εποπτικού της ρόλου η αρχή θα ελέγχει την εφαρμογή τής θεσπιζόμενης τιμολόγησης των υπηρεσιών και γενικότερα θα ελέγχει τους σχετικούς παρόχους και τους Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων, ΦΟΔΣΑ, ενώ παράλληλα θα προτείνει στον Υπουργό τη συγχώνευση παρόχων υπηρεσιών ύδατος για να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητά τους, πάντα όμως σε εθελοντική βάση, όπως διευκρινίστηκε μετά και τη συνάντηση με το προεδρείο της ΚΕΔΕ. Επιπλέον, διευρύνεται η δυνατότητα της αρχής να εξετάζει και να επιλύει καταγγελίες καταναλωτών εναντίον παρόχων υπηρεσιών ύδατος και ΦΟΔΣΑ, καθώς και να συλλέγει ποιοτικά στοιχεία ως κρίσιμο κριτήριο της αξιολόγησης των υδάτων και των αστικών αποβλήτων για τη δημόσια υγεία ασφαλώς. Τυχόν πλημμέλειες και παραλείψεις από την πλευρά των παρόχων θα επιφέρουν υψηλά πρόστιμα, τα οποία θα εξειδικεύονται, βέβαια, κατά περίπτωση.

Στο σημείο αυτό θα αναφερθώ επιγραμματικά και στις υπουργικές τροπολογίες που περιέχονται, σύμφωνα με τις οποίες επικαιροποιείται ο πρωτοβάθμιος και δευτεροβάθμιος προσεισμικός έλεγχος των κτηρίων, παρέχεται η αρμοδιότητα στους δήμους να διασφαλίζουν καθ' όλη την αντιπυρική περίοδο τον καθαρισμό των οικοπεδικών ακάλυπτων χώρων και προβλέπονται παρεκκλίσεις δόμησης σε δραστηριότητες μέσης και χαμηλής όχλησης.

Έρχομαι τώρα στο τρίτο κεφάλαιο, στο οποίο ενισχύεται και εξαπλώνεται σε όλο το φάσμα της κοινωνίας η παραγωγή με εναλλακτικούς τρόπους από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Έτσι, στο άρθρο 45 ορίζονται και προβλέπονται οι κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας, οι ΚΑΕ. Αυτές είναι αστικοί συνεταιρισμοί του ν.1667/86, με αντικείμενο την άσκηση των δραστηριοτήτων του άρθρο 6Ε του νομοσχεδίου αυτού, στο οποίο θα αναφερθώ λίγο πιο κάτω. Για να συσταθούν μεταξύ άλλων το 50% των μελών πρέπει να έχουν εγγύτητα στην περιοχή όπου δημιουργείται η ΚΑΕ, δηλαδή η Κοινότητα Ανανεώσιμης Ενέργειας, και ασκεί τις δραστηριότητες της. Ο ελάχιστος αριθμός των μελών της ΚΑΕ είναι τα εξήντα μέλη ή τα δεκαπέντε μέλη, αν συμμετέχουν αποκλειστικά μικρομεσαίες επιχειρήσεις οι οποίες με αυτό το νομοσχέδιο βρίσκουν μια διέξοδο στην κάλυψη των ενεργειακών της αναγκών. Μπορεί να έχουν τα συμβούλια τρία μέλη, αν συμμετέχουν τουλάχιστον δύο οργανισμοί αυτοδιοίκησης πρώτου ή δεύτερου βαθμού. Και το τρίτο μέλος είναι ή επιχείρηση που ανήκει 100% στον ΟΤΑ πρώτου ή δεύτερου βαθμού, είτε είναι το τρίτο μέλος ΟΤΑ πρώτου ή δεύτερου βαθμού.

Στο άρθρο 49 προστίθεται το άρθρο 6Ε, στο οποίο ορίζεται ότι οι ΚΑΕ δραστηριοποιούνται εντός μιας περιφέρειας και ασκούν μία από τις παρακάτω δραστηριότητες, δηλαδή: παραγωγή, κατανάλωση, αποθήκευση και πώληση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Για τη σύσταση της κοινότητας ανανεώσιμης ενέργειας, σύμφωνα με το άρθρο 51, τηρείται η διαδικασία ίδρυσης του αστικού συνεταιρισμού του ν.1667/86 και εγγράφονται στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο, στο ΓΕΜΗ.

Με το άρθρο 60 καθορίζονται οικονομικά κίνητρα και μέτρα στήριξης των κοινοτήτων ανανεώσιμης ενέργειας, τόσο για την προτεραιότητα εγκρίσεων των αδειών, όσο και την προκήρυξη προγραμμάτων εγκατάστασης φωτοβολταϊκών σταθμών και συστημάτων αποθήκευσης διαφορετικής τεχνολογίας, προς εφαρμογή του εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού με χρηματοδότηση ιδίως από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης. Επίσης, με το άρθρο 62 ορίζονται οι μεταβατικές διατάξεις μετατροπής των υφιστάμενων Ενεργειακών Κοινοτήτων σε Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας.

Πολύ σημαντικό θεωρώ και το άρθρο 63, με το οποίο οι καταναλωτές πλέον έχουν δικαίωμα να ενεργούν ως αυτοκαταναλωτές ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές είτε μεμονωμένα είτε μέσω φορέων σωρευτικής εκπροσώπησης και να παράγουν ενέργεια και για δική τους κατανάλωση, αλλά και να αποθηκεύουν και να πωλούν την πλεονάζουσα. Αξίζει να σημειωθεί ότι με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καταρτίζεται ειδικό πρόγραμμα ανάπτυξης φωτοβολταϊκών συστημάτων μικρής ισχύος σε κατοικίες συνδεδεμένες με αντίστοιχη παροχή οικιακής χρήσης.

Με το άρθρο 64 επιτρέπεται για αυτοκαταναλωτές η εγκατάσταση σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας για την κάλυψη ιδίων αναγκών τους, με ενεργειακό συμψηφισμό: σε Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, σε εγγεγραμμένους στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων για εγκαταστάσεις αγροτικών εκμεταλλεύσεων και αγροτικών χρηστών, σε Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας, σε Ενεργειακές Κοινότητες του ν.4513/18 για αγρότες που είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων, με μέγιστη ισχύ για τις οικίες τα δέκα κιλοβάτ ανά παροχή και για τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου τα εκατό κιλοβάτ ανά παροχή.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Με το άρθρο 65 δίνει τη δυνατότητα στους ΟΤΑ πρώτου και δεύτερου βαθμού να τοποθετούν εγκαταστάσεις ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ για κάλυψη ενεργειακών αναγκών κοινωφελών επιχειρήσεων, δημοτικών επιχειρήσεων, ύδρευσης, αποχέτευσης, κέντρων υγείας και νοσοκομείων, δημοτικών εγκαταστάσεων και δικτύων οδοφωτισμού, καθώς και κάθε άλλου κτηρίου υποδομής ή εγκατάστασης που ανήκει ή εξυπηρετεί τους ΟΤΑ με εφαρμογή ενεργειακού και εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού.

Κυρίες και κύριοι, το νομοσχέδιο είναι ένα ακόμα βήμα εκσυγχρονισμού με κοινωνικό πρόσημο ως προς τη διατήρηση του κοινωνικού χαρακτήρα του αγαθού του νερού, κοινωνικό πρόσημο γιατί δίνει τη δυνατότητα ελέγχου της ποιότητας και της τιμής του νερού, κοινωνικό πρόσημο ως προς τη δυνατότητα πλέον του κάθε πολίτη να ωφεληθεί από τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Το νομοσχέδιο βάζει το σύστημα διαχείρισης νερού και ανανεώσιμων σε νέες βάσεις που κοιτούν ασφαλώς προς το μέλλον.

Σας ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα):** Και εγώ σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο τώρα εκ μέρους του ΣΥΡΙΖΑ έχει η κ. Ραλλία Χρηστίδου.

**ΡΑΛΛΙΑ ΧΡΗΣΤΙΔΟΥ:** Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, λίγο πριν τις κάλπες η Κυβέρνηση φέρνει προς ψήφιση ένα νομοσχέδιο αντισυνταγματικό και καταστροφικό. Ακόμα και η Επιστημονική Επιτροπή της Βουλής στην έκθεσή της αμφισβητεί αν και κατά πόσο οι μεταβιβαζόμενες με το παρόν νομοσχέδιο αρμοδιότητες στη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων Ενέργειας και Υδάτων συμβαδίζουν με τη νομολογία και τις κατά καιρούς αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Ακόμα και η Ένωση Διοικητικών Δικαστών εγγράφως ζητά από τον Υπουργό να αποσύρει από το ανωτέρω νομοσχέδιο τα άρθρα που αφορούν τη διαχείριση των υπηρεσιών πόσιμου ύδατος και επί λέξει αναφέρουν ότι δεν είναι δυνατόν να βελτιωθούν οι συγκεκριμένες διατάξεις με οποιεσδήποτε φραστικές ή λεπτομερειακές τροποποιήσεις. Τα ίδια σας είπαν και οι περιβαλλοντικές οργανώσεις, τα ίδια σας είπαν και τα σωματεία και οι σύλλογοι εργαζομένων σε δημοτικές επιχειρήσεις και εταιρείες ύδρευσης, τα ίδια σας είπε και η Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων, τα ίδια σας είπε και η Ένωση Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης Αποχέτευσης, τα ίδια σας είπαν και δήμαρχοι που είναι φιλικά προσκείμενοι στη Νέα Δημοκρατία, τα ίδια σας είπαν και φιλοκυβερνητικές εφημερίδες και μάλιστα στο πρωτοσέλιδο. Έφτασε ο Υπουργός στην ακρόαση φορέων να διακόψει τους εκπροσώπους δεκατρείς φορές για να τους υποβάλει τι να λένε, επαναλαμβάνοντας και τις δεκατρείς φορές ότι δεν έχουν καταλάβει τι ωραία που τα λέει το νομοσχέδιο. Βέβαια αυτή είναι η μόνιμη τακτική σας. Τέσσερα χρόνια τώρα, το ίδιο πράγμα, κάθε φορά που πιάνεστε στα πράσα η ίδια επαναλαμβανόμενη φράση. Την περασμένη εβδομάδα τα ίδια μας είπε ο Υφυπουργός Πολιτισμού για τους καλλιτέχνες. Δεν κατάλαβαν καλά! Το ίδιο μας είπε και ο Υπουργός Υγείας για τις οικογένειες των μικρών ασθενών και τους εργαζόμενους στην οικολογική μονάδα του Νοσο-

κομείου «Παίδων»: «Δεν καταλάβαμε καλά», «δεν κατάλαβαν οι γονείς καλά».

Μια ολόκληρη κοινωνία τέσσερα χρόνια δεν καταλαβαίνει καλά, μόνο εσείς καταλαβαίνετε. Αν σας ακούσει κανείς, ειλικρινά θα πιστέψει ότι είσαστε η πιο παρεξηγημένη Κυβέρνηση που πέρασε ποτέ από αυτήν τη χώρα, μολονότι έχετε όλα τα συστημικά μέσα με το μέρος σας για να εξηγήσουν τι είναι αυτό που δεν καταλαβαίνει όλη η κοινωνία. Είστε οι άριστοι των αρίστων, αλλά τόσο άριστοι που κανένας δεν σας καταλαβαίνει!

Όμως εσείς ξέρετε, και στην προκείμενη περίπτωση ξέρετε τα βήματα που είναι ένα, ένα και τα εκτελείτε προκειμένου να οικοδομήσετε μια νέα αγορά που θα αφορά τις Υπηρεσίες Ύδρευσης και Αποχέτευσης των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων. Στην προκείμενη περίπτωση συνεχίζετε την επίθεση, προκειμένου να πετύχετε την ιδιωτικοποίηση της διαχείρισης των απορριμμάτων, συνεχίζετε την υποβάθμιση των ενεργειακών κοινοτήτων και φέρνετε νέα ισχυρά πλήγματα στο φυσικό και οικιστικό περιβάλλον της χώρας και στις περιοχές «NATURA», καθιστώντας την προστασία τους εντελώς διάτρητη, ενώ βέβαια αφθονούν άρθρα, φωτογραφικές διατάξεις, για τους ημετέρους.

Συγκεκριμένα, η υπαγωγή των δημοτικών επιχειρήσεων της διαχείρισης νερού και απορριμμάτων στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας θα έχει ως αποτέλεσμα ένα ασφυκτικό πλαίσιο που θα τις υποχρεώσει όχι να εξορθολογίσουν, όπως ισχυρίζεστε, αλλά να αυξήσουν τα τιμολόγιά τους, ανοίγοντας παράλληλα τον δρόμο στους ιδιώτες.

Χρησιμοποιείτε ως επιχείρημα την ελλιπή εποπτεία νερού και απορριμμάτων. Μάλιστα! Κι αυτό όταν εσείς οι ίδιοι, η Κυβέρνησή σας, καταργήσατε την Ειδική Γραμματεία Υδάτων του Υπουργείου Ενέργειας επί τέσσερα χρόνια, έχετε μετατρέψει την ανακύκλωση σε φυτώριο σκανδάλων και καθυστερείτε βασικές υποχρεώσεις στη διαχείριση υδάτων έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και όλα αυτά, ενώ η ΡΑΕ έχει ελάχιστο προσωπικό και ήδη έχει αποτύχει στον έλεγχο του χώρου της παραγωγής ενέργειας, εξαιτίας φυσικά των δικών σας μεθοδεύσεων.

Η Ρυθμιστική Αρχή Νερού είχε απορριφθεί από τις μνημονιακές υποχρεώσεις το 2016 με την κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ. Εσείς τώρα έρχεστε χωρίς μνημόνια, τη φέρνετε οικειοθελώς, την καθιστάτε υποχρεωτική, προκειμένου να εισπραχθούν κεφάλαια από το Ταμείο Ανάκαμψης, ενώ κανένας δεν σας υποχρέωνε για κάτι τέτοιο, εκτός από τα όρνεα που εποφθαλμιούν τη διαχείριση του νερού για να αποκομίσουν κέρδος και μόνον αυτοί!

Στα επόμενα άρθρα υποβαθμίζετε τις Ενεργειακές Κοινότητες που είχαν ιδρυθεί με τον ν.4513/2018 του ΣΥΡΙΖΑ. Δεν τις θέλετε τις κοινότητες, γιατί η ύπαρξή τους είναι αντίπαλο παράδειγμα προς τους ολιγάρχες που κερδοσκοπούν ανεξέλεγκτα στην ενέργεια. Δεν τις θέλετε και γι' αυτό ακυρώσατε τη χρηματοδότησή τους μέσω ΕΣΠΑ και την προτεραιότητα σύνδεσής τους στο ενεργειακό δίκτυο. Έρχεστε, λοιπόν, τώρα και δημιουργείτε δύο νέες μορφές ενεργειακών κοινοτήτων, όχι για να διευκολύνετε, αλλά για να δυσκολέψετε τη σύστασή τους, καθώς κάθε σκέψη για ενεργειακή δημοκρατία προφανώς σας προκαλεί απέχθεια.

Και δεν σταματάτε εδώ. Φέρνετε νέα αναβολή στην υλοποίηση των ευρωπαϊκών υποχρεώσεων της χώρας αναφορικά με την προστασία και τη διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών. Οι ειδικές περιβαλλοντικές μελέτες έχουν ανατεθεί από τον Ιανουάριο του 2019 με στόχο την ολοκλήρωσή τους τον Ιούνιο του 2021 και σήμερα, 2023, έχουν τεθεί σε δημόσια διαβούλευση έντεκα μόνον από τις είκοσι τέσσερις προβλεπόμενες. Λογικά θα έχουν υποβληθεί στο Υπουργείο και οι υπόλοιπες. Αυτή η αναβολή σας θυμίζει τίποτα; Με τις ρυθμίσεις που φέρνετε, αλλάζουν και πάλι οι προδιαγραφές των μελετών. Άρα πρέπει να ξανασυνταχθούν από την αρχή.

Στο μεταξύ οι προστατευόμενες περιοχές μένουν στο έλεος και στη χαρά όποιου θέλει να τις καταπατήσει, εισάγοντας σε αυτές δραστηριότητες ασύμβατες και βλαβερές για τους οικοτόπους που φιλοξενούν και υποτίθεται ότι είναι υποχρέωση της πολιτείας να προστατεύει. Όλα αυτά, ενώ η Ελλάδα έχει ήδη καταδικαστεί από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για το θέμα από το 2020.

Όμως η Νέα Δημοκρατία βέβαια είναι μόνο στα χαρτιά φιλοευρωπαϊκή. Στην πράξη είναι πιστός συνεχιστής παραδόσεων ρουσφετιού και ευνοιοκρατίας που έχουν τις ρίζες τους στο οθωμανικό κράτος και γι' αυτό η σωρεία φωτογραφικών συνταγματικών παραβιάσεων και χατιρικών ρυθμίσεων σε θέματα πολεοδομικής νομοθεσίας, δασικής νομοθεσίας, αυθαιρεσιών οικοδομικού κανονισμού, δόμηση σε αιγιαλό, ρυθμίσεις που είναι διάσπαρτες στα άρθρα του παρόντος νομοσχεδίου και ικανοποιούν μικρά και μεγάλα ρουσφέτια εκλογικής πελατείας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κοιτάξτε, το άρθρο 24 του Συντάγματος αναφέρει ρητά: «Η προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος αποτελεί υποχρέωση του κράτους και δικαίωμα του καθενός». Δυστυχώς η διατύπωση αυτή δεν αφορά την παρούσα Κυβέρνηση που απέναντι στο δημόσιο συμφέρον αντιπαραθέτει μονίμως το ιδιωτικό κέρδος του μεγαλοξενοδόχου, του δήθεν επενδυτή, του καταπατητή, όσων θέλουν να κερδοσκοπήσουν από την ύδρευση και τα απορρίμματα. Η γνωστή φράση «τον πλανήτη δεν τον κληρονομήσαμε από τους προηγούμενους, αλλά τον έχουμε δανειστεί από τους επόμενους» - ξέρετε- είναι προφανές ότι προκαλεί ειρωνικά σχόλια στους κυβερνώντες. Δεν προτίθενται να αφήσουν τίποτα στις επόμενες γενιές και θα επιτρέψουν ή μάλλον καλύτερα θα διευκολύνουν την καταλήστευση της χώρας χθες, σήμερα, τις ελάχιστες ημέρες που τους απομένει ως Κυβέρνηση.

Ξέρετε κάτι, θα το διαπιστώσετε πάρα πολύ σύντομα, σας έχουν καταλάβει όλες και όλοι. Και αυτό που έχουν καταλάβει περισσότερο είναι ότι το δήθεν επιτελικό σας κράτος αυτοαναφλέχθηκε, γκρεμίστηκε, διότι πολύ απλά συγκρούστηκε με τον ίδιο του τον εαυτό. Και είναι καθήκον μας, της επόμενης προοδευτικής κυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία να γιατρέψει τις πληγές στο κοινωνικό σώμα και στο σώμα του κράτους που οφείλει να το υπηρετεί και να το υπερασπίζεται στο όνομα πρωτίστως της ίδιας του της αξιοπρέπειας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα):** Κι εγώ σας ευχαριστώ.

Τον λόγο εκ μέρους του ΣΥΡΙΖΑ έχει ο κ. Χατζηγιαννάκης.

**ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΑΚΗΣ:** Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υφυπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τελικά λέει ο λαός μας ότι πρώτα σου βγαίνει η ψυχή και μετά το χούι. Έτσι και η Κυβέρνησή σας, πιστή σε ό,τι μας έχει δείξει όλα αυτά τα χρόνια και παρά τη δραματική αυτή τραγωδία, αυτήν την τραγωδία που βιώσαμε πριν από λίγες ημέρες, μυαλό δεν βάζει, δεν αλλάζει περπατησιά και συνεχίζει σε αυτά που έκανε, λίγες μέρες πριν την οριστική αποπομπή της από τον ελληνικό λαό, από αυτή τη διακυβέρνηση.

Δεν μπορεί κανείς νοήμων άνθρωπος, ακόμα και για λόγους πολιτικούς ή επικοινωνιακούς να καταλάβει για ποιον λόγο φέρνετε ένα νομοσχέδιο, ελάχιστες μέρες πριν από τις εκλογές, από τα τελευταία κατά τεκμήριο νομοσχέδια της συγκεκριμένης Κυβέρνησης, στο οποίο σχεδόν το σύνολο των φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης, των περιβαλλοντικών οργανώσεων, των δημοτικών επιχειρήσεων ύδρευσης-αποχέτευσης, των φορέων διαχείρισης στερεών αποβλήτων, των εργαζομένων στην τοπική αυτοδιοίκηση είναι καθολικά αντίθετο.

Είναι ένα νομοσχέδιο που έχει αποδειχθεί πλέον ότι είναι αντισυνταγματικό και παραβιάζει κλειστές θύρες πολύ πρόσφατων αποφάσεων του Συμβουλίου της Επικρατείας. Όχι ότι σας ενδιέφερε ποτέ, για να λέμε την αλήθεια, η συμβατότητα με τις αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας. Ήδη προχθές βγήκε άλλη μία απόφαση για τους άλλους νόμους των ΟΤΑ, των περίφημων νόμων Θεοδωρικάκου. Έχετε δηλαδή μακρά ιστορία. Σε αυτή μόνο τη θητεία προλάβατε και έχετε βγάλει τόσους αντισυνταγματικούς νόμους που δεν είχε προλάβει καμία κυβέρνηση μέσα σε τρία και τέσσερα χρόνια. Άρα δεν σας ενδιέφερε και πολύ.

Φέρνετε όμως, ένα νομοσχέδιο, προεκλογικά στην ουσία, σε κρίσιμο στην πραγματικότητα πολιτικό χρόνο, που κανείς δεν θα βρεθεί να το υποστηρίξει. Και απορεί κανείς γιατί το κάνετε αυτό. Η δική μας απορία δεν είναι γιατί το φέρνετε, καθώς είστε πιστοί στην πολιτική σας, της απόλυτης ιδιωτικοποίησης των πάντων

και του ξεπουλήματος των πάντων. Είναι γιατί το φέρνετε τώρα, ενώ δεν έχετε κάποιον να το υποστηρίξει. Γιατί μπορεί να μας λέτε τα παραμύθια που είπατε και στη Γενική Συνέλευση των ΔΕΥΑ, στην οποία είχαμε παραβρεθεί, αλλά και πάλι τότε σας το λέγαμε. Το είχατε υπό διαβούλευση το συγκεκριμένο νομοσχέδιο. Σας το είχε πει και ο κ. Φάμελλος, το είχα πει και εγώ στην τοποθέτησή μου εκεί και φυσικά είχαν πάρει θέση και ο Πρόεδρος, αλλά και όλοι οι εκπρόσωποι των ΔΕΥΑ της χώρας.

Είναι σαφές ότι όταν φέρνετε -σας το είπε ο Κοινοβουλευτικός μας Εκπρόσωπος κ. Τσακαλώτος, ο κ. Φάμελλος, αλλά και από όλες τις πτέρυγες της Βουλής- μία ρυθμιστική αρχή να εποπτεύει δημόσιους φορείς που υποτίθεται ότι δεν το ιδιωτικοποιείτε και ότι παραμένει υπό δημόσιο έλεγχο, αυτό μας λέτε τόσο καιρό από εκείνες τις ημέρες που ήταν σε διαβούλευση, τι τη χρειάζεται τη ρυθμιστική αρχή; Τι τη χρειάζεστε τη ρυθμιστική αρχή; Για να αποφασίζει ή να καθορίζει ή να ρυθμίζει τη σχέση μεταξύ φορέων του δημοσίου που δεν έχουν το κέρδος ως ζητούμενο;

Το ότι το Συμβούλιο της Επικρατείας έχει πει ξεκάθαρα ότι το νερό δεν μπορεί να αποτελέσει προϊόν το οποίο θα μπει μέσα στην αγορά, με όρους ιδιωτικοοικονομικού συμφέροντος, γιατί είναι κοινωνικό αγαθό, σας αφορά ή όχι; Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας τι θα έρθει να ρυθμίσει;

Σας το είπε πολύ εύστοχα ο κ. Τσακαλώτος. Αν η ΔΕΥΑ Ιωαννίνων ή η ΔΕΥΑ Πρέβεζας είναι ανταγωνιστικές μεταξύ τους; Για να το καταλάβουμε δηλαδή. Ποια είναι η λογική της ΡΑΕ; Και λέτε και ψέματα ότι δεν υπήρχε ρυθμιστικό πλαίσιο. Διότι υπήρχε ρυθμιστικό πλαίσιο με την Ειδική Γραμματεία Υδάτων, την οποία αν εσείς θεωρούσατε αναποτελεσματική -δημόσιο φορέα υπαγόμενο σε εσάς, στο Υπουργείο σας- μπορούσατε να την αναβαθμίσετε, μπορούσατε να την κάνετε γενική γραμματεία, μπορούσατε να την κάνετε οτιδήποτε άλλο υπαγόμενο πάλι στο δημόσιο ως δημόσιο φορέα. Μπορούσατε να την εξοπλίσετε με προσωπικό και με άλλες βοήθειες, αν θεωρούσατε ότι δεν επιτελεί το έργο της και ότι πράγματι αυτό που σας κόπτει είναι η αποτελεσματικότητα της διαχείρισης των υδατικών πόρων και των στερεών αποβλήτων.

Δυστυχώς όλα αυτά όμως, επειδή προσκρούουν στη λογική, προσκρούουν και στη γραμματική ερμηνεία όλων αυτών των διατάξεων που φέρνετε. Η μοναδική λογική απάντηση στο γιατί το φέρνετε τώρα και τι ακριβώς θέλετε να πετύχετε είναι ότι ξεπληρώνετε γραμμάτια. Είναι δεδομένο ότι ξεπληρώνετε σε κάποιους γραμμάτια. Έχετε κάποιες συμφωνίες τις οποίες θα θέλατε πάρα πολύ να είχατε τον χρόνο να υλοποιήσετε, αλλά δεν θα προλάβετε να υλοποιήσετε.

Και για τη διαχείριση των υδάτων; Ως «ουρά» αυτού του νομοσχεδίου έχετε στο σχεδιασμό σας -δεν θα είστε κυβέρνηση- να έρθουν μεγάλοι επιχειρηματικοί όμιλοι στους οποίους θα δώσετε τη διαχείριση τελικά των υδάτων και όλο αυτό που πρέπει να πηγαίνει σε κάθε Έλληνα πολίτη, αυτό το αγαθό. Το ίδιο θέλετε να κάνετε και στη διαχείριση των στερεών αποβλήτων, λες και δεν υπάρχουν φορείς διαχείρισης, λες και δεν είναι αρμόδιοι οι ΟΤΑ γι' αυτούς.

Χρειάζονται τη ΡΑΕ, τη ρυθμιστική αρχή, από πάνω για να ρυθμίζει τι; Την τιμολογιακή πολιτική; Τι θα ρυθμίζει -για να καταλάβουμε- που δεν το κάνει στην υφιστάμενη νομοθεσία και δεν βγαίνει ως ανταποδοτικό τέλος, απόλυτα συμβατό με το Σύνταγμα;

Είναι σαφές ότι έχετε έναν σχεδιασμό για όλα αυτά τα αγαθά, γιατί τα αντιλαμβάνεστε ως προϊόντα και ως πηγή πλουτισμού, αντίθετα όχι μόνο με τις αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας και με το Ευρωπαϊκό, το Ενωσιακό Δίκαιο, αντίθετα και με την κοινή λογική και με αυτό που έχουν ανάγκη οι Έλληνες πολίτες.

Δεν πειράζει όμως, θα εκτεθείτε άλλη μία φορά. Ας το ψηφίσετε σήμερα ακόμα και εσείς, οι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας που στις επιτροπές ήσασταν εναντίον και στους διαδρόμους της Βουλής λέγατε διαφορετικά από αυτά που θα αναγκαστείτε να ψηφίσετε. Ούτως η άλλως δεν πρόκειται να εφαρμοστεί. Σε λίγες μέρες θα έχουμε εκλογές, θα αποφασίσει ο ελληνικός λαός και αυτό το νομοσχέδιο, όπως και πολλά άλλα θα μπουν στο χρονοντούλαπο της ιστορίας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα):** Κι εγώ σας ευχαριστώ.

Τον λόγο τώρα έχει εκ μέρους της Νέας Δημοκρατίας ο κ. Κέλλας.

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΕΛΛΑΣ:** Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κύριε Υφυπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο του Υπουργείου Περιβάλλοντος που σήμερα συζητούμε είναι ένα ιδιαιτέρως σημαντικό νομοθέτημα της κοινοβουλευτικής περιόδου, καθώς αφορά το αύριο του τόπου μας και τις προοπτικές ανάπτυξης της περιφέρειας.

Το νερό, η παραγωγή ηλιακής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και η προστασία του φυσικού πλούτου συνδέονται άμεσα με την αειφορία του περιβάλλοντος και το μέλλον των επόμενων γενεών.

Σε ό,τι αφορά το ζήτημα διαχείρισης των υδάτων, ζω και εκλέγομαι στον Νομό Λάρισας που είναι η καρδιά της αγροτικής παραγωγής, η οποία απειλείται από την ξηρασία και την ερημοποίηση. Γνωρίζω από πρώτο χέρι πως η διασφάλιση της επάρκειας των υδατικών πόρων συνιστά εθνικό ζήτημα. Και όπως επισημάνατε, κύριε Υπουργέ, στην επιτροπή το 80% της κατανάλωσης του νερού διοχετεύεται στην άρδευση, από το οποίο το 70% αντλείται από τους υπόγειους υδροφόρους ορίζοντες.

Είπατε ότι η ΡΑΕ εξελισσόμενη σε ΡΑΑΕΥ θα συμβάλει στην αντιμετώπιση του υδατικού προβλήματος. Δεν καταλαβαίνω πώς θα γίνει αυτό, καθώς στη διαχείριση των υδάτων εμπλέκονται πολλοί φορείς και η συμμετοχή ενός ακόμη δημιουργεί επιφυλάξεις. Χαίρομαι και συμφωνώ απόλυτα με αυτό που είπατε, ότι το νερό θα παραμείνει σε δημόσιο έλεγχο. Πρέπει όμως κάποια πράγματα, που αναφέρονται στο νομοσχέδιο, να βελτιωθούν ώστε να μην αφήνουν υποψίες.

Λέτε στο άρθρο 11 για συμβάσεις παραχώρησης. Εννοείτε για τις υπάρχουσες συμβάσεις παραχώρησης που έχουν συνάψει η ΕΥΔΑΠ και η ΕΥΑΘ; Εάν πρόκειται γι' αυτό, ξεκαθαρίστε το, κύριε Υπουργέ.

Όπως επίσης οι συγχωνεύσεις και οι συνενώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 12 θα αφορούν τις ίδιες τις ΔΕΥΑ μεταξύ τους και εφόσον μόνον οι ίδιες το αποφασίζουν και το εγκρίνουν; Διότι οι ΔΕΥΑ θα είναι μη κερδοσκοπικές κοινωφελείς επιχειρήσεις και λειτουργούν με την ευθύνη του εκάστοτε δήμου. Επομένως, θέμα ανταγωνιστικότητας μεταξύ τους δεν υφίσταται. Το νερό είναι δημόσιο αγαθό και ως τέτοιο πρέπει να παραμείνει.

Δεν αμφισβητώ ότι το νομοσχέδιο αποσαφηνίζει πως οι πάροχοι υπηρεσιών ύδρευσης είναι δημόσιοι φορείς, ούτε αμφιβάλλω για τις καλές προθέσεις και τις διαβεβαιώσεις που δώσατε προχθές στο Διοικητικό Συμβούλιο της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Εργαζομένων ΔΕΥΑ. Ωστόσο, επειδή έχω υπηρετήσει στην αυτοδιοίκηση και γνωρίζω τα θέματα των ΔΕΥΑ, ορθώς αναφέρατε τόσο εσείς, όσο και ο Υφυπουργός κ. Αμυράς ότι κάποιες επιχειρήσεις δουλεύουν πραγματικά υποδειγματικά και κάποιες άλλες χρειάζονται βελτίωση. «Κάποιες τιμολογούν...», είπατε, «... τις υπηρεσίες λελογισμένα και κάποιες πιο ακριβά».

Συμφωνώ και αναρωτιέμαι, μήπως θα έπρεπε πρώτα, μέσω των υπαρχουσών δομών της δημόσιας διοίκησης, να προχωρήσουμε στην εξυγίανση αυτών των ΔΕΥΑ αντί να αναθέτουμε αρμοδιότητες σε μια αρχή που με το υπάρχον προσωπικό δεν μπορεί να ανταπεξέλθει στο πρόσφατο έργο που θα της ανατεθεί;

Και έρχομαι στο δεύτερο θέμα, κύριε Υπουργέ. Άρθρο 163. Προβλέπεται η αναγκαστική απαλλοτρίωση γηπέδων εγκατάστασης προκειμένου να τοποθετούνται σταθμοί ΑΠΕ. Ειδικότερα για τα φωτοβολταϊκά το ποσοστό αυτό ορίζεται στο έως 20%.

Σας ρώτησα στην επιτροπή αν η ρύθμιση αφορά και αγροτεμάχια ιδιωτών και η απάντηση ήταν ότι πρέπει ο επενδυτής να κατέχει το 20% για να απαλλοτριώσει το υπόλοιπο 20%. Εξακολουθεί να ισχύει, κύριε Υπουργέ, το 20% της απαλλοτρίωσης αγροτεμαχίων ιδιωτών; Σκέφτεστε να αλλάξετε αυτό το ποσοστό; Διότι ακούμε διάφορα. Θα ήθελα, σας παρακαλώ, μια υπεύθυνη απάντηση.

Είναι απαραίτητο θεωρώ να μηδενίσουμε τον κίνδυνο απαλλοτρίωσης ιδιωτικών χωραφιών και περιουσιών του κόσμου. Το

Σύνταγμα στο άρθρο 17, όπως και ο Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο αντίστοιχο άρθρο 17 προστατεύουν την ατομική ιδιοκτησία και προβλέπουν απαλλοτριώσεις με αποζημιώσεις μόνον για λόγους δημόσιας ωφέλειας, δημόσιας και όχι ιδιωτικής. Συμφωνούμε ότι οι δημόσιες υποδομές έγιναν και γίνονται μέσω απαλλοτριώσεων για να εξυπηρετηθεί το δημόσιο συμφέρον. Δεν γίνεται όμως να βαφτίζουμε δημόσια ωφέλεια το κέρδος του οποιουδήποτε ιδιώτη.

Και εδώ θεωρώ υποχρέωσή μου να τονίσω ότι δεν είμαι αντίθετος με το κέρδος του κάθε επιχειρηματία, κάθε άλλο. Το γεγονός ότι η διάταξη απαλλοτρίωσης στο 100% ψηφίστηκε το 2001 και ίσχυε μέχρι πρότινος, δεν μας αφορά, γιατί η Νέα Δημοκρατία είναι το μεγάλο λαϊκό κόμμα που προστατεύει έμπρακτα τα συμφέροντα της μεσαίας τάξης, των αγροτών και των αδύναμων. Σας παρακαλώ να μεριμνήσετε για την τροποποίηση αυτού του άρθρου.

Όσον αφορά τα υπόλοιπα μέρη του νομοσχεδίου, σας είχα επισημάνει ότι πρέπει να παρασχεθεί στους αγρότες η δυνατότητα να δημιουργούν δικά τους φωτοβολταϊκά προκειμένου να μειωθεί το κόστος παραγωγής μέσω του συμψηφισμού παραγόμενης και καταναλισκόμενης ενέργειας. Είπατε ότι θα δοθεί όλος ο διαθέσιμος χώρος που υφίσταται στο δίκτυο του ΔΕΔΔΗΕ χωρίς ποσόστωση έως εκατό KW ανά αγροτική παροχή για συμψηφιζόμενη αυτοπαραγωγή, δηλαδή το net metering. Είναι ένα θετικό μέτρο που θα μειώσει σημαντικά το κόστος παραγωγής των αγροτών για να ενισχυθούν έτσι τα κίνητρα παραμονής τους στην περιφέρεια.

Παράλληλα, η στοχοθεσία για τελική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ σε ποσοστό 32% συνδυαστικά με τη δυνατότητα τοποθέτησης συστημάτων συλλογικής αυτοκατανάλωσης ενέργειας στις στέγες των κτηρίων θα συμβάλει στη μείωση των εισαγωγών ενέργειας και μακροπρόθεσμα στην ενεργειακή μας αυτάρκεια.

Στο πλαίσιο αυτό προσδοκούμε ότι οι νέοι θεσμοί, οι κοινότητες ανανεώσιμης ενέργειας και οι ενεργειακές κοινότητες πολιτών στις οποίες μπορούν να συμμετέχουν αγροτικοί συνεταιρισμοί και φυσικά πρόσωπα θα λειτουργήσουν υπέρ της κοινωνίας, εξυπηρετώντας τους αγρότες και στηρίζοντας δυναμικά τον πρωτογενή τομέα.

Κλείνοντας θα ήθελα να σας ευχαριστήσω, κύριε Υπουργέ και κύριε Υφυπουργέ, για τα άρθρα 222 και 223 για την ανταμοιβή των δασικών συνεταιρισμών που συμμετείχαν ενεργά στην κατάσβεση πυρκαγιών και στην υλοποίηση αναγκαίων προστατευτικών έργων σε περιοχές που έχουν κηρυχθεί σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης, όπως είναι η Εύβοια.

Εδώ πρέπει να πω ότι συμπεριλαμβάνονται μόνον οι δασικοί συνεταιρισμοί που συμμετείχαν στο πρώτο μέρος. Θεωρώ ότι πρόκειται για παράλειψη την οποία θα διορθώσετε γιατί υπήρξαν και οι δασικοί συνεταιρισμοί που συμμετείχαν στο δεύτερο μέρος, δηλαδή Σεπτέμβριο, Οκτώβριο και Νοέμβριο.

Κλείνοντας, θα είμαστε θετικοί στο νομοσχέδιο και περιμένω την απάντηση.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα):** Ευχαριστούμε.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Κυρία Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα):** Ορίστε, κύριε Υπουργέ.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε συνάδελφε, στο άρθρο 163 με νομοτεχνική το ποσοστό 20% θα μειωθεί στο 2%. Επίσης, στο άρθρο 11 που αναφερόμαστε στις υπάρχουσες παραχωρήσεις που αφορούν την ΕΥΔΑΠ και την ΕΥΑΘ, που κατά παραχώρηση διανέμουν το νερό, αλλά μετά από τη συνάντηση που κάναμε με την ΚΕΔΕ, θα προσδιοριστεί και λεκτικά ότι αφορά τις παραχωρήσεις των δημόσιων εταιρειών που προανέφερα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα):** Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Τον λόγο τώρα έχει η κ. Αυγέρη εκ μέρους του ΣΥΡΙΖΑ.

**ΘΕΟΔΩΡΑ (ΔΩΡΑ) ΑΥΓΕΡΗ:** Σας ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Είναι η παγκόσμια ημέρα ποίησης αύριο και η παγκόσμια ημέρα του νερού μεθαύριο και νομίζω ότι ο Καβάφης, κύριε Υπουργέ και κύριε Υφυπουργέ, ταιριάζει στην περίσταση: «Αποχαιρέτα τη την Αλεξάνδρεια που φεύγει». Ταιριάζει στον απερχόμενο Πρωθυπουργό, αλλά μόνο νομίζω σε αυτόν τον στίχο, γιατί ο Κυριάκος Μητσοτάκης ούτε σαν έτοιμος από καιρό είναι, ούτε σαν θαρραλέος εγκαταλείπει και ούτε βεβαίως αξιώθηκε μια πόλη, μια τέτοια πόλη, μια τέτοια χώρα. Αντιθέτως, με τον δηλών τα παρακάλια και τα παράπονα, επιχειρεί να διαστρεβλώσει κάθε αλήθεια για τα κυβερνητικά του έργα και τις ημέρες, αποκαλύπτοντας το μέτρο της ηθικής διάβρωσης και της ιδεολογικής πώρωσης που διακρίνει το σύστημά του και φυσικά το μέγεθος της ύβρεως από πλευράς του.

Η αλήθεια είναι ότι κανείς, κύριε Υπουργέ και κύριε Υφυπουργέ, θα περίμενε κάτι άλλο μετά από το δυστύχημα, μετά από αυτό το τραγικό συμβάν στα Τέμπη. Όμως ο κ. Μητσοτάκης και η Κυβέρνησή σας ακολούθησαν τυφλά τη γραμμή μιας πολιτικοιδεολογικής αντεπίθεσης, όπως τη διαμορφώνει από τότε που ανέλαβε Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας, με περίσσευμα αμοραλισμού και κυνισμού και βεβαίως με ενορχηστρωμένα ψέματα. Όλα αυτά συνοδεύονται από ένα επικοινωνιακό σοκ και δέος, το οποίο αποσκοπεί κατ' αρχάς στο εκλογικό μάντρωμα των νεοφιλελεύθερων και νεοσυντηρητικών, που είναι γατζωμένοι στο πελατειακό σύστημα της «Μάξιμου Α.Ε.». Οπότε μας λέει ο ίδιος ο Πρωθυπουργός για το δυστύχημα στα Τέμπη και την κατάσταση των σιδηροδρόμων ότι φταίει που δεν υπάρχει τάχα αξιολόγηση δημοσίων υπαλλήλων, οπότε αυτός θα τα βάλει με το παλιό και θα κάνει περισσότερες ιδιωτικοποιήσεις, θα διαλύσει δηλαδή περισσότερο το κράτος ή ό,τι τέλος πάντων έχει απομείνει από αυτό.

Πίσω από αυτά τα πολυπαιγμένα προπαγανδιστικά στερεότυπα, κρύβεται ένας Πρωθυπουργός και ένα σύστημα σε αποδρομή, απόλυτα ευάλωτος στο αφήγημα κυριαρχίας που του φιλοτέχνησαν τα ευεργετηθέντα ιδιωτικά συμφέροντα. Διότι καλείται ο απόλυτα κυρίαρχος τεσσάρων ετών, ο ηγέτης που υποτίθεται ότι τα έβαλε με θεούς και δαίμονες, να δώσει κάποιες στοιχειώδεις εξηγήσεις, αναγκαίες ακόμα και για τους πιο πωρωμένους των οπαδών του, για το πώς δηλαδή στα χρόνια της κυριαρχίας του δεν κατάφερε να πάρει μυρωδιά τι γινόταν στην ΕΥΠ, της οποίας ο ίδιος έσπευσε από τις πρώτες μέρες της διακυβέρνησής του να γίνει πολιτικός προϊστάμενος ή στην Ελληνική Αστυνομία.

Δεν ήξερε ότι πεθαίνει κόσμος εκτός ΜΕΘ, δεν ήξερε για τις απευθείας αναθέσεις της κάθε Νικολάου, τα δανεικά και τους πλειστηριασμούς του κάθε Πάτση, δεν ήξερε ή δεν τον είχαν ενημερώσει για την κατάσταση στο σιδηροδρομικό δίκτυο. Επομένως ή που δεν ήξερε ή που το επιτελικό κράτος με την υπερστελεχωμένη Προεδρία της Κυβέρνησης τα είχε όλα υπό έλεγχο, άρα αυτός και είναι ο ενορχηστρωτής και ο υπεύθυνος και τελικά ο ένοχος.

Αν έχει το πολιτικό θάρρος και το πολιτικό ανάστημα, ας δώσει ο Πρωθυπουργός το κείμενο που του είχαν ετοιμάσει για την ομιλία του στα εγκαίνια της τηλεδιοίκησης στη βόρεια Ελλάδα που ήταν προγραμματισμένη για το επόμενο πρωί της τραγωδίας. Θα εκφωνούσε λόγο γι' αυτά που εκ των υστέρων δεν ήξερε ή γι' αυτά εκ των προτέρων δεν ήθελε να μάθει κανείς ότι συμβαίνουν; Αυτός είναι ο μοιραίος Κυριάκος Μητσοτάκης που εμφανίζεται ως το νέο που θα τα βάλει με το παλιό. Άραγε -κι αυτό είναι ρητορικό ερώτημα- στο παλιό περιλαμβάνεται και ο Κωνσταντίνος Μητσοτάκης;

Η αλήθεια είναι πως ο Κυριάκος Μητσοτάκης ήρθε πράγματι ως αυτό που υποσχέθηκε, ως οδοστρωτήρας, και ως τέτοιος αποδεκάτισε κρίσιμες υπηρεσίες και λειτουργίες στη δημόσια διοίκηση και τους δημόσιους οργανισμούς. Η απερχόμενη πλέον Κυβέρνηση Νέας Δημοκρατίας Μητσοτάκη, Δημητριάδη, Γεραπετρίτη, πανταχού παρόντος Αδώνιδος Γεωργιάδη, Πλεύρη και των λοιπών των ειδικών αποστολών, ακολούθησε το ίδιο μοντέλο παντού. Όπως στον ΟΣΕ, έτσι και στο ΕΣΥ στη δημόσια υγεία και τα νοσοκομεία. Γιατροί, νοσηλευτές, ασθενείς φωνάζουν για τις τραγικές ελλείψεις και την υποστελέχωση στο ΕΣΥ. Οι γαλάζιες διορισμένες διοικήσεις αδιαφορούν. Νοιάζονται μόνο για το πώς θα

μπάσουν εργολάβους και ιδιωτικά συμφέροντα στις δημόσιες δομές, πώς θα οργανώσουν τις νεοδημοκρατικές εξυπηρετήσεις, πώς θα συγχρονιστούν με τις πολιτικές προτεραιότητες Μητσοτάκη στην υγεία, την εξής δηλαδή μία πολιτική προτεραιότητα, πώς το ΕΣΥ θα μετατραπεί σε ένα υβρίδιο δημοσίου - ιδιωτικού τομέα, όπου γίνεται καλά όποιος πληρώνει καλά. Τελευταίο εδώ παράδειγμα η ιδιωτικοποίηση της Παιδογκολογικής Μονάδας στο Νοσοκομείο Παίδων «Αγία Σοφία». Μιλάμε για παιδιά με καρκίνο. Την ίδια ώρα μιλάμε για την πιο ανάλγητη κυβέρνηση στην πολιτική ιστορία του τόπου. Μιλάμε, δηλαδή, για σωρηδόν εγκλήματα.

Και τώρα στην ενέργεια τα ίδια. Μόνο που εδώ η ύβρις πλέον περνά σε ένα άλλο επίπεδο. Γιατί πλέον μιλάμε για το νερό. Μιλάμε για το ύψιστο κοινωνικό αγαθό, βασικό αγαθό για κάθε άνθρωπο. Είναι πρωτοφανής η εξέλιξη της ύβρεως γιατί ακριβώς διαπράττεται στον απόηχο της τραγωδίας των Τεμπών. Γιατί έρχεται με την εμπειρία του ξεπουλήματος της ΔΕΗ που έκανε πανευτυχή τα golden boys, τους μετόχους και τα καρτέλ των δήθεν ανταγωνιστών της άλλοτε δημόσιας εταιρείας κοινής ωφέλειας στέλνοντας τον πολύ πικρό λογαριασμό στους καταναλωτές. Και το κάνει η Κυβέρνηση με μια τυπικά νεοδημοκρατική ύπουλη μεθόδευση, τάχα μια νέα Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας που θα περιλαμβάνει τα ύδατα και τα απόβλητα, άρα προάγγελος ιδιωτικοποίησης του νερού και των αποβλήτων στα πρότυπα της ενέργειας. Κι αυτό τάχα είναι υποχρέωση προς τους εταίρους για το Ταμείο Ανάκαμψης.

Γιατί άραγε, κύριε Υπουργέ, ψεύδεστε τόσο απροκάλυπτα αφού μόνοι σας βάλατε το θέμα στο τραπέζι; Για ποια υποχρέωση μιλάτε; Μάλλον γι' αυτήν που έχετε να βγάλετε σε άλλα ολιγοπώλια που καραδοκούν.

Να μιλήσουμε για τις υποτιθέμενες οικολογικές ευαισθησίες της Κυβέρνησης; Επί των ημερών σας καταδικάστηκε η Ελλάδα από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για τη ναρκοθέτηση των ειδικών περιβαλλοντικών μελετών που παραλάβατε από τον ΣΥΡΙΖΑ.

Κλείνω, κυρία Πρόεδρε, και σας ευχαριστώ για την αντοχή σας. Τα ίδια, δηλαδή, που κάνατε με τα τρένα, με τις συμβάσεις. Και πάλι καθυστερήσατε απελπιστικά και πάλι εξαιτίας σας τρέχουν τη χώρα μας στα ευρωπαϊκά δικαστήρια.

Να μιλήσουμε για τις φωτογραφικές διατάξεις με τις οποίες πριμοδοτείτε πάσης φύσεως αυθαιρεσίες στα δάση και τους αιγιαλούς, εσείς της δήθεν πατριδογνωσίας;

Δεν θα μιλήσω παραπάνω. Σύντομα θα μιλήσει ο λαός και θα δώσει την απάντησή του. Από την αλήθεια δεν θα ξεφύγετε. Ελπίζουμε η ώρα της απολογίας σας να μην έχει να αποκαλύψει περισσότερα αίσχη και αυτά να περιορίζονται σε όσα βλέπουμε ή σε όσα ξεσκεπάζονται, αν και δεν είμαι σίγουρη.

Σας ευχαριστώ θερμά, κυρία Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα):** Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Βλάχος εκ μέρους της Νέας Δημοκρατίας.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΛΑΧΟΣ:** Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε ένα πολύ σημαντικό νομοσχέδιο υπό την έννοια ότι δίνει λύσεις σε πολλά θέματα, εξού και ο χαρακτηρισμός τους ως «ερανιστικό». Βεβαίως, ο κορμός του έχει να κάνει με τις δημοτικές επιχειρήσεις και με τον έλεγχο, την προστασία και τη διαχείριση των νερών.

Όποιος ισχυριστεί ότι δεν χρειάζεται να γίνει κάτι για τη διαχείριση των νερών θα έλεγα ότι είναι εκτός πραγματικότητος. Πράγματι, χρειάζεται κάτι. Χρειάζεται ένας εξορθολογισμός και στην κατανάλωση και στη διαχείριση και στην τιμολόγηση και σε όλα. Εάν ο τρόπος που φέρνει η Κυβέρνηση νομίζετε ότι δεν είναι σωστός και υπάρχει κάποια αντιπρόταση, εγώ θα έλεγα ότι είμαστε έτοιμοι να την ακούσουμε. Όχι, όμως, να μην γίνει τίποτε, ότι όλα είναι καλά. Κάτι πρέπει να αλλάξει. Κάπως αλλιώς πρέπει να το κάνουμε για να διασφαλίσουμε ένα αγαθό.

Αυτός είναι ο βασικός κορμός του νομοσχεδίου. Υπάρχουν πολλές άλλες ρυθμίσεις για τις οποίες ακούστηκαν από τον εισηγητή μας, τον καλό συνάδελφο κ. Σταμενίτη, οι θέσεις της Νέας Δημοκρατίας. Εγώ θέλω να σταθώ σε κάποια επιμέρους θέματα με αφορμή αυτό το ερανιστικό νομοσχέδιο που πράγματι απασχολούν την κοινωνία και θα έλεγα και την τοπική κοινωνία της ανατολικής Αττικής.

Ξεκινώ, κύριε Υπουργέ, με το αίτημα για παράταση υποβολής αιτήσεων στην πλατφόρμα στη διαδικασία των δασικών αυθαιρέτων. Είναι κάτι που λήγει 31 Μαρτίου και χρειάζεται να δώσουμε μια παράταση κάποιων μηνών. Εγώ είπα μέχρι τέλος του χρόνου, αλλά εν πάση περιπτώσει ο αντίλογος που έκανε ο Υφυπουργός κ. Αμυράς είναι σωστός, τον δέχομαι, γιατί πρέπει επιτέλους κάποια στιγμή να αρχίσει τη διαδικασία εκδικάσεως, να προχωρήσει αυτή η διαδικασία αυτών των αιτήσεων. Άρα θα έλεγα να συμφωνήσουμε σε παράταση κάποιων μηνών, τριών, τεσσάρων, πέντε μηνών έστω, ούτως ώστε να δοθεί η δυνατότητα στους συμπολίτες μας που δεν έχουν ενταχθεί ακόμη να προχωρήσουν στην επόμενη φάση.

Έρχομαι σε άλλα θέματα. Στο άρθρο 249 η Κυβέρνηση δίνει λύση σε μια περιοχή που πληγώθηκε και αυτή με τις φωτιές στην ανατολική Αττική. Είναι η ίδια που δόθηκε σε μια άλλη νομοθετική πρωτοβουλία για το Μάτι και το Κόκκινο Λιμανάκι. Πρόκειται για τις περιοχές Προβάλινθου και Αμπελούπολης, με τα ίδια χαρακτηριστικά, με την ίδια εικόνα που σήμερα πραγματικά το άρθρο αυτό δίνει ανάσα, δίνει προοπτική, δίνει μια διαφορετική αντιμετώπιση και θα έλεγα πάνω απ' όλα δίνει κουράγιο και ενδιαφέρον στους κατοίκους που ζουν εκεί.

Όμως, κύριε Υπουργέ, παρόμοια περίπτωση με το άρθρο 249 είναι ακόμη η περιοχή που ονομάζεται Γεροτσακούλι, είναι η περιοχή Περιβολάκια Ραφήνας, είναι η περιοχή της πρώην εκλογικής μου περιφέρειας Πανόραμα 1 και Πανόραμα 2 της Κινέτας του Δήμων Μεγαρέων. Έχουν ακριβώς τα ίδια χαρακτηριστικά. Η μόνη διαφορά είναι ότι αυτά τα τεμάχια γης προέρχονται από διαφορετικά συμβόλαια.

Άρα θα έλεγα ότι μπορεί σήμερα να προστεθούν εκεί ακριβώς, στο 249, τα συγκεκριμένα συμβόλαια από τα οποία προκύπτουν οι τίτλοι που προσδιορίζουν αυτές τις περιοχές και να ισχύσουν τα ίδια. Ό,τι ισχύει για το Μάτι, ότι ισχύει για τον Προβάλινθο να ισχύσει και για τα Περιβολάκια και για το Γεροτσακούλι.

Έρχομαι σε ακόμη ένα θέμα. Υπάρχει πολλή συζήτηση τις τελευταίες μέρες, το τελευταίο διάστημα στον Δήμο Διονύσου σχετικά με τις λατομικές περιοχές. Και εκεί, πράγματι, έστω και αν δεν γίνεται συγκεκριμένη αναφορά, υπάρχει η αγωνία για αυτή την επαναδραστηριοποίηση ανενεργών λατομείων.

Εκεί, πράγματι, κύριε Υπουργέ, πρέπει να υπάρξει μια σαφέστατη διευκρίνιση. Διότι την ώρα που λέμε ότι δεν υπάρχει πρόβλημα για τα λατομεία Πεντέλης -ήταν ανενεργά πάνω από τριάντα χρόνια- πληροφορούμαι ότι υπάρχουν επιχειρηματίες που υποβάλλουν αιτήσεις για έρευνα της περιοχής. Η έρευνα δεν είναι αποκομμένη από την αξιοποίηση, που είναι η επόμενη φάση.

Αυτό, λοιπόν, έχει αναστατώσει τους πολίτες και πρέπει σήμερα, εδώ, να είμαστε απόλυτα καθησυχαστικοί, με την έννοια να δεσμευτούμε πολιτικά ότι δεν θα προχωρήσει τίποτε στη συγκεκριμένη περιοχή. Δεν ξέρω αν αυτό μπορεί να γίνει με μια νομοτεχνική βελτίωση, γιατί είναι θέμα κάποιων λέξεων η ουσία -έτσι και αλλιώς, αυτό απαγορεύεται από το ρυθμιστικό σχέδιο της περιοχής- αλλά να είναι σαφέστατη η απαγόρευση, επιτρέψτε μου, στην κατεύθυνση των απαγορευτικών κατευθύνσεων του Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθηνών και τυχόν κατατεθειμένα σχέδια-αιτήματα για επανενεργοποίηση να πηγαίνουν στο αρχείο, να μη μπορούν να προχωρήσουν. Αυτό περιμένουμε, πράγματι, σήμερα εδώ να διευκρινιστεί.

Έρχομαι σε ένα ακόμη θέμα. Σε πάρα πολλές περιοχές της χώρας μας, άρα και στην ανατολική Αττική, υπάρχουν προβλήματα με επεκτάσεις δημοτικού φωτισμού, αλλά και ηλεκτροδότησης νομίμως υφισταμένων κτισμάτων και οικισμών.

Έχω, για παράδειγμα, στην Αύρα Μαραθώνα απόφαση του Σ.τ.Ε. ότι η περιοχή δεν είναι δασική. Έχω την απόφαση. Όμως, δεν μπορεί -ο ΔΕΔΔΗΕ θα τα κατασκευάσει- ο δήμος να κάνει επέκταση του δημοτικού φωτισμού. Προφανώς, ο δήμος δεν θέλει να βάλει δημοτικό φωτισμό σε δέντρα. Σε σπίτια θα βάλει, σε δρόμους, εκεί που μένει κόσμος. Όμως αυτό δεν είναι εφικτό και δεν είναι εφικτό ακόμη να γίνει η σύνδεση, όπως είπα, νόμιμων κτισμάτων, κτισμάτων που έχουν τακτοποιηθεί ή που έχουν κτιστεί με νόμιμη άδεια και που η όδευση του δικτύου απαγορεύεται να περάσει από περιοχές που «απαγορεύει» -εντός εισα-

γωγικών η λέξη- το δασαρχείο, ακόμη και αν αυτές με αποφάσεις δικαστηρίων δεν είναι δασικές.

Αυτό είναι ένα μεγάλο πρόβλημα, το οποίο πρέπει να λυθεί και θα έλεγα -εγώ έχω καταθέσει μια τροπολογία- ότι η τροπολογία είναι μερικές λέξεις, είναι η προσθήκη της μαγικής λέξης «επέκταση υφιστάμενων δικτύων». Θέλετε να πούμε για πεντακόσια μέτρα, για ένα χιλιόμετρο, να μπουν κάποιες κολόνες; Δεν μπορεί κάποιου να απέχει το σπίτι του τριανταένα μέτρα από την κολώνα και να χρειάζεται μια νέα κολώνα και αυτή να μη μπορεί να τοποθετηθεί, γιατί υπάρχει απαγόρευση του δασαρχείου.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Θα τελειώσω, κυρία Πρόεδρε.

Θέλω ακόμη πολύ γρήγορα να θίξω το γνωστό θέμα -το επαναφέρω για μια ακόμη φορά- της Λαυρεωτικής. Εκεί υπάρχουν οι γνωστές πια -τις έχουμε πει πολλές φορές- αποφάσεις του 1872, δικαστηρίων τότε, που δημιουργούν διεκδικήσεις του δημοσίου σε περιουσίες των πολιτών. Έχω καταθέσει μια τροπολογία η οποία δίνει λύση σε αυτή την αγωνία των κατοίκων της περιοχής. Είναι κάτι που υιοθετούν όλα τα κόμματα και δεν καταλαβαίνω ποιος είναι αυτός που διαφωνεί και γιατί συνεχίζουμε να ταλαιπωρούμε τους κατοίκους, γιατί τους κάνουμε να νιώθουν ότι είναι σε ομηρία και γιατί χρειάζεται να αποδείξουν μετά από διακόσια χρόνια ότι τα σπίτια και οι περιουσίες είναι δικές τους. Είμαστε εδώ να νομοθετούμε προς όφελος των πολιτών ή δεν ξέρω τι άλλο να κάνουμε; Έχω καταθέσει, λοιπόν και αυτή την τροπολογία.

Επίσης, έχω καταθέσει μια τροπολογία για την περιοχή Βουρβά Σπάτων, μια περιοχή η οποία δόθηκε με κληροτεμάχια στον Συνεταιρισμό και που ανήκει σήμερα σε ιδιοκτήτες. Υπάρχουν: Οικισμός Αγίας Κυριακής, περίπου χίλιοι κάτοικοι, Οικισμός Φοίνικα, περίπου τριακόσιοι κάτοικοι. Σήμερα αυτοί αμφισβητούνται και δεν μπορούν οι άνθρωποι να γίνουν κύριοι των περιουσιών τους πια, των ιδιοκτησιών τους και κυρίως, δεν μπορούν να μεταβιβάσουν.

Εμείς πόσο καιρό θα πρέπει να κυνηγάμε μάγισσες; Πότε θα πρέπει να δούμε την πραγματικότητα και να προστατεύσουμε αυτό που είναι πραγματικά δάσος, αυτό που μπορούμε και όχι αυτό που «χάθηκε» -εντός εισαγωγικών η λέξη- γιατί η πολιτεία πριν από πολλές δεκαετίες έπρεπε να το δώσει για να αποκαταστήσει γεωργούς της περιοχής που έπρεπε να ζήσουν, είναι δικό τους;

Και θέλω να κλείσω με το εξής: Κύριε Υπουργέ, θα πω για μια ακόμη φορά ότι κλείσατε την περίφημη κατηγορία αυθαιρέτων 5. Γιατί την κλείσατε; Όποιος πρόλαβε να κάνει τακτοποίηση έκανε. Αυτοί που δεν πήγαν, γιατί δεν είχαν τα χρήματα τι θα απογίνουν; Εκεί θα υπάρχουν αυτά τα περίφημα γιαπιά, τα οποία θα περιμένουν τι; Να χαθούν από μόνα τους; Τι νόημα έχει να βάλετε ημερομηνία; Όποιος μπορεί, όποτε μπορεί πρέπει να πηγαίνει να το τακτοποιεί, εκτός αν έχετε τη βούληση ότι ό,τι δεν τακτοποιήθηκε να κατεδαφίζεται, οπότε εκεί αλλάζει η συζήτηση. Από τη στιγμή που δεν υπάρχει αυτή η βούληση κανενός κόμματος, παρακαλώ πολύ να δείτε την πραγματικότητα. Να δώσουμε τη δυνατότητα σε αυτούς τους ανθρώπους να τακτοποιήσουν αυτές τις εκκρεμότητες, απαγορεύοντας -είναι γνωστή η ημερομηνία- για οτιδήποτε άλλο στο μέλλον. Όμως αυτό που κάποιοι έχουν τακτοποιηθεί και κάποιοι για λόγους τεχνικούς, οικονομικούς, αβλεψίας, αμέλειας δεν έχουν τακτοποιηθεί, δεν έχει νόημα η πολιτεία να τους λέει ότι έκλεισε η προθεσμία. Με το να κλείσει η προθεσμία δεν εξαφανίζεται το ακίνητο που είναι μισοκατασκευασμένο. Θα πρέπει να ολοκληρωθεί.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα):** Πρέπει να κλείσετε, κύριε συνάδελφε.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΛΑΧΟΣ:** Τελειώνω, κυρία Πρόεδρε, αμέσως.

Και σε αυτό, βέβαια, κολλάει ότι πολλά από αυτά που δεν έχουν τακτοποιηθεί είναι γιατί είναι σε περιοχές που είναι σε εξ αδιαιρέτου οικόπεδο. Εκεί ζητάμε, πραγματικά, να μπορεί ο ιδιοκτήτης που το νέμεται, που το έχει πάνω από δέκα χρόνια, που φορολογείται, που φαίνεται στον ΕΝΦΙΑ, να μπορεί μονομερώς να πηγαίνει να τακτοποιεί το ακίνητό του. Δεν μιλώ για τακτοποίηση περιουσιακών στοιχείων. Αυτό δεν μας ενδιαφέρει. Εμάς μας ενδιαφέρει η τακτοποίηση σαν κτίσμα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα):** Κύριε συνάδελφε, σας παρακαλώ.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΛΑΧΟΣ:** Όλα αυτά που είπα -δεν έχω χρόνο να πω και κάτι ακόμη- νομίζω ότι είναι σημαντικά προβλήματα, απασχολούν πάρα πολλούς συμπολίτες μας, πιθανόν σε όλη την Ελλάδα, σίγουρα όμως επαναλαμβάνω στην ανατολική Αττική και ζητούμε τη δική σας προσέγγιση, προκειμένου να δώσουμε λύσεις.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα):** Και εγώ σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Κυρία Πρόεδρε, μπορώ να έχω τον λόγο;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα):** Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Ως προς αυτό που ανέφερε ο καλός συνάδελφος για τα λατομεία στον Διόνυσο, κατ' αρχάς, το γνωρίζετε πολύ καλά -το έχουμε πει- ότι το Ρυθμιστικό Σχέδιο Αττικής, όπως περιγράφεται με τον ν.4277/2014, είναι νόμος του κράτους, έχει καταστήσει σαφέστατα ότι ως αποκατάσταση των λατομείων της περιοχής επιτρέπονται μόνο ήπιες χρήσεις αναψυχής, πολιτισμού, χωρίς αμφισημίες ή εξαιρέσεις. Αυτό είναι ξεκάθαρο.

Και επίσης, ήδη το παλιότερο προεδρικό διάταγμα του 1988 περί προστασίας του Πεντελικού, επίσης, προστατεύει ακόμη και τη μεταβατική λειτουργία λατομικών χώρων. Και βεβαίως, έχει ξεκινήσει, όπως γνωρίζετε και η εκπόνηση μελέτης για να προχωρήσουμε και να επικαιροποιήσουμε το προεδρικό διάταγμα.

Παρ' όλα αυτά, όμως, θα αξιολογήσουμε και θα εξετάσουμε τη δυνατότητα μιας νομοθετικής ρύθμισης η οποία θα διασφαλίζει στους κατοίκους της περιοχής ότι δεν θα γίνονται ούτε και έρευνες. Διότι αυτή τη στιγμή, όντως, έρευνες μπορούν να γίνουν. Βεβαίως, δεν μπορούν να επαναλειτουργήσουν τα λατομεία, αλλά εξετάζουμε και αξιολογούμε πώς θα μπορέσουμε να εισάγουμε μια διάταξη που θα καταργήσει και αυτό τον κίνδυνο έτσι όπως τον βλέπουν οι κάτοικοι της περιοχής.

Σας ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα):** Και εγώ σας ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Και τον λόγο τώρα έχει ο κ. Αποστόλου εκ μέρους του ΣΥΡΙΖΑ. Σας παρακαλώ πολύ, ναι μεν να γίνεται κάποια υπέρβαση, αλλά μέσα στα λογικά όρια, γιατί είναι αρκετοί συνάδελφοι για να μιλήσουν.

**ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ:** Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε. Θα χρειαστώ λίγο χρόνο. Θα προσπαθήσω.

Κύριοι της Κυβέρνησης, το νομοσχέδιό σας αποτελεί την επιτομή της νομοθετικής απαξίωσης όχι μόνο από πλευράς διαδικασιών αλλά και περιεχομένου. Θα σταθώ σε δύο βασικά θέματα, στη διαχείριση του δασικού χαρακτήρα εδαφών και στην αναβάθμιση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας, της ΡΑΕ, που με τη λειτουργία της μέχρι σήμερα δεν έχει δείξει καμμία ανησυχία και κανένα ενδιαφέρον για την αγωνία των τοπικών κοινωνιών που υπερασπίζονται περιβαλλοντικές, ιστορικές, πολιτιστικές αξίες.

Εμείς στην Εύβοια ειδικά το γνωρίζουμε πολύ καλά αυτό. Έχει γίνει πλέον κανόνας ο αιφνιδιασμός από επενδυτές, που κυριολεκτικά έχουν αλώσει το περιβάλλον της Εύβοιας, όσο κι αν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αντιδρά. Μόλις προχθές η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανακοίνωσε ότι όλες οι ανεμογεννήτριες στην Ελλάδα είναι παράνομες. Μας δίνει δύο μήνες περιθώριο να αλλάξουμε το θεσμικό πλαίσιο, αλλιώς θα μας σύρει για μια ακόμη φορά στα ευρωπαϊκά δικαστήρια.

Αποκαλύπτεται πλέον με τον πιο περίτρανο τρόπο η ακραία λεηλασία της φύσης για την εξυπηρέτηση ιδιωτικών συμφερόντων. Ξέρετε πώς αντιμετωπίζει την απειλή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής το νομοσχέδιό σας; Ορίζει ότι οι υφιστάμενες δραστηριότητες μένουν ως έχουν και όσες δεν έχουν αδειοδοτηθεί να μπορούν να υλοποιηθούν, ανεξάρτητα με το αν έχουν επιπτώσεις στην ακεραιότητα της προστατευόμενης περιοχής. Και αυτό πολύ απλά σημαίνει ότι τα υφιστάμενα έργα γίνονται απλά αδειοδοτημένα με άμεση εφαρμογή στα έργα των αιολικών

πάρκων και εννοώ ιδιαίτερα της κεντρικής Εύβοιας, που ήδη έχουν εγκεκριμένες αποφάσεις περιβαλλοντικών όρων και για τα υπόλοιπα βεβαίως σε Εύβοια και Σκύρο, όπου μεθοδεύεται δολίως η έκδοση περιβαλλοντικής αδειοδότησης παρά τις δεσμεύσεις που αλλεπάλληλα έχετε ήδη υποσχεθεί ότι θα τις τηρήσετε.

Και έρχομαι στη διαχείριση των υδάτων. Όταν, κύριε Υπουργέ, επαναφέρατε τους δύο βασικούς φορείς ύδρευσης ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ στο Υπερταμείο, δεν αντιληφθήκατε ότι η λειτουργία τους από εκεί και πέρα θα διέπεται από όρους αγοράς; Διαμορφώνεται πλέον μια νέα κατάσταση στην τιμολογιακή πολιτική των υδάτων. Μπορεί οι διατάξεις αυτού του νόμου να κηρύχθηκαν από το Σ.τ.Ε. αντισυνταγματικές, αυτό όμως δεν σημαίνει ότι δεν ισχύει ο νόμος, αφού βασικές διατάξεις παραμένουν, όπως είναι για παράδειγμα η εποπτεία του Υπερταμείου. Είναι δεδομένη.

Αυτό είναι το μεγαλύτερο πρόβλημα και αυτή η εποπτεία και ο έλεγχος συνδέεται με δυνατότητες αγοράς, ιδιωτικοποιήσεις, που ολοκληρώνεται σήμερα, και αποτελεί βασικό στόχο για τις ρυθμιστικές αρχές. Έτσι λειτουργούν οι αρχές.

Όσον αφορά τα αστικά απόβλητα στόχος της πρότασής σας είναι η παράδοσή τους στον ιδιωτικό τομέα. Θα σας περιγράψω με λίγα λόγια την πραγματικότητα που αντιμετωπίζει η Εύβοια αυτή τη στιγμή. Ο μοναδικός ΧΥΤΑ που λειτούργησε πριν χρόνια στην Εύβοια είναι αυτός της Χαλκίδας. Σταμάτησε όμως γιατί έχει κορεστεί. Γι' αυτό και τα σκουπίδια της Εύβοιας ταξιδεύουν ανά την Ελλάδα, Τρίκαλα, Θήβα, Άμφισσα. Μια διαδικασία που και αυτή έχει εξαντλήσει τα όριά της. Γιατί τόσο ο ΦΟΔΣΑ όσο και ο Δήμος Χαλκιδέων παίρνουν άριστα στις διαπιστώσεις, αλλά μηδέν στην αποτελεσματικότητα. Από το 2020 αναζητείται λύση. Υπήρχαν χρήματα από το ΕΣΠΑ 2014-2020. Χάθηκαν.

Αναζητούνται νέοι πόροι, ενώ τα σκουπίδια συνεχίζουν τα ταξίδια τους. Και στο προσφιλές για εσάς τη διαχείριση, των δασών και των δασικών οικοσυστημάτων. Όλη η προσέγγισή σας διέπεται από μία λογική προεκλογική. Επαναφέρατε ρυθμίσεις που έχουν ήδη κριθεί αντισυνταγματικές, όπως οι οικιστικές πυκνώσεις μόνο και μόνο για να κερδίσετε χρόνο ή να έχετε σε ομηρία αυτούς που αφορούν. Διότι όταν προβλέπεται η διαδικασία των προεδρικών διαταγμάτων, νομίζω όσοι ξέρουν από αυτά καταλαβαίνουν πότε θα εκδοθούν αυτά τα προεδρικά διατάγματα. Όμως η ομηρία είναι προεκλογική.

Φτάσατε μέχρι του σημείου να καταργήσετε το τεκμήριο κυριότητας του δημοσίου που απορρέει από τις συνθήκες απελευθέρωσης της χώρας. Το υπερασπίστηκαν εδώ και εκατόν ογδόντα επτά χρόνια όλες οι κυβερνήσεις και εσείς με μια εγκύκλιο το καταργήσατε. Δεν θα περάσει τόσο απλά αυτό το σκάνδαλο των σκανδάλων της νεότερης Ελλάδας. Πρόκειται για τη μεγαλύτερη επιβράβευση των καταπατήσεων δημόσιας περιουσίας από καταβολής του ελληνικού κράτους.

Σας λέω ότι πριν δύο χρόνια βγήκε συγκεκριμένη απόφαση από το Εφετείο Θεσσαλονίκης και αφορούσε δεκαεπτά χιλιάδες στρέμματα δάσους στη Χαλκιδική και οι διεκδικητές ήταν από τη μια μεριά οι ιδιώτες και οι Μονές και από την άλλη το δημόσιο. Και η απόφαση που βγήκε ήταν ότι αναγνώρισε το τεκμήριο κυριότητας του δημοσίου το Εφετείο. Τι θα κάνετε; Θα ανατρέψετε αυτή την απόφαση; Και αν πάμε και παλιότερα οι αποφάσεις είναι πολύ περισσότερες.

Και επειδή νομίζετε όλοι ότι εμείς δεν έχουμε προτάσεις, να σας πω ότι βεβαίως και έχουμε προτάσεις και βεβαίως είναι ζητήματα τα οποία πρέπει να αντιμετωπιστούν. Όμως εσείς έχετε μπερδέψει την κυριότητα με τη χρήση.

Εμείς λέμε πάρα πολύ απλά ότι, στη φάση αυτή, αυτό που πρέπει να αναδειχθεί είναι πόσα δασικού χαρακτήρα εδάφη αποτελούν καλλιεργούμενες εκτάσεις και πόσο αγροκτήματα δασώθηκαν από την εγκατάλειψη της αγροτικής δραστηριότητας. Από τις δύο αυτές κατηγορίες πρέπει να προκύψουν ποια είναι τα καταπατημένα και η αρμοδιότητα αυτή ανήκει στο Εθνικό Κτηματολόγιο. Μην το ξεχνάτε! Το Κτηματολόγιο είναι που θα αναδείξει τα εμπράγματα δικαιώματα του δημοσίου. Αυτός ήταν ο σκοπός, ο στόχος που ξεκίνησε αυτή η διαδικασία των δασικών χαρτών του Εθνικού Κτηματολογίου. Άρα λοιπόν θα αναδειχθούν ποια είναι καταπατημένα. Και εκεί βεβαίως το δημόσιο ουαί κι αλίμονο εάν δεν υπερασπιστεί το τεκμήριο κυριότητας του δημοσίου.

Όσον αφορά όμως τις χρήσεις, εδώ τα πράγματα είναι πολύ καθαρά. Όπου υπάρχει αγροτική χρήση η οποία επιβεβαιώνεται με τη δήλωση τη συγκεκριμένη της εκμετάλλευσης, τις δηλώσεις ΟΣΔΕ -που είναι ένα χαρακτηριστικό στοιχείο για την ανάδειξη- εκεί λέμε εμείς να συνεχιστεί η αγροτικού χαρακτήρα δραστηριότητα και μάλιστα χωρίς εξαγορά. Γιατί υπάρχει πρόβλημα με την εξαγορά. Το ξέρετε από την προηγούμενη ρύθμιση. Άρα, λοιπόν, λύνουμε τα θέματα αυτά που αφορούν αγροτικές εκτάσεις.

Όσον αφορά τώρα τα υπόλοιπα που έχουν σχέση με δασικό χαρακτήρα και εφόσον σε αυτά υπάρχει δραστηριότητα αγροτική, βεβαίως και θα αφήσουμε τη νομή να συνεχιστεί. Το λέω αυτό ιδιαίτερα επειδή αυτή είναι μια περίπτωση που αφορά ελαιοπερίβολα σε όλη τη χώρα, που είναι πάρα πολλά. Και το δημόσιο να τα πάρει; Να τα κάνει τι; Αγροτική δραστηριότητα θέλουμε. Άρα λοιπόν εκεί μπορούμε να δούμε την παρέμβαση στο πλαίσιο της αγροτικής δραστηριότητας. Και αυτό είναι ένα θέμα το οποίο θα λυθεί.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα):** Πρέπει, παρακαλώ, να κλείσετε.

**ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ:** Άρα, λοιπόν, πού είναι η διαφορά μας; Η διαφορά μας είναι εκεί όπου δεν υπάρχει ο αγροτικός χαρακτήρας. Εμείς λέμε ότι αν δεν υπάρχει αγροτικός χαρακτήρας, τι μένει πίσω από αυτή τη διαδικασία ειδικά για τα δασικού χαρακτήρα εδάφη; Το μεγάλο ζήτημα της κυριότητας αυτών των εκτάσεων που εσείς καταργείτε.

Βλέπετε τον τρόπο που μιλάω, γιατί έχω υπερασπιστεί αυτές τις απόψεις. Και πραγματικά δεν μπορώ να καταλάβω γιατί αυτό που τόσα χρόνια, διακόσια χρόνια, αυτό το δημόσιο υπερασπίστηκε, έρχεστε εσείς με μια απλή τροπολογία και ο γραμματέας του Υπουργείου και λέει ότι αμέσως καταργούμε το τεκμήριο κυριότητας από το δημόσιο.

Είναι υποχρεωμένο από δω και πέρα το δημόσιο να έχει στοιχεία, ο πολίτης δεν θα έχει στοιχεία. Καταλαβαίνετε εσείς λοιπόν σε μια τέτοια διαδικασία τι θα συμβεί όπου υπάρχουν τεράστια συμφέροντα. Αυτά θέλουμε να χτυπήσουμε εμείς.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα):** Κλείστε, κύριε συνάδελφε.

**ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ:** Τελειώνω, κυρία Πρόεδρε, και ευχαριστώ.

Γι' αυτό λοιπόν υπάρχει καιρός, αποσύρτε το. Σας το λένε κι οι δικοί σας, το λέμε κι εμείς, πολύς κόσμος.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα):** Κι εγώ σας ευχαριστώ.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΥΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Κυρία Πρόεδρε, μπορώ να έχω τον λόγο;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα):** Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΥΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Θα ήθελα απλώς να επισημάνω δυο πράγματα μετά από την ομιλία του κ. Αποστόλου. Κύριε Αποστόλου, μια απάντηση θα σας δώσω και μια διευκρίνιση να ζητήσω.

**ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ:** Να πάρω μια ανάσα, κύριε Υπουργέ.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΥΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Θα πάρετε ανάσα. Δεν θα μιλάτε, θα ακούτε τώρα, οπότε θα την πάρετε την ανάσα σας.

Λοιπόν αναφέρατε στην αρχή της τοποθέτησής σας ότι η Κομισιόν απαγόρευσε όλα τα αιολικά πάρκα στην Ελλάδα και τις ανεμογεννήτριες.

**ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ:** Τα έκρινε παράνομα.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΥΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Ναι, ότι τα έκρινε παράνομα. Αυτό από πού προκύπτει; Διότι δεν υπάρχει κάτι τέτοιο, κύριε συνάδελφε.

Αλλά πάμε σε ένα δεύτερο, για να διευκρινίσω κάτι ουσιαστικό. Είπε ο κύριος συνάδελφος ότι η διάταξη για τις οικιστικές πυκνώσεις εκρίθη αντισυνταγματική. Αλλά το δέχομαι αυτό ως μια γενναία αυτοκριτική από μέρους σας, δεδομένου ότι είχε όντως κριθεί από την ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας αντισυνταγματική η διάταξη που είχε φέρει η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ με τον ν.4389/2016.

Τι κάνουμε τώρα με τις οικιστικές πυκνώσεις; Για να μην αιωρούνται τέτοιες ασάφειες, ότι τάχατες το Συμβούλιο της Επικρατείας έχει ρίξει μια διάταξη τέλος πάντων, την εφαρμογή της διάταξης του ν.4685 της Κυβέρνησης Μητσοτάκη, τι κάνουμε τώρα; Ανοίξαμε αυτή την πλατφόρμα και οι ιδιοκτήτες αυτών των αυθαιρέτων, εξαιρουμένων όμως, προσέξτε, αυθαιρέτων σε περιοχές «NATURA», σε αρχαιολογικούς χώρους, σε εξόδους που η πυροσβεστική θεωρεί σημαντικές και σε πολλές άλλες, υδατορέματα, αιγιαλό και λοιπά και λοιπά, αυτές δεν μπήκαν στη ρύθμιση, οι υπόλοιποι λοιπόν που μπήκαν στη ρύθμιση δήλωσαν τα τετραγωνικά τους, αν είναι πρώτη κατοικία, αν έχουν βοηθητικούς χώρους, αν είναι το ένα ή το άλλο.

Όλα τα στοιχεία λοιπόν αυτά θα τα μαζέψουμε, θα ετοιμάσουμε την οικονομοτεχνική μελέτη και θα πάμε στο Συμβούλιο της Επικρατείας, το οποίο εκείνο θα μας υποδείξει με ποιους όρους θα διατηρηθούν όσα μπορούν να διατηρηθούν, ποια θα οδηγηθούν σε κατεδάφιση, και έτσι λοιπόν δεν θα υπάρχει κανένα θέμα αντισυνταγματικότητας.

Άρα το πάθημα της αντισυνταγματικότητας επί ΣΥΡΙΖΑ για ένα τόσο ευαίσθητο θέμα έχει γίνει μάθημα σε όλη την πολιτεία.

Και για το θέμα που θέσατε εσείς, κύριε Βλάχο, για την ενδεχόμενη παράταση, για τον χρόνο που οι ιδιοκτήτες αυτού του είδους των αυθαιρέτων θα πρέπει να δηλώσουν, κατ' αρχάς εμείς θεωρούμε ότι πρέπει κάποια στιγμή να υπάρχει μια κατάληξη. Διότι αλλιώς δεν μπορεί να γίνει το επόμενο βήμα, που θα είναι προς όφελος πάνω από όλα του περιβάλλοντος και βεβαίως θα ωφεληθούν και εκείνοι που έχουν τις προϋποθέσεις, που το Συμβούλιο της Επικρατείας θα κρίνει, για να διατηρήσουν τις οικίες τους. Εν πάση περιπτώσει θα το συζητήσουμε με τον Υπουργό και θα καταλήξουμε τις επόμενες ημέρες σε μια απόφαση αν χρειάζεται ή έχει παράταση.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα):** Κι εγώ σας ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Χαρίτου εκ μέρους του ΣΥΡΙΖΑ.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΧΑΡΙΤΟΥ:** Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, τη στιγμή που η κοινωνία βρίσκεται ακόμα υπό την επήρεια του σοκ των Τεμπών, που συνεχίζετε να προκαλείτε ιδιαίτερα τη νέα γενιά, χαρακτηρίζοντας το έγκλημα ως «θυσία» ή και ως «ευκαιρία» κατά τον κ. Γεωργιάδη, τη στιγμή που η κοινωνία ασφυκτιά και εσείς εμπαίζετε τους εργαζομένους με την ισχνή αύξηση του κατώτατου μισθού, που έχει ήδη εξαερωθεί από τα κύματα της ακρίβειας, εσείς αυτή τη στιγμή επιλέγετε να ψηφίσετε νομοσχέδιο που υποτίθεται θέλει να ρυθμίσει τη διαχείριση του νερού και των απορριμμάτων, ενώ στην πραγματικότητα η στόχευσή του είναι να ανοίξει διάπλατα τον δρόμο για την ιδιωτικοποίηση ενός δημόσιου κοινωνικού αγαθού όπως το νερό αλλά και της διαχείρισης των απορριμμάτων.

Λέτε διαρκώς ότι δεν είναι αυτές οι προθέσεις σας. Αν δεν είναι τότε, γιατί την ευθύνη διαχείρισης του νερού από το δημόσιο την εκχωρείτε σε μια ρυθμιστική αρχή, διευρύνοντας τις αρμοδιότητες στη σημερινή ΡΑΕ;

Γιατί αποκρύπτετε σκόπιμα ότι προορισμός των ρυθμιστικών αρχών είναι να ρυθμίζουν προβλήματα, όπου υπάρχει αγορά, όπου υπάρχουν θέματα ανταγωνισμού;

Γιατί αποκρύπτετε ότι σήμερα η διαχείριση του νερού μέσω των υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης δεν αποτελεί αγορά ούτε εμπλέκονται ανταγωνιστικοί φορείς;

Εσείς τι ακριβώς θέλετε υποτίθεται να ρυθμίσετε μεταβιβάζοντας την ευθύνη του κράτους σε μια ρυθμιστική αρχή; Εκτός αν ο στόχος είναι το άνοιγμα του δρόμου της ιδιωτικοποίησης του νερού και τότε προφανώς προκύπτει η αγορά και βεβαίως η ανάγκη της ρύθμισής της από ρυθμιστική αρχή.

Γιατί αποκρύπτετε ότι βάσει νόμου η ρυθμιστική αρχή είναι ανεξέλεγκτη, ότι οι πράξεις είναι εκτελεστές χωρίς να υπόκεινται σε έλεγχο από το κράτος;

Εμάς στον ΣΥΡΙΖΑ, τις άλλες δυνάμεις της Αντιπολίτευσης δεν μας ακούτε. Ακούστε το Σ.τ.Ε., που σας είπε καθαρά ότι το νερό είναι δημόσιο αγαθό. Ακούστε την Επιστημονική Επιτροπή της Βουλής. Ακούστε τουλάχιστον τους εκπροσώπους των ΔΕΥΑ, των δήμων, που διαχειρίζονται το νερό και οι οποίοι με δεκάδες ψηφίσματα σάς λένε ότι δεν λειτουργούν στα πλαίσια της αγοράς, επομένως δεν αναπτύσσουν μεταξύ τους σχέσεις ανταγωνισμού για να υπάρχει ανάγκη ρύθμισης.

Προς τι λοιπόν η ένταξη, η εποπτεία σε μια ρυθμιστική αρχή που ρυθμίζει κανόνες ανταγωνισμού που δεν υπάρχουν και δεν ταιριάζουν με το σημερινό καθεστώς των ΔΕΥΑ και των δήμων; Εκτός κι αν ανομολόγητο, επόμενο βήμα σας είναι να προχωρήσετε σε αλλαγές, σε συγχωνεύσεις των ΔΕΥΑ, να τις ωθήσετε να εκχωρούν σε ιδιωτικά συμφέροντα τις υποδομές ύδρευσης, τα δίκτυα, κάτω από το βάρος των χρεών, που με ευθύνη σας έχουν συσσωρεύσει λόγω του ενεργειακού κόστους, κάτω από την αδυναμία να λειτουργήσουν αποψιλωμένες από εξειδικευμένο προσωπικό.

Εσείς, κύριοι, δεν το κρύβετε και δεν το έχετε κρύψει μέχρι τώρα. Είστε έτοιμοι να παραχωρήσετε σε ιδιωτικά συμφέροντα μέσω ΣΔΙΤ παλιές και νέες υποδομές, φράγματα, υδραγωγεία και άλλα.

Οφείλουν να γνωρίζουν οι πολίτες ότι μαζί με τους φουσκωμένους λογαριασμούς της ΔΕΗ, τις εισπρακτικές εταιρείες, θα φουσκώνουν και οι λογαριασμοί της ύδρευσης, θα φυτρώνουν σιγά-σιγά και στη διαχείριση του νερού ανάλογες εισπρακτικές εταιρείες.

Στο νομοσχέδιο, κύριοι, με τις διατάξεις του άρθρου 160, ακυρώνετε, κύριε Υπουργέ, το υδροηλεκτρικό εργοστάσιο της ΔΕΗ από φυσικό αέριο στη ΒΙΠΕ Κομοτηνής. Συντελείται μια κατάφωρη αδικία σε βάρος της Ροδόπης.

Για να λέμε τα πράγματα καθαρά, σε λίγα χρόνια οδηγείται σε κλείσιμο το υπάρχον εργοστάσιο της ΔΕΗ, αφού η άδεια που χορηγήθηκε από τη ΡΑΕ για την ίδρυση της δεύτερης μονάδας που θα το αντικαταστήσει παύει να υφίσταται με το άρθρο 130.

Σας θυμίζω ότι η ΡΑΕ στις αρχές του 2021 ενέκρινε την αδειοδότηση της δεύτερης μονάδας της ΔΕΗ στην Κομοτηνή -το τονίζω- που θα αντικαταστήσει την υπάρχουσα.

Εσείς, κύριε Υπουργέ, απαντώντας σε ερώτησή μου για την επίσπευση της υλοποίησης αυτού του σχεδίου αποκρύψατε ότι η διοίκηση της ΔΕΗ, όχι προφανώς εν αγνοία σας, είχε άλλους σχεδιασμούς. Προχώρησε σε επένδυση, όχι στο δικό της εργοστάσιο της ΔΕΗ στην Κομοτηνή, που ήταν και η πιο συμφέρουσα λύση λόγω της ύπαρξης υποδομών, αλλά επέλεξε να επενδύσει σε μονάδα ηλεκτροπαραγωγής ιδιωτικών συμφερόντων στην Αλεξανδρούπολη.

Το αποκρύψατε τότε σκόπιμα, όπως αποκρύψατε τότε στην απάντησή σας ότι στο προσχέδιο της μελέτης επάρκειας του ΑΔΜΗΕ ως το 2035, που προφανώς και αυτό το γνωρίζατε, το υπάρχον εργοστάσιο της ΔΕΗ στη ΒΙΠΕ Κομοτηνής θα τεθεί εκτός λειτουργίας, εφόσον δεν προχωρήσει η δεύτερη μονάδα νέας γενιάς.

Εσάς το ενδιαφέρον σας δεν ήταν ποτέ η ΔΕΗ, αλλά για την κατασκευή της μονάδας ιδιωτικών συμφερόντων ηλεκτροπαραγωγής με φυσικό αέριο στη ΒΙΠΕ Κομοτηνής, απέναντι ακριβώς από το εργοστάσιο της ΔΕΗ. Ήταν τα deal του κ. Μητσοτάκη, πριν την ενεργειακή κρίση, με τα ιδιωτικά συμφέροντα στον χώρο της ενέργειας.

Σήμερα, κύριοι, με το άρθρο 160 ενταφιάζεται οριστικά το εργοστάσιο της ΔΕΗ στην Κομοτηνή, αφού, όπως προβλέπουν οι διατάξεις του άρθρου, οι υφιστάμενες άδειες παραγωγής που χορήγησε η ΡΑΕ, για τις οποίες δεν έχει χορηγηθεί προσφορά σύνδεσης από τον ΑΔΜΗΕ, παύουν αυτοδικαίως με την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Η ψήφιση μιας τέτοιας ρύθμισης, όπως έχει, μόνο ως έγκλημα σε βάρος της Ροδόπης μπορεί να χαρακτηριστεί, όταν είναι γνωστό ότι η μονάδα της ΔΕΗ στην Κομοτηνή στηρίζει την τοπική οικονομία, την εργασία σε μια μάλιστα ακριτική περιοχή, που έχει ανάγκη από επενδυτικά σχέδια που συμβάλλουν στην ανάπτυξη. Αν κάτι τέτοιο γινόταν επί ΣΥΡΙΖΑ, θα είχαν ξεσηκωθεί και οι πέτρες.

Αφήστε τα μεγάλα λόγια για την ανάπτυξη της Θράκης, τα επικοινωνιακά παιχνίδια με τα πορίσματα της διακομματικής. Δεν έχουν καμμία, μα καμμία απολύτως αξία. Σας καλώ να τροποποιήσετε την επίμαχη διάταξη συμπληρώνοντας ότι εξαιρούνται οι αδειοδοτημένες από τη ΡΑΕ μονάδες, για τις οποίες υπάρχει

ενεργή σύνδεση με τον ΑΔΜΗΕ της μονάδας που θα αντικαταστήσει. Σε διαφορετική περίπτωση, θα είστε υπόλογοι και έκθετοι στην κοινωνία της Ροδόπης. Θα έχει πράγματι ενδιαφέρον τι θα ψηφίσουν οι κυβερνητικοί Βουλευτές της περιοχής για τέτοια ρύθμιση που αδικεί και πλήττει καίρια τη Ροδόπη.

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε, για την ανοχή σας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα):** Και εγώ σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Θα δώσω τον λόγο τώρα στον Υφυπουργό Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας κ. Τουρνά, να τοποθετηθεί επί των τροπολογιών του.

**ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΤΟΥΡΝΑΣ (Υφυπουργός Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας):** Σας ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Αξιότιμες κυρίες και κύριοι Βουλευτές, θα ήθελα να ενημερώσω το Σώμα σχετικά με την προώθηση τριών διατάξεων εκ του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας. Η πρώτη αφορά στην επικαιροποίηση της διαδικασίας υλοποίησης διενέργειας πρωτοβάθμιου και δευτεροβάθμιου προσεισμικού ελέγχου κτηρίων της επικράτειας, προκειμένου να διασφαλιστεί η περαιτέρω αντισεισμική θωράκιση της χώρας, η οποία αποτελεί και βασική προτεραιότητα της πολιτείας. Η δεύτερη αφορά στην τροποποίηση της υφιστάμενης διάταξης περί πρόβλεψης υποχρέωσης καθαρισμού οικοπέδων και λοιπών ακάλυπτων χώρων ενόψει της φετινής αντιπυρικής περιόδου. Και η τρίτη αφορά στη θεσμοθέτηση ειδικής εξουσιοδοτικής διάταξης περί κατάρτισης, αντικατάστασης και τροποποίησης του οργανισμού του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας με προεδρικό διάταγμα.

Όσον αφορά στην πρώτη νομοθετική ρύθμιση, αυτή κρίνεται ότι είναι αναγκαία, καθώς το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο που αφορά στη διαδικασία διενέργειας πρωτοβάθμιου και δευτεροβάθμιου προσεισμικού ελέγχου κτηρίων είναι ελλιπές και ως εκ τούτου καθίσταται επιτακτική η αναθεώρηση και ο εκσυγχρονισμός του ειδικά στη χώρα μας η οποία παρουσιάζει την υψηλότερη σεισμική επικινδυνότητα στην Ευρώπη, ενώ κατέχει την έκτη θέση παγκοσμίως. Ειδικότερα, η προτεινόμενη ρύθμιση αφορά στην πρόβλεψη διαδικασίας υλοποίησης διενέργειας πρωτοβάθμιου και δευτεροβάθμιου προσεισμικού ελέγχου κτιρίων της χώρας από το Τεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδος υπό την εποπτεία και τις κατευθυντήριες οδηγίες του Οργανισμού Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας. Ο ΟΑΣΠ θα διαχειρίζεται ειδική ηλεκτρονική πλατφόρμα προς τον σκοπό αυτό για την καταγραφή των αποτελεσμάτων του προσεισμικού ελέγχου. Οι εν λόγω δράσεις καθίστανται πλέον υποχρεωτικής φύσεως, ενώ δύνανται να χρηματοδοτούνται από προγράμματα δημοσίων επενδύσεων. Τα ειδικότερα ζητήματα, όπως ενδεικτικά η κατηγοριοποίηση των ελεγχομένων κτηρίων, ο τρόπος υλοποίησης των δράσεων και η πηγή και ο τρόπος χρηματοδότησης, θα καθορίζονται με κοινή υπουργική απόφαση.

Με τη δεύτερη προτεινόμενη ρύθμιση επιχειρείται η τροποποίηση της υφιστάμενης διάταξης περί της υποχρέωσης καθαρισμού οικοπεδικών και λοιπών ακάλυπτων χώρων διευρύνοντας το πεδίο εφαρμογής και σε περιοχές που δεν προβλέπονταν έως τώρα και οι οποίες συνέχιζαν να παραμένουν ακαθάριστες καθ' όλη τη διάρκεια της αντιπυρικής περιόδου -με αποτέλεσμα να υφίσταται αυξημένος κίνδυνος πρόκλησης και επέκτασης πυρκαγιάς- και θεσμοθετώντας υποχρέωση συντήρησης του καθαρισμού καθ' όλη τη διάρκεια της αντιπυρικής περιόδου. Τέλος, κατόπιν σχετικής προς τούτο γνωμοδότησης της εισαγγελίας του Αρείου Πάγου ρυθμίζεται η δυνατότητα αυτεπάγγελτου καθαρισμού τόσο των ως άνω οικοπέδων από τον δήμο, αφ' ενός σε περίπτωση μη ανεύρεσης ή μη συμμόρφωσης των υπόχρεων και αφ' ετέρου σε περιπτώσεις περιφραγμένων ή επαρκώς περιστοιχισμένων χώρων. Ειδικά για περιφραγμένους ή επαρκώς περιστοιχισμένους χώρους ο οικείος δήμος ταυτόχρονα με την επιβολή προστίμου αιτείται από την κατά τόπο αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία τη διενέργεια αυτοψίας και τη βεβαίωση συνδρομής υψηλού κινδύνου πρόκλησης ή ταχείας επέκτασης πυρκαγιάς και βάσει αυτής προβαίνει σε αυτεπάγγελτο καθαρισμό των εν λόγω χώρων για την άρση του κινδύνου.

Αναφορικά με την τρίτη νομοθετική ρύθμιση και στο πλαίσιο κατάρτισης του υπό έκδοση οργανισμού του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας κρίθηκαν αναγκαίες κάποιες δομικές αλλαγές προς τη βελτίωση της επιχειρησιακής αποτελεσματικότητας οι οποίες απορρέουν από την ιδιαίτερη φύση του Υπουργείου, δεδομένης της υπαγωγής σε αυτό της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας και του Πυροσβεστικού Σώματος. Εκ του λόγου αυτού ετέθη ζήτημα περί της δυνατότητας εφαρμογής της εξουσιοδοτικής διάταξης του άρθρου 20 του ν.4622/2019 ως αφορούσας μόνο σε πολιτικούς οργανισμούς, ενώ ο οργανισμός του Υπουργείου περιλαμβάνει τόσο πολιτικές όσο και επιχειρησιακές δομές. Ως εκ τούτου, με την προσθήκη του εν θέματι άρθρου του ν.4662/2020 αίρεται οποιαδήποτε αμφισβήτηση επ' αυτού.

Κατόπιν των ανωτέρω εισηγούμαι την ψήφιση των προωθούμενων διατάξεων του Υπουργείου μας καλώντας σε ομόθυμη στήριξη τους από τα κοινοβουλευτικά κόμματα και τους Βουλευτές.

Σας ευχαριστώ πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα):** Κι εγώ ευχαριστώ, κύριε Υφυπουργέ.

Υπάρχει κάποια ερώτηση, συνάδελφοι; Όχι.

Τον λόγο έχει ο κ. Δαβάκης εκ μέρους της Νέας Δημοκρατίας.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΑΒΑΚΗΣ:** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε σήμερα, μεταξύ άλλων, ένα από τα κρισιμότερα ζητήματα που ήδη μας απασχολεί και θα συνεχίσει, λόγω της κλιματικής αλλαγής που βιώνει ο κόσμος, να μας απασχολεί. Απασχολεί δε και ειδικά εμάς, τους Βουλευτές της ελληνικής περιφέρειας. Και αναφέρομαι, φυσικά, στο ζήτημα της διαχείρισης του νερού.

Όπως είναι γνωστό, το 80% του αρδευτικού νερού κατευθύνεται στις καλλιέργειες, ενώ ένα 65% με 70% αντλείται από υπόγειους υδροφόρους ορίζοντες, γεγονός που δημιουργεί σημαντικά ζητήματα υφαλμύρωσης του υδροφόρου ορίζοντα. Προέρχομαι από μία περιοχή που βιώνουμε καθημερινά τα ζητήματα της κλιματικής αλλαγής, αλλά και της υφαλμύρωσης εκ του λόγου της υπεράντλησης του υδροφόρου ορίζοντα. Γι' αυτόν τον λόγο μπορούμε να πούμε ότι η διαχείριση των υδάτων είναι ένα από τα κρισιμότερα ζητήματα της επόμενης δεκαετίας, ειδικά για την ελληνική περιφέρεια την οποία εμείς εκπροσωπούμε.

Στον τομέα αυτό μέσω του νομοσχεδίου γίνονται δύο σημαντικές παρεμβάσεις:

Η πρώτη είναι ότι προχωρά σε μία σειρά από αρδευτικά έργα η Κυβέρνηση. Δύο εξ αυτών γίνονται στη Λακωνία. Αναμένεται η δημοπράτηση ενός μεγάλου φράγματος, του φράγματος της Κελεφίνας, καθώς επίσης και η αναβάθμιση του αρδευτικού δικτύου Τρινάσου, το οποίο είναι έτοιμο να ενταχθεί στο νέο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2023-2027. Αυτά, όσον αφορά στα αρδευτικά έργα, τα οποία, όπως όλοι γνωρίζουμε, είναι και χρονοβόρα, αλλά είναι και πολύ απαραίτητα για την ελληνική περιφέρεια και κυρίως για την πρωτογενή παραγωγή.

Δεύτερον, όπως φαίνεται από το νομοσχέδιο, προχωρούμε σε ορισμένες ρυθμιστικές παρεμβάσεις, όπως αυτή που συζητάμε σήμερα, και αφορά στην επέκταση των αρμοδιοτήτων της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας, ώστε να καλύπτει πλέον τις υπηρεσίες ύδρευσης και αποχέτευσης. Εδώ, λοιπόν, είναι ένα τεράστιο ζήτημα και όσον αφορά στα βέλη της Αξιωματικής αλλά και της Ελάσσονος Αντιπολίτευσης τα οποία είναι πολλά, πρέπει να σταθούμε και να δώσουμε ορισμένες συγκεκριμένες απαντήσεις.

Με προβλημάτισαν, όμως, ιδιαίτερα και οι ανησυχίες που έχουν διατυπωθεί από φορείς της περιφέρειάς μου, όπως η ΔΕΥΑ της Σπάρτης, σχετικό ψήφισμα της οποίας καταθέτω στα Πρακτικά, για να λάβει γνώση και η κυβερνητική αντιπροσωπεία που βρίσκεται εδώ, καθώς επίσης και ζητήματα που άπτονται -όπως είπα από τα ιοβόλα βέλη της Αντιπολιτεύσεως- της ιδιωτικοποίησης του νερού.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Αθανάσιος Δαβάκης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Δεν μπορώ να ακούω, εγώ ο οποίος αισθάνομαι ότι ανήκω σε μια λαϊκή παράταξη, ότι ξεπουλάμε το νερό, το κατά βάσιν δη-

μόσιο αγαθό, το οποίο αυτή η Κυβέρνηση -αυτό εγώ συνάγω από το νομοσχέδιο που διάβασα- προσπαθεί να νοικοκυρέψει όσον αφορά στη διαχείρισή του μέσω των κατά τόπους ΔΕΥΑ.

Εν πάση περιπτώσει, έχω παρακολουθήσει τις τοποθετήσεις της πολιτικής ηγεσίας και πιστεύω ότι οι απαντήσεις του Υπουργού είναι ξεκάθαρες και κατά τούτο, επίσης, πιστεύω ότι θα δοθεί μία ξεκάθαρη απάντηση, ότι δεν υπάρχει καμμία πρόθεση ιδιωτικοποίησης του νερού, καθώς και όλα τα πειστικά επιχειρήματα, που έχει αναπτύξει σχετικά με αυτή τη νομοθετική πρωτοβουλία, μας καλύπτουν.

Παρ' όλα αυτά, πιστεύω ότι θα ήταν εξαιρετικά χρήσιμο, κύριε Υπουργέ, η συγκεκριμένη νομοθετική ρύθμιση να συνοδευτεί από μία δέσμη μέτρων στήριξης των ΔΕΥΑ, οι οποίες έχουν εγγενή προβλήματα -φαίνεται και στο ψήφισμα το οποίο σας κατέθεσα- και πρέπει αυτά να διορθωθούν, να υποστηριχθούν οι ΔΕΥΑ εκ μέρους της κεντρικής Κυβέρνησης και θεωρώ ότι αυτό φάνηκε και κατά τη διάρκεια της ακρόασης των φορέων στις επιτροπές.

Μία τέτοια κίνηση θα ήταν, πιστεύω, ένα ισχυρό σήμα προς αυτές τις δομές διαχείρισης των υδάτων, ειδικά στην ελληνική περιφέρεια, ότι κάθε άλλο παρά προχωρούμε σε αυτό το οποίο μας κατηγορεί η Αξιωματική Αντιπολίτευση αλλά και η Ελάσσων Αντιπολίτευση.

Το ζήτημα της διαχείρισης των υδάτων είναι φλέγον. Θα μας απασχολήσει για τα επόμενα χρόνια. Και πιστεύω ότι τόσο με τα αρδευτικά έργα -με μία σειρά αρδευτικών έργων που συντελούνται από το παρελθόν, αλλά συνεχίζουν να συντελούνται και ολοκληρώνονται- αλλά και με τέτοιου είδους νομοθετικές παρεμβάσεις, θα δοθεί απάντηση στις ΔΕΥΑ σε αυτό το σοβαρό ζήτημα που υπάρχει, όπως είπα προηγουμένως.

Πριν κλείσω, θα ήθελα να αναφερθώ τηλεγραφικά στα ζητήματα των αιολικών πάρκων, των επενδύσεων που έχουν γίνει. Είμαι υπέρ της αιολικής ενέργειας, υπέρ των φυσικών, αν θέλετε, πηγών ενέργειας, αλλά περιμένουμε μία τακτοποίηση στα ζητήματα της αιολικής ενέργειας. Δεν μπορεί περιοχές, όπως η Λακωνία, η Μάνη -η ιδιαίτερη πατρίδα μου- και η περιοχή της Μονεμβασιάς που ενώ είναι το φιλέτο του αιολικού δυναμικού στη χώρα, να αποτελέσουν τη μοναδική, αν θέλετε, πηγή αιολικής ενέργειας, όσον αφορά στη συνεχή τοποθέτηση αιολικών πάρκων σε αυτή.

Θα προστατεύσουμε το φυσικό περιβάλλον, θα στηρίξουμε όλες εκείνες τις προϋποθέσεις που χρειάζονται, αλλά αντιλαμβάνεστε ότι δεν μπορεί να γίνεται ένα δάσος κεραιών όλη η ελληνική περιφέρεια και μία συνεχής, αν θέλετε, άσκηση επενδυτικού επιχειρηματικού ενδιαφέροντος πάνω σε αυτά.

Θεωρώ ότι το νέο χωροταξικό το οποίο το έχουμε ακούσει πολλές φορές όσο και οι τοποθετήσεις διαφόρων άλλων, αν θέλετε, αιολικών πάρκων -όπως στη θάλασσα, σε ορισμένες περιπτώσεις- θα ήταν κάτι πολύ σημαντικό για περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους με μεγάλη χλωρίδα και ιδιαίτερη πανίδα, όπως είναι η Μονεμβασιά, αλλά και η Μάνη, που δεν μπορούμε πλέον να βάλουμε άλλα αιολικά πάρκα. Αυτά μπορούν να αντιμετωπιστούν με αυτόν τον τρόπο.

Κλείνοντας, θα ήθελα να σας πω ότι για την αποκατάσταση μίας αδικίας, την οποία έχω συζητήσει και με τον κύριο Υφυπουργό, τον κ. Αμυρά, με τον οποίο έχουμε μία εξαιρετική συνεργασία, όπως και με τον Υπουργό, τον κ. Σκρέκα, με τον ν.5027/2023 δόθηκε παράταση των συμβάσεων ΙΔΟΧ που είχαν συναφθεί για την αντιμετώπιση των εκτάκτων αναγκών από τις πυρκαγιές του καλοκαιριού του 2021, από τη λήξη και μέχρι τη συμπλήρωση είκοσι τεσσάρων μηνών από την αρχική σύμβαση.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΑΒΑΚΗΣ:** Τελειώνω, κυρία Πρόεδρε.

Αυτή η παράταση δόθηκε μόνο για την Εύβοια και εδώ είναι το περίεργο, αλλά και σε άλλες φάσεις περίεργο όσον αφορά στην Εύβοια, γιατί δεν κάηκε το καλοκαίρι του '21 μόνο η Εύβοια, κάηκαν και άλλες περιοχές, όπως ο Δήμος Ανατολικής Μάνης. Πιστεύω ότι έπρεπε ισομερώς και πρέπει ισομερώς να αντιμετωπιστούν αυτά τα θέματα.

Θα αναφερθώ και στις αποζημιώσεις των πυρόπληκτων περιοχών που ακόμα, κύριε Υπουργέ, δυστυχώς, -δεν αφορά εσάς ως αρμοδιότητα, αλλά πρέπει να το πω από του Βήματος της Βουλής- περιμένουμε να αποζημιωθούν όλοι οι πληγέντες παραγωγοί.

Είναι τραγικό να παίρνουν λίγοι ή να παίρνουν οι μισοί χρήματα αποζημιώσεων και να μην παίρνουν οι άλλοι μισοί. Αυτοί που παίρνουν είναι ικανοποιημένοι, αλλά δεν μιλούν και αυτοί που δεν παίρνουν διαμαρτύρονται εντόνως και ιδιαίτερα σε τέτοιες εποχές.

Επανέρχομαι σ' αυτό, ότι η παράταση δόθηκε μόνο για την Εύβοια και λέω ότι το ίδιο είχε ξαναγίνει και διορθώθηκε με τον ν.4964/22. Ζητώ, λοιπόν, κύριε Υπουργέ -και θα παρακαλούσα θερμά να το δείτε άμεσα- να επαναληφθεί αυτό, να αποκατασταθεί η τάξη, η ισονομία, η ισοπολιτεία και για τη Δασική Υπηρεσία Γυθείου, που με ηρωικό τρόπο αντιμετώπισε τη μετά πυρκαγιών του 2021 κατάσταση, με ανασχετικά έργα, με υποστηρικτικά έργα παρεμβάσεων, με κορμοδέματα, κορμοπλέγματα και άλλες παρεμβάσεις, ώστε η σύμβαση των ΙΔΟΧ που παρατάθηκε για την Εύβοια, να παραταθεί και για τον Δήμο Ανατολικής Μάνης που επλήγη και αυτός από τις πυρκαγιές του 2021.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα):** Κι εγώ σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο έχει η κ. Πέρκα εκ μέρους του ΣΥΡΙΖΑ.

**ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ:** Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Εν μέσω μιας εθνικής τραγωδίας, η Κυβέρνηση επιδεικνύει για άλλη μία φορά αλαζονεία με την κάκιστη νομοθέτηση προς εξυπηρέτηση συμφερόντων. Η διαβούλευση σας, κύριε Υπουργέ, προσβάλλει την κοινωνία, τη Βουλή και τη δημοκρατία.

Τρία νομοσχέδια σε ένα με πλήθος διατάξεων που διορθώνουν δικούς σας νόμους, τακτοποιούν «ημετέρους», χαρίζουν πολεοδομική ασυλία και αυθαιρεσία στον δημόσιο χώρο, αιγιαλούς, δασικές εκτάσεις, μέχρι αλλαγή ορίων οικισμού, με απόφαση Υπουργού, αντί για προεδρικό διάταγμα. Και ενώ πλησιάζει η μέρα της ανατροπής σας, προσπαθείτε, ακόμη και την τελευταία στιγμή, να δώσετε το τελικό χτύπημα στα δημόσια αγαθά, στην περιουσία των ΟΤΑ και στη δημόσια περιουσία με την ιδιωτικοποίηση της διαχείρισης του νερού και των απορριμμάτων.

Οι προβλέψεις του νομοσχεδίου σας κτυπούν στο Σύνταγμα και στη νομολογία του Σ.τ.Ε.. Το επιβεβαιώνει, άλλωστε, και η έκθεση της Επιστημονικής Επιτροπής της Βουλής. Η μετονομασία της ΡΑΕ σε Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων, παρ' όλο που το αρνείστε, κατά την ακρόαση των φορέων υποστηρίχτηκε έντονα από πλήθος φορέων -ήταν εκεί και τοπικοί φορείς και επιστημονικοί φορείς κ.λπ.- ότι πρόκειται για έμμεση ιδιωτικοποίηση των υπηρεσιών του νερού, αλλά και της διαχείρισης των απορριμμάτων εμμέσως, ώστε να παρακαμφθούν οι αποφάσεις του Σ.τ.Ε. που έχουν κρίνει ότι δεν νοείται παρά μόνο άμεσος κρατικός έλεγχος που δεν μπορεί να υποκατασταθεί από εποπτεία ανεξάρτητης αρχής.

Η Ένωση Διοικητικών Δικαστών αναφέρει ότι με τον τρόπο αυτό χάνεται ο χαρακτήρας του πόσιμου ύδατος ως κοινωνικού αγαθού και αντί αυτού αντιμετωπίζονται οι σχετικές υπηρεσίες ως ρυθμιζόμενες κατ' αντιστοιχία με αγορές άλλων αγαθών και υπηρεσιών, όπως η ενέργεια.

Οι προθέσεις σας για την ιδιωτικοποίηση των υπηρεσιών νερού φάνηκαν από την αρχή της διακυβέρνησής σας, πρώτον με την κατάργηση της Γενικής Γραμματείας Υδάτων και με εξαγγελίες για συγχωνεύσεις ΔΕΥΑ κ.λπ.. Τις ιδεοληπτικές σας νεοφιλελεύθερες εμμονές δεν τις κρύβετε και όσο και αν αποδεικνύεται ότι έχουν καταστροφική επίδραση, εξακολουθείτε να τις εφαρμόζετε ως πολιτική.

Επαναφέρετε, λοιπόν, μνημονιακές ρυθμίσεις. Αντίστοιχη σύσταση ρυθμιστικής αρχής είχε συνταχθεί και στα μνημόνια και καταφέραμε να την αποτρέψουμε με επιτυχία το 2016. Και βέβαια, δεν έχει καμμία σχέση με τις ευρωπαϊκές υποχρεώσεις της Ελλάδας που απορρέουν από την οδηγία-πλαίσιο για τα νερά. Η εισηγητική έκθεση του νομοσχεδίου, επομένως, επικαλείται ψευδώς ότι υπάρχει νομικό κενό και βεβαίως, υπάρχει και το θέμα με το Ταμείο Ανάκαμψης, όπου εσείς οι ίδιοι θέσατε αυτή την προτεραιότητα.

Εγώ, κύριε Υπουργέ, γνωρίζω τις επίπονες προσπάθειες που γίνονται στην ΔΕΥΑΘ -την αντίστοιχη επιχείρηση στη Φλώρινα- και πώς στραγγαλίστηκε με την ενεργειακή ακρίβεια και φυσικά την υποστελέχωση. Αυτό που απαιτείται για όλες βέβαια τις ΔΕΥΑ είναι η οικονομική ενίσχυση και η στελέχωσή τους, όπως αναφέρει και η DG Regio. Αυτό ανέφερε, όταν έγινε η εξέταση των υπηρεσιών.

Επιμένετε, όμως, και θέλετε να δώσετε νευραλγικές και μονοπωλιακού χαρακτήρα λειτουργίες του δημοσίου και της αυτοδιοίκησης σε ιδιώτες και δεν διστάζετε να περιορίσετε την πρόσβαση όλων σε βασικά αγαθά, όπως το νερό. Μετατρέπετε, δηλαδή, το κέρδος ενός ιδιώτη σε προσδιοριστικό παράγοντα της διαχείρισης του νερού και των απορριμμάτων, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για την κοινωνική συνοχή και τη δημόσια υγεία.

Παράλληλα, με το νομοσχέδιο αποσκοπείτε στην αποδυνάμωση της λειτουργίας της ΡΑΕ, η οποία είναι ήδη έντονα υποστελεχωμένη, ώστε να συνεχίζεται ανενόχλητη η αισχροκέρδεια και τα υπερκέρδη των παραγωγών και των προμηθευτών ηλεκτρικής ενέργειας με χρήματα των φορολογουμένων. Άλλωστε, εδώ και τέσσερα χρόνια αυτά ακριβώς προστατεύετε και στοχεύετε, στην ιδιωτικοποίηση των εταιρειών ΔΕΗ, ΔΕΔΔΗΕ, ΔΕΠΑ Εμπορίας, στην υπονόμευση των ενεργειακών κοινοτήτων, στο μοίρασμα του διαθέσιμου χώρου ηλεκτρικού σε τρεις-τέσσερις μεγάλους παίκτες με την κατάργηση της θεμελιώδους αρχής της χρονικής προτεραιότητας στις συνδέσεις των έργων -εν μέσω Δεκαπενταύγουστου η φοβερή, απαράδεκτη εκείνη απόφασή σας- στην υπονόμευση της αυτοκατανάλωσης και της αυτοπαραγωγής, στην αντικατάσταση του λιγνίτη με φυσικό αέριο και προχωράτε σε μία βίαιη και άδικη απολιγνιτοποίηση χωρίς κανένα σχέδιο για την «Πτολεμαΐδα 5» και στην προώθηση της μετάβασης προς όφελος μεγάλων παικτών και όχι στη διάχυση του οφέλους στις τοπικές κοινωνίες. Και έρχεστε τώρα, προεκλογικά και προσποιείστε ότι προσπαθείτε να λύσετε προβλήματα, που δεν λύσατε σε τέσσερα χρόνια.

Προχωρώ, όμως, στην Ενότητα Β'. Είπαμε ότι είναι τρία νομοσχέδια μαζί. Με την καθυστερημένη και στρεβλή ενσωμάτωση των οδηγιών για τις ΑΠΕ και την εσωτερική αγορά ενέργειας είναι σαφές ότι αποσκοπείτε να κρατήσετε τις ενεργειακές κοινότητες σε χαμηλά επίπεδα, ώστε να αφήσετε χώρο σε μεγάλες ενεργειακές επιχειρήσεις. Πρώτα ακυρώσατε τη χρηματοδότησή τους μέσω ΕΣΠΑ και τώρα δημιουργείτε άλλες δύο νέες κατηγορίες.

Εάν, λοιπόν, η Κυβέρνησή σας ήθελε να ενισχύσει τις ενεργειακές κοινότητες, θα μπορούσε να ενισχύσει τον ν.4513 του ΣΥΡΙΖΑ με προτεραιοποίηση των επενδύσεων, των συνδέσεων και τη διασφάλιση της χρηματοδότησής τους.

Είμαι υποχρεωμένη να αναφέρω μερικά τραγικά παραδείγματα που υπονομεύουν τη δίκαιη μετάβαση των λιγνιτικών περιοχών. Ξέρετε, είναι η πρώτη εφαρμογή της δίκαιης μετάβασης και είναι πραγματικά οξύμωρο. Ενώ στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας σχεδιάζονται τεράστια φωτοβολταϊκά πάρκα της ΔΕΗ σε συνεργασία με τη γερμανική RWE, ενεργειακές κοινότητες κοινωφελούς σκοπού για την αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας αδυνατούν να συνδεθούν στο δίκτυο. Ο ΔΕΔΔΗΕ απέρριψε το αίτημα της ενεργειακής κοινότητας του Δήμου Φλώρινας και του Δήμου Πρεσπών για σύνδεση στο φωτοβολταϊκό δίκτυο ισχύος 4 KW, λόγω έλλειψης διαθέσιμου ηλεκτρικού χώρου, όπως επίσης και το αίτημα της ενεργειακής κοινότητας «Δημήτριος Υψηλάντης» για σύνδεση ενός φωτοβολταϊκού πάρκου ισχύος μόλις 0,5 MW, με εικονικό ενεργειακό συμψηφισμό, για να παρέχει φθηνό ρεύμα σε πάνω από εβδομήντα οικογένειες της περιοχής.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Οι διαφορές, λοιπόν, στις πολιτικές επιλογές των κομμάτων δεν είναι θεωρητικές, επηρεάζουν τις ζωές μας άμεσα.

Στην τρίτη ενότητα προσπαθείτε για ακόμα μία φορά να ρυθμίσετε το χάος που δημιουργήσατε με τον περιβόητο νόμο του κ. Χατζηδάκη με τη «φούσκα» των ΑΠΕ για έργα που δεν θα υλοποιηθούν ποτέ, για 100 GW βεβαίωσης σε παραγωγούς σε ένα δίκτυο που δεν σηκώνει ούτε το 10% αυτών, χρεώνοντας συγχρόνως τους παραγωγούς με 1,75 δισεκατομμύρια ευρώ για τις εγγυητικές και ένα χαράτσι που βάλατε σε όλα τα έργα ΑΠΕ 6% του ετήσιου εσόδου, όταν χρεοκοπήσατε τον ΕΛΑΠΕ.

Κατά τα άλλα, ορίζονται οι περιοχές πρώτης επιλογής ΑΠΕ, ενώ η Κυβέρνηση δεν έχει τα απαιτούμενα εργαλεία, τις ΕΠΜ, τα προεδρικά διατάγματα για τις περιοχές «NATURA 2000» και, κυρίως, την αναθεώρηση του ειδικού χωροταξικού ΑΠΕ. Εδώ υπάρχει και αιτιολογημένη γνώμη πλέον από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ακούστηκε από δικούς σας Βουλευτές «κάντε την αναθεώρηση του χωροταξικού». Σε όλη την Ελλάδα υπάρχουν κινήματα ενάντια στις ΑΠΕ, εάν δεν τακτοποιήσετε τον χώρο.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Ζ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΒΔΕΛΑΣ**)

Το περιεχόμενο των Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών αλλάζει και υπάρχει παρέμβαση στις επιτρεπτέες χρήσεις, ναρκοθετώντας πλήρως την εκπόνηση των ΕΠΜ και την έκδοση προεδρικών διαταγμάτων και σχεδίων διαχείρισης για όλες τις περιοχές «NATURA». Αυτό θα επιφέρει πολύ μεγάλες καθυστερήσεις, όταν η χώρα έχει ήδη καταδικαστεί από το δικαστήριο της Ευρώπης λόγω αυτής της έλλειψης. Είναι διατάξεις που ξαναφέρατε τον Ιούλιο του 2022, τις αποσύρατε μετά από την κατακραυγή και υποσχεθήκατε διαβούλευση, η οποία αυτή τη φορά ήταν μόλις τέσσερις ημέρες.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει επανειλημμένα το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Ολοκληρώστε, σας παρακαλώ.

**ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ:** Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Θα αναφερθώ λίγο σε κάποιες περιπτώσεις μετεγκαταστάσεων, που αφορά στις λιγνιτικές περιοχές, που έχουν δώσει φως σε όλη τη χώρα και οι κάτοικοι κινδυνεύουν να μείνουν αγκαλιά με τα απαλλοτριωμένα εδάφη. Αναφέρομαι στην Ακρινή. Τρεις στους τέσσερις πολίτες ήταν υπέρ της μετεγκατάστασης. Επιπλέον, εκδόθηκε η σχετική απόφαση του Σ.τ.Ε. που δικαίωσε τους πολίτες της Ακρινής και δεν δέχθηκε τους ισχυρισμούς του ΥΠΕΝ και της ΔΕΗ ότι οι συνθήκες έχουν αλλάξει. Η απόφαση του Σ.τ.Ε. ήταν σαφής, να ολοκληρωθεί η μετεγκατάσταση την οποία καταπατάτε. Έχει πάει ο ίδιος ο Πρωθυπουργός και έχει υποσχεθεί ότι θα σεβαστεί το δημοψήφισμα των κατοίκων. Τι έγινε; Βέβαια, θέσαμε και θέμα αντισυνταγματικότητας για τη συγκεκριμένη διάταξη.

Επίσης, δεν υπάρχει καμμία αναφορά για την επίλυση των ζητημάτων της Αχλάδας και των Βαλτόνερων της Φλώρινας. Μάλιστα, με πρόσφατη απόφαση του κ. Σκρέκα, προβλέπεται η διατήρηση της απαλλοτρίωσης μόνο για μία περιοχή του χωριού. Φανταστείτε ένα χωριό, που η μία περιοχή του θα απαλλοτριωθεί και οι άλλες δύο τι θα γίνουν; Πάει η κοινωνική συνοχή!

Για τα Βαλτόνερα ζητάμε κατά προτεραιότητα τη μετεγκατάσταση της κόκκινης ζώνης και στη συνέχεια του συνόλου του χωριού. Και να σας πω κάτι; Υπάρχουν επιστημονικές μελέτες που προειδοποιούν, κύριε Υπουργέ.

Να είστε σίγουροι, λοιπόν, ότι η δυτική Μακεδονία δεν θα ξεχάσει την διακυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, όπως δεν θα ξεχάσει και όλη η χώρα το πλιάτσικο στις δημόσιες υποδομές και στην ιδιωτική περιουσία, από τη ΔΕΗ και τα ενεργειακά δίκτυα, μέχρι την πρώτη κατοικία των δανειοληπτών και σήμερα τη διαχείριση του νερού και των απορριμμάτων.

Το πολυνομοσχέδιο πρέπει να αποσυρθεί και η Κυβέρνηση πρέπει άμεσα να κηρύξει εκλογές.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Και εμείς ευχαριστούμε.

Καλησπέρα σας και καλή εβδομάδα και από εμένα.

Καλείται στο Βήμα η κ. Σοφία Σακοράφα από το ΜέΡΑ25, η Αντιπρόεδρός μας.

**ΣΟΦΙΑ ΣΑΚΟΡΑΦΑ (Η' Αντιπρόεδρος της Βουλής):** Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ στις 28 Ιουλίου του 2010 αναγνώρισε ως ανθρώπινο δικαίωμα το δικαίωμα πρόσβασης σε καθαρό νερό. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει εκδώσει ειδικό ψήφισμα για το δικαίωμα στο νερό στις 8

Σεπτεμβρίου του 2015. Στο μεταξύ, αναφέρεται ότι: «Το νερό δεν είναι εμπόρευμα, αλλά δημόσιο αγαθό ζωτικής σημασίας για την ανθρώπινη ζωή και την αξιοπρέπεια». Και προσθέτει: «Η Ευρωπαϊκή Ένωση σε σχέση με τις εθνικές αποφάσεις που διέπουν το καθεστώς ιδιοκτησίας των επιχειρήσεων ύδρευσης δεν θα πρέπει με κανέναν τρόπο να προωθεί την ιδιωτικοποίηση των επιχειρήσεων ύδρευσης, δεδομένου ότι πρόκειται για υπηρεσίες κοινής ωφέλειας που εξυπηρετούν κατά κύριο λόγο το δημόσιο συμφέρον». Καλεί, επίσης, την Επιτροπή να εξαιρέσει μόνιμα την ύδρευση και την αποχέτευση από τους κανόνες της εσωτερικής αγοράς και από οποιαδήποτε εμπορική συμφωνία και να τις παρέχει σε προσιτές τιμές.

Το μεγάλο Ευρωπαϊκό Κίνημα, Διακήρυξη της Μασσαλίας, Μανιφέστο της Νάπολης κ.λπ., με μία έκκληση που συγκέντρωσε δύο εκατομμύρια υπογραφές ανάγκασε την Ευρωπαϊκή Ένωση να εξαιρέσει το νερό από τα σχέδια ιδιωτικοποίησης.

Η παροχή νερού είναι ανθρώπινο δικαίωμα. Το νερό είναι δημόσιο αγαθό και όχι εμπορικό προϊόν. Και εδώ, σε εμάς, οι αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας από το 2014 είναι απολύτως ξεκάθαρες: Το νερό είναι δημόσιο αγαθό.

Ειδικά, η πρόσφατη απόφαση της ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας 190191/2022 έκρινε αντισυνταγματική τη μεταβίβαση της πλειοψηφίας των μετοχών των Εταιρειών Ύδρευσης Αθήνας και Θεσσαλονίκης, στην Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας. Το ακούσατε, το είπε και ο συνάδελφος, ο κ. Αρσένης, προηγουμένως, κύριε Υπουργέ, και νομίζω ότι θα πρέπει να απαντήσετε σε αυτό. Σημερινή απόφαση είναι.

Η Κυβέρνηση, όμως, σε πείσμα όλων αυτών, επιμένει να δρομολογήσει την ιδιωτικοποίηση του νερού στη χώρα. Η αιτία είναι γνωστή. Ιδεοληψία και εξυπηρέτηση συγκεκριμένων επιχειρηματικών και για την ακρίβεια, ολιγαρχικών συμφερόντων.

Δεν το ομολογείτε αυτό ακόμη ξεκάθαρα, γιατί η θέση σας θα ήταν ευθέως παράνομη, αλλά και γιατί έχετε πλήρη συνείδηση της αναμονής βέβαιων λαϊκών αντιδράσεων. Θέλετε, όμως, και επιμένετε -για τους λόγους που είπαμε παραπάνω- να μεθοδεύσετε την ιδιωτικοποίηση του νερού. Και έρχεστε σήμερα, με πολιτική θρασυδειλία να κάνετε το πρώτο βήμα. Εάν δεν προετοιμάζετε την ιδιωτικοποίηση, πείτε μας τότε, γιατί το σημερινό νομοσχέδιο για τη νέα ρυθμιστική αρχή; Γιατί εντάσσετε και το νερό σε αυτή την αρχή-τέρας, που θα έχει στην ευθύνη της και την ενέργεια και τα απόβλητα;

Φέρνετε αυτή τη ρύθμιση χωρίς καμμία διαβούλευση, αλλά και με διαδικασία όχι απλώς ταχύτατη, αλλά εντελώς βεβιασμένη. Γιατί τόση βία, κύριε Υπουργέ, στο τέλος της θητείας σας; Γιατί το κάνετε αυτό; Πάντως οι πραγματικές προθέσεις σας δεν μπορούν να μείνουν κρυφές.

Στο άρθρο 1 λέτε ότι αυτή η αρχή θα έχει αρμοδιότητα την οργάνωση της παρεχόμενης υπηρεσίας, το κόστος και την τιμολόγηση της παροχής υπηρεσιών και ύδατος. Και στο άρθρο 3 ξεκαθαρίζετε πιο πολύ. Εκεί μας λέτε ότι κόστος πόρου, είναι το κόστος άλλων εναλλακτικών χρήσεων του ύδατος, που είναι αναγκαίες, αν το υδατικό σύστημα χρησιμοποιείται πέραν του ρυθμού της φυσικής του αναπλήρωσης.

Εισάγετε, δηλαδή, ξεκάθαρα την αγοραία προσέγγιση του κόστους ευκαιρίας. Με την ίδια αγοραία αντίληψη, ορίζετε αμέσως μετά και την τιμολόγηση. Είναι, λέτε, η διαδικασία χρέωσης των υπηρεσιών ύδατος από πάροχο υπηρεσιών ύδατος σε άλλους φορείς ή απευθείας στον τελικό χρήστη με βάση την κοστολόγηση των υπηρεσιών ύδατος και την επιδιωκόμενη ανάκτηση κόστους. Μία προσεγμένη διατύπωση για να εισάγει με απόκρυψη τη μεθόδευση κερδοφορίας.

Συνεχίζετε προετοιμάζοντας το πλαίσιο στο άρθρο 19, που μιλάει για τη διαιτητική αρμοδιότητα της αρχής, στην οποία υπάγονται προς επίλυση οι διαφορές μεταξύ προσώπων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της παροχής υπηρεσιών ύδατος, οι διαφορές μεταξύ των πελατών-καταναλωτών και των παρόχων υπηρεσιών ύδατος, καθώς και μεταξύ παρόχων. Τα πρόσωπα προοπτικά είναι προφανώς οι ολιγάρχες επιχειρηματίες. Προσέξατε πολύ πάντως για να μην σας ξεφύγει η λέξη «αγορά» και την διατυπώνετε προς το παρόν σαν «τομέα παροχής υπηρεσιών ύδατος».

Σε κάθε περίπτωση ανάγκη δημιουργίας ανεξάρτητης αρχής ως προς τα αγαθά, υπάρχει μόνο στην προοπτική εμπορευματοποίησης και ιδιωτικοποιήσεων. Και όλα αυτά γίνονται στη συγκεκριμένη σημερινή συγκυρία.

Όλες οι οικονομικοτεχνικές μελέτες, δείχνουν ότι ακόμα και εδώ, στην Ευρώπη, η κλιματική αλλαγή προδιαγράφει πεδίο βέβαιης κερδοφορίας για τους ενδιαφερόμενους στον τομέα παροχής ύδατος. Άλλη μια εξαιρετική ευκαιρία για τους γνωστούς ολίγους. Νέο πεδίο κερδοσκοπικής επιχειρηματικής δραστηριότητας χωρίς να υπάρχει γι' αυτούς κανένα ρίσκο. Αυτή είναι η βάση της σημερινής σας αναίσθητης νομοθέτησης.

Μετά από την ενέργεια, μία ακόμα θεσμοθέτηση για λεηλασία της κοινωνίας και το κάνετε ενώ η ιστορική εμπειρία γι' αυτό το θέμα σας είναι απολύτως γνωστή. Είναι γνωστό και το τι έγινε στη Λατινική Αμερική με τις ιδιωτικοποιήσεις στο νερό, με πρώτη εφαρμογή, θυμίζω, από τον πρωτεργάτη των πολιτικών του νεοφιλελευθερισμού χάρη στην περίφημη σχολή του Σικάγου, τον γνωστό φιλελεύθερο Πινοσέτ.

Επίσης, είναι γνωστό και το τι έγινε, παραδείγματος χάριν, στο Μπουένος Άιρες, στο Παρίσι ή στο Βερολίνο, όπου μετά από τις ιδιωτικοποιήσεις, που έφεραν ασύμμετρη εκτόξευση των τιμολογίων υδροδότησης, αναγκάστηκαν να ανακτήσουν τον έλεγχο του συστήματος. Σε Πορτογαλία και Ισπανία η ιδιωτικοποίηση σε συγκεκριμένες πόλεις προκάλεσε αυξήσεις στις τιμές μέχρι και κατά 400%.

Για να έχουμε την πλήρη εικόνα, συνάδελφοι, δεν μπορώ να μην αναφερθώ σε μια ομιλία μου στις 3 Οκτωβρίου του 2016 στο Ευρωκοινοβούλιο, περίπου έναν χρόνο μετά από το παραπάνω ψήφισμα του Ευρωκοινοβουλίου κατ' επιταγή των Ευρωπαίων πολιτών. Τότε η τρόικα, σε συνεργασία με την πρόθυμη και υπάκουη ελληνική κυβέρνηση, ενέταξε στο Υπερταμείο ιδιωτικοποιήσεων το νερό και την αποχέτευση της Ελλάδας για ενενήντα εννέα ολόκληρα χρόνια. Έλεγα τότε επί λέξει: «Ευτυχώς ο Έλληνας Υπουργός Οικονομικών κ. Ευκλείδης Τσακαλώτος δήλωσε ότι όσο είναι αυτός Υπουργός δεν πρόκειται να πουληθούν».

Σήμερα, προφανώς θεωρώντας ότι έχουμε μνήμη ψαριού, αναφέρθηκε από αυτό το Βήμα σε όσους παλεύουν για το δημόσιο συμφέρον και το δικό μας καλό, εννοώντας, βεβαίως, τον ΣΥΡΙΖΑ.

Και θέλω να πω, συνάδελφοι, ότι Υπερταμείο -ο κ. Τσακαλώτος έβαλε το νερό στο Υπερταμείο-, ιδιωτικοποίηση και κοινό καλό δεν συμβαδίζουν.

«Απ' ό,τι φαίνεται το μόνο που μας μένει να κάνουμε και για να υπερασπιστούμε τόσο την αξιοπρέπεια και τον λόγο ύπαρξης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, όσο και τη βαρύτητα των ψηφισμάτων μας, είναι να υποχρεωθούμε ή το κουαρτέτο να χρίσει τον κ. Τσακαλώτο μόνιμο Υπουργό Οικονομικών για τα επόμενα ενενήντα εννέα χρόνια ή την Κομισιόν να συμμορφώνεται με τα ψηφίσματά μας. Δυστυχώς και τα δύο φαντάζουν εξωπραγματικά.».

Διάβασα αυτό το απόσπασμα για να καταδείξω ότι το κράτος έχει συνέχεια. Άλλωστε όλοι το λέμε εδώ: Είτε πολλαπλή φορά Δεξιά είτε πρώτη φορά Αριστερά εξασφαλίζεται πάντα η συνέχεια και η συνέπεια της πολιτικής όταν πρόκειται για τη ληστεία κατά της κοινωνίας.

Κλείνοντας, επειδή μου έρχεται στο νου ο στίχος του Οδυσσέα Ελύτη «Εξόριστε ποιητή, στον αιώνα σου λέγε τι βλέπεις», δεν θα αναγνώσω, αλλά θα καταθέσω, για να καταχωριστεί σήμερα στα Πρακτικά της Βουλής των Ελλήνων, ένα εξαιρετικό ποίημα του μεγάλου Πορτογάλου Ζοζέ Σαραμάγκου για το συγκεκριμένο θέμα. Είναι αυτό που αρχίζει λέγοντας: «Ας ιδιωτικοποιηθούν τα πάντα, ας ιδιωτικοποιηθεί η θάλασσα και ο ουρανός, ας ιδιωτικοποιηθεί το νερό και ο αέρας». Παρακαλώ όλους να το διαβάσετε μέχρι το τέλος.

Ευχαριστώ πολύ.

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής και Η' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. Σοφία Σακοράφα καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Κι εμείς ευχαριστούμε και για την τήρηση του χρόνου.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να έχω τον λόγο;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο για δύο λεπτά.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Θέλω ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε, για μία διευκρίνιση, γιατί η κυρία Πρόεδρος είπε κάτι.

Θέλω να διευκρινίσω ότι οι ορισμοί στο άρθρο 3 παράγραφο δ' που αναφέρονται ως «κόστος φόρου» και στην παράγραφο στ' «τιμολόγηση, διαδικασία χρέωσης των υπηρεσιών ύδατος από πάροχο υπηρεσιών ύδατος», αυτά όλα είναι έτσι όπως ορίζονται στην ευρωπαϊκή οδηγία 2060, η οποία ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο με τον ν.3189/2003 και το προεδρικό διάταγμα του 2007 και ολοκληρώθηκε με την κοινή υπουργική απόφαση για την κοστολόγηση του ύδατος που εκδόθηκε από την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ το 2017. Όλα αυτά είναι ορισμοί που απορρέουν από την ευρωπαϊκή οδηγία.

Εγώ θέλω να ξεκαθαρίσω ότι δεν υποκρύπτουν τίποτα ούτε είναι προσεκτικά γραμμένα. Είναι η διατύπωση από την ευρωπαϊκή οδηγία. Θέλω, όμως, πραγματικά να πιστέψετε και να κατανοήσετε αυτό που σας λέω, ότι πρέπει να αλλάξουμε κάποια πράγματα σε ό,τι αφορά στην παροχή ύδατος, γιατί χρειάζεται να τα αλλάξουμε. Θα πρέπει να βελτιώσουμε και τις υπηρεσίες και την ποιότητα και να θωρακίσουμε την ασφάλεια. Και αυτή τη στιγμή, καλώς ή κακώς, επί είκοσι και πλέον χρόνια, δυστυχώς, ο έλεγχος είναι πλημμελής και η εποπτεία από την αρμόδια διεύθυνση της γενικής διεύθυνσης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Με αυτή τη ρυθμιστική αρχή δεν ρυθμίζουμε –το λέει συγκεκριμένα το άρθρο 1- εποπτεία και έλεγχο, αρμοδιότητα του Υπουργείου Περιβάλλοντος. Απλά τη μεταφέρουμε σε μία ανεξάρτητη δημόσια αρχή. Τίποτα λιγότερο, τίποτα περισσότερο. Μεταφέρουμε μία αρμοδιότητα. Τίποτα άλλο δεν κάνουμε.

Ευχαριστώ.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΥΡΜΑΛΕΝΙΟΣ:** Δεν γίνεται, κύριε Πρόεδρε, να παίρνει τον λόγο ο Υπουργός και να απαντάει σε κάθε Βουλευτή.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Ναι, αλλά έχει το δικαίωμα όταν ζητήσει να πάρει τον λόγο. Τι να κάνω εγώ, κύριε Συρμαλένιε; Εγώ τον Κανονισμό...

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΥΡΜΑΛΕΝΙΟΣ:** Ο Κανονισμός λέει ότι οι Υπουργοί μιλάνε όσο θέλουνε;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Όχι όσο θέλουν, αλλά όποτε ζητήσουν τον λόγο, μπορούν να τον πάρουν. Αυτό λέει ο Κανονισμός. Τι να σας κάνω;

Καλείται στο Βήμα η κυρία Κατερίνα Νοτοπούλου από τον ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία.

**ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ (ΚΑΤΕΡΙΝΑ) ΝΟΤΟΠΟΥΛΟΥ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε σήμερα υπό τη βαριά σκιά του τραγικού δυστυχήματος στα Τέμπη που έχει συγκλονίσει ολόκληρη τη χώρα. Την ώρα, λοιπόν, που η ελληνική κοινωνία θρηνεί, πενθεί και ζητά σεβασμό στα θύματα, σεβασμό στην αλήθεια, Η Κυβέρνηση Μητσοτάκη επιστρέφει στην κανονικότητά της. Επιλέγει να συνεχίσει στον ίδιο επικίνδυνο δρόμο των ιδιωτικοποιήσεων, αδιαφορώντας για την υγεία, την ασφάλεια, την ευημερία των πολιτών. Στην πραγματικότητα κάνετε δουλειές, αλλά τίποτε για την ασφάλεια των πολιτών.

Φέρνετε, λοιπόν, σήμερα ένα πολυνομοσχέδιο διακοσίων εξήντα τριών άρθρων χωρίς την απαραίτητη διαβούλευση -μόνο προσχηματική ήταν- με την κοινωνία και με τους εμπλεκόμενους φορείς οι οποίοι γνωρίζετε -έχει ειπωθεί πολλές φορές- ότι είναι αντίθετοι σε βασικές του διατάξεις.

ΚΕΔΕ, Δίκτυο ΦΟΔΣΑ, Ένωση ΔΕΥΑ, περιβαλλοντικές οργανώσεις και πολλοί άλλοι βρίσκονται απέναντι και σε αυτή τη διαλυτική, αντιδραστική σας προσπάθεια. Γιατί πολύ απλά το νομοσχέδιό σας βάζει ξανά στο στόχαστρο δημόσια και κοινωνικά αγαθά που απολαμβάνουν της προστασίας του Συντάγματος. Βάζει στο στόχαστρο δημόσιους πόρους, όπως το νερό, τα δάση, τη βιοποικιλότητα, τα απορρίμματα, τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, τις προστατευόμενες περιοχές.

Δείχνετε, αγαπητοί συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, πως δεν σας σταματάει τίποτα όταν πρόκειται για μπίζνες. Αδιαφόρησε για το γεγονός ότι με αφορμή την παγκόσμια ημέρα του νερού ο ΟΗΕ καλεί τις κυβερνήσεις των χωρών να μη διαχειρίζονται το νερό και την αποχέτευση ως εμπορεύματα. Την ώρα που εμείς χρειαζόμαστε δημόσιες πολιτικές, εσείς ανοίγετε ξανά τον δρόμο στην ιδιωτικοποίηση των υπηρεσιών που σχετίζονται με το νερό -ύδρευση, αποχέτευση άρδευση- και τα απορρίμματα.

Γιατί δεν σέβεστε τα δημόσια αγαθά; Τα αντιμετωπίζετε ως εμπόρευμα. Δεν σέβεστε ούτε τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Η ρυθμιστική αρχή, αγαπητοί συνάδελφοι, εξ ορισμού ορίζει αγορά παροχής υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης. Η θεσμοθέτηση ρυθμιστικής αρχής για το νερό και τα απορρίμματα αποδεικνύει τον σχεδιασμό σας για την εμπορευματοποίηση των υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης, ό,τι και αν εσείς ισχυρίζεστε. Λέτε και ψέματα πως δεν υπήρχε ρυθμιστικό πλαίσιο.

Ξεχνάτε, όμως, το ιστορικό δημοψήφισμα του 2014 στη Θεσσαλονίκη που έδειξε την αντίθεση του 98% των πολιτών στην ιδιωτικοποίηση της ΕΥΑΘ. Να δώσουμε, λοιπόν, συγχαρητήρια στους επιτελικούς του Μαξίμου που φέρνουν ρύθμιση που παραβιάζει και πάλι την απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας. Δεν σταματάτε ούτε από τις πολύ πρόσφατες αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας που έκριναν αντισυνταγματική την ιδιωτικοποίηση της ΕΥΑΘ και της ΕΥΔΑΠ μετά από προσφυγές των εργαζομένων των δύο δημόσιων εταιρειών ύδρευσης.

Μάλιστα, σε συνέχεια σχετικών αιτήσεων στο Συμβούλιο της Επικρατείας εξαιτίας της μη συμμόρφωσης της Κυβέρνησης μαθαίνουμε πως δημοσιεύονται σήμερα αποφάσεις όπου το Συμβούλιο της Επικρατείας σας εγκαλεί και σας ζητά να προβείτε σε όλες εκείνες τις απαιτούμενες ενέργειες εντός εξαμήνου, προκειμένου να επιστρέψουν οι μετοχές ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ στο δημόσιο. Αναρωτιέμαι για πόσο καιρό ακόμη θα συνεχίζετε να αγνοείτε τις ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας, αλλά και τις αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Κανείς δεν σας υποχρεώνει, κύριοι συνάδελφοι, να παραδώσετε κρίσιμους πόρους, τομείς του δημοσίου στα ιδιωτικά συμφέροντα. Είστε εσείς που αδιαφορήσατε και απαξιώσατε τον σιδηρόδρομο για να τον οδηγήσετε σε ΣΔΙΤ. Είστε εσείς που πήγατε σε βίαιη απολιγνιτοποίηση, σε ιδιωτικοποίηση της ΕΥΑΘ με τα γνωστά οδυνηρά για την κοινωνική πλειοψηφία αποτελέσματα της ενεργειακής φτώχειας. Είστε εσείς, τέλος, που έρχεστε να δώσετε τη χαριστική βολή με το παρόν νομοσχέδιο στις ενεργειακές κοινότητες, που γνωρίζετε ότι θα μπορούσαν να διευρύνουν την ενεργειακή δημοκρατία.

Φυσικά, από τον νεοφιλελεύθερο οίστρο σας δεν ξεφεύγουν και οι προστατευόμενες περιοχές. Έτσι; Παρέχετε τη δυνατότητα δημιουργίας τουριστικής λιμενικής εγκατάστασης εντός προστατευόμενων περιοχών. Στην πραγματικότητα, λοιπόν, δημιουργείται ρήγμα στην προστασία αυτών των περιοχών.

Και μιας και λέμε και για τις επιτυχίες σας στον τουρισμό, αγνοείτε τους προορισμούς. Έτσι ακριβώς αγνοήσατε και τις κραυγές αγωνίας των κατοίκων της Ζακύνθου για την παραλία Ναυάγιο της Ζακύνθου. Η μεγαλειώδης πολιτική του επιτελικού σας κράτους για τον τουρισμό αποτυπώνεται στο φιάσκο με το Ναυάγιο της Ζακύνθου. Βρισκόμαστε λίγο πριν από την έναρξη της φετινής τουριστικής περιόδου και έρχεται η απόφαση σας για «λουκέτο» στην παγκοσμίου φήμης παραλία Ναυάγιο της Ζακύνθου. Η απόφαση του Υπουργού είναι ομολογία ανικανότητας και αποτυχίας, όταν ο ίδιος ο κ. Κικίλιας στις 20-12-2021 ισχυριζόταν πως ερχόταν να δώσει λύση σε ένα χρόνιο πρόβλημα που διαιωνιζόταν σε σχέση με το Ναυάγιο της Ζακύνθου. Έλεγε, λοιπόν, πως φέρνει μία διάταξη αποκλειστικά και μόνο για τις άμεσες και επείγουσες ανάγκες, τη σύσταση μίας επιτροπής που θα έκανε μελέτες, έτσι ώστε να μπει πρώτα απ' όλα ένα τέτοιο πλαίσιο ασφαλείας –έλεγε-, ώστε οι τουρίστες, οι επισκέπτες και οι ντόπιοι να μπορούν να το επισκέπτονται με ασφάλεια. Ήταν και ο κ. Κικίλιας για να δίνει λύσεις όχι για να διαιωνίζει προβλήματα. Σας είχαμε πει τότε πως αυτή η τροπολογία στερεί το δικαίωμα στη διαβούλευση, πως είναι κόντρα στην τοπική κοινωνία, πως ζημιώνει το δημόσιο συμφέρον εξυπηρετώντας σκανδαλωδώς συμφέροντα και πως αυτό που χρειαζόταν ήταν καλύτερος συντονισμός, περισσότερη δουλειά των επιμέρους αρμόδιων υπηρεσιών. Επιβεβαιωθήκαμε. Μετά από την αυτοψία του Οργα-

νισμού Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας οδηγούμαστε σε κλείσιμο της παραλίας Ναυάγιο.

Επιβεβαιωθήκαμε απόλυτα, κύριοι συνάδελφοι. Τόσα χρόνια δεν κάνατε τίποτα για τις βροχοπτώσεις. Μόνη σας αγωνία ήταν η εξυπηρέτηση των συμφερόντων. Παραιτούνται, μάλιστα, ομαδικά τα μέλη αυτής της Επιτροπής Διαχείρισης του Ναυαγίου με σαφείς καταγγελίες.

Ο κύριος Υπουργός, λοιπόν, σήμερα δεν έδωσε ούτε μία απάντηση. Εμείς του ζητάμε, όμως, με αίτημα κατάθεσης εγγράφων όλα τα Πρακτικά από όλες τις συνεδριάσεις της επιτροπής, τις απ' ευθείας αναθέσεις. Θα κληθεί να δώσει απαντήσεις και εξηγήσεις τι προσέφερε αυτή η επιτροπή -απ' ευθείας αναθέσεις;-, πού βρίσκονται τα έργα, ποια είναι τα απαιτούμενα έργα ασφαλείας για τα οποία κάνουν λόγο τα μέλη που παραιτήθηκαν από την επιτροπή, τα οποία θα έπρεπε να έχουν γίνει και θα είχαν αποτρέψει το κλείσιμο της παραλίας του Ναυαγίου.

Μιλάμε βέβαια για το Ναυάγιο της Ζακύνθου, αλλά «ναυάγιο» είναι η ίδια η Νέα Δημοκρατία, είναι η διακυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γνωρίζετε πως η Κυβέρνησή σας, η Κυβέρνηση των υποκλοπών βρίσκεται σε αποδρομή. Δεν νομιμοποιείται να νομοθετεί δεσμεύοντας τις μελλοντικές γενιές σε ιδιωτικοποιήσεις δημοσίων αγαθών, υπηρεσιών και πόρων.

Γνωρίζετε, κύριοι συνάδελφοι, πως αυτός ο νόμος θα μείνει στα χαρτιά, ακριβώς γιατί σύντομα θα επιστρέψει η δικαιοσύνη και η αλήθεια παντού.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Ευχαριστούμε πολύ. Πίσω από την κ. Νοτοπούλου να στοιχηθείτε όλοι, που μίλησε επτά λεπτά, ακριβώς στον χρόνο της.

Καλείται στο Βήμα ο κ. Βασίλειος Κόκκαλης από τον ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία και να ετοιμάζεται η κ. Σκόνδρα από τη Νέα Δημοκρατία.

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πραγματικά δεν υπάρχουν λέξεις για να περιγράψουν αυτό το οποίο επιχειρείται από την Κυβέρνηση. Όμως και όσες λέξεις βρεθούν χάνουν το νόημά τους. Έχουν χάσει πλέον το νόημα λέξεις, όπως λογική, λέξεις όπως μέτρο, λέξεις όπως αλήθεια, διότι ούτε η λογική ούτε η αλήθεια ούτε και το μέτρο υπάρχουν σε αυτά τα οποία φέρνετε στη Βουλή για ψήφιση.

Όπως και με το τραγικό δυστύχημα των Τεμπών, που επί είκοσι ημέρες επιμένατε ότι υπάρχει το σύστημα της τηλεδιοίκησης στη Λάρισα και ξαφνικά σήμερα είδαμε σε φωτογραφία, είδαν όλοι οι πολίτες, ότι ο χώρος είναι γιαπί -ο χώρος από το 2019, όπως κατέθεσαν, τουλάχιστον, πέντε σταθμάρχες, δεν λειτουργεί, δεν φτιάχτηκε- έτσι και με αυτό το νομοσχέδιο σήμερα επιμένετε ότι δεν ιδιωτικοποιείται το νερό. Αλήθεια, αν πραγματικά το πιστεύατε, θα το λέγατε; Όχι, βέβαια.

Όσον αφορά στη ρυθμιστική αρχή, ρώτησε ο κ. Σκρέκας «γιατί διαμαρτύρεστε;» και περισσότερο απευθύνθηκε στους Βουλευτές τους κυβερνητικούς, προκειμένου να τους πείσει, οι οποίοι χωρίζονται σε δύο κατηγορίες. Η μία κατηγορία είναι μικρή, γνωρίζει πραγματικά ότι ιδιωτικοποιείται το νερό και η άλλη, η μεγάλη κατηγορία, δεν γνωρίζει, αλλά συμμορφώνεται είτε λόγω άγνοιας είτε λόγω κομματικής πειθαρχίας.

Η ρυθμιστική αρχή, ανέφερε ο κ. Σκρέκας, ασκεί δημόσιο έλεγχο. Πού το είδατε αυτό;

Πού το είδατε, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, ότι η ρυθμιστική αρχή υποκαθιστά το δημόσιο; Είναι ανεξάρτητη αρχή. Το λέει και το όνομα. Όμως, όπως είπαμε, οι λέξεις πλέον έχουν χάσει το νόημά τους. Η ρυθμιστική αρχή, σύμφωνα με τον ιδρυτικό της νόμο, ρυθμίζει τις συνθήκες ανταγωνισμού, ρυθμίζει όχι το αγαθό, αλλά την αγορά και την πώληση του αγαθού.

Ό,τι κάνει στην ενέργεια, έρχεται τώρα να το κάνει και για το νερό. Επιμένει, όμως, ο κύριος Υπουργός. Δεν το πιστεύουμε. Και αυτό πρέπει να το ακούσουν ιδιαίτερα προσεκτικά οι Βουλευτές οι κυβερνητικοί, τους οποίους ακούμε από τούτο εδώ το Βήμα να λένε ότι δεσμεύτηκε ο Υπουργός, έκανε δήλωση ότι δεν ιδιωτικοποιείται. Όχι, τα χαρτιά αλλά λένε και αυτά τα οποία έχουν κατατεθεί. Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας ασχολείται με τις συνθήκες ανταγωνισμού του συγκεκριμένου αγαθού, του δημόσιου αγαθού που είναι το νερό.

Δύο είναι τα βασικά τα οποία αγνοείτε: Πρώτον, ότι το δημόσιο δεν έχει την εποπτεία. Δεύτερον, δεν μετέχει στον σκληρό πυρήνα της δημόσιας διοίκησης του ελληνικού δημοσίου -ό,τι έχει πει το Συμβούλιο της Επικρατείας- μετέχοντας στο μετοχικό κεφάλαιο. Αυτά τα δύο απουσιάζουν.

Ας πούμε, λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι η Αντιπολίτευση –να κάνω μία υπόθεση εργασίας- έχει λαϊκισμό. Ήρθαν οι διοικητικοί δικαστές και ξέρετε αυτοί οι δικαστές ασχολούνται και γνωρίζουν πολύ περισσότερο από τους υπόλοιπους δικαστές τι σημαίνει δημόσιος χαρακτήρας. Γνωρίζουν πολύ καλά τι σημαίνει βλάβη στο δημόσιο, γιατί δικάζουν καθημερινά υποθέσεις στις οποίες ο ένας διάδικος είναι το δημόσιο ή με τη στενή του όρου έννοια ή με την ευρεία του όρου έννοια.

Τι είπαν, λοιπόν, αυτοί οι δικαστές; Είπαν ότι η ενσωμάτωση των οδηγιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν μεταβάλλει τις παραδοχές αυτές, εφόσον από καμμία διάταξή τους –ακούστε το αυτό, κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης- δεν θεσπίζεται η υποχρέωση των κρατών-μελών για ιδιωτικοποίηση των παρόχων υπηρεσιών ύδατος, ο έλεγχος της παραγωγής και διάθεσης του οποίου δεν μπορεί, για τους λόγους που αναφέραμε ήδη, να υπαχθεί σε παρόμοιο κανονιστικό ρυθμιστικό πλαίσιο και γι' αυτό σας ζητούν και αυτοί να αποσύρετε αυτό το νομοσχέδιο ούτε να το τροποποιήσετε ούτε να το βελτιώσετε.

Η μοναδική λύση, έστω και την ύστατη ώρα, είναι η απόσυρση του νομοσχεδίου που αφορά –ξεκάθαρα- στην ιδιωτικοποίηση των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης σε όλη τη χώρα. Θα ζημιωθούν όχι μόνο οι πολίτες, θα ζημιωθούν και οι αγρότες.

Πάμε στο δεύτερο κεφάλαιο για τα φωτοβολταϊκά. Μπορεί ο κύριος Υπουργός να μας απαντήσει τι ποσοστό στη γη υψηλής παραγωγικότητας έχει καλυφθεί με ανανεώσιμες πηγές ενέργειας; Μπορεί να απαντήσει πόσα χιλιάδες στρέμματα σε όλη την Ελλάδα και δη στη Θεσσαλία έχουν ήδη καλυφθεί ή θα καλυφθούν με ανανεώσιμες πηγές ενέργειας; Μπορείτε να το πείτε αυτό; Μπορείτε σας παρακαλώ, κυρίες και κύριοι της κυβερνητικής πλειοψηφίας, να μεταβιβάσετε στον Υπουργό και στον Πρωθυπουργό ότι η πολιτική της Κυβέρνησης είναι άδικη, αλλά και καταστροφική;

Είναι άδικη, γιατί στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας δεν έχουν πρόσβαση οι μικρομεσαίοι επιχειρηματίες, οι αγρότες, οι κτηνοτρόφοι, αλλά και καταστροφική διότι η παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας είναι ανεξέλεγκτη και δεν πρέπει να είναι ανεξέλεγκτη. Υπόκειται σε περιορισμούς, οι οποίοι περιορισμοί έχουν να κάνουν με το περιβάλλον και με την οικονομική και κοινωνική ζωή των κατοίκων.

Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα: Σε βοσκοτόπια εγκαθίστανται φωτοβολταϊκά. Αυτά τα βοσκοτόπια ανήκουν στο Υπουργείο Γεωργίας. Εδώ σταθμίζονται δύο αγαθά. Το ένα αγαθό είναι η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας. Ναι, κάποιος μπορεί να πει ότι είναι και αυτό αγαθό. Το άλλο αγαθό είναι αυτό του αγροτικού προϊόντος, η παραγωγή γάλακτος και η παραγωγή φέτας που θα μειωθούν.

Ποια είναι τα οφέλη και ποιες είναι οι ζημιές και από τη μία και από την άλλη επιλογή; Η λύση πώς βρίσκεται; Μπορούν να εγκαθίστανται παντού ανανεώσιμες πηγές ενέργειας; Όχι. Μπορούν να εγκαθίστανται εκεί όπου έχει σχεδιάσει χωροταξικά η πολιτεία. Το προεδρικό διάταγμα είχε ετοιμαστεί από τον Φεβρουάριο του 2019, αν ενθυμούμαι.

Εσείς, όμως, κινηθήκατε με τον ακριβώς αντίθετο τρόπο. Δηλαδή, τα βοσκοτόπια τα αφήσατε για παραπίσω, δεν οριοθετήσατε πού ασκείται η κτηνοτροφική δραστηριότητα -όλα τα αφήσατε παραπίσω- με αποτέλεσμα να έχουν εγκατασταθεί ήδη σε χωράφια στα οποία ασκούνται άλλου είδους δραστηριότητες και άρα να έχουμε μία ανεξέλεγκτη χρήση και αύξηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας εις βάρος των τοπικών κοινωνιών και της οικονομικής και κοινωνικής ζωής.

Εν κατακλείδι, αποδεικνύεται ότι αφ' ενός είστε ανίκανοι και αυτό δείχνει το νομοσχέδιο όπου λέτε ότι το δημόσιο δεν μπορεί να διασφαλίσει το καλό νερό και το δίνετε στη Ρυθμιστική Αρχή

Ενέργειας και αφετέρου ότι είστε και επικίνδυνοι.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Εμείς ευχαριστούμε.

Καλείται στο Βήμα η κ. Ασημίνα Σκόνδρα από τη Νέα Δημοκρατία.

Ορίστε, κυρία Σκόνδρα, έχετε τον λόγο.

**ΑΣΗΜΙΝΑ ΣΚΟΝΔΡΑ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Επιτρέψτε μου, κύριε Υπουργέ, αγαπητοί συνάδελφοι, πριν μπω στο νομοσχέδιο να πω κάτι στον αγαπητό κ. Κόκκαλη, τον συνάδελφο από τη Λάρισα, επειδή αναφέρθηκε σήμερα στην επίσκεψη του κ. Τσίπρα στη Λάρισα και στο ότι -όπως λέει- τελικά αποδείχτηκε ότι δεν υπάρχει τηλεδιοίκηση κ.λπ..

Εσείς, όμως, που είστε από τη Λάρισα, κύριε Κόκκαλη, εάν πηγαίνατε εκεί, δεν θα το έκανε αυτό το λάθος ο κ. Τσίπρας. Θα πήγαινε στον κεντρικό σταθμό, εκεί που λειτουργεί η τοπική τηλεδιοίκηση σήμερα και δεν θα πήγαινε δίπλα στην υπό έγερση οικοδομή που θα λειτουργήσει ο υπερτοπικός σταθμός τον Σεπτέμβριο, όταν θα δοθεί ολοκληρωμένο το έργο από αυτή την Κυβέρνηση. Άρα, έχετε και εσείς μερίδιο ευθύνης.

Αγαπητοί συνάδελφοι, συζητάμε σήμερα για το πολυδιάστατο νομοσχέδιο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, το οποίο χωρίζεται σε τρία βασικά μέρη. Ρυθμίζει θέματα σχετικά με τη ΡΑΕ, τις ΑΠΕ, αλλά περιέχει και πληθώρα περιβαλλοντικών και τεχνικών διατάξεων για τα δάση μας, το νερό και το φυσικό περιβάλλον γενικότερα, οι οποίες βρίσκονται σε εκκρεμότητα εδώ και πολλά χρόνια.

Πρώτον, βελτιώνει συνολικά το μοντέλο διοίκησης των ανά την επικράτεια κατακερματισμένων υπηρεσιών ύδατος και αποβλήτων, υπάγοντάς τες στην εποπτεία της σημερινής Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας, απλώς μετονομάζοντάς την και διευρύνοντας τις αρμοδιότητές της.

Δεύτερον, περιλαμβάνει σημαντικές διατάξεις για την προώθηση των ΑΠΕ, αλλά και την ευρύτερη συμμετοχή των πολιτών σε αυτή τη διαδικασία. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω δύο νέων εργαλείων, των Κοινοτήτων Ανανεώσιμης Ενέργειας και των Ενεργειακών Κοινοτήτων Πολιτών, με πλήθος ωφελειών που προκύπτουν για τους ίδιους, αλλά και τη χώρα μας συνολικά.

Τρίτον, περιέχει ρυθμίσεις για την προστασία του περιβάλλοντος που αντιμετωπίζουν μία σειρά από σοβαρά ζητήματα και προωθούν θέματα προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος, των φυσικών πόρων και της διαχείρισης των αποβλήτων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι σημαντικό να διασαφηνιστεί ότι δεν συζητάμε ένα τεχνικό νομοσχέδιο, αλλά επικεντρωνόμαστε στην ουσία που αφορά στο φυσικό περιβάλλον, δηλαδή στην κοινή κατοικία όλων μας. Η σχετική νομοθεσία έχει παραμείνει αδρανής εδώ και κάποιες δεκαετίες, χωρίς να προσαρμοστεί στα νέα δεδομένα που φέρνει η κλιματική αλλαγή. Πρέπει, λοιπόν, να τεθούν νέες βάσεις για τους περιβαλλοντικούς κανόνες, αλλά και για την ενέργεια, το νερό και τον αέρα που αναπνέουμε.

Επίσης, η ανάγκη για αλλαγή νοοτροπίας είναι επιτακτική. Κανείς δεν αμφισβητεί ότι οι φυσικοί πόροι αποτελούν δημόσιο αγαθό. Όμως, το ότι είναι δημόσιοι δεν σημαίνει ότι είναι ανεξάντλητοι και επίσης, δεν σημαίνει ότι μπορεί να γίνονται αντικείμενα κακής διαχείρισης και σπατάλης.

Η ανάγκη αυτή είναι διεγνωσμένη και υπαρκτή. Οι σπασμωδικές νομοθετήσεις και οι παρατάσεις που έχουν δοθεί διαχρονικά μετέθεταν τα προβλήματα χωρίς να δίνουν λύσεις. Η Κυβέρνηση και το Υπουργείο Ενέργειας τα τελευταία τριάμισι χρόνια έδωσαν βάρος στη χρηματοδότηση για το περιβάλλον και την πράσινη ανάπτυξη. Δεν είναι το πρώτο νομοσχέδιο που συζητάμε για το ζήτημα αυτό. Έχουμε ήδη ψηφίσει νόμους για τον χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό, για τον εκσυγχρονισμό της περιβαλλοντικής νομοθεσίας, για τα πλαστικά, την ανακύκλωση συσκευών, την εξοικονόμηση ενέργειας αλλά και τον πρώτο εθνικό κλιματικό νόμο από τη σύσταση του ελληνικού κράτους.

Το παρόν έρχεται να καλύψει τα κενά που διαχρονικά έχουν δημιουργηθεί και αφορούν σε περιβαλλοντικά θέματα. Ταυτόχρονα, ενσωματώνει τις ευρωπαϊκές οδηγίες 2018/2001 και 944/2019 που στόχο έχουν την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Επίκεντρό τους είναι η ενεργότερη συμμετοχή στο πεδίο της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας των τελικών καταναλωτών, δηλαδή νοικοκυριών, επιχειρήσεων και ΟΤΑ. Ως χώρα καλούμαστε να συμμετέχουμε στον στόχο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2030. Ο στόχος αυτός είναι να προέρχεται από ΑΠΕ το 32% της συνολικής κατανάλωσης ενέργειας.

Η Ελλάδα με στρατηγικό σχέδιο και ισχυρή πολιτική βούληση μπήκε στον χάρτη της ενέργειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης από αυτή την Κυβέρνηση και μάλιστα, θεωρείται πρωτοπόρος στον τομέα των ΑΠΕ με συνολική παραγωγή άνω των 10 GW από ηλιακή και αιολική ενέργεια. Οι πολιτικές αυτές μας οδηγούν στην απεξάρτηση από παραδοσιακές πηγές, όπως τα ορυκτά και το φυσικό αέριο, αποκτώντας ενεργειακή ελευθερία τη στιγμή που ο κίνδυνος της ενεργειακής ομηρίας είναι υπαρκτός στην Ευρώπη λόγω και της πολεμικής σύγκρουσης Ρωσίας - Ουκρανίας. Αναφορικά με τους υδάτινους πόρους οι διατάξεις του παρόντος έρχονται να αντιμετωπίσουν παθογένειες των συστημάτων διαχείρισης ελέγχου, ποιότητας, επάρκειας, μεταφοράς και τιμολόγησης του νερού.

Η κατάσταση που επικρατεί σήμερα έχει ως αποτέλεσμα την κατασπατάληση νερού χωρίς τη δυνατότητα ελέγχου, αλλά και ανισοτήτων καθώς οι πολίτες πληρώνουν το νερό αλλού φθηνά και αλλού εξαιρετικά ακριβά. Πρέπει να πάψουν να υπάρχουν αρρυθμίες και διαφοροποιήσεις και είναι αβάσιμη και κακόβουλη η όποια συζήτηση για δήθεν ιδιωτικοποίηση του νερού. Αντιθέτως, ενισχύεται και αναβαθμίζεται ο ρόλος των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης. Σε κάθε περίπτωση το νερό παραμένει υπό δημόσιο έλεγχο και η πολιτεία διατηρεί το σύνολο των ρυθμιστικών, κανονιστικών αρμοδιοτήτων και την άσκηση της υδατικής πολιτικής, της πολιτικής κοστολόγησης και τιμολόγησης της ύδρευσης και της αποχέτευσης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εξίσου σημαντικές θεωρώ τις προστατευτικές διατάξεις για το φυσικό περιβάλλον, την άγρια πανίδα, τα δάση και τα ορυκτά μας όπως και τις ρυθμίσεις ζητημάτων πολεοδομικού και χωροταξικού σχεδιασμού τα οποία πρέπει να αντιμετωπιστούν διότι δημιουργούν εμπόδια στην πρόοδο αναπτυξιακών έργων. Τέλος, το νομοσχέδιο μεριμνά για την αντιμετώπιση του προβλήματος των αποβλήτων που σχετίζεται με την ανακύκλωση και εν γένει τη διαχείρισή τους.

Αγαπητοί συνάδελφοι, οφείλουμε να συνειδητοποιήσουμε όλοι πως το μέλλον θα είναι ζοφερό αν δεν θωρακίσουμε το οικοσύστημα στο οποίο ζούμε. Το να αναβάλουμε ή το να αποφεύγουμε τη νομοθέτηση για καίρια ζητήματα δεν είναι ούτε χρήσιμη ούτε υπεύθυνη πολιτική στάση. Ο Πρωθυπουργός και η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας έχουν αποδείξει ότι νομοθετούν καλύπτοντας κενά, διορθώνοντας στρεβλώσεις και δημιουργώντας γερές βάσεις για την πορεία στο μέλλον. Η πολιτική μας σχεδιάστηκε κοιτώντας μπροστά και εκτελείται προσεκτικά και σοβαρά φέρνοντας απτά και μετρήσιμα αποτελέσματα.

Η στάση του ΣΥΡΙΖΑ πάλι, τόσο ως Κυβέρνηση όσο και ως Αξιωματική Αντιπολίτευση, παραμένει μονότονα ίδια. Δεν αγγίζει κανένα ζήτημα είτε γιατί το απαγορεύει η απόλυτη αριστερή του ιδεολογία είτε γιατί δεν ξέρει είτε γιατί δεν μπορεί είτε γιατί δεν θέλει να επωμιστεί πολιτικό κόστος. Επιπλέον δε, προσπαθεί να παρεμποδίσει με λαϊκίστικους τακτικισμούς το κοινοβουλευτικό έργο και κατ' επέκταση την εξέλιξη της ελληνικής πραγματικότητας. Η πραγματικότητα, όμως, είναι αμείλικτη και επιτάσσει ριζικές και σύγχρονες λύσεις. Γι' αυτό και εμείς συνεχίζουμε αποφασιστικά.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Κι εμείς ευχαριστούμε.

Καλείται στο Βήμα η κ. Καλλιόπη Βέττα από τον ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία. Να ετοιμάζεται η κ. Λιακούλη από το ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής.

Κυρία Βέττα, έχετε τον λόγο.

**ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΒΕΤΤΑ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το σημερινό νομοσχέδιο συζητείται στη σκιά του δυστυχήματος των Τεμπών, όπου αποδείχτηκε με τραγικό τρόπο ότι η πολιτική της αποδυνάμωσης των

δημόσιων αγαθών και υπηρεσιών οδηγεί σε δραματικά αποτελέσματα για τη ζωή και την καθημερινότητα των πολιτών. Δυστυχώς η Κυβέρνηση δεν διδάχθηκε τίποτα από την πανδημία για τη σημασία της στήριξης του δημόσιου τομέα σε αγαθά όπως η υγεία, η παιδεία, οι μεταφορές, η ασφάλεια, η εργασία, η στέγη. Γι' αυτήν όλα είναι προϊόντα με ανταλλακτική αξία όπου η αγορά καθορίζει την τιμή και το παρεχόμενο έργο. Καμμία μέριμνα για τη βελτίωση, τη συντήρηση, τη στελέχωση, την αναβάθμιση των αγαθών και των υπηρεσιών. Τα αποτελέσματα τα διαπιστώσαμε μόλις πριν από λίγες ημέρες.

Σήμερα, στην ίδια λογική, προβαίνει στο άνοιγμα της κερκόπορτας για την ιδιωτικοποίηση του νερού. Με τη σύσταση της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων και την επικείμενη ένταξη και συγχώνευση των παρόχων υπηρεσιών ύδατος, οι Δημόσιες Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης θα κρίνονται μόνο στη βάση των οικονομικών τους στοιχείων. Με αυτόν τον τρόπο για να επιβιώσουν είτε θα αυξάνουν τα τιμολόγια στις υπηρεσίες που παρέχουν στους πολίτες είτε θα ωθούνται στην ασφυξία, το κλείσιμο και την εκχώρηση -πού αλλού;- μα βέβαια στους ιδιώτες. Δημιουργείται, δηλαδή, μία ρυθμιστική αρχή χωρίς να υπάρχει ανταγωνιστικό πλαίσιο, ακριβώς, για να προσπεραστεί το συνταγματικό κώλυμα που απαγορεύει την ιδιωτικοποίηση των υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης.

Παρά τη ρητή νομολογία του Σ.τ.Ε. ότι το νερό δεν είναι εμπορικό προϊόν και πρέπει να προστατεύεται, παρά την πλήρη και συντριπτική αποδοκιμασία των αυτοδιοικητικών, των περιβαλλοντολογικών φορέων, των εργαζομένων, των επιμελητηρίων, των πολιτών, η Κυβέρνηση προχωρά στην εκχώρηση του νερού στους ιδιώτες με τη γνωστή μέθοδο. Ποια είναι αυτή; Απαξίωση, υποβάθμιση, χαμηλή ποιότητα υπηρεσιών, κοινωνικός αυτοματισμός, επικοινωνιακή καταιγίδα και εν τέλει εκποίηση στα μεγάλα συμφέροντα της αγοράς.

Ωστόσο, σε αυτό το σημείο, θέλω να σταθώ στο άρθρο 162 που σε δύο κυριολεκτικά γραμμές καταργείται η πρόβλεψη του νόμου 3937/2011 για τη μετεγκατάσταση της Ακρινής που είναι περιοχή της Κοζάνης. Θέλω να κάνω ειδική αναφορά όχι μόνο γιατί αποτελεί κεντρικό θέμα της περιοχής μου, αλλά γιατί συνιστά μία πρωτοφανή και ανεπανάληπτη καταστρατήγηση της βούλησης των πολιτών, των αποφάσεων της δικαιοσύνης και εν τέλει της αξιοπιστίας της πολιτικής. Η Κυβέρνηση παρακάμπτει πρώτα και κύρια τις αποφάσεις των πολιτών της περιοχής, όπου με καθολικό δημοψήφισμα στις 4 Δεκεμβρίου του 2022 υπερψήφισαν με σχεδόν 75% τη μετεγκατάσταση του οικισμού. Ομοίως, αδιαφορεί για την απόφαση του Σ.τ.Ε. που δημοσιεύτηκε στις 29 Νοεμβρίου του 2022 η οποία επέβαλε στην Κυβέρνηση την εφαρμογή της μετεγκατάστασης.

Να γνωστοποιήσω, σε όσες και όσους δεν γνωρίζουν το θέμα, ότι είχε αποφασιστεί η μετεγκατάσταση της Ακρινής που βρίσκεται εντός λιγνιτικών πεδίων τόσο για λόγους εξόρυξης λιγνίτη αλλά κυρίως για λόγους προστασίας της υγείας των κατοίκων και της ποιότητας ζωής.

Αρκεί να σας αναφέρω ότι υπάρχουν δημοσιεύματα που καταγράφουν ότι η θνησιμότητα από καρκίνο στην περιοχή είναι τριπλάσια σε σχέση με την υπόλοιπη Ελλάδα. Ο ίδιος ο κ. Μητσοτάκης, το 2008 όντας Πρόεδρος της Επιτροπής Περιβάλλοντος, έλεγε ότι και λιγνίτη να μην έχει στην Ακρινή πρέπει να μετεγκατασταθούν οι κάτοικοι. Βέβαια τι να πω για την εγκυρότητα των υποσχέσεων του κ. Μητσοτάκη; Το κρίνει η ίδια η ιστορία, καθώς οι εξαγγελίες του για εκσυγχρονισμό, ασφάλεια, κατάργηση του πελατειακού κράτους, διαφάνεια κ.λπ. έχουν διαψευστεί παταγωδώς. Ωστόσο, οι πολίτες της Ακρινής λίγες εβδομάδες πριν, στις 14 του Φλεβάρη, είχαν αναθαρρήσει κάπως ακούγοντας τον να λέει στην επίσκεψή του στην Κοζάνη ότι αναγνωρίζει τις νομικές δεσμεύσεις, ενώ είχε πει αυτολεξεί ότι δεν θα επιδιώξει να έρθει σε σύγκρουση με αυτό που επιθυμεί η ίδια η κοινωνία. Λίγες ημέρες μόνο μετά ο κ. Σκρέκας, υπηρετώντας την κυβερνητική πολιτική, ενταφιάζει τη μετεγκατάσταση, αδιαφορώντας για τη βούληση των πολιτών, παρακάμπτει την απόφαση του Σ.τ.Ε. και αφήνει τους πολίτες της Ακρινής μετέωρους με καταβαραθρωμένες υποδομές σε ναρκοθετημένο φυσικό περιβάλλον, χωρίς σχέδιο, χωρίς ιδιοκτησία, μιας και τα εδάφη τους τα έχει πάρει η ιδιωτικοποιημένη πλέον ΔΕΗ.

Τα λόγια είναι περιττά. Αυτή είναι η Κυβέρνηση, αυτή είναι η Νέα Δημοκρατία. Μία Κυβέρνηση που επιπλέον προχωρά με μια τρωτή, με μία αντισυνταγματική απόφαση, έτσι όπως καταγράφεται και στην ένσταση αντισυνταγματικότητας που καταθέσαμε ως κόμμα. Μία αντισυνταγματική απόφαση, όπως τεκμηριώνεται άρτια στο υπόμνημα των κατοίκων, καθώς δεν λαμβάνονται υπ' όψιν οι πρόνοιες για τη συνταγματική προστασία έννομων αγαθών, όπως η υγεία καθώς και η ανάλογη για τον σεβασμό των δικαστικών αποφάσεων.

Προσωπικά, ως Βουλευτής της Περιφερειακής Ενότητας Κοζάνης θα ξαναπώ αυτό που είχα αναφέρει στη δήλωσή μου μόλις αναρτήθηκε το νομοσχέδιο, αυτό που έλεγα στις πάνω από δεκαπέντε παρεμβάσεις στη Βουλή, ομιλίες, άρθρα, ερωτήσεις και συνεντεύξεις για το θέμα, αυτό που ανέφερα και στη λαϊκή συνέλευση της Ακρινής την Κυριακή στις 12 Μαρτίου μπροστά σε πολίτες έμπλεους οργής και αγανάκτησης. Οι κάτοικοι της περιοχής να είναι βέβαιοι ότι με την επερχόμενη κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία η υπόθεση της μετεγκατάστασης είναι ανοιχτή. Σε πλήρη συνεργασία με μία δημόσια ΔΕΗ θα τεθούν στο τραπέζι όλα, σύμφωνα με τη βούληση της τοπικής κοινωνίας, έτσι όπως αυτή εκφράστηκε και αποτυπώθηκε.

Περιμένω και από τα τοπικά στελέχη της Νέας Δημοκρατίας, από τους τοπικούς Βουλευτές οι οποίοι σήμερα απουσιάζουν από τη συζήτηση αυτή, από υποστηριζόμενους δημάρχους και δημοτικούς συμβούλους να ξεκαθαρίσουν τώρα τις προθέσεις τους.

Κλείνοντας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριε Πρόεδρε, επαναλαμβάνω, ο ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία δεσμεύεται ως επόμενη προοδευτική κυβέρνηση να διασφαλίσει τον δημόσιο χαρακτήρα της διαχείρισης του νερού και των απορριμμάτων. Το σημερινό νομοσχέδιο θα καταργηθεί, θα θεσπιστούν πλήρως τα δημόσια αγαθά, θα ενισχυθούν και θα στελεχωθούν οι δημοτικές επιχειρήσεις. Το θλιβερό διάλειμμα της απαξίωσης της ποιότητας ζωής των πολιτών θα λάβει τέλος. Η χειρότερη κυβέρνηση της Μεταπολίτευσης θα πέσει με κρότο και οι πολίτες θα αποκτήσουν ανάσα, όραμα και προοπτική.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Σας ευχαριστούμε, κυρία Βέττα.

Τον λόγο τώρα έχει η κ. Λιακούλη.

**ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΛΙΑΚΟΥΛΗ:** Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί –πού είναι οι Υπουργοί μας, έφυγαν-, να τα ακούσετε θέλουμε, να ακούσετε τον λαό μας θέλουμε που διαδηλώνει έξω στην πλατεία Συντάγματος αυτή την ώρα. Διαδηλώνουν όλες οι ΔΕΥΑ της χώρας απέναντι σε μία Κυβέρνηση που ακόμα και τη στιγμή που ο λαός μας μοιρολογεί ακόμη τα παιδιά του, τα χαμένα νιάτα των Τεμπών που άδικα στερήθηκαν το μέλλον τους, δεν διστάζετε να φέρετε προς ψήφιση ένα νομοσχέδιο έκτρωμα που ναρκοθετεί το ίδιο το μέλλον των παιδιών μας πάλι.

Γιατί το περιβάλλον, ο πλανήτης που θα κληροδοτήσουμε στις επόμενες γενιές είναι ένα ζήτημα που αφορά πρωτίστως, όχι εμάς, αλλά τα παιδιά μας και όχι το παρόν, αλλά κυρίως το μέλλον. Αλλά, θα μου πείτε, για ποιο πράγμα να πρωτοδιαδηλώσει ο λαός μας πια; Βγαίνει στις πλατείες και δεν ξέρει για ποιο πράγμα να πρωτοδιαμαρτυρηθεί; Για όσους άδικα χάθηκαν;

Και δεν ήταν θυσία, κύριε Πρωθυπουργέ, να με συγχωρέσετε. Η θυσία έχει το στοιχείο του εκούσιου, με τη θέλησή του κάποιος πρέπει να θυσιάζεται ή κάποιος να τον θυσιάζει στον βωμό κάποιου άλλου. Εδώ δεν επρόκειτο για θυσία. Επρόκειτο για δολοφονία. Αυτή είναι η αλήθεια.

Μήπως να διαμαρτυρηθεί ο λαός για το ότι παίζει πινγκ πονγκ η Κυβέρνηση, ο ΟΣΕ, η παλιά κυβέρνηση, η τωρινή Κυβέρνηση για τις ευθύνες; Ξεχείλισε το ποτήρι. Δεν το βλέπετε εσείς; Εμείς το βλέπουμε. Ο λαός απαιτεί αυτή τη στιγμή αλήθεια, απαιτεί ειλικρίνεια και δεν αντέχει άλλο. Αυτό το μήνυμα είναι ισχυρό στις πλατείες και στους δρόμους ακόμα και στα μικρά χωριά, όπου όλοι διαμαρτύρονται και είναι πλέον αγανακτισμένοι με το ότι η υποκρισία καλά κρατεί και οι μάσκες ακόμη δεν έχουν πέσει.

Παρακολουθούσα πριν από λίγο, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και

κύριοι συνάδελφοι και τη συνεδρίαση στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας που δυστυχώς, για άλλη μια φορά ισχυρό χτύπημα στο μαλακό υπογάστριο του Κοινοβουλίου είναι όταν εμφανίζεται ο κύριος Υπουργός, ο παραιτηθείς Υπουργός Μεταφορών και λέει ότι δεν γνώριζε απολύτως τίποτα για την Εθνική Αρχή Διαφάνειας και για το τι είχε διατάξει να γίνει στο Υπουργείο. Αυτό που το βάζεις; Αυτό που μας πάει, τόσο για τις ποινικές, όσο και για τις πειθαρχικές ευθύνες; Έτσι ανοίγει ο ασκός του Αιόλου και ένα πολύ μεγάλο θέμα πια, που πιστεύω ότι θα μονοπωλήσει και την επικαιρότητα.

Τώρα έχουμε και εσάς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Συμπολιτεύσεως, εκτός από τους Υπουργούς. Αλήθεια, τι ακριβώς έρχεστε εδώ να υπερασπιστείτε; Τι έρχεστε να μας πείτε; Ότι δεν υπάρχει κανένας φραγμός, ούτε ιερό ούτε όσιο ούτε στο νερό όσιο; Διότι πρόκειται περί ιεροσυλίας, είκοσι ημέρες μετά από τη νύχτα του ολέθρου στα Τέμπη, η Κυβέρνηση να ανοίγει διάπλατα την κερκόπορτα για την ιδιωτικοποίηση ενός ακόμα δημόσιου κοινωνικού αγαθού, του νερού. Δεν μάθαμε τίποτα από αυτά που πάθαμε για το δημόσιο αγαθό των μεταφορών; Όταν ακόμη δεν έχουν στεγνώσει τα δάκρυα από την παντελή υποβάθμιση, το κακήν κακώς ξεπούλημα έναντι πινακίου φακής του δημόσιου αγαθού της μαζικής σιδηροδρομικής μεταφοράς;

Δυστυχώς, λοιπόν, με πολιτικό κυνισμό έρχεται η Κυβέρνηση και μάλιστα, συμπίπτει το νομοσχέδιο, κύριε Υπουργέ, με την εβδομάδα που γιορτάζουμε την παγκόσμια ημέρα του νερού, η οποία ακολουθεί μεθαύριο, στις 22 Μαρτίου. Ωραίο δώρο κάνετε στον ελληνικό λαό, λοιπόν, πολύ ωραία του τα λέτε, ότι ξεπουλάμε και το νερό! Τίποτα δεν θα αφήσουμε!

Και μου κάνει πολύ μεγάλη εντύπωση το γεγονός ότι ήρθατε το πρωί και είπατε: «Αυτό το νομοσχέδιο είναι, αυτό πάρτε το». Γιατί σας ρωτήσαμε, σας ρώτησαν τα κόμματα της Αντιπολίτευσης αν έχετε κάτι να διορθώσετε μετά από τις διαμαρτυρίες, μετά από τη διαβούλευση, μετά από την ένταση, μετά από τις διαδηλώσεις που είναι εδώ τώρα, αυτή την ώρα στο Σύνταγμα και πραγματοποιούνται. Τίποτα δεν είχατε να διορθώσετε.

Αυτές τις ώρες, λοιπόν, αντί να νομοθετούμε μία σύγχρονη περιβαλλοντική νομοθεσία, βιώσιμης, πράσινης μετάβασης, αντί να ψηφίζουμε σύγχρονες παρεμβάσεις για τη θωράκιση -όχι απέναντι στην κλιματική κρίση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αλλά στην κλιματική κατάρρευση πια-, αντί να θεσπίζουμε ρεαλιστικές λύσεις για την επάρκεια και την ποιότητα του νερού -γιατί αυτό είναι το ζήτημα που μας απασχολεί κυρίαρχα-, αντί να επιταχύνουμε δράσεις κυκλικής οικονομίας, αντί να διασφαλίζουμε ενεργειακή δημοκρατία υπέρ των πολιτών, ασχολούμαστε με τις γαλάζιες εμμονές, με τις ιδεολογικές σας εμμονές, με τις φωτογραφικές εξυπηρετήσεις, το ξήλωμα των περιβαλλοντικών κεκτημένων στον βωμό των ιδιωτικών συμφερόντων. Αυτό κάνουμε σήμερα. Και εσείς χαμογελάτε απέναντι στις διαδηλώσεις του λαού μας και λέτε ότι δεν πειράζει, θα περάσει κι αυτό με την πλειοψηφία σας.

Καλούμαστε να κλείσουμε τα αυτιά μας στις φωνές των εργαζομένων στις ΔΕΥΑ, της τοπικής αυτοδιοίκησης, του νομικού κόσμου, των περιβαλλοντικών οργανώσεων, κάθε πολίτη που νοιάζεται για το περιβάλλον. Και αλήθεια, γιατί τόση αλαζονεία;

Για ποιον λόγο, κύριε Υπουργέ τα πετάτε όλα και τα κάνετε χαρτοπόλεμο; Κανένας δεν ξέρει; Μόνο εσείς ξέρετε; Ούτε η Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής; Και τι την έχουμε τότε και την καμαρώνουμε; Σας κάνει εισηγήσεις και δεν απαντήσατε, δεν είπατε τίποτα απολύτως γι' αυτά που γνωμάτευσε. Γνωμάτευσε ότι είστε αντισυνταγματικοί, ότι είναι παράνομο αυτό που κάνετε. Μας φέρατε μία άλλη γνωμάτευση εδώ, να μας πείτε ότι «Ξέρετε, η Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής κάνει λάθος κι εμείς το βλέπουμε διαφορετικά και σας λέμε το σωστό»; Ότι θα καταπέσει στο Συμβούλιο της Επικρατείας σας λέει με απλά λόγια.

Γι' αυτόν που διαβάζει στοιχειώδη ελληνικά, σας παραπέμπω στη σελίδα 22. Τι λέει η Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής; Αγρόν αγοράζετε. Δεν σας ενδιαφέρει. Όμως, αυτό δεν τιμά και αυτή την Αίθουσα, δεν τιμά τον ίδιο τον κοινοβουλευτισμό. Δεν καμουφλάρεται, κύριε Υπουργέ, δεν διορθώνεται το νομοσχέδιο, μόνο αποσύρεται. Δεν μπορούμε να το διορθώσουμε.

Όταν το πήραμε στα χέρια μας, σε αυτή την ελάχιστη διαβούλευση που δώσατε στο Κοινοβούλιο, προσπαθήσαμε να σας βοηθήσουμε, εισάγοντας τροπολογίες είναι η αλήθεια. Με τα χέρια μου προσπάθησα να γράψω κάποιες από αυτές. Δεν γίνεται τίποτα, δεν διορθώνεται τίποτα από αυτά που ρυθμίζετε, διότι είναι ακριβώς στην αντίθετη φιλοσοφία. Ιδιωτικοποιείτε, ουσιαστικά, το νερό, το λέω και το ξαναλέω.

Αυτό κάνετε και δεν έχετε την εντιμότητα, κύριε Υπουργέ, να σηκωθείτε, με στεντόρεια φωνή, όρθιος και στιβαρός και να πείτε: «Είμαι Υπουργός της Κυβέρνησης και ναι, η γραμμή μας είναι αυτή και ναι, γι' αυτόν τον λόγο κάνουμε αυτή τη νέα αλλαγή στη ρυθμιστική αρχή, γι' αυτόν τον λόγο το κάνουμε με αυτόν τον τρόπο, γιατί θέλουμε να παρέμβουμε σε αυτά τα επίπεδα». Τίποτα από αυτά δεν λέτε, όμως, και δυστυχώς το πρόβλημα πλέον είναι πολύ μεγάλο.

Και έχει και μία άλλη διάσταση και με αυτό θα ολοκληρώσω, κύριε Πρόεδρε. Είδα πριν και το ερώτημα που σας έθεσε ο κ. Κέλλας, ο Βουλευτής της δικής μου εκλογικής περιφέρειας της Νέας Δημοκρατίας. Αυτό που δημοσιεύεται εδώ και δέκα ημέρες, ο κ. Κέλλας ήρθε να σας το ρωτήσει. Κύριε Υπουργέ, είναι αλήθεια ότι το 20% των γειτονικών οικοπέδων για εγκαταστάσεις φωτοβολταϊκών δεν θα υπόκεινται πλέον σε αναγκαστικές απαλλοτριώσεις; Και εσείς πήρατε τον λόγο και είπατε «Ναι, δεν θα είναι έτσι. Δεν θα είναι 20%, θα είναι 2%». Το είδαμε και αυτό, το εκτιμήσαμε και το αξιολογήσαμε, κύριε Υπουργέ και αυτό.

Πάντως, αυτό που θέλω να σας πω για την ενέργεια και τις ενεργειακές κοινότητες και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, είναι πως η παρέμβασή σας θα έπρεπε να είναι ουσιαστικά εκεί, διότι νοικοκυριά και επιχειρήσεις μαστίζονται από την ενεργειακή κρίση. Ενεργειακή ένδεια είναι η διογκούμενη απειλή. Ενεργειακή δημοκρατία υπάρχει για όλους; Για πείτε μας εσείς που είστε ο Υπουργός της Ενέργειας.

Η Κυβέρνηση συνεχίζει να παίζει παιχνίδια υπέρ των λίγων και των ισχυρών, με μόνο της μέλημα την ενεργειακή ολιγαρχία. Και αυτό φαίνεται, ξέρετε από πού; Από το εθνικό σχέδιο ανάπτυξης του δικτύου της περιόδου 2022-2026 που υπέβαλε ο ΔΕΔΔΗΕ. Τα χρήματα που προβλέπονται να δοθούν για τον εκσυγχρονισμό των δικτύων είναι λιγότερα από 200 εκατομμύρια ευρώ τον χρόνο, όταν μόνο οι επιδοτήσεις στις ενεργειακές εταιρείες για το ρεύμα σε έναν χρόνο έχουν ξεπεράσει τα 8 δισεκατομμύρια ευρώ. Συγκρίνετε, λοιπόν, και αποφασίζετε.

Εμείς επιμένουμε στην ανάγκη εκδημοκρατισμού της παραγωγής ενέργειας, με προμετωπίδα την πρόσβαση των πολιτών στις ενεργειακές κοινότητες, διαφανή και δίκαια κριτήρια και για τις επιχειρήσεις και για τους πολίτες, αλλά και για τον αγροτικό κόσμο που χειμάζεται αυτή τη στιγμή, που είναι με την πλάτη στον τοίχο και τα μάτια στο Θεό, που τον κάνετε να εγκαταλείπει τη γη του και να φεύγει γρήγορα γιατί δεν έχει μία αλληλέγγυα πολιτεία δίπλα να τον στηρίζει.

Κλείνοντας, κατά τη γνώμη μου κάθε νομοσχέδιο του Υπουργείου Περιβάλλοντος αποτελεί μία ακόμα χαμένη ευκαιρία. Η κλιματική κρίση είναι παρούσα. Ο πλανήτης έχει προ πολλού εκπέμψει SOS. Οι περιβαλλοντικοί στόχοι είναι εύκολο να διακηρύσσονται, αλλά πολύ δύσκολο να εφαρμόζονται. Όλοι εμείς, σε αυτή την Αίθουσα, έχουμε το ιερό χρέος να κάνουμε τη διαφορά, να βάλουμε το δικό μας λιθαράκι, τη δική μας δυνατή φωνή για να μην περνούν αυτά που λέτε ότι πρέπει να περάσουν, χωρίς να εξηγείτε στους ανθρώπους γιατί πρέπει!

Πείτε μας, λοιπόν, κύριε Υπουργέ, γιατί πρέπει να τις κάνετε αυτές τις αλλαγές; Στο όνομα ποιων πρέπει να τις κάνετε αυτές τις αλλαγές; Ποιανού σχέδιο είναι να τις κάνετε αυτές τις αλλαγές; Ποιους υπηρετείτε όταν κάνετε αυτές τις αλλαγές; Δεν υπηρετείτε τον λαό μας, δεν υπηρετείτε την πατρίδα.

Εμείς είμαστε εδώ, λοιπόν, για να υπηρετούμε αυτούς και να κάνουμε τη δική μας φωνή επέκταση της δικής τους δυνατής φωνής. Πρέπει να εξηγήσετε στον κόσμο, να είστε πειστικοί και να μας πείτε γιατί αυτό το νομοσχέδιο επιμένετε -μέσα σε αυτό τον ορυμαγδό, μέσα σε αυτήν την απαρηγόρητη κοινωνία- να το φέρετε και να το περάσετε. Ποιος είναι ο λόγος που σας κάνει να ιδιωτικοποιείτε σήμερα το νερό; Ποιος είναι ο λόγος που δεν μας εξηγείτε;

Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Κι εμείς ευχαριστούμε.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Ορίστε, κύριε Υπουργέ.

Το έχετε βάλει σκοπό να μου ορμήσει ο κ. Συρμαλένιος σήμερα.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Κύριε Πρόεδρε, δεν μπορώ να μην αναφερθώ σε αυτά τα οποία είπε η κ. Λιακούλη, η οποία έχει μία εμμονή, όπως και πολλοί άλλοι συνάδελφοι, να θέλουν σώνει και καλά να βάλουν λόγια στο στόμα μας, λόγια που δεν λέμε και να μας κατηγορήσουν ότι δήθεν κάνουμε πράγματα τα οποία δεν συμβαίνουν. Σώνει και καλά δηλαδή, κυρία Λιακούλη, να σηκωθούμε και να πούμε ότι δήθεν αυτό το νομοσχέδιο προχωρά εμμέσως ή αμέσως στην ιδιωτικοποίηση του νερού.

Και ρωτάω, κυρία Λιακούλη, έχετε διαβάσει έστω το άρθρο 1; Σας ρωτάω, το άρθρο 1 του νομοσχεδίου το έχετε διαβάσει; Το άρθρο 3 του νομοσχεδίου το έχετε διαβάσει;

**ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΛΙΑΚΟΥΛΗ:** Κύριε Πρόεδρε, με ρωτάει.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Βεβαίως, είστε Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος. Μόλις τελειώσει, θα μιλήσετε.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Ρητορική είναι η ερώτηση, κύριε Πρόεδρε.

Τα έχετε διαβάσει τα άρθρο 1 και 3; Τι λέει το άρθρο 3 που περιγράφει τους ορισμούς, που περιγράφει ποιοι είναι οι πάροχοι ύδατος; Τι αναφέρει; Αναφέρει ιδιωτικές εταιρείες; Αναφέρει ανώνυμες εταιρείες ιδιωτικού δικαίου; Τι αναφέρει κυρία Λιακούλη; Γιατί έρχεστε εδώ και παραπλανάτε τους Βουλευτές; Γιατί έρχεστε εδώ και προσπαθείτε να αποκομίσετε δήθεν –πιστεύετε- κάποια μικροκομματικά οφέλη; Έρχεστε εδώ και μιλάτε για επικοινωνιακούς λόγους.

Σας ρωτάω συγκεκριμένα, που αναφέρεται εδώ, σε αυτό το νομοσχέδιο έστω και μία λέξη περί ιδιωτικοποίησης του νερού. Εδώ αναφέρεται ότι εμείς θέλουμε το νερό να παραμείνει υπό δημόσιο έλεγχο. Δεν είναι εμπορεύσιμο προϊόν. Αυτό λέει αυτό το νομοσχέδιο, αυτό το οποίο εσείς δεν θέλετε να καταλάβετε.

Τι λέει εδώ; Ποιοι είναι οι ορισμοί; Λέει ποιοι είναι οι πάροχοι ύδατος; Το έχω πει επανειλημμένα, θα το επαναλάβω. Οι δημόσιοι και δημοτικοί φορείς, οι ανώνυμες εταιρείες του άρθρου 3 του ν.4972/2022 ΕΥΔΑΠ-ΕΥΑΘ, οι εταιρείες του δημοσίου, ιδίως οι Δημοτικές Επιχειρήσεις ΄Υδρευσης-Αποχέτευσης ΕΥΑ, η Εταιρεία ΄Υδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτευούσης της ΕΥΔΑΠ, η Εταιρεία ΄Υδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης ΕΥΑΘ, η Εταιρεία Παγίων ΕΥΔΑΠ, η Εταιρεία Παγίων ΕΥΑΘ, ο Οργανισμός Ανάπτυξης ΚΡΗΤΗΣ ΟΑΚ ΑΕ, οι Οργανισμοί Εγγείων Βελτιώσεων ΟΕΒ, οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' Βαθμού και οι Σύνδεσμοι ΄Υδρευσης ΟΤΑ του Κεφαλαίου Β' του ένατου μέρους. Αυτοί είναι οι ορισμοί για πρώτη φορά με νόμο. Για πρώτη φορά με νόμο ορίζουμε ότι μόνο αυτοί μπορούν να παρέχουν πόσιμο νερό και αρδευτικό νερό.

Δεν μπορείτε επιτέλους να σηκωθείτε και να πείτε την αλήθεια; Δεν μπορείτε να πείτε την αλήθεια; Και μιλάτε για ενεργειακή δημοκρατία όταν εμείς έχουμε ανακοινώσει ήδη για πρώτη φορά στην Ελλάδα τριακόσιες χιλιάδες νοικοκυριά, αγρότες...

**ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ:** Κύριε Πρόεδρε, δεν γίνεται αυτό!

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Κύριε Ξανθόπουλε, όλους τους έχω αφήσει να μιλήσουν. Γιατί το λέτε αυτό;

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Τριακόσιες χιλιάδες νοικοκυριά, αγρότες και μικροί επαγγελματίες θα έχουν τη δυνατότητα να κατασκευάσουν φωτοβολταϊκό σύστημα με μπαταρία, μέχρι 10 KWh το οποίο θα είναι και επιδοτούμενο. Το έχουμε ανακοινώσει και πριν από το Πάσχα θα ανοίξει η ηλεκτρονική πλατφόρμα, ώστε να μπορέσουν οι δικαιούχοι του προγράμματος να λάβουν την επιδότηση.

Και σας ρωτώ, μιλάτε εσείς για ενεργειακή δημοκρατία; Που ήρθε το κόμμα σας και έλεγε τότε -να μη θυμίσω και ποια Υπουργός- θέλουμε μία ανεμογεννήτρια σε κάθε κορυφή σε αυτή τη χώρα; Ποιος έκανε τις ανεμογεννήτριες; Οι μικροί επενδυτές έκαναν τις ανεμογεννήτριες των εκατομμυρίων ή οι μεγάλες εταιρείες και οι μεγάλοι όμιλοι; Τα ξεχνάει αυτά ο κόσμος;

Σας ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Σας ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Θα χρειαστεί να απαντήσετε από ό,τι καταλαβαίνω, κυρία Λιακούλη.

Σας παρακαλώ όσο πιο σύντομα μπορείτε, γιατί σας άφησα και στην ομιλία σας παραπάνω χρόνο.

Ορίστε, έχετε τον λόγο.

**ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΛΙΑΚΟΥΛΗ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, για την ανοχή σας αλλά ήταν προσωπική...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Ναι βεβαίως, δεν είπα να μην απαντήσετε. Απαντήστε, αλλά όσο πιο σύντομα γίνεται.

**ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΛΙΑΚΟΥΛΗ:** Προσωπική, πολιτική προσωπική. Και εγώ είμαι πολιτικά, προσωπικά.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Κοινοβουλευτική είστε, αλίμονο. Ορίστε.

**ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΛΙΑΚΟΥΛΗ:** Κύριε Υπουργέ, το έχετε διαβάσει το νομοσχέδιο;

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Το έχω γράψει.

**ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΛΙΑΚΟΥΛΗ:** Χαίρομαι κατ' αρχάς που το διαβάσατε.

Το γράψατε κιόλας μας λέτε, όχι μόνο το διαβάσατε. Το γράψατε εσείς. Άρα και τις νομοτεχνικές που θα φέρετε, είναι επειδή δεν το γράψατε καλά. Καλά.

Την έκθεση της Επιστημονικής Υπηρεσίας τη διαβάσατε; Ναι, τη διαβάσατε. Δεν τη γράψατε εσείς φαντάζομαι κι αυτή. Όχι, γιατί δεν θα τη γράφατε έτσι στη σελίδα 22. Θα πρέπει να απαντήσετε, όχι σε μένα, αφήστε με εμένα, σε όλο τον κόσμο που βρίσκεται στους δρόμους.....

**ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΤΑΜΕΝΙΤΗΣ:** Τι γράφει; Διαβάστε τι γράφει.

**ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΛΙΑΚΟΥΛΗ:** ... σε όλο τον κόσμο που βρίσκεται στους δρόμους εδώ και δεκαπέντε μέρες.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Δεν σας διέκοψε. Σας παρακαλώ.

**ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΛΙΑΚΟΥΛΗ:** Μπορώ να απαντήσω σε όλους, δεν με πειράζει.

Κύριε Υπουργέ, σας προκάλεσα από το πρωί όταν ανέπτυξα την ένσταση αντισυνταγματικότητας και σας ζήτησα πολύ ευγενικά να μας πείτε για ποιον λόγο δεν λαμβάνετε υπ' όψιν σας την Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής και αυτά τα οποία λέει. Λέει, λοιπόν, αφού με προκαλείτε...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Κυρία Λιακούλη, τα είπατε και στην ομιλία σας για το άρθρο 22.

**ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΛΙΑΚΟΥΛΗ:** Να μην τα πω, κύριε Πρόεδρε; Αφού λέει να τα πω.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Περιμένουν, όμως, και οι συνάδελφοι.

**ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΛΙΑΚΟΥΛΗ:** Λέει λοιπόν: «Δεδομένης της νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας σύμφωνα με την οποία η παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, όπως ύδρευσης και αποχέτευσης, δεν συνιστά δραστηριότητα αναπόσπαστη από τον πυρήνα της κρατικής εξουσίας...» και αναφέρει τις αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας κ.λπ. κ.λπ. Και συνεχίζει: «...όχι απλώς με την άσκηση εποπτείας, αλλά και διά του μετοχικού κεφαλαίου...» Και αναφέρει πάλι το Σ.τ.Ε.. Έχω και τις αποφάσεις να σας τις καταθέσω, διότι τις διάβασα. Τίθεται το ερώτημα αν και κατά πόσο οι μεταβιβαζόμενες με το παρόν νομοσχέδιο αρμοδιότητες στη ρυθμιστική αρχή όπως τη φτιάχνετε συμβαδίζουν με την εν λόγω νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Κι εμείς σας ρωτάμε: Εσείς, κύριε Υπουργέ, έρχεστε εδώ και μας δίνετε τον λόγο σας και λέτε ότι εδώ δεν συντρέχει κανένας λόγος ανησυχίας, δεν υπάρχει απολύτως κανένα πρόβλημα και η ίδια η Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής σας λέει, σε όλη της τη γνωμάτευση, κι έχω άλλα τέσσερα σημεία αν μου επιτρέπετε να τα διαβάσω, κύριε Πρόεδρε, τα ξέρετε, τα έχουμε καταθέσει και μάλιστα υπογραμμισμένα. Σας λέμε, λοιπόν: Εσείς, κύριε Υπουργέ, τι απαντάτε σε όλα αυτά; Απαντάτε ότι είναι αποκυήματα της φαντασίας της Αντιπολίτευσης; Και ο κόσμος που βρί-

σκεται στους δρόμους, οι συνδικαλιστές, οι άνθρωποι που υπηρετούν τους οργανισμούς, τα σωματεία εργαζομένων, όλοι αυτοί οι άνθρωποι είναι άσχετοι, κύριε Υπουργέ; Δεν μπορούν να διαβάσουν; Δεν μπορούν να καταλάβουν; Δεν μπορούν να συνδιαλλαγούν μαζί σας; Αυτό είναι; Εσείς, λοιπόν, κατέχετε όλη την αλήθεια μάς λέτε και όλη τη γνώση μάς λέτε. Πείτε μια κουβέντα και για την Επιστημονική Υπηρεσία.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Το είπατε και στον λόγο σας.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Ορίστε, κύριε Υπουργέ. Σας παρακαλώ όσο το δυνατόν πιο σύντομα.

Έχετε δίκιο ό,τι και να πείτε τώρα.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Η τοποθέτηση της συναδέλφου απαντά και στο ερώτημα που κάνει, γιατί τι λέει η Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής;

**ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ:** Ρωτήστε έναν δικηγόρο.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Λέει ότι ιδιωτικοποιούμε το νερό; Σας ρωτάω: Τι λέει; Λέει ότι μεταφέρουμε ρυθμιστικές αρμοδιότητες στη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων Υδάτων και Ενέργειας; Αυτό λέει; Τι λέει; Λέει: «Τίθεται το ερώτημα αν οι μεταβιβαζόμενες με το παρόν νομοσχέδιο αρμοδιότητες συμβαδίζουν με την εν λόγω νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας». Τι λέει η νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας; Τι λέει; Τι λέει;

**ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΛΙΑΚΟΥΛΗ:** Διαβάστε την. Εμείς τη διαβάσαμε.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Λέει ότι θα πρέπει η παροχή ύδατος να παρέχεται, να συμβαίνει από αυτούς τους φορείς που περιγράφονται τους ορισμούς στο άρθρο 3. Αυτό λέει. Και τι άλλο λέει το άρθρο 1; Λέει για ρύθμιση; Μιλάει για ρύθμιση; Αυτό αναρωτιέται εδώ πέρα. Αυτό ρωτάει. Μιλάμε για ρύθμιση; Τι λέει εδώ;

**ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΛΙΑΚΟΥΛΗ:** Κατέθεσα τις αποφάσεις.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Άρθρο 1 του νομοσχεδίου και τελειώνω: Σκοπός του παρόντος είναι η ορθολογική ρύθμιση της παροχής υπηρεσιών ύδατος και επεξεργασίας αστικών αποβλήτων ιδίως ως προς την οργάνωση της παρεχόμενης υπηρεσίας, το κόστος και την τιμολόγησή τους μέσα από την ανάθεση σχετικών αρμοδιοτήτων εποπτείας και ελέγχου.

Και σας ρωτάω τώρα, για να πάμε και στην ουσία: Αυτά τα λέει ο νόμος. Ο νόμος λέει ότι ο έλεγχος και η εποπτεία, την οποία είχε η Γενική Διεύθυνση του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μεταφέρεται στη νέα ρυθμιστική αρχή. Ρωτάω: Είσαστε ικανοποιημένη από την εποπτεία και τον έλεγχο που μέχρι τώρα, τις τελευταίες δεκαετίες γίνεται από την αρμόδια υπηρεσία; Σας ρωτάω: Στη ΔΕΥΑ στη Λάρισα, κυρία συνάδελφε, γνωρίζετε αν μετρούν συστηματικά την ποιότητα του νερού που προσφέρουν στους δημότες; Σας ρωτάω: Γνωρίζετε ότι οι έξι στις δέκα ΔΕΥΑ δεν αναρτούν τα στοιχεία στην ηλεκτρονική πλατφόρμα;

**ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΛΙΑΚΟΥΛΗ:** ...(Δεν ακούστηκε)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Όχι, σας παρακαλώ.

**ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΛΙΑΚΟΥΛΗ:** Με ρωτάει, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Σας παρακαλώ. Σας ρωτάει, μετά θα τον ρωτήσετε εσείς και θα πάμε...

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Περιμένουν οι συνάδελφοι. Σας παρακαλώ.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Γνωρίζετε, κυρία συνάδελφε, ότι υπάρχουν ΔΕΥΑ στον Νομό Λαρίσης και αλλού που χρεώνουν μιάμιση φορά και δύο φορές πιο ακριβά το νερό στους δημότες; Το γνωρίζετε ότι υπάρχουν ΔΕΥΑ στον Νομό Λαρίσης και αλλού που έχουν απώλειες ύδατος που φτάνουν το 65%; Τα γνωρίζετε αυτά; Και ρωτάω, αφού τα γνωρίζετε δεν σας αρέσει να τα ακούτε.

(Θόρυβος - διαμαρτυρίες)

(Θόρυβος στην Αίθουσα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Μισό λεπτό. Δεν θέλω έτσι. Να είμαστε και δίκαιοι. Δεν φταίει μόνο ο Υπουργός. Έχει θέσει ερωτήματα η κ. Λιακούλη και έχει το δικαίωμα.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Δεν φταίει μόνο ο Υπουργός. Θέτει ερωτήματα η συνάδελφος. Τι θα κάνει; Δεν θα απαντήσει; Και δεν πρέπει να απαντήσει και η κ. Λιακούλη;

Κλείστε, κύριε Υπουργέ.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Κλείνω. Όταν, λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γνωρίζετε τις παθογένειες που έχει αυτή τη στιγμή αυτός ο συγκεκριμένος κλάδος, αλλά και άλλοι κλάδοι και άλλες περιοχές του κράτους μας, γιατί δεν θέλετε αυτές τις παθογένειες, που μας ταλανίζουν δεκαετίες, να τις αλλάξουμε; Γιατί φέρνετε αντίδραση σε ένα νομοσχέδιο το οποίο το μόνο που κάνει -κάνει και πολλά άλλα για τις ΑΠΕ και για το περιβάλλον- είναι μια νέα ρυθμιστική αρχή. Επεκτείνει την αρμοδιότητά της για να ελέγξουμε και να εποπτεύσουμε καλύτερα τον κλάδο της παροχής ύδατος. Αφού ξέρετε, λοιπόν, τις παθογένειες που έχει αυτός ο κλάδος, γιατί δεν θέλετε να τα αλλάξουμε; Γιατί θέλετε να μείνετε στα παλιά και να μην προχωρήσουμε μπροστά;

Σας ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Κυρία Λιακούλη, έχετε τον λόγο αλλά για ένα λεπτό.

**ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΛΙΑΚΟΥΛΗ:** Σας ευχαριστώ.

Ναι, για ένα λεπτό μόνο και με πολύ σεβασμό στους συναδέλφους ειλικρινά. Με ρωτάει πολύ συγκεκριμένα πράγματα και πρέπει να απαντήσω.

Με ρωτάτε εμένα αν ξέρω τη ΔΕΥΑΛ, κύριε Υπουργέ; Με ρωτάτε αν ξέρω τη ΔΕΥΑΛ;

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Νομό Λάρισας, κυρία Λιακούλη.

**ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΛΙΑΚΟΥΛΗ:** Με ρωτάτε αν ξέρω αυτή την επιχείρηση της ύδρευσης και της αποχέτευσης για την οποία είναι περήφανη όλη η Ελλάδα, όχι μόνο ο νομός, η οποία διασφαλίζει την ποιότητα του νερού, έχει εργαζόμενους με τεχνογνωσία και είναι η πιο δραστήρια επιχείρηση, απόλυτα υγιής και δεν είχατε κανένα λόγο να την πειράξετε και δεν είχατε κανένα δικαίωμα να δημιουργήσετε τέτοιου είδους ζητήματα; Με ρωτάτε; Αφού με ρωτάτε, λοιπόν, σας απαντώ. Εσείς δεν ξέρετε τη ΔΕΥΑΛ. Ιδέα δεν έχετε για την επιχείρηση αυτή την οποία πιάνετε στο στόμα σας.

Δεύτερο και πολύ σημαντικό, λέτε σε εμάς, κύριε Υπουργέ, ότι δεν θέλουμε να προχωρήσουμε ένα βήμα από -δεν άκουσα καλά!- τις παθογένειες; Αλήθεια λέτε; Αλήθεια λέτε, κύριε Υπουργέ; Σε όλα τα πάνελ συζητάμε για τις παθογένειες του συστήματος και είναι σαν να μην γνωρίζετε ποιες είναι οι παθογένειες αυτού του συστήματος που εκθρέψατε εσείς και χάθηκαν ζωές -πενήντα επτά στον αριθμό- και μοιρολογεί η Ελλάδα αυτή τη στιγμή, ενώ στη διπλανή αίθουσα για αυτές τις παθογένειες ψάχνουμε ακόμη να βρούμε τις αιτίες.

Ε, αυτά, λοιπόν, δεν θα επιτρέψουμε ξανά να συμβούν, τουλάχιστον όσο έχει δύναμη η φωνή μας και όσο εκπληρώνουμε αυτό τον ρόλο που έχουμε εδώ μέσα.

Σε ό,τι αφορά τα πεδία σας, κύριε Υπουργέ, επιτρέψτε μου, και το λέω με πολύ σεβασμό, ας μιλάμε για όσα γνωρίζουμε, γιατί πιάσατε στο στόμα σας τη ΔΕΥΑΛ και δεν γνωρίζετε καθόλου τι είναι η ΔΕΥΑΛ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Ευχαριστούμε πολύ.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Όχι, σας παρακαλώ, κύριε Υπουργέ. Δεν γίνεται αυτό. Δεν γίνεται.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Μισό λεπτό μόνο, γιατί δεν αναφέρθηκα στη ΔΕΥΑΛ και θα πω μόνον αυτό.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Το είπατε. Τη ρωτήσατε αν ξέρει... Αναφερθήκατε.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Θα πω ακριβώς τι είπα και θα το δείτε στα Πρακτικά.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Για πείτε. Θα σας πω εγώ τι είπατε.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Είπα: «Αν γνωρίζετε αν υπάρχουν ΔΕΥΑ στον Νομό Λαρίσης». Δεν μίλησα για τη ΔΕΥΑ την οποία γνωρίζω. Φυσικά υπάρχουν ΔΕΥΑ που κάνουν πολύ καλά τη δουλειά τους, όπως υπάρχουν και ΔΕΥΑ που θέλουν βελτίωση. Και φυσικά δεν φταίνε οι εργαζόμενοι στις ΔΕΥΑ, που με φιλότιμο προσπαθούν να κάνουν τη δουλειά τους. Εσείς δεν κάνατε τίποτα να τους βοηθήσετε.

Δεν αναφέρθηκα στη ΔΕΥΑΛ και να το πάρετε πίσω. Γιατί προσπαθείτε να παραπλανήσετε και να διαστρεβλώσετε τα λεγόμενά μου; Είπα ΔΕΥΑΛ; Ανέφερα τη ΔΕΥΑΛ; Πείτε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** ΔΕΥΑΛ δεν αναφέρατε. Αναφέρατε...

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):**

Είπα: «ΔΕΥΑ στον Νομό Λαρίσης και αλλού». Σας παρακαλώ πολύ. Σας παρακαλώ. Θα τα δούμε. Και να ζητήσετε συγγνώμη. Να φέρετε τα Πρακτικά.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** ΔΕΥΑΛ δεν αναφέρατε. Είπατε για το τι συμβαίνει στον Νομό Λάρισας.

**ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΛΙΑΚΟΥΛΗ:** Εγώ να ζητήσω συγγνώμη; Εσείς να ζητήσετε συγγνώμη!

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Να φέρετε τα Πρακτικά!

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** ΔΕΥΑΛ δεν αναφέρατε. Είπατε για το τι συμβαίνει στον Νομό Λάρισας.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Δεν θα βάζετε λόγια στο στόμα μου, κυρία συνάδελφε, που δεν είπα!

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Ευχαριστούμε πολύ.

Καλείται στο Βήμα η κ. Θεοδώρα Τζάκρη από τον ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία και να ετοιμάζεται ο κ. Μαμουλάκης από τον ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία.

ΔΕΥΑΛ δεν αναφέρατε. Είπατε για το νερό στη Λάρισα. Την εταιρεία δεν την αναφέρατε.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Να φέρετε τα Πρακτικά να τα δει.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Ακριβώς αυτό μπορώ να το πω, πριν διαβάσουμε τα Πρακτικά, γιατί σας παρακολουθώ όλους. Να το ξέρετε!

Ορίστε, κυρία Τζάκρη, έχετε τον λόγο και συγγνώμη για την αναμονή.

**ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ:** Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, την ώρα που η πατρίδα μας θρηνεί πενήντα επτά νεκρούς, η Κυβέρνηση ετοιμάζεται για μια ακόμη ιδιωτικοποίηση. Συνεχίζει, δηλαδή, τις εγκληματικές πολιτικές της αυτή τη φορά στον τομέα του νερού.

Βεβαίως, σήμερα το ενδιαφέρον, παρά το γεγονός ότι το νομοσχέδιο που συζητάμε είναι σοβαρότατο και πολύ σημαντικό, μονοπώλησε η συζήτηση στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας για ευνόητους λόγους, όπου εκείνοι οι κυβερνητικοί εμφανίστηκαν -για μια ακόμη φορά, θα έλεγα εγώ- συντετριμμένοι από τον θρήνο των γονέων, όπως είχε γίνει και μερικές μέρες πριν, με τον επιτραπέζιο, θα έλεγα on camera, θρήνο τους και μάλιστα, σε τραπέζι υπουργικό.

Θα έλεγα ότι οι ανεξάρτητες πηγές που επιβεβαιώνουν την εγνωσμένη ευαισθησία τους σε θέματα γονέων είναι πολλές. Εγώ, όμως, θα περιοριστώ σήμερα να αναφερθώ σε μερικές μόνο από αυτές, δέκα τον αριθμό, ως μαρτυρίες: Τη μάνα που απειλούσαν να γκρεμίσουν από τη σκάλα στην οικία Ινδαρέ, που δεν επικροτούσε την κακοποίηση των παιδιών της μέσα στο σπίτι της, τη μάνα του Αλέξανδρου, του φοιτητή που ξυλοκοπήθηκε αγρίως στην πλατεία της Νέας Σμύρνης άνευ λόγου το Πάσχα του 2021, τη μάνα του νεκρού Ιάσονα Λαλαούνη, που βγήκε στην προχθεσινή πορεία με τη ντουντούκα -αναφέρομαι στο παλικαράκι, που σκοτώθηκε αδίκως εδώ, απ' έξω- τη μάνα του, τους γονείς του Μάγγου, που ξυλοφορτώνονται με την πρώτη ευκαιρία , τη μητέρα και τους γονείς γενικά των δύο ανηλίκων Ρομά που εκτελέστηκαν από την Ελληνική Αστυνομία, τον Φραγκούλη και τον Σαμπάνη και να καλέσουμε, βεβαίως και τη μάνα του Γρηγορόπουλου, να μας πει και αυτή την άποψή της για το κράτος δικαίου, όπως και όλους τους γονείς των κακοποιηθέντων παιδιών του Ιδρύματος «Κιβωτός του Κόσμου», όλων των κακοποιηθέντων παιδιών που έπεσαν θύματα συμμοριών, όπως του Μίχου, όλων των ανηλίκων θυμάτων που κακοποιήθηκαν από τους αξιότιμους κ. Νικόλαο Γεωργιάδη του Μολδαβού και Δημήτρη Λιγνάδη του τραγωδού.

Και για να αναφερθώ και στην επικαιρότητα, να καλέσουμε όλους τους γονείς των παιδιών με νεοπλασίες, που βλέπουν τον αρμόδιο Υπουργό, τον κ. Πλεύρη, να παλεύει για την επανεκλογή του, εξαγοράζοντας -αν θέλετε- πολιτική επιρροή με την ιδιωτικοποίηση κρίσιμων τομέων του Νοσοκομείου Παίδων ή, αν θέλετε και τους Βορειοελλαδίτες γονείς, που είδαν την ακύρωση της δωρεάς του Ιδρύματος «Σταύρος Νιάρχος» για το Νοσοκομείο Παίδων της Θεσσαλονίκης. Όπως θα έλεγε, βεβαίως και ο λόγιος κ. Γεραπετρίτης, «έξεστι Λακεδαιμονίοις ασχημονείν» ή, όπως λέω εγώ, καταλάβατε, κύριε Υπουργέ, γιατί το έχει πάρει προσωπικά η νεολαία;

Έρχομαι τώρα στο νομοσχέδιο που συζητούμε σήμερα. Είναι ένα νομοσχέδιο «τρία σε ένα», ένα νομοσχέδιο με διακόσια εξήντα και περισσότερα άρθρα. Ως προς το Μέρος Α' του νομοσχεδίου για τη μετονομασία της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας σε Ρυθμιστική Ενέργεια Αποβλήτων Ενέργειας και Υδάτων, αυτό είναι μια ακραία πρόκληση, για την οποία έγινε διαβούλευση μόλις εντεκάμισι ημερών. Αιφνιδιαστικά η Κυβέρνηση φέρνει μια ρύθμιση για νευραλγικούς τομείς της χώρας, όπως είναι το νερό και τα σκουπίδια, η διαχείριση των οποίων ανήκε μέχρι πρόσφατα στο κράτος και στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, με την επίσημη δικαιολογία ότι αυτό προβλέπεται ως προϋπόθεση για την εκταμίευση πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης.

Προφάσεις εν αμαρτίαις, θα πω εγώ και όπως βάλατε αυτή την προϋπόθεση έτσι να την πάρετε πίσω, κύριε Υπουργέ. Η Κυβέρνηση έβαλε αυτόν τον όρο χωρίς να το ζητήσει κανείς, γιατί αυτός ο όρος αναιρέθηκε τον Δεκέμβριο του 2016 και η χώρα δεν υποχρεούται πλέον να συστήσει Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας, πολλώ δε μάλλον που η οδηγία του 60/2000 έχει άλλες προτεραιότητες για το κοινωνικό αγαθό που ονομάζεται «νερό», που είναι η εξασφάλιση της πρόσβασης σε καλής ποιότητας πόσιμο νερό για όλους.

Από το 2019 η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας έκανε ό,τι ήταν δυνατόν για να αποδυναμώσει τον ρόλο του κράτους. Σχέδια διαχείρισης λεκανών απορροής, Σχέδια Κινδύνων Πλημμύρας, Σχέδια Ασφάλειας Νερού, βάσεις δεδομένων ποιότητας και ποσότητας υπηρεσιών ύδατος, Εθνικό Σχέδιο Λυμάτων, όλα είναι παγωμένα και καθυστερημένα. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει ξεκινήσει διαδικασία επί παραβάσει και για την ολοκλήρωση της δεύτερης αναθεώρησης των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών και της πρώτης αναθεώρησης των Σχεδίων Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας.

Τι λέει, λοιπόν, η Κυβέρνηση; Ότι, επειδή η ίδια αποδομεί το κράτος, επειδή η ίδια κατήργησε με την πρώτη της πράξη την Ειδική Γραμματεία Υδάτων, επειδή η ίδια δεν μπορεί να παρακολουθήσει την ποιότητα του νερού, τις διαρροές νερού, τα σχέδια ασφάλισης νερού, την τιμολόγηση του νερού, έρχεται να κάνει μια ρυθμιστική αρχή για να τα παρακολουθήσει.

Άρα, τι παραδέχεται ο κ. Σκρέκας; Ή ότι είναι ανεπαρκής ή ότι οδήγησε σκοπίμως τη δημόσια διοίκηση σε ανεπάρκεια, τη στιγμή μάλιστα που η ίδια η ΡΑΕ λέει ότι της ανατίθεται ένας καινούργιος ρόλος που δεν είναι ρυθμιστικός, αλλά εποπτικός και διαχειριστικός, δηλαδή ένας ρόλος ετεροβαρής και διαφορετικός από αυτόν της ενέργειας.

Το βασικό ζήτημα που προκύπτει δεν είναι η επάρκεια ή η ανεπάρκεια της ΡΑΕ, αλλά γιατί δημιουργήθηκε η ανάγκη για νέα ρυθμιστική αρχή, που μεταξύ των αρμοδιοτήτων της στο πεδίο του ύδατος, θα εποπτεύει και την ορθή εφαρμογή συμβάσεων παραχώρησης υπηρεσιών ύδατος σε τρίτους.

Αλήθεια, υπάρχει τέτοια αγορά ή είναι επιθυμία της Κυβέρνησης, κύριε Υπουργέ, να διαμορφώσει ακριβώς αυτή την αγορά; Οι ΔΕΥΑ, οι ΦΟΔΣΑ, οι Φορείς δηλαδή Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων, οι δήμοι δεν λειτουργούν στο πλαίσιο της αγοράς. Επομένως, δεν αναπτύσσουν μεταξύ τους σχέσεις ανταγωνισμού. Γιατί, λοιπόν, πρέπει η εποπτεία τους να ενταχθεί σε μια ρυθμιστική αρχή που ρυθμίζει κανόνες ανταγωνισμού;

Πλήθος φορέων, όπως το Επιμελητήριο Περιβάλλοντος και Βιωσιμότητας, εργαζόμενοι σε ΕΥΑΘ, ΔΕΥΑ, ΚΕΔΕ, ΕΔΕΥΑ, δίκτυα ΦΟΔΣΑ, ΠΕΓΔΥ, ΠΟΓΕΔΥ, μηχανικοί ΕΥΔΑΠ, ΜΚΟ φωνάζουν ότι πρόκειται για έμμεση ιδιωτικοποίηση του νερού και των απορριμμάτων. Ο Υπουργός, όμως, δεν ακούει!

Το ίδιο επισημαίνει και η Ένωση Διοικητικών Δικαστών, ότι προσπαθείτε με κάθε τρόπο τη σταδιακή ιδιωτικοποίηση και των υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης, αδιαφορώντας προκλητικά για τα συμφέροντα των πολιτών.

Είπατε, κύριε Υπουργέ, ότι υπάρχουν ΔΕΥΑ σήμερα που τιμολογούν έως και 190% το κόστος νερού, δηλαδή υπάρχουν δημότες που πληρώνουν 40% και 50% παραπάνω το νερό από ό,τι θα έπρεπε, σύμφωνα με τον νόμο δηλαδή και σύμφωνα με την ΚΥΑ και την κοστολόγηση.

Όμως, ας αφήσουμε τα έπεα πτερόεντα και ας μιλήσουμε με στοιχεία. Πόσες ΔΕΥΑ το κάνουν αυτό μέχρι σήμερα και γιατί δεν εμποδίστηκαν να το κάνουν; Διότι αυτή είναι η πολιτική σας επιλογή και αυτό φάνηκε από την απόφασή σας για ΣΔΙΤ στο εξωτερικό υδροδοτικό σύστημα της Αθήνας με τον διαγωνισμό των 291 εκατομμυρίων ευρώ, από τον οποίο τεχνηέντως εξαιρέθηκε η ΕΥΔΑΠ, παρά το γεγονός ότι η ΕΥΔΑΠ διαχειρίζεται το εξωτερικό υδροδοτικό σύστημα και η ίδια είναι φορέας ο οποίος διαθέτει και την τεχνογνωσία και το ανθρώπινο δυναμικό για να το κάνει.

Και ευτυχώς, ήρθε το Σ.τ.Ε. για να ανατρέψει τα σχέδια Μητσοτάκη και δέχεται τις προσφυγές των εργαζομένων σε ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ και διατάσσει το Υπουργείο σας, κύριε Σκρέκα, να τα πάρει όλα πίσω, ώστε η ΕΥΑΘ και η ΕΥΔΑΠ να επιστρέψουν στο ελληνικό δημόσιο.

Επίσης, τσουβαλιάσατε κατά τον ίδιο τρόπο και το αρδευτικό νερό -και μιλάω για τους Οργανισμούς Εγγείων Βελτιώσεων- το οποίο αντιπροσωπεύει το 85% της χρησιμοποιούμενης ποσότητας νερού, με κατεύθυνση τη γεωργία. Οι πάροχοι του αρδευτικού νερού είναι μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί.

Το νομοσχέδιο δεν προβλέπει καμμία παρέμβαση για τη βιωσιμότητά τους, δεν προβλέπει ενίσχυση σε προσωπικό των γραφείων εγγείων βελτιώσεων ούτε επίλυση κανενός διοικητικού ή άλλου θέματος εσωτερικής λειτουργίας τους. Η μεταφορά του δε στη νέα ρυθμιστική αρχή που προγραμματίζεται, θα το απομονώσει από άλλες δραστηριότητες που είναι εξίσου αναγκαίες, όπως είναι οι μελέτες που γίνονται για τις λεκάνες απορροής ποταμών, όπως είναι οι νέες μορφές άρδευσης, όπως είναι τα αντιπλημμυρικά έργα, τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν και ως ταμιευτήρες για να εμπλουτίσουν τον υδροφόρο ορίζοντα.

Άρα, λοιπόν, η αποσπασματική μεταφορά των αρμοδιοτήτων αναφορικά με το αρδευτικό νερό στη νέα ρυθμιστική αρχή θα εξυπηρετήσει άλλες ανάγκες, σίγουρα όχι των αγροτών.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, ο λόγος της δημιουργίας της νέας ρυθμιστικής αρχής είναι ξεκάθαρος, για να απελευθερώσει και το νερό, όπως αποτυχημένα έγινε και με την ενέργεια. Θα γίνει το νερό όπως το ηλεκτρικό ρεύμα. Ιδιωτικό νερό σημαίνει ότι ιδιώτης θα αναλάβει την εκμετάλλευση τεραστίων υποδομών και δικτύων, πληρωμένων από εμάς. Θα ακριβύνει τις τιμές, όπως και στο ρεύμα και όταν δεν μπορείς να το πληρώσεις, θα το ρίχνει στην εφορία και θα σε φέρνει πιο κοντά στην πτώχευση και στην απώλεια του σπιτιού σου ή της επαγγελματικής σου στέγης με το πάτημα ενός κουμπιού. Φυσικά, μέχρι να σου πάρει το σπίτι, ο ιδιώτης θα επιδοτείται από το κράτος, δηλαδή από τον πολίτη, από τον Έλληνα φορολογούμενο, από όλους εμάς.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, το νερό είναι δημόσιο αγαθό και ανθρώπινο δικαίωμα. Το νερό δεν πωλείται και η διαχείρισή του ανήκει στον δημόσιο τομέα.

Στο Μέρος Β' του νομοσχεδίου, για το οποίο η διαβούλευση διήρκεσε δωδεκάμισι μέρες όλες κι όλες, έχουμε ένα μωσαϊκό διατάξεων για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, που, αντί να το δείτε ως ευκαιρία με την ενσωμάτωση των δύο οδηγιών να διορθωθούν τα προβληματικά σημεία του ν.4538/2018, στην πράξη προκαλούνται ακόμη περισσότερα προβλήματα, αφού το πραγματικό ζήτημα δεν ήταν το θεσμικό πλαίσιο, αλλά τα εμπόδια στην καθημερινή λειτουργία και ανάπτυξη, όπως ο περιορισμένος χώρος στο δίκτυο, η έλλειψη χρηματοδότησης και άλλα πολλά.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Ολοκληρώστε, σας παρακαλώ.

**ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ:** Οι τρεις ορισμοί, ενεργειακές κοινότητες που είχαμε μέχρι σήμερα, Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας και Ενεργειακές Κοινότητες Πολιτών προκαλούν σύγχυση. Αναφέρομαι, όπως αντιλαμβάνεστε, στην αβεβαιότητα των μελών των υφιστάμενων ενεργειακών κοινοτήτων, την αφαίρεση του κερδοσκοπικού χαρακτήρα από τις ΚΑΕ, το όριο των εξήντα τουλάχιστον μελών για σύσταση μιας ΚΑΕ Ενεργειακής Κοινότητας Πολιτών και τι θα γίνει με τις υφιστάμενες ενεργειακές κοινότητες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που δεν δύνανται να μετατραπούν σε ΚΑΕ ή σε άλλες κοινότητες.

Σε ό,τι αφορά τα Net Metering, υπάρχουν επίσης πολλά προβλήματα. Υπάρχουν έργα εγκεκριμένα από το 2018 στα σχέδια βελτίωσης κι ακόμα δεν έχουν πάρει όρους σύνδεσης. Θα χαθούν ευρωπαϊκά κονδύλια. Τα 10 kWh Net Metering για τους αγρότες δεν επαρκούν για να στηριχθούν ποιμνιοστάσια, αγροτικές εκμεταλλεύσεις, αντλιοστάσια, γεωτρήσεις και αρδεύσεις. Έτσι θα κρατήσετε τον κόσμο στην ύπαιθρο, κύριε Υπουργέ;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς**): Ολοκληρώστε, κυρία Τζάκρη.

**ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΖΑΚΡΗ:** Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε.

Ενώ μετράμε μέρες για την προκήρυξη των εκλογών και για το κλείσιμο της Βουλής, η Κυβέρνηση φέρνει ένα αντισυνταγματικό νομοσχέδιο ενάντια στο δημόσιο συμφέρον, ενάντια στη βούληση των πολιτών και ενάντια στην ίδια την κοινή λογική. Ενάντια στις αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας που ρητά αναφέρουν ότι «το νερό δεν ιδιωτικοποιείται, ότι το νερό δεν είναι εμπορικό προϊόν και ότι ο κύκλος του νερού είναι ενιαίος, από την πηγή ως τη βρύση». Ο σχεδιασμός και η εποπτεία της διαχείρισης των υδατικών πόρων της χώρας, αλλά και η εποπτεία των παρόχων υπηρεσιών ύδατος είναι ευθύνη της πολιτείας. Το ίδιο και η διαχείριση των απορριμμάτων. Μόνη λύση η απόσυρση του νομοσχεδίου.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Ευχαριστούμε πολύ.

Καλείται στο Βήμα ο κ. Χαράλαμπος Μαμουλάκης από τον ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία και να ετοιμάζεται η κ. Γκαρά από τον ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία. Μόνο η κ. Αλεξοπούλου είναι από τη Νέα Δημοκρατία. Όλοι οι άλλοι είναι από τον ΣΥΡΙΖΑ.

**ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΧΑΡΗΣ) ΜΑΜΟΥΛΑΚΗΣ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Νομίζω ότι η διαπίστωσή σας είναι ένα γεγονός. Αυτό που συντελείται σήμερα στην Αίθουσα της Ολομέλειας συζητώντας για το νομοσχέδιο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας είναι ένας κυβερνητικός διασυρμός. Και απευθύνομαι και στον κύριο Υπουργό. Μόλις ένας στους οκτώ Βουλευτές του κυβερνώντος κόμματος κλήθηκαν και θα είναι παρόντες ενδεχομένως μέχρι και αύριο, για να στηρίξουν αυτό το νομοσχέδιο. Μόλις ένας στους οκτώ. Αυτό λέει πάρα πολλά.

Θα μείνω λίγο στους αριθμούς, οι οποίοι επίσης λένε πολλά. Έχουμε 265 άρθρα και 521 σελίδες. Και τι μας είπε ο κύριος Υπουργός πριν; Μας είπε ότι είναι ο ίδιος ο συντάξας του νομοσχεδίου, ότι έγραψε το νομοσχέδιο ο ίδιος. Το αφήνω στην κρίση του κόσμου που μας ακούει.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με το παρόν σχέδιο νόμου η Κυβέρνηση Μητσοτάκη ολοκληρώνει το έργο της ως εχθρός της τοπικής αυτοδιοίκησης, ως εχθρός της πράσινης μετάβασης, ως εχθρός της ενεργειακής δημοκρατίας και ως εχθρός του περιβάλλοντος.

Στον πυρήνα του νομοσχεδίου που συζητάμε βρίσκεται η υποτιθέμενη διεύρυνση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας ώστε επιτελεί -προσέξτε- τη λειτουργία του ρυθμιστή στην τιμολόγηση τόσο του νερού όσο και των υγρών και στερεών αποβλήτων. Προσπαθεί, δηλαδή, να κατασκευάσει σε αυτά τα δύο πολύ κρίσιμα για το δημόσιο συμφέρον πεδία μια αγορά ώστε αυτές οι δημόσιες υπηρεσίες να πάψουν να αποτελούν συλλογικά αγαθά και να καταστούν εμπορεύματα.

Για την ιστορία, η ιδέα της Ρυθμιστικής Αρχής Υδάτων είχε προτού εμφανιστεί στην ελληνική δημόσια σφαίρα στο πλαίσιο των μεταρρυθμίσεων του δεύτερου μνημονίου. Αποσκοπούσε στη δημιουργία εκείνου του ρυθμιστικού πλαισίου που θα επέτρεπε στο νερό να αποτελεί καθαρά ιδιωτικό αγαθό μέσα από τον προσδιορισμό της τιμής του με αγοραία κριτήρια.

Οι αποφάσεις, όμως, του Σ.τ.Ε. ενάντια στην ιδιωτικοποίηση τόσο της ΕΥΔΑΠ όσο και της ΕΥΔΑΘ και οι επιτυχείς διαπραγματεύσεις της προηγούμενης κυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ ανέστειλαν αυτούς τους σχεδιασμούς μέσα από τη δημιουργία της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων του Υπουργείου Ενέργειας και Περιβάλλοντος, με αρμοδιότητα τη χαρτογράφηση και διαχείριση των υδατικών αποθεμάτων και λεκανών απορροής της χώρας. Άρα, ζήτημα θεσμικού κενού που επικαλείται στην αιτιολογική έκθεση του νόμου η Κυβέρνηση δεν υφίσταται.

Η ιδέα, λοιπόν, της δημιουργίας μιας ρυθμιστικής αρχής στην αγορά του νερού ξανάρχεται σήμερα από το παράθυρο, αλλά και για τον ίδιο σκοπό, ως όχημα για την ιδιωτικοποίηση του νερού, έξω από τις προβλέψεις της σχετικής ευρωπαϊκής οδηγίας 60/2000. Η διαδικασία αυτή θα οδηγήσει ουσιαστικά πλήθος από ΔΕΥΑ της χώρας μας στην οικονομική ασφυξία.

Και γιατί το λέμε αυτό; Όταν ως προαπαιτούμενο -προσέξτε- για την έγκριση προϋπολογισμού, τεχνικού προγράμματος, πλάνου δράσεων των ΔΕΥΑ αποτελεί η έγκριση από την εξ Αθηνών Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Υδάτων και Αποβλήτων, αντιλαμβάνεστε ότι πέραν από δύσκαμπτη και αναποτελεσματική, συνίσταται κι ένας επικυρίαρχος ρόλος της ρυθμιστικής αρχής πάνω στις ΔΕΥΑ.

Γιατί συμβαίνει αυτό; Για να ρυθμιστεί και να εξασφαλιστεί η υποτιθέμενη βιωσιμότητα μέσω της ακαριαίας αύξησης της τιμής των υδάτων, αλλά και της διαχείρισης των αποβλήτων -που ειρήσθω εν παρόδω να αναφέρουμε ότι τεράστιοι δημόσιοι και ευρωπαϊκοί πόροι έχουν διατεθεί τα προηγούμενα χρόνια για να δημιουργηθούν οι κατάλληλες υποδομές σε θέματα περιβάλλοντος- και φυσικά αυτό θα αποτελεί και θα συνιστά μία προίκα για τον επικείμενο ιδιώτη εκλεκτό σας ή έτσι σχεδιάζετε γιατί προφανώς θα προσκρούσετε και σε μια άλλη πραγματικότητα που λέγεται βούληση του ελληνικού λαού σε λίγες εβδομάδες. Αυτός, όμως, είναι ο σχεδιασμός.

Έτσι, λοιπόν, το νομοσχέδιο όχι μόνο υποχρεώνει τις εταιρείες νερού να διαμορφώνουν την τιμολογιακή τους πολιτική με όρους αγοραίους, αλλά ταυτόχρονα τις υπεξαιρεί και από τους δήμους. Το ίδιο ακριβώς κάνει και με τα απορρίμματα, υγρά και στερεά απόβλητα. Η τιμολόγηση του κόστους διαχείρισης των απορριμμάτων και η μετακύλισή του στους δημότες μέσα από υποτιθέμενα αντικειμενικά κριτήρια αποσκοπεί απλά στην εξασφάλιση σταθερών εσόδων σε ένα τοπίο που η Κυβέρνηση, σε όλους τους τόνους και με όλους τους τρόπους, μας έχει πει ότι βλέπει ως πεδίο δραστηριοποίησης του ιδιωτικού τομέα.

Τώρα το Μέρος Β' του νομοσχεδίου νομίζω ότι είναι ακόμα μία τροχοπέδη της Νέας Δημοκρατίας στην εξάπλωση, κύριοι συνάδελφοι, του θεσμού που πραγματικά έχει αγκαλιάσει η τοπική αυτοδιοίκηση και οι τοπικές κοινωνίες. Δεν είναι άλλος από το θεσμό των ενεργειακών κοινοτήτων, ένα θεσμικό πλαίσιο που δημιουργήθηκε από την κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ που εναρμονίζεται με τις λογικές της πάταξης της ενεργειακής φτώχειας και της ενδυνάμωσης της ενεργειακής δημοκρατίας.

Τι έκανε η Κυβέρνηση από την πρώτη μέρα που ανέλαβε τον Ιούλιο του 2019; Φρόντισε σκόπιμα και έντεχνα να κάνει τι; Να απομειώσει αυτό το νομικό έρεισμα που δημιούργησε ο νόμος το 2018. Πώς; Αίροντας την προτεραιοποίηση που υφίσταται για τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, για τις συλλογικότητες και τις κοινοτικές προσπάθειες που μπορεί να υπάρξουν. Έτσι, λοιπόν, έκλεισε το μάτι πάλι σε ολιγοπωλιακούς ομίλους οι οποίοι ορέγονται να κυριαρχήσουν, καθ' ολοκληρίαν σχεδόν, στο κομμάτι της αγοράς ενέργειας.

Μετά, λοιπόν, από τέσσερα χρόνια όπου η Κυβέρνηση δεν έχει δώσει ούτε ένα ευρώ επιχορήγησης για τις ενεργειακές κοινότητες και εν μέσω της εξαιρετικά αρνητικής ευρωπαϊκή συγκυρίας για την ίδια, καθώς η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επενδύει όλο και περισσότερο στις μορφές ενεργειακής δημοκρατίας ως ένα εργαλείο υπέρβασης της ενεργειακής κρίσης, σήμερα συζητάμε τη δημιουργία δύο διακριτών -λέει- νομικών οντοτήτων χωρίς καμμία πρόβλεψη για το μέλλον των σχεδόν χιλίων πεντακοσίων υφιστάμενων φορέων.

Υπενθυμίζεται ότι ο ηλεκτρικός χώρος είναι εξ αντικειμένου και πάντα πεπερασμένος και άρα η στρατηγική της Κυβέρνησης, υποχωρώντας στις πιέσεις των ολιγοπωλιακών ομίλων στον χώρο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, είναι να κερδίζει χρόνο υποδυόμενη ότι κάνει μεγάλες μεταρρυθμίσεις στο όνομα της ενεργειακής δημοκρατίας, ενώ ο χώρος στο ηλεκτρικό πεδίο της χώρας δεσμεύεται ακριβώς από αυτούς, από τους ολιγοπωλιακούς ομίλους.

Επειδή μάλιστα η ίδια η πρόθεση της Κυβέρνησης δεν είναι απαραιτήτως συμβατή και με τις τάσεις του τεχνολογικού και θεσμικού εκσυγχρονισμού που αναδεικνύουν τον ρόλο της αυτοπαραγωγής και των prosumers σε πυλώνα της ευρωπαϊκής ενεργειακής στρατηγικής. Τι κάνει η Κυβέρνηση; Σπεύδει να περιορίσει τη δυνατότητα επέκτασης αυτοπαραγωγής αυθαίρετα -το τονίζω, αυθαίρετα- στο 8% της συνολικής καταναλισκόμενης ενέργειας της χώρας.

Το Γ' Μέρος του νομοσχεδίου θα μπορούσαμε να το χαρακτηρίσουμε απλά ως τραγελαφικό, αν δεν αφορούσε το μέλλον των ευαίσθητων οικοσυστημάτων της χώρας μας. Ξεκινάει με ένα υπερφιλόδοξο νέο θεσμικό πλαίσιο για την απόκτηση τμήματος των οικοσυστημάτων της χώρας με την πρόβλεψη για συγκεκριμένους ποσοτικούς στόχους προστασίας. Τους έχουμε δει τους στόχους σας και κατά πόσον επιτεύχθηκαν στο παρελθόν.

Καταλήγει με τα άρθρα 178 έως 180 με τα οποία επί της ουσίας ξηλώνεται το περιεχόμενο της υφιστάμενης νομοθεσίας για την έκδοση ειδικών περιβαλλοντικών όρων σε περιοχές «NATURA». Ο κ. Μητσοτάκης υπόσχεται ότι θα κάνει την Ελλάδα έναν οικολογικό παράδεισο, αλλά μέχρι να το πετύχει αυτό σκοπεύει να επιστρέψει -και με την έγκριση της Βουλής παρακαλώ, πλέον- όλες τις χρήσεις στις περιοχές «NATURA», που μέχρι σήμερα αποτελούσαν το ουσιαστικότερο εργαλείο περιβαλλοντικής προστασίας της χώρας μας. Έτσι, λοιπόν, αυτή είναι η υποκριτική στάση της Κυβέρνησης στα ζητήματα του περιβάλλοντος.

Επίσης, το αποκορύφωμα αυτής βρίσκεται στο άρθρο 160 για την απαγόρευση αδειοδότησης νέων φυσικού αερίου. Αφού η Νέα Δημοκρατία ανέτρεψε τον προηγούμενο εθνικό σχεδιασμό για το πλαφόν στο φυσικό αέριο, αφού αδειοδότησε νέες μονάδες και επίσπευσε την παροχή προσφοράς σύνδεσης σε αυτές -άραγε, γιατί- και αφού ο ελληνικός λαός πλήρωσε ακριβά τις επιλογές της κατά τη διάρκεια της ενεργειακής κρίσης, ο κ. Μητσοτάκης θέλει σήμερα να πάρει και τα εύσημα του προστάτη του περιβάλλοντος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το σημερινό νομοσχέδιο αποτελεί το κύκνειο άσμα της Κυβέρνησης Μητσοτάκη, μιας Κυβέρνησης που εξ αρχής κατανόησε την περιβαλλοντική προστασία ως τροχοπέδη, ως ανάχωμα για την ανάπτυξη, μιας Κυβέρνησης που θέλει τις δημοτικές αρχές μόνο για να κόβει βασιλόπιτες, αλλά στερημένες από κεντρικές λειτουργίες στη διαχείριση των υδάτων, των αποβλήτων, των απορριμμάτων, μιας Κυβέρνησης που κοροϊδεύει την κοινωνία, τις επόμενες γενιές, αλλά και την ίδια την Ευρωπαϊκή Επιτροπή υποδυόμενη τη φιλοπεριβαλλοντική την ώρα που αρνείται να προχωρήσει τις κρίσιμες τομές που θα απελευθέρωναν την κυοφορούμενη πράσινη μετάβαση της ελληνικής οικονομίας. Και είναι μια Κυβέρνηση επικίνδυνη για χίλιους δυο λόγους. Αυτή ήταν η Κυβέρνηση Μητσοτάκη.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Τον λόγο έχει ο Υπουργός κ. Σκρέκας.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Θέλω να κάνω μια διευκρίνιση, επειδή έχει ακουστεί πολλές φορές -το έχει πει και ο κ. Φάμελλος- περί της δυνατότητας που έχουν τα κράτη-μέλη να επιβάλουν χρεώσεις στους αυτοπαραγωγούς όταν και εφόσον ξεπεράσουν το 8% της συνολικής ισχύος.

Κύριε συνάδελφε -αναφέρομαι σε εσάς και στον κ. Φάμελλο- αυτό είναι ακριβώς έτσι όπως ορίζεται από την ευρωπαϊκή οδη-

γία 2018 άρθρο 21 παράγραφος 3. Δηλαδή είναι η μεταφορά της ευρωπαϊκής οδηγίας στον ελληνικό νόμο. Και είναι δυνατότητα. Δεν είναι κάτι το οποίο το ορίζουμε εμείς. Επειδή αυτός ο νόμος έχει και ενσωμάτωση της οδηγίας.

Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Και εμείς ευχαριστούμε.

Και καλείται στο Βήμα η κ. Αναστασία Γκαρά από τον ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία και να ετοιμάζεται και η κ. Αλεξοπούλου από τη Νέα Δημοκρατία.

Κυρία Γκαρά, έχετε τον λόγο.

**ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΓΚΑΡΑ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στον απόηχο του τραγικού σιδηροδρομικού δυστυχήματος που στοίχισε τη ζωή σε δεκάδες νέων κυρίως ανθρώπων, με την κοινωνία να ζητά σεβασμό στα θύματα αλλά και στην αλήθεια, με μία Κυβέρνηση που εξαντλείται σε επικοινωνιακή διαχείριση συγκάλυψης χωρίς να δίνει απαντήσεις στον λαό ή να αναλαμβάνει την ουσιαστική ευθύνη και κυρίως χωρίς να αντιλαμβάνεται τη μέγιστη σημασία των δημόσιων ασφαλών υποδομών, φέρνετε με συνοπτικές διαδικασίες σήμερα ένα νομοσχέδιο που αμφισβητεί την ασφάλεια, την ποιότητα και την πρόσβαση ακόμη και στο νερό.

Το νερό, συνταγματικά αναγνωρισμένο ως δημόσιο και κοινωνικό αγαθό την ευθύνη του οποίου συνταγματικά έχει το κράτος. Το νερό το οποίο αντιμετωπίζει η Νέα Δημοκρατία ως εμπορικό προϊόν και προχωρά στην ιδιωτικοποίησή του, ό,τι και αν λέει ο κύριος Υπουργός σήμερα στην Ολομέλεια.

Συζητάμε, λοιπόν, ένα νομοσχέδιο που εμπεριέχει τα υλικά της κλασικής συνταγής διακυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας: Ιδιωτικοποίηση, απαξίωση και ξεπούλημα, ρουσφέτια, φωτογραφικές διατάξεις και υποβάθμιση του περιβάλλοντος, βολέματα για «γαλάζια» golden boys, κατασπατάληση των δημόσιων ταμείων, αντισυνταγματικές ρυθμίσεις, αντιλαϊκές πολιτικές.

Με το παρόν νομοσχέδιο η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας υποβαθμίζει τις ενεργειακές κοινότητες πλήττοντας την ενεργειακή δημοκρατία. Δημιουργεί καρτέλ και ολιγοπωλιακή αγορά στις ΑΠΕ. Υποβαθμίζει τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας, που ήδη έχει απαξιώσει, για να θησαυρίζουν με ακόμη περισσότερα υπερκέρδη οι ιδιώτες πάροχοι. Και τέλος καθιστά ακόμη πιο σαθρό το πλαίσιο για τις προστατευόμενες περιοχές «NATURA» και τη χωροταξία, υποβαθμίζοντας τα δάση και την προστασία του περιβάλλοντος.

Αφού ξεπουλήσατε τη ΔΕΗ για να θησαυρίζουν οι Στάσηδες και οι ιδιώτες πάροχοι ενέργειας, με τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις να πληρώνουν τελικά το μάρμαρο, αφού αφήσατε απροστάτευτη την πρώτη κατοικία των πολιτών και επιχειρήσεις απέναντι στα fund για να τα παίρνουν οι δικοί σας Πάτσηδες που τους είχατε Βουλευτές, φέρνετε σήμερα και την ιδιωτικοποίηση της διαχείρισης απορριμμάτων και νερού. Αφαιρείτε την εποπτεία νευραλγικών τομέων που ανήκουν στο δημόσιο και στην τοπική αυτοδιοίκηση σε κοινωνικά αγαθά.

Αυτό, όπως αντιλαμβανόμαστε όλοι και όλες, θα φέρει τραγικές αυξήσεις στην τιμή του νερού, μείωση της ποιότητας, περιορισμό στην πρόσβαση, με τραγικές επιπτώσεις σε νοικοκυριά, επιχειρήσεις, αλλά και στην αγροτική παραγωγή και τον πρωτογενή τομέα. Στο στόχαστρό σας μπαίνει και η περιουσία των δήμων και των ΔΕΥΑ, αφού όλο το προηγούμενο διάστημα απαξιώσατε, υποστελεχώσατε και αφήσατε απροστάτευτες απέναντι στο κύμα ενεργειακής ακρίβειας. Τώρα προωθείτε συγχωνεύσεις, συνενώσεις και εν τέλει κλείσιμο σε πολλές από αυτές. Απαξίωση και μετά ξεπούλημα, κλασική συνταγή της Νέας Δημοκρατίας!

Κύριε Υπουργέ, φέρνετε σήμερα μέτρα τα οποία η τρόικα είχε επιχειρήσει εκβιαστικά να επιβάλλει στο παρελθόν στη χώρα μας, όπως η ίδρυση ρυθμιστικής αρχής για το νερό. Μέτρα τα οποία η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ είχε αποκρούσει επιτυχώς και τα φέρνετε τώρα από το παράθυρο. Μεταφέρετε την εποπτεία των υπηρεσιών νερού και διαχείρισης απορριμμάτων στη ΡΑΕ παρουσιάζοντάς το ως δήθεν απαίτηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή ως προϋπόθεση για την ένταξη στο Ταμείο Ανάκαμψης, ενώ είναι καθαρά δική σας πολιτική επιλογή.

Αγνοείτε επιδεικτικά το Συμβούλιο της Επικρατείας και την επιστημονική επιτροπή της Βουλής, που μιλούν για αντισυνταγματικές ρυθμίσεις σε αυτό το ζήτημα. Αγνοείτε την ΚΕΔΕ που δηλώνει ότι στο σημερινό νομοθετικό καθεστώς των ΔΕΥΑ, ΦΟΔΣΑ και των δήμων δεν ταιριάζει η ένταξη της εποπτείας τους σε μία ρυθμιστική αρχή που ρυθμίζει κανόνες ανταγωνισμού. Με λίγα λόγια όλοι οι φορείς, κύριε Υπουργέ, σας λένε ότι το νερό δεν είναι εμπόρευμα για να υπόκειται στον έλεγχο ρυθμιστικής αρχής όπως η ιδιωτική αγορά. Πόσο πιο ξεκάθαρο!

Εσείς όμως δεν είστε μόνο ανεπαρκείς, είστε επικίνδυνοι για το δημόσιο συμφέρον. Είστε επικίνδυνοι για την προστασία των κοινωνικών αγαθών, για την ασφάλεια, για την ανάπτυξη και την προστασία της κοινωνίας. Και δεν σταματάτε εδώ. Διότι στο Β' Μέρος αυτού του πολυνομοσχεδίου υιοθετείτε μια καταστροφική επιλογή για το περιβάλλον, τις ενεργειακές κοινότητες και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Επιλέγετε να διαλύσετε το καθεστώς για τις ενεργειακές κοινότητες που ιδρύθηκαν με τον νόμο Σταθάκη του 2018. Είχα την τιμή να είμαι εισηγήτρια του νομοσχεδίου.

Αφού έχετε ακυρώσει ήδη τις θετικές ρυθμίσεις, έχετε μειώσει τα χρηματοδοτικά εργαλεία, φέρνετε σήμερα δύο αχρείαστες νέες οντότητες εντελώς δυσλειτουργικές, που εν τέλει προκαλούν περαιτέρω αβεβαιότητα στα μέλη των υφιστάμενων κοινοτήτων. Οι περισσότεροι εκπρόσωποι από τις ενεργειακές κοινότητες έβαλαν πάρα πολλά ερωτήματα για το πώς να κινηθούν και ποιο είναι το μέλλον τους.

Επίσης τα όρια στη συμμετοχή που θέτετε, αποκλείουν μικρές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις από τη συμμετοχή τους σε ενεργειακές κοινότητες, ενώ επιβάλλεται και πρόστιμο στην αυτοπαραγωγή, το οποίο πρέπει να συζητηθεί πάρα πολύ σοβαρά στις σημερινές συνθήκες. Παράλληλα με μία σειρά ρυθμίσεων αποκλείετε ουσιαστικά τους αγρότες από τη συμμετοχή στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, αφού ήδη έχετε δώσει προτεραιότητα σε ένα κορεσμένο δίκτυο σε μεγάλες εταιρείες.

Λόγω χρόνου δεν θα αναφερθώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε πλήθος αντιπεριβαλλοντικών, φωτογραφικών χωροταξικών διατάξεων. Δεν μπορώ όμως να μην σχολιάσω ότι καθυστερείτε, αναβάλλετε αφού τροποποιείτε για ακόμη μία φορά τους όρους για τις μελέτες περιβάλλοντος σε προστατευόμενες περιοχές «NATURA», αφού ήδη σε συγκεκριμένες περιοχές έχετε καταργήσει τους φορείς διαχείρισης με άμεσες αρνητικές επιπτώσεις στις δικές μας περιοχές, ενώ συνεχίζετε και τον εμπαιγμό στους εργαζόμενους των φορέων αφαιρώντας την αυξημένη μοριοδότηση που προέβλεπε ο ΣΥΡΙΖΑ και κρατώντας τους σε μία εργασιακή ομηρία.

Εδώ και τέσσερα χρόνια, κύριε Υπουργέ, δεν κάνετε τίποτα για τη γεωθερμία ή την τηλεθέρμανση στον Έβρο, αλλά φέρνετε άλλη μια φωτογραφική ρύθμιση εκτός πλαισίου, δίνοντας πρόσθετα προνόμια στο πιλοτικό θαλάσσιο αιολικό πάρκο στην Αλεξανδρούπολη, ενώ -το τονίζω- δεν γίνεται κανένας λόγος για ανταποδοτικά ή αντισταθμιστικά οφέλη παρά μόνο προνομιακές φωτογραφικές ρυθμίσεις για το πάρκο.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε, την ανοχή σας.

Κυρίες και κύριοι, ζητούμε άμεσα να αποσυρθεί αυτό το καταστροφικό νομοσχέδιο. Η νέα προοδευτική κυβέρνηση με κορμό τον ΣΥΡΙΖΑ που θα προκύψει σύντομα από τις κάλπες όταν προκηρύξετε εκλογές, θα καταργήσει άμεσα αυτόν τον νόμο. Η εποπτεία και ο έλεγχος του νερού και των απορριμμάτων θα επιστρέψουν στο δημόσιο και την τοπική αυτοδιοίκηση όπου ανήκουν ως δημόσια κοινωνικά αγαθά, ενώ θα επιστρέψει και η ενεργειακή δημοκρατία, η προστασία της φύσης και του δημόσιου συμφέροντος, η συμμετοχή της κοινωνίας, η ασφάλεια και η δικαιοσύνη.

Δυστυχώς με αναχρονιστικές, συντηρητικές, αντιλαϊκές πολιτικές προκαλείτε πάρα πολύ μεγάλες πληγές στη χώρα αλλά και στον λαό μας. Έχουμε χρέος, κυρίες και κύριοι, κυρίως στη νέα γενιά, αξιοποιώντας σύγχρονα εργαλεία και πολιτικές να προστατεύσουμε αυτή την κοινωνία, να προστατεύσουμε το περιβάλλον, να προστατεύσουμε τα δημόσια αγαθά και να προχωρήσουμε μπροστά, για τη χώρα και τη ζωή που μας αξίζει.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Ευχαριστούμε πολύ.

Θυμίζω ότι σήμερα θα πάμε μέχρι το νούμερο σαράντα, τον κ. Νικόλαο Συρμαλένιο.

Τον λόγο έχει τώρα η κ. Χριστίνα Αλεξοπούλου από τη Νέα Δημοκρατία.

**ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ:** Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έρχεται σήμερα προς ψήφιση στο Κοινοβούλιο ένα πολύ σημαντικό νομοσχέδιο, που ουσιαστικά τι κάνει; Έχει σκοπό να οδηγήσει τη χώρα σε ένα αύριο πιο καθαρό, πιο περιβαλλοντικά βιώσιμο για τις επόμενες γενεές.

Δυστυχώς όμως και αυτή η νομοθετική πρωτοβουλία της Κυβέρνησης και του Υπουργείου Περιβάλλοντος έτυχε μιας κανιβαλικής κριτικής από την Αντιπολίτευση. Οι Βουλευτές της Μειοψηφίας βρήκαν καινούργια τσιτάτα περί «μεθοδευμένης προσπάθειας» της Νέας Δημοκρατίας δήθεν να ιδιωτικοποιήσει το νερό.

Ο εισηγητής του ΣΥΡΙΖΑ, κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην αρμόδια επιτροπή, τα ισοπέδωσε όλα, προκειμένου να βγάλει τα συμπεράσματα που το κόμμα του απλώς ήθελε να βγάλει. «Έχετε κάψει τα πάντα παντού. Η καταστροφή στον δημόσιο πλούτο είναι απίστευτη. Ένα απίστευτο πλιάτσικο εξελίσσεται σε όλη την Ελλάδα». Και συνέχισε την καταστροφολογία λέγοντας «Έχετε βάλει στο μάτι και τα δημόσια αγαθά».

Αυτό είναι το επίπεδο αντιπολίτευσης που καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε εδώ και πολύ καιρό, μια συνεχής μιζέρια, μια συνεχής καταστροφή, ψεύδη, πολλά ψεύδη. Ουσία; Τίποτα.

Στην αρμόδια επιτροπή μάταια ο Υπουργός κ. Σκρέκας προσπάθησε να πείσει ότι δεν υπάρχει πουθενά, σε ένα νομοσχέδιο διακοσίων εξήντα τριών άρθρων το παραμικρό για ιδιωτικοποίηση του νερού. Το νερό είναι δημόσιο αγαθό και τέτοιο θα παραμείνει. Ο δημόσιος χαρακτήρας των υπηρεσιών παροχής ύδατος δεν κινδυνεύει. Άλλωστε είναι κάτι που δεν εντοπίζεται πουθενά στο νομοσχέδιο.

Θέλουμε καλύτερη διαχείριση. Θέλουμε την προστασία των καταναλωτών και τη βελτίωση της θέσης τους και πιστεύουμε ότι αυτά θα τα πετύχουμε με τις προβλέψεις για λογοδοσία των φορέων παροχής ύδατος και διαχείρισης αποβλήτων αλλά και την πρόβλεψη ελέγχου των αναπτυξιακών, επενδυτικών και τιμολογιακών πολιτικών τους.

Έρχεται, λοιπόν, σήμερα η Κυβέρνηση να προστατεύσει ουσιαστικά τον πολυτιμότερο πόρο που έχει, το νερό. Αλήθεια, ποιος είναι ο έλεγχος που έκανε ο ΣΥΡΙΖΑ στους δημοτικούς οργανισμούς διαχείρισης και παροχής ύδρευσης;

Κύριε Φάμελλε, εσείς ήσασταν αρμόδιος υπουργός. Πόσα πρόστιμα επιβάλατε επί των ημερών σας; Θα σας απαντήσω εγώ. Κανένα πρόστιμο. Όλα ήταν καλά. Ούτε βέβαια σε φορέα διαχείρισης στερεών αποβλήτων επιβάλατε. Όλα δούλευαν τέλεια επί ΣΥΡΙΖΑ.

Ο κ. Φάμελλος και το κόμμα του βεβαίως, εντός και εκτός Ελλάδας -γιατί οι απόψεις αυτές ακούγονται και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο- είναι εντελώς αντίθετοι με την πραγματικότητα. Για παράδειγμα, μας κατηγόρησε ότι είμαστε η Κυβέρνηση η οποία, λέει, δεν θέλει την κλιματική ουδετερότητα στη χώρα και ότι δεν προωθούμε τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που προκαλούν την κλιματική αλλαγή.

Η αλήθεια είναι ότι επί ΣΥΡΙΖΑ σταμάτησε η εγκατάσταση των νέων ΑΠΕ, πάγωσε η ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην Ελλάδα. Αρκεί μόνο να αναφέρω χαρακτηριστικά ότι το 2016 και το 2017 κατασκευάστηκαν μόλις 2 MW μικρών φωτοβολταϊκών στη χώρα επί των ημερών σας, όταν μόνο το 2022 κατασκευάστηκαν 1.200 MW, δηλαδή πάνω από τρεις μικρά πάρκα στην Ελλάδα.

Και ακούστε τώρα να μας πείτε ποιος μιλάει! Η Αντιπολίτευση μιλάει για ενεργειακή δημοκρατία, που επί της ουσίας πάγωσε τη δυνατότητα των μικρών επενδυτών να κατασκευάσουν ΑΠΕ. Έρχεται εδώ και εγκαλεί την Κυβέρνηση, που έδωσε τη δυνατότητα σε πολίτες να μπορέσουν να κατασκευάσουν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, μικρά φωτοβολταϊκά, και έτσι να στηρίξουν και το επάγγελμά τους, και το εισόδημα, αλλά και την ελληνική περιφέρεια. Γιατί πολλά από αυτά έγιναν από Έλληνες αγρότες.

Και μιλάει και εγκαλεί αυτή την Κυβέρνηση, η οποία έρχεται και ανακοινώνει ένα πρόγραμμα τριακοσίων χιλιάδων μικρών φωτοβολταϊκών μέχρι 10 kWh στις στέγες σπιτιών νοικοκυριών, επαγγελματιών και αγροτών, όταν επί πέντε χρόνια δεν έκανε τίποτα!

Υπόσχονται να μειώσουν τον λιγνίτη, να μειώσουν το φυσικό αέριο, ενώ διπλασίασαν τη χρήση του φυσικού αερίου τα τέσσερα χρόνια που ήταν στην εξουσία. Διπλασιάστηκε η εισαγωγή φυσικού αερίου στη χώρα για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας επί ημερών του ΣΥΡΙΖΑ, και έρχονται και εγκαλούν αυτή την Κυβέρνηση, που έχει διπλασιάσει την εγκατεστημένη ισχύ των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και γλιτώσαμε 1,6 δισεκατομμύριο ευρώ από εισαγωγές φυσικού αερίου μόνο το 2022, που θα είχαν γίνει για να παραχθεί ηλεκτρική ενέργεια αν εμείς δεν είχαμε καταφέρει να επιτύχουμε την εγκατάσταση αυτών των ΑΠΕ.

Πριν κλείσω, όμως, θα ήθελα να μείνω σε ένα ακόμα σημείο του νομοσχεδίου, καθότι ως πολιτικός μηχανικός γνωρίζω το ζήτημα, δηλαδή πόσο σοβαρά προβλήματα επιλύει η εν λόγω διάταξη. Το σημείο αυτό είναι η παρέμβαση που αφορά στον καλύτερο έλεγχο και την επιβολή κυρώσεων σε σχέση με την αυθαίρετη δόμηση και την προστασία του περιβάλλοντος. Ρυθμίζεται η σύσταση, συγκρότηση και λειτουργία μικτών κλιμακίων ελέγχου, που ασκούν το σύνολο των ελεγκτικών και διαπιστωτικών αρμοδιοτήτων της Γενικής Διεύθυνσης του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθώς και των Ελεγκτών Δόμησης.

Παράλληλα, δίνεται η δυνατότητα επιβολής προστίμου και από τη Γενική Διεύθυνση Σώματος Επιθεωρητών, κάτι που μέχρι σήμερα δεν προβλεπόταν και ήταν στην αρμοδιότητα μόνο υπηρεσιών του δήμου. Για μια ακόμη φορά η Κυβέρνηση προστατεύει με ουσιαστικές παρεμβάσεις και πάλι το περιβάλλον.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είμαστε -αρέσει, δεν αρέσει- η πιο περιβαλλοντική Κυβέρνηση. Είμαστε εκείνοι που έδωσαν στη χώρα τον πρώτο κλιματικό νόμο με σαφείς στόχους. Είμαστε εμείς που με μεθοδικότητα αυξήσαμε τις ΑΠΕ σε ολόκληρη τη χώρα.

Με τον πιο τραγικό τρόπο η κοινωνία έχει συνειδητοποιήσει αυτές τις μέρες ότι θα πρέπει να ξεφύγουμε από την παλιά Ελλάδα. Η παλιά Ελλάδα είναι το χθες, η μιζέρια, η μυωπική θέαση του μέλλοντος από την Αντιπολίτευση, οι ιδεοληψίες και η προσκόλληση σε παλιές τακτικές.

Οι Έλληνες, όλοι οι Έλληνες, θέλουν το νέο, το σύγχρονο, το ανθρωποκεντρικό κράτος, που μόνο η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και ο Κυριάκος Μητσοτάκης μπορεί να τους δώσει. Ας μην καταδικάσουμε το αύριο χρησιμοποιώντας το χθες.

Κύριε Υπουργέ, μόνο ένα λάθος κάνατε: Αυτό το νομοσχέδιο έπρεπε να το ψηφίσουμε μεθαύριο, στις 22 Μαρτίου, που είναι η παγκόσμια ημέρα του νερού.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Κι εμείς ευχαριστούμε.

Και καλείται στο Βήμα ο κ. Δημήτριος Γάκης από τον ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία και να ετοιμάζεται ο Δραμινός, ο κ. Ξανθόπουλος, από τον ΣΥΡΙΖΑ.

Κύριε Γάκη, έχετε τον λόγο.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΑΚΗΣ:** Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Εμείς στα Δωδεκάνησα, πέρα από τη μεγάλη τραγωδία των Τεμπών, έχουμε να αντιμετωπίσουμε και τη μεγάλη απώλεια του Νεκτάριου Σαντορινιού, μια απώλεια που δύσκολα θα την καλύψουμε. Έχει πέσει σε μένα το βάρος να συνεχίσω όσο μπορώ αυτή την πορεία που είχε χαράξει και τις δράσεις που είχε χαράξει.

Κύριε Υπουργέ, τα νησιά μας είναι ευαίσθητες περιοχές και οι παράγοντες που αφορούν τις άλλες περιοχές της χώρας, όπως η έλλειψη νερού, αυξάνουν συνεχώς την πίεση στους υδάτινους πόρους, λόγω αυτών των αιτιών, δηλαδή της υπερχρήσης κυρίως, της ρύπανσης και της κλιματικής αλλαγής.

Σήμερα συζητάμε ένα νομοσχέδιο. Θα προσπαθήσω να αποφύγω λιγάκι τη συζήτηση που έγινε. Εξάλλου οι συνάδελφοι

έχουν τοποθετηθεί και έχουν αποδείξει ότι αυτό το νομοσχέδιο τουλάχιστον έμμεσα προωθεί την ιδιωτικοποίηση του νερού. Θα πω δυο λόγια και εγώ.

Σε αυτό το νομοσχέδιο, λοιπόν, οι κρατικές αρμοδιότητες που ρυθμίζουν τον έλεγχο όλων των φορέων παροχής της δημόσιας υπηρεσίας ύδρευσης και αποχέτευσης της χώρας αφαιρούνται από το αρμόδιο Υπουργείο και ανατίθενται σε μια ανεξάρτητη αρχή, τη ΡΑΕ, η οποία μετονομάζεται καλύπτοντας έτσι τα απόβλητα και τα ύδατα. Η υπαγωγή, όμως, ενός αγαθού κοινής ωφέλειας σε μια ρυθμιστική αρχή σημαίνει ότι το αγαθό αυτό παύει να αποτελεί μονοπώλιο υπό δημόσιο έλεγχο και μετατρέπεται σε «αγαθό» -σε εισαγωγικά- της ελεύθερης αγοράς, δηλαδή σε εμπορικό προϊόν που θα διαχειρίζονται ιδιωτικές επιχειρήσεις. Ως εκ τούτου, δημιουργείται αυτή η ρυθμιστική αρχή, η οποία θέτει τους κανόνες προς τους ιδιώτες και υποτίθεται ότι έτσι διασφαλίζεται ο δημόσιος χαρακτήρας των επιχειρήσεων. Η ένταξη, όμως, ενός δημόσιου αγαθού σε μια ρυθμιστική αρχή προϋποθέτει την ύπαρξη «αγοράς» -σε εισαγωγικά- η οποία σήμερα δεν υπάρχει, αλλά και ανταγωνισμού που επίσης σήμερα δεν υφίσταται. Επομένως, η ένταξη αυτή υποκρύπτει την ιδιωτικοποίηση του νερού σε εθνικό και τοπικό επίπεδο.

Πέρα, όμως, από τα παραπάνω, με τις διατυπώσεις του πολυνομοσχεδίου ανοίγει ο δρόμος και για να αλλάξουν τιμολογιακή πολιτική οι ΔΕΥΑ και να μεταφέρουν όλα τα βάρη της δημιουργίας και της λειτουργίας τους, δηλαδή της δημιουργίας των ενιαίων φορέων ΔΕΥΑ και της λειτουργίας τους, στους καταναλωτές. Δεν γίνεται, όμως, μόνο αυτό, αλλά δίνεται και η δυνατότητα συγχώνευσης των ΔΕΥΑ, που προφανώς σημαίνει ότι θα γίνουν απολύσεις εργαζομένων, αποψίλωση υπηρεσιών και θα υπάρξουν χειρότερα δίκτυα και χειρότερη ποιότητα του νερού.

Η Κυβέρνηση αυτή απεχθάνεται γενικά κάθε δημόσιο και θέλει να εκχωρήσει τα πάντα στα μεγάλα ιδιωτικά συμφέροντα και σε όλους αυτούς που στηρίζει και τη στηρίζουν όλο αυτό το διάστημα.

Κύριε Υπουργέ, η ελληνική κοινωνία ενωμένη στέκεται αποφασιστικά απέναντι σε αυτή την καταστροφική για το περιβάλλον και την ποιότητα ζωής κυβερνητική επιλογή. Όλοι ανεξάρτητα οι επιστημονικοί φορείς, οι εργαζόμενοι σε υπηρεσίες ύδρευσης, σε οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, οι συμπολίτες μας από άκρη σε άκρη στη χώρα αγωνιούν για το περιβάλλον παρακολουθώντας τον κοινοβουλευτικό κατήφορο της Νέας Δημοκρατίας, αλλά είναι αποφασισμένοι να μην αποδεχθούν την άμεση ιδιωτικοποίηση του νερού. Δεν αποδέχονται την υποβάθμιση της ποιότητας ζωής τους. Απαιτούν να σταματήσει τώρα η μετατροπή σε εμπόρευμα δημόσιων κοινωνικών αγαθών και υπηρεσιών. Απαιτούν να κλείσει ο δρόμος σε ιδιώτες δήθεν επενδυτές στη διαχείριση του νερού και των απορριμμάτων.

Πρέπει να σταματήσετε να διακυβεύετε με φωτογραφικές διατάξεις και ρυθμίσεις το μέλλον της χώρας και το μέλλον των παιδιών μας. Δεν μπορείτε να συνεχίσετε να κυβερνάτε ανεύθυνα, χωρίς διάλογο με τους πολίτες, χωρίς να υπολογίζετε τις επιπτώσεις των πράξεών σας στους Έλληνες πολίτες που ζητούν αυτονόητα πράγματα. Τι ζητούν; Καθαρό, ποιοτικό, φθηνό και προσβάσιμο σε όλους νερό, μεταρρυθμίσεις δηλαδή προς όφελος των τοπικών κοινωνιών και βιώσιμη ανάπτυξη.

Η ελληνική κοινωνία δεν θα δεχθεί τη μεταφορά υψηλού κόστους στους δημότες και τις τοπικές μικρές επιχειρήσεις, για να βγάζουν υπερκέρδη λίγοι. Θα σταθεί απέναντί σας και θα υπερασπιστεί τα κεκτημένα της. Ποια είναι τα κεκτημένα; Είναι η προστασία των δασών, ο κατάλληλος σχεδιασμός και ο καθορισμός ορίων οικισμών και πολεοδομικών προβλέψεων, η σωστή χρήση και η προστασία του αιγιαλού.

Σας προτρέπω, κύριε Υπουργέ, να ζητήσετε μια έκθεση για το πώς έχουν μετατραπεί οι παραλίες στα Δωδεκάνησα, στα νησιά γενικότερα. Έχουν απορροφηθεί κυριολεκτικά οι παραλίες, η άμμος, από τις επιχειρήσεις που χτίζονται παράνομα και καταχρηστικά. Θα σας πω ένα παράδειγμα πολύ, πολύ τρανταχτό. Στο Χαράκι υπάρχει ένας ποταμός που λέγεται Μάκαρης. Ο ποταμός αυτός, λοιπόν, κατεβάζει πάρα πολύ νερό. Στην κοίτη του ποταμού, όχι στις όχθες, μέσα στην κοίτη του ποταμού χτίζεται τώρα ένα πεντάστερο ξενοδοχείο. Τι θα συμβεί αύριο; Ποιος θα πληρώσει τα σπασμένα σε μία τέτοια περίπτωση και γιατί γίνεται αυτό; Σας προτρέπω να το δείτε λιγάκι.

Βρισκόμαστε, λοιπόν, στην αρχή της νέας τουριστικής περιόδου, της νέας τουριστικής σεζόν και αυτή τη στιγμή οι Δωδεκανήσιοι χρειάζονται έργα προβολής και στήριξης της οικονομικής δραστηριότητας του ποιοτικού τουρισμού, λειτουργικές ασφαλείς και σωστά σχεδιασμένες ακτοπλοϊκές και αεροπορικές συγκοινωνίες, εξωστρεφείς δράσεις του φυσικού και πολιτισμικού πλούτου των νησιών μας, φθηνή και σταθερή ισχύ σε ενέργεια και τηλεπικοινωνιακά δίκτυα που θα αντέχουν όλο το χρόνο, πλήρως εξοπλισμένα και άρτια στελεχωμένο κέντρα υγείας και νοσοκομεία σε όλα τα νησιά, ποιοτικό και σε επάρκεια νερό, πρόγραμμα σωστής και οικολογικής διαχείρισης των απορριμμάτων, πολιτική προστασία με σύγχρονα μέσα και επαρκή στελέχωση, ξεκάθαρη και αποτελεσματική προστασία των παράκτιων περιοχών και των ευαίσθητων οικοσυστημάτων των νησιών μας και των θαλασσών.

Κύριε Υπουργέ, σας άκουσα μέσα από τα επιχειρήματά σας να επικαλείστε ότι έξι στις δέκα ΔΕΥΑ δεν κάνουν ποιοτικό έλεγχο του νερού. Αλήθεια, ελπίζω να είναι ένα επικοινωνιακό επιχείρημα και όχι ουσιαστικό, γιατί, αν αυτό ισχύει, τότε κάποιοι άνθρωποι βρίσκονται σε κίνδυνο, όχι γιατί υπάρχει πρόβλημα, αλλά γιατί δεν ελέγχεται καν το νερό. Νομίζω ότι θα πρέπει ή να αλλάξετε το επιχείρημά σας ή τουλάχιστον για τα νησιά της Δωδεκανήσου και τα νησιά των Κυκλάδων να στείλετε συνεργεία ελέγχου ποιότητας των υδάτων. Δεν μπορεί να το αφήνετε εσείς και να λέτε για έξι στις δέκα. Είναι αόριστο αυτό. Δεν τις ονομάζετε κιόλας. Είναι της Ρόδου; Είναι της Κω; Τίνος είναι; Δεν πρέπει να ξέρει ο κόσμος;

Με το πολυνομοσχέδιο - σκούπα, λοιπόν, που φέρνετε και στο τέλος της θητείας προσπαθείτε να θεμελιώσετε δικαιώματα σε ιδιώτες, μια ιδεολογική εμμονή ενάντια σε κάθε τι κρατικό, σε κάθε τι που είναι ωφέλιμο στους πολίτες και στην κοινωνία. Προσπαθείτε να καταστρέψετε ό,τι εμείς χτίσαμε. Και εμείς νομίζω πως χτίσαμε διάφορα πράγματα.

Να σας τα πω γρήγορα, εν τάχει, αν ο Πρόεδρος μού δώσει ένα λεπτό ακόμα. Εμείς χτίζουμε λιμάνια, υποδομές. Σχεδιάζουμε δίκτυα. Προχωρούμε σε έργα αφαλάτωσης και σε κάθε μικρό και μεγαλύτερο νησί στηρίξαμε τον νησιώτη με το μεταφορικό ισοδύναμο. Και τώρα σχεδιάζουμε ένα υγειονομικό ισοδύναμο, ένα ισοδύναμο δηλαδή δικαίωμα στην υγεία όσο είναι και των άλλων πολιτών της χώρας μας, να δικαιούνται δηλαδή οι νησιώτες ό,τι δικαιούται και να το πληρώνουν όσο το πληρώνουν οι άλλοι πολίτες της χώρας. Υπερασπιζόμαστε με κάθε μέσο τις ΔΕΥΑ, το κοινωνικό αγαθό του νερού και σκεφτόμαστε το μέλλον. Αγωνιούμε για τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στα νησιά μας και θέλουμε έργα που θα επιφέρουν καλύτερη ποιότητα και επάρκεια σε νερό καθ' όλη τη διάρκεια του έτους τόσο από το φράγμα του Γαδουρά όσο και από το φράγμα της Απολακκιάς. Φέρνω, για παράδειγμα τις ανάγκες της Ρόδου, για να μπορούμε να καταλαβαινόμαστε, γιατί είναι πολύ μεγάλες αυτές οι παρεμβάσεις που θέλουμε.

Κύριε Υπουργέ, σε δύο μέρες στις 22 Μαρτίου γιορτάζεται η Παγκόσμια Ημέρα του Νερού, μια ημέρα που μας θυμίζει πόσο πολύτιμο αγαθό είναι το νερό για τη ζωή όλου του πλανήτη. Εσείς σήμερα καταγράφεστε δυστυχώς σαν την Κυβέρνηση η οποία μετατρέπει αυτήν τη γιορτινή μέρα σε μια μαύρη μέρα για το νερό.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Και καλείται στο Βήμα ο κ. Θεόφιλος Ξανθόπουλος από τον ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία και να ετοιμάζεται ο κ. Συντυχάκης από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος.

**ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Συζητάει η Εθνική Αντιπροσωπεία ένα νομοσχέδιο που έχει βαρύνουσα σημασία και για την αντίληψη που διαπερνά την κοινωνία σχετικά με αγαθά δημοσίου ενδιαφέροντος, αλλά και σε σχέση με καθεαυτή τη νομοθετική διαδικασία, γιατί είναι ένα νομοσχέδιο διακοσίων ογδόντα πέντε άρθρων και πεντακοσίων είκοσι εννιά σελίδων, για το οποίο χρειάστηκαν μόνον επτά ή οκτώ

μέρες διαβούλευση. Είναι ενδεικτικό του του τρόπου με τον οποίο η Κυβέρνηση έρχεται να νομοθετήσει ένα μείζον κοινωνικό και πολιτικό θέμα και δείχνει τη σπουδή της. Ενώ είναι δεδομένο ότι πηγαίνουμε προς τη λήξη της κοινοβουλευτικής θητείας -είτε σε ένα μήνα είτε περισσότερο θα γίνουν εκλογές- βιάζεται να κλείσει εκκρεμείς λογαριασμούς.

Από το πρωί ακούγεται στην Αίθουσα μία αγωνία για την ιδιωτικοποίηση του νερού και ο κύριος Υπουργός παρεμβαίνει συνεχώς, ενώ θα μπορούσε στο τέλος στο κλείσιμό του να απαντήσει συνολικά στις αιτιάσεις σε βάρος της πολιτικής του και ουσιαστικά προσπαθεί να ποδηγετήσει τη διαδικασία.

Θέλω, λοιπόν, να καταθέσω στη συζήτηση που διεξάγεται συγκεκριμένα στοιχεία, από τα οποία φαίνεται ότι είναι πολύ δικαιολογημένη η αγωνία μας, η αντίρρησή μας, η επιφύλαξή μας, η αντίθεσή μας στη διαφαινόμενη αυτή αλλαγή.

Σύμφωνα με τον ιδρυτικό νόμο των ΔΕΥΑ, τον 1069/80 οι Δημοτικές Επιχειρήσεις ΄Υδρευσης Αποχέτευσης είναι δημοτικές επιχειρήσεις ειδικού σκοπού. ΄Ερχεται, λοιπόν, το νομοσχέδιο και μεταφέρει αρμοδιότητες στην ανεξάρτητη αρχή. Τι σημαίνει ανεξάρτητη αρχή; Είναι η αρχή, η οποία δεν υπάγεται σε ιεραρχικό έλεγχο ή στη διοικητική εποπτεία του δημοσίου, ούτε φυσικά σε εντολές, διαταγές, οδηγίες ή παρεμβάσεις κάθε τύπου.

Αυτό ακριβώς είναι το στοιχείο, το οποίο μας κάνει να είμαστε αντίθετοι στη μεταφορά της αρμοδιότητας, της ευθύνης, του δημόσιου αγαθού που λέγεται νερό σε μία ανεξάρτητη αρχή. Γιατί ανεξάρτητη αρχή δεν είναι δημόσιο, δεν εντάσσεται στη διοικητική δομή του δημοσίου και αποφασίζει αυτόνομα με τα δικά της κριτήρια. Άρα έχουμε κάθε λόγο και παρ' όλες τις επιφυλάξεις και αντιρρήσεις σας, κύριε Υπουργέ, μία ανεξάρτητη αρχή εκφεύγει από τον έλεγχο τον δικό σας, τον δικό μας, τον έλεγχο καθενός, που είναι ελληνικό δημόσιο και αποτελεί μία αυτοτελή μονάδα παραγωγής έργου, η οποία κρίνεται σύμφωνα με τα δικά της κριτήρια. Άρα αυτό το γεγονός είναι που μας κάνει να παίρνουμε θέση αντίθεσης και όχι οι ιδεοληψίες. Αλλά, άντε, εμείς είμαστε Αντιπολίτευση. Δεν υπάρχει ένας φορέας, ο οποίος είπε «ναι, είναι σε θετική κατεύθυνση».

Διαβάζω από το ΓΕΩΤΕΕ Κεντρικής Μακεδονίας: Δεν έχει ληφθεί υπ' όψιν ούτε η ευρωπαϊκή οδηγία - πλαίσιο 2060ΕΚ, ούτε η εθνική νομοθεσία η σχετική με την ύδρευση και αποχέτευση και βεβαίως ούτε το Συμβούλιο της Επικρατείας.

Επανέρχομαι με αφορμή το Συμβούλιο της Επικρατείας στο θέμα της γνωμοδότησης της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής, όπου στη σελίδα 22 -και το αναλύσαμε προηγουμένως, αλλά θέλω να το πω για να υπάρχει μετ' επιτάσεως στην Αίθουσα- τίθεται το ερώτημα -και διαβάζω την κατακλείδα- αν και κατά πόσο οι μεταβιβαζόμενες με το παρόν νομοσχέδιο αρμοδιότητες στη ΡΑΑΕΥ συμβαδίζουν με την εν λόγω νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας; Τι χροιά άλλων μαρτύρων έχουμε;

Σας λέει, με τον τρόπο που μπορεί η Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής, ότι ουσιαστικά αυτό το πράγμα που πάτε να δημιουργήσετε προσκρούει στην πάγια νομολογία και μάλιστα και πολύ πρόσφατη του Συμβουλίου της Επικρατείας. Εσείς, εν πάση περιπτώσει, παίρνετε την πολιτική ευθύνη, θα φανεί σύντομα ποιος έχει το δίκιο.

Κάναμε ολόκληρη συζήτηση για τις ενεργειακές κοινότητες, γιατί για εμάς, για τον ΣΥΡΙΖΑ, για την Αριστερά οι ενεργειακές κοινότητες είναι ένας παράγοντας ενεργειακής δημοκρατίας. Έρχεστε μετά από τέσσερα χρόνια που τις είχατε στο ψυγείο και αφού υποχωρήσατε σε σχέση με το νόμο που είχαμε φτιάξει εμείς, τον ν.4513/18, ακυρώσατε τη χρηματοδότησή τους μέσω ΕΣΠΑ και κυρίως την προτεραιότητα σύνδεσής τους με το διαδίκτυο.

Τώρα, λοιπόν, με πρόσχημα τις ευρωπαϊκές οδηγίες και με καθαρή δική σας πολιτική επιλογή δημιουργούνται δύο νέα υποκείμενα, τα οποία θολώνουν τις επιλογές των πολιτών, υποβαθμίζουν την ενεργειακή δημοκρατία, ενώ το μέλλον των Ενεργειακών Κοινοτήτων καθίστανται εξαιρετικά αβέβαιο.

Θέλω δε να επισημάνω κυρίως την αδυναμία σύνδεσης στο διαδίκτυο, που ουσιαστικά είναι ο καθοριστικός λόγος εξαιτίας του οποίου δεν θα υπάρξει ουσιαστική προσπάθεια για να δημιουργηθούν αυτού του είδους οι κοινότητες, διότι θα πάει τζάμπα ο κόπος των ανθρώπων.

Τέλος, εγώ είμαι από τον Νομό της Δράμας και έχουμε το προνόμιο να έχουμε τη φυσική προίκα, να έχουμε ένα υπέροχο δάσος του Καράντερε, αυτό που είναι περίφημο σε όλη την Ελλάδα, το μεγαλύτερο δασικό συγκρότημα στη χώρα. Είχαμε έναν φορέα διαχείρισης της οροσειράς της Ροδόπης. Προχωρήσατε στη συνένωση των φορέων, τον ενσωματώσατε με τον φορέα του Πόρτο Λάγος. Κάνατε αυτά που κάνατε εν πάση περιπτώσει. Τα έχουμε πει κατά την περίοδο εκείνη, δεν χρειάζεται να τα επαναφέρω.

Παραμένει σε εκκρεμότητα το ζήτημα των εργαζομένων. Δεν μοριοδοτείτε τους εργαζόμενους και η εργασιακή ανασφάλεια παραμένει για τους ανθρώπους αυτούς. Ειδικά για τον φορέα τον οποίο δικαιούμαι και νομιμοποιούμαι να μιλήσω, παραμένει σε εκκρεμότητα ένα πολύ σοβαρό πρόγραμμα, γιατί είναι επικεφαλής εταίρος στο έργο Interreg Ελλάδας - Βουλγαρίας, προϋπολογισμού 1.300.000 ευρώ περίπου, καθώς και σε ένα ευρωπαϊκό πρόγραμμα με προϋπολογισμό 2.780.000 περίπου. Αυτή η συγχώνευση αποτέλεσε ουσιαστικά τροχοπέδη στην ανάπτυξη των δραστηριοτήτων και των προγραμμάτων.

Αυτό το νομοσχέδιο ουσιαστικά επικυρώνει τον τίτλο του ως τροχοπέδη και μάλλον ως εμπόδιο στη διαχείριση του κοινού αγαθού, που είναι το νερό. Θεωρούμε ότι είναι από τις τελευταίες νομοθετικές πρωτοβουλίες. Τελειώνει ο κοινοβουλευτικός βίος της Κυβέρνησης, θα τεθεί στην κρίση των πολιτών και θεωρούμε ότι οι πολίτες θα επιλέξουν μία άλλη πορεία για τη χώρα.

Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Να είστε καλά! Και από νερό πάτε καλά, έχετε και νησάκι στη Δράμα.

**ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ:** Προς το παρόν.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Καλείται τώρα στο Βήμα ο κ. Εμμανουήλ Συντυχάκης από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος και να ετοιμάζεται ο κ. Λογιάδης από το ΜέΡΑ25.

Κύριε Συντυχάκη, έχετε τον λόγο.

**ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ:** Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Η Κυβέρνηση με αδίστακτο τρόπο και ενώ έχει προηγηθεί το προδιαγεγραμμένο έγκλημα των Τεμπών, αποτέλεσμα της πολιτικής των ιδιωτικοποιήσεων που έβαλε την ανθρώπινη ζωή στο ζύγι του κόστους - οφέλους, φέρνει μία ακόμη ιδιωτικοποίηση, αυτή της ολοκληρωτικής παράδοσης της ύδρευσης - αποχέτευσης, της ενέργειας και των αποβλήτων στα χέρια των ιδιωτικών ομίλων.

Δείχνει, αν μη τι άλλο, την κυνικότητα με την οποία προωθεί τα συμφέροντα των μονοπωλιακών ομίλων σε βάρος των εργατικών λαϊκών αναγκών. Το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, βέβαια, δεν προήλθε από παρθενογένεση, ούτε αποτελεί ελληνικό φαινόμενο. Το έδαφος έχει στρωθεί από την ευρωπαϊκή οδηγία για το νερό 60/2000, ακρογωνιαίος λίθος εμπορευματοποίησης του νερού, που ψήφισαν από κοινού Νέα Δημοκρατία, ΣΥΡΙΖΑ, ΠΑΣΟΚ και δεν αφήνει κανένα περιθώριο κοινωνικής τιμολογιακής πολιτικής στο νερό.

Βασικός στόχος ο έλεγχος της ζήτησης και όχι η αύξηση των διαθέσιμων αποθεμάτων νερού, όπως έχει ανάγκη ο λαός και είναι εφικτή σήμερα με τα κατάλληλα έργα και τη διαθέσιμη επιστημονική γνώση.

Η ευρωπαϊκή οδηγία, η πολιτική διαχρονικά των κυβερνήσεων, το παρόν σχέδιο νόμου, όλα μαζί συντελούν στην αύξηση της τιμής του νερού για τα λαϊκά νοικοκυριά, τους βιοπαλαιστές αγρότες και κτηνοτρόφους στο όνομα της εξοικονόμησης του νερού.

Το νερό από κοινωνικό αγαθό μετατρέπεται σε εμπόρευμα, σε πεδίο κερδοφορίας για τους επιχειρηματικούς ομίλους. Ενεργειακή φτώχεια από τη μία και το νερό νεράκι από την άλλη για τα λαϊκά νοικοκυριά.

Με τη νέα ρυθμιστική αρχή, η οποία μετονομάζεται σε Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων προβλέπεται η οργάνωση της αγοράς των παρόχων ύδρευσης, αποχέτευσης και άρδευσης με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια, παραδίδοντας με γρηγορότερους ρυθμούς νέα πεδία κερδοφορίας στους επιχειρηματικούς ομίλους που αφορούν το νερό και τα σκουπίδια. Αφορά

τόσο τις κρατικές και δημοτικές επιχειρήσεις, ΕΥΔΑΠ, ΕΥΑΘ, ΔΕΥΑ, όσο και την ενίσχυση της λειτουργίας των ΓΟΕΒ και ΤΟΕΒ.

Εμφανίζεστε, κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ και του ΠΑΣΟΚ, υποκριτικά υπερασπιστές του νερού ως κοινωνικό αγαθό, όταν από κοινού με τη Νέα Δημοκρατία βήμα-βήμα, οι δικές σας κυβερνήσεις προώθησαν την ιδιωτικοποίηση του νερού. Κρύβετε επιμελώς ότι έχετε την ίδια στρατηγική στο θέμα των ιδιωτικοποιήσεων, ενσωματώνοντας όλες τις ευρωπαϊκές οδηγίες στην ελληνική νομοθεσία, που τις προβλέπουν και για να θολώσετε τα νερά, επαναφέρετε παλαιομοδίτικες θεωρίες περί επανακρατικοποίησης τομέων και υπηρεσιών της οικονομίας.

Στον καπιταλισμό, όμως, κρατικές ή ιδιωτικές επιχειρήσεις είναι οι όψεις του ίδιου νομίσματος: Υπηρετούν το καπιταλιστικό κέρδος σε βάρος των λαϊκών αναγκών. Το ίδιο κράτος με την ευκολία που ιδιωτικοποιεί τομείς της οικονομίας, με την ίδια ευκολία τους επανακρατικοποιεί, για να μεταφέρει από άλλον δρόμο το κόστος στο λαό και να ξαναμοιράσει μετά την πίτα, εάν χρειαστεί.

Ο ΣΥΡΙΖΑ και το ΠΑΣΟΚ εμφανίζονται ως υποστηρικτές του αγώνα των εργαζομένων των ΔΕΥΑ, ενώ την ίδια ώρα αποδέχονται την επιχειρηματική δράση και έχουν βάλει το χέρι τους για την ιδιωτικοποίηση του νερού. Το 1999 επί ΠΑΣΟΚ δεν έγινε ο διαχωρισμός της ΕΥΔΑΠ, των υποδομών και της διανομής στο κράτος και σε ανώνυμη εταιρεία αντίστοιχα, για να ακολουθήσει το 2001, πάλι επί ΠΑΣΟΚ, η ιδιωτικοποίηση της ΕΥΔΑΠ με την είσοδό της στον ναό του τζόγου, το χρηματιστήριο; Χέρι-χέρι επί ΣΥΡΙΖΑ δεν συμφωνήσατε όλοι σας την ένταξη της ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ στο ΤΑΙΠΕΔ, όπως άλλωστε κάνατε με την ιδιωτικοποίηση της ΔΕΗ, του Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς, των δεκαπέντε αεροδρομίων στην «FRAPORT», με την υποπαραχώρηση των λιμανιών στους ιδιώτες τον Φλεβάρη του ’19; Και είναι αμέτρητος ο κατάλογος.

Εάν δεν είναι έτσι και θεωρείτε ότι το νερό ακόμα είναι αγαθό και όχι εμπόρευμα, τότε γιατί οι δήμοι, μέσω των ΔΕΥΑ, το παρέχουν στους ιδιώτες με υψηλές χρεώσεις, υποβαθμισμένες υπηρεσίες και μάλιστα σε πολλές περιπτώσεις κακής ποιότητας νερού και όταν αδυνατούν οικονομικά τα λαϊκά νοικοκυριά να το πληρώσουν, τότε τους το κόβουν; Ισχύει ή δεν ισχύει το γεγονός ότι οι περισσότερες υδάτινες πηγές της χώρας με τρεχούμενο, πόσιμο φυσικό νερό ανά την Ελλάδα εδώ και δεκαετίες τις εκμεταλλεύονται εταιρείες εμφιάλωσης νερού;

Μπορείτε να μας πείτε ποιος ευθύνεται, εάν όχι οι δικές σας κυβερνήσεις, για το ότι στο Ηράκλειο, για παράδειγμα, στην πέμπτη μεγαλύτερη πόλη της χώρας, με πληθυσμό διακόσιες χιλιάδες, οι κάτοικοί του πίνουν ανέκαθεν μόνο εμφιαλωμένο νερό, παρά τα μεγάλα φαραωνικά έργα, όπως το φράγμα του Αποσελέμη αλλά και τα παχιά λόγια κυβερνήσεων, δημοτικών αρχών, της περιφέρειας διαχρονικά ότι θα έλυναν το πρόβλημα και θα τροφοδοτούσαν το Ηράκλειο με φθηνό και ποιοτικό νερό; Αυτό, όμως, σημαίνει επιπλέον δυσβάσταχτο κόστος των λαϊκών νοικοκυριών, επιπλέον των επιβαρύνσεων της ΔΕΥΑΗ Ηρακλείου. Για παράδειγμα, μια τετραμελής οικογένεια θέλει τουλάχιστον 60 ευρώ τον μήνα κατά τη χειμερινή περίοδο και 80 με 90 ευρώ τουλάχιστον κάθε μήνα κατά τη θερινή περίοδο για την αγορά εμφιαλωμένου νερού, χωρίς να υπολογίζουμε το κόστος από τα άλατα που καταστρέφουν τα οικιακά δίκτυα.

Πόση υποκρισία χρειάζεται εσείς που ιδιωτικοποιείτε από τους σιδηροδρόμους μέχρι και τα ογκολογικά νοσοκομεία παίδων, που παραδίδετε τις υδάτινες πηγές, τις ιαματικές πηγές, τα βουνά, τη θάλασσα και τον αέρα που αναπνέουμε στο μεγάλο κεφάλαιο, να εμφανίζεστε σήμερα ως υποστηρικτές των δημόσιων αγαθών; Καθόλου τυχαία, το κάνετε λόγω του εγκλήματος στα Τέμπη και τις μεγάλες κινητοποιήσεις των τελευταίων ημερών, για να θολώσετε τα νερά. Είναι η οργή και η αγανάκτηση του λαού ενάντια στις ιδιωτικοποιήσεις και στο σύστημα που έχει θεό το κέρδος και σας αναγκάζει όλους σας να φορέσετε το προσωπείο του προστάτη των δημοσίων αγαθών και να διαφοροποιηθείτε στα λόγια από τη στρατηγική της εμπορευματοποίησης κοινωνικών αγαθών που υπηρετείτε και υλοποιείτε.

Άλλοι πάλι δείχνουν ξαφνιασμένοι από την ιδιωτικοποίηση των νερών, κάνοντας τους ανήξερους για το γεγονός ότι η λειτουργία των ΔΕΥΑ γίνεται στη λογική κόστους-οφέλους εδώ και κάτι χρόνια. Δεν γνωρίζουν ότι οι ΔΕΥΑ χρεώνονται με αστικό τιμολόγιο για τις ενεργειακές τους ανάγκες, ενώ στα τιμολόγιά τους μπαίνει ΦΠΑ 24%; Δεν γνωρίζουν ότι τα τιμολόγια ύδρευσης σε όλους τους δήμους έχουν αυξηθεί τα τελευταία χρόνια; Δεν γνωρίζουν ότι τα δίκτυα ύδρευσης συντηρούνται πλημμελώς, ενώ είναι χρόνια η απαξίωση από πλευράς των κυβερνήσεων; Ή μήπως δεν γνωρίζουν την υποχρηματοδότηση για έργα και υποδομές αλλά και τη μείωση μόνιμου προσωπικού, τη διεύρυνση των ελαστικών σχέσεων εργασίας, το «μπάσιμο» των εργολάβων και τόσα άλλα;

Οι επιπτώσεις από την ψήφιση του νομοσχεδίου είναι πολύ συγκεκριμένες και προδιαγεγραμμένες. Ακόμα πιο ακριβό νερό για τα λαϊκά στρώματα της πόλης και τους βιοπαλαιστές αγρότες, αφού θα φορτωθούν το επιπλέον κόστος εφαρμογής αυτής της αντιλαϊκής πολιτικής, δηλαδή, θα βάλουν βαθύτερα το χέρι στην τσέπη, για να πίνουν ακριβότερο και κακής ποιότητας νερό, αλλά και για να πληρώσουν πολύμορφα το κόστος εφαρμογής αυτής της πολιτικής, που τους στερεί ουσιαστικά την πρόσβαση στο νερό.

Γι’ αυτό το ΚΚΕ, όχι μόνο το καταψηφίζει, αλλά από την αρχή ζήτησε και την απόσυρσή του. Παλεύει μαζί με τους εργαζόμενους για τη διασφάλιση φθηνού, ελεγχόμενου ποιοτικού νερού για τον λαό, για καμμία διακοπή υδρομέτρου στα λαϊκά νοικοκυριά, για δραστική μείωση των τιμολογίων και καμμία μεταφορά χρεών στην εφορία, για την αύξηση των διαθέσιμων αποθεμάτων με κατάλληλα έργα, για την εξασφάλιση της επάρκειάς του, χωρίς χαράτσια στην αγροτική παραγωγή, για προσλήψεις μόνιμου προσωπικού στις υπηρεσίες του νερού με δικαιώματα και κατάργηση των εργολάβων.

Η διαχείριση του νερού σε όφελος του λαού προϋποθέτει, όμως, απαλλαγή από τους νόμους της αγοράς και τις δεσμευτικές οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Προϋποθέτει κατάργηση όλου του νομοθετικού πλαισίου εφαρμογής της κοινοτικής οδηγίας για το νερό και της σχετικής επιχειρηματικής δραστηριότητας. Το νερό, οι μονάδες επεξεργασίας, τα δίκτυα, η ύδρευση, η άρδευση και η αποχέτευση πρέπει να γίνουν κοινωνική ιδιοκτησία και όχι εμπόρευμα, με κεντρικό σχεδιασμό της παραγωγής και ενιαίο φορέα διαχείρισης όλων των υποδομών. Έτσι κατοχυρώνεται το νερό ως κοινωνικό αγαθό και διασφαλίζεται η συνδυασμένη ικανοποίηση των κοινωνικών αναγκών.

Η ώρα, λοιπόν, της κάλπης –απευθυνόμενοι στον λαό- λέμε ότι είναι μπροστά μας. Ας σκεφτούν όλοι, πριν πέσει το ψηφοδέλτιο στην κάλπη. Τα κέρδη τους ή οι ζωές μας; Αυτό είναι το πραγματικό δίλημμα. Και αποδείχτηκε ότι Νέα Δημοκρατία - ΣΥΡΙΖΑ - ΠΑΣΟΚ υπηρετούν τα κέρδη των λίγων, την εμπορευματοποίηση των πάντων.

Το ΚΚΕ πρωταγωνιστεί στην πράξη και όχι στα λόγια, για να πάψουν τα κοινωνικά αγαθά να είναι εμπόρευμα, για την προστασία της ανθρώπινης ζωής. Γι’ αυτό, καλούμε την εργατική λαϊκή οικογένεια να «σημαδέψει» σωστά, να δώσει την ψήφο της στο ΚΚΕ, τη μόνη εγγύηση για μια ισχυρή λαϊκή Αντιπολίτευση απέναντι στην όποια αντιλαϊκή κυβέρνηση προκύψει, είτε μονοκομματική είτε με οποιονδήποτε άλλον μανδύα.

Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Και εμείς ευχαριστούμε.

Καλείται στο Βήμα ο κ. Γεώργιος Λογιάδης από το ΜέΡΑ25 και να ετοιμάζεται η κ. Φωτίου από τον ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΟΓΙΑΔΗΣ:** Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι, αυτή την ώρα, εδώ έξω από τη Βουλή, έχει αρχίσει η συγκέντρωση διαμαρτυρίας για την ιδιωτικοποίηση του νερού. Συγκέντρωση, που ως ΜέΡΑ25 χαιρετίζουμε, υποστηρίζουμε και συμμετέχουμε.

Πριν ξεκινήσω για το σχέδιο νόμου, θέλω να αναφέρω ότι από τη Νέα Δημοκρατία εγγράφηκαν σήμερα δεκαεννέα ομιλητές, δηλαδή το 12%. Διερωτώμαι: Άραγε, γιατί; Ντρέπεστε για το νομοσχέδιο αυτό;

Από δε τον ΣΥΡΙΖΑ, εγγράφτηκε το 54% των Βουλευτών του. Φαρισαϊσμός, διότι ο ΣΥΡΙΖΑ καταθέτει σήμερα ένσταση αντισυν-

ταγματικότητας για τα άρθρα που αφορούν την εμπορευματοποίηση του νερού. Θα ψηφίσετε την ένστασή σας ή θα απέχετε; Άσφαιρα πυρά! Φαρισαϊσμός, διότι η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ ενέταξε το 2016 την ΕΥΔΑΠ και την ΕΥΑΘ στο Υπερταμείο.

Τί θα κάνετε, εσείς του ΣΥΡΙΖΑ; Διότι, εάν το κόμμα σας δεν τοποθετηθεί με την ψήφο του στο σημερινό σχέδιο νόμου-τέρας, τότε μιλάμε για σκέτη κοροϊδία. Από τη μία, δεν δυσαρεστείτε την ολιγαρχία, που θέλει το νερό εμπόρευμα, και από την άλλη, εξαπατάτε για άλλη μια φορά τον λαό με το «στρίβειν διά της αποχής».

Πάμε, τώρα, στην άλλη πλευρά του ίδιου νομίσματος, στη Νέα Δημοκρατία και στο σημερινό σχέδιο νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που είναι ένα πολυνομοσχέδιο - Αρμαγεδδών με διακόσια εξήντα και πλέον άρθρα. Το φέρνετε τις τελευταίες ώρες της διακυβέρνησής σας. Δεν υπήρξε ουσιαστική διαβούλευση, αλλά εισάγεται με διαδικασίες εξπρές. Αυτό δείχνει τις προθέσεις σας και τις δεσμεύσεις σας στα μνημόνια. Να το ξεπουλήσετε, από τη μια, αλλά και να πάρετε τα χρήματα από το Ταμείο Ανάκαμψης, από την άλλη.

Το σχέδιο νόμου δημιουργεί από τη σημερινή Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας, η οποία είναι διαχρονικά τραγικά υποστελεχωμένη και χωρίς τις απαραίτητες γνώσεις και δυνατότητες, μία ρυθμιστική αρχή-τέρας Αποβλήτων Ενέργειας και Νερού.

Να τονίσουμε την αδυναμία της ΡΑΕ, όσον αφορά τη ρύθμιση των τιμών ενέργειας, που μετά τη δημιουργία του Χρηματιστηρίου Ενέργειας από τον ΣΥΡΙΖΑ, το οποίο εσείς της Νέας Δημοκρατίας συνεχίζετε, οι τιμές ενέργειας αντί να μειωθούν όπως ισχυριζόταν τότε η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, εκτινάχθηκαν.

Ρυθμιστική αρχή δεν νοείται να υπάρχει για τα δημόσια αγαθά, αλλά μόνο για τα εμπορεύσιμα. Το νερό δεν είναι εμπορικό προϊόν, αλλά υπηρεσία κοινής ωφέλειας, όπως τονίζει το Επιστημονικό Συμβούλιο της Βουλής και αντιτίθεται στο σχέδιο νόμου, διότι σύμφωνα με την κοινοτική οδηγία 2000/60/ΕΚ το νερό δεν είναι εμπορεύσιμο προϊόν, αλλά αποτελεί κληρονομιά που πρέπει να προστατευτεί και είναι υπηρεσία κοινής ωφέλειας. Θέση η οποία εκφράστηκε και από στελέχη της Νέας Δημοκρατίας, που τιμά τα πρόσωπα αυτά.

Οι δημοτικές επιχειρήσεις ύδρευσης και αποβλήτων επισημαίνουν ότι με το άρθρο 11, η νέα ρυθμιστική αρχή, θα παρακολουθεί και θα εποπτεύει την ορθή εφαρμογή συμβάσεων παραχώρησης υπηρεσιών ύδατος σε τρίτους και θα οδηγεί σε ιδιωτικοποίηση του νερού, αναδεικνύοντας τον ψεύτικο ισχυρισμό περί του αντιθέτου του Υπουργού Περιβάλλοντος.

Κοινής ωφέλειας, κυρίες και κύριοι, είναι όλα τα δημόσια αγαθά και υπηρεσίες, όπως παραδείγματος χάριν η ενέργεια, η υγεία, η παιδεία, ο ήλιος, ο αέρας, οι δρόμοι, τα αεροδρόμια, τα μέσα μαζικής μεταφοράς, οι τηλεπικοινωνίες. Και όλοι εσείς, οι μνημονιακές κυβερνήσεις ΠΑΣΟΚ, Νέα Δημοκρατία, ΣΥΡΙΖΑ τα έχετε διαχρονικά απαξιώσει, ξεπουλήσει και εκχωρήσει στο μνημονιακό Υπερταμείο.

Το σχέδιο νόμου αποτελεί το τελευταίο βήμα της στρατηγικής της Κυβέρνησης για την πλήρη ιδιωτικοποίηση του νερού. Αυτή ξεκίνησε με την παραχώρηση σε ΣΔΙΤ του υδραγωγείου της ΕΥΔΑΠ και τη μεταβίβαση των μετοχών των δύο μεγάλων φορέων ύδρευσης και αποχέτευσης της χώρας, της ΕΥΔΑΠ και της ΕΥΑΘ, από το ελληνικό δημόσιο στο Υπερταμείο, που πραγματοποιήθηκε με τον αντισυνταγματικό νόμο 4964/2022 κατά πρωτοφανή παραβίαση των αποφάσεων 190 και 191 του 2022 της ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Μετά θα έρθει η ιδιωτικοποίηση του νερού για αγροτικές χρήσεις, το οποίο αποτελεί το 85% του νερού που καταναλώνεται στη χώρα. Η κάθε ιδιωτικοποίηση δημόσιων αγαθών και υπηρεσιών επιφέρει μείωση των επιπέδων ασφαλείας, υποβάθμιση της ποιότητας, αύξηση του κόστους. Καθιστά το κράτος και την κοινωνία δέσμιους μεγάλων ιδιωτικών συμφερόντων και τελικά επιφέρει κοινωνική καταστροφή.

Η βιολογική και οικολογική ύπαρξή μας εξαρτάται από το νερό. Αυτό ακριβώς μετατρέπει το σχέδιο νόμου σε εμπόρευμα ανυπολόγιστης αξίας, με τεράστια κερδοφορία για τους πολύ λίγους. Όποιος ελέγχει το νερό, ελέγχει τα πάντα.

Όσον αφορά το περιβάλλον, οι φορείς επισημαίνουν: Πρώτον, ότι από τη μία πλευρά αυξάνεται το μέγεθος των προστατευόμενων περιοχών, από την άλλη επιτρέπουμε σε αυτές τις επιχειρήσεις που δεν προάγουν την προστασία τους, όπως ανέφερε ο κ. Μπόκαρης, Πρόεδρος της Πανελλήνιας Ένωσης Δασολόγων Δημοσίων Υπαλλήλων.

Δεύτερον, όπως ανέφερε ο κ. Τριάκτης από τον Σύλλογο Πολεοδόμων, το σχέδιο νόμου είναι ένα συνονθύλευμα ρυθμίσεων και τροποποιήσεων, το οποίο απορυθμίζει περαιτέρω την πολεοδομική και χωροταξική νομοθεσία και έχει μια σειρά από φωτογραφικές διατάξεις.

Τρίτον, παρατηρούμε ένα οξύμωρο από τη μια πλευρά, η Κυβέρνηση αναγνωρίζει ως μη σύννομη την αλλαγή χρήσης επί δασικών εκτάσεων σε αγροτικές και αντί να επιβάλλει κυρώσεις, επιβραβεύει στους καταπατητές, όπως ανέφερε η κ. Καραδόντα από την Ένωση Δασοπόνων του δημοσίου.

Με το άρθρο 141 επιτρέπεται σε σαράντα επτά μη διασυνδεδεμένα με το ηλεκτρικό δίκτυο νησιά, μεταξύ των οποίων είναι η Κρήτη και η Ρόδος, να τοποθετούνται σε αυτά ανεμογεννήτριες εικοσαετίας και μάλιστα δίχως πιστοποιητικά ασφαλείας, κάνοντας τα νησιά αυτά νεκροταφεία ακατάλληλων και επικίνδυνων ανεμογεννητριών, όπως έγινε και με τα επικίνδυνα και άχρηστα τρένα τα οποία απαγορεύεται να κυκλοφορούν στην Ευρώπη και τα φέρατε εδώ πέρα.

Πρόκειται για ένα ακόμη δώρο στους ολιγάρχες εντολοδόχους σας του καρτέλ ενέργειας που μονοπωλεί την ανάπτυξη των αιολικών ανά την Ελλάδα, όσο και προς τους Βορειοευρωπαίους κατασκευαστές ανεμογεννητριών, αφού τους βγάζει από τη δύσκολη θέση να αναζητούν χώρους ταφής των, που μέχρι σήμερα κατέληγαν σε αφρικανικές χώρες.

Με το άρθρο 114 δίνεται η δυνατότητα παρεκκλίσεων από το αδειοδοτικό καθεστώς των υβριδικών σταθμών και γίνεται λόγος για την ανάπτυξη υβριδικών σταθμών στην Κρήτη. Είμαστε σίγουροι ότι αυτό αποτελεί φωτογραφική διάταξη υπέρ της «ΤΕΡΝΑ» μετά την απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας του περασμένου έτους για τον υβριδικό σταθμό στο Αμάρι του Ρεθύμνου της Κρήτης.

Το άρθρο 138 για τους φωτοβολταϊκούς σταθμούς πρόκειται ουσιαστικά για δυσανάλογη και διακριτική μεταχείριση σε βάρος των αυτοπαραγωγών και έχουμε επιπλέον φραγμούς στην ανάπτυξη της αυτοκατανάλωσης ενέργειας από ΑΠΕ, πάλι προς το συμφέρον των ολιγαρχών.

Το σχέδιο νόμου είναι αντισυνταγματικό, εξυπηρετεί τα τεράστια οικονομικά ιδιωτικά συμφέροντα στα οποία η «Μητσοτάκης Α.Ε.» είναι δεσμευμένη και πρέπει να αποσυρθεί.

Σας ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Κι εμείς ευχαριστούμε για την τήρηση του χρόνου.

Καλείται στο Βήμα η κ. Θεανώ Φωτίου από τον ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία και να ετοιμάζεται ο κ. Γεώργιος Παπαηλιού από τον ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία.

**ΘΕΑΝΩ ΦΩΤΙΟΥ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, το παρόν νομοσχέδιο-έκτρωμα συζητείται καθόλου τυχαία, την ίδια μέρα που εμφανίστηκε στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας ο κρυπτόμενος παραιτηθείς Υπουργός Κώστας Καραμανλής για να απολογηθεί για το έγκλημα των Τεμπών. Βέβαια με όσα είπε το πρωί ο κ. Καραμανλής απέσεισε κάθε ευθύνη από το πρόσωπό του και αναρωτιόμαστε γιατί πράγματι παραιτήθηκε.

Το νομοσχέδιο, όμως, αυτό που συζητάμε τώρα αποτυπώνει όλα όσα κάνει η Κυβέρνηση τέσσερα χρόνια τώρα ακόμη και στη μεθοδολογία που ακολουθεί. Δηλαδή, τι κάνει η Κυβέρνηση; Πρώτον, ιδιωτικοποιεί και ξεπουλάει δημόσια αγαθά. Στο παρόν νομοσχέδιο αυτό γίνεται με το νερό. Δεύτερον, ιδιωτικοποιεί και ξεπουλάει περιουσία του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Με το παρόν νομοσχέδιο αυτό γίνεται στα απορρίμματα. Τρίτον, υπονομεύει τη συλλογική δημοκρατική ενεργοποίηση των πολιτών. Στο νομοσχέδιο αυτό γίνεται για την παραγωγή ενέργειας υπέρ των καρτέλ ενέργειας το οποίο κάνει με τις διατάξεις για τις ενεργειακές κοινότητες. Τέταρτον, υπονομεύει την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, ειδικά περιοχές «NATURA» κ.λπ., παρά τις καταδίκες από το 2020. Πέμπτο, επαναλαμβάνει τα εγ-

κλήματα κατά του περιβάλλοντος που πάντα η Δεξιά κάνει προεκλογικά. Ψηφίζει πλήθος αντισυνταγματικών, ψηφοθηρικών, φωτογραφικών ρυθμίσεων που νομιμοποιούν αυθαίρετα στα δάση, στον αιγιαλό, στα βουνά στα όρια των οικισμών, μέσα στους οικισμούς και που οδηγούν σε μεγάλες καταστροφές όπως έχουμε δει, αλλά και σε ανθρώπινα θύματα. Στο παρόν νομοσχέδιο υπάρχει πληθώρα τέτοιων διατάξεων.

Έκτον, όλα αυτά το επιτελικό κράτος τα απεργάζεται εν κρυπτώ με την ίδια πάντα αναλγησία και υπεροψία προς κάθε δημοκρατικό διάλογο και διαβούλευση. Η διαβούλευση των νομοσχεδίων είναι προσβολή στην κοινωνία των πολιτών και τους εκπροσώπους της. Απαξιώνονται φορείς και συνδικάτα πάντα σε αυτή τη διαβούλευση. Και βέβαια με τα πρόσφατα τραγικά αποτελέσματα των Τεμπών βλέπει κανείς που καταλήγει αυτή η απαξίωση.

Η πανδημία έληξε όπως λέει η Κυβέρνηση, αλλά η διαβούλευση γίνεται ακόμη με όρους πανδημίας, με fast track διαδικασίες, υπό το πρόσχημα ασφυκτικών ημερομηνιών τις οποίες η ίδια η Κυβέρνηση βάζει λόγω αφ' ενός της ανικανότητάς της, αλλά και λόγω σύγκρουσης συμφερόντων μερίδων του μεγάλου κεφαλαίου που την αναγκάζουν σε ακινησία.

Μάλιστα ο Υπουργός έφτασε να πει στους φορείς ότι δεν κατάλαβαν. Αναρωτιόμαστε αν ο Υπουργός κατάλαβε την έκθεση της Επιστημονικής Επιτροπής της Βουλής με βάση την οποία καταθέσαμε εμείς ένσταση αντισυνταγματικότητας.

Πιο εκτεταμένα θα αναφερθώ σε δύο θέματα του νομοσχεδίου. Το μείζον πρόβλημα της ιδιωτικοποίησης και εκμετάλλευσης υδάτινων πόρων και απορριμμάτων και στην υπονόμευση των ενεργειακών κοινοτήτων.

Ο στόχος του νομοσχεδίου είναι εμφανής, να παραδώσει νευραλγικούς και μονοπωλιακού χαρακτήρα λειτουργίες του δημόσιου τομέα και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε ιδιώτες. Αυτό, βέβαια, που ολοκληρώνεται σήμερα έχει ξεκινήσει εδώ και τριάμισι χρόνια με τη ΣΔΙΤ παραχώρηση του εξωτερικού υδραγωγείου της ΕΥΔΑΠ, με το σχέδιο συγχωνεύσεων στις δημοτικές επιχειρήσεις ύδρευσης και αποχέτευσης, με την εφαρμογή ΣΔΙΤ ακόμη και στη λειτουργία υφιστάμενων μονάδων, με τη μετατροπή σε έργα ΣΔΙΤ μεγάλων έργων επεξεργασίας απορριμμάτων ενταγμένων στο ΕΣΠΑ από τον ΣΥΡΙΖΑ, όπως παραδείγματος χάριν, τη δυτική Θεσσαλονίκη, με την ένταξη σε ΣΔΙΤ μεγάλων αρδευτικών έργων, όπως ταμιευτήρες και δίκτυα.

Ειδικά για το νερό η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ πέτυχε το 2016 την ακύρωση παρόμοιας αντιμεταρρύθμισης στο πλαίσιο των μνημονιακών υποχρεώσεων της χώρας, προκρίνοντας τότε τη λύση της εποπτείας μέσω της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων του ΥΠΕΝ, που ίδρυσε η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ και την οποία, βέβαια, κατήργησε η Νέα Δημοκρατία μόλις ανέλαβε τη διακυβέρνηση. Είχε από την πρώτη στιγμή συγκεκριμένο σχέδιο. Αυτό φαίνεται.

Αναρωτιέμαι αν θα μπορούσε η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, που σε συνεννόηση με την τοπική αυτοδιοίκηση έδωσε δωρεάν νερό στους ανθρώπους σε ακραία φτώχεια στο πλαίσιο της αντιμετώπισης της ανθρωπιστικής κρίσης, να το κάνει αν είχαμε υποκύψει τότε στους δανειστές και είχαμε ιδρύσει τη Ρυθμιστική Αρχή Νερού που μας ζήταγαν.

Κατά τ' άλλα, ισχυρίζεστε ότι είναι μεγάλη μεταρρύθμιση το ότι φτιάχνετε ένα άκρως δυσλειτουργικό σχήμα με μόνη σίγουρη τη θέση του ειδικού συμβούλου ως μετακλητού στο πλάι του νέου υπερπροέδρου της ΡΑΑΕΥ. Τώρα ποιο γαλάζιο παιδί θέλετε πάλι να βολέψετε δεν μπορεί να ξέρουμε και, βέβαια, δεν θα το βολέψετε.

Σε ό,τι αφορά τις ενεργειακές κοινότητες, τις υποβαθμίζετε, ενώ τις είχατε τέσσερα χρόνια στο ψυγείο και υπονομεύατε την ενεργειακή τιμοκρατία. Έτσι μένουν στον αέρα χίλιες τετρακόσιες έξι ενεργειακές κοινότητες, που έχουν ήδη ιδρυθεί με τον νόμο τον δικό μας, δηλαδή τον ν.4513/2018, τον οποίο η Νέα Δημοκρατία τριπλασίασε τον χρόνο σύνδεσής τους με τη ΔΕΔΔΗΕ. Όπως επισημαίνουν πολλοί φορείς στη διαβούλευση, συμπεριλαμβανομένων της «GREENPEACE» και του «GREENTAG», ο διαχωρισμός των ενεργειακών κοινοτήτων του νόμου του 2018 σε δύο ξεχωριστούς ορισμούς είναι αχρείαστος. Δεν είναι απλά αχρείαστος, είναι ακριβώς ύποπτος.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Με τον τρόπο αυτό καταργείται μια μεγάλη μεταρρύθμιση του ΣΥΡΙΖΑ που μπορούσε να καταπολεμήσει με πολλούς τρόπους την ενεργειακή φτώχεια.

Δυστυχώς, το σημερινό νομοσχέδιο, που πάλι θα ψηφίσετε μόνοι σας και το οποίο δεν υποστηρίζουν καν οι Βουλευτές σας, αφού βρέθηκαν δεκαεννιά μόνο να τον υπερασπιστούν σε σύνολο ογδόντα ένα ομιλητών, είναι ύβρις στην τραγωδία των Τεμπών που ανέδειξε την υπέρτατη αξία των δημόσιων αγαθών. Το νερό, η ενέργεια, η στέγη, οι μεταφορές είναι πολύτιμα δημόσια αγαθά που πρέπει να προστατεύονται από το κράτος και να μην παραχωρούνται σε ιδιώτες, διότι οι επιπτώσεις είναι τρομακτικές.

Αυτό, όμως, θα είναι το δίλημμα το μεγάλο των επόμενων εκλογών: Με τον Μητσοτάκη, με ξεπούλημα των δημόσιων αγαθών και με ιδιωτικοποίηση του δημόσιου δωρεάν κοινωνικού κράτους -υγεία, παιδεία, ασφάλιση, πρόνοια- ή με τον ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία, με μια δημοκρατική κυβέρνηση που θα διασφαλίζει τα δημόσια αγαθά, που θα δίνει ασφάλεια στην πλειοψηφία των πολιτών, με ένα ισχυρό δημόσιο και δωρεάν κοινωνικό κράτος η απάντηση νομίζω ότι θα έρθει γρήγορα και θα συντρίψει τη νεοφιλελεύθερη λαίλαπα που απειλεί το μέλλον της χώρας, το μέλλον της νέας γενιάς.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Ευχαριστούμε πολύ.

Καλείται στο Βήμα ο κ. Γεώργιος Παπαηλιού από τον ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία και ας ετοιμάζεται ο κ. Συρμαλένιος για να πάει στην υποχρέωση που έχει.

Ορίστε, κύριε Παπαηλιού, έχετε τον λόγο.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΗΛΙΟΥ:** Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στην αρχική τοποθέτησή σας, κύριε Υπουργέ, αναφέρετε ρητά ότι οι νομοτεχνικές βελτιώσεις που δεν έχουν ακόμη κατατεθεί -θα κατατεθούν αύριο φαντάζομαι- είναι σημειακές και επί της ουσίας δεν αλλάζουν κάτι. Επομένως, οι Βουλευτές της Συμπολίτευσης που διαφωνούν ή θέλουν να εμφανίζονται διαφωνούντες με την ιδιωτικοποίηση, την εμπορευματοποίηση του νερού δεν πρέπει να τρέφουν αυταπάτες. Όμως, και η επίθεσή σας στις δημοτικές επιχειρήσεις ύδρευσης και αποχέτευσης ενισχύει αυτή την αναφορά και, βέβαια, τον ανομολόγητο σκοπό του νομοσχεδίου (την ιδιωτικοποίηση-εμπορευματοποίηση του νερού).

Αυτή η επίθεση γίνεται κατά των δημοτικών φορέων, οι οποίοι σηκώνουν το βάρος της παροχής νερού και, μάλιστα, καθαρού νερού, σε προσιτές τιμές. Αυτές υποτίθεται ότι θα παραμείνουν υπό τον έλεγχο του δημοσίου, σύμφωνα με το νομοσχέδιό σας κατά τα λεγόμενά σας. Πάντως, αν αυτοί οι φορείς έχουν αποτύχει μη παρέχοντας καθαρό νερό και σε καταχρηστικές τιμές, για τα οποία δεν χορηγούνται από αυτές τα απαραίτητα στοιχεία, ο έλεγχος από πλευράς δημοσίου από ποιον ασκείται; Μήπως ασκείται από την αρμόδια Γενική Διεύθυνση Υδάτων του Υπουργείου Ενέργειας, δηλαδή από σας; Και πάντως γιατί καταργήσατε την Ειδική Γραμματεία Υδάτων;

Το επιτελικό κράτος του «συστήματος του ανήξερου Μητσοτάκη» και των «αρίστων» του μέρα με τη μέρα αποκαλύπτει το πραγματικό πρόσωπό του με χαρακτηριστικά την έλλειψη διαφάνειας, δημοκρατίας και λογοδοσίας, αλλά και σχεδιασμού και κανόνων για όλα τα κρίσιμα ζητήματα. Όλα αυτά τα ελλείμματα αποτυπώνονται και στο υπό κρίση νομοσχέδιο.

Επιχειρείται να θεσπιστούν μεγάλες αντιμεταρρυθμίσεις που αφορούν τα δημόσια αγαθά του νερού και της διαχείρισης των απορριμμάτων, αλλά και τον τομέα της ενέργειας, την ενεργειακή δημοκρατία, με την υποβάθμιση σε βαθμό εξαφάνισης των ενεργειακών κοινοτήτων.

Το νομοσχέδιο, που είναι ουσιαστικά τρία νομοσχέδια, εισάγεται προς ψήφιση λίγο πριν τη διάλυση της Βουλής και την προκήρυξη εκλογών και εν μέσω κλίματος ισχυρότατης αμφισβήτησης της νομιμοποίησης της Κυβέρνησης, που εκδηλώνεται με γενικές απεργίες και τεράστιες συγκεντρώσεις, όπως αυτή που λαμβάνει χώραν τώρα έξω από το Κοινοβούλιο. Ο κόσμος ζητά εξηγήσεις και απόδοση ευθυνών για το τραγικό δυστύχημα, το έγκλημα των Τεμπών, ζητά την παραίτηση της Κυβέρνησης, τη

διενέργεια εκλογών αμέσως, ζητά πολιτική αλλαγή. Η Κυβέρνηση αντιμετωπίζει όλα αυτά με την γνωστή μέθοδο της συγκάλυψης, της επικοινωνιακής προσέγγισης και της διάχυσης των ευθυνών, ώστε η ίδια και ιδίως ο Πρωθυπουργός να παραμείνουν αλώβητοι.

Με το παρόν νομοσχέδιο επιχειρείται το ξεπούλημα δημόσιων και κοινωνικών αγαθών και ταυτόχρονα, προωθούνται ρυθμίσεις που αποτελούν προεκλογικά ρουσφέτια σε συγκεκριμένα επιχειρηματικά συμφέροντα.

Ως προς το νερό, τη διαχείρισή του και την παροχή του σε όλους, αυτό επιδιώκεται να προσφερθεί και προσφέρεται σε πολυεθνικά συμφέροντα. Αυτό, μάλιστα, γίνεται παρά το γεγονός ότι το Συμβούλιο της Επικρατείας με διαδοχικές αποφάσεις του έκρινε πως κάτι τέτοιο είναι αντισυνταγματικό αφού το Σύνταγμα προβλέπει ότι οι εταιρείες ύδρευσης και αποχέτευσης υπόκεινται στον ευθύ έλεγχο του δημοσίου διά της κατοχής τουλάχιστον της πλειοψηφίας του μετοχικού κεφαλαίου τους. Και, μάλιστα, αναγνωρίζοντας τη ζωτική σημασία του νερού και τη διαφοροποίησή του από κάθε άλλο προϊόν της αγοράς το Συμβούλιο της Επικρατείας ακύρωσε ως παράνομη και αντισυνταγματική την ένταξη της ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ στο Υπερταμείο, στην «Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας».

Σύμφωνα με το Σύνταγμα, αλλά και τις αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας, στον τομέα της υδροδότησης δεν νοείται ούτε η ύπαρξη αγοράς ούτε η δραστηριοποίηση κερδοσκοπικών επιχειρήσεων, ώστε να απαιτείται η ρύθμισή τους από ανεξάρτητη αρχή. Και ενώ αυτά προβλέπονται από το Σύνταγμα και τις αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας, εισάγεται το υπό κρίση νομοσχέδιο, σύμφωνα με το οποίο οι κρατικές αρμοδιότητες ρύθμισης και ελέγχου όλων των φορέων παροχής υπηρεσιών, ύδρευσης και αποχέτευσης αφαιρούνται από το αρμόδιο Υπουργείο και ανατίθενται στην ανεξάρτητη ρυθμιστική αρχή, τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας που μετονομάζεται σε Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων Ενέργειας και Υδάτων.

Οι ρυθμιστικές αρχές έχουν ως αποστολή την εύρυθμη λειτουργία των αγορών και τη διασφάλιση των αρχών του ανταγωνισμού μεταξύ των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε διάφορους τομείς. Δεδομένου όμως ότι η Δημόσια Υπηρεσία ΄Υδρευσης και Αποχέτευσης ούτε έχει ιδιωτικοποιηθεί ούτε επιτρέπεται να ιδιωτικοποιηθεί, η υπαγωγή της στη ρυθμιστική αρμοδιότητα της ΡΑΕ είναι ασύμβατη και αντισυνταγματική, όπως αναφέρεται και στην έκθεση της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής.

Το νερό, ως κοινωνικό αγαθό, είναι και πρέπει να παραμείνει υπό δημόσιο έλεγχο. Με το νομοσχέδιο επιχειρείται η ιδιωτικοποίησή του, όπως και των Υπηρεσιών ΄Υδρευσης και Αποχέτευσης με τρόπο που να καθίσταται εμπόρευμα, προϊόν συναλλαγής. Στην πραγματικότητα, στο πλαίσιο της εξυπηρέτησης αυτής της επιδίωξης σχεδιάζεται η δημιουργία αγοράς για την παροχή υπηρεσιών ύδρευσης - αποχέτευσης, με την επέκταση των αρμοδιοτήτων της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας και με τη θεσμοθέτηση, όπως είπα και προηγουμένως, της Ρυθμιστικής Αρχής Υδάτων η οποία θα μπορεί να σχεδιάζει και να προτείνει συγχωνεύσεις των παρόχων υπηρεσιών ύδατος, με κριτήρια τον έλεγχο της οικονομικής βιωσιμότητάς τους και την πλήρη ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών ύδρευσης.

Σε αυτό το πλαίσιο ανοίγει ο δρόμος για την ιδιωτική εκμετάλλευση του νερού και αλλάζει ο τρόπος λειτουργίας των Δημοτικών Επιχειρήσεων ΄Υδρευσης και Αποχέτευσης. Αυτά θα έχουν ως συνέπεια την υποβάθμιση της ποιότητας του νερού, μεγάλες αυξήσεις στα τιμολόγια, με σοβαρή επιβάρυνση των πολιτών, των αγροτών και των επιχειρήσεων. Αυτό μάλιστα επιχειρείται σε μία εποχή κατά την οποία η διαχείριση του νερού αποκτά στρατηγική σημασία, αφού είναι παρούσα η κλιματική κρίση, με τη μείωση των αποθεμάτων νερού διεθνώς και στη χώρα μας.

Ας υπομνηστεί ότι είχε κατατεθεί, κατά τη διαδικασία Αναθεώρησης του Συντάγματος από τον ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία πρόταση στην οποία αναφέρεται ότι η ενέργεια και το νερό, ως δημόσια κοινωνικά αγαθά, πρέπει να προστατεύονται απολύτως και να μην αποτελούν αντικείμενο συναλλαγής, με οποιονδήποτε τρόπο και υπό οποιεσδήποτε συνθήκες. Αυτή η πρόταση απορρίφθηκε από τη Νέα Δημοκρατία.

Και δύο λόγια για τις ενεργειακές κοινότητες. Εν μέσω της ενεργειακής κρίσης η Κυβέρνηση προωθεί τη ριζική αλλαγή του θεσμικού πλαισίου για τις ενεργειακές κοινότητες, δηλαδή, το ουσιαστικό εργαλείο που έχουν οι πολίτες για να αντιμετωπίσουν την ενεργειακή φτώχεια και να συμμετάσχουν στην ενεργειακή μετάβαση, καταργώντας ουσιαστικά -αυτό κάνετε- τον ιδρυτικό νόμο του 2018 για τις ενεργειακές κοινότητες υπονομεύοντάς τες.

Τελειώνοντας, μια αναφορά στην πολιτική σας εν γένει, όσον αφορά τα δημόσια αγαθά και τις ιδιωτικοποιήσεις. Με την εκτεταμένη εφόρμησή σας στις δημόσιες υποδομές, δηλαδή, τη ΔΕΗ και τα ενεργειακά δίκτυα, τώρα την ύδρευση και την αποχέτευση, αλλά και στην ιδιωτική περιουσία, την περιουσία των πολιτών, την πρώτη κατοικία, η Κυβέρνησή σας επιχειρεί να παραδώσει ή μάλλον παραδίδει τα πάντα στα μεγάλα οικονομικά συμφέροντα και στην αισχροκέρδεια, αλλά και δεσμεύει τη χώρα για δεκαετίες στην ιδιωτική διαχείρισή τους των πάντων, της ύδρευσης, της αποχέτευσης, της άρδευσης, αλλά και της διαχείρισης των απορριμμάτων. Πρόκειται για επιλογή που μεταφέρει στους πολίτες και τις επιχειρήσεις υψηλό κόστος, προκειμένου να αποκομίζουν υπερκέρδη οι ελάχιστοι ισχυροί.

Σε αυτό το πλαίσιο περιορίζεται η πρόσβαση όλων στα βασικά αγαθά και ειδικά στο βασικότερο, το νερό, η πρόσβαση στο οποίο χαρακτηρίζεται από τον ΟΗΕ ανθρώπινο δικαίωμα. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αφαιρείται έτσι περιουσία και αποφάσεις από τους δήμους και το αρμόδιο Υπουργείο και απομακρύνεται η Ελλάδα από το ευρωπαϊκό κεκτημένο, εφόσον μοναδικό κριτήριο σε αυτές τις πολιτικές είναι το κέρδος των ιδιωτών.

Με την πολιτική σας «θα πούμε το νερό νεράκι». Το νομοσχέδιο πρέπει να αποσυρθεί και μετά να αποσυρθείτε και εσείς και η Κυβέρνησή σας προκηρύσσοντας εκλογές. Με τη λαϊκή βούληση θα δικαιωθούμε και βέβαια θα τιμωρηθείτε, διότι καθιστάτε ακόμη και τα κοινά αγαθά εμπόρευμα-προϊόν συναλλαγής.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Ευχαριστούμε.

Καλείται τώρα στο Βήμα ο κ. Νικόλαος Συρμαλένιος από τον ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία και να ετοιμάζεται η κ. Αντωνία Αντωνίου από το ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής.

Κύριε Συρμαλένιε, έχετε τον λόγο.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΥΡΜΑΛΕΝΙΟΣ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, αγαπητοί συνάδελφοι, συζητάμε σήμερα ένα πολυνομοσχέδιο στο παρά ένα, πριν από την προκήρυξη των εκλογών, ένα καταστροφικό πολυνομοσχέδιο του οποίου όλοι έχουν ζητήσει την απόσυρση, εκτός από εσάς. Φαίνεται ότι πρέπει να ξεπληρώσετε κάποιες επιταγές ακόμα πριν προκηρύξετε τις εκλογές και να δείξετε προς αυτούς στους οποίους απευθύνεστε, ότι εμείς κάναμε την προσπάθειά μας και καταφέραμε μέχρι εκεί.

Μέσα, όμως, στο πολυνομοσχέδιο, επειδή έχουν αναφερθεί πάρα πολλοί συνάδελφοι στα γενικά και περί νερού κ.λπ. -στα οποία θα επανέλθω μετά- θέλω να ξεκινήσω από δύο διατάξεις οι οποίες αφορούν την περιοχή των Κυκλάδων, γιατί προφανώς κανένας άλλος δεν θα αναφερθεί σε αυτά.

Η μία διάταξη είναι το άρθρο 257 που αφορά τη Σαντορίνη και η άλλη διάταξη είναι το άρθρο 6 μιας από τις μίνι νομοσχεδιατροπολογίες τις οποίες καταθέσατε στις 17 του μηνός για τη Μύκονο. Και γιατί ακριβώς φέρατε αυτές τις δύο διατάξεις; Είναι προφανές ότι και η Μύκονος και η Σαντορίνη αντιπροσωπεύουν ένα στρεβλό παραγωγικό μοντέλο υπερτουρισμού και ανάπτυξης, όπου τελικά βασιλεύει η αυθαιρεσία και ο υπερκορεσμός των περιβαλλοντικών υποδομών. Περί αυτού πρόκειται. Και δεν είναι τυχαίο ότι φέρνετε αυτές τις «πυροσβεστικές» ρυθμίσεις, που αντί να λύνουν, πολλαπλασιάζουν τα προβλήματα.

Σε ό,τι αφορά τη Σαντορίνη, η ενδιάμεση λύση για τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων με το άρθρο 257, όχι μόνο δεν λύνει, αλλά παρατείνει το σημερινό χάος. Η περιοχή στην οποία προσπαθείτε να λειτουργήσει η ενδιάμεση λύση είναι ακριβώς ίδια με τη σημερινή. Η θέση είναι ακατάλληλη, η χωροθέτησή της είναι ακατάλληλη, έχει συγκεντρώσει όλα τα σχόλια τα οποία είναι αρνητικά γι' αυτή τη θέση. Είναι μία θέση επάνω στην Καλν-

τέρα, ορατή από παντού. Μιλάμε για έναν από τους πρώτους παγκόσμιους τουριστικούς προορισμούς. Μέσα στην Καλντέρα, σε απόσταση αναπνοής από παραγωγικές τουριστικές δραστηριότητες, από το νοσοκομείο και από μια σειρά άλλες δραστηριότητες βρίσκεται η χωροθέτηση αυτού του σημερινού ΧΑΔΑ.

Θέλετε τώρα να δώσετε μία παράταση με την ενδιάμεση λύση, που λέτε το πολύ πέντε ετών. Έτσι όπως το πάτε, δεν υπάρχει περίπτωση ούτε σε πέντε χρόνια να βρεθεί οριστική λύση. Δεν συζητάτε για την οριστική χωροθέτηση σε άλλα σημεία. Ήδη η προηγούμενη δημοτική αρχή, απ' ό,τι ξέρω, είχε θέσει ένα σημείο το οποίο από τις δικαστικές προσφυγές που έγιναν έχει τελεσιδικήσει αρνητικά για τους προσφεύγοντες. Υπάρχουν όμως και άλλα σημεία και δεν είμαι εγώ αυτός ο οποίος θα χωροθετήσω αυτή τη στιγμή. Όμως υπάρχουν θέσεις οι οποίες μπορούν να εξυπηρετήσουν.

Υπάρχει, επίσης και το ζήτημα των ΣΔΙΤ. Η διαχείριση των απορριμμάτων, των λυμάτων και το νερό είναι δημόσια αγαθά και απαιτούν εφαρμογή δημόσιων πολιτικών. Επομένως, δεν μπορεί να προχωράμε σε ΣΔΙΤ.

Πάμε τώρα στο άρθρο 6 για τη Μύκονο, όπου αιφνιδιαστικά καταθέτετε διάταξη για την αναστολή των οικοδομικών αδειών, πλην εξαιρέσεων μικρής κλίμακας, μέχρι να ολοκληρωθεί η πολεοδομική μελέτη. Εκ πρώτης όψεως φαίνεται λογικό, όμως ακούστε.

Πρώτον, μεταφέρετε την έγκριση των εξαιρέσεων από την Πολεοδομία της Μυκόνου και της Σύρου -που υποστηρίζει τη Μύκονο- στην Αθήνα, στο Υπουργείο Περιβάλλοντος. Αντί, λοιπόν, να ενισχύετε τις μονάδες δόμησης εκεί, στη Μύκονο και στη Σύρο -και σας καταγγέλλει ο Σύλλογος Μελετητών-Μηχανικών των Κυκλάδων- αντί να τις ενισχύετε με προσωπικό, την ώρα που την προηγούμενη εβδομάδα έπεσε θύμα ξυλοδαρμού αρχαιολόγος και έχει γίνει μεγάλη καταγγελία και κινητοποίηση από τον Σύλλογο Ελλήνων Αρχαιολόγων και θα γίνει και στη Μύκονο η διαμαρτυρία, εσείς παίρνετε την αρμοδιότητα στην Αθήνα.

Όπως καταγγέλλει πάλι ο Σύλλογος Μελετητών Μηχανικών, σχετικά με τη μελέτη που έχετε αναθέσει μετά φανών και λαμπάδων, είχατε πει ότι στις 4 Φεβρουαρίου 2023 θα έχει τελειώσει η προμελέτη. Δεν έχει γίνει τίποτα μέχρι τώρα. Το κυριότερο είναι ότι δεν εξαιρείτε από την εφαρμογή αυτής της αναστολής τους νομοταγείς πολίτες οι οποίοι έχουν καταθέσει φακέλους, έχουν καταθέσει μελέτες, έχουν ξεκινήσει τις διαδικασίες για την έγκριση ενώ την ίδια ώρα τα μεγάλα ξενοδοχεία μέσω ΕΣΧΑΣΕ έχουν τη δυνατότητα να χτίσουν. Εσείς αφαιρείτε τη δυνατότητα σε ιδιώτες που έχουν ιδιοκτησία στις περιοχές αυτές και την ίδια ώρα τη δίνετε στα μεγάλα ξενοδοχεία. Ωθείτε, λοιπόν, τον κόσμο στην αυθαιρεσία.

Σε ό,τι αφορά στο θέμα του νερού να πω μια κουβέντα για την περίφημη μετατροπή της ΡΑΕ σε Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων. Γιατί γίνεται αυτό; Προφανώς για να εποπτεύετε την αγορά. Το είπαν και οι φορείς που ήρθαν. Από τους σαράντα πέντε φορείς οι σαράντα ήταν κάθετα εναντίον της δικής σας πολιτικής. Άρα επομένως μπαίνουν ιδιώτες στην παροχή του νερού. Έχω εντολή από τη ΔΕΥΑ της Πάρου για απόσυρση του νομοσχεδίου. Σας το καταθέτω και αυτό.

Λέτε ότι πρέπει κάποιοι να εποπτεύσουν. Μα, υπήρχε η Εθνική Επιτροπή Υδάτων. Τι παραδέχεστε, δηλαδή; Ομολογία αποτυχίας ότι η Εθνική Επιτροπή Υδάτων που ήταν στο Υπουργείο δεν μπορούσε να εποπτεύσει τα κακώς κείμενα και φτιάχνετε μια άλλη επιτροπή η οποία θα εποπτεύει την αγορά;

Βεβαίως, επιγραμματικά και με τίτλους, υπάρχουν κι άλλες καταστροφικές περιβαλλοντικές διατάξεις που καταγγέλλουν επτά περιβαλλοντικές οργανώσεις τη στιγμή που εκκρεμεί η ολοκλήρωση των ειδικών πολεοδομικών μελετών. Πρόκειται για διατάξεις που νομιμοποιούν παράνομους δρόμους, που διευρύνουν τα όρια των οικισμών, που επεκτείνουν κατασκευές τουριστικών χωριών σε δασικές εκτάσεις, που χωροθετούν τουριστικές εγκαταστάσεις τριάντα μέτρα από τον αιγιαλό. Αυτά τα έχουν καταγγείλει επτά περιβαλλοντικές οργανώσεις. Όπως είπαν και άλλοι συνάδελφοι, έχουμε περαιτέρω υποβάθμιση και απαξίωση των ενεργειακών κοινοτήτων επί δικής σας διακυβέρνησης.

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε. Όλα αυτά βεβαίως θα σαρωθούν από την εκλογική κατακραυγή που θα εισπράξετε τέλος Μαΐου, τέλος Ιουνίου, αρχές Ιουλίου, Αυγούστου ή όποτε θέλετε να κάνετε επιτέλους αυτές τις εκλογές. Όταν θα κάνετε τις εκλογές θα εισπράξετε –θέλετε, δεν θέλετε- κατακραυγή όσο κι αν ποντάρετε στην απουσία των νέων ανθρώπων που δουλεύουν στον τουρισμό. Θα την εισπράξετε την κατακραυγή γιατί το κοινωνικό αγαθό που λέγεται νερό, σε όλες τις χώρες της Ευρώπης και του κόσμου επανακρατικοποιείται και μπαίνει υπό δημόσιο έλεγχο.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Κι εμείς ευχαριστούμε.

Τον λόγο έχει για ένα λεπτό ο Υπουργός για τις νομοτεχνικές βελτιώσεις.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας):** Κύριε Πρόεδρε, στις νομοτεχνικές βελτιώσεις που καταθέτω στο πρώτο κεφάλαιο αφορά στη ρυθμιστική αρχή.

Το καταθέτω προς ενημέρωση των Βουλευτών.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Κωνσταντίνος Σκρέκας καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες νομοτεχνικές βελτιώσεις, οι οποίες έχουν ως εξής:

ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ Ι

στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας:

«Μετονομασία της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας σε Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων και διεύρυνση του αντικειμένου της με αρμοδιότητες επί των υπηρεσιών ύδατος και της διαχείρισης αστικών αποβλήτων, ενίσχυση της υδατικής πολιτικής – Εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας για τη χρήση και παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μέσω της ενσωμάτωσης των οδηγιών ΕΕ 2018/2001 και 2019/944 – Ειδικότερες διατάξεις για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειες και την προστασία του περιβάλλοντος»

1) Στον πίνακα περιεχομένων και στο σώμα του σχεδίου νόμου οι υπ' αρ. 1653/142/17.3.2023 και 1654/143/17.3.2023 τροπολογίες εντάσσονται ως «ΜΕΡΟΣ Ζ» με τίτλο: «ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ».
2) Στον πίνακα περιεχομένων προστίθενται και οι τίτλοι των παραρτημάτων που εντοπίζονται στο τέλος του σχεδίου νόμου.
3) Στον πίνακα περιεχομένων ο τίτλος του άρθρου 21 διαμορφώνεται ως εξής: «Ενίσχυση του προσωπικού της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων - Αντικατάσταση παρ. 2 άρθρου 37 ν. 3428/2005».
4) Στον πίνακα περιεχομένων και στο σώμα του σχεδίου νόμου, στην αρχή της Ενότητας Β, ο τίτλος «ΜΕΡΟΣ Α' ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ – ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΩΝ ΟΔΗΓΙΩΝ ΕΕ 2018/2001 ΚΑΙ 2019/944», αφαιρείται.
5) Στον πίνακα περιεχομένων του σχεδίου νόμου, στο τίτλο του Κεφαλαίου Ε' του Μέρους Β' της Ενότητας Γ' αντικαθίσταται η λέξη «ΦΩΡΕΩΝ» με τη λέξη «ΦΟΡΕΩΝ».
6) Στον πίνακα περιεχομένων ο τίτλος του Κεφαλαίου Β του Μέρους Δ της Ενότητας Γ' διαμορφώνεται ως εξής: «ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΥΡΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΜΕΤΡΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ».
7) Στον πίνακα περιεχομένων και στο σώμα του σχεδίου νόμου ο τίτλος του άρθρου 90 διαμορφώνεται ως εξής: «Αντικείμενο δραστηριότητας Ενεργειακής Κοινότητας Πολιτών - Προσθήκη άρθρου 47Δ στον ν. 4001/2011».
8) Στον πίνακα περιεχομένων και στο σώμα του σχεδίου νόμου, στον τίτλο του άρθρου 97, η αναφορά «47Ι» διορθώνεται σε «47ΙΑ».
9) Η αναφορά στο προστιθέμενο άρθρο «47ΙΗ», στον τίτλο του άρθρου 103 του σχεδίου νόμου, στον τίτλο του εσωτερικού του άρθρου και στο προοίμιο, διορθώνεται σε «47ΙΖ».
10) Στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 1 του σχεδίου νόμου, μετά τη λέξη «ελέγχου» διαγράφεται το κόμμα (,).
11) Στο άρθρο 2 του σχεδίου νόμου η φράση «, προκειμένου να ανταποκρίνεται στη νέα προσέγγιση» διαγράφεται.
12) Στο προοίμιο του άρθρου 4 του σχεδίου νόμου μετά τη λέξη «νόμου» διαγράφεται το κόμμα (,).
13) Στο τέλος της εσωτερικής παρ. 1, του άρθρου 7 του σχεδίου νόμου, η φράση «Οδηγιών 2009/72/ΕΚ» αντικαθίσταται από τη φράση «Οδηγιών (ΕΕ) 2019/944».
14) Στο δεύτερο, τρίτο και έκτο εδάφιο της παρ. 2 του εσωτερικού άρθρου 7, του άρθρου 8 του σχεδίου νόμου μετά τη φράση «από την πρόταση των Υπουργών Περιβάλλοντος και

Ενέργειας» η λέξη «και» αντικαθίσταται με κόμμα (,) και μετά τη λέξη «Εσωτερικών» προστίθεται η φράση «και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων».

15) Στο προοίμιο του άρθρου 9 του σχεδίου νόμου η κλείουσα παρένθεση «)» μετά την αναφορά στην παρ. «6» διαγράφεται και έπειτα προστίθεται η φράση «στην παρ. 5 προστίθεται ο οικείος Αντιπρόεδρος».

16) Στο τρίτο εδάφιο της περ. (α) της παρ. 1 του εσωτερικού άρθρου 9, του άρθρου 10 του σχεδίου νόμου, μεταξύ των φράσεων «αναφέρονται στον» και «καθ' ύλην αρμόδιο» προστίθεται η φράση «κατά περίπτωση», και μετά τη φράση «καθ' ύλην αρμόδιο» προστίθεται η φράση «Πρόεδρο ή». Στο πρώτο εδάφιο της περ. (στ) της ως άνω παρ. 1, η φράση «κανονισμό λειτουργίας της» αντικαθίσταται από τη φράση «Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισής της».

17) Στο εσωτερικό άρθρο 12Α, του άρθρου 11 του σχεδίου νόμου:

α) στο τέλος της περ. δ) της παρ. 4, η φράση «σε τρίτους» αντικαθίσταται με τη φράση «στις εταιρείες «Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.» και «Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.», καθώς και οιασδήποτε άλλης μορφής συνεργασίας, προγραμματικής σύμβασης ή σύμβασης παραχώρησης, μεταξύ παρόχων υπηρεσιών ύδατος με σκοπό τη δημιουργία οικονομιών κλίμακας,»

β)στην περ. ια) της παρ. 4, η παραπομπή στην παρ. «5» διορθώνεται σε «6»,

γ) στο τέλος της περ. ιδ) της παρ. 4, η τελεία (.) τρέπεται σε κόμμα (,) και μετά προστίθεται περ. ιε) ως εξής:

«ιε) «εκδίδει σχέδια πρότυπων κανονισμών ύδρευσης, αποχέτευσης και άρδευσης. Με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση δύναται να ζητεί από τους παρόχους υπηρεσιών ύδατος να τροποποιήσουν τον οικείο κανονισμό, εφόσον δεν είναι συμβατός με τον αντίστοιχο πρότυπο κανονισμό. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, εφαρμόζεται το άρθρο 18.»,

δ) στο τέλος της περ. η) της παρ. 5 αντικαθίσταται το κόμμα (,) με τελεία (.) και προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση δύναται να ζητεί από τους ΦΟ.Δ.Σ.Α. να τροποποιούν τα τιμολόγιά τους, αν κρίνει ότι δεν διασφαλίζεται η ορθή και αμερόληπτη εφαρμογή των κανόνων τιμολόγησης. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, εφαρμόζεται το άρθρο 18,»,

ε) Στο τέλος της περ. ιβ) της παρ. 5 αντικαθίσταται η τελεία (.) με κόμμα (,), και προστίθεται περ. ιγ) ως εξής:

«ιγ) αξιολογεί τους Ο.Τ.Α. Α' βαθμού ως προς την επίτευξη του στόχου των περ. α), γ), δ) και ε) της παρ. 2 του άρθρου 25 του ν. 4819/2021.».

18) Στον τίτλο του άρθρου 12 του σχεδίου νόμου, μετά τη φράση «υπηρεσιών ύδατος» προστίθεται η φράση «και Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων». Στο εσωτερικό άρθρο 12Β:

α) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 μετά τη φράση «των παρόχων υπηρεσιών ύδατος» η φράση «, συμπεριλαμβανομένου του βέλτιστου προτεινόμενου αριθμού τους και του καταμερισμού του γεωγραφικού πεδίου άσκησης των αρμοδιοτήτων τους, λαμβάνοντας υπόψη τα χαρακτηριστικά της κάθε περιοχής» διαγράφεται,

β) το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1, αντικαθίσταται ως εξής: «Στο πλαίσιο αυτό, προτείνει την αναδιοργάνωσή τους, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας διαδημοτικών συνεργασιών και σύναψης προγραμματικών συμβάσεων, καθώς και κάθε πρόσφορο μέτρο, προς ενίσχυση της διαχειριστικής τους ικανότητας» και μετά προστίθεται νέο εδάφιο: «Οι προτάσεις της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. λαμβάνουν υπόψη, ιδίως, γεωγραφικές παραμέτρους και οικονομικά κριτήρια, όπως το λειτουργικό κόστος, το ποσοστό ανάκτησης κόστους και τις ταμειακές ροές, πληθυσμιακά κριτήρια, την περιβαλλοντική συμπεριφορά των παρόχων και τις υφιστάμενες υποδομές, καθώς και κοινωνικές παραμέτρους, και αποσκοπούν στη βελτίωση της ποιότητας

των παρεχόμενων υπηρεσιών ύδατος, τη μείωση των αρνητικών συνεπειών στο φυσικό περιβάλλον και τη βέλτιστη τιμή.»,

γ) προστίθεται νέα παρ. 2 ως εξής:

«2. Έως την 31η Δεκεμβρίου 2024 η Ρ.Α.Α.Ε.Υ. υποβάλλει στους Υπουργούς Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εσωτερικών πρόταση ολοκληρωμένης δέσμης μέτρων, συνοδευόμενη από ανάλυση οικονομικών και κοινωνικών συνεπειών, για τη διασφάλιση της επιχειρησιακής λειτουργίας του συνόλου των ΦΟ.Δ.Σ.Α.. Στο πλαίσιο αυτό, προτείνει την αναδιοργάνωση των υφιστάμενων παρόχων υπηρεσιών ύδατος με συνενώσεις, προς ενίσχυση της διαχειριστικής τους ικανότητας.»,

δ) η υφιστάμενη παρ. 2 αναριθμείται σε παρ. 3 και στο πρώτο εδάφιο της μετά τις φράσεις «παρόχων υπηρεσιών ύδατος» προστίθεται η φράση «και των ΦΟ.Δ.Σ.Α.», και μετά τη φράση «των παρόχων υπηρεσιών ύδατος» προστίθεται η φράση «και της διαχείρισης αστικών αποβλήτων»,

ε) η υφιστάμενη παρ. 3 αναριθμείται σε παρ. 4, η φράση στην αρχή της παραγράφου «Με απόφαση της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. δύνανται να» αντικαθίσταται από τη φράση «Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εσωτερικών», μετά τη φράση «παρόχων υπηρεσιών ύδατος», προστίθεται η φράση «και των ΦΟ.Δ.Σ.Α., καθώς» και στο τέλος της παραγράφου προστίθεται η φράση «λαμβάνοντας υπόψη, ιδίως, τους δείκτες των Παρατημάτων ΙΙΙ και Ι αντίστοιχα.» και έπειτα το εδάφιο «Προϋπόθεση για την εξέταση της συμμόρφωσης με τα κριτήρια αξιολόγησης είναι η διασφάλιση της δυνατότητας των παρόχων υπηρεσιών ύδατος και των ΦΟ.Δ.Σ.Α. για επαρκή στελέχωσή τους, σύμφωνα με τον οικείο οργανισμό».

19) Στον τίτλο του άρθρου 14 του σχεδίου νόμου η αναφορά «ου» διορθώνεται σε «του».

20) Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του εσωτερικού άρθρου 27, του άρθρου 15 του σχεδίου νόμου, η λέξη «επιβάλει» αντικαθίσταται από τη λέξη «επιβάλλει».

21) Στο προοίμιο του άρθρου 17 του σχεδίου νόμου το άρθρο «Η» αντικαθίσταται με τη λέξη «Στην».

22) Στην περ. γ) της εσωτερικής παρ. 8, του άρθρου 18 του σχεδίου νόμου, μετά τη φράση «σύμφωνα με την» προστίθεται η λέξη «υπ'» και στην περ. α) της εσωτερικής παρ. 11 η λέξη «δύναται» αντικαθίσταται από τη λέξη «δύνανται».

23) Στο προοίμιο του άρθρου 20 του σχεδίου νόμου η λέξη «Η» αντικαθίσταται με τη λέξη «Στην», και στην περ. (γ) της εσωτερικής παρ. 1 η φράση «των παρ. 8 έως 11» διαγράφεται.

24) Στο δεύτερο εδάφιο της εσωτερικής παρ. 2, του άρθρου 21 του σχεδίου νόμου, η φράση «από τον οικείο Αντιπρόεδρο ή τον Πρόεδρο της Ρ.Α.Α.Ε.Υ..» αντικαθίσταται από τη φράση «από τον οικείο Αντιπρόεδρο της Ρ.Α.Α.Ε.Υ..».

25) Στο άρθρο 23 του σχεδίου νόμου:

α) στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1, η λέξη «προισχύουσες» αντικαθίσταται από τη λέξη «προϊσχύουσες»,

β) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 μετά τη φράση «ο Πρόεδρος» προστίθεται η φράση «, ο Αντιπρόεδρος Α', ο Αντιπρόεδρος Β'», μετά τη φράση «τις θέσεις του Προέδρου» προστίθεται η φράση «της Αρχής, του Αντιπροέδρου του κλάδου Υδάτων, του Αντιπροέδρου του κλάδου Ενέργειας», το τρίτο εδάφιο της ίδιας παραγράφου: «Μέχρι τότε, για τη σύνθεση και απαρτία του οικείου κλάδου εφαρμόζεται η παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 4001/2011, περί λειτουργίας της Ρ.Α.Ε., όπως ίσχυε πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος.», διαγράφεται,

γ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3 μετά τη φράση «Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος» προστίθεται η φράση «, με την επιφύλαξη της παρ. 2,» και το τελευταίο εδάφιο της ίδιας παραγράφου: «Στην περίπτωση αυτή, αν μετά την έκδοση της Πράξης του Υπουργικού Συμβουλίου της παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 4001/2011 στον κλάδο ενέργειας δεν αντιστοιχούν περισσότερα μέλη, από τους άλλους δύο κλάδους της Αρχής, τότε εφαρμόζονται οι διά του παρόντος θεσπιζόμενοι κανόνες λειτουργίας της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. της παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 4001/2011.», διαγράφεται,

δ) στην παρ. 5 η αναφορά «, 11, 13» αντικαθίσταται από την αναφορά «και 11» και μετά τη φράση «Οργανισμού και του Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισής της» προστίθεται η φράση «, ο οποίος συντάσσεται και εγκρίνεται αμέσως μετά την πρώτη συνεδρίαση της Ολομελείας της Αρχής, έπειτα από την έκδοση της Πράξης του Υπουργικού Συμβουλίου της παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 4001/2011,»,

26) Στην παρ. Β του εσωτερικού Παραρτήματος Ι, του άρθρου 25 του σχεδίου νόμου:

α) στο προοίμιο μετά τη φράση «Η ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών αξιολογείται», προστίθεται η φράση «σε συνάρτηση με το οικείο Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων που υποβάλλεται στη Ρ.Α.Α.Ε.Υ. από τον ΦΟ.Δ.Σ.Α.,»,

β) στην περ. βα) προστίθεται η λέξη «τα», πριν τη φράση «ρεύματα υλικών»,

γ) στην περ. ββ) η φράση «τριών (3)» αντικαθίσταται από τη φράση «δύο (2)»,

δ) η περ. βστ) αντικαθίσταται ως εξής: «βστ) της ανάκτησης χωριστών υποκατηγοριών ανά ρεύμα υλικού, ιδίως ανά είδος γυαλιού (γυαλί διαφανές, πράσινο, καφέ) και είδος πλαστικού («PET», «PP», «PE»)».

27) Στο εσωτερικό Παράρτημα ΙΙΙ, του άρθρου 25 του σχεδίου νόμου:

α) στην υποπερ. αβ) της περ. α), στην υποπερ. βγ) της περ. β, στην υποπερ. γα) της περ. γ, της παρ. 1, στην περ. β) της παρ. 2, καθώς και στις υποπερ. δα) και δβ) της περ. δ) των παρ. 1 και 2, η μονάδα «μ3» τρέπεται σε «κ.μ.»,

β) στο τέλος της περ. δβ) της περ. δ) της παρ. 1 η τελεία (.) τρέπεται σε κόμμα (,) και μετά προστίθεται περ. ε) ως εξής:

«ε) Πρόγραμμα παρακολούθησης ποιότητας πόσιμου νερού.».

28) Στο άρθρο 27 του σχεδίου νόμου το πρώτο εδάφιο αριθμείται ως παρ. 1 και προστίθενται παρ. 2 έως 4 ως εξής:

«2. Οι έννομες συνέπειες που απορρέουν από την παρ. 1 καταλαμβάνουν όλες τις συμβάσεις που αναθέτει η «Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.» περιλαμβανομένων όσων η διαδικασία ανάθεσης έχει εκκινήσει, καθώς και όσων έχουν συναφθεί πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος.

3. Για ζητήματα αρμοδιότητας τεχνικού συμβουλίου, που ανακύπτουν μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος, όπου, ιδίως στον ν. 4412/2016 (Α' 147), γίνεται αναφορά σε «αρμόδιο Τεχνικό Συμβούλιο», νοείται το Τεχνικό Συμβούλιο της «Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.».

4. Αρμόδιο για την έκδοση απόφασης επί ενστάσεων που ασκούνται, μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος, στο πλαίσιο εκτέλεσης συμβάσεων έργων και μελετών που αναθέτει η «Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.», ανεξαρτήτως του νομοθετικού πλαισίου υπό το οποίο αυτές ανατέθηκαν, είναι το ασκούν καθήκοντα Προϊσταμένης Αρχής, αποφαινόμενο όργανο της «Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.».».

29) Στο προοίμιο του άρθρου 28 του σχεδίου νόμου η αναφορά στον «ν. 3199/2002 (Α' 280)», διορθώνεται σε «ν. 3199/2003 (Α' 280)» και στο τέλος της εσωτερικής παρ. 3, του ως άνω άρθρου 28 του σχεδίου νόμου, προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη εισηγήσεις, προτάσεις και γνώμες των

οικείων φορέων παροχής υπηρεσιών ύδατος, της Ένωσης Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης - Αποχέτευσης και της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος.».

30) Στο τέλος της περ. η) της παρ. 2 του εσωτερικού άρθρου 6, του άρθρου 30 του σχεδίου νόμου, αντικαθίσταται η τελεία (.) με κόμμα (,) και προστίθεται περ. θ) ως εξής: «θ) ένας (1) εκπρόσωπος από την Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος.».

31) Στην παρ. 6 του εσωτερικού άρθρου 12, του άρθρου 34 του σχεδίου νόμου, μετά τη λέξη «Οικονομικών» αντικαθίσταται η λέξη «και» με κόμμα (,) και μετά τη λέξη «Εσωτερικών» προστίθεται η φράση «και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων».

32) Στο άρθρο 35 του σχεδίου νόμου:

α) στο τέλος της περ. δ) της παρ. 1 προστίθεται η φράση «με σκοπό τη μείωση των διαρροών, καθώς και του ανθρακικού αποτυπώματος, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 4936/2022 (Α' 105),».

β) στο τέλος της περ. θ) της παρ. 1 αντικαθίσταται η τελεία (.) με κόμμα (,) και προστίθεται περ. ι) ως εξής: «ι) αξιολόγηση των επενδύσεων που απαιτούνται για να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες της πενταετίας, καθώς και αποτύπωση του τρόπου χρηματοδότησής τους.».

33) Στο άρθρο 36 του σχεδίου νόμου:

α) στην περ. β) η φράση «περ. στστ της», αντικαθίσταται από τη φράση «υποπερ. στστ) της περ. α) της»,

β) στην περ. γ) μετά τη φράση «το άρθρο 3», προστίθεται η φράση «και η περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 4» και μετά τη φράση «περί Εθνικής Επιτροπής Υδάτων» προστίθεται η φράση «και περί Κεντρικής Υπηρεσίας Υδάτων, αντίστοιχα».

Αθήνα, 20 Μαρτίου 2023

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Ευχαριστούμε πολύ.

Καλείται στο Βήμα η κ. Αντωνία Αντωνίου από το ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής.

Κύριε Κουρουμπλή, αν είστε έτοιμος θα δώσω τον λόγο σε εσάς μετά.

Κυρία Αντωνίου, έχετε τον λόγο.

**ΑΝΤΩΝΙΑ (ΤΟΝΙΑ) ΑΝΤΩΝΙΟΥ:** Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συνεχίζοντας την πρακτική της κακής νομοθέτησης η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας κατέθεσε ένα νομοσχέδιο μαμούθ με 263 ετερόκλητα άρθρα χωρίς να έχει υπάρξει καμμία διαβούλευση για το 40% των άρθρων και με διαβούλευση εξπρές για τα υπόλοιπα. Ένα νομοσχέδιο το οποίο προκάλεσε τις αντιδράσεις σύσσωμης της Αντιπολίτευσης, του συνόλου των περιβαλλοντικών οργανώσεων, της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας, της ΚΕΔΕ, της Ένωσης Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης Αποχέτευσης, του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος αλλά και της Επιστημονικής Επιτροπής της Βουλής. Η τελευταία με αξιοθαύμαστη επιστημονική τεκμηρίωση συντρίβει τον ισχυρισμό σας, ότι οι στρατηγικές προβλέψεις των νομοσχεδίων σας για το νερό, τις ΑΠΕ και την προστασία του περιβάλλοντος συμβαδίζουν με το ευρωπαϊκό κεκτημένο αλλά και την ελληνική νομολογία.

Όπως υπογραμμίζει στην έκθεσή της η Επιστημονική Υπηρεσία της Βουλής, το Ευρωπαϊκό Δίκαιο ορίζει ρητά ότι το νερό δεν είναι εμπορικό προϊόν, όπως όλα τα άλλα, αλλά αποτελεί κληρονομιά που πρέπει να προστατεύεται και να τυγχάνει της κατάλληλης μεταχείρισης. Υπογραμμίζει, επίσης, ότι η ύδρευση συνιστά υπηρεσία κοινής ωφέλειας. Είναι ξεκάθαρο πλέον ότι το εν λόγω νομοσχέδιο αποτελεί ένα ακόμα στάδιο προετοιμασίας για την ιδιωτικοποίηση και του νερού. Λέω ότι είναι ένα ακόμα στάδιο γιατί δεν πρόκειται βέβαια για το πρώτο βήμα που γίνεται προς αυτή την κατεύθυνση. Αυτή η ιδιωτικοποίηση είχε πολλά προγενέστερα στάδια με σημαντικότερο τη μεταφορά της ΕΥΔΑΠ και της ΕΥΑΘ στο Υπερταμείο από την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ. Μια μεταφορά την οποία η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας είχε τη δυνατότητα να αντιστρέψει, μετά από σχετικές αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας που την έκρινε αντισυνταγματική. Όμως η Κυβέρνηση του κ. Μητσοτάκη με τον νόμο 4964 του 2022 κινήθηκε αντίθετα προς τις αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας. Όχι μόνο δεν αφαίρεσε από το Υπερταμείο τις δύο μεγαλύτερες επιχειρήσεις διαχείρισης υδάτων στην Ελλάδα αλλά επιβεβαίωσε πραξικοπηματικά την υπαγωγή του σε αυτό.

Κύριοι της Κυβέρνησης, με το παρόν νομοσχέδιο θεσπίζετε σήμερα μια παγωμένη μνημονιακή ρύθμιση, μια ρύθμιση την οποία σύμφωνα με τα λεγόμενα του κ. Καλογιάννη και του κ. Φάμελλου στην επιτροπή, οι μνημονιακές κυβερνήσεις την είχαν αποτρέψει. Εσείς όχι μόνο την επαναφέρετε αλλά την κάνατε και ορόσημο το Ταμείου Ανάκαμψης. Ένα ορόσημο το οποίο είχε προγραμματιστεί στο σχέδιο «Ελλάδα 2.0» για τα τέλη του 2023 αλλά εσείς το προωθείτε κακήν κακώς και όχι τυχαία σε ένα από τα τελευταία νομοσχέδια της παραπαίουσας πλέον Κυβέρνησής σας. Ένα ορόσημο με το οποίο εξευτελίζετε με τον πιο φαιδρό τρόπο το επιτελικό σας κράτος το οποίο δηλώνει ανίκανο να συντονίσει τις εποπτείες του νερού. Και αντί να υπάρχει μια ενιαία δημόσια αρχή που θα ελέγχει, θα αξιολογεί και θα τιμολογείται και τις υπηρεσίες ύδρευσης, άρδευσης και λυμάτων λειτουργώντας σύμφωνα με το Σύνταγμα, την οδηγία 2000/60 και τις αποφάσεις του Σ.τ.Ε., μεταφέρετε όλες αυτές τις ευθύνες σε μια ανεξάρτητη αρχή.

Αλλά η ιδιωτικοποίηση του νερού είχε και άλλες προγενέστερες υπογραφές της Νέας Δημοκρατίας. Σας υπενθυμίζω ότι πάλι το Συμβούλιο της Επικρατείας ακύρωσε τον διαγωνισμό για τη σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα για το εξωτερικό υδροδοτικό σύστημα της Αττικής με το ίδιο πνεύμα που είχαν οι αποφάσεις του για την ΕΥΔΑΠ και την ΕΥΑΘ. Αυτό όμως δεν πτόησε ούτε εσάς ούτε και όσους επιθυμούν τη δημιουργία μιας αγοράς και στην ύδρευση. Εσείς συνεχίζετε ακάθεκτοι και προκηρύξατε ΣΔΙΤ για την ύδρευση της Κέρκυρας. Σκοπός σας είναι να εξυπηρετήσετε μια συγκεκριμένη επιχειρηματική ολιγαρχία την ίδια που επιβάλλει τις αποφάσεις σας και για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας αλλά και σε άλλα θέματα.

Αυτό το κάνετε με μια σειρά από ρυθμίσεις. Πρώτον επιτρέπετε να χορηγούνται ανεμογεννήτριες εικοσαετίας, δηλαδή, αυτές που υποχρεωτικά αποσύρονται από τις άλλες χώρες.

Δεύτερον, προβλέπετε κατά παρέκκλιση διατάξεις ενίσχυσης για υβριδικούς σταθμούς στα μη διασυνδεδεμένα νησιά.

Τρίτον, δεν λαμβάνετε επαρκή αντισταθμιστικά μέτρα για την εξασφάλιση της συνολικής συνοχής του δικτύου «NATURA 2000» από τις επιπτώσεις που προκαλούν τα υπεράκτια αιολικά.

Τέταρτον, αλλάζετε το περιεχόμενο των ειδικών περιβαλλοντικών μελετών.

Πέμπτον, προβλέπετε εξυπηρετήσεις με φωτογραφικές διατάξεις για ξενοδοχεία τις οποίες ο κ. Θεοχάρης παλαιότερα αναγκάστηκε να αποσύρει, επιχειρώντας πάλι την προσμέτρηση των δασών στην αρτιότητα και χρησιμοποιείτε το δάσος για οικιστική ανάπτυξη. Την ίδια στιγμή, όμως, απαξιώνετε τις μικρές ιδιοκτησίες και τις οδηγείτε σε εξαγορά από επενδυτές σε εξευτελιστικές τιμές με τις ρυθμίσεις που έχετε ήδη ψηφίσει για την εκτός σχεδίου δόμηση και την συνεπακόλουθη πρόσφατη απόφαση 176/2023 του Σ.τ.Ε., η οποία έχει μπλοκάρει την έκδοση οικοδομικών αδειών για όσους έχουν ακόμη αυτό το δικαίωμα λόγω έλλειψης χαρακτηρισμού των κοινόχρηστων οδών.

Έκτον, βάζετε για μια ακόμα φορά εμπόδια στις ενεργειακές κοινότητες.

Έβδομον, μετά από οκτώ χρόνια εμπαιγμού τόσο από την προηγούμενη κυβέρνηση όσο και από τη δική σας, προωθείτε ρύθμιση για την κατάργηση του άρθρου 28 του ν.3937/2011 του ΠΑΣΟΚ με τον οποίο νομοθετήθηκε η μετεγκατάσταση της Ακρινής. Αγνοείτε προκλητικά και τη σχετική απόφαση του Σ.τ.Ε., αλλά και τη βούληση της τοπικής κοινωνίας που εκφράστηκε πρόσφατα μέσα από δημοψήφισμα με συντριπτική πλειοψηφία και την οποία εμείς στηρίζουμε.

Το νομοσχέδιό σας αποτελεί ένα ακόμα νομοθέτημα δείγμα εξυπηρέτησης συμφερόντων και πελατειακής λογικής που κινείται στην ίδια κατεύθυνση με τον αντιπεριβαλλοντικό νόμο Χατζηδάκη και γι' αυτό βέβαια, καταψηφίζουμε το νομοσχέδιό σας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Και εμείς ευχαριστούμε, κυρία Αντωνίου και για την τήρηση του χρόνου.

Τον λόγο έχει ο κ. Παναγιώτης Κουρουμπλής από τον ΣΥΡΙΖΑ – Προοδευτική Συμμαχία.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ:** Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έρχομαι από μια εκδήλωση όπου ο ομιλητής μάς ζήτησε να κάνουμε ένα λεπτό σιγή γι' αυτό το φοβερό έγκλημα που συνετελέσθη στα Τέμπη και έχασαν τη ζωή τους με τον πιο βίαιο τρόπο πενήντα επτά νέα παιδιά πάνω στο άνθος της ηλικίας τους και αρκετοί αγνοούνται. Γιατί ακούω τα media συνεχώς να μιλάνε για πενήντα επτά, αλλά για τους αγνοούμενους δεν μιλάει κανείς.

Κύριε Πρόεδρε, θα μου επιτρέψετε να σας πω ότι αν συνέβαινε ή σε εσάς ή σε εμένα ένα από αυτά τα παιδιά να ήταν παιδιά μας, θα μας άρεσε η κουβέντα «η θυσία»; Δεν υπάρχει η γενναιότητα σε ένα πολιτικό σύστημα Κοινοβουλευτικής Δημοκρατίας, όπου υπάρχουν κανόνες -γιατί τη βαριά πολιτική ευθύνη έχει κάθε φορά η Κυβέρνηση, στη θητεία της οποίας συμβαίνει ένα τόσο μεγάλο γεγονός- και μάλιστα σε μια Κυβέρνηση που κυβερνά τέσσερα ολόκληρα χρόνια; Εκεί είμαστε.

Αρκεί, κύριε Πρόεδρε, να διαβάσει κανείς μόνο τη διαδικασία μετάταξης του συγκεκριμένου ανθρώπου. Στις 5 Απριλίου έγιναν οι αιτήσεις, όριζε ότι μέχρι «σαράντα οχτώ» θα ήταν το όριο ηλικίας, ο άνθρωπος αυτός έκανε 15 Απριλίου την αίτηση, 17 Απριλίου έκλεισε η πλατφόρμα, 30 βγήκε η εγκύκλιος ότι δεν ίσχυε το όριο ηλικίας. Αυτό δεν είναι κράτος των αρίστων, δεν είναι κράτος των αρεστών, είναι κράτος Κωλλέτη. Περί αυτού πρόκειται. Πραγματικά, κύριε Πρόεδρε, ως Βουλευτής του ελληνικού Κοινοβουλίου -και όχι στη λογική «όλοι φταίμε» και στο τέλος δεν φταίει κανείς, υπάρχουν συγκεκριμένες πολιτικές ευθύνες μιας Κυβέρνησης τεσσάρων χρόνων-, ως απλώς Βουλευτής του ελληνικού Κοινοβουλίου αισθάνομαι απολογούμενος απέναντι στον ελληνικό λαό.

Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, παραμονές εκλογών και ο κ. Στάσσης με τους πολύ πλούσιους μισθούς ετοιμάζεται να αγοράσει με δάνειο 800 εκατομμυρίων μια χρεοκοπημένη εταιρεία της Ρουμανίας, στην οποία ήταν πρόεδρος και το επιτρέπετε. Δεν θα το χρεωθεί αυτό ο κ. Στάσσης. Θα το κουβαλάτε εσείς, κύριε Υπουργέ. Και επειδή ξέρω ότι δεν είστε ένας άνθρωπος αυτών των συμπεριφορών προσέξτε. Θα το κουβαλάτε σε όλη σας τη ζωή. Οφείλετε να το κρατήσετε πίσω και όταν έρθει η νέα κυβέρνηση που θα εκλέξει ο ελληνικός λαός, να γίνει αυτό που πρέπει να γίνει, αν θα γίνει.

Επίσης, κύριε Υπουργέ, θα μου επιτρέψετε πριν μπω στο μεγάλο θέμα του νερού, να πω δυο πράγματα σε ό,τι αφορά τις επιτροπές των ενστάσεων για το κτηματολόγιο. Κύριε Υπουργέ, δεν έχουν πληρωθεί ακόμα οι άνθρωποι αυτοί. Δεν έχουν πληρωθεί ακόμα. Καλώς αλλάξατε και βελτιώσατε κάπως τις αποδοχές τους, αλλά πάλι δεν έχουν πληρωθεί. Η επιτροπή στην ανατολική Αττική δεν έχει λειτουργήσει ποτέ. Είναι κράτος λειτουργίας σωστό μετά από διακυβέρνηση τεσσάρων χρόνων; Αν το θεωρείτε, να μου το πείτε και θα σας ζητήσω συγγνώμη.

Επίσης, αυτή η τελευταία απόφαση του Συμβουλίου Επικρατείας που ορίζει ότι για να μπορούν να είναι οικοδομήσιμα τα κτήματα στην περιφέρεια πρέπει να υπάρχει δημοτικός δρόμος. Δεν ξέρω πώς θα το αντιμετωπίσετε, αλλά δημιουργεί μια μεγάλη αναστάτωση αυτό το ζήτημα.

Κύριε Πρόεδρε, όσον αφορά το ζήτημα του νερού, έχει ειπωθεί ποια είναι η αξία του και εγώ μάλιστα θα έλεγα ποια είναι η πολιτιστική του αξία σε μια κοινωνία. Δεν θα πω τίποτα περισσότερο. Κάποτε ο αείμνηστος Ανδρέας Παπανδρέου είχε πει ότι αν η Ελλάδα προστατεύσει τα νερά της, γιατί πραγματικά έχουμε καλής ποιότητας νερά, θα εξασφαλίσει το μέλλον της για τα επόμενα διακόσια χρόνια. Έχει αξία αυτή η σκέψη. Και αντί να οργανώσουμε τη γραμματεία διαχείρισης του νερού, να τη στηρίξουμε με κάθε τρόπο, να τη στελεχώσουμε, να προστατεύσουμε το νερό σε ό,τι αφορά την ποιότητά του και σε ό,τι αφορά, κύριε Υπουργέ, στα παλαιού τύπου δίκτυα άρδευσης όπου χάνεται πολύ νερό -γιατί δεν έχουμε σύγχρονα δίκτυα-, αντί λοιπόν στο Πρόγραμμα Ανάκαμψης να έχετε ένα μεγάλο πρόγραμμα αναβάθμισης αυτών των δικτύων, τα χρήματα φοβάμαι θα πάνε ό,τι έγινε και με το σχέδιο Μάρσαλ. Το νερό, λοιπόν, είναι ένα ύψιστης σημασίας αγαθό.

Εγώ θέλω να είμαι δίκαιος. Όλα τα χρόνια της Μεταπολίτευσης υπήρξε ένας κοινός τόπος, σε μεγάλο βαθμό, όλων των κυβερνήσεων ότι το νερό δεν πρέπει να ιδιωτικοποιηθεί. Θα μου πείτε: «Έχετε διαβάσει, κύριε Κουρουμπλή, ότι ιδιωτικοποιείται το νερό»; Όχι, δεν το έχω διαβάσει, αλλά επειδή ξέρουμε ποιες είναι οι τακτικές και οι πρακτικές, θεωρώ ότι δια της τεθλασμένης το νερό θα χάσει τα ποιοτικά του χαρακτηριστικά αν πάει στον ιδιωτικό τομέα. Είδατε τι έχει γίνει στο Βερολίνο, στο Λονδίνο και αλλαχού. Βεβαίως θα πει ο κόσμος ότι ένα αγαθό -ας δεχτώ ότι έχει τη δυνατότητα να είναι κάπως αταξικό, ας μου επιτραπεί αυτός ο νεολογισμός- που όλοι οι άνθρωποι μπορούν να το έχουν στην επάρκεια που πρέπει να το έχουν, δεν θα το έχουν.

Και βεβαίως, μέχρι σήμερα τα λύματα δεν είχαν μπει στη λογική του κοστολογίου. Θα μπει και αυτό. Είναι βέβαιο ότι θα μπει και αυτό το ζήτημα. Και αυτό είναι ένα πολύ μεγάλο ζήτημα όπου δεν έχετε μόνο συλλήβδην την Αντιπολίτευση. Εγώ πιστεύω ότι υπάρχουν πάρα πολλοί Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας -είναι παραμονές εκλογών τώρα και δεν μπορούν εύκολα να τοποθετηθούν οι άνθρωποι, δεν θεωρώ ότι εγώ είμαι πιο ευαίσθητος από άλλους Βουλευτές, συναδέλφους της Νέας Δημοκρατίας- που δεν πιστεύουν ότι πρέπει να προχωρήσετε σε μία τέτοια διαδικασία και να το πάτε σε έναν οργανισμό, στον οποίο αντί να αυξηθούν οι προσλήψεις, πρώτα έπρεπε να τον ενισχύσετε, να τον καταστήσετε έναν ικανό οργανισμό, να μπορεί να αναλάβει και καινούργια καθήκοντα. Το ίδιο είχατε κάνει και με την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Ολοκληρώστε, σας παρακαλώ.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ:** Δώσατε αρμοδιότητες χωρίς προσλήψεις. Το ίδιο γίνεται σε όλες σχεδόν τις ανεξάρτητες αρχές. Δεν μπορεί να λειτουργήσει ένα σύγχρονο κράτος.

Και θα κλείσω, κύριε Πρόεδρε, με το εξής.

Κύριε Υπουργέ, το θέμα ΤΟΕΒ και ΓΟΕΒ. Είστε από αγροτική περιοχή. Όλοι αυτοί οι οργανισμοί είναι χρεοκοπημένοι στη ΔΕΗ. Είναι καταχρεωμένοι στη ΔΕΗ. Πρέπει να βρείτε έναν τρόπο έστω και τώρα να τους δανειοδοτήσετε με ένα άτοκο δάνειο, να βάλουν φωτοβολταϊκά να μπορέσουν πραγματικά να ποτίσουν τους κάμπους.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Σας παρακαλώ, ολοκληρώστε.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ:** Και κυρίως, να προσέξουν όλοι εδώ, ο θεσμός των ενεργειακών κοινοτήτων που πραγματικά είναι μια πολιτική διάχυσης της πράσινης ενέργειας στους κατοίκους κυρίως της υπαίθρου, να μην γίνει με διάφορα τερτίπια οικογενειακή υπόθεση κάποιων επιτηδείων.

Δώστε λοιπόν, τη δυνατότητα έστω και μονάδων πολύ μικρών στις στέγες των αγροτικών σπιτιών, να κρατήσουμε τους αγρότες στα σπίτια τους, στα χωριά τους.

Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Ευχαριστούμε πολύ.

Ο Βουλευτής Κωνσταντίνος Βλάσης ζητεί άδεια ολιγοήμερης απουσίας στο εξωτερικό, για το διάστημα 23 έως 31 Μαρτίου. Η Βουλή εγκρίνει;

**ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Μάλιστα, μάλιστα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Συνεπώς η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

Καλείται στο Βήμα ο κ. Σαρακιώτης Ιωάννης από τον ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία και θα κλείσουμε με την κ. Σκούφα.

Κύριε Σαρακιώτη, έχετε τον λόγο.

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΑΚΙΩΤΗΣ:** Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μετά την κατάθεση και του υπό συζήτηση νομοσχεδίου από την Κυβέρνηση ομολογώ ότι πλέον δεν πρέπει να μας εκπλήσσει απολύτως τίποτα.

Με την κοινωνία συντετριμμένη και βυθισμένη στη θλίψη μετά το δυστύχημα στα Τέμπη και την απώλεια δεκάδων συμπολιτών μας, χωρίς ίχνος πολιτικής νομιμοποίησης, μόλις λίγες ημέρες, λίγους μήνες πριν τις εκλογές η Νέα Δημοκρατία επιδιώκει να εξοφλήσει και τα τελευταία γραμμάτια με την ιδιωτικοποίηση του υπέρτατου αγαθού, του νερού.

Μια κυβέρνηση σε αποδρομή επιχειρεί να δεσμεύσει την ελληνική πολιτεία και την ελληνική κοινωνία επί μείζονος και στρατηγικής σημασίας ζητήματα, χωρίς να ακούει τους πολίτες, τις περιβαλλοντικές οργανώσεις, τους αιρετούς της αυτοδιοίκησης, αλλά και τους λοιπούς επιστημονικούς φορείς.

Και ενώ μετά από τέσσερα χρόνια διακυβέρνησης θα περίμενε κανείς ότι θα έχετε διδαχθεί κάτι, ιδίως μετά την καταστροφική απόφαση της απώλειας του δημοσίου ελέγχου της ΔΕΗ, εσείς συνεχίζετε ακάθεκτοι και μη παραδειγματιζόμενοι.

Έξι μήνες πριν τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία και ενώ το ύψος των λογαριασμών του ρεύματος είχε ήδη διπλασιαστεί, αυτό δεν σας απέτρεψε από το να ξεπουλήσετε το κρίσιμο 17% από την πρώην Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού με τα γνωστά αποτελέσματα, τα οποία βιώνουν τα τελευταία χρόνια τα νοικοκυριά και οι επιχειρήσεις, πλήττοντας καίρια τις αναπτυξιακές προοπτικές της χώρας μας.

Σήμερα χωρίς κοινωνικό μέρισμα επιχειρείτε να πράξετε τα ίδια ακριβώς με το νερό. Εκτός μνημονίων χωρίς την ανάγκη εκπλήρωσης υποχρεώσεων προς τους θεσμούς, χωρίς να είναι όρος για την εκταμίευση δόσεων από το ταμείο ανάκαμψης. Απλά επειδή το πιστεύετε και υπηρετείτε ένα συγκεκριμένο πολιτικό σχέδιο.

Η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ οφείλω να υπενθυμίσω ότι αντιτάχθηκε σθεναρά το 2016 και πέτυχε τότε την αποσόβηση της υπαγωγής της διαχείρισης του νερού και των απορριμμάτων σε ρυθμιστική αρχή, αλλά η Νέα Δημοκρατία σήμερα επαναφέρει τη συζήτηση με το αστείο πραγματικά επιχείρημα της έλλειψης σε επίπεδο διοίκησης, ελλείψεις που οι ίδιοι εσείς δημιουργήσατε μετά την κατάργηση της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος.

Και αν αυτή δεν είναι μεθόδευση, πραγματικά αναρωτιέται κανείς τι συνιστά μεθόδευση, αδιαφορώντας πλήρως για όσα σας

καταλογίζουν οι επτά εγνωσμένης δράσης περιβαλλοντικές οργανώσεις, οι οποίες αποκαλούν το παρόν νομοσχέδιο καταστροφικό.

Η Ένωση Διοικητικών Δικαστών αναφέρεται σε απώλεια του χαρακτήρα του πόσιμου ύδατος ως κοινωνικού αγαθού, προτάσσοντας την απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, σύμφωνα με την οποία για την εξασφάλιση της υγείας των πολιτών δεν νοείται παρά μόνο άμεσος κρατικός έλεγχος στους παρόχους υπηρεσιών ύδατος, ο οποίος δεν μπορεί να υποκατασταθεί με την απλή εποπτεία μέσω της δημιουργούμενης ανεξάρτητης ρυθμιστικής αρχής αποβλήτων, ενέργειας και υδάτων. Η Ένωση Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης-Αποχέτευσης υπενθυμίζει σαφέστατα το αυτονόητο για όλους πλην της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας, δηλαδή, ότι δεν υφίσταται αγορά νερού και άρα δεν υπάρχει καμμία ανάγκη ύπαρξης ρυθμιστικής αρχής.

Είναι, λοιπόν, πασιφανές ότι η Κυβέρνηση ανοίγει την κερκόπορτα για τη δημιουργία μιας τέτοιας αγοράς για το υπέρτατο κοινωνικό αγαθό μέσω ενός νομοσχεδίου διακοσίων εξήντα τριών άρθρων χωρίς ουσιαστική δημόσια διαβούλευση και με ολόκληρη την κοινωνία απέναντί της.

Και επειδή σήμερα τόσο από την τοποθέτηση του κυρίου Υπουργού όσο και από τις τοποθετήσεις συναδέλφων της Νέας Δημοκρατίας βλέπουμε, ότι ακολουθείτε την πάγια, την σταθερή τακτική της απαξίωσης οργανισμών, αυτή τη φορά βάλατε στο στόχαστρο της ΔΕΥΑ και ακούσαμε πολλά και διάφορα, θα ήθελα να αναφερθώ στο παράδειγμα της Δημοτικής Επιχείρησης Ύδρευσης-Αποχέτευσης Λαμίας, της ΔΕΥΑΛ, που αποτελεί έναν οργανωτικά και λειτουργικά άρτιο φορέα, οι άνθρωποι του οποίου όπως και οι τοπικοί αυτοδιοικητικοί φορείς εκφράζουν την έντονη αντίθεσή τους στην εμπορευματοποίηση του νερού που επιχειρείται σήμερα.

Και ας δούμε τώρα πως έχει στηρίξει την τοπική κοινωνία η ΔΕΥΑΛ Λαμίας τα τελευταία χρόνια της κρίσης. Παραθέτω ενδεικτικά: μειώσεις τιμολογίων, θέσπιση κοινωνικών τιμολογίων σε ευπαθείς ομάδες καταναλωτών, επέκταση του κοινωνικού τιμολογίου σε οικονομικά ευπαθείς ομάδες ως συνέπεια της κρίσης, παραδείγματος χάριν σε μακροχρόνια ανέργους. Επέκταση του χρόνου πίστωσης, ρυθμίσεις ανεξόφλητων λογαριασμών, παροχή έκπτωσης σε καταναλωτές που εξοφλούν εμπρόθεσμα και έγκαιρα τους λογαριασμούς τους. Απαλλαγή ευάλωτων καταναλωτών σε συνεργασία με τις κοινωνικές δομές του Δήμου Λαμίας. Απορρόφηση ευρωπαϊκών κονδυλίων ύψους 80 εκατομμυρίων ευρώ σε επίπεδο προϋπολογισμών σε βάθος δεκαετίας, μέσω προγραμματικών συμφωνιών για την εκτέλεση έργων ύδρευσης και προστασίας του περιβάλλοντος με παράλληλη οικονομική ενίσχυση της τοπικής αγοράς, με προμήθεια υλικών, απασχόληση εργαζομένων και άλλους τρόπους. Αυτόν τον κοινωνικό χαρακτήρα επιθυμείτε να αποδιαρθρώσετε και να υπονομεύσετε τη συμβολή των ΔΕΥΑ στην περιφερειακή ανάπτυξη.

Παρόμοιες κυβερνητικές πρακτικές υπονόμευσης του κοινωνικού χαρακτήρα του έργου που προσφέρουν οι εν λόγω φορείς διαπιστώνονται και σε έναν άλλο τομέα, αυτόν της διαχείρισης των απορριμμάτων. Στη Στερεά Ελλάδα η Κυβέρνηση έχει καθυστερήσει επί τέσσερα χρόνια να προχωρήσει το εν λόγω ζήτημα με τον κίνδυνο απώλειας ευρωπαϊκών κονδυλίων, ύψους 112 εκατομμυρίων ευρώ να είναι πλέον ορατός. Εξίσου ορατός είναι και ο κίνδυνος επιβάρυνσης των πολιτών μέσω των δημοτικών τελών, καθόσον η εκχώρηση των έργων απορριμμάτων σε ιδιώτες και η απώλεια ευρωπαϊκών και δημόσιων χρηματοδοτήσεων που η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ είχε διασφαλίσει, θα σημάνει μετακύλιση του κόστους στους πολίτες και αλλαγή των χαρακτηριστικών των μονάδων προς την παραγωγή δευτερογενών καυσίμων για να καταστεί βιώσιμη η επιλογή της καύσης.

Αποκορύφωμα του εμπαιγμού από πλευράς της Κυβέρνησης αποτέλεσε η πρόσφατη συνάντηση δημάρχου της Στερεάς Ελλάδας με τον Υπουργό Ανάπτυξης κ. Γεωργιάδη κατά την οποία έλαβαν την φοβερή πραγματικά υπόσχεση ότι θα μιλήσει ο ίδιος στον Υπουργό Περιβάλλοντος. Αυτή πραγματικά είναι η πρότασή σας για την επίλυση του προβλήματος που επί τέσσερα χρόνια εσείς δημιουργήσατε με τη διαχείριση των απορριμμάτων; Τέτοιου είδους προεκλογικοί τακτικισμοί προκειμένου να κερδηθεί λίγος χρόνος ακόμη δεν αφορούν κανέναν και δεν μπορούν να εξαπατήσουν πλέον κανέναν.

Η περίπτωση της Στερεάς Ελλάδος είναι χαρακτηριστική και καθόλου τυχαία της συνολικής μεθόδευσης από πλευράς της Κυβέρνησης, καθώς η επιλογή της καύσης στη διαχείριση απορριμμάτων θεσμοθετήθηκε με τον ν.4819/2021. Τελικός στόχος είναι η λύση των ΣΔΙΤ να αποτελέσει μονόδρομο και μαζί με αυτή η υπέρμετρη επιβάρυνση των πολιτών, λογική την οποία συναντήσαμε στη ΔΕΗ και τις αρνητικές συνέπειές της κινδυνεύουμε σήμερα να τις βιώσουμε και στο νερό και στα απορρίμματα. Όμως, να είστε βέβαιοι ότι δεν θα σας το επιτρέψουμε. Δεν διαθέτετε πλέον καμμία κοινωνική νομιμοποίηση και δεν θα αφήσουμε να τελεστεί ένα ακόμη έγκλημα εις βάρος των Ελλήνων πολιτών.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Κι εμείς ευχαριστούμε.

Την αυλαία για σήμερα θα ρίξει η κ. Ελισσάβετ Σκούφα από τον ΣΥΡΙΖΑ.

**ΕΛΙΣΣΑΒΕΤ ΣΚΟΥΦΑ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όσοι παρακολουθήσαμε τις τέσσερις συνεδριάσεις της Διαρκούς Επιτροπής Παραγωγής και Εμπορίου είδαμε μια σειρά ψεμάτων να ξεδιπλώνονται ανερυθρίαστα ακόμη και μπροστά στους προσκεκλημένους φορείς κατά την ακρόαση των φορέων.

Κύριε Υπουργέ, σήμερα ευτυχώς δεν ακούσαμε αυτό που λέγαμε κατά τις συνεδριάσεις της επιτροπής ότι τάχα η υπαγωγή των υδάτων, της αποχέτευσης και των απορριμμάτων κάτω από αυτή τη νέα διευρυμένη ρυθμιστική αρχή που θέλετε να φτιάξετε ότι τάχα αποτελεί αιρεσιμότητα προκειμένου, να εκταμιευθούν τα κονδύλια από το Ταμείο Ανάκαμψης. Αυτή την καραμέλα, επιτρέψτε μου, σήμερα δεν την άκουσα με χαρά από κανένα Βουλευτή του κυβερνώντος κόμματος, προφανώς, γιατί ο εισηγητής μας, Τομεάρχης Ενέργειας και πρώην Υπουργός κ. Σωκράτης Φάμελλος, έδειξε ότι καμμία αιρεσιμότητα δεν αποτελεί η αντισυνταγματική συμπερίληψη των νερών, της αποχέτευσης και των απορριμμάτων κάτω από μια ρυθμιστική αρχή ελεύθερης αγοράς, παρά αποτελεί δική σας πρόταση.

Όσοι ήμαστε Βουλευτές και ήμασταν από το 2019 και μετά δεν ξεχνάμε φυσικά την πρώτη φορά που εισήχθη ο θεσμός των ΣΔΙΤ σε ό,τι έχει να κάνει ευρύτερα με τη διαχείριση του νερού και δεν θα ξεχάσουμε πολύ συγκεκριμένα ότι όταν η Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη κατέθεσε στην Επιτροπή Οικονομικών το ελληνικό σχέδιο για το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας πρώτο-πρώτο φιγουράριζε, με ελάχιστα κονδύλια παρ' όλα αυτά, η κατασκευή αρδευτικών έργων με τη μέθοδο των ΣΔΙΤ. Σύσσωμη τότε η Αντιπολίτευση και φυσικά οι Βουλευτές και οι Βουλεύτριες του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία τονίσαμε ότι εισάγεται έτσι ο ιδιωτικός παράγοντας, η οικονομία με ιδιωτικά κριτήρια κέρδους σε έναν τόσο νευραλγικό τομέα όπως είναι η άρδευση των χωραφιών και των καλλιεργειών και της πρωτογενούς παραγωγής στη χώρα μας με ό,τι αυτό σημαίνει για την τιμολόγηση της παροχής άρδευσης, αρδευτικού νερού στις καλλιέργειες, με τον έμμεσο ή και άμεσο έλεγχο. Γιατί όταν ελέγχεις το νερό ελέγχεις τις καλλιέργειες και την παραγωγή. Έτσι δεν είναι; Παρ' όλα αυτά το αφτί κανενός δεν ίδρωσε. Συνεχίσατε και την καταθέσατε. Δική σας πρόταση ήταν για ΣΔΙΤ στα αρδευτικά έργα, δική σας πρόταση είναι και τώρα. Σε εφημερίδα όχι του ΣΥΡΙΖΑ, όχι της Αντιπολίτευσης φιγουράρει αυτό το εξαιρετικό πράγμα που λέγεται αρδευτικά έργα στη χώρα κόστους 1 δισεκατομμυρίου με ΣΔΙΤ, όμως, προσέξτε, κυρίες και κύριοι, με τις τρεις μεγαλύτερες κοινοπραξίες. Άρα, στην άρδευση των χωραφιών των αγροτών μας ήδη έχει επισέλθει ο ιδιωτικο-οικονομικός παράγοντας, για να μην γελιόμαστε.

Τα ΣΔΙΤ έχουν επίσης επισέλθει και σε έργα βιολογικού καθαρισμού και μάλιστα η συγκεκριμένη Κυβέρνηση είναι που νομοθέτησε για την παραχώρηση λειτουργίας και συντήρησης υποδομών αποχέτευσης. Οι βιολογικοί λοιπόν με δική σας νομοθέτηση πήγαν επίσης στα χέρια ιδιωτών ακόμα και αν δεν το θέλουν οι δήμοι. Με δική σας νομοθέτηση για τον εθνικό σχεδιασμό

για τα απορρίμματα, ν.4819/2021, θεσπίσατε την ιδιωτική οικονομία, τους ιδιώτες ακόμα και στις ιδιωτικές μονάδες επεξεργασίας και καύσεις όσον αφορά τη διαχείριση απορριμμάτων. Και φυσικά εισάγατε τα ΣΔΙΤ ακόμα και σε υφιστάμενες εγκαταστάσεις αποχέτευσης.

Άρα, ήδη η είσοδος του ιδιωτικού παράγοντα έχει επισέλθει στον τομέα της αποχέτευσης του νερού -προς το παρόν εκτός από το πόσιμο νερό- άρα και στα απορρίμματα. Για ποιο πράγμα συζητάμε; Για το αν θα ιδιωτικοποιηθεί; Μα ήδη με κάποιο ποσοστό ιδιωτικοποιήθηκε μέσω των ΣΔΙΤ.

Από κει και πέρα, κύριε Υπουργέ, δεν έχω ξαναζήσει στα οκτώ χρόνια της βουλευτικής θητείας μου, να είναι απέναντι σε μια νομοθετική πρωτοβουλία όλη μα όλη η κοινωνία, ανεξαρτήτως κομματικής ένταξης, ο ίδιος ο Πρόεδρος της ΚΕΔΕ, στην επιτροπή να είναι πιο λάβρος και από τους εργαζόμενους στις ΕΥΑ, η ίδια η ΔΕΥΑ, η Ένωση των ΔΕΥΑ, να σας λέει ότι αυτό που πάτε να κάνετε είναι αντισυνταγματικό, διότι το Σύνταγμά μας προβλέπει τη στενή συνάρτηση και συνάφεια, όπως μας λέει και η Επιτροπή της Βουλής στην έκθεσή της, δεν νοείται η ύδρευση και η αποχέτευση μακριά από τον στενό πυρήνα, επί λέξει, της κρατικής εξουσίας. Ύδρευση, αποχέτευση ίσον μέσα στον πυρήνα της κρατικής εξουσίας. Και πετάτε ξαφνικά αυτή τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας, τη διευρύνετε, την υποστελεχωμένη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας, προβλέπετε στη διεύρυνση του πεδίου της μόνο την ύπαρξη τριών ειδικών συμβούλων, με παχυλούς μισθούς, γαλάζια golden boys και μάλιστα στο άρθρο 10, κάτι που δεν έχει τονιστεί, μας λέτε ότι η διευρυμένη αυτή ΡΑΑΕΥ θα ελέγχει και θα εκπονεί σχέδια με το 10% του προσωπικού της ΡΑΕ. Και οι υπόλοιποι από πού θα είναι; Θα είναι με outsourcing Δηλαδή οι ιδιώτες τι θα έρχονται να ελέγξουν; Τις πρώην δημοτικές επιχειρήσεις νερού; Και γιατί λέω πρώην δημοτικές επιχειρήσεις νερού; Διότι ήδη από το 2020 γαλάζια στελέχη, κυβερνητικοί Βουλευτές, έλεγαν για ανάγκη συγχωνεύσεων των ΔΕΥΑ και ακόμη και ΣΔΙΤ στον τομέα των ΔΕΥΑ.

Όμως, θέλω να αναφερθώ σε ένα ακόμη πάρα πολύ βασικό, με την κύρια έννοια της λέξης, γεγονός. Όταν ήρθε η DG REGIO...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Και με αυτό κλείστε, σας παρακαλώ.

**ΕΛΙΣΣΑΒΕΤ ΣΚΟΥΦΑ:** Και ολοκληρώνω με το εξής.

Αγαπητοί συνάδελφοι, από τις τριανταπέντε ΔΕΥΑ που ελέγχθησαν μία εξ αυτών ήταν και η ΔΕΥΑ Κατερίνης. Έχω διαβάσει μετά λεπτομερείας το πόρισμα της DG REGIO. Πουθενά δεν κάνει λόγο για ίδρυση νέας ανεξάρτητης ρυθμιστικής αρχής, που ξαναλέω ότι είναι για να ελέγχει την ελεύθερη οικονομία και τον ανταγωνισμό. Αντίθετα, μιλάει για υποστελέχωση των ΔΕΥΑ.

Η ΔΕΥΑ Κατερίνης, κύριε Υπουργέ, από το 2019 είχε ζητήσει δεκαοκτώ μόνιμους υπαλλήλους, γιατί είναι αποψιλωμένη από τότε που ξεκίνησαν τα μνημόνια. Πού πήγε αυτό το αίτημα; Δεν θα τους πληρώνει αυτούς τους δεκαοκτώ υπαλλήλους το κράτος. Ανταποδοτικά πληρώνονται. Γιατί δεν δίνετε το «πράσινο» φως να στελεχωθούν οι ΔΕΥΑ;

Και επίσης, η DG REGIO κάνει λόγο για εκτόξευση του λειτουργικού κόστους των ΔΕΥΑ.

Αγαπητοί συνάδελφοι, όταν το έμαθα, σοκαρίστηκα! Οι ΔΕΥΑ, λέει, πληρώνουν το ενεργειακό κόστος με βάση το οικιακό τιμολόγιο. Μιλάμε, δηλαδή, για επιχειρήσεις που λειτουργούν βιολογικούς και έχουν οικιακό τιμολόγιο;

Μιλάμε για επιχειρήσεις, κύριε Υπουργέ, σαν τη ΔΕΥΑ Κατερίνης, που έχουν καταθέσει μελέτες για να αντιμετωπίσουν οι ίδιες το υψηλό ενεργειακό κόστος για φωτοβολταϊκά πάρκα και ακόμη δεν τις έχετε συνδέσει, γιατί δεν υπάρχει, πρώτον, διαθέσιμος ηλεκτρικός χώρος, γιατί έχουν προλάβει οι μεγάλες κοινοπραξίες να τον καταλάβουν όλο και γιατί δεν έχετε εκταμιεύσει ούτε σεντ από τα 100 εκατομμύρια του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας; Ιδού το παράδειγμα. Το καταθέτω στα Πρακτικά!

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Ελισσάβετ Σκούφα καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Ολοκληρώστε, σας παρακαλώ, κυρία Σκούφα.

**ΕΛΙΣΣΑΒΕΤ ΣΚΟΥΦΑ:** Κύριε Υπουργέ, προσωπική εκτίμηση θα μου επιτρέψετε να πω: Αυτή η νέα διευρυμένη ΡΑΑΕΥ δεν κάνει τίποτε άλλο πέρα από το να κλείνει το ματάκι σε όλες αυτές τις κοινοπραξίες και τους ιδιώτες που έχουν βάλει στο μάτι την υψηλή επένδυση -πολύ παραγωγική επένδυση- που λέγεται «νερό» γενικά. Με αυτό τον τρόπο ρυθμίζετε εκ των προτέρων μια ελεύθερη αγορά, που πάει να ιδρυθεί, όσο αντισυνταγματικό και αν είναι αυτό.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, για την ανοχή.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Και εμείς ευχαριστούμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

**ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Μάλιστα, μάλιστα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Απόστολος Αβδελάς):** Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 21.13' λύεται η συνεδρίαση για αύριο ημέρα Τρίτη 21 Μαρτίου 2023 και ώρα 10.00', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος, νομοθετική εργασία: Συνέχιση της συζήτησης και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας: «Μετονομασία της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας σε Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων και διεύρυνση του αντικειμένου της με αρμοδιότητες επί των υπηρεσιών ύδατος και της διαχείρισης αστικών αποβλήτων, ενίσχυση της υδατικής πολιτικής - Εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας για τη χρήση και παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μέσω της ενσωμάτωσης των Οδηγιών ΕΕ 2018/2001 και 2019/944 - Ειδικότερες διατάξεις για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την προστασία του περιβάλλοντος».

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ** **ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ**